

శతకాలు

భక్తి, జ్ఞాన, నీతి

శతక రత్నాకరము- 1

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు కుక మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాజీ

గురు గోరమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు తైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయి

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయి బాబా

గురు ఆరబింద్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు చక్రవర్తి ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమహార్య

వందే గురుపరంపరాం...

నన్ను “నేను” తెలుసుకోవటానికి

నన్ను “నేను” మార్పుకోవటానికి

“నేను” గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంథాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంథాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంథాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకే దాదాపు 5000 పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా <http://www.new.dli.ernet.in>), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(<https://archive.org>), గూగుల్ వెబ్ సైట్(<https://www.google.co.in>), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(<http://www.microsoft.com>) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంథాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటి, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంథాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in> లేక <http://www.dli.ernet.in>
- 2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: <http://www.sairealattitudemanagement.org>
- 3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: <https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: <https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement>

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంధ వీడియోలు: <https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంథపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020120001446

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంథముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

SaiRealAttitudeManagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

*** సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు ***

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals
Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title:

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language:

Scanning Centre: Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none">Rashtrapati BhavanCMU-BooksSanskritTTD TirupathiKerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none">INSA	<ul style="list-style-type: none">Times of IndiaIndian ExpressThe HinduDeccan HeraldEenaduVaartha	<ul style="list-style-type: none">Tamil Heritage FoundationAnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z					
Author's Last Name																														
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z					
Year																														
1850-1900					1901-1910					1911-1920					1921-1930					1931-1940					1941-1950					1951-
Subject																														
Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...																						
Language																														
Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu																						

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

శతకర్తృకర్మము

ప్రథమ సంపుటము

ఇయ్యది

(శ్రీ తిరుపతి వేంకటకవుల)

శిష్యులగు

బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని గుంటూరు వీరరాఘవశాస్త్రిగారిచే

పరిష్కరింపబడినది

ప్రకాశకులు:

గుండు సూర్య నాయణ అండ్ సన్స్

శ్రీ వేంకటేశ్వర బుక్ డిపో, బెజవాడ

ప్రీంట్

1930

వెలయ 2-0-0

శ్రీరస్తు.
పీ రి క

పాఠకమహాశయులారా !

1. ఈ శతకరత్నాకరమున ననేకమంది సుప్రసిద్ధ కవిశిఖామణులచే రచియింపబడిన భక్తిరసోద్బోధకములగు శతకరాజములు యిరువదియైదు యిందుగలవు. ఈ శతకముల రచియించిన అందరి కవులయొక్క కవితావిషయములు తెలియకపోయినను యీ గ్రంథమువలన బాగుగా గ్రహింపగల్గితిని. ఇందలి పద్యములు మృదుమధుర శైలిని పాఠకులకు నీతిని ప్రపంచప్రవర్తనమును భక్త్యుత్సాహములను నెలకొల్పి మోక్షలక్ష్యిని కరతలామలకముగ జేయుననుట నిస్సంశయము.

2. ఈ శతకములో నారాయణశతకమును భాగవతము రచించి జగద్విఖ్యాతి వడసిన బమ్మెరపోతనామాత్యుడని వాడుక గలదు. ఈ వాడుకకు ఆధారములగు పద్యములు యిందుగానరావు. గద్యమాత్రము పోతన రచించినటుల వ్రాయబడి యున్నది. కేవలమంతమాత్రమున నమ్మకము చిక్క కున్నది. పద్యములు పోలికబట్టి భాగవతపద్యముల సాదృశ్యముండుటచేత నే శతక కవులచరిత్రయందు పోతన రచితమేయని ప్రసంగించిరిగాని ప్రబలమైన ఆధారములు కనపడుటలేదు. దీనివిషయమై పెద్దలవలన తెలుసుకొనవలసి యున్నది. వ్రాతప్రతులలో అచ్చటచ్చట వున్నటుల జనశృతివలన తెలియుచున్నది. ఏది యెటులున్నను యీ నారాయణశతకము భాగవతపద్యముల పోలికయుండుటచేత పోతన రచితమేయని నిర్ధారణచేయక తప్పినదికాదు. ఈ శతక కవులలో కాళహస్తిశ్వరమును రచించిన ధూర్జటి మనకు చిరపరిచితుడు! ఇందలిపద్యము లత్యంతరమణీయకముగను భక్తిరసప్రపూరితముగను ద్రాక్షపాకసమన్వితంబులై కాళహస్తి మహాత్మ్యమును స్ఫురణకు తెచ్చుచున్నవి.

3. ధూర్జటి శ్రీ కృష్ణదేవరాయల ఆస్థానమున అష్టదిగ్గజంబులలో నొకడు. ఈతడు కడు వ్యభిచారిగా ప్రప్రథమమున సంచరించినట్లు, తదుపరిభక్తి మార్గమున శివునారాధించి ప్రపంచమును నిస్సారముగా నెంచినటుల యీ క్రింద నుదహరించిన పద్యము వలన తెలియనగును.

శా. రోసీరోయదు కామినీ జనుల తాకుణ్మోరుసౌఖ్యంబులన్
బాసీపాయదు పుత్రమిత్ర జనసంపద్రాప్తి వాంచాలతల్
కోసీకోయదు నా మనంబకటనీకున్ బ్రీతిగా సక్రియల్
చేసీ చేయదు దీనిత్రుళ్లణపవే శ్రీకాళహస్తిశ్వరా.

అని చెప్పియున్నాడు. యితరకవుల సందర్భము విపులముగా వ్రాయుటకు ప్రకాశకులు తగినంత యవకాశమివ్వక పోవుటచేతను స్వల్పకాలములో నిట్లు వ్రాయగల్గితిని. పునర్ముద్రణమున కవికాలనిర్ణయములతో సహా విశదీకరించెదను.

ఇట్లు,

శ్రీ రామలింగ వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి

విషయ సూచిక

సద్యములసంఖ్య పుట

1. వేంకటేశతతకము తాళ్ల సాక పెదతిరుమలార్యవిరచితము	100— 1
2. ఒంటిమిట్టి రఘువీరశతకము అయల్రాజు త్రిపురాంతక కవికృతము	108— 18
3. భద్రగిరిశతకము బల్లా పేరయ్య కవికృతము	106— 33
4. భక్తచింతామణి శతకము కూచిమంచి సోమసుందర కవికృతము	108— 51
5. కాశహస్తీశ్వర శతకము ధూర్జటి కవికృతము	106— 66
6. జ్ఞానప్రసూనాంబికా శతకము శ్రీ శిష్టుసర్వశాస్త్రికృతము	102— 82
7. ఆంధ్రనాయక శతకము కాసులపురుషోత్తమ కవికృతము	108— 96
8. మానసబోధ శతకము తాడేపల్లి పానకాలరాయ విరచితము	102—113
9. భాష్కరశతకము నూరడ వేంకయ కవికృతము	110—126
10. రేఫాలరాజలింగశతకము కొమఱ్ఱాజు వేంకటశివుని కృతము	113—140
11. నారాయణశతకము బమ్మెర పోతనకృతము	105—159
12. మహిజామనోహర శతకము రేమెల రామదాసు కవికృతము	101—173
13. రామలింగేశ శతకము అడిదము సూరనకృతము	105—186
14. ధాశరథీశతకము కంచెర్ల గోపకవికృతము	101—206
15. వృషాధిపశతకము పాలకురికి సోమనాథకవికృతము	109—219
16. సూర్యనారాయణ శతకము వరాహ వేంకటనృసింహకవికృతము	107—233
17. శ్రీభద్రాద్రి రామశతకము పావులూరి మల్లనకృతము	105—247
18. మారుతీశతకము కొట్కిలపూడి కోదండరామ కవికృతము	101—254
19. శ్రీ వసుదేవనందన శతకము వెల్లాల రంగయకవి విరచితము	107—267
20. కీరవాణిశతకము గంగాధర కవికృతము	101—281
21. శివముకుంద శతకము పరమానంద యతీంద్రవిరచితము	111—301
22. కవిచౌడప్పశతకము చౌడప్పనికృతము	100—309
23. గువ్వలచెన్న శతకము గువ్వలచెన్నని విరచితము	111—316
24. సంపగమన్న శతకము పరమానంద యోగీంద్రవిరచితము	120—324
25. శృంగారశతకరత్నములు—కలువాయి, కాంతాలలామ, లావణ్య, తాడిమిళ్ల రాజగోపాల, మల్లిఖార్జున, చెంగల్వరాయ, చంద్రవదన, నాయకనాయకీ, భర్తృహరి శతకములనుండి సంగ్రహించినవి.	100—332

శ్రీ రస్తు.

వేంకటేశశతకము.

దేవి యురమున శిరసునఁ దులసి భూ,
కాంతపీఠున బదాగ్రమున గంగ
కమలాసనుఁడు నాభిఁగాముండు మనసున
సవ్యవామాక్షుల శశియు రవియు
ధ్వజమున గరుడుండుశేపనులు కాంతుల,
సకలవాయువులు నాసాపుటముల
జగములు కుక్షిని జలధులు తరులందు,
ఘనరోమముల దేవగణము లెల్లఁ
గలిగి శోభిల్లు నీమూర్తిఁ దలఁచినీకు,
సీసశతకంబు చెప్పెదఁ జిత్తగింపు
కలితలక్ష్మీశ సర్వజగన్నివేశ
విమల రవికోటిసంకాశ వేంకటేశ.

1

సీ. ధర్మంబుగలచోటఁ దలకొను జయమెల్ల, దయగలచో సుకృతంబు నిలుచు
సత్యంబుగలచోట సమకూరు శుభములు, నేమంబుగలచోట నిలుచు సిరులు
పాడిగల్గినచోటఁ బంతంబులీడేఱు, దాక్షిణ్య మున్నచోఁ దగులు మైత్రీ
భక్తిచేసినచోట ఫలమిచ్చు దైవంబు, మనసునిల్పినచోట మలయు సుఖము
తే. లితరమగుచోట వెదకెన నేలయుండు, సొరదినీదైనకృపగలచోటఁగాక, కలిత. 2

సీ. పరమనాస్తికునకు భక్తివాదము లేల, వండున కేటికి సతుల పొందు
పాపకర్మున కేల వరపురుషార్థంబు, ధనలోభి కేల బాంధవము చింత
మూర్ఖున కేటికి మొదలనే మొగమోట, మన్మతవాదికిని మర్యాద యేల
బెట్టివానికి నేల విమలవిచారంబు, పరదూషకున కేల పరముచింత

- తే. సరసునకుఁగాక వివరింపనద్దణంబు, లెందుఁజూచినమందున కేలగలుగు, కలిత... 3
- సీ. తపసికి నేటికిఁ దలపోయ రోషంబు, బ్రాహ్మణునకు నేల పాపచింత
బుద్ధిమంతున కేల పొనఁగని సఖ్యంబు, పరమయోగికి నేల ప్రజలరచ్చ
మహారాజునకు నేల బహుజన ద్వేషంబుఁ కార్యవంతున కేల కడుఁ జలంబు
కీర్తికామున కేల కెరలినలోభంబు, మంచివానికి నేల మంకుగుణము
- తే. కీడుమేలునుమతివితర్కించిచూచి, భవ్యగుణములనినుగొల్చిబ్రతుకవలయు, కలిత
- సీ. మరణంబు లేకుండ మందుచేఁ గలిగినఁ, గాలున కేటికిఁ గలఁగ బాఁఁఁ
బాయంబు చెడనియుపాయంబు దొరకిన, నేయెడ ముదిమికి నేలతలఁకఁ
గామితార్థము లిచ్చుకామధేనువు గల్గఁ, గలుపున కేటికి వెఱచి యొడుఁగ
వజ్రదేహంబు గా వరము సిద్ధించిన, శస్త్రాస్త్రముల కేల జలదరింప
- తే. శరణుసాచ్చినయటువంటి జనులకెల్లఁ, గావఁ బ్రోవఁగ దాతపు గలవునీవు, కలిత. 5
- సీ. కులమువారల కియ్యకో లై న దిల్లాయి, వరుసతో రక్షించువాఁడు తండ్రి
ప్రియముతోఁ జన్నిచ్చి పెంచినయది తల్లి, తనకుఁ దోడగువాఁడు తమ్ముడరయ
నాపదం బెడఁబాపునాతండు బంధుండు, వంచన సేయనివాఁడె భటుఁడు
మోక్షమార్గముచూపుముఘ్యంఁడయాచార్యుఁ, డాత్మనిష్ఠమానతఁడు సఖుఁడు
- తే. ఎఱిగి వీరలతోఁ బొందు నెఱపవలయు, గుఱు తెఱింగినసద్వివేకులకు నెల్ల, క... 6
- సీ. శౌర్యంబు గలుగుట జన్మసాఫల్యంబు, శాంత మాత్మవివేక సాధనంబు
మానంబు దనకును మహనీయ సంపద, సిగ్గుతో బ్రతుకు సంజీవనంబు
సవినయవచనంబు సర్వవశ్యకరంబు, వెలయునాచారంబు వెనుబలంబు
దానంబు సేయుట తన కది దాఁచుట, సజ్జనసంగతి సౌఖ్యమొనఁగు
- తే. గానబుధులీ కుణంబులు మానకెపుడు, తగిలి మిమ్ముభజింతురుతలఁచితలఁచి, క. 7
- సీ. ధర దేవతాలయ ద్రవ్యసక్తుఁడు గాక, తొడిబడ బ్రాహ్మణద్రోహి గాక
చెనసి పతివ్రతాజనకాముకుఁడు గాక, వాడిమి నగరఁ గొండీడు గాక
గర్వముతోడ నొక్కట మదాంధుఁడు గాక, పరఁగ నవిశ్వాసపరుఁడు గాక
కుటిలవర్తనమునఁ గూరచిత్తుఁడు గాక, నకలశాస్త్రములందు శరఁడుగాక
- తే. మెలగనేర్చినయట్టిధార్మికున కెందుఁ, గలుగుశుభములుమీకటాక్షంబువలన, క. 8
- సీ. గడుసరిఁ దాటోటుఁ గష్ట వేడుకకానిఁ, గలహప్రియుని ధూర్తుఁ గపటచిత్తు
సుంకరీఁ జూవరి జూటు ననాచారి, మునిముచ్చుఁ జలపాది ముడియబిడుపు
గ్రుచ్చితు నపకారిఁ గుటిలాత్ము నవివేకి, గై లాట కానిఁ టక్కరిం దుటారి
వేటకానిఁ బిసాళి వెట్టి నప్పులపోతు, మాయదారిని జారుమద్యపాని
- తే. జేరవలవదు మఱిసొందు సే నుఁ దగదుమానవున కర్థితోఁ గలలోననైన, కలిత, 9

- సీ. జలకంబు తగుపాటి జపము చేవార్చన బ్రాహ్మణనేవ పురాణగోష్ఠి
దానంబు చోరశాత్రవవినిగ్రహచింత; స్వజనగళాశ్వరక్షణము గణన
యాప్తమంత్రి పురోహితాలోచనంబులు, రాజ్యాదిధనవిచారంబు భుక్తి
సంగీతసాహిత్య సౌఖ్యానుభవములు, గూఢచారులకొల్పు గుప్తనిద్ర
- తే. నలుపవలయును బ్రతిదినంబునందు, నయమెరింగినయట్టి భూనాయకుండు కలిత. 11
- సీ. అసలు విడచిన నలమటలే లేవు, నిర్ధనికుండైన నిర్భయంబు
పరహింస మానినఁ బాపంబు చెందదు భోగ మొల్లకయున్న బుద్ధి చెడదు
వెనఁ బరాధీనత విడిచిన ముడిరాదు, ధరఁ గోరికున్న బంధంబు లేదు.
మగువల రోసిన మరుబాధ లడరవు, మమత మానిన విచారములు లేవు
- తే. గానసకంబుఁడలపోసిఘనతమెఱసి, చెలఁగుపురుషుండెమిగులనిశ్చింతఁడరయ క
- సీ. వలపనివైర మెవ్వరితోడఁ గొఱగఁగాదు, మెలఁగి ధూర్తులయిండ్లు మెట్టజనదు
బుధుల నుదాసీనబుద్ధిఁ జూడఁగరాదు, పాపంబు సొమ్మని పట్టజనదు
బంధువిరోధంబు పాటింపఁ జెల్లదు, యేలిక కెదురాడ నెపుడు వలదు
ఆత్మ నమ్మినవారి నపహరించుట కీడె, యని మొననోడిన నదియ కొఱత
- తే. పదరఁ బనిలేదు నీతినంపన్నునకును, బలిమి నొయ్యన నానాఁట బ్రబలవలయు క
- సీ. పలుమాఱు శపథము ల్పలికెడు నాతండు, వూటలువడునట్టి పోటువాడు
కూటసాక్షులకును గురియైనయాకండు, నట నింటివారితో నలుగువాడు
విభుని రహస్యము ల్వెలిపుచ్చునాతండు, పరులచే లంచము ల్పట్టువాఁడు
కుడుచునిఁటికిఁ జేటు కోరెడునాతండు; మహినుపకారంబు మఱచువాఁడు
- తే. పడునభోగతి నిహముఁబరములేక, కొఱకునకుఁబోయి బడిగంటఁగూలుకరణి క
- సీ. కోపంబు నడచిన గురుతరాధ్వరఫల, మింద్రియజయము మహేంద్రపదవి
చలము వారించుట సామ్రాజ్యవిభవంబు, చాంచల్య ముడుగుట సకలసిద్ధి
వెన నహంకారంబు విడుచుటభాగ్యంబు, దైన్యవర్జనమె యుత్తమగుణంబు
నిందఁ బాసినయున్ని నిరుపమలాభంబు, ఋణవిముక్తుఁడైన హృదయసౌఖ్య
- తే. మింతకంటెను మేలు లే దెంచిచూడ, మహితనీతజ్ఞులెనట్టి మానవులకు కలిత
- సీ. ఆచారవంతుఁ డానతఁడె విప్రోత్తమఁ డఖిలంబు రక్షించునతఁడు రాజు
వరుసతోఁ గార్యనిర్వాహకుఁడే మంత్రి, రుచిరవర్తనఁడె పురోహితుండు
కడుఁ డిట్ట దీవింపగలవాఁడె సత్కవి, యమృతహస్తండు నై ద్యుఁడఖిలదిశలఁ
బోటజ్జయెఱిగిన పురుషుండు దళవాయి గణితజ్ఞుఁ డగువాఁడు కరుణమరయ
- తే. బురుషరత్నంబులనియండ్రు బుధులు వీరి, నితరు లెల్లనుసామాన్య లెంచిచూడ

- సీ. తినఁదిన జిహ్వాకు దీపైన మొగచాటు, సారెకుఁ బలుకుట చప్పడనము
కాంతలు చిక్కినఁ గడు వేసఁతతోచు, నెంతసంపదగల్గె నఁతనింత
కడువేడ జొచ్చిన గడగు లాఘవమెల్ల బాసలు దప్పిన బాటి చెడును
ఇంటింటి కేగిన నెడయు బెద్దరికంబు, తనవాసి విడిచిన దఱుగు వన్నె
- తే. మట్టుమీఱక లోకసమ్మతముగాగ, గుట్టుతోడుత మెరిగిన గోటిసేయు కలిత
- సీ. పరకాంతకై సింహబలుడట్లు మృతుడయ్యె రాజ్యలోభమునఁ గౌరవుడు దులీసె
బరుజోక్తులను శిశుపాలుడు హతుడయ్యె, మహినిజాదమున ధర్మజును నొగితె
నలపాండు రాజు వేటాడి శాపమునొందె, మునురావణుడు చలముననె సమసె
గ్రూరవండంబున గూలెను వేయించు చదిసె బాణమున రాక్షసగురుండు
- తే. ఘనవివేకులు వీలగతులు దెలిసి, వ్యసనములు మూచి నడువంగవలయునిలను
- సీ. తనపురాకృతముచే దగులకపోరాదు బ్రహ్మవ్రాతకు మాఱు పలుకరాదు
పంచాస్త్రునప్రయు ల్పట్టి చూడగరాదు, ప్రకృతిస్వభావ మాపంగరాదు
దైవికం బెల్లను దప్పింపగరాదు, కాలమెన్వరికిని గడపరాదు
పోయినప్రాణంబు పోదపెట్టి తేరాదు, గతజలంబుల నడ్డకట్టరాదు
- తే. ఏమిచేయగవచ్చు సర్వేశ్వరాజ్ఞ వరుస నెంతటివారికి వగవలయు కలిత...18
- సీ. కామాతురత్వంబు కడుసిగ్గుపడనీదు, భూతంబు సోకిన బుద్ధిలేదు
ఆకట నలగిన నచట నెక్కడిలావు, రోగంబు బలసిన రుదులు నలగు
గడగి శోకపువేళ గలుగదు హర్షంబు, యూజ్ఞ కెంతయును సౌఖ్యంబు దూర
మాడుబిడ్డలగన్నయపుడె పంతుము వీడు, నుత్సాహ మెడలిన నుడుగుబలిమి
- తే. యెందులకు నొనుసంసారియేగునేయు, గలిగినది తొంటితనకర్మఫలముగాక కలిత
- సీ. ఇల దొమ్మరిది జాతిహీనత యెంచదు, పూటకూళ్ళది పుణ్యమునకు శొరదు
జారకామిని తన చావు చింతింపదు నొరసిలంజియ మొగమాటపడదు
విరహిణి మదిలోన వెఱపువాటింపదు, చెలగి దూకక క సిగ్గుపడదు
పరగృహవాసిని పరనింద కోడదు, వడి సుతబసివి యెన్వరిది గాదు
- తే. ధర్మవిదు డిట్టివారల దగులకెప్పుడు, వెలయనర్హులైన రియై మొగవలయు కలిత.
- సీ. కవితోడ నలిగిన గానిపద్యము జెప్పు, గడుముచ్చ దడవిన గన్నపెట్టు
ధనికునితో బోరిన దను జట్టికాగొను, బశుకర్ము నొరసిన బనరిపొడుచు
బట్టుతో గినిసిన బలు తెఱంగుల దిట్టుమూర్ఖుని జెనకిన మురియగొట్టు
జేరి యమాత్యు మించిన భంగమండరించు మర్మజ్ఞు దొడరిన మదమడంచు
- తే. నట్లు గావున నసమాన మైనవైర, మెట్టివారికి దగవుగా దెంచిచూడ, కలిత 21

సీ, ప్రియంబు గలనాఁడె పంతంబు వీడేఱు, బలియ గల్గిననాఁడె పరఁగు జయము
సంపదగలనాఁడె జరగు సౌఖ్యములెల్ల, దనువుగల్గిననాఁడె ధర్మ మెనఁగు
బిలుపుగల్గిననాఁడె ప్రియములు సిద్ధించు, బోఁడిమిగలనాఁడె పొసఁగుమాట
మన్ననగలనాఁడె మనఁజేకూరును, జనవుగల్గిననాఁడె నరన మమరు

తే. మోసపోయినమఱి రాదు మొదలిచంద, మెఱిగినడచినవాఁడెపోయెక్కుడెందు, కలిత.

సీ. ధరణిదారిద్ర్యంబు దైన్యంబురొందించు, బహుభీతి కార్పణ్యపడఁగఁ జేయు
శంక యూరకయైన సరిదోడు వెదకించు, బలులంపటుత్వము ల్భంగపఱుచు
దనసిగ్గుదనుదానె తలవంచికొనఁ జేయు, జేసిననేరము చింతఁ గొలుపు
దడి నీచకృత్యంబు నహమాన మొదవించు, జెందివృద్ధత్వంబు శిథిలపఱుచు

తే. దనువిదారంబులివియపోదర్పమణఁచు, నవ్విసట్లనే యెట్టిమానవునినైన, కలిత. 23

సీ. సంసారి కనుచరించకపోవ దధిపుల, నంగనాసహితుల కడఁగ రాదు
పుత్త్రవంతునకును బోదు యాచింపక, భువి గృహస్థున కాడి బొంక రాదు
క్షుధితున కేమేనిఁ గూడఁ బెట్టకపోదు, క్షేత్రవంతున కప్పు సేయరాదు
బంధుపోషకునకు భారమానకపోదు, దేహధారికిఁ గాంతు ద్రిప్పరాదు

తే. నరులకెల్లవై రాగ్యంబునడచుటెట్లు, రమణతోనినుగొల్పువారలకుఁగాక, కలిత...

సీ. సుముఖుఁ డౌటకు నవ్వుచూపులే యిక్కన, మింపొంద మెచ్చటకీవి గుఱుతు
కూడియుండట కొర్పుకొనుటయ సూచన, మన్నించుటకు మంచిమాటయెఱుక
వెన నమ్ముటకుఁ జాడి వినకయుండుటె చిహ్న, చేపట్టుటకుఁ బొరసినది సన్న
దయదలంచుటకును దప్పు మారుటెసాక్షి, లలినేలుటకు నింపు లక్షణంబు

తే. స్వామియగువాఁడుభటునకుఁజనవులొస గి, మనుషదలఁచినయట్టిసన్మార్గమిదియ క.

సీ. దయతోడదీసుచి దైన్యంబు వాపుటఁ చెడినమానవుని రక్షించికొనుట
పేదకునర్థంబు పిలిచి తానిచ్చుట, కడలేని యార్తుని గాచికొనుట
శరణుఁజొచ్చినవాని జనవిచ్చి మరుపుట, యెదుటఁ బడ్డయనాథు నేలికొనుట
చంపఁ దెచ్చినవాని చావుమాన్పించుట, యగతికుం డగురోగి నరసికొనుట

తే. లింతకంటె సబుణ్యంబులెందుఁగలవు, ధరణిపతులకునరయభూతలమునందు, కలిత.

సీ. చెఱుపరానిమరుష్యుఁ జెల్లదు కోపింప, వాడు చేఱిక్కిన వదలఁజనదు
విశ్వాసి యగువాని విడుచుట యవినీతి, ద్రావ్యాపహారిని దగదు మనుష
బాపాత్ముఁడైనట్టి బంటు నేలఁగరాదు, ధర్మాత్ము నలఁగింపఁ దగవుగాదు
బుద్ధిచెప్పినవాని బోలదు భర్జింప, నపరాధరహితుపై నలుక వలదు

తే. వరుసనారసియధిపులువారివారి, గుణములెఱుఁగుచుఁగార్యంబుగొనఁగవలయు, క.

- సీ. సముద్రై న శత్రుతో సంధిసేయుట కార్య, మెక్కుడైనను గప్పమిడగవలయుఁ
దటి నల్పవశమైన దండెత్త గాఁదగుఁ, దొలగి దాఁగినను బోద్రోలవలయు
నిద్దతైనను భేద మెసఁగజేయుట యొప్పుఁ, గాకగగ్గోలుగాఁ గడపవలయుఁ
జనకున్న శత్రువు సంహరించుటలెన్న. యొండె ముట్టడి చేసి యుండవలయు
- తే. గమణ నీరీతిఁ దలపోయ రాజనీతి, యిట్లునడచిన విభుఁ డిల యెల్లనేలు, కలిత...
- సీ. గరిమ నేలిక లేనికయ్య మేడకు నెక్కు, నానాజ్ఞలేని రాజ్యంబు జడియు
బహుధనంబులు లేక బలమే పనికివచ్చు, బలములేని ధనంబు బ్రాతిగాఁదు
ధర్మంబు లేనియాస్థానమంతయు వృథ, సామునేరనిపోటు సరవిగాదు
సవరణలేని విశాలదుర్గమంటేల, గట్టితాణెము లేనిగడి నశించు
- తే. లంకెలొకటికినొకటికి లాగుదెలియ, వరుసదప్పక ధరయేలువాడెరాజు, కలిత....
- సీ. చెఱయుఁగొల్లయు లూటి నీమహాలేకుండ, దండెత్తవలయు శాత్రువులమీద
గడ్డియు దవనఁబుఁ గడు నీరు గల్గుచో, టరసి పొందుగ విడియంగవలయుఁ
గైకొన్నభూములఁ గాపుగాఁ దాణేబు, లొనరించి మఱి యవ్వ లొత్తనలయు
గజము గుఱ్ఱము బంటు గాసి పొందకయుండ, లలిఁబోరఁబరగఁ గెల్వంగవలయు
- తే. బుద్ధిఁబరకయెప్పుడుభూనిభుండు, మెల్లనే బాహుశౌర్యంబు మెఱయుటొప్పు, క.
- సీ. తనకుఁగా మును చెడ్డజనులను రక్షించి, యిల మేలు గోరినహితులఁ బ్రోచి
వడిఁ దోడు నవసినవారిని మన్నించి, బడిదిరిగినవారిఁ బ్రభులఁ జేసి
మిగుల దూఱులు పడ్డ మిత్రులఁ బోషించి, సరినర్థమిచ్చిన సఖుల మనిపి
యచటనుండి సహాయు లగువారి బ్రదికించి, ప్రాతవారలకు సంపద లొసంగి
- తే. యెల్లవారలుజయవెట్టనేలుచుండి, వినుతి కెక్కిన యధిపుఁడు ఘుఁఁడుదలఁప, క.
- సీ. పతికి మాతాడక పలుమాఱు నేడ్వక, యలుగక మిగుల గయ్యాళిగాక
తనుఁ దిట్టికొనక కాతాళించి గొణఁగక, ముచ్చిల్లింపక పాపమునకుఁ జొరక
పొరుగింటి కేగక పరు నాత్మఁ దలపక, కుపిత గాక పరానుకూల గాక
యదువదాఁచక మర్మ మవ్వలఁ జెప్పక, బొంకక నిద్దురపోతు గాక
- తే. కాపురముసేయుకామినిగలిగెనేని, పలుకులేటికిఁబురుషుని భాగ్యమహిమ, కలిత.
- సీ. ప్రాణంబుతో లంకెపాటిది తనసతి, ధనముఁగంబులలంకె తనయుఁ డరయ
సుఖదుఃఖముల లంకె సొరిదిఁ దల్లియు దండ్రీ, వారికిలంకెలు భ్రాతలెందు
భువి మానరక్షణంబునకు లంకె మఱింది, మొత నొసగ లంకె మేనమామ
మేలు మీదటిలంకె మిత్రవర్గం బెల్ల, హర్షంబునకులంకె యల్లు డెపుడు
- తే. వారివారికిదగినట్టివరుసదెలిసి, యరయవలయును యజమానుడైనవాడు, కలిత...

- సీ. ఇహముసాధించుట యిలగీర్తివడముట, సర్వంబుదెలియుట చదువుకొనుట
యనుభవించుటభోగమఖిలపూజ్యండ్లట, నిధులుమెట్టుట కార్యనిపుణుండట
యర్థమార్జించుట యధికుతో సఖుండట, నుతికెక్కబ్రతుకుట చతురుండట
పుత్రులఁగాంచుట పుణ్యంబునేయుట, మురహారుఁ గొలుచుట ముక్తిగనుట
తే. యిట్లుమెరయనిసరజన్మమేమిబ్రాతి, సజ్జనులనేర్తురీమంచినరవిదిగుగఁ, గలిత. 34
- సీ. శక్తికిఁ దగనిదురనము నేయఁగరాదు, చదువక తర్కింపఁ జనదు సభల
నేయఁగుతో వల దేలాట మాడంగ, నెనయనిబాంధవం బెప్పుడు వలవ
దాదాయంబులేనివ్యయము చేయగనురాదు, సోపద్రవపుభూమి నుండఁజనదు
గడుసరి లోభిని నడుగుట కష్టంబు, దైవంబుమీఁద గ్రోధంబు చెల్ల
తే. దెంతమాత్రంబుతనశక్తియంతమాత్ర, మరసియొనరించునాతండ్రి యద్భుడెందుక.
సీ. ఇలనేటిదరిమాని కెప్పుడు చలనంబు, నరనాథుపొరుగిల్లు నన్నురాదు
పాముతో నడుపొందు పాటింపఁగరాదు, దుర్జనసంగతి మాటుముట్టు
కడఁగి దయ్యముతోడి కాపురంబదికీడుఁ మహిదొంగతోఁ గొల్పుమరణమొదవుఁ
బరికింప నోడపై బ్రతుకు సందేహంబు, ఘనునితో సరసంబుగాదు జరప
తే. నరసికానివి వర్జించియైనవనుల, నరుడు వర్ధిల్ల వలయు నున్నతివహించి
సీ. ఏలికతోడిపా శుమియైనను మేయి, తనయంతనున్న వచ్చినదిమేలు
సజ్జనగోష్ఠి నెచ్చట నిల్చినను మేలు, పరఁగ నందఱతోడి బ్రతుకుమేలు
నిజమాడ నెవ్వరు నిందించినను మేలు, వినయంబు గలుగుజీవనము మేలు
ధరమీఁద నిహపరార్థము చరించినమేలు, చిరపుణ్య మొతచేసినను మేలు
తే. దుష్టబుద్ధులు మెలఁగెడిత్రోవవలదు, నియతవర్తన మెలఁగెడి నేర్పరులకు, క.
సీ. మాసటినికిని మై మఱవరా దెప్పుడు, నలయంగఁ గూడదు యాచకునకు
వేగులవానికి వేసటచెల్లదు, జోగికిఁ గాణాచి చోటువలదు
పెలిజాతివానికి వీరు వారనలేదు, వెట్టివానికిఁ కూలి వేడఁ దగదు
జాజరకానికి సఁకోచపడరాదు, మొగమోట దూతకు దగవుగాదు
కీ. తగిన తమతమవర్తనఁదగినపాటి, నేర్చినట్లన బ్రతుకుటనీతి యెప్పుడు క... 38
- తనభక్తినిజమైన దైవంబు మెచ్చుచు, మన సొక్కటైనను మలయు నుఖము
మాట మంచిదియైన మగువలు వలతురు, సాహసియైన నుత్సాహ మొనరు
బుద్ధిశాశ్వతమైన భువి యెల్లి నేలును, బ్రతుకనేర్చినను శుభంబు లొదవు
సరి నీవి గలిగిన జగమెల్లి వశమౌను, నుద్యోగపరుడైన నొదవు ధనము
చతురుడగువాని కెప్పుడు జగములొనఁ, జంజరింపక మెలఁగిన సకలజయము, క.

- సీ. నడుమంత్రనూ యిది నరుల యీకర్మంబు, నేటివా జగము వర్ణించి చూడ
నెంచగవశములా యేండ్లెవ్వరికినైన, నడిగెనా జన్మంబు లొల్లమనిన
సాలీనిపోగులా సంసార శాశంబు, లల్పమా బ్రహ్మాండ మరసి తెలియ
నీటిపై వ్రాతలా నీరజాసను వ్రాత, లెఱిగె నాతత్వంబు లింతలోన
- తే. నెంతవారికిఁదెలియంగ నెట్లువచ్చు, నీప్రభావంబు లన్నియునీక కాక, గలిత 40
- సీ. మాంధాతకొనిపోడు మహిచేరెడ్డెనను, గొనిపోడు రారాజు కొలుచుగొన్ని
నరుడు గొంపోవడు నవరత్న మొకటైన, శిబి కొనిపోడుక్క చిన్నమైన
గొనిపోడు ఖచరుండు గోవునొక్కటియైన, వస్త్రంబుగొనుచు బోవడుయయాతి
గుట్ట మొక్కటినైన గొనిపోడు నహుషుండు, గజముగొంపోవడుక్క టినిసగరు
- తే. డింకనేరికి సతములా నేలసిరులు, తా నొనర్చిన ధర్మంబె దక్కుఁగాక కలిత.
- సీ. సుఖదుఃఖములనుబ్బు స్రుక్కులఁబొరయక, వనధికై వడిచుండు వాఁడుయోగి
పంచేంద్రియముల పాల్పడి చలియింపక, గగనంబువలెనుండు ఘనుఁడుయోగి
యజ్ఞానరహితుడై యంధకారముఁ బాసి, యాదిత్యువలెనుండు సతఁడుయోగి
పరిపూర్ణుడై యుండి భావింపఁచోద్యమై, పవనునివలెనుండు బలుఁడు యోగి
- తే. బహువిధంబుల నీపాదభక్తిగలిగి, నెదరకుండిన యతఁడపోసిద్ధియోగి
- సీ. అత్యలసతయెందుకు నంటనీయఁడు శీలి, గుణములన్నిటిఁ బాపు గోపబుద్ధి
పిసిడితనం బిది పిమ్మటఁ దిట్టించు, గడునహంకారంబు కష్టపఱుచు
ముదిమియెవ్వరికైన ముందుదోపగఁనీదు, బాల్యముద్దండతఁ బ్రబలజేయుఁ
ధనకాంక్ష మిక్కిలిదయతోడఁ బెడఁబాపుఁ, జలము కార్యవిచారసరణిఁ జెఱుచు
- తే. ఘనులుదలపోసియిటువంటిగతులుమాని, బ్రతుకుదురుదాముసన్మార్గపదమునందు
- సీ. తగిలి తాఁ జేసినధర్మంబు తలఁగాఁచు, దైవంబుగొలిచినఁ దన్నుమరుచు
జితకామునితపంబు శీఘ్రమే ఫలియించు, సత్యమొక్కడనైన జయముఁజూపు
బ్రీయకవ్యామందఱఁ బెంచుచుట్టముసేయు, మరితన్నుఁబొగడించు మంచితనము
కడిగండమణఁగించుఁ గలితాన్నదానంబు, జపముపాతకములసడలఁ జేయు
- తే. నెఱిగినడచినసిద్ధించునిహముఁబరము, సులభమిన్నింటనినుగొల్చు సుజనులకును, క.
- సీ. బహుపుణ్యుఁ డగువానిబ్రదుకది మంచిది, మనసుగెల్చినవాని మహిమమేలు
జ్ఞానంబుగలవాని జన్మంబు సఫలంబు, తప్పఁజెప్పని వాని తగవులెస్స
సమబుద్ధిగలవాని చరితంబు సమ్మతి, యుపమరి యగువానియునికి బాగు
పావిగల్గినవాని వర్తన శుభమిచ్చు, మేలెఱింగిన మెచ్చు పచ్చు
- తే. భువికినిటువంటిమనుజుండు భూషణంబు, గలుగునీకృప నీరీతిఘనుల కెప్పుడు, క.

- సీ. చాడికాడగువాడు సటలెల్లబోధించు, నందున కొడులపై నలుగవలదు
 పాతకుండగువాడు పరులనుదూషించు, వెట్టియై తానవి వినఁగ వలదు
 వెడదొంగయగువాడు విత్తంబు లీవచ్చు, బ్రమసి యాసల నివి పట్టఁ దగదు
 మాయావియగువాడు మందుమంత్రము నేర్పు, మఱచి తప్పియు నవి మరగవలదు
 తే. కర్తయగువాడు కపటులగతులు దెలిసి, యేమటక రాజ్యమెప్పుడు నేలవలయు, కలిత
- సీ. మోపరియెంతైన మోవ వేసారఁడు, సారది నాదాయమే చూచుఁ గాని
 మహిగృహస్థుం డలమటలకు నోడఁడు, సాలవ కేపనికైనఁ జొచ్చుఁ గాని
 కాలరినరుఁడు సుఖంబులఁ గోరఁడు, పరువుచే మే నలవఱుచుఁ గాని
 యటమఱిఁ దెప్పుడు నప్పులఁ దెగితియు, నునరాన దిద్దక జుఱుఁగుఁ గాని
 తే. కడఁగి వీరల కీయోజఁగర్మవశము, కర్మములునిన్నుఁ గొలిచినఁ గాని తెగవు, కలిత
- సీ. ఒకఁడు దాచినయర్థ మొక్కండు భుజయించు, నొక సతిమగఁడు వేటొక తె కగును
 గాయంబు నిలువదు కడుబ్రహ్మకై నను, జాయగొన్నాళ్ళది జవ్వనంబు
 చదివినచదువులు సరి శరీరముతోనె, తలఁపులు మఱచినందనుక నుండుఁ
 గులముదారిద్రవ్యంబుఁ గొంచెంబుగాఁ జేయు వలపు వేసట యెన వదలివిఱుగు
 తే. నేలబ్రమయంగ నెవ్వరికేది నిజము చెలఁగి మిముఁ గొల్చువారిదిచెడనిపదవి, కలిత
- సీ. శత్రులమాటలు సతమని నమ్మక కాంతలకును గుట్టుఁ గాననీక
 సమయముగొండకుఁ జనవు చెలింపక తొడుఁబోతుల నిల్లు ద్రొక్కనీక
 ఘోరద్రోహం గొల్పునకు రానీయక మొదలువంచకునకు మొగముగాక
 పఱికఁ బోటాటకుఁ బెనపెట్టి కొనితెక దొరయనిహినునితోడ నగక
 తే. వదల కెచ్చరి యుండెడువాడు రాజు, జగతి వర్ధిలునట్టి విచారపరుఁడు, కలిత.
- సీ. మానంబెయిక్కుడు మఱియుఁ బ్రాణముకంటె, దినక రియెక్కుడు ధనముకంటె
 నాహసం బెక్కుడు నామునెయుటకంటె, బంతి మెక్కుడు ప్రతాపంబుకంటె,
 నిలలొ నుదారత్వ మెక్కుడు సిరికంటె, బీర మెక్కుడు తనబీరుదు కంటె
 సమరంబె యెక్కుడు సంధిమాటలకంటె, ధైర్య మెక్కుడు దొరతనముకంటె,
 తే. వెలయనిటువంటిగుణముల వీరవరుఁడు, కలఁడువేయింటికొక్కండుకడమలేడు, కలిత
- సీ. నయశోపదులు తప్ప నడచరేనియు వారి, వరుసగా దది కర్మవశముగాని
 ధనికులు భోగింపఁ దలఁపఁ జాలమి వారి, బాగు గా దది జన్మఫలముగాని
 పుణ్యులు పాపంబుపొంతఁ బోయిన వారి, గతులు గా వవి దైవికములుగాని
 సుజనులు లోకనిష్ఠురు తైన నది వారి, జాడ గా దుత్పాతసరణిగాని
 తే. యెఱిగి నడువంగ పారలయిచ్చగాదు, ధర్మదేవత మెలఁగుచందంబు గాని, కలిత

- సీ. చెలులసంగడి నున్నఁ జిత్తంబు చలియించుఁ, గనకంబుఁ బొడఁగన్నఁ గడఁగునాస
 నురియ చేపట్టిన శూరత్వములు రేఁగు, నీచవర్తనపొందు నిందకొలుపు
 నేలికతో మేల మెప్పుడు విషమించుఁ, బడుచుతో నవ్వి న భంగపఱుచు
 సభలోనఁ జొచ్చిన సడియెల్లఁ బైకొను, విటులఁ గూడినను వివేక మెడయు
- తే. నెఱిగి యన్నియువర్జించి యేకతమున, నిన్నుఁదలపోయునాతండునిపుణుఁడండ్రు, క.
- సీ. కొన్నిభూముల నెండ కొన్నిభూమి లఁ జలి, యొక్కనిమేలు వేటొకనికీడు
 వెలయుఁజుక్కలు రేయి వేగుఁబ్రొద్దునమాయుఁ, గొంతకాలముకల్పి కొంతలేమి
 కప్పుమేఘము మింటఁ గడపట బయలొను, జవ్వనంబగుమేను జదిసి ముదియుఁ
 గాయలై యున్నవే కడపటఁ బండ్లొను, గడుహీను లధికులై కానిపింతు
- తే. రెంచిచూచినవెనుకముందెటులునుండుఁ, గలగవలవదు సహజంబుకాలగతులు, కలిత
- సీ. భుజియించి నప్పుడే పోవు నాహారము, ల్పాసినగందంబు పొళ్ళురాలుఁ
 గట్టినప్పుడెమాయు ఘనవస్త్రుచయములు, ముడిచినప్పుడె వాడు ముడిఁగివిరులు
 కలసినప్పుడె విడుఁ గాంతలతోఁ దమి, తొడిగినఁ వ్రేఁగులై తోఁచు సొమ్ము
 లెక్కినఁ గడ నలయించు వాహనములు, వసము గానిధనంబు వడ్డి తొడుగు
- తే. కలుగనేర్చునె నిత్యసౌఖ్యంబులిందు, నిన్నుఁగొలిచిన సుఖములు నిలుచుగాక, కలిత
- సీ. తనకాపులగువారి దండ నుంపఁగఁ దగు, నధికశూరులదండు లంపదగును
 మఱి ధనాధ్యులకును మణివంబు లీదగు, హితుల వాకిలి గావ నిడఁగఁదగును
 ఘనకార్యపరుల దుర్గములఁ బెట్టఁగఁ దగు, నిపుణుల నుడిగల నిలుపఁదగును
 సముచితజ్ఞులవ్రాయసము వ్రాయుడనఁదగు, మాయావులఁదలార్లఁ జేయఁదగును
- తే. మఱచి యల్పులఁదానమ్మి మనుపవలదు, గరిమధరలెల్ల నేలెడుఘనునకెప్పుడు, కలిత.
- సీ. ఏనుఁగులా వెఱత యల మావటీఁడెంత, తిమిరంబుబల మెంత దీప మెంత
 ఘనసముద్రం బెంత కర్మధారకుఁ డెంత, బహుకాననం బెంత పరశు వెంత
 పాతెడునీ రెంత పర్వతంబది యెంత, హరుఁడెంత మృదులపుష్పాస్త్ర మెంత
 భీకరఫణి యెంత వాకట్టువే రెంత, బహురాజ్య మెంత భూపాలుఁ డెంత
- తే. యెవ్వరికి దొడ్డుకొంచెంబు లెంచరాదు, నడచు నిటువంటి వెల్ల నీనాటకములు, క
- సీ. సరసులు పంతము లృభలోన నాడరు, వీఁగరు రణమున వీరవరులు
 కలఁగ రేపట్టున ఘనవివేకులు మడి, దప్పరు నీతి యుత్తములు పనులఁ
 దలఁపరు పాపము ల్ధన్యలు గలనైన, నలయ రాచారంబునందు బుధులు
 నిందింప రొరులును నిపుణులు వాక్రుచ్చి, తలఁపరు పరులకాంతల సుజనులు
- తే. వదల రెప్పుడుఁ దమయిలువరుస గుణము, వసుధ వీరలు నీప్రభావంబుకతన, క.

- సీ. పేలెన్ని పుట్టినఁ బెద్దగా బ్రదుకవు; చీరులు వొడమి నశించిపోవుఁ
జెదలు పుట్టలు వెట్టి శీఘ్రమె యడఁగును మిడుతలు వెళమె మించి మడియు
నీఁగలు వడి మూఁగు నీడేఱ వెత్తె, నల్లులు జనియించి నలిసిపోవు
దోమ లుద్భవ మది తోడనే పొలియును, గణుదుర్లు తుట్టులుగట్టి సమయుఁ
తే. బరఁగ నీరీతి దుర్జను ల్పబలు లైనఁ, బరులఁ బీడించి చెడుదురు పాపములను, క.
సీ. మలసి యేఁటఁ బల్మలును గూనలఁ బెట్టుఁ, గంటిమా ధరఁబిల్లికదుపునొకటిఁ
బాము గ్రుడ్లనుబెట్టుఁ బదియు నిర్వదియును, బదికెనా భూమిపైఁ బొఁజులగుచు
బులులు పిల్లల నీనుఁ బొసఁగనాల్గును నైదు, నున్నవా మందలై యుర్వియందు
మకరంబు లెన్నైన మడుగులలోఁ బుట్టు, నెగడెనా గుంపు లై నేలమీఁదఁ
తే. గ్రూరసంతతి వెలయునే కొంచెపడక, విరివిగా ధర్మసంతతి వెలసినట్లు, కలిత. 59
సీ. పెంచంగఁ బెరిఁగెనా పృథివిపైఁ గొండలు, విత్తిరా యడవుల వివిధగతులఁ
గాలువ లెట్టిరా ఘనసముద్రములకు, నేతంబు లెత్తిరా యేలులకును
మేతలు వెట్టిరా మృగముల కెందైన మఱి యీత నేర్పిరా మశ్వములకుఁ
బెండ్లిండ్లు నేసిరా బెరయంగఁ బతులఁ బూసిరా వాసనఁ బుష్పములకుఁ
తే. నెవ్వరెవ్వరిఁ బోషించి రెంచి చూడఁ, దలప నీదై నరక్షకశ్వమునఁగాక, కలిత.
సీ. అధముని మొఱయైన నాలకించుట యొప్పు వినకున్న నానాజ్ఞ విఫలమగును
మెట్టి చూచుట యొప్పు మితిలేని రాజ్యంబుఁ బోకున్న నలజడిఁ బొందుచుండుఁ
దనసొమ్ము పలుమాఱుఁదలఁచి కన్గొనుటొప్పు, గాకున్నఁ దెలియదు కలిమిలేమి
కలయు టొప్పును గుఁకాంతల వరుసతో మానినఁ బాపంబు తోన కలుగు
తే. మత్తుడై యున్నఁ గార్యంబు మట్టుపడదు, వలసియొల్లమి నేయఁగవలదుపతికి, క.
సీ. పతిసేయుకార్యంబు భటులచేఁ గూడదు, భటులకృత్యంబు భూపతికిఁ దగదు
మగనిస్వతంత్రంబు మగువకుఁ జెల్లదు, మెలఁతవిధంబు పెన్నిటికి వలదు
మంత్రియెన్నండు సామాన్యఁడుండఁగరాదు, సామాన్యగతి నుండజనదు మంత్రీ
కరణంబుతోఁ బగ కాపువానికిఁ గాదు, కాపుతోఁ బగ గాదు కరణమునకు
తే. నధికకృత్యంబు లధమునకమరవెందు, నధమకృత్యంబు లధికున కమరవెందు, క.
సీ. పదుగు రాడినమాట పాటియై ధరఁ జెల్లు, నొక్క డాడినమాట యెక్కదెందు
నుఱక యుండినవాని కూరెల్ల నోపదు, నిజముముందఱఁ గల్గ నిలున దెవుడు
చేసినచేత దాచినను బుట్టకపోదు, దేవతలకు నైనఁ దీఱ దాన
రాజు చేసినది ధర్మంబై ప్రవర్తిల్లు, గపటాత్ముతోఁ బొందు కడకుఁ గీడు
తే. పుడమిలోకులు మెచ్చంగ నడవవలయుఁ జలముసాధింపఁ జెల్లదు సభలలోన క

- సీ. పరువంబు మీఱిన బహుపుష్పజాతులు, పదను దీసినయట్టి పరిమళంబు
నలువదియేండ్లపై నరసినవనితలు, పొత్త జల్లాటిన భోజనంబు
మిగులఁ బెక్కుదుకూలమిఁదిటివస్త్రంబు, వెలయఁ దొంబదియేండ్ల వృద్ధగజము
ప్రాతపంచారమై పరఁగెఁగుఱుంబు, వెనఁ గర మెడలిన వీడెములును
- తే. ఘనునకివియెల్ల భోగయోగ్యములు గవు, 64
- సీ. నిర్మలు నొకధూర్తు నిందించుఁ గాకేమి, శ్రోవలఁ గూయదే తొట్టఁ బులుఁగు
అథముండు సత్కవియండ నుండిననేమి, దొరలదే విరులలోఁ దుంగపోచ
కడఁగి యల్పుఁడు ఘనుఁ గారించుఁ గాకేమి, కఱవదే యొకదోమ గంధగజము
దొరతోడ నీచుండు దొడరఁ జూచిననేమి, ప్రాకదే బలుమేడ బల్లిపిల్ల
- తే. యీడుగాకున్న పనులవి యేలయెంచ, నందునకు నేమి తారతమ్యములు లేవె,క.
- సీ. దుష్టు సూర్యునిదెస దుష్టైత్తి చల్లినఁ, దనపై నె పడుఁగాక దాని కేమి
కొండతోఁ దగరు డీకొని యెంతతాకినఁ, దలవ్రక్కలగుఁ గాక దాని కేమి
మిడుతలు చిచ్చుపై వడి నెంతయెగసినఁ, దామె పొక్కెడుఁగాక దాని కేమి
వలఁ బడ్డమీ నెంతవడిదాఁక బొరలినఁ, దనుఁ జుట్టుకొనుఁగాక దాని కేమి
- తే. యెదిరిన త్వంబు తనన త్వమెఱుఁగలేక, పోరువాడెందునవివేకబుద్ధియండ్రు, క.
- సీ. చెలఁగి యొక్కనిఁ జెఱచినవానిబ్రతుకును, గ్రూరుడై బలిమిఁ జేకొన్న పెండ్లి
కల్లులు పచరించి గడియించిన ధనంబు, దూలులఁ బడునట్టి దొరతనంబుఁ
గపటవృత్తికిఁ జొచ్చి కైకొన్న రాజ్యంబు, దయలేక యుండెడుతపసితపము
నానతోఁ గైకొన్నయట్టిసన్న్యాసంబుఁ, గపటాత్ముడేవాధికారవృత్తి
- తే. మనుపనెంతైననెరదుమరలిమరలి, తొలఁగనీయక దుర్గతిఁద్రోచుఁగాని, కలిత...
- సీ. ఎలమిఁ బతివ్రత నెవ్వండుగోరినఁ, జెదలంటునే నిప్పుసీమలోన
ఘనజితేంద్రియుని నేకాంత డగ్గటినను, గలుఁగునే జలరాశి కప్పచేత
ధర్మవర్తనుని బాతకు లేమఱించిన, నేటునిద్రించునే యెందునైన
ధీరాత్ము నితరుండు తెమలింపఁగడఁగిన, గాలియొక్కనిచేతఁ గట్టువడునె
- తే. యెందుననుధార్మికులకుఁగీడేలకలుగు, నిజగుణంబులుబలిమిమైనిలుచుఁగాక, కలిత.
- సీ. పుచ్చకాయలు దిన్నఁబోయెడిమంత్రంబు, లిచ్చునే ఫలము లెందేరి కైనఁ
గడప దాటఁగ లేనిబడు గైనగుఱుంబు, లెక్కునే పౌజుపై నెందునైన
నాకలి యుడుపనియట్టి యాహారంబు బలియించునే మేను పటవుగాను
దగ విరజానది దాటనిదేవర, లొసఁగుదురే మోక్ష మూర్తకైన
- తే. ధరణినిట్టిసామర్థ్యమరసిచూచి, బలువుగల వెల్లఁజేపట్టి వెలయవలయు, కలిత,

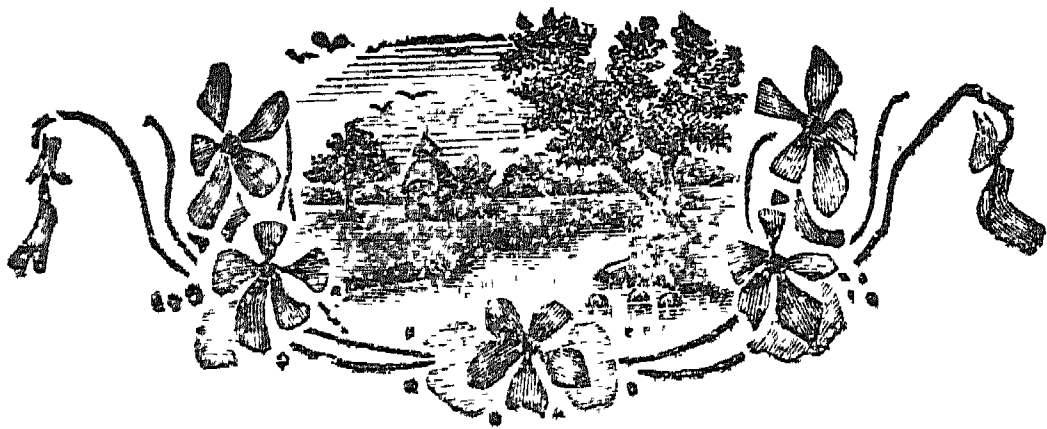
- సీ. జీలువు పెరిగిన మాతెకంబము గాదు, గొడ్డు బెంచినఁ బాడిగోవు గాదు
ధరఁ బంచితం బెంత ద్రచ్చిన నేయిగా, దెండమావులును నీళ్ళెపుడు గావు
పరఁగ నుల్కులు నూలు బండిమోకిలఁ గాదు, కూరయెంతైనను స్వేదగాదు
ఎనుపోతు ఘనమైన నెద్దుతో సరి గాదు, కడు నశుద్ధపువాఁగు గంగ గాదు
తొండంబు గలిగిన దోమ యేనుఁగు గాదు, కోడి కోయిల గాదు కూత లిడినఁ
- తే. బ్రబలి చూపట్టినవి యెల్లఁ బనికిరావు, ధీరుడగు నాతఁడొక్కఁడే విడుదరయ.క.
- సీ. గోడపై సున్నంబు గోకినఁ బనికి రా, దొడలిపై వాసన యూర్చ రాదు
చేతఁ బట్టినయట్టిజిడ్డు లెక్కకు రాదు, కోకఁ బెట్టినగంజి కూర్చరాదు
విసనకట్టలవన్నె విడిచిన నిల్వదు, బచ్చెనగచ్చు చొప్పడదు తివియ
ముగ్గు వెట్టినపిండి మొసని యట్లకు రాదు, మీసలపైఁ దేనె మ్రొంగ రాదు
- తే. చూడఁ జూపట్టుసిరులెల్లజూబులగుచు, గొలఁదివెట్టినఁ దొంటి బాగులకు రావు, క.
- సీ. కనకంబుపెం పొక్కగతి గానె భావించి, కామంబు క్రోధంబు గట్టిపెట్టి
తిట్టినతిట్టులు దీవనల్లా విని, యలశత్రు మిత్రుఁ గా నాత్మఁ దలఁచి
యట భూమి హేమపర్యంకంబుగాఁ బండి, భిక్షున్నతృప్తిమైఁ బెంపు మిగిలి
కాషాయవస్త్రంబు కాశేయముగఁ గట్టి, నిరతబ్రహ్మధ్యానఁరతుఁ డగుచు
- తే. నేకతంబునమానియై యిలఁ జరించు, నతఁడు సన్నాస్యసియనియెంచనర్హుడగును, క.
- సీ. బలుమాలవాడలో బాఁపనిల్లుండునే, నిర్దయులో నేల నిలుచుఁ గరుణ
కప్పకా తెందును గల దని వింటిమే, పిఱికివానికి నేల బిరుదు గలుగు
బొగ్గునం దైలంబు పుట్టంగ నేర్చునే, యిలమీఁద మోడు సిగ్గేల తలఁచుఁ
గెరలింప కాతికి గిలిగింత గలుగునే, కఠినచిత్తుం డేల కరఁగ నేర్చు
- తే. గలరు మఱి యిట్టివారలు కష్టజనులు, సరవిఁ దప్పింపవచ్చునే జన్మఫలము, కలిత
- సీ. గాడిద యెఱుఁగదు గండంబువాసన, లే దూరఁబండికి లీల రోత
వాడకోడికి నాదివారంబు వలనదు, గ్రోతికి మఱి తాళిగోణమేల
చిటుతని కేటికి శీలవంతులయున్కి, యెద్దడుకులచవి యెఱుఁగలేదు
వరుసతోఁ గుక్క దేవరబోన మెఱుఁగదు, మొసలికిఁ బడిసెగిబు మొదల లేదు
- తే. సహజమూఢులు నిటువంటివాడవారె, వానిగుణములు దిద్దంగ వలవ దెపుడు క.
- సీ. పోలించి దయ్యంబు పుణ్యంబు లెంచునే, భయపడ్డవారలఁ బట్టుగాఁక
పాటునే జేతచేఁ బడి ద్ధంచనపుగుండు, తనసూటిఁ దప్పక తాఁకుఁగాక
చిచ్చెంతఁ బోయిన సింగార మె చునే, తనగాలివైపున దాఁటుఁగాక
తొలుకరివానలు దొరతనం బెంచునే, తగిలి బయట సున్నఁ దడుపుఁ గాక
- తే. నీవు నెఱపిన మఘిమలే నిఖిలమెల్ల, నట్లు గావలె నప్పటి కట్లయుండు, కలిత 75

- నీ. మచ్చరించినవాఁడు మంచి మాటాడిన, వెంగై మైతోఁచును వెగటుపోవ
దపనమ్మి కై నవాఁ డటు దుడ్డు వట్టిన, మందుఁడందురుగాని మనసు గొల్ప
దొడఁబాటు గానివాఁ డూరక మ్రొక్కిన, సం దేహపడుఁ గాని సహజమొంచఁ
డనుమాన మైనవాఁ డర్థంబు లిచ్చిన, వళుకుఁగా నెంచు విశ్వాసపడఁడు
- తే. ఏమి చేసినఁ గపటికే హితవుగాదు, మాటు మలసినఁ బనులెల్ల మట్టుబడును, క.
- నీ. అపవాది యగువాని నటుచంప వలవదు, తా నాడుకల్లలే తన్నుఁ జెఱుచు
సర్వకంటకు నెందు సాధింప వలవదు, వసుధవారలగోడు వానిఁ జెఱుచు
నతిమూర్ఖుఁ డగువాని నదలింప వలవదు, తనలోనికోపమే తన్నుఁ జెఱుచుఁ
గడునహంకారిని గా దనవలవదు, మేనిపై గర్వంబె మిగులఁ జెఱుచుఁ
- తే. జెప్పవలవదు బుద్ధు లీచెనఁటులకును, సత్యవిదులకు ధర్మమే జయముగాన, కలి.
- నీ. కామినీరతుల లోకమువారు నమ్మరు, పతితుల విడుతురు బంధుజనులు
గుణవిహీనుని వివేకులు మెచ్చ రింతైన, వేడబో రద్ధులు విగతయశుల
హింసాపరులతోడ నెనయు సాధువు ల్పురుషాధములపొంత బోరు బుధులు
విద్యారహితులను విద్వాంసు లొరయరు సృపులు చేపట్టరు చపలమతుల
- తే. నుర్విమీదట నుత్తము లొక్క రాశి, యథములొక రాశియాగాదెయరసిచూడ, క.
- నీ. కోరి దవ్వుల జూడ గొండలు నున్నన, చేరి డగ్గటినను జెట్లు రాళ్ళు
బూరుగు ఫలవేశఁ బుట్టించు నాసల, నెక్కి కోసినఁ బండ్ల నెగయుదూది
మిడుగుఁబురువులు మెఱుఁగులైయుండును, గరఁచిచూచినను బంగారుగాదు
కప్పచిప్పలు వెండికరణిఁ గాంతులు మించు, బుటము వెట్టించిన బూది చిక్కు
- తే. నెదుటివారలసంపద లెన్నియైన, నడుగఁ బోయిన ఫలియింప వధములకును, క.
- నీ. అపవిత్రమగునట్టి యన్నంబు గొనుకంటె, నడవిలోఁ దినుబలుసాకు లెస్స
హితశత్రువై యలయించుచుట్టముకంటె, గైవసం బగుశునకఁబు లెస్స
బహుదుర్గతులఁ ద్రోచు పరధనంబులకంటె, న్యాయార్జితము తారమైన లెస్స
యపకీర్తిభాజనం బగుభోగములకంటె, జిత్తంబులో నాత్మచింత లెస్స
- తే. సజ్జనులుమెత్తు రిటువంటిసరపు లెల్లఁ, దక్కినవియెల్లరుచులగుఁ దామసులకు, క.
- నీ. భూమియే దేహంబు పోలించిచూచిన, తాజప్రాణంబు శౌర్యంబు శిరము
గడియించినధనంబు ఘనతరాయుష్యంబు, మతి సత్ప్రధాని ధర్మంబు జోడు
కరచరణాదులు కరితురంగంబులు, ఘనవిచారమునీతి కరుణదేవి
బలు పైనదుర్గము ల్పంచేంద్రియంబులు, సరవిఁ జైతన్యంబు సర్వబలము
- తే. కాలపురుషుండవై నీవుఘటనమెఱసి, చేయుచుండుదు రాజ్యంబుచెలగిచెలగి, క.

- సీ. ఇచ్చకం బాడిన హిత మాను విభునికి; మఱి దినంతడచిన మనసు విఱుగు
నొదిగివర్తించిన నొడబడి దయపుట్టు, బంతంబు మెఱసిన బగలు రేగు
నోర్పుతోగొలిచిన నొసగజూచు ధనంబు, లడుగగోరిన వేసటగును మిగుల
దలపుతో మెలగిన వెలయు సంతోషంబు, లెరవెరవైయున్న నెడయుభక్తి
తే. మంత్రియగువాడు కార్యక్రమముననిట్లు, తెలిసినడచినశుభములు తేటపడును, క.
- సీ. అడును చేతుల దివియగవచ్చు నొకవేళ, బలిసి యెండిన గడ్డపాట వలయు
నాకటివేళనే యన్నంబు రుచి యగు, దనిసిన నోకిలింతలు గడంగు
డతితోడ విత్తిన దఱుచుగా బండు జే, నెపుడైన విత్తిన నీచబోవు
బంటు నాయావేళఁ బనిగొనవలె గాని యలవాటు దప్పిన నడిచిపడును
తే. వేళవేళల గార్యము ల్వలయజేయ, వలయు నొకయింత దప్పిన వశము గావు, క.
- సీ. అడవిలోపలిరాజ్య మదియొల్ల మనరాదు, బలువుఁడు పైకొన్న బాధనేయుఁ
గ్రూరవర్తనునైన గూర్చియేలుటదగుఁ, బగఱగూడిన వాడుభయమొనర్చు
గడినున్నవానితోఁ దొడరుచుండుట యొప్పు, నూరకుండిన నతండ్రి తత్త జూచు
బలుమాటు బంటుల బాజు జూచుట మేలు గర్వింతురిటువలె గాకయున్న
తే. నృపుల కేమఱి యుండుట నీతిగాదు, బహువిధంబుల నెచ్చరి బ్రతుకవలయు, క.
- సీ. దానపాత్రుల కిచ్చుద్రవ్యంబు ఫలియించు, విటుల కొసంగిన విఫలమగును
మంత్రపూతాగ్నిహోమము తన్ను రక్షించు, బూడిదలో వేల్చి పున్నె మీదు
కాలోచితం బగుకర్మ మీడేఱించు, వేళదప్పినసంధ్య విధికి వెలితి
యొరులకునుపకార మొనరింప శుభమిచ్చు, బరపీడ చేసిన నరక మొదవు
తే. నెఱిగిచేసినధర్మంబు లెపుడు మనువు, నెఱుక మాలినకృత్యంబు లేమిబ్రాతి, క.
- సీ. హితబుద్ధి నడుగుమహిళుండు గల్గిన, దెలివి బోధించుమంత్రియును గలుగు
వెఱ పేమియును లేనివీరుండు గలిగిన, దగుపరివారంబు దానె కలుగు
బాండునేయగ నేర్చుపురుషుండు గలిగిన ఘనుడైన చెలికాడు గలిగియుండు
ఘనరసస్థితి యెఱిగినవాడు గలిగిన, గడు మెచ్చ జెప్పెడు కవియు గలుగు
తే. వేసరక మంచివారిని వేడవలయు, దలచి చూచిన నివియొల్ల దైవఘటన, కలిత.
- సీ. తొల్లి పెట్టనిమేలు తొరలి యిప్పుడు రాదు, కావలసినపను ల్గాక పోవు
చేసినకర్మంబు చెందక మానదు, రాగలయర్థంబు రాకపోదు
దైవసంకల్పంబు తప్ప దెంతైనను, దనువికారంబులు తగులు నెపుడు
లోకధర్మమునకు లోనుగా మనగాదు, తగినభోగంబులు తామె కలుగు
తే. వేగిరింపఁగ వలవదు విమలమతికి, సకలమున కోర్చియుండిన సౌఖ్యమొదవు, క.

- సీ. నిక్కంబువలెనుండు నిండుసంసారంబు, మొలచినయట్లుండు మంచిసిరులు
కాయంబుదక్కినగతి నుండు దలపోయ, దనది యైనట్లుండు నొనరిగృహము
సతములైనట్లుండు సరసాన్న పానము, ల్పాయనియట్లుండు బాంధవంబు
లమరినట్లుండుదు రట బుత్త్రపౌత్రులు చే జిక్కినట్లుండు జిత్రమెపుడు
దే. నింద్రజాలంబొ స్వప్నంబొ యిదియునొక్క, సిద్ధవిద్యయొ కంటి నీ చేతలెల్ల, క.
- సీ. ధరలోన నావులు తమదూడలకునెల్ల, బెట్టెనా వాములు ప్రియముతోడ
బొక్కలు త్రవ్విచ్చి పోయెనా నక్కలు, తమపిల్లలకు నిరంతరము నుండ
దలచి దప్పిక నీళ్ళుత్రావ గూనలకును గట్టెనా చెఱువులు కప్పలెల్ల
బ్రియముతో రతి నల్పి బిడ్డల గనుమని చెప్పెనా సింహంబు శిశువులకును
తే. వట్టిభ్రమతల దమపుత్రవర్గమునకు, దల్లిదండ్రులు దలతురు ధనముగూర్చ, కలిత
- సీ. ముదిమి తీగలువాటి ముంచిన్నకై వడి గడు మేన నరములు గానిపించు
దనమేను గనుగొని తానె నవ్వెడుక్రియ, మీసలు గడ్డంబు మిగుల నరయుఁ
బంచేంద్రియములకు బరగనోడితి నని వెన్నుచూపినరీతి వీపు వంగు
నుప్పతిల్లినమద ముబ్బు దీసినరీతి నేర్పెడు బుడుపులై యెమ్ము లెల్ల
తే. నిట్టిజరచేత జిక్కియు నెడ్డెనరుడు మనసుదనియక భోగించు మనసువెట్టి, కలిత...
- సీ. కల్పవృక్షమునెంచి కలివెచ్చె ట్టెంచుట తర మెఱుంగనివారి తగవుగాక
కావేరినది నెంచి కాలువ లెంచుట, పురుషుల యవివేక బుద్ధి గాక
కౌస్తుభమణి నెంచి కాచంబు నెంచుట, జడుల యజ్ఞానంపుసరవి గాక
మందరాచల మెంచి మఱితిప్ప లెంచుట, తప్పు దెల్పినవారి తగవుగాక
తే. ఘనుల నల్పుల నీరీతి గలయ గూర్చి, పలుకుచుండెడి వారల భ్రాంతిగాక, కలిత
- సీ. సత్సంప్రదాయుడై శాస్త్రపారీణుడై యాగమజ్ఞుడై సయతడు గురుడు
పరమదయాళుడై పాపనిర్ముక్తుడై, యాచారవంతు డౌనతడు గురుడు
భూరిసుజ్ఞానియై బోధింపశక్తుడై, యతిశాంత చిత్తుడౌనతడు గురుడు
కడు దపోనిష్ఠుడై ఘనమంత్రసిద్ధుడై, యధ్యాత్మవేత్తయౌనతడు గురుడు
తే. తేలిసియిటువంటిగురు జేరివెలయవలయు, సుజనులగువార లీడేఱ జూచిరేని, క.
- సీ. అర్థంబు దేహంబు నాచార్యసామ్మని, యా నాజ్ఞ దప్పక యాస్థ గలిగి
తగిన శుశ్రూషకు దను వలవడజేసి, మతి గల్గి యేప్రొద్దు మఱపు విడిచి
యుపదేశ మిచ్చి నట్లూహలం దలపోసి, యాహారనిద్రల కాసపడక
వేసర కాత్మలో విశ్వాస మెడలక, హరిభక్తి గురుభక్తి నధికు డగుచు
తే. నున్నయాతండె శిష్యుడి ట్లర్పిమోద, బరగుశుభము ర్తియతిలోక పావనుండు, క.

- సీ. దైవంబు గురుడును ధరఁ గల రని నమ్మి, తలపోసి మనుట యుత్తమమతంబు
కలగు వేదము ముక్తిగలదు పుణ్యుల కని, మఱి భక్తిసేయుట మంచిమతము
యజ్ఞాదికర్మంబు లఖిలప్రపంచంబు, సత్యంబు లనుట నిశ్చలమతంబు
హరి మాయచేఁ జక్కఁ డాతఁడే సర్వజ్ఞుఁ, డని భజించుట యానిమతము
- తే. చదివి తెలిసిన పెద్దలసమ్మఖమున, నెఱుఁగువారికి సఫల మా నీమతంబు, కలిత.
- సీ. ఆకలివహి మాని యె యుండనిచ్చునే, పిండియైనను దినిపించుఁ గాక
శీతోష్ణములు కడుసిగ్గుతో నిల్పునే, ప్రేమఁ గంబళముఁ గప్పించుఁగాక
సరసకామము బ్రహ్మచర్యంబు నిల్పునే, పొంచి యొక్క తెఱ దగిలించుఁగాక
కోరి యాసలు మంచిగుణములు నేర్పునే, పాపచర్యకు నొడఁబఱుచుగాక
- తే. యెంతవారికిఁ బంతంబు లెట్లు జరగు, మీకు శరణని బ్రతుకుటే మిగుల నేర్పు, క.
- సీ. కుశలుఁడై ప్రతిమఁ జేకొని తీర్పనగుఁ గాని, తనరూపు చక్క దిద్దంగరాదు
మగువల వలపింప మందు గలదు గాని, మఱి దుర్గుణము మాన్ప మంచు లేదు
క్రొత్తగా నొకజన్మ మెత్తఁగ దగుఁగాని, మహిఁ బూర్వదేహంబు మగిడిరాదు
కొలుచులు కృషి నేసి కూర్పఁబన్పడుఁ గాని, భుజించినవి గాడె బోయరాదు
- తే. దైవకృత్యంబు లివియేల తప్పనిచ్చుఁ నుఱకలోకులు భ్రాంతి నేయుదురుగాక, క.
- సీ. సరకులు గొనవచ్చు సాధించి తేవచ్చు, గోరి సుజ్ఞానంబు గొనఁగరాదు
తపము సేయఁగవచ్చు ధనముఁ జేకొనవచ్చు, భువి నగ్రజన్మఁడై పుట్టరాదు
కాశికఁ బోవచ్చు గ్రమ్మటి రావచ్చు, దెలిసి సుషుమ్న భేదింపరాదు
మాని గావచ్చు నేమములు చూపఁగవచ్చు, బాతెషమనసు నిల్పంగరాదు
- తే. నేర్పు లేగతి నెవ్వరు నేర్పరై న, సరవితో బ్రహ్మవేత్తల సరికి రాదు, కలిత.
- సీ. కాంచనపాదము ల్గజ్జలు నందియ, ల్గడు మించుమొలఁ జంద్రకావిదట్టి
పీతాంబరముమీఁదఁ బిల్లలమొలనూలు, బిగియించి కట్టినపెనుకటారి
వరదానకరము నుజ్జ్వలకటిహస్తంబు, పటుశంఖచక్రోరు బాహుయుగము
నొఱపై ననాభియు సుదరబంధ మురంబు, నలమేలుమంగతో హారములును
- తే. శిరసుమకుటంబు తిరుమీణి చిత్రమకర, కుండలమ్మలుఁగలమిమ్ముఁ గోరితలఁతు, క.
- సీ. మాధవ గోవింద మధుసూదనాచ్యుత, వామన ప్రద్యుమ్న వాసుదేవ
కృష్ణ దామోదర కేశవ శ్రీధర, హరి విష్ణు పురుషోత్తమా నిరుద్ధ,
సంకర్షణాధోక్షజ త్రివిక్రమ పద్మ, నాభ జనార్దన నారసింహ
శౌరి హృషీకేశ నారాయణోపేంద్ర, తాలాంకముఖనామ తాళ్ళపాక
- తే. యన్నయాచార్యసుతతిమ్మయాహ్వాయుండఁ, బ్రణుతిఁజేసితి రహిఁగొమ్ముపద్యశతము
కలితలక్ష్మీశ సర్వజగన్నివేశ, విమలరవికోటిసంకాశ వేంకటేశ!

శ్రీ రస్తు.

ఒంటిమిట్ట రఘువీర శతకము

కళ్యాణగుణాభిరామ విబుధశ్రేణీ కిరీటద్యుతి
వ్యాకీర్ణాఘ్ని సరోరుహద్వయసహస్రాక్షస్తుతా! యచ్యుతా
నాకుం బ్రాపును దాపు నీవెయగుచున్ నన్నేలుమీ రామభ
ద్రా కారుణ్యసముద్రధీర రఘువీరా జానకీ నాయకా! 1

శా. ఆకర్ణాటకమండలాధిపతిచే నాస్తానమధ్యంబులో

నాకాన్యంబులు మెచ్చఁ జేసితివి నానారాజులుం జూడఁగా
నీకుం బద్యము లిచ్చుచో నిపుడు వాణిదేవి నాజిహ్వాకున్
రాకుం డెట్లు వసించుఁ గాక రఘువీర జానకీనాయకా! 2

శా. నీకేలన్ దృణ మందివైన నదియున్ నిర్ఘాతపాతక్రియన్

గాకాకారవికారదానవుని లోకాలోకపర్యంత మీ
లోకంబుల్ పదునాల్గు త్రిప్పినది కాలు న్మోపఁగానీక యా
రా కాకుత్స్థకులాగ్రగణ్య రఘువీరా జానకీనాయకా! 3

మ. సకృపాలోకన నందగోపురి తనూజుండవై గొల్లవై

సకలక్షోణులు నేలినాడ వట మించం గశ్యపబ్రహ్మఁ గీ
న్నకుమారుం డన మిన్నముట్టి కురుచై నాడేలయాలీల నే
రక దానంబులు వేడుకొంటి రఘువీరా జానకీనాయకా. 4

మ. సకలామ్నాయములన్ బరించుఫల మబ్జాతాక్షు నామంబులం

దొక టేదైనఁ బరింపఁ గల్గు నటువంటత్కృష్టపుణ్యాప్రవ
ర్తననామంబులు చక్కపాణికి సహస్రంబుల్ సహస్రాభ మ
ర్కకులా నీశుభనామ మార రఘు... 5

శా. కొంకన్ గారణ మేమి ధర్మములు పెక్కుల్ చేసి మర్త్యండు నీ

వంకన్ జితము నిల్పలేక పెర్రతోవల్ తొక్కినన్ సర్వమున్

బొంకై (పోవు)తూలు కురంగనేతి తగునోముల్ వేయును నోచి తా
అంకాడంగఁ దొడంగినట్లు రఘు...

6

శా. ఆ గారీశ్వర కీర్తనీయఁడగు నిన్నర్చింపఁగా లేనివా
రోగుల్లాక నిజాలయోగు లయినన్ యోగ్యానుసంధానులే
మాగుర్వాన యథార్థ మాడితిని నీమంత్రంబె మంత్రంబురా
రాగద్వేషవిదూర ధీర రఘు...

7

మ. జగముల్మూఁడు సృజింపఁ బ్రోవఁ బిదపన్ సంహారమున్ జేయఁగోర
ద్రుగుణాకారముఁ దాల్చినట్టివరమూర్తి వాసుదే వాచ్చుతా
నిగమస్తుత్య పవిత్రగాత్ర నృహరీ నీలాభవర్ణ మహా
రగతల్పా జనకల్పభూజ రఘు...

8

శా. నీచారిత్రము చెప్ప నదృఢత మగున్ నీనామసంకీర్తనం
బాచండాలునకై న మోక్షమొసఁగున్ హత్యాదిదోషంబులన్
వేచించున్ విదళించుఁ ద్రుంచుఁ దునుమున్ వేటాడు నంటంబడున్
రాచుం ద్రోచు నడంచు నొంచు రఘు...

9

శా. తేజం బొప్పఁగ నీవె కావె మొదలన్ ద్రేతాయుగాంత్యంబునన్
రాజైపుట్టితి వింక నీకలియుగాంత్యంబునన్ శాత్రు
వాజిం దోలి విరోధులం దునుమ దేవా నీన యొండెవ్వఁ డా
రాజున్ శాతును నీవె కావె రఘు...

10

శా. గాజుంబూస నురేంద్రనీలమణిఁగాఁ గల్పించుచందంబునన్
బాజుంజర్మముమీఁది(బే)జేగడపొరల్ బంగారు చేసేగతిన్
నాజన్మంబుఁ బవిత్రభాజనముగా నన్నెలరా యేలరా
రాజేవాక్ష కృపాకటాక్ష రఘు...

11

శా. నాజన్మాంతరవాళ నావళమునన్ నాపాలిభాగ్యంబునన్
నాజాడ్యంబులు పోవుకాలముతటిన్ నాపుణ్యపాకంబునన్
ఈజన్మంబున నిన్నుఁ గొల్వఁ గలిగెన్ హీనుండఁ గా నింక నే
రాజున్ నాకెదు రెవ్వ రుర్వి రఘు...

12

శా. నేటం దీరె ననేకజన్మములనుండేనన్ను పెంటాడుచున్
వాటంబై చనుదెంచుపాపములు శ్రీవత్సాంక నీవంక నీ
పొటల్ పాతముసేయువారికి మఱి బాపంబులం బాపుఁ గ
ర్ణాటాధీశ్వర యెంటిమిట్టరఘు...

13

మ. పటునిర్ఘాతకరోరనాదము ఘనబ్రహ్మాండభాండంబు బి
క్కటిలం జేయుచు వచ్చునప్పు డితరుల్ గాండీవినామంబు లె
న్నట మే లందురు వైష్ణవుల్ తలఁప రన్యం గోరి యెంతంతదు
ర్ఘటముల్ వచ్చిన నిన్నె కాక రఘు...

14

మ. కొడుకు ల్బ్రహ్మలు కూతు రీశ్వరశిరఃకూటంబుపైఁ గాపురం
బుడుగాజుం దినరాజుఁ గన్న లహిరా జయ్యాలమంచంబు నీ
పడతుల్ శ్రీయు ధరిత్రియున్ సవతు చెప్పన్ పేరు? నీ కన్య లా
రడిమర్త్యు ల్గనలేరు కాక రఘు...

15

మ. వడిమిఱంగ నమోఘమై నిగుడునీవాలమ్ము వాలమ్ముఁ దా
కెడునంచున్ మెడయొడ్డినన్ జమరిపైఁ గీల్కొన్న కారుణ్య మే
ర్పడ మున్నేసినయమ్ము వేతెయొక నారాచమ్మునం ద్రుంచి పే
ర్పడి తౌరా విలుకాండ్రలోన రఘు...

16

మ. చెడుగన్ గవ్వుడ దుష్టచిత్తుడఁ బర స్త్రీలోలుడన్ బాలుడన్
జడుడన్ మూఢుడఁ గొండెకాడను దురాచారి న్ని పేఢాత్ముడన్
గడునన్ గాకరి గల్గుగల్గు గపటిన్ గర్వి న్ననుం గావు మూ
రడి యున్నాడను నీవె దిక్కు రఘు...

17

మ. అడిగేవిద్యకు లోను చేసితివి న న్నావంతయున్ వంతలే
కడియాసల్ గొనుచుం దురాత్మకుల నే నర్థింపుచున్నాడ నె
న్నడు రక్షించెదు నీవు నన్ను బలె నెన్నం బేదవా యాద వా
రడిఁ బెట్టేవు రమావిహార రఘు...

18

మ. ప్రణతింపన్ మృతదేహుఁ జూచి బ్రతికింపన్ బ్రహ్మరుద్రుల్ మరు
ద్గణనాథాదులు నోప రద్యుతము గాఁగ న్నీదుభృత్యుండు ల
క్ష్యణప్రాణంబులు దెచ్చెఁ జచ్చినతఱిన్ సంజీవనీప్రక్రియన్
రణభూభాగములోనఁ దానె రఘు...

19

శా. ఏతాత్పర్యము గల్గి కొల్చెదవురా యేనేలనిన్నేంతురా
నీతో నాకుఁ బనేమిరా యనక మన్నింపందగున్ నన్ను నీ
చేతన్ మోక్షముగన్నవారి వినరా చిత్రంబుగా నిర్జరా
రాతిన్ నాతిని రాతిఁ దొల్లి ర...

20

శా. దాతల్ త్రాతలు తల్లిదండ్రులు మఱిన్ దైవంబు లాప్తుల్ చెలుల్
భ్రాత లక్కినవారు చుట్టములు మీపాదాలమీఁ దాన నా

దాతల్ త్రాతలు తల్లిదండ్రులు మఱిన్ దైవంబు లాపుల్ చెలుల్
భాతల్ సర్వము నీవె కావె ర...

21

మ. శ్రుతిపాథోధి మధించి శాస్త్రమహిమ లోధించి యష్టాదశ
స్మృతు లాలించి మహేతిహాసకథలుం జింతించి తా రొక్కస
మ్మతమై సన్నును లాచరించినమహామార్గంబు నీసేవ దు
ర్మతు లీమార్గముఁ గానలేరు ర...

22

మ. మతి నూహింపరు కొంద టీసుకృత మేమార్గంబు నందున్న ను
గృతపోధ్యానము సామగానమును దీర్థస్నానమున్ దానమున్
గృతుసంధానము నేల నేలఁ దులసిం గర్వయ్యెనో యూర నీ
ప్రతిమ ల్లేవొ నమస్కరింప రఘు...

23

మ. సుతు లంచున్ హితులంచు బంధుజనులంచు న్దల్లులు న్దండ్రులున్
సతులున్ బౌరులు నంచు నెంచుకొనుచున్ సంసారమోహబ్ధిలో
గతజన్మంబులఁ దేలుచున్ మునుఁగుచున్ గర్వించియే నిన్ననా
రతముం గొల్పని మోసగల్గె రఘు...

24

మ. క్షీతిలోఁ దామును బ్రహ్మసృష్టికిఁ బునసృష్టికిన్ వినిర్మించియున్
గతువిఘ్నం బొనరించు దానవుల వీఁగం దోలఁగాలేక నాఁ
డతిబాలున్ నినుఁదోడు తోడుకొని పోఁడా గాధిసూనుండు నీ
ప్రతి వీరాగ్రాణి యెవ్వఁ డింక రఘు...

25

మ. క్షీతిలో నల్పులమీఁదఁ జెప్పిన కృతుల్ చీ! చీ! నిరర్థకంబులై
నుతికిం బాత్రము గావు మేఁకమెడచన్నుల్ నేతి వీతాకులున్
వితతప్రాధీమ నీకుఁ జెప్పినకృతుల్ వేదాలు శాస్త్రాలు భా
రతరామాయణముల్ తలంప రఘు...

26

శా. సంతానంబును బారిజాతక మహీజాతంబు మందారమున్
జింతారత్నముఁ గామధేనువు సుధాసింధూ త్తమంబున్ మదిన్
జింతింపన్ సరిగావు నీకు విజయశ్రీధామ యోరామ య
శ్రాంతత్యాగవివేకపాక రఘు...

27

శా. ఏదైవాల వరాల కంటె సులభం బెవ్వానికై నన్ మదిన్
నీదాతృత్వము చెప్పఁ గొత్తశరణంఁటె గాతు వింతేల నీ
పాదాంభోజ రజంబు తొతికయినన్ బ్రాణంబు లీజాలు నా
రా దిక్పూరిత కీర్తిపూర రఘు...

28

శా. విందున్ వేదపురాణశాస్త్రముల గోవిందున్ ముకుందున్ హరిన్
విందున్ వేల్పునునైన భక్తశులభున్ విశ్వంభరున్ సచ్చిదా
నందున్ నందుడు కన్న చిన్ని శిశువున్ నాపాలిపాలి బా
రందోలె నరసింహు నిన్ను రఘు...

29

శా. సందిన్ బూసలలోన నీకవిచరఁ మంత్రరాజంబు బెం
పొందన్ వ్రాసి ధరించి నాతఁడు రిపువ్రాహంబులో నైన నే
కందుం బొందక వజ్రపంజరములోఁ గావున్న చందానఁ బా
ఱందోలున్ బగవారినార రఘు...

30

మ. వృథగా దెవ్వఁడు నిన్నుఁ గొల్చినఁ గృపన్ వీక్షించి వాఁ డేమనో
రథముల్ వేడిన నల్ల సేయుదువుగా రక్షాదిధేయుండవై
కథ గా దీవచనంబు నిక్క మటులం గాదేని మున్నేల సా
రథి వై తర్జునుతేనుఁ దోల రఘు...

31

మ. ఘనసారంబును లోనికిం గొనిన శ్రీగంధంబుఁ బైఁబూసినన్
దినమున్ మర్దన జేసినన్ గడిగినన్ దృష్టంబులోనన్ దొలం
గనిదుర్గంధము నై జ మీమురికి డొక్కల్ నమ్మి నిన్గొల్వనే
రనిమూఢాత్ముల సేమి చెప్ప రఘు...

32

మ. ఇనుమా రాశ్రితు నిల్ప వాడ వినుమా రేమాటయున్ సాయకం
బినుమారాహవభూమిఁ బూన నిదిగా కింకొండు మేలంచు నీ
వినుమా రీదురితాంధకారపటలం బేరితి వీక్షింతు వు
గ్రనిశాటాంతక రామభద్ర రఘు...

33

మ. మును నాకెన్నఁడు వేదశాస్త్రపఠనంబుల్ రిత్త తీర్థాటనం
బును దానంబును జేయఁబోను సతతంబున్ నిన్ను సేవించి కీ
ర్తన చేసేమతి లేదు దానమున కర్థస్వల్ప మింకెట్లు బో
రణ నాదుష్కృతముల్ తొలంగు రఘు...

34

మ. మును నాకెన్నఁడు దోసములేగలవు నొప్పింబొందకే
మనినన్ గాలునిపోటుబంటు లింక నన్నా బేరు నాపేరు పె
ట్టినవానిన్ బరలోకదూరుడని పట్టెదెట్లు పొండంచు బో
రన రమ్మా యిపు డడ్డగింప రఘు...

35

మ. అనఘం బైన దశాశ్వమేధకృత పుణ్యస్ఫూర్తి నీ కొక్కమా
టు నమస్కారము సేయఁ గల్గునని విందున్ యాగధర్మంబులున్

గొనసాగుం జననంబు లొక్కమరి నీకున్ మ్రొక్కేనేనిన్ బున
రననం బేది తలంచిచూడ రఘు...

36

మ. దనుజారిజ్వల నాంత కాసుర సముద్ర స్వామి వాయుత్రిలో
చనమిత్రాభవసూర్య సోమధరణీజాతాంబుజాతద్విష
జననాంగీరసశుక్ర భానుతనయస్వర్భానుకేతు ప్రకీ
ర్తనముల్ నీవిభవంబు తొర రఘు...

37

మ. కనుఁగొన్నప్పుడే గుప్పుడే కుజనులన్ గాలుండు కాలుండు పొం
డనుచున్ రారవనారకాగ్నులఁ బడన్ హత్తించి యయ్యగ్నులన్
మునుఁగంజాలఁ బరేతరాజునకు నన్నొప్పింపఁగాఁబోకు ము
గ్రనిశాటాంతక రామభద్ర! రఘు...

38

మ. నిను సేవించెదనంచుఁ గోరుకొని యుండేవానికిన్ బూర్వక
ర్మనిమిత్తంబు.....నీవడ్డవచా
దని చెప్పంబడు ద్రాపదిం గరిని బ్రహ్మాదున్ ధ్రువున్ మున్ను బో
రన రక్షించుట కల్లా లేవొ రఘు...

39

మ. అనిశంబున్ నినుఁ గొల్చు మానవులు ప్రాణాంతంబునన్ రోగభా
ధనిమిత్తంబున రామరామ యనుచున్ వాక్రువ్వ లేకుండినన్
జననాథాగ్రణి నీవు వారి రసనాస్థానంబున న్నిల్చి భో
రన రామా యనిపింతు వార రఘు...

40

మ. ఇనవంశోత్తమ వేదశాస్త్రములలో నేవింటి నేవింటివాఁ
డును నీకుం బ్రతిగాఁడు నీకుఁ గలబట న్నన్ను రక్షింపు కా
లుని బంట్లన్ విదళింపఁగావలయు నాలోనుండుమీ మె.డుమీ
ఱ నమోఘాస్త్రమువిల్లుఁ బూని రఘు...

41

మ. జననాథా గ్రణి నిన్నుఁ గొల్చునతఁ డాచండాలుడైనన్ బున
రననం బొందక ముక్తిఁ గాంచు నొనరన్ సద్భక్తుఁ డైనన్ దుదిన్
జనుఁ జండాల కులంబులొన నుదయించం గోరి నీనామకీ
ర్తన సేయన్ నిరసించెనేని రఘు...

42

మ. జనకుం డెవ్వఁడు నీకు నీకడుపులో సర్వంబు నుండంగ నీ
యునికిస్తానము దుగ్ధవార్ది నడుమన్ యోగీంద్ర హృద్గేహ యే
మని వర్ణింపుదు నీమహాత్వముల సర్వాశ్చర్యముల్ పుణ్యవ
ర్తన రాజన్య యశోవిహార రఘు...

43

మ. జనకుం డా జనకుండు నీసతికిఁ గౌనల్యా! యహల్యాఘమో
చననిన్ గాంచినతల్లి పంక్తిరథుఁడా సర్వేశ మీతండ్రి యే
మినిమిత్తంబున నుద్యవించితి¹వో నమ్మెనెట్లు నీపుట్టు పు
గ్రనిశాటాంతక రామభద్ర! రఘు...

44

మ. హనుమంతుం డొకయబ్బి దాఁటు నని యేలా ప్రస్తుతుల్ సేయఁగా
దనుజారాతి భవత్పదాబ్జములు హృత్పద్మంబున న్నిల్పునా
ఘనపుణ్యండు భవాంబురాసులు తృణీకారంబుగా దాఁటు భో
రన దానింతయుఁ గొంకులేక ర ...

45

శా. నీపాదోదక మత్సులం దదుముగొంటిక్ గొంటి నాలోనికిన్
నీపల్లెంబు ప్రసాదముం గుడిచితిన్ నీపేరునుం బెట్టితిక్
నీపెన్ముద్రలు దాల్చితిక్ భుజములన్ నీవింక న న్నేగతిన్
బ్రాపె ప్రోచెదో కాని పూని రఘు...

46

మ. తపముల్ చేసినఁ బోనిపాపములు మంత్రంబుల్ సమర్థంబుగా
జపముల్ చేసినఁ బోనిదోషము నదీస్నానంబునం బోని ఘో
రపుకర్మంబులు వాయు నొక్కమరి శ్రీరామా యనేమాట క
ర్ణపుటం బించుక సోకెనేని రఘు...

47

శా. కంపింతున్ మును దండధారికిని మత్కాయంబు వీక్షించి శం
కింపన్ గారణ మేమి నాకిక నినుక్ గీర్తింపుచున్నాడ బత్
దుంపల్ గట్టినఘోరపాపముల సంధు ల్లోసివేసేతటిక్
ఱంపం బైనది నీచరిత్ర రఘు...

48

శా. నీమంత్రంబు సదా సదాశివుఁడు పత్నీయుక్తుడై కాశిలో
నేమఁబొప్ప జపించునంచు² శ్రుతులన్నిక్ నిన్నె వర్ణింపఁగా
నేమా నిన్ను నుతించువార మయినన్ నేనేర్చిన ఘ్నెన్నెదక్
రామా రాఘవ రామభద్ర రఘు...

49

శా. నీమంత్రంబు జపించుమానవులకుక్ నిశ్చేయమా సర్థముల్
హేమంబు ల్గొడుగుల్ తురంగములు మత్తేభంబు లాందోళికల్
గ్రామంబుల్ నగరంబులున్ విభవముక్ రాజ్యంబులున్ రత్నముల్
రామారత్నము లేమితేక రఘు...

50

1 వి నెమ్మిన్నిట్లు నీపుట్టుపు

2 శృతులు నిన్నెన్ని.

శా. గోమేధాధ్వర యశ్వమేధశతముల్ గోదానభూదానముల్
హేమాద్రుల్ తిలపర్వతంబులు సువర్ణేభాశ్వదానంబులున్
నీమంత్రం బగు నక్షరద్వయమునే నీపుణ్యముం బోలవో
రామా రాఘవ రామభద్ర రఘు...

51

శా. గోమాంసాశని మద్యపాని సగరిన్ గొండీడు చండాలుఁడున్
హేమస్తేయుఁడు సోదరీరతుఁడుఁ గూ డేకాదశిక్ భుక్తిఁ గాం
చేమూఢాత్ముఁడు లోనుగాఁ గలుగు దుశ్శీలాత్ముఁ డైనన్ దురిన్
రామా యన్నను ముక్తిఁ గాంచు రఘు...

52

శా. ఏమీ పాతకులార మాపురికి రా రీపుట్టునం దున్నత
శ్రీమైఁ బోయెద రెందుకన్న జమునిక్ గ్రేగన్నులన్ జూచుచున్
రామయ్యా యిక నంచు పల్కి యపవర్గస్వర్గముం జొత్తురో
రామయ్యా! నినుఁ గొల్చువారు రఘు...

53

శా. స్వామిద్రోహిని తమ్ముఁడెట్లు ఘనరాజ్యంబెల్ల నీవిచ్చు పె
ట్లామాటల్ విని కాదె నిన్ను నడిగేయానక్తి నాకున్న దొం
డేమిక్ పల్మరు వేసరింప కింక నీ వీరాదె నీ నీమలో
గ్రామం బొక్కటి చాలు నాకు రఘు...

54

శా. మామాయంచును మామయంచు నెపుడున్ మాయల్లుఁ డుద్యద్ధతిక్
హేమాద్రిప్రతిమాన మైన హరువిల్లేవిల్లు మోపెట్టఁగా
సామర్థ్యంబున మేటి యీతఁ డనుచున్ సత్వంబె వర్ణింపుదున్
రామా రాఘవ రామభద్ర రఘు...

55

మ. కమరం గ్రాఁగినలోభివానితల పున్నసే గుక్కమాసంబు మ
ద్యముతో వండుకతిన్నమాలఁ డయినన్ దత్పాపకర్మంబులన్
యమకూపంబుల లోపలం బడఁడు జిహ్వగ్రంబునన్ రామమం
త్రము, బేర్కొన్నను నొర ధీర ర...

56

మ. యమకూపంబులలోపలం బడి మహాహైన్యంబునన్ బొందకుం
డ ముదంబారఁగ నన్నుఁ బ్రోచి కరుణన్ సాయుజ్య మిమ్మీ తుదిన్
క్రిమిరూపుం దనరూపుగాఁ బెనిచి రక్షింపన్ విచారించున
బ్రహ్మరంబుంబలెఁ బాపదూర రఘు...

57

మ. మమకారంబున సార్వకాలమును నీమంత్రంబు వాక్రుచ్చు డెం
దము నాకుం గలుగంగని మృటులనైనన్ మృత్యువ క్త్రము దూ

అము నిన్నున్ మతి దూఱ మంత నపవర్గస్వర్గమార్గంబు దూ
రము గాకుండును మాకుఁ జేర రఘు...

58

మ. తమగర్వంబున వారు మూఢులగుచున్ దైవంబు మంత్రంబు తం
త్రములన్ వీడఁగ నాడుచున్ దిరుగు నిర్భాగ్యుల్ మహారాజులై
మము నూరింపఁగ నేము నిన్నెఱిగి నీ మంత్రం బెఱింగిన్ దరి
ద్రమతిన్ వేడఁగఁబోవు టెట్లు రఘు...

59

మ. హిమధామప్రతిమాన కాంతియుతులై యింద్రదాది దిక్పాలకుల్
తములన్ స్తోత్రముజేయ నుండుదురు నీదాసానుదాసుల్ సుర
ప్రమదావల్లవ పాటలాధర సుధాపానాది కేళీవిహా
రములన్ మీఱుచు మీరుచూడ రఘు...

60

శా. మిమ్ముం గొల్వఁదలంచి పాపముల నెమ్మిం జోపినా నింక నే
నెమ్మిన్ సౌఖ్యముఁ బొందువాడ నగుచున్ నీమూర్తి భావించెదన్
రమ్మా వీని తలంపు మేలని కృపన్ రక్షింప నాలోనికిన్
రమ్మా నన్నుఁ గృతార్థుఁజేయ రఘు...

61

మ. ప్రమదారత్న మహాల్య గౌతముని శాపప్రాప్తిఁ బాషాణరూ
పముతోఁ బెక్కుయుగంబు లుండఁగ హర బ్రహ్మాదులుం బాపలే
నిమహాపాపముఁ బాపనోపినదికా నీపాదరేణుప్రకా
రము నేనేమని నన్ను తింతు రఘు...

62

శా. నాయజ్ఞానముఁ బొపుమంచు మదిలో నానాప్రకారంబులన్
గూయం గూయ నదేమిరా యనవు నీకున్ మ్రొక్కనా కుక్కనా
ఛీయం చేటికి రోతగించెదవు నీచిత్తంబు రాకుండినన్
బ్రాహ్మశ్చిత్తము నాకు నెద్ది రఘు...

63

మ. నియమం బొప్ప ననేక జన్మములనుండిన్ దాచుకొన్నట్టి సం
చయదోషంబులు మాటమాత్రమునఁ గొంచుం బోవు చోరత్వ మె
న్నియుపాయంబుల నభ్యసించినదియో నీనామముల్ వేయు నా
రయలీల నివరించు టెట్లు రఘు...

64

శా. తాకుఁబోదయ యొంటిఁబట్ట రఘునాథా నీకు నే బన్యముల్
నూఱున్ జెప్పెద నూరఁ బేరువెలయన్ నూత్నంబుగా నంత నా
నోరుం బావన మాను నీకరుణఁ గాంతున్ భక్తి నన్నందఱున్
రారమ్మందురు గారవించి రఘు...

65

శా. చీరణ దీయకు చన్నగుబ్బలపయి జీకాకుగాఁ గాకుగా
జీరణ దీయకు మందబోయఁ డిదె వచ్చేప్రొద్దు రావద్దురా
జారల్ మేనుల జారలం గవయు కష్టా ఏకపత్ని వ్రతా
ప్రారంభం బిపు డేల నీకు రఘు...

66

మ. తిరునామంబు ధరింపఁడేని నొసలన్ దిక్పూరితం బైననీ
వరనామంబుఁ దలంపఁడేని మదిలో వాంఛించి నీపాద పం
కరుహ శ్రీతులసీదళోదకముఁ ద్రాగఁడేని వాఁ డేటినే
ర్పరి వై కుంఠపురంబుఁజేర రఘు...

67

మ. శరణం బన్నను మాటమాత్రమున విశ్వద్రోహితోఁ బుట్టుకున్
గరుణాపూర్ణవిలోకనం బొదవ లంకారాజ్య సింహాసన
స్థిరపట్టం బొనరించినాఁడ వట యేదేవుండు నీ సాటి యు
ర్వరలోనన్ భవరోగదూర రఘు...

68

మ. పరనారీ కుచకుంభ పాలికలపై బాదాబ్జ యుగ్మంబు పై
గరమూలంబులపై గపొలతటిపై కంఠంబుపై గొప్పపై
బరువుల్ వారెడు నాతలంపులు మిమున్ భావింపఁగాఁ జేసిన
ర్వరసాధీశ్వర నన్నుఁ బోవు రఘు...

69

మ. నరకుల్ గ్రాగిన యిన్సకంబముల నంటం గట్టఁగాఁ గొట్టఁగాఁ
జొరలం బొర్లఁగఁ గక్కు తాలఁ గొని వీపు ల్లోయఁగా వ్రేయఁగా
నరకావాసులలోన నుండుదురు నీనామంబు వర్జించి దు
ర్మరణంబు ల్గని చన్నవారు రఘు...

70

మ. పురసంహారునిచాపమున్ జివుకుదంబున్ ద్రుంచి పోవై చినన్
పరశూదగ్రభుజుండు పోవిడుచునే భజించుఁ గాకంచు ని
ష్ఠురముల్ పల్కిన భార్గవున్ నిజబలాటోపంబు వారించి ని
ర్భరశాంతంబునఁ గాచితౌర రఘు...

71

మ. స్మరసంహారుఁడు గోరి పొత్తున భుజింపన్ బిల్వ నే రాను శ్రీ
హరినామంబులు వేయు నెన్నతవె నిత్యంబైననో మన్న నో
యగవిందానన వేయునేమిటికి రామా యన్ననుం జాలు మం
త్రరహస్యంబుఁ దలంతు నేను రఘు...

72

శా. బాలత్వంబునఁ గొంతకాలము వృధాపాపంబు దుర్బుద్ధినై
చాలం జవ్వనమందు గర్వమతిన్ సంతరినై దుష్కియా

జాలభ్రాంతిఁ జరింతుగాని నినుఁ గాంక్షం గొల్వలే దయ్య హే
రాశం బైనది చింత వంత రఘు...

శా. సాలగ్రామశిలాశిలోచ్ఛయగయాస్థానప్రయాగస్థుల్
పోలన్ జూచెద నంచుఁ బోవఁ దలఁతున్ బోలేను మీవాసులన్
బోలే నన్నను బుద్ధిపుట్ట దిఁక నేబుణ్యాత్ముడౌ పెట్టు హే
రాశం బైనది చింత వంత రఘు...

మ. కొలువంజాలక మాన నీరుతులు పెక్కుల్ సేయుటల్ మాన నీ
దలిఁపన్ జాలకమాన నీ కలసి నీదాసాదివర్గంబుతో
నిలువంజాలక మాన నీ కడపటన్ నీనామముల్ విన్నవా
రలకున్ గల్గును మోక్షలక్ష్మీ రఘు...

మ. తలపన్ జిత్రము మీమహత్వములు మీవాసుల్ మహాభాగ్యవం
తులు త్రైలోక్యమునన్ బదస్థులు ధ్రివుండుండున్ నభోమండలిన్
బలి పాతాళమునన్ విభీషణుఁడు భూభాగంబునన్ బద్మజ
ప్రళయం బైనను బోవ రార రఘు...

మ. చెలఁగన్ మర్త్యులు వేగి లేచి తమచేసే వెల్లఁ బాపంబు లీ
కలుషంబుల్ బెడబాయు తేదిగతి యింకన్ దోషయొండెద్ది పు
ర్వులగుంటంబడఁబోక యుండ దయసేర్పున్ బుద్ధియున్ గల్గువా
రలు నీసేవకు లొట లెస్స రఘు...

మ. కలకాలంబు వ్రతంబులున్ దపములున్ గావించి యన్యు ల్తుదిన్
గలకాలంబును బోలె నిర్జరపురీకాంతాకుచాలింగనం
బులఁ గొన్నాళ్లు సుఖించి క్రమ్మర నిలం బుట్టేది నేమెచ్చ ని
ర్మలముక్తుల్ నినుఁ గొల్చి కాంతు రఘు...

మ. నిలువెల్లన్ బులకాంకురంబు లొదవన్ నీపాదతీర్థంబుతోఁ
దులసీపర్ణ మొకించుకంతఁ గొనినన్ దోషాలు ఖండింపఁగా
పొలపాకుల్ దినఁ గాననంబులబడిన్ బోనేల మోక్షంబు కూ
రలనున్నారల నేల గల్గు రఘు...

మ. చెలువం బొప్ప సువర్ణముద్రలితరుల్ చెల్లించు తేక్రొత్త కా
కలనీముద్రలు చూడఁ జెల్లుబడి చక్కాలించు వేయించుమం
డలనాధాగ్రీణి క్రొత్తనీబలిమి నానావర్ణపుం దోలుము
ద్రలుచెల్లించితి వింధు నంధు రఘు...

ఒం టి మి ట్ట ర ఘు వీ ర శ త క ము

మ. ప్రశయాపాదితకాలమృత్యునిభ యారాకాసి రాగా శివా
దులు వారింపఁగ నోప రింక నెటుచొత్తున్ నొత్తుఁ గాకున్న సం
చలితున్ గౌశికుఁ గాచి తాటకను శస్త్రజ్వాలచేఁ ద్రుంచి దో
ర్బలశక్తిన్ విలసిల్లి తొర రఘు...

మ. చిలుకన్ ముద్దులు చిల్కఁ బల్కుతటి రాజీవాక్షి యొక్కర్తు ని
చ్చలు నోరాఘవరామరామ యనినన్ సాలోక్యసామీప్యముల్
కొలఁదు ల్మీఱఁగ నిచ్చినాఁడవట నీకున్ బిడ్డపే రిడ్డవా
రలపుణ్యఁబున కెద్ది మేర రఘు...

మ. ఇల నిన్నున్ దొలిబామునం దలఁపనై తీజన్మమందైన నా
తలఁపు ల్మీపదపంకజంబులపయిన్ దాపింతు నేనింక బి
డ్డలలోఁ జెట్టులలోన సంబువులఁ బుట్టం బుట్టఁగా నోపఁగ
ర్మలతాబంధముఁ బాపుమయ్య రఘు...

మ. ఇల నీమీఁదను జాల భక్తిగలవాఁ డేచెట్టవాఁడైన నే
ఖలుఁడైనన్ మది నుత్తమోత్తముఁడగున్ గాదన్నఁ గొం గీడ్చెదన్
దెలుప న్నిల్చిన నాఁడుకొన్న పరవాదిన్ గెల్చెదన్ వేదశా
స్త్రులసద్వాక్యసుతప్రతాప రఘు...

శా. దేవా! నాదొఁ విన్నపంబు గల దేదీ యంటివా వింటివా
త్రోవం దండధరుండు దుర్గతులకై త్రోవన్ విచారించునో
యేవిఘ్నంబొనరించునో యెఱుఁగరా దేముక్తికిన్ బోవుచో
రావే వెంబడి నింత నంత రఘు...

శా. గోవం దొల్టిజన్మకాలముల నీకుం బంట గానైతి నం
చీవక్రంబులె కాక నాకు నివి లక్షింపంగ జన్మంబులా
చావుం బుట్టువు మాన్పుకోవలయు నీజన్మాన నీవాఁడనై
రావా నామది కింకనైన రఘు...

శా. చావు ల్మర్త్యులకెల్లఁ గల్గుటలు నిస్సందేహముల్ దేహముల్
చేవ ల్గల్గిననాఁడె శ్రీగిరి గయా శ్రీవేంకటాచార్యుల
గ్రావప్రాంతములందుఁ జేరవలెఁ జేరఁబోవ కేలబ్బు నా
ర్యావాణీస్తుత మోక్షలక్షి రఘు...

శా. త్రోవన్ మానవుఁ డొంటి బోవుతటి నీస్తోత్రంబు వాక్రుచ్చినన్
నీవుం దమ్ముఁడుఁ దోడుపత్తురై కా నెయ్యంబు తియ్యంబుగా

నీవంటావుఁడు నిన్నుఁ బోలుహితఁడున్ నీవంటి భక్తిప్రియ
ప్రావీణ్యుండును లేడు చూడ రఘు...

88

మ. నవనీతంబుల కేల పాతెదవురా నాయన్న రా యెన్నరా
యివి దూష్యంబులు గాఁగ గోపికలు నీయింటన్ బదార్థంబు లె
య్యవి లే వంచు వచించునమ్మకడ కొయ్యం జేరు నీ
రవినోదంబులు నేఁ దలంతు రఘు...

89

మ. వివిధబ్రహ్మలయంత్యకాలముల సేవీనిల్వ వావేశలన్
ధ్రువుఁడొం డుండువిభీషణుండు బలియొండున్ వారు నీదాసులై
నవిశేషంబునఁ గాక తక్కురుల కుండంబోలునే యింద్రు
ద్రవిరించిస్తుతశౌర్యసార రఘు ..

90

మ. చెవి నీనామము విందునో యని కడున్ శంకించి కర్ణంబులన్
రవము స్మృతినఘంట లంట నిడి ఘంటాకర్ణుఁ డే తేరఁగా
నవి చూచే వర మిచ్చినాఁడవట నీయంఘ్రిద్వయా సేవక
ప్రవరున్ గాఁచుట యేమిలెక్క రఘు...

91

మ. రవిసూనుఁ బరిమార్చి యింద్రసుతునిన్ రక్షించినాఁ డందునో
రవిసూనుం గృప నేలి యింద్రసుతుఁ బోరం ద్రుంచినాఁ డందునో
యివినీయందును రెండునుంగలవు నీకేదిష్టమానోకదా
రవివంశాగ్రణి తెల్పవయ్య రఘు

92

శా. దోషంబు ల్కులపర్వతంబులకొలందుల్ గల్గినన్ గల్గినీ
మీసంకీర్తనశబ్దమాత్రమున భస్మీభూతముం జేయఁగా
త్రాసు లోకీటిసహస్రముల్ గలిగి యెత్తంరాని కార్పాసపున్
రాసు లోకీకిన నిప్పువోలె రఘు...

93

మ. కసుమాలం బగుదేహి పుట్టువుల నీకష్టంబులం బాసి దీ
ప్యసుకాయం బొనరింతు వెవ్వఁడు నిన్ను వాక్రుచ్చినన్ యోగిమా
నసగేహంబులనుండి లోహము సువర్ణచ్ఛాయగాఁ జేయఁగా
రసవాదంబులు నేర్చి తొర రఘు...

94

మ. పసులం గాచినగొల్లవాడ వనుచున్ భావించు నెంతున్ మదిన్
ముసలిప్రాయము వాడ వైతివనుచున్ మూర్తిత్రయాకారునిన్
వసుధాధీశ్వరు నెంతు నిక్క మెఱుంగన్ సర్వాపరాధిన్ గృపా
రసపాథోనిధి కావుమయ్య రఘు...

95

ఒంటిమిట్ట రఘువీర శతకము

మ. పిసిడిం జూచి మహాప్రదాత యశుచున్ భీభత్సకుత్సాన్మునిన్
ప్రసవాస్త్రప్రతిమానరూపుఁ డనుచున్ బందన్ బియంబత్స
త్రుసమూహాంతకుఁ డంచు నెప్పుడు నరస్తాత్రంబుఁ గావించు
రనుఁడన్ నిన్ను నుతింప నేర రఘు ...

మ. బహురూపాలు ధరించుకొంచును గ్రియాభాషాంగము లుట్టఁగన్
బహుకాలంబులనుండి యాశితి నికన్ బ్రాల్మాలి నట్లయ్యెడిన్
దహలం బెట్టక చాల్పురే యశుము నీత్యాగంబు నే నొల్ల నా
గ్రహదై తేయమదాపహార రఘు ...

శా. మోక్షాపేక్ష జనించె నాకు నిది యేదోకాని యీజన్మమం
దక్షిణోదయ ముక్తి కెవ్వఁడొడయం డాపుణ్యునిం జెప్పిదో
దక్షాన్తుత నీవె కర్తవయినన్ దక్కేల నీవే ననున్
రక్షింతో యెఱుగంగఁ జెప్పు రఘు ...

మ. అక్షీణప్రతిమానదానవిభవాహంకారపారీణ యో
ంక్షోదైత్యమదాపహారవిబుధత్రైలోక్యసంరక్షకా
రక్షధ్వంసవధూటికావినుత నీదాసానుదాసుండ నన్
రక్షింపంగదవయ్య నీవు రఘు ...

మ. చదువు ల్పొంగిలి సోమకాసురుఁడు భాషార్థర్థ కూపెట్టఁగా
నుదధుల్ సొచ్చిన వానిఁబట్టుటకు నుద్యోగించి మత్స్యంబవై
యదరంటన్ రిపుఁద్రుంచి వేదములు దేవా దేవ శాండిల్య నా
రదకాండిన్యనుతప్రతాప రఘు ...

మ. దనుజాధీశుల నిర్జరాధిపతులున్ దామందరుల్ మందరున్
ఘనసత్వంబుననెత్తివెచి జలధిన్ గర్వంబుతోఁ ద్రచ్చుచో
మునుగం బారకయుండఁ గచ్చపమవై మున్నీటిలో నుండు వ
ర్తనమే నాత్మఁ దలంచుచుండ రఘు ...

మ. ధర కల్పాంతమునన్ గరంగఁబడి పాతాళంబులో నంటినన్
దొరయన్ దొల్లిటియట్లకా నిలుప నుద్యోగించి కోడంబవై
పొరి న బూభతల మెత్తినట్టిఘనదర్పున్ నిన్ను భావించు ని
ర్భరకారుణ్య నిరూఢచిత్త రఘు ...

మ. వడుగా నీవడుగ న్నెఱుంగ విట నల్పంబైనవాసంబు న
 న్నడుగన్ వచ్చితి వన్నఁ గన్గొని బలీంద్రా నాకు నీవిచ్చు మూఁ
 డడుగు ల్మూడుజగంబు లంచుఁ గొనవా యావ్యంతముల్ మాట మా
 ర్పడ వాడే మతికాడ వార రఘు...

103

శా. ఏతాఁగాక మురాంతకుండు గలఁడా యెందైన నిందైన నీ
 చేత ల్మానుమటంచుఁ దండ్రునుతునిన్ స్తంభంబులోఁ జూపరా
 చూతా మన్న నృసింహరూపమున నచ్చో నుండవా చెండవా
 రాతిం బోలిన్ దైత్యుమేను రఘు...

104

మ. సమరక్షోణులఁ బాటఁబాటఁగ జరాసంధాదులన్ ద్రుంచి చం
 డమదాభీలుని ధేనుకాసురుని చట్ట ల్చీరి ముష్టిప్రహా
 రములన్ ముష్టికు నాప్రలంబదనుజున్ మ్రొందించి తౌ రేవతీ
 రమణాకారముఁ దాల్చి యశార రఘు...

105

మ. నిను నారాయణమూర్తిఁ గాఁ దలఁచుచున్ నీదండ నాదండకా
 వనవాచంయము లెల్లఁ జేరి కొలువన్ వారిం గృపన్ జూచుటల్
 వనధిం గట్టుట రావణుం దునుముటల్ వర్జింతు రామావతా
 రనిరూఢాకృతి నిన్నుఁ నోర రఘు...

106

మ. అమరా రాతి వధూటికాలమణుల న్నశ్వత్తనారాయణ
 ద్రుమముం గౌఁగిట చేర్చఁ జేసి వ్రతము ల్తూలించి బుద్ధావతా
 రమునన్ రుద్రసహాయమై త్రిపురముల్ స్రుగ్గించి తౌరార ధీ
 రమునిస్తుత్య యశోవిహార రఘు...

107

మ. కలికాలాంతమునన్ గిరాతేజనముల్ గర్వించి చంచత్కిరా
 తులనెల్లన్ విదళింపుచున్ గృతయుగద్యోతంబుఁ గావింప నిం
 పలరన్ గల్కివి గాఁగ నున్న హరిని న్నశ్రాంతముంగొల్చువా
 రలు పుణ్యాత్ము లగణ్యశూద్ర రఘువీరా జానకీనాయకా.

108

ఒంటిమిట్ట రఘువీర శతకము

సంపూర్ణము.

శ్రీ ర స్తు.

భ ద్ర గి రి శ త క ము.

జానకీమనోరాజీన మట్పద పంకజాశ్రిత పదపద్మగర్భ
గర్భనిర్భేన సంగర బాణతూణీర నీరజబాణ సన్నిభ శుభాంగ
అంగజవై రి శరాసనభేనన దనుజవిద్యేషి సుందరపదాబ్జ
అబ్జబాంధవ కులాధ్యక్ష నీరదవర్ణ వర్ణితామర మానివరకలాప

తే. పవననందన సన్ముఖభక్తపాల పాలకడల్లిని విహరించు పద్మనాభ

భద్రగిరివాస శ్రీరామభద్ర దాస పోషవిరుదాంక రఘుకులాంబుధిశశాంక. 1

సీ. పద్మభవస్తోత్ర పావనచారిత్ర పంకజదళనేత్ర బహుపరాకు

దై తేయశిక్షణ ధర్మవిచక్షణ భక్తసంరక్షణ బహుపరాకు

వారిధిబంధన వరభక్తచండన ఛరతాదివందన బహుపరాకు

తాటకభంజన తాపసరంజన పరమనిరంజన బహుపరాకు

తే. భద్రగిరినాఁడె వచ్చు నీపౌరుషంబు విశ్వవిఖ్యాతే సేయక విడువ నింక, భ... 2

సీ. పదియు రెండేడులు ప్రాయంపువాడవై మించి తాటక నెట్లు త్రుంచినావొ

రణశూరు లగు దైత్యగణములఁ బరిమార్చి కౌశికసవ మెట్లు గాచినావొ

తరములఁబట్టి యెత్తఁగరాని హరువిల్లు చెఱకుకై వడి నెట్లు విఱచినావొ

సంగరరంగవిశారదుం డైన భార్గవరాము నేరీతి గడపినావొ

తే. కాని తెలియద యప్పటిక్రమము దెలుప తురకదొరలన్నభీతిని నురుకుదొరపు,భ

సీ. కాకంబుగాదు వేగమ బాణ మెక్కించి కావు కా వనిపించి కాచివిడువ

ఉదధిగా దవనిపై నుప్పొంగఁగాఁ జూచి బాణాగమున నిల్చి భక్తిబోవ

చిత్రమృగముగాదు సీత మెప్పులకునై వెంటాడి వనవీధి నంటితలుమ

పుడమి నెన్నఁగఁ గబంధుఁడుగాఁడు భుజలతల్ నఱకి పాటఁగ వైవ సరకుగొనక

తే. అవని తురకల కెదురుగాదని తలంచి, వలసబోతివి నీసరివారు నవ్వు, భద్ర... 4

సీ. ఖరదూషణాదుల ఖండించితి నటన్న, యహమిక మదిలోన నణచివైచి
 మాయామృగంబును మర్దించితి నటన్న, గర్వంబు మనసులోఁ గట్టిపెట్టి
 వాలి నొక్కమ్మునఁ గూలనేసితి నన్న, సాహసోక్తులు మదిఁ జక్కవిడిచి
 రావణకుంభకర్ణ నిశాచరులఁబట్టి, పరిమార్చితి నటన్న ప్రజ్ఞ మఱచి

తే. ఓడపై నెక్కి తురకలజాడ గాంచి, యురకదగునయ్య నీవంటివొరలకెందు. భ...5

సీ. సున్నతీ లొగిఁజేయఁ జూతురో యనివేగ, మేలుకొంటివి యింత మేలుగలదె
 గుడిగుడిపోగలు పైకొనఁజూతురో యని, వలసబోతివి సరివారు నవ్వ
 మును పులావును దినుమని యంచురో యని, పాటిపోతివి యింతపాటి గలదె
 లుడికీయఘీమాదు లిడఁజూతురో యని, యోడ నెక్కితిరి మీ రొగి ధరిత్రి

తే. కులముగలిగిననెందైన స్థలముగలుగు, ననుచుభక్తులఁ దిగనాడి చనగనౌనె. భ 6

సీ. చెప్పినట్టుల వినఁజేయ నోపిక కొండ, చరియలయందుండు చరియదుంప
 దోడులు తినుశక్తివాడికోటలుగల, తులువమృగాలలో మెలఁగుయుక్తి
 జడలదాలుచు నేర్పు జడదారులనుగూడి, యిడుమలఁ బడు తాల్మీవడుకులందుఁ
 బండుకష్టతరంబు పర్ణశాలలయందుఁ, గాపురంబులు సేయుక్రమము తొల్లి

తే. తల్లికోరిక చెల్లించ ధరణిలోన, నేర్చితి నటన్నఁ బలుచూఱు నెఱపనగునె. భ. 7

సీ. రఘువంశమున కెంత రట్టడి దెచ్చితి, వరుస పోలవరంబు వలసబోయి
 సోకుమూకల కెంత చులుకన యైతివి, వరుస పోలవరంబు వలసబోయి
 భక్తకోటికి నెంత భయము బుట్టించితి, వరుస పోలవరంబు వలసబోయి

...

...

...

...

తే. దశరథునిగర్భమునఁ బుట్టి దశశిరస్కుఁ దునిమినటువంటి దొరికిది దొడ్డతనమె భ

సీ. కైకవరము జ్ఞాపకమువచ్చెనో మళ్ళి వనములోఁ జరియింప వసుధలోన
 నీలాద్రిపతిఁ జూచి నేరుచుకొంటివో వలసఁబోవంగ నీవసుధలోన
 పట్టిన సతికిఁ జెప్పఁ దలంచి పోతివో వలస పేరిడికొని వసుధలోన
 రామలదేవు కారణజన్ముఁ డని తోచి వరమియ్యఁ బోతివో వసుధలోన

తే. లేక యిదియేమివింత ముల్లోకములను జడిసి వేంచేసితిరటన్న జడుపుగాదె, భ

సీ. సామిత్రికైనఁ దోచకపోయెనా యిట్లు పోవరాదని నీకు బుద్ధిదెలుప
 సీతయైనను మీఁకు జెప్పలేదాయెనా యిలువెడలుట మహాహీన మనుచు
 హనుమంతుఁ డిపుడు మీయాజ్ఞకు వెఱచెనా యాను గాదని మిమ్మునడ్డగింప
 శిష్టరాజగు మీవసిష్టు లేడాయెనా యిది బుద్ధిగాదని యెఱుంగఁ జెప్ప

తే. భద్రగిరినుండి శ్రీవీరభద్రగిరికి వలసవోవుట యిదియేమి వాంఛలయ్య, భ...

- సీ. హనుమంతు నెచ్చోటి కనిపితిరో మీకు బడుపుబుట్టిన యట్టి సమయమునను
సుగ్రీవుఁ డేగుహఁ జొచ్చియుండెనొ మీకు జడుపుబుట్టిన యట్టి సమయమందు
అంగదుఁ డేవంక కల్గిపోయెనొ మీకు జడుపుబుట్టిన యట్టి సమయమందు
జాంబవదాదు లెచ్చటనుండిరో మీకు జడుపుబుట్టిన యట్టి సమయమందు
- తే. కపులు మీయొద్దనుండిన రిపుల కేల యోడి వేఁచేతురయ్య మీరోడమీఁద, భ
- సీ. పట్టాభిషేకసంభవవియోగము జటావల్కలంబులు వనవాసములును
యతిపూజ గొనుటలు సతితోడఁ దరుగుట లాలి గోల్పోవుట లడవులందు
సంచరించుటలు నిశాచరబాధలు చెంచుముద్దయ విందు లెంచ మొండె
మునఁ గూల్చుటలు దాని విని ముక్కగోయుట కోఁతినేయుటబ్రహ్మకులజుఁజంపు
- తే. టిల్లు వెళ్ళుట లాదిగా నినకులమున ననయ మీ, నాడె ధరగల్గెననియె జనము, భ
- సీ. భరతిశత్రుఘ్నులు వరశంఖచక్రముల్ సౌమిత్రి శేషుఁడు జనకతనయ
యిందిర కపులెల్ల బృందారకులటంచు స్మృతులెల్లఁ గొనియాడ నతివినోద
లీలలు గల్పించి బేలవై కేవల మానుషచర్యలు బూనె దకట
వలసలు మీకేల వనవాసము లవేల, వైకుంఠ వాసివి వరుసతోడ
- తే. మీబలపరాక్రమములెల్ల మీరె మఱచి, తొలఁగి పోవచ్చునే తురకలకుజడిసి, భ
- సీ. ముసలిమానులతోడ ముచ్చటాడఁగలేక, తురకల కెదురుగా నరుగలేక
మ్రేచ్చుల మన్నించ మెప్పు లీయఁగలేక, పారిసీకులబాధ పడఁగలేక
అచ్చద్రకర్ములయాజ్ఞ నుండఁగలేక, యపసవ్యరిపులతె న్నరయలేక
చేరి ఖానులఁ ద జిము లియ్యఁగలేక, మును నమాజుధ్వనుల్ వినఁగలేక
- తే. పాటిపోవుట యిదయేమిప్రజ్ఞ గొడుగు, నెఱిగి యేయెండ కాయెండ నిడఁగవలయు.
- సీ. తెలివిదెచ్చుకయుండఁ దెన్ను పీక్షింపక, వాహనంబులమీఁది వాంఛలిడక
ద్వారపాలకులకు దారి జెప్పక భక్త, గణములకెల్లను గనులఁబడక
సొమ్ములచందుకల్ చూడనొల్లక కపి, బలములనెల్లను బిలువనీక
సౌమిత్రి కరిగెడి జాడఁ జెప్పఁగలేక, సీత నెత్తుక యతిశీఘ్రముగను
- తే. కలముపై నెక్కి మీవంటిఘనులు తొలఁగి, పోవఁగా నొనెవలసఁగొఁబోలవరము భ
- సీ. సొమ్ములు బీబీల సొగసు కర్పణజేసి, వాహనంబుల నశ్వవాహకులకు
పంచపాత్రలు సురాపానవర్తనులకుఁ, బల్లెరంబులు మాంసభక్షకులకు
శతగోపములు విప్రశతకులకు బంగారు, తబుకులు బలుదునేదారులకును
గీన్నెలు వరుస ముంగీముచ్చులకుఁ బట్టు, పీతాంబరంబులు పింగళాక్షు
- తే. లకు నొసంగి యుభయమునసుఖము దక్కి, పాటిపోతిరిమీకున్నయూరువిడిచి, భ.

- సీ. సంచరించిరిగదా సమదాపసవ్యలు, విమలబృందావనవేదికలను
 వీటిబుచ్చిరిగదా విరులచే జెన్నొందు, ఘనమల్లికా పుష్పవనచయఃబు
 గాళుచేసిరిగదా కళ్యాణమందిర, గరవాహనగృహాంగణము లెల్ల
 కొల్లలాడిరిగదా కోమలనవవీచి, కల నొప్పు దివ్యగంగార్పురములు
- తే. చూరనట్టిరి పురమెల్లఁ జొచ్చి విష, మ దిర బులన్ని తురకలు మత్తులగుచు, భ
- సీ. సంస్కృతాంధ్రోక్తులసారంబు లాడివోయి, నపసవ్యభాషల నమరె జగము
 పొండరీకాదులపశుబంధనము దప్పి, కటికి మేకలజవాల్లలఁగె నూళ్లు
 కన్నూరచందనాగరుధూపములఁ బాసి, గంజాయి పొగలచే గప్పె గుళ్లు
 వేదశాస్త్రంబు వెలయు బాఁపలపట్ల, మొల్లాలు గాయలు మ్రోఁగె నహహ
- తే. యేమిచెప్పుదు మీమాయలెవ్వ రెఱుంగఁ, గలరుబ్రహ్మాదులకు నెల్లనలవిగాదు. భ.
- సీ. ధర్మవేటనివాసి ధైర్యంబు విడనాడె, వేటగోపాలుండు మాట లుడిగె
 పాలవంచపురీశు బలహీనత వహించె, గృష్ణసాగరపయ్య క్రిందుఁ జూచె
 రామానుజవరపురాము లూటకయుండె, సిరివేడిసామి యబ్బురము గదిరె
 పర్ణశాలేశుండు బహుభంగులఁ దపించె, శ్రీరామగిరివాసి చింత నొందె
- తే. భద్రకడనుండి శ్రీవీరభద్రుకడకు, వలస వేంచేయవలసివార్తవినియు భ... 19
- సీ. తురకలతో మైత్రి నెఱప లేవైతివి, లోకత్రయం బెట్లు సాకగలవు
 గర్నేలుగుండ్రడాకా కోర్వ లేవైతి, వరులబలంబు లెట్లణచఁగలవు
 నీస్థలంబున నీవు నిలువ లేవైతివి, భక్తుల నెట్లు గాపాడఁగలవు
 మానవాధీశ్వరు మరుకుఁజొచ్చినవాడఁ వమరారులకు నెట్లు లభయ మొసఁగి
- తే. తకట నిను మనమున నమ్మినట్టిజనులఁ, దొలగివేంచేసితిరి తురకలక జడిసి భ. 20
- సీ. శ్రీరామముద్ర లీక్షితిని నీరసమందె, నగ్బర్బకై రను నచ్చు లమరె
 గోవిందశబ్దముల్ గురిమాల యాహసన్, బావునేననుపల్కు లావహిలై
 గరుడాశ్వగజరథవరవాహనములచేఁ, బరగు నిండ్రను పీర్ల ప్రభలుచెందె
 సత్రశాలాంగణల్ చలువపందిరులు, బర్బరచిఖాసాల చప్పరములయ్యె
- తే. మత్స్యమాంసాదికముల నమరెను గోద, రేవులెచ్చట గన్న గోరీలనమరె భ. 21
- సీ. హనుమంతు ముట్టి సర్వాంగవేణిలిచేత, నెమరి పెట్టెలమాయ జమరె నొకఁడు
 గరుడాళువారితెక్కలు చెక్కుచుక్కులు, నొక్కి మట్టసముగాఁ జెక్కెనొకఁడు
 ఎంబెరు మానారు నింటిలోన నమాజు చదివియుఁ దసిబిసి సలిపె నొకఁడు
 పరుసఁ బన్నిద్ద తాళ్వారి నొక్కుమ్మడి డేడిక్కులాడినిచి వీడె నొకఁడు
- తే. మిగిలినజనంబు చింత లేమిటికిఁ దలఁప పరగ మీరలు తిరువళ్ళెపట్టునెడల భ.

- సీ. అతిసరంబులుగావు ఆరగించి వయారి కోటమీసంబులకొనలు పలుప
తిరుపణ్ణెరములుగా వురువుగా భుజించి పొరలియాడుచుఁ జిన్నిబొజ్జ నిమిర
దధ్యోదనము గాదు తగినంత భక్షించి గుట్టుకఁ ద్రేన్పుచుఁ గూరుచుండ
వడలు గావు యయోధ్యవాసులతోఁ గూడి ముచ్చట దెలుపుచు మొనసి మెనవ
తే. చేరి భక్ష్యంబులా గావు చిత్తగింప కినియు జాల్దంగు మేటి జుగీబలములు, భ. 23
- సీ. పుట్లాది పొంగలి పులిహోరలను మెక్కు వారికి రణముపై వాఁ ఛ గలదె
శర్కర పొంగళ్ళ చవిగొన్న వారికిఁ బ్రాణంబుపైఁ దీపి బర్పకున్నె
వైష్ణవసద్గోష్ఠి వర్తించువారలు తురకలమ్మరులపై దుముకఁ గలరె
ఉభయ వేదాంత సదూహ నుండెడివారు మంత్రాంగశక్తులు మలపఁ గలరె
తే. దేవమానవశక్తులు తెఱఁగు వదలి తురకవొరలన్న భీతిలి యురుకు దొరవు, భ.
- సీ. సొగసుగా శంఖచక్రగదల్ ధరించుట తడబాటు చతురహస్తమునవెలయు
ఘనతకా.....సనములు దాల్చుట పురజనంబులకు నద్భుతముగాఁగ
అపుడు కామార్యపుత్రా) సేన... ..నేలుటలు సూర్యకులములోన
ప్రజ్ఞకా పతితపావన చిరుదాంకఁబు చూపుటెల్లను బలుచోద్యముగను
తే. యననబలములు నల్గడల్ కవిసి మిమ్ముదోచుకొనువేళశౌర్యంబుదాచితకట
సీ. శంఖంబు కడుబీజఁగఁబుచే నున్న పూచియైనను బొట్టవోసికొనును
చక్రంబు కుమ్మరి సరసనుండిన వేడ్క కుండలై నను జేళికొనురయమున
గద నుకాలీవానికడనున్న వేవేగ గోనెపై నము నెత్తుకొనుముదమున
తగనాల్గుచేతులు ధంసాకుఁ గల్గిన నిక నింతరాజ్యంబు నేలుకొనును
తే. స్వామి నీకేల యిని వృథా సరసముగను, వారివారికి దయసేయు వరుసతోడ, భ.
- సీ. సరసప్రబంధానుసంధానములు గావు, మొల్లాలు రానులమోతగాని
మహిమహీనురల నమస్కారములు గావు, మక్కులు సేయు నమాజుగాని
తగ నర్చకులు సేయు తలిహాలుగావు లా, పుపొలావుదీకి బల్పొల్పుగాని
చండనాగురుధూపసమితిగాదు గుడాకు, గంజాయి పొగలసంఘంబుగాని
తే. బలిసి తిరునాళ్ళకే తెంచు ప్రజలుగారు, ఘనతరంబై నతురకలమ్మరులు తెలియ, భ.
- సీ. పన్నీరు నించిన పసిడికొప్పెల మీకు, సారాలు నిండుసీసాలబారు
దాసులు దెచ్చు తీర్థపుబిందెలే మీకు, పారసీకులమధ్యభాండవితతి
భువి భక్తు లొనరించు భోగంబులే మీకు, తురకలు చేయుకఁదూరిచయము
కల్యాణవేదికాగ్రము నుండుహోమగుం, డంబులే పీర్లగుండములు నీకు
తే. కాకయుండిన యిట్లేల కాకపుట్ట, దవని తురకలు చిందుచెండాడునపుడు, భ. 28

- సీ. గజరథఘీంకారఘంటారవంబులు, తగవిన్నఁ జెవులు చిందరలు గొనెనొ
కంచుఫిరంగీల ఘననాదములు విన్న, ఘెల్లున గుండియన్ యుల్లుమనెనొ
యవనాశ్వఖురపుటజవమున దెసలెల్ల, గదిసిన పెంఘాళి గప్పుకొనెనొ
అరబు సిద్దీల పెకహామలోపలఁ జొచ్చి, తోలుదొల్త పకములు తొట్టువడెనొ
తే. కలముపై నెక్కితిరి మీరు ఘనత విడిచి, క్రమముచే నంగరత్నైశఁగట్టుకొమ్ము, భ
సీ. భరతాదిసహజన్మవరులకు నీపాటి, ఫారసీ చెప్పించు పంత ముడిగి
వ్యాసాదిమునిగణప్రతతికెల్లను ఖురా, నులు జదివింపఁగాఁ దలఁపుసేయు
పరగ నింద్రాదిదిక్పాలక శ్రేణికి, నెరి నమాజులు సేయ నేర్పు నేర్పు
వారింపఁజాల వాళ్వారాదులకు వేగ, నున్నతీలప్రయత్న మెన్నఁజేయు
తే. చేయకుండిన తురకలు చెడుగువాండ్రు, హద్దు విడివచ్చి రిక మీరాగఁగలరె, భ.
సీ. సర్వాంగితురకలు సవరించినారితె, నీలికూసంబైన నెరి ధరించు
మణికిరీటము మ్రేచ్చురులులకిచ్చితి వింతె, టోపీయైరను దాల్చు మేపుమీఱ
పావాలు యవనుల పాలుజేసితి వింతె, ముచ్చెల్లెననుగాళ్ల కిచ్చగించు
ధిల్లీశ్వరునికూతు నిల్లాలి. గాముందు, నేలితి వింక నీకెక్కు లేల
తే. మతమువిడుచుటలెల్ల సమ్మతముమీకు, గాముకులకును బ్రజ్జలుగలవెతలవ, భ.
సీ. గరుడధ్వజము లన్న కాంక్షతోనుంటిరో, డాలైన తగటుజండాలు జూచి
తమనిత్య సేవచాద్యము లనుకొంటిరో, యరయ బాజాల నెయ్యఁబుఁ జూచి
తిరునాళ్ళయంగళ్ళతీ రనుకొంటిరో, సరిలేనిదండు బాజార్లు జూచి
వరుసతోడుత భక్తవరు లనుకొంటిరో, దరిలేని బలుసుబేరార్లు జూచి
తే. కాక భువి విభవాహిముఖానుఁ డెంత, మేటిదానవులను గెల్చు మేటికరయ, భ.
సీ. ఆవు బైటో యని యూరరింతురుగదా, తురకలతో మైత్రి నెరప వైతి
రాము రా మనుచుఁ దాజీము లిత్తురుగదా, యూరకుండిన మిమ్ము నూఱడించి
కదిదిమిల్నా యని కొఁగిలింతురుగదా, యెదురుగా నేగిన బెదురులేక
కర్పూరవిడెముల ఘనత నిత్తురుగదా, నజరు పట్టినమద్దె నజరుగలిగి
తే. కానిపని జేసితివి పోటుకానివలెనె, వరుస తురకలపై నల్లి వలసబోయి. భ... 33
సీ. అరబు సిద్దీల దివ్యాజ్ఞలో వర్తించి, చేరి మేకలజబా సేయలేక
వరుసతో ధరియించు వరభూషణములిచ్చి, యుడుకునూనియలఁ జేయుచు లేక
సెట్టిపల్లియవారు చేయునిర్బంధంబు, సారిది మీఱఁగఁ గండ్లఁ జూడలేక
తగుగుమాస్తా యనఁదగు నశ్వరాయని, కరుణ నిండారఁగాఁ గాంచలేక
తే. తొలఁగిపోతిరి మీవంటిదొరల నమ్మి, కొలువఁ దగునయ్యదీనులుకొలదిమీఱి, భ.

- సీ. విల్లునమ్ములఁబట్టి వెల్లులో జొన్పనా, వెడలిపోయెడి దొరబిడ్డలకును
చేతిచక్రము కొల్లొఁ జేర్చనా వెన్నిచ్చి, పాటిపోయెడి దొరబాలురకును
తూత్రధర్మములెల్ల సరసిలోఁ ద్రొక్కనా, తొలఁగిపోయెడి యినకులజులకును
బంటుతనంబెల్ల పాధోధి గలుపనా వకసదప్పిన రఘుశంశజులకు
- తే. అనుచు భేచరులెల్ల మిమ్మనఁగఁ దొల్లి చెలఁగి సింహాసనంబున స్థిరఁడవగుము, భ
- సీ. శంఖంబుకోసము చక్రీలు నిల్చితే నే నీయనని పోవ నీతరంబె
చక్రీంబుఁ దెమ్మని స్వారీలఁ బంపితే యమమ్ముకొనుట నీచుబ్బితరమె
గద తెమ్మనుచు వేగఁ గడిదీలఁ బంపితే తప్పించుకొనఁగ నీతాతతరమె
ఖడ్గంబుకోసమై ఖానుండు మల్మితే తిరిగి పోవంగ నీ దేవుతరమె
- తే. వరుస తురకలగతి నెంచి వలసబోయి నిల్చితేవి తూత్ర మి పాటి నీకె చెల్లు, భద్ర.
- సీ. ఈపాటి దొర వొట యెఱిగి యామడర కైకికు నుపమలు గలుపె వేడ్క
ఈ పాటి దొరవొట యెఱిగి మీ పితల్లి వెఱవక నిరు నిలు వెళ్ళఁగొట్టె
ఈపాటి దొరవొట యెఱిగి వేగ సుమిత్ర కొడుకుసహాయంబు గూర్చి పంపె
ఈపాటి దొరవొట యెఱిగి శూర్పణఖ రావణతోడ నీ స్థితి వరుసఁ జెప్పె
- తే. ఎఱుఁగ కవనిజ నీవెంట నేఁగుదెంచె చెఱుకు బడియుండవే దై త్యవరునియింట, భ
- సీ. శంఖంబులోఁ గీర్తించంద్రిక లిమిడెనో కనుపట్టదాయె సంగరమునందు
చక్రీంబులో భూమిచక్రీంబు దాఁగెనో బలమియదాయె నిబ్బరము గదుర
గదలోపలను తూత్ర మొదిగెనో యరులపై రాణింపదాయె గర్వంబుదక్కి
కత్తిలోఁ గోపంబు నొత్తిలియండెనో తురకలపై చుర నుఱుకదాయె
- తే. స్వామి యిదియేమిమింత మీసాహసంబు లెందు వేంచేసియరులపై మందగించె, భ.
- సీ. ఈపాటి దొరవొట యెఱుఁగక మిము నమ్మి దేశస్థులెల్లను దిగులువడిరి
ఈపాటి దొరవొట యెఱుఁగక మిము నమ్మి భక్తులెల్లను మ్లేచ్ఛ బాధపడిరి
ఈపాటి దొరవొట యెఱుఁగక మిము నమ్మి సెట్టిపల్లియవారు మట్టమైరి
ఈపాటి దొరవొట యెఱుఁగక మిము నమ్మి యశ్వరాయఁడు భూపలాయనంబు
- తే. నొందె నీపాటి దొరవొట ముందెఱిగి కదనమునకుఁదురుమ్మిండుగది సెనహహ.
- సీ. భుక్తాన్న శేషంబె పొసఁగ దాసుల కమ్మి దినములు గడుపు జగ్గనఘనండు
తను గానకుండ గంధము మేన నలఁదించు కొని నిష్ట నల్పు నప్పనఘనండు
బీరసాదలదోచి పృథ్విని వంచించి పన్నిచ్చు వేంకటపతిన్మపాలుఁ
డొడయఁ దై మణిదెచ్చి మడుగులోపలఁ జొచ్చి దాఁగియుండిన వరధనఘనండు
- తే. వారలెల్ల ను నీవంటివారు గారె యొదిగి యుండిరి యుగచర్య లూహజేసి, భ. 40

- సీ. శబరి విండయ్యేనే సరభసంబున మీకు భావింప రామలదేవుభక్తి
హనుమంతు డయ్యేనే యతిసాహసుండైన జోగిపంతులయుక్తి చూడమీకు
సుగ్రీవుడయ్యేనే పొరిది గోరుం దొర కపి తాను ఘనుఁడు మీకార్యమునకు
ఘనఋష్యమూకమయ్యేనే రాజమహేంద్ర వరమెన్న మీమనోహరచదీర్ప
తే. కాకయుండిన యిచ్చటిరాక కేమి కారణం బెన్న మీవంటి ఘనుని కరయ, భ
- సీ. జోగిపంతులకు మెచ్చులు గూర్పబోతివో యింగిరీజుల ప్రాపు నిచ్చగించి
తురకరూపము దాల్చుతటివచ్చెనో మ్లేచ్చ సహార మొనరింప జగమెఱుంగ
శాఖామృగంబుల జతగూర్ప ఋష్యమూకము జేరబోవుటో క్రమముతోడ
నన్ను ధన్యనిజేయ నాచేత పద్యముల్ చెప్పింపఁ బూచుటో యొప్పుమీఁద
తే. గాక యిదియేమివెంట మల్లోకములను వలసవేంచేసితిరటన్న యలునుగాదె, భ.
- సీ. అరయంగ మీకు భద్రదాచలం బయ్యేనే పొలుపుమీఁదగఁ రాజు పోలవరము
కోవెల ప్రాకారగోపురా లయ్యేనే తలుపులు లేని కదాడికయిండ్లు
కళ్యాణమంటపాగారంబు లయ్యేనే సంతమామిళ్ళలోఁ జప్పరములు
భువినెన్నఁగా రధోత్సవమయ్యేనే మీకు వాహనరహిత ప్రవర్తనంబు
తే. మేలు రాజ్యంబు తురకలపాలు జేసి హర వృషభమధ్యముననుండుటర్హమగునె భ
- సీ. గోవిందరాజులు గురులఘుత్వము మది దలంపక మీవెంటఁ దగిలె నెట్లు
రంగనాయకులు శ్రీరంగాధికారంబు నెఱుంగక యేరీతి నేఁగు దెంచె
నరసింహుఁ డుగ్రంబు నట్టేటిలోఁ గల్పి, వెడఁగుమై యెటుల మీవెంటవచ్చె
క్షేత్రపాలకుఁడైన శ్రీరామలింగంబు, ప్రమధులతో నెట్లు పాటిపోయె
తే. అహహ సహవాసగుణము వీరందరకును, సంభవించెను గాఁబోలుజగమెఱుంగ, భ
- సీ. బిబ్బిలసిబ్బెంపు బిగువుఁబల్ల నీదు, వజ్రాలపతకముల్ వరలవలెనొ
పారసీకాంతల పాపట్లయందు నీ, ముత్యాలపేరులు మురియవలెనొ
తురకబిత్తరులపెందురుములలో వేడ్క, మొగలిపూరేకులు ముడువవలెనొ
యవనాబ్జవదననవకంపు మేరులఁ బీతాంబరముగేఘ బెనఁగవలెనొ
తే. కాకయిదియేమి నీసాము లోకమెఱుంగ, మానవులు వేగహరియించి మనగలారె,
- సీ. తూర్పునాటితెనుంగు దొరతనంబులుగావు, తోమాలలంది సంతోషపడను
దక్షిణదేశంపు ద్రవిడసాములుగారు, వినియోగములు గొని వేడ్కఁ జెందఁ
బల్చిమమహరాష్ట్రప్రభువరేణ్యులుగారు, పాదతీర్థంబున మోదమొంద
ఉత్తరదేశంపు టోడ్రాజులుగారు, దర్శనమాత్రానఁ దనివినొంద
తే. యనను లభ్యాతురు లటన్ననవి యెఱింగి, నస్తువాహనవిభవముల్ వదలితహహ, భ

- సీ. ధీమంతు లెల్లను దెప్పించుకోక రా, రో మీస్థలానికి కూడిమెరియఁ
గవులు పంపింపక కదలరో మీమొఖా, సాలకెల్లను గడుశాశ్వతముగ
సనదులు పుట్టక సనుదెంచరో యగ్గి, హారీకులకును మహాదరముల
వరుసతోడుత పరవానాలులేక వేం, చేయరో భూసురశ్రేణి కెల్ల
- తే. తురకలెల్లను మీత్రోవఁ దొక్కుకుండ, ధరణితాళిమ లియ్యక తర్లినారొ, భ
- సీ. ద్వాత్రింశదాయుధోద్ధరణంబు గావించి, నెరి తుపాకులఁబట్ట నేరవైతి
సకలదానవులను సంహరించు టెరింగి, తురకలతోఁ బోర నెఱుఁగవైతి
కుక్షిలో లోకముల్ కుదురుసేయుట నేర్చి, మీటి సొమ్ములవాంఛ నేరవైతి
పదునాల్గు లోకముల్ పాలించుట యెరింగి, నీదు రాజ్యము కావ నేరవైతి
- తే. వవని తెల్లనివెల్లఁ బాలనుచు నమ్మి, మోసపోతిరి గంపంబు మొదలదొట్టి, భ
- సీ. అగ్నివర్ణాది వీరాగ్రేసరుల కంటె, మిక్కిలె సార్దాదు లక్కజముగ
వృశ్చిక రోమాది వీరుల కినుమడే, సిఫిరు మెంపేరుల సిద్ధఫలము
ఇంద్రజిత్తాదుల కెక్కుడే తలపోయ, ధరణిలోఁ బలుగుముందాను లరయ
యవసరాకు సమాయ కధిక మే లెక్కింప, మొగలాయి మర్మంబు మొగిదలంప
- తే. పొసగఁదేతాయుగంబురక్తసులకంటెఁ, గలియుగమునాటితుర్కలుఘనమెమీకు, భ
- సీ. కపులచేఁ గఱపింప చపలదైత్యులుగారు, జెంజెరి హుక్కాల చెడుగుదొరలు
రాళ్ళచే నడపింప రాక్షసావళిగాదు, వడినెన్న బారుజవానుగములు
లగ్గులుపట్టింప లంకాపురము గాదు, మహిని జాఫరగడిమహాలు గాదు
పిలిచి కొల్వీయ విభీషణుం డిలగాఁడు, బిగిగల్గు నలయారుబేగుగాని
- తే. చేసితివిష్లేచ్చజనముతోఁ జెలిమి వెఱపు, గఱపఁబూనియు వెరచినక్రమముదోప, భ.
- సీ. పితృవాక్యమునకునై పినతల్లికోరిక, గడువఁగా నేరీతి గడగినావొ
కడగినవాఁడవై ఖరదూషణాదిరా, క్షున సమూహము నెట్లు చదిమినావొ
చదివినవాఁడవై శాఖామృగశ్రేష్ఠు, నేగతి బంటుగా నేలినావొ
యేలినవాఁడవై యెటువలెఁ గపులచే, ఘనవార్ధి నేక్రియఁ గట్టినావొ
- తే. కట్టి లంకాధిపుని నెట్లు గొట్టినావొ, యిట్టిధైర్యము గలదొరపట్టి వరయ, భ...
- సీ. సోమకాసురునితోఁ జొచ్చి పాథోరాశి, మత్స్యమై సుఖలీల మరగినావొ
కూర్మరూపముచేతఁ గుంభిని జొరఁబాటి, వ్రేగుచే బయలికి వెళ్ళలేదొ
వరహావతారమై వసుధ వర్తించిన, సిగ్గుచే మూలలఁ జేరినావొ
బాలునిపల్కువెంబడి వేగరా నుక్కు, కంబములో దాఁగఁ గడగినావొ
- తే. కాకనిజరూపముననున్న ఖలులుజేయు, చేతలకు నూరకుందువే చేయమఱచి, భ.

సీ. బలిచేతదానఁబుఁ బ్రార్థింపఁబోతివో, కబ్జరూపముచేతఁ గుటిలబుద్ధి
పరశుహస్తుండవై పార్థివావళిదుగ్రించి, ధరయేఁబఁ బోతివో ధర్మనిరతి
మునుపటివనవాసమున జెందునాయాస, ముడుపుకోఁ బోతివో యుత్సుకమున
తడయక గొల్లబిత్తరుల నిత్తఱి జేసి, కరుణింపబోయితో కాముకేళి

తే. అహహభౌద్ధుండవై ఖానులాగడమునఁ, జేయుపనులన్నిజూచెదుసిగ్గెలుగక, భ...

సీ. అవనిలోపలఁ గాలయవసునినాఁడి నీ, పాటుబోతుగుణంబు బాయదయ్యె
కొంచెబాఁడఁడవయి కోరినబలినాఁటి, మంకుబీచ్ఛపుబుద్ధి మానదయ్యె
పరగఁగఁ బితృవాక్యపరిపాలనమునాఁటి, దుడుకుకిష్టతరంబు తొలఁగదయ్యె
పండాంచేత దుర్భాషలఁబడునట్టి, పుడమి మొండేతినంబు పోవదయ్యె

తే. నేటికై నను నెన్నన్నమాట వినక, తొలఁగి యిట్లుండుటకు నేమికోఁచదకట, భ.

సీ. తాటిపండులు దిని తినిసినవారికి, శాల్యన్నమన్న ముచ్చటయుఁ గాదె
దుంపతోడులు దిని దొరకొన్నవారికిఁ, బరమాన్నమన్న సంబరముగాదె
తొడుర్పొట్టలతోడఁ దపముజేసినవారి, కతిరసాలన్న నెయ్యంబు గాదె
నారచీరలుగట్టినట్టినాఁకి బట్టు, పితాంబరములన్నఁ బ్రియముగాదె

తే. చెంచుముద్దయపందారిగించినట్టి, దొరకు రాజుల పందన్నదొడ్దగాదె, భ...

సీ. కూరదానవులను జిరిసెచక్రంబు, మొఱపలు బొయినో మోటువడెనో
పగతులశిరములు బద్దలుగాఁజేయు, గద త్రుప్తబత్తెనో కలకెనొక్కొ
రావణాదులమీద రిపణించు పెనుపలు, నడిమిక పిఱిగెనో నారి తెగెనో
శత్రుక్షర్గమునెల్ల సమముంచుపెనుతూపు, కాకంబు మింగెనో కాడువడెనో

తే. కాకయిదయేమియవనులు కాకుజేసి, మండపాగారిములుమట్టుమసలి రహహ, భ.

సీ. తాటకపై కుగ్రతరముగ వెడలిన, బాణంబు లెక్కడఁ బడియె నొక్కొ
ఘననుబాహుని బట్టి ఖండించి వెచిన, శంము లెచ్చోటకె నరిగె నొక్కొ
చిత్రమృగముమీదఁ జిందుచెండాడిన, మార్గణం బెచ్చోట మడిసె నొక్కొ
వాల్చిపై సవలీల వ్రాలి జివముగొన్న, యాశుగం బెచ్చట నణఁగె నొక్కొ

తే. అవనియవనులుమీరాజ్యమాక్రమించి, యేలుకొనుచున్నతటిప్రాలుమాలెదకట,,

సీ. అంగదసుగ్రీవహనుమదాదులకు 'లా, లుక్కుడతాలు దొడిగించు గుఱుతుమీఱ
జాంబవత్కుముదాది శౌఖామృగంబుల, గారడీ యాడింపగాఁ దలంచు
ముసలముద్గరశూలముల మార్చి చెకుముకి, బందూకలు ధరింపఁ బాటినేయు
వరుస గీర్వాణముల్ వదిలించి వేవేగ, తురకమాటలు నేర్పు కఱకుమీఱ

తే. మీరు దేవత్వము వహించి మేటినంచు, మీటి వేటొకరీతిన మెలఁగరాదు, భ.

- సీ. సూకరరూపంబు సూచన వినిగదా, విడిచిపెట్టిరి నిన్ను వెర వెటింగి
బలి బిచ్చమెత్తిన బాపడ వనిగదా, విడిచిపెట్టిరి నిన్ను వెర వెటింగి
ధీల్లీశ్వరునకైన యల్లుడ వనిగదా, విడిచిపెట్టిరి నిన్ను వెర వెటింగి
పాటిపోయినవాని బట్టరాదనికదా, విడిచిపెట్టిరి నిన్ను వెర వెటింగి
- తే. కాకయుండిన తులకల గడచిపోవ, గలరె మీవంటివారలు క్రమముతోడ, భ.
- సీ. శేషావతారవిశేష మెక్కడఁ బోయె, లక్ష్మణాశ్వునకు సలక్షణముగ
శంఖచక్రాన్వయనంజ్ఞ యెచ్చటఁ జెల్లె, భరతశత్రుఘ్నుల కరయ భువిని
లోకమాతాఖ్య యేలోకంబునకుఁ జేరె, భూమిపుత్రికి నెన్న భూమిలోన
ఆదినారాయణాహ్వాన మెందులకు నేగె, రామాఖ్యముగలమీకు రమణతోడ
- తే. తురకలెల్లను దొరవని సరకుగొనక, మంటపాగారముల మట్టుమసలి రహమా, భ.
- సీ. చెక్కులు నిమరక నీతోర్మిశాదులఁ, గని యూరకుందురే మనసు నిల్పి
పాటిపోవఁగనైనఁ బట్టెలు నాకక, విడుతురే వైష్ణవ వితతిసెల్ల
బిరుసుగడ్డంబులఁ బెఱుకక రిత్తగా, నాదరింతురే వసిష్ఠాదిమునుల
ముక్కులు గఱువక మును మొనకట్టి పో, నిత్తురే కపినాయకోత్తములను
- తే. మొగలుబచ్చాల కగుపడ దగదటంచు, తొలఁగిపోతి రిఁకేటికి దొరతనంబు, భ.
- సీ. పురలక్ష్మీ నురువడి చెఱపట్టి కీమలో. వనలక్ష్మీకరపల్లవములు నులిమి
గంగను గదిసి వేగమె ధైర్యలక్ష్మీని, జేసొని ధనలక్ష్మీఁ జెట్టపట్టి
రాజ్యలక్ష్మీని సంగరమునఁ బెండిలియాడి, ధాన్యలక్ష్మీని సరదార్లకిచ్చి
ఘనగజాంతర్లక్ష్మీ గైకొని వేవేగఁ, గీర్తికాంతకుఁ గులగిరు లొసంగి
- తే. నట్టిధంసాను శిక్షింప నలవిగాక, యడుగుకొంటివి నృపతుల కడుపుకొఱకు, భ...
- సీ. 'హరువిల్లువిలువక వరపుత్రిసీయంగ, జనకరా జేమి విచారపడెనొ
పరశురాముని భంగపఱువఁగా నెంచిన, దశరథుం డేరీతి తల్లడిలెనొ
మిముఁ గాపుఁజేసి యాగముఁ బూర్తిచేసిన, కాశికుం డేమి వ్యగ్రతఁగొనియెనొ
వనరాశి గట్టి రావణుఁ ద్రొంచఁ గనిన వి, భీషణుం డేరీతిఁ బెగడువడెనొ
- తే. తురకబలకోటివలని యాతురతపోల, వరము వేంచేసికట్టి దుర్వార్తవిచిన, భ...
- సీ. వరుసఁ గోడలిదురవస్థలు విన సారె, కాసల్య యేగతిఁ గాంచెనొక్కొ
మీశ్రీమమెల్ల సుమిత్ర యాలించి గా, సిలి దుఃఖివారాశిఁ జేరె నొక్కొ
కలకాల మీరీతిగడువంగఁ గాలఁబు, పిని విందు లేమని వెఱచి రొక్కొ
గతకాలమునఁ బండ్లు కానుక యిచ్చిన, శబరి యేగతిఁ జింతనలిపె నొక్కొ
- తే. అహహభద్రాద్రినిండి మీరరిగి పోల, వరమువేంచేసినట్టిదుర్వార్తవినియు, భ.

సీ. ఆదిభిక్షునిఁ బెండ్లియాడిన పార్వతి, కన్నవస్త్రములకే మాపదయ్యె
 గోరి బాఁవనిఁ జేసికొన్న సరస్వతి, కిడుములు వచ్చెనే యిల్లులేక
 కాళ్లులేనిఫణిందుఁ గట్టుకొనినయుర్వి, కూరులేదా యెనే యుడుటకును
 తనువులేనివయారిఁ దగిలి రతీదేవి, సుఖపడదామెనే సురలు మెచ్చ

తే. భళిరమీవంటిపభ్రుఁబెట్టవట్టి నీత, సకలవెతలకు లోనయ్యె సరవితోడ, భ... 65

సీ. పొరుగుశృవెంబడి తిరుగుచునుండు ల, క్షీదేవి కేయఃకీర్తివచ్చె
 సభలలో నేప్రోద్దు సంచరించుచునుండు, వాణి కేమపకీర్తి వచ్చె జగతి
 వేలారుమనువుల కాలయ మైయున్న, భూదేవి కేమి తప్పుఁ ఘటిల్లె
 శివునిఁ బాసి సముద్రుఁ జెందినపార్వతి, సవతి కే మాడికల్ సంభవించె

తే. తోడునీడయి మీవెంటఁ గూడియున్న, నీతదురవస్థ లేమని చెప్పతరము, భ. 66

సీ. జనకుఁ డిచ్చెను బన్న సరమంచును సురూప, తెలుపు నీతామహాదేవి యిష్ట
 జనులతో నూర్మిళ తనతల్లి యొసంగిన, పచ్చలకళలని బల్కు ప్రాణ
 సఖులతో మాండవి సరవి కెంపులనత్తు, పొలుపును గనుఁగొని మరియు బంధు
 వర్గంబులో జాళువావల్వ శ్రుతకీర్తి, మేనమామ యొసంగె విధిలయందు

తే. అనుచుఁగొనియాడు పుట్టింటిఘనత మెఱయ, వారినేరీతినోదార్చ వశమునీకు, భ.

సీ. గుజరాతికెంపులకుంటేళ్లు చెవుల ధ, రించదామెఁగదయ్యె వాంఛదీర
 వరుణదేవుఁ డొసంగు వజ్రాలకమ్మలు, పెట్టదామెఁగదయ్యె ప్రేమదీర
 అలకుబేరుఁ డొసంగు నద్దాలరవికెప్పై, దొడుగదామెఁగదయ్యె యొడలునిఁడ
 కట్న మింద్రుఁ డొసంగు గంటలమొలనూలు, గట్టదామెఁగదయ్యె కాంక్షదీర

తే. వేడ్కదినములు నడవుల వెంటవెంటఁ, ద్రిప్పిఁగిరి నీత నూరిక తప్పులేక, భ. 68

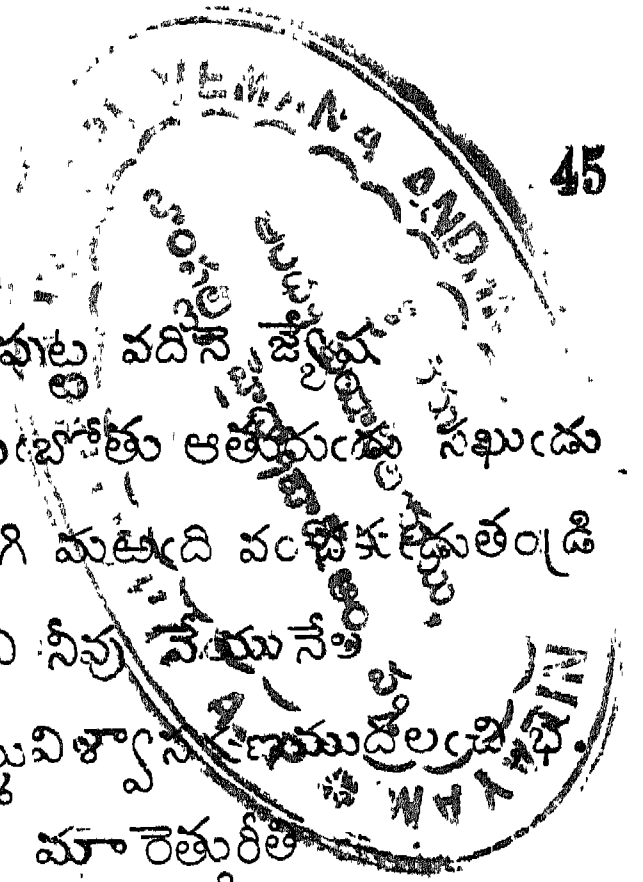
సీ. తెచ్చితీర్తి కీర్తి విశారదు లగుని, త్వాక్షవంశోద్భవఘనులకెల్ల
 యేలితి వవనిలో నెలమి శఁకరగిరి, హసనుబాదాలు మహాద్భుతముగఁ
 దోలితి వరుల హద్దులు తప్పి రాకుండ, భక్తగోటికి మద్దుభావ మలర

... ..

తే. నేమివర్ణింతు మీతాత్రమేమనెంతు, లోకులెఱుఁగంగ నీమూఁడులోకములను, భ

సీ. అల పాకశాసనునైనను యాచించి, చేయించు ముత్యాలచేరుచుక్క
 రమణతోడుత ధర్మరాజుకుదయబుట్ట, నడిగి చేయించు ముత్యాలనత్తు
 వరుణదేవునినైన వసుసతోఁ బ్రార్థించు, కలకొద్ది జేయించు కమ్మజోడు
 రాజరాజును గోరి తేజంబుతో ముందు, నిప్పించు సవరంపుఁ గొప్పి ముందు

తే. పేద పోడుము లివియైనఁ బెట్టునున్నఁ, జూపరులకెల్ల మిక్కిలి చులకదనము, భ.

- సీ. ఇల్లు నప్పులగంప యిల్లాలు చలచిత్త, పాన్పు నాగులఫుట్ట వదినె జేయ
గొల్ల పెంపుడుతల్లి కోడలు రాగ కూ, తురు పాటుబోతు ఆత్మకుడు సఖుడు
మనుమడు తండ్రి కామకుడు కుమారుండు, తయరోగి మఱది వంశకుడుతండ్రి
అన్న పానఘనుండు నరయ నిష్ఠుడు పేడి, వేసదారివి నీవు వేయనేతి
- తే. ఇన్నియును నాదు నెమ్మది నెఱిగియుండి, కొలిచితిని విమ్మవిశ్వాసముదలచిభ.
- సీ. పన్నీరు నీసాల పరగనించినభాతి, నెనయంగఁ బ్రమధు మారెత్తురీతి
వరుస ముత్యాలుకోవలు నించినకృమంబు, మల్లెపూసరములు మలుపుమాడ్కి
విరిజాజ్జపై సుధావృష్టి దోగినరీతి, కస్తూరివీణియల్ గలుపుపోల్కి
పరగ సాదాతుగంపలు పంపినకృమంబు, తేనెబానలతెరల్ దీసినట్లు
- తే. నీదునాచూమృతంబు నానేర్చినంత, కొల్లలాడెన భక్తులు నల్లసిల్ల, భ .. 72
- సీ. సర్వమొఖాసాలు చాలని మీకేల, కట్టడి నేరీతి గడచెనయ్య
బహ్వావసరములు భక్షించు మీరెట్లు, నొక్కప్రాద్దున కోర్చి యుంటిరయ్య
స. గీతసాహిత్యసద్గోష్ఠి గలవార, లొంటి మీరెట్లుదిగుంటిరయ్య
లేరువీధు లెడపక తిరిగెడి మీ రెట్లు, గడపచాటక ప్రాద్దు గడపితి రహ
- తే. వాహనంబులపై నుండువారి కహహ యోడపై నెక్కఁగా నెట్లు గూడెనయ్య,భ.
- సీ. పదియైండేడుల ప్రాయంబు నాడవై, మించి తాటకను శిక్షించు తెఱిగి
రణశూరులగు దైత్యగణములఁ బరిమార్చి, కాశికుజన్నంబుఁ గాచు తెఱిగి
తరములఁబట్టి యెత్తగరాసి హరువిల్లు, చెఱకుకై వడి చేత విఱచు తెఱిగి
సంగరరంగవిశారదుండైన భా, ర్గవరాము నవలీల గడపు తెఱిగి
- తే. దూరితిని మిమ్ము రోషంబు దొట్టి రిపుల, మదమణఁగించునట్టి సమ్మదమెలర్ప,భ.
- సీ. ప్రార్థన మునుభవింపని భక్తజనముల, యాతలను దుర్గింప మీతరంబె
కారణహేతువిరారముల్ దప్పింప, నధికులఁజేయ మీయయ్యతరమె
మిము తొల్లి పూజించి మీవరంబులు గొన్న, ధంసానుగెల్పి మీతాతతరమె
గతజన్మమునఁ బెట్ట గతిలేక పుట్టిన, దీనులఁ బోవ నీదేవుతరమె
- తే. అనుచుజనులెల్లఁగొనియాడవినఁగలేక, దూరితినినాదుదోషముల్ తొలఁగఁజేయు,భ.
- సీ. ఈతఁ డాధంసాను నెదిరిపోరఁగలేక, పాటిపోయిన రామపార్థివుండు
ఈతఁ డాయరికి వెన్నిచ్చి పోలవరంబు, దరికిఁ జేరిన సుమిత్రాతనూజు
డీపె కాకల సొమ్ములిచ్చి మ్లేచ్ఛులబాధ, పతికిఁ దప్పించిన భాగ్యమూర్తి
ఈతఁ డాపగడళం బిదె వచ్చెనని చూపి, భయము బుట్టించిన పావనియని
- తే. పల్కుదురుసామిమిముఁజూచిప్రజలుకార్య, భారమెఱుంగకకోపింపవలదుతండ్రి,భ

- సీ. పిటికివాఁ డఁటిఁగా యురుదానవాదుల, గర్వమడంచిన ఘనుని నిన్ను
 లోభివాఁ డఁటిఁగా లోకంబు లెఱుంగంగ, లంకదానముజేయు రాజు నిన్ను
 బలహీనుఁ డఁటిఁగా బలిమి సముద్రుని, బాణాగ్రమున నిల్పు జాణ నిన్ను
 వెట్టివాఁ డఁటిఁగా వెర వెఱుంగక కోతి, గమలచే వారధిగట్టినట్టి
- తే. మిమ్ములోకోపకారినై నెమ్మిఁబూని, దూరితిని గాక మీవంటిదొర గలండె, భ.
- సీ. అల కుచేలుని చేరె డటుకుల భక్షించి స. పదలొనఁగిన సరసగుణుడ
 గజరాజు మొసలిచే గాసిలి మొఱవెట్ట, కాచి రక్షించిన కమలనాభ
 కలఁ డనఁ బెన్నుక్కుకంబంబులో నుండి, వెడలి బాలునిఁ గాచు వీరవర్య
 తలఁచిన ద్రాపది తలఁపువెంబడి మాన, భంగంబుఁ గాచిన ప్రభువరేణ్య
- తే. లోభివంటిని పగఱకులొంగితంటి, పిటికివంటిని నేరక యుటికితంటి, భ... 78
- సీ. పగతుఁడై బహుఫణార్భటిఁ జేరవచ్చిన, కాళియఘణివర్యుఁ గావలేదె
 సీతను జెఱఁగొన్న పాతకాగ్రేసరు, ననుజుని శరణన్న మనుపలేదె
 మీశరణార్థియై మెలఁగి కాపు మటన్న, కాకాసురునితప్పు గడుపలేదె
-
- తే. పృథివిశరణాగతత్రాణబిరుదుగలుగు, దొరవనుచుమిమ్ముఁబలునూఱుదూరినాడ, భ.
- సీ. పితృకార్యమునకునై పినతల్లికోరిక, వెఱువకతీర్చిన వేల్పు నిన్నుఁ
 బాదరేణు వహల్యపాపంబు లెడఁబాపి, ధవుని గూర్చిన పుణ్యధనుని నిన్నుఁ
 దగఁ గన్న పగవానితమ్ముని లంకలోఁ, బట్టంబుగట్టిన ప్రభుని నిన్ను
 ఘనసుబాహునిఁ బట్టి ఖండించి కౌశికు, సవముఁ గాచిన సర్వసముని నిన్ను
- తే. భక్తలోకోపకారార్థపరూడ నగుచు, దూరితిని నాదులోపంబుఁ దొలఁగఁజేయు, భ.
- సీ. చిలుకకు మాటలు చెప్పి రామా యను, చేడియ మోక్షంబు చెందలేదె
 వరుస దారులు దోచి వాల్మీకి రామరా, మా యని మీకృపం బ్రబలలేదె
 పతిశాపగతినుండి పాదరేణువు సోకి, పాపాణ మింతియై పరగలేదె
-
- తే. పృథివి శరణాగతత్రాణబిరుదు నీకుఁ, గాక యితరుల కెందైనఁ గలుగఁగలదె, భ
- సీ. కంటినేమో నాదుకఠినచిత్తమునందు, నిలిపిన నీపదనీరజములు
 అంటినేమో నాదునఘనంశ మాశ్శ్మలో, సంచరించఁగ మేనఁ జెనుటలూరి
 సోకెనేమో నాదుచుఱుకు లోఁజూపులు చూచుచుండఁగ ముఖిను దరంబు
-
- తే. సామి యింక నేరములు నీరసంబుఁజేసి, కాచి రక్షించు సత్కృప గడలుకొనఁగ, భ.

భ ద్ర గి రి శ త క ము.

నీ. కొల్లలాడితినని కోపింపఁబోకుఁడీ, యవని మీదివ్యనామామృతంబు
 పీటిఁబుచ్చితినని వింతగాఁ గనకుఁడీ, కృతులందు మీగుణకీర్తనలు
 కాకుఁ జేసితినని కఁటకపడకుఁడీ, ధరణి మీ దివ్యకథారసంబు
 ఎఱుగఁ బల్కితినని యెగ్గుగాఁ గనకుఁడీ, మహిని మీమర్మకర్మంబు లెల్ల
 తే. పంచిపెట్టెతినని కోపగించవద్దు, సరస మీ పద్యముల్ చెప్ప సంతతంబు, భ ...
 నీ. వేయుకన్నులుగల వేల్పురాయనికైనఁ, గనుఁగొనరాని శృంగారరూప
 వేయునోళ్లుగల వీరులకంటికై, న వచింపరాని యనంతనామ
 వేయుచేతులు గల్గు వేడివేల్పునకైన, పూజింపఁగారాని పుణ్యమూర్తి
 నాలుగుమోముల నలువొందుసుతుకైన, వర్ధింపఁగాఁగాని వరచరిత్ర
 తే. తగదు తగదని మూఢచిత్తమున నిన్ను, నిల్పశక్యంబె నావంటి యల్పునకును, భ
 నీ. పనుపట్టతే యొక్కపనసుండు చనుదెంచి, యరిబలంబులను జక్కాడలేడె
 సెలవిచ్చితే యొక్కబలిమిని నీలుండు, నని విరోధులఁ దెగటార్పలేడె
 ఆనతిచ్చిన యొక్కయంగదుఁ డెదురేగి, పగతులయుసురులఁ బాపలేడె

తే. స్వామి సాత్వికరూపవిచక్షువరుల, యోర్చితిరిగాక తురకలయొదటికెల్ల, భ. 85

నీ. నలనిలకుముది సేనానాయకొత్తముల్, బలసి ముంగల బరాబరులుసేయ
 హనుమయు జాంబవదాంగదాదులు నిల్చి, యంచలంచలను జోహారు లిడఁగ
 వరుస సుగ్రీవ గవయ గవాక్షాదులు, నొరిసి మిన్నంటి చామరలు వీవ
 పరమభాగవత భేచరసిద్ధచారిణుల్, జయజయ శిబ్దసంచయము నుడువ
 తే. సురల్తు విరులుగురియఁ బోలవరమునుండి, భద్రగిరిజేరువేడ్కలు బ్రస్తుతింతు, భ.
 నీ. అంగ వంగ కళింగ బంగాళి నెవాళి, రాజులకెల్ల శ్రీరాములాజ
 ఘూరర టెంకణ కుమర టెంకణ చోళ, రాజులకెల్ల శ్రీరాములాజ
 చోళ సింధు మరాట లాట మత్స్య పదర్భ, రాజులకెల్ల శ్రీరాములాజ
 పాంచాల సౌరాష్ట్ర బర్బర మగధాంధ్ర, రాజులకెల్ల శ్రీరాములాజ
 తే. దివ్యతిరునాళ్ళకు సమస్త దేవవరులు, రావలయునంచుఁ జాటింపఁగావలయును, భ.
 నీ. శ్రీరామచంద్రులు సీతాసమేతులై, వచ్చిరి భద్రాద్రివాసమునకు
 జయనామవత్సర చైత్రశుద్ధాష్టమి, తరువాతదనమందుఁ దగ వివాహ
 మరయ మార్గమునందునోయ స తరులు బల్, చలువపందిరులువెచ్చనిజలములు
 శీతోదకంబులు చిక్కనిమజ్జిగల్, నిమ్మపండ్లరసంపునీరు చల్ల
 తే. లాదిగాఁగల్గుద్రవ్యంబులమరఁజెయ, వలయుననివేగఁబంపుఁడివాయుసుతుని, భ...

- సీ. తిరిగి రాములు భద్రగిరి కేగునాత్తలా, లించెనా వజ్ర తాలీ లొసంగు
 అవనిజాధిపుడు భద్రాద్రి జేరుట వినఁ, గల్లెనా జముడు చొకట్లాసంగు
 దశరథాత్మజుడు స్వస్థానంబు కరుగుట, వినియెనా వరుణుడు మణు లొసంగు
 భరతాగ్రజుడు నిజపురము కేతెంచుట, విన్నచో ధనము కుబేరుఁ డొసంగు
 తే ననుచునలనీలజాంబవదంగదాదు, లమరియున్నా రుశుభవార్తలరసి చెప్ప, భ...
- సీ. కలిమిచే బుధులను గాననేకనివారి, వారిచెఁగరుణచే వదినెఁగారు
 నెరిపేదనై నను నిల్చిచేపట్టియు, ధీరుని జేయు పత్నీలలామ
 పతితాత్మునై నను బావచుగాఁ జేయు, గుణవతి ముద్దులకూతు రరయ
 యవివేకినై న విద్యావంతునిగఁజేసి, గురురూప మొనరించుఁ గోడలెన్న
 తే. యిట్టిసంపత్తిసీకుంటయెఱిగియెఱిగి, కొలిచితినివేగ నాకేమికోదువయింక, భ ..
- సీ. దయశాలి తల్లి యుదారసాహసుఁ డప్ప, భూభారకుడు శయ్యపుష్ప బాణుఁ
 డరయ పుత్రుఁడు శీతకరుడు మఱింది వా, సవసూసు విష్ణుఁ డైశ్వర్యయుతుఁడు
 నెచ్చెలి దేవయోని దలంప మనుమఁడు, రత్నాకరం బిల్లు రమణదేన్న
 రణశూరుఁ డన్న సారసనేత్ర వర్ధింప, నవతారమూరి వీ వవనిశోన
 తే. ఇట్టిమిముఁగొల్పు నామది కతిబుద్ధు, లమర నేర్చునె యెన్నిజన్మములకైన, భ.
- సీ. వరుస విద్యలు చెప్ప వదినె సరస్వతి, యామువుదయసేయ నన్న యజుఁడు
 ముదమియ నక్షత్రములు మేనయత్తలు, మాకప్తపడఁ జండమాను యరసి
 పాపముల్ బాప యప్ప దివిజగంగ తా, నైశ్వర్య మొసంగ శ్రీహరుఁడు బావ
 మాతల్లి ముల్లోకమాత కమ్మనిదీవ, పోషకుడవు తండ్రి పొసంగ నీవ
 తే. యిన్నియును నింటగల్గుట యెఱిగియితర, దైవముల వేడ నాకేదైవరాయ, భ.
- సీ. బలుసాకు మెక్కి ద్రౌపదిచేత వనములో, బొండవావలిని గాపాడినట్లు
 సరవితెచ్చిన పండ్లసారం బనుభవించు, చెంచుముద్దయను రక్షించినట్లు
 అడిగితెచ్చిన ముక్కయట్లుకులు భక్షించి, చెలఁగి బాపని ధన్యుఁ జేసినట్లు
 పెట్టగానని తొటిరోట్టెను బ్రతిమాలి, ముసలియవ్వకుఁ గీర్తి యొసంగినట్లు
 తే. పూసపాటిన్మ పాలురఁ బ్రోవఁదలఁచి, తెచ్చుకొంటిరో మీఖర్చు వెచ్చమునకు, భ.
- సీ. గోత్రికులని పాలుగొట్టి పోలేక మీ, యంశభూతులటంచు నడిగినావా
 పేరుమోసినకట్న మారసికొంటివో, శూరులనుచు నండఁ జేరినావా
 మీనౌకరులలోన మీఱి మమ్మిట దెచ్చె, ననఁ జూపి వ్యయముల కడిగినావా
 స్థలము వంశజమిరొరునిపోలిక (!) బలుకష్టసుఖములు దెలిపినావా
 తే. యెట్లు దయవేసిరయ్య మీపట్టు మీకు, బూసపాటికులోద్భవు బాస యెఱిగి, భ.

- సీ. రవికులోత్తమ దశశథ రాజనందన, తాటకమదవిమర్దన మునీంద్ర
మఘపరిపాలన మారీచహర యహ, ల్యాశాపమోచన హరశరాస
నవిభంగసిపుణ జానకినాథ దుర్వార, భార్గవరామగర్వప్రనాశ
పితృవాక్యపాలన ప్రీతచతుర్దశ, లోకదుష్టనిశాటభేకసర్ప
తే. దైత్యమర్దన సుకలాప సత్యదీప, మౌనిమానససారసమత్తమధుప, భ...
సీ. రణభీమదైత్యమారణహోమ పుణ్యకా, రణనామ వినుతచారణలలామ
వనచార పతితపావనసార మౌనిభా, వనపూర వీరరావణకుఠార
జనరక్షకృతపుణ్యజనదూర వరభక్త, జనపక్షసత్ప్రయోజననిరీక్ష
జితదోష మౌనిపూజిత శేషశయన వా, రిధిశోష పార్థసారథ్యవేష
తే. సరసగుణధామరవికులసార్వభౌమ, దశరథసుపుత్ర దేవసీతాకళత్ర, భ... 95
సీ. వరరూపలావణ్య వై భవార్తిశరణ్య, దేవాగ్రగణ్య పార్థివవరేణ్య
ఘననీరదనిభాంగ ఖగనాయకతురంగ, విజితహేమతురంగ కుజనభంగ
మౌనిమానసభృంగ మధిత ఘోరభుజంగ, పరిపాలనప్లవంగ ప్రణుతగంగ
భక్తజవనమిత్ర పావనచారిత్ర, శతముఖస్తోత్ర కాసల్యపుత్ర
తే. ధన్యగుణసాంద్ర రఘుకులతార కేంద్ర, సవనసంరక్ష యాశ్రితజనకలాప, భ. 97.
సీ. జలజాక్ష ఘనరాక్షసవిపక్ష మునిపక్ష, రణశూర వరచారరఘుకుమార
అరిశోష మునివేష సురపోష మృదుభాష, రఘుపుంగవ భుజంగ రాజభంగ
శరచాపధరి పాపహర భూపకులదీప, రతిరాజజయతేజ హితసమాజ
మురభీమ సురసోమ వరనామ గిరిధామ, సురపుంగవశుభాంగ సుప్రసంగ
తే. భక్తపరిపాల గుణలోల భవ్యశీల, దివ్యమంగళవిగ్రహ దీనరక్ష, భ. 98
సీ. శరణు త్రిలోకరక్షణ మౌనిసన్నత శరణు సద్భక్తరంజనచరిత్ర
శరణు విశ్వామిత్రసవనసంరక్షణ, శరణు గౌతమపత్ని శాపహరణ
శరణు మారీచభంజన వార్ధిబంధన, శరణు ప్లవంగపోషణ ముకుంద
శరణు వైకుంఠవాస విశాలలోచన, శరణు మిత్వౌకువంశజ మహాత్మ
తే. శరణు వాసవసుత శేషశయన శరణు, శంఖచక్రగదాఖడ్గశార్ఙ్గహస్త, భ. 99
సీ. రామదాసాదుల రక్షించినట్లు, నెలమితోడఁ గుచ్చేలు నేలినట్లు
ప్రహ్లాదనారదప్రభృతిఁ బ్రోచినయట్లు, సరవితో ముచికుందు సాకినట్లు
లల బ్రహ్మపదికి వల్వలూదుకొన్నట్లు, గజరాజు నవనిలోఁ గాచినట్లు
శబరివిందుకు సంతసంబు నొందినయట్లు, మహిని ఘంటాకర్ణ మనిచినట్లు
తే. నన్ను దయనేలు నేరము లెన్న కవనిఁ మూఢచిత్తుడ నవివేకములు హరించి, భ.

సీ. మొదలఁ గావ్యము లేశముచు బలిపఁగలేదు, శబ్దశాలములవాసన యెఱుంగ
ధర విభక్తి జ్ఞానసరణి యేమియులేదు, లక్షణశక్తిచాలదు తలంప
గ్రంథశోధకుడను గాను వ్యాకరణసూ, త్రములవలేశమాత్రము నెఱుంగ
అవని మీదివ్యనామామృతశక్తిచేఁ బూనితి నీకావ్యబూటకంబు

తే. మున్ను నన్ను మ గామ రాయన్నఘనుని, పగిదిదయజూడవలయునాపదలుదోలి, భ.

సీ. నదులు తీరద్వయం బదలించి పాటుచో, నెదురేగు మీనముల్ గుదులుగూడి
వనవసంతాగమదినములఁ గోయిలల్, మొగమిచ్చి పలుకును వగలు గులుక
సరవి మేఘాత్పత్తి సమయంబునను శిఖి, పరకించి యాడు నంబరము గాంచి
సిరిగల్గువేశలఁ బరిమదయాళురై, పురబంధుజనములు పూజనేతు

తే. రితరకాలంబులను వార లెగ్గునేతు, రేమి వివరింతు మాయలసామి నేడు, భ.

సీ. రమణతోడుత విభరాహిముఖానుని, యేల పుట్టించెనో యిలను బ్రహ్మ
పుట్టించెఁ గాక యీపుడమిలోపల నేల, ఘోజీలు బేగని పలుకుఁ జేసె
పల్కు జేసినవాడు పదవి చాల యొసంగి, ధర జాల్లుంగు... పేరయేల
తెచ్చెఁ దెచ్చినవాడు దృఢచిత్తుగాఁ జేసి, ధంసాయను కితాబు ధరణి నొసఁగె

తే. యొసంగి మిముగెల్చుసాహసమొనరయేల, జేసెనోయనిమదిచింతచేయవలను, భ.

సీ. రమణకౌడిన్యగోత్రపవిత్రుడను లింగ, నకుఁ బొత్తుడను బెద్దనకును బుత్ర
వరుడఁ బేరయనామధరుడ భల్లావంశ, వనధిసోముడ బుధవర్గ ముర
వలస వేంచేసిన వరుస యాస్పదము నా, మదిలోన భావించి ముదమొర్ప
ఘనత వ్యాజస్తుతిగా నొసర్చితి నీన, శతక మష్టోత్తరశతకము గాఁగ

తే. చిత్తగింపుముహంసంబుక్షీరములను, గ్రాహ్యమొనరించుచందంబుగడలుకొనగ, భ.

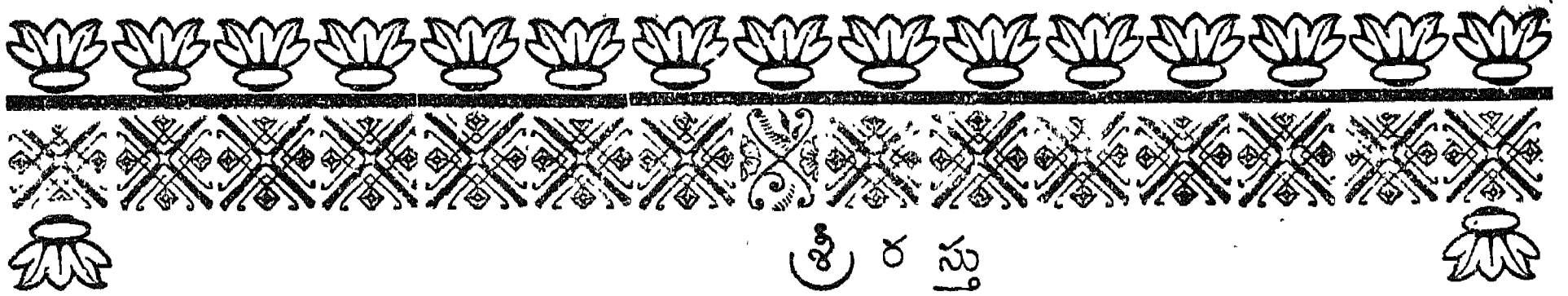
సీ. కేశవ మాధవ కృష్ణ హృషీకేశ, నారాయణ ముకుంద నారదనుత
పద్మనాభాచ్యుత ప్రద్యుమ్న శ్రీధర, వామన గోవింద వాసుదేవ
విష్ణునిరుద్ధ త్రివిక్రమాధోక్షజ, నారసింహ జనార్ధన మధుసూద
న యుపేంద్ర సంకర్షణ పురుషోత్తమ హరి, దామోదరానంత దానవారి

తే. అఖిలలోకాధినాథదవ్యాంఘ్రిపద్మ, ములకుఁబ్రణమిల్లెదను ముదమలరనేలు, భ.

సీ. జయ రఘుకులదీప జయ దశరథపుత్ర, జయ భరతాగ్రజ జయ ముకుంద
జయ తాటకాంతక జయ దుఃఖిపరిపాల, జయ యహల్యాపోష జయ యుపేంద్ర
జయ హరధనుఖండ జయ జానకీనాథ, జయ భృగుసుతభంగ జయకృపాబ్ధి
జయ వనసంచార జయ వాలిమర్దన, జయ వార్ధిబంధన జయ మురారి

తే. రావణాంతక సాకేతరమణ నీదు, వలస శతకము వినువారివలస లుడుగు
భద్రగిరివాస శ్రీరామభద్ర దాస, పోషబిరుదాంక రఘుకులాంబుధిశశాంక.

భద్రగిరిశతకము సంపూర్ణము.

భక్త చింతామణి శతకము

మద్భూమిధ గాధిరాజ తనయా చిత్తాంబుజద్యోమణీ,
వ్యామోహార్ణవతారణైకతరణీ బాలేందు చూడామణీ
ప్రేమాభ్యంచితకంకణీకృతఫణీ బృందారకగ్రామణీ
స్వామీ నామదిః బాయకుండు శివసాంబా భక్తచింతామణీ.

1

మ. నతగీర్వాణ మురారిబాణ కృతనానాలోకనిర్మాణ సం
తతసర్వోపనిషత్ప్రమాణ త్రిజగత్కళ్యాణ సద్భక్త సం
తతి సంతానిధురీణ పుంగవల సత్కళాణ భాస్వస్సహా
పతితోద్ధార కళాప్రవీణ శివసాంబా భక్తచింతామణీ.

2

శా. రాజద్దివ్యధునీతురుంబ మునిహృద్రాజీవరోలంబనా
నాజీవాత్మభిదావిడంబ పరమామ్నాయ స్తవాలంబ నీ
రేజాతాక్షమహాకదంబ దురితాద్రిప్రచ్ఛిదాశంబ వి
బ్రాజద్భక్తజనావలంబ శివసాంబా భక్తచింతామణీ.

3

మ. ఘనవైశ్వానరదృగ్గలాట విలసద్దంగా జటాజూటపా
వనరాప్యచలకూట వేదచయభాస్వద్ధోట లోకవ్రజా
వనలీలాధృతకాలకూట హతగర్వగ్రస్తదోషాట శో
భనచంద్రార్ధకళాకిరీట శివసాంబా ను...

4

మ. నలినీబాంధవకోటిధామ రిపుసేనాభీమనిష్కామ ని
ర్మలధామా హతకామవిద్వదభిరామా రామ సుత్రామ గీ
తలసన్నామ విపద్విరామ నిజభక్తస్తోమ సుక్షేమ ప
ల్వలసద్గ్రామ లలామధామ శివ...

5

మ. విలసద్భద్రతురంగ రంగదజహ్నద్విజ్ఞానయోగాతి ని
ర్మలయోగ్రిప్రియసంగ సంగరరిపుప్రాణా నిలాహారకృ
ద్బలవద్భాణభుజంగ జంగమపురీదాహక్రియాచంగ ప
ల్వలపుర్యంబుజ సంగి భృంగ శివ...

6

మ. స్వపశోద్యజ్జగదండ దండధరగర్వధ్వాంత మార్తాండ తాం
డవలీలాధుతకాండ కాండచయ దీర్ఘకూరవేదండ జ్ఞ
యవిధాసంవిదఖండ ఖండ శశిచూడాలక్రియాభోగ వై
భవవిఖ్యాత సురవ్రకాండ శివ...

మ. అలఘుశ్రీకరసుందరాంగ కరుణోదారాచితాపాంగని
స్తులకారుణ్యయుతాంతరంగ హిమవత్పుత్రీపరిష్వంగ మ
త్తలతాంతాశుగగర్వభంగ మునిహృత్పంకేజసారంగ ని
ర్మల గంగాకలితోత్తమాంగ శివ...

మ. నిలయీభూత బుధాంతరంగ త్రిజగన్నిర్మాణ రక్షాదిని
స్తులకార్యాభినయప్రశస్తవిచలదూభ్రభంగ భక్తవ్రజో
జ్వలచిత్రాబుజమత్తభృంగ సమదంచతోక్తి కందర్పకో
మలరేఖాయుత మంగళాంగ శివ...

మ. జలజాత ప్రభవాచ్యుతాది సుమనస్సందోహ సంస్తూయమా,
నలసన్మంగళ దివ్యవేష గిరికన్యాచిత్తసంతోష యు
జ్జ్వలబాలేందు కళావిభూష కరుణాసంపోషితా శేష ని
ర్మలకారుణ్య సుధీవిశేష శివ...

మ. కలశీసంభవ గౌతమాత్రిశుక మార్కండేయ భృగ్వాదిమా
నిలలామావళి గీయమానమహిమోన్మీలత్సుధామాధురీ
లలితాత్మీయకథాప్రసంగ శ్రిత కైలాసాంచలోత్సంగ భూ
వలయాభంగ శతాంగ లింగ శివ...

మ. స్వవిభానిర్జితకోటిసూర్య పరతత్త్వజ్ఞానదాచార్య లో
కవితానావనకార్య దీనజనరక్షావిశ్రుతాదార్య వి
ష్ణువిధీంద్రాద్యనివార్య వీర్య సకలస్తోతర్హా చాతుర్య భ
వ్యవిమోక్ష ప్రదకీర్తిధుర్య శివ...

మ. కలిదోషఘ్ననిజప్రసంగ త్రిజగత్కందాయ మానాంగ దు
ష్కలుషాదభ్రతమఃపతంగ బుధహృత్కాసారచక్రాంగని
శ్చలసుధ్యానపరాయణార్యభవపాశప్రచ్ఛిదాచంగ కే
వలవిజ్ఞానమ యాత్మసంగ శివ...

మ. కృతనానాజగదింద్రజాల త్రిజగద్గీతాభిధాజాల సం
తతభక్తావనలీల ఘోరభవసంతాపార్తి నిర్మూల వ

భక్త చింతామణి శతకము

ధీతసత్కిర్తి విశాల శైలవరపుత్రీలోల దీనావనా
ప్రతిమోద్యత్కరుణాలవాల శివ...

మ. పరతత్త్వోపనిషద్విహార వినమద్భక్తానుమందారదు
స్తరసంసారభయాపహార జగదాధారా గుణోదార భా
నురనామామృతసార నిర్మలపరంజ్యోతిర్మయాకార స
త్త్వరజోముఖ్యవికారదూర శివ...

మ. నిజనూయాకృతసర్వలోక వినమన్ని త్యామృతాలోక వి
శ్వజగత్పాలన జాగరూక దివిషద్వంద్యాంఘ్రినాళిక భ
క్తజనాస్తోకతమోవిమోక పరిధూతస్వాశితానేక జ
న్మజరామృత్యుభవైకళోక శివ...

మ. పరసంత్రాసకరప్రతాప శమిత బ్రహ్మదిసంతాప దు
ర్భరమోహంధమతఃప్రదీప విలసద్భ్రామిరాట్నాపత్రీ
కరసత్కిర్తికలాపనిత్య నిజభక్తవాతనిక్షేపచి
త్పరమానంద మయస్వరూప శివ...

మ. నతభక్తప్రతకల్పభూజ విలసన్నానాజగద్భీజ ర
క్షితగీర్వాణసమాజ పావనతర శ్రీమత్పదాంభోజ
వర్ణితకోటి గ్రహరాజ తేజ కరుణానిర్వాజ దీనావన
వ్రతపారీణ సురారి రాజ శివ...

మ. సవిలాసాగతదక్షయాగ భవమోక్ష ప్రాభవాభోగ హై
మవతీ సంగతవామభాగ సకలము ర్త్యావనోద్యోగ సా
ధువరానందక రాత్మయోగ దృఢచేతోభూవపుర్దాహసం
భవభస్మోల్లసితాంగ రాగ శివ...

మ. అవసీభృతనయాక శత్ర సమరజ్యఖండితామిత్ర దు
ర్భవదుఃఖాంబుధియానపాత్ర సితభాస్వద్గాత్ర పంకేజ బాం
ధవచంద్రానలనేత్ర నిర్మల జగత్కళ్యాణచారిత్ర స
త్ప్రవరస్తోత్ర జగత్ప్రవిత్ర శివ...

మ. అమిత శ్రీకరసుప్రసాద నిజభక్తాభీష్టదాహ్లాద యా
గమసంచారవినోద దీనజనరక్షాసంతతామోద దు
ష్టమహాపాపవిభేద ఘోరభవపాశచ్ఛేద బ్రహ్మచ్యుత
ప్రముఖాభ్యర్చితపాద శ్రీద శివ...

మ. పదపద్మార్చక కల్పవృక్ష త్రిజగత్పాపచ్ఛిదాదక్ష దు
ర్మనదై తేయవిపక్ష విశ్వలయనిర్మాణావనాధ్యక్ష చం
ద్రదినేంద్రజ్వలనాక్ష భక్తనివహోద్యద్భూరిసన్మంగళ
ప్రదరాజత్కరుణాకటాక్ష శివ...

22

మ. ధవళాంచద్దరహాస మానిహృదయాంతర్వాస నిస్సీమవై
భవకైలాసనివాస భూరినిజసద్భక్తావనోల్లాస స
త్ప్రవరస్వాంతవికాస భాస్వదఖిల బ్రహ్మాండభాండావళీ
భవరక్షాలయ కృద్విలాస శివ...

23

శా. మున్నా ఘోరహాలాహలాగ్ని త్రిజగంబుల్లాల్ప నీవంతట
న్వేన్నుండాదిగ వేలుపుల్మొలలిడ న్వేవచ్చి నీపావిషం
బన్నాడాని జగంబుఁ గాచి తటయన్నా యెన్న నీకన్న నా
పన్నత్రాణపరా యణుల్లలరె సాంబా భ...

24

శా. సారోదారసుభక్తి బాణుఁడు నమస్కారంబు గావించి యిం
పారన్వేడిన వానియింట సకుటుంబారూఢిగానుంటివి
స్త్రేరీ భక్తమనోరథంబు లిమవా రీవిశ్వమం దెంతయు
న్పారంజూచిన నీవకాక శివ...

25

మ. క్షీతిలోఁ బల్మెలు బోయకన్నఁ డిడునుచ్చిష్టోప హారంబుల
ప్రతిమప్రీతిఁ బరిగ్రహించి యపవర్గప్రాపుఁ గావించితౌ
పతితోద్ధారకళానిరూఢబి రుదప్రఖ్యాతికేం జూడ నీ
ప్రతిలేఁ దెవ్వఁడు దైవతోటి శివ...

26

శా. రిక్తాచారుఁ డొకండు పేర్ని శివరాత్రి న్వేశ్యతోఁగూడి సం
సక్తిం దత్కుచసీమ నీకు నొకపుష్పంబుంచి యర్పించినన్
రక్తిం బ్రోచితి వార భక్తసులభప్రఖ్యాతి నీయందెను
వ్యక్తంబైనది గాని లే దెచట సాంబా భ...

27

మ. అరుదార స్థివరాత్రియందొకఁడు చౌర్యాసక్తి యుష్మద్గ్రహం
తరదివ్యస్థలి జాగరూప్తి గనుమాత్రన్ముక్తుడై యేగని
న్నిరతాసక్తి భజించుచారికరుదా నిర్వాణలక్ష్మీవిని
ర్భరసంశ్లేషను ఖాబ్బిఁదేలుటకు సాంబా భ...

28

మ. సురణాస న్సురగ్రోహవేళ గములొచ్చు న్నచ్చిరేగాని వా
రరయన్ లోకహితార్థ మాగరళ మింతైనం దినంజాలరె

వ్వరు లోకేశ్వర నీవునక్క నిక విశ్వతాన సామర్థ్యమె
వ్వరికైన న్నలదా త్వదన్యులకు సాంబా భ...

29

శా. భక్తింబాయక ఫల్గుచుండు భజియింపన్మెచ్చి దేవీసమా
యుక్తిన్నీవు కిరాతవేషమునరా నువ్వృత్తిఁ బోరాడి య
వ్యక్తుండై ప్రహరించిరంత వరలాభంబిచ్చినావయ్య నీ
భక్తానుగ్రహ మేమిచ్చెప్ప శివ...

30

మ. గరిమ న్నిశానంబుసొచ్చినను మూర్ఖుండేము రక్షించి దు
ర్భరవైవస్వత భీతిమూర్ఖు తట నీ వాత్సల్య మెన్నంగ నా
తరమా నీచరణానతార్థి జనసంతానైకదీక్షావిని
ర్భరభాస్వద్భిరుదంబు నీకతగు సాంబా భ...

31

మ. అలకాధీశునకిచ్చినావు నవసంఖ్యాక యశశ్శినిధుల్
జలజాతాక్షునకిచ్చినావు నిజభాస్వద్దివ్య చక్రంబుఁ బెం
పలర న్వజ్జకొసంగినా వతులదివ్యప్రాభవం బాభలీ
బలీ నీసాటివదాన్యుడేడి శివ...

32

శా. బాఠామర్మ తటహృమ్మూర్ధముఁ దృణప్రాయంబుగాఁ ద్రుంచియు
న్లాఢంబౌకృప సాలెపుర్వనకు మోక్షంబిచ్చియున్ మించితే
రూఢిం జెప్పఁగనేల తక్కినసుపర్వ ల్నిగ్రహానుగ్రహ
ప్రాధి న్నీకు సమాన మెవ్వరిక సాంబా భ...

33

మ. గురుపత్నీగమనోగ్ర పాతకకళంకుండైన చంద్రుండు నీ
శరణన్నంతనె నెత్తిఁబెట్టుకొని వాత్సల్యంబు సంధిల్లగాఁ
బరిరక్షించితి విట్టియాశితకృపాపారీణు లింకెందు నుం
బరికింప న్మఱిలేరిఁ కెవ్వరును సాంబా భ...

34

శా. లేరే వేలుపులెందతేరి మిగుల న్లెక్కింప వారెవ్వరుం
గారుణ్యంబున భక్తచత్వరత మోక్షప్రాభవారూఢి నిం
పారం దావకదివ్య సన్మహిమ లక్షాంశంబునంబోలలే
రారా మ్రొక్కిన నీక మ్రొక్కవలె సాంబా భ...

35

మ. గ్రహరాజుం గని నీవు పండులురులంగా గొట్టునవ్వేళ నే
గ్రహచారంబులుఁ జాలకుండె మఱి యాబ్రహ్మోత్తమాంగంబు బల్
రహి నీచేఁ దెగనేవిధాతనొసటన్ వ్రాసె నభవద్దివ్య స
న్మహిమ ప్రాభవ మింతెకాక శివ...

36

శా. నీచారిత్రము బల్విత్రముగదా నీనేవకశ్రేణికిం

పౌచిత్రాంబరత్నభూషణ సుధాహారాదికం బిచ్చి నీ

వాచగ్దాంబర మస్థిమూలయు విషాహారముఁ గైకొంటి వా

హా చాతుర్యము చెప్పఁగా, దరమె సాంబా భ ..

37

మ. అణుమాత్రంబుఁ దలంప వాద్విజవధాద్యత్యంతఘోరాఘముల్

కణమైసం బరికింపఁబోవు ఘన రాగద్వేషగోభాదులన్

గణనంజేయవు జాతిధర్మవిధి భంగంబుల్ రనంతేనియుం

బ్రహ్మాభీష్టచరంబు లిచ్చుతఱి సాంబా భ ...

38

మ. గరమ నివ్రుఁ డొకండు చేత శివలింగంబుంచి పూకింప నం

తనుషం దజ్జరకుండుగాంచి పడఁదన్న న్వాఁడు క్రోధాప్తిఁ ద

చ్చరణంబులైగఁ ద్రుంచి తత్త్వణమ యస్వప్నాకృతిం జెందె నీ

పరిచర్యామహిమ ల్పిత్రములు సాంబా భ ..

39

మ. బలభిక్తుఖ్య మసత్కిరీట సుణి దీపశ్రేణి నీ గాఢాశో

జ్వల సాదాబుడవైన నీకు సరిపోల్పన్ దైవముల్లేరు శ్రీ

వెలయు గన్గొన నీకుసాటి సుతీసివే గాని విశ్వంబులో

బలుకు లేవయునికేల చాల శివ...

40

శా. శ్రీరాముండు కపిస్వరూప దివిష త్రేనాసహాయాదినం

భారుండై శతయోజనాయుతముగా బంధించియున్నట్టి యా

వారాశిం దమి నొక్కగుక్కగను ద్రావం గుంభజుం డోపుటే

పార న్నీపద భక్తిసన్మహిమ సాంబా భ ...

41

మ. తనర స్వర్వసుపర్వులం గుఁ బరతత్త్వం బెవ్వరో సత్యభా

వనతోఁ దెల్పుమటన్న వ్యాసుఁడు “నదైవం వాసుదేవాత్మరం”

బని చేయెత్తి వచింప నంత నిజ బాహుస్తంభనంబైన స

ర్వనిరూఢిం బరతత్త్వమీవనఁడె సాంబా భ ...

42

మ. పురసంహారమఖాపహార నలినోద్భూతోత్తమాంగచ్ఛిదా

స్మరదాహంతకనాశ మృత్యుజయభీమ డ్వేషపానాదిదు,

ష్కరకృత్యంబులు నీవొనర్చు కతనన్వ ర్వేశ్వరుండంచు నని

స్మరమామూయము లెంతయుం బొగడు సాంబా భ ...

43

మ. తలఁదావంచుకొనె న్పణింద్రుఁ డతిచింతన్వాగ్వరారోహ వె

ల్వలఁబాతెన్ విధియేమిలోపకయె నిర్విణ్ణాత్ముడై నలైన

ల్లలయం గన్గొనుచుండె గీష్పతియు శంకనౌధ్యముం బూనె ని
న్వలనొప్ప నివనుతింపజాలమిని సాంబా భ...

44

మ. అలవిత్తేశుడు మిత్రుడై విమల రాప్యహార్య మావాసమై
బలు మేల్బుంగరు కొండ మేటిధనువై భాసిల్లు నా సర్వమం
గళ భార్యామణియైన నిక గొలుచు భాగ్యం బబ్బునే యీ జగ
ద్వలయం బందును నెంతవారికిని సాంబా భ...

45

శా. కళ్యాణాత్మక మైనచాప మురుభోగశ్రేష్టమా నారి సా
కల్యాణూన రమానివాస మగు సత్కాండంబు భద్రప్రదా
మూల్యంబై తగువాహనంబు గల ని న్బుజించిన న్భాగ్య సా
ఫల్యంబౌ టరుదే ప్రసన్నులకు సాంబా భ...

46

శా. సత్యజ్ఞానసుఖస్వరూప మగుని శశ్వత్సహత్వంబు దా
నత్యంతాద్భుతమై పవిత్రకరమై యజ్ఞానవిధ్వంసియై
నిత్యశ్రీకరమై చెలంగు నిదగో నిక్కంబు సర్వశుభ్రుల్
ప్రత్యక్షింబుగఁ జాలుచుండు శివ...

47

మ. వెలయ స్వర్వసుపర్వరూప మగు నివిశ్వరూపంబు కే
వలరూఢి న్భజియింపలేక బహుదైవభాగ్ంతిఁ బెక్కండు మా
త్రోర్తుల సేవింపఁగ వారికిం దదుచిద్యోగాను రూపంబుగా
ఫలదానంబిడు మేటి వీరిగద సాంబా భ...

48

మ. అరయ సూభజలవహ్నా వాయుఖరివింద్యాత్మాష్టకం బెన్న నీ
పరిమూర్త్యుక్తిమై యుసంగ నిఖిల బ్రహ్మాండ భాండ్తోత్కరం
బుంహం దజ్జలబుద్ధు దౌఃఖముల్ పుట్టు న్మనుం గిట్టు నీ
పరమానందమయ స్వరూపమున సాంబా భ...

49

శా. లీలానిర్మితనైకికాట ఘననాళికొద్భవాండచ్ఛటా
మాలాజాలపరాల్పరూపమగు నీ మాహాత్మ్య మింతైన నా
నాళికాక్షి చతుర్ముఖాద్యమరు తెన్నంజాల రన్నాశ్శకుం
బ్రాతేయాచలకన్యకారిమణి సాంబా భ...

50

మ. తినియ న్మేటిమనోరథార్థములఁ బొందన్వచ్చు నుద్యద్వి ప
ద్వనధుల్లాటఁగవచ్చు నశ్రమత విశ్వంబుల్లఁ దెల్లంబుగఁ
గనఁగావచ్చు సత్కజ్జివంబుననె వీరస శైవపంచాక్షరీ
మనురాజం బఖిలార్థసాధనము సాంబా భ...

51

శా. చేతోవీధిభవత్పదాంబుజముఁ దాఁజింతించి యెందేగినన్
భూతప్రేతపిశాచరాక్షసగణంబున్ పోవునవై వై యనం
ఖ్యాతాపన్నిచయంబడంగు నిరపాయాత్యంతసన్నంగళ
వ్రాతంబు ల్పమకూడు నిక్కమిది సాంబా భ...

52

మ. నుదుట స్థస్థ మలంకరించి యటుతన్ రుద్రాక్ష ముల్దాల్చి లీ
లదలిర్ప స్థవదీయ దివ్యచరితల్ గానంబు గావించుచు
న్ముదమొప్ప నివహరించు వానిఁ గని తా మోహాతిరేకంబుచే,
వదలంజాలదు ముక్తికాంత శివ...

53

శా. నీలీలాచరితావళు ల్వాగమవానిం జూచి భీతాత్ములై
జాలింబొందుచుఁ గాలకింకరులు తత్సామీప్యమందుండ కే
చాలంగాఁ బగువెత్తిపోదురట మించన్ దప్పుగా నోజగ
త్పాలారాధిత వాదపద్మ శివ...

54

శా. నీదాక్షిణ్యము నీకృపాతిశయము నీభక్తవాత్సల్యము
నీదీనార్థికనైకపోషణము నీ నిర్వాణసంధాన మిం
కేదైవంబులయందుఁ గాన మింకవేయేలా గణింపంగ నీ
పాదాబ్జంబులఁ గొల్చి ముక్తుడగు సాంబా భ...

55

శా. నీకర్పించిన పత్రపుష్పఫలపానీయంబు లుద్యన్నగాస్త్రోకే
భేంద్రమనోజవాశ్వ విలసత్పూర్ణేందు బింబాననా
ద్యాకారంబులఁ బుట్టి పూర్వభవవిద్యాయుక్తిఁ బ్రాక్రూజక
ప్రకారంబులఁ బాయకుండునట సాంబా భ...

56

మ. పరుసం బౌపులితోల్లు పైనిడి చితాభస్మంబు మైఁబూసి య
బ్బరమకాపున్కుసరు ల్ధరించి జగము ల్పుట్టించుచుం ద్రుంచుచుం
బరమాయాకలి తేంద్రజాల మగుదొప్పంజేయుఁగాఁ గాటికా
పరివై యుండితివా బళీబళిర సాంబా భ...

57

మ. ధరణి నాజశిఖామణి గొలిచి వేదండాశ్వరత్నాంగనా
స్థిరభాగ్యంబులఁ గాంచునందు రది యెంతేవంతగాదా దిగం
బరు నాయాదిమభిక్షుని న్గొలిచి శశ్వత్ప్రాభవప్రోల్లస
త్పరమైశ్వర్యముఁ గాంచుచుండ శివ...

58

మ. వివిధామ్నాయపు రాణశాస్త్ర మనుసద్విద్యారహస్యంబులన్
హవనాదిక్రియల స్ప్రియాగముఖ దివ్యక్షేత్రరాజ్యంబుల

న్వివరింప స్వకలప్రపంచమును నీవేకాని విశ్వంబులో
భవదన్యం బిసుమంత లేదుగదా సాంబా భ...

59

మ. జలజాతాక్ష చతుర్ముఖ త్రిదశభాషాశేషవాచస్పతుల్
పలుక నేరరు నీప్రభావలవమున్ భావింపలే రట్టిచో
నిల నేనెంతటివాడ నీదుమహిమం బెన్నంగ నోలింగ భ
వ్యలసద్భూరిదయాంతరంగ శివ...

60

మ. ఫలపర్యాంబుసుమంబు లిచ్చిన ననల్పశ్రీతిలోకీ నము
జ్వలసామ్రాజ్య మొసంగి నీవు తుదమోక్షం బిచ్చుచుండంగ నీ
సులభోపాయ మొలుంగలేక మనజుల్ ట్రోభింతురేమొక్కొ యు
త్పలి నీ బంధుకళావతంస శివ...

61

మ. చెనకన్విచ్చి మనోజుఁ డంతటనె భస్మీభూతుడై పోయె నీ
నున దక్షుండు నిరాకరించి చటులాస్తోకార్తిపాలయ్యెగా
న నికెవ్వండు శివాపరాధమణువైనె జేసి చేటొంద కే
మనఁగా నేర్పు జగంబులోన శివ...

62

మ. క్షీతి నానావిధమర్త్యకోటిఁ దమవాసిం బ్రోవఁగాఁ బూని దై
వతముఖ్యు ల్దగుపాళ్ళువెట్టికొని రిబ్బంగిన్; యతుల్విష్ణుపా
ల్కాతుకర్త ల్భతమన్యపాలు శ్రుతిధర్మజ్ఞుల్ చతుర్వక్తు పా
ల్పతితానీకము నీదుపాలు శివ...

63

మ. అలఘోదారతఁ బూను నాయెడను నీ కర్పించినిన్ మేరు నీ
చుల యాచింపఁగలేను నీవెగతియంచు న్నమ్మియున్నాను దీ
నులతోఁ బంతముమాను నీకిపుడు ననోప్రీతి న్వశంబాను న
న్వలదన్నన్నిను మానబోను శివ...

64

శా. ఏదై వంబులవంకఁ జూడ నిక నేనెత్తెన నీన్వీడ
వేదిక్కంఠిటు లున్నవాడఁ బలుకు త్వేయేల నీవాడ నీ
వాడేలా ననుఁగన్నవాడ యెపుడున్బల్కాటు నాతోడ నీ
పాదంబు ల్నెరనమ్మినాడ శివ...

65

శా. ప్రారబ్ధంబను బల్నెపం బొకటి నాపై వేసి యాపై మహా
దారాపత్యధనాదిపాశముల చేతంగట్టి దుర్వార సం
సారాబ్ధిం బడఁద్రోసి నీవటు తటస్థప్రాధితోనుండి య
య్యారే చిత్రము చూతువార శివ...

66

మ. చెలిమిన్ గుబ్బలిరాచకూతురఁజెన్నొప్ప లేనప్పు వె
 న్నెలనిగ్గు ద్దిశలెల్లఁ గప్పఁ జెలువొ నీహపు బాగొప్పనా
 కలతోనై నను జూపుమప్ప యడుగంగారానిదేతప్ప న
 న్నలఁతం బెట్టిన నేమిగొప్ప శివ...

67

మ. శివనామం బొకసారె భక్తివిభవ శ్రీమీఱఁగఁ బల్కిన
 నివిధాపన్నిచయంబడంగుఁ దతదుర్విఘ్నాఘము ల్లుంగు ను
 త్వవము ల్పెక్కుచెలంగు నిత్యపరతత్త్వశ్రేయ ముప్పొంగుఁ ద
 ద్భవబంధంబులు ద్రుంగు నిక్కమిది సాంబా భ...

68

మ. సవనవ్రాత మొనర్పనేల పశుహింసల్పేయఁగా నేల యో
 గవిధానంబులు పూననేల తనువింకం జేయఁగానేల తా
 వివిధాభీష్టములొందవచ్చు సుఖయై విశ్వేశ సద్భక్తితో
 భవదంఘ్రిస్మరణంబుఁ జేసి శివ...

69

మ. ఖలసాంగత్యము గాదు చేసినను దుఃఖంబీకనేపోదు పె
 ద్దలసాంగత్యము మానరాదు మతభేదంబుల్ వృథావాదు ని
 శ్చలసారం బగు నీదు భక్తి వరమోక్షప్రాప్తికిం బాఁదు మో
 హలతల్ దుగ్రింపక ముక్తిలేదు శివ...

70

మ. పదుల న్బాధలొనర్చి బల్దనమునంపాదించి విఖ్యాతికై
 ధరలోఁ జేసిన యట్టిధర్మములు వ్యర్థంబై చరుంగొక సు
 స్థిరతం బొందునె సర్వభూతపరితృప్తుం జేయుటే నీమహా
 పరిచర్యాకరణంబుగాదె శివ...

71

మ. క్షీణిలోఁ గొండలు వారివారిమతముల్ శ్రేష్ఠంబు లన్యంబులౌ
 మతముల్గావని చెప్పుచుందు రిది నీమాయావృతభ్రాంతి సం
 తతనానావిధజంతు సంతతిహృదంతర్యామివోనీకు స
 మ్మతి గానట్టిమతంబునుం గలదె సాంబా భ...

72

మ. అరయ న్నీవపరోక్షత న్నిఖిలభూతాత్మస్వరూపుండవై
 పరిపూర్ణస్థితినుండఁ గన్గొనక నిన్బావింతు రెందోజనుల్
 పరమేశా భవదీయమాయఁ దెలియం బద్మోద్భవాదిత్యగో
 పరమేశాదులకైనఁ బోలదట సాంబా భ ..

73

మ. విపరీతార్థకుతర్కవాదములచే విజ్ఞాన మొప్పారునే
 కపటాచారవిడంబనక్రియలచేఁ గై వల్య మేతెంచునే

చపలాశావిషయోపభోగములచే జల్లారునే తృష్ణ నీ
యపరోయోనుభవంబులేక శివ...

74

మ. కలివేళ నివిధి వోదితక్రియలొగింగావింపగా లేకతా
రలనుల్లాందలు తత్త్వవేదులము మేమంచు న్నకర్మంబులి
మ్ములఁగావింపరుగాని భోగ్యవిషయంబు ల్మానగాలేరు ని
ష్ఫలదంభోక్తుల ముక్తి చేకులునె సాంబా భ...

75

మ. నరులనోసముపుచ్చి సాముగొన నానాశాస్త్రవాదంబులుం
న్వరవేదాంతవిశిష్టయుక్తులును దంభప్రాప్తవేషంబులు
గరమొప్పారునుగాని సన్దురుకటాక్షంబితలేకున్న నీ
పరతత్త్వం బెఱుఁగంగరాదు గద సాంబా భ...

76

శా. మీనంబెప్పుడు నీటనేముఁగుఁ దా మేషంబు వర్ణాశనం
బే నిత్యంబొనరించుఁ బాము పవనంబే గోలు నేప్రాద్దు న
ద్దాన న్వానికి నేమిపుణ్యఫలమొందంగల్గె నట్లైన నీ
ధ్యానం బించుకలేని సత్కియలు సాంబా భ...

77

శా. దేవా తావకభక్తి లేనినరుఁ డేతీర్థంబులంగుంకినన్
గ్రావాగ్రంబులపై వసించినను యోగశ్రేణిసాధించినన్
గై వల్యార్హుఁడు గాఁడతం డితరకాంక్షల్లాని నిన్నాత్మలో
భావింపంగలవాఁడు ముక్తుఁడగు సాంబా భ...

78

మ. తనవారొక్కరుఁగూడ రారు యమబాధల్మాన్సఁగాలేరు మున్
ధనకాంక్షం దనుఁగూడినారు తుదఁ జెంతన్నిల్వఁగాఁబోరు గా
వున వైరాగ్యముమీఱు ధీరులతిథివృత్ వారు నీభక్తిభా
వనచే ముక్తికి జేరువారు శివసాంబా భ...

79

మ. ధరణిం గోరకయున్నఁ బోవు సుఖముల్ తాఁగోరిన న్రావు గాఁ,
పురముల్నిత్యముగావు సంతప్రజ గుంపుంబోకలేపోవు నీ
శరణన్న నివ్విడనాడలేవిదియె మోక్షప్రాప్తికిందావు ద
బ్బటవేసంబులు మెచ్చవీవు శివసాంబా భ...

80

మ. తిరమైదేహమునిల్చునా శమనుండిందే నిల్వఁగా నోర్చునా
సిరిదానిల్కడ నేయునా యెపుడువాసి న్వెన్నెల్లాయునా
ధరసంసారము నిత్యమా తెలివినొందన్లేక మున్నెన్నఁడో
పరమార్థంబొనరింతు నేననిన సాంబా భ...

81

మ. చెదరున్ దృష్టిమనీషయుం జెదరు బల్లీరంబులై యంగము
 ల్వదలున్ దంతము లెంతయుంగదలు శీలంబంతమున్నేచను
 న్ముదిమింజిక్కినవేశఁ జిత్రమిదియేమోతృష్ణ దానొక్కఁడే
 వదలంజాలదు గాని మానవుని సాంబా భ...

82

శా. జ్ఞాతిద్రోహులు బంధుఘాతకులు హింసాసత్యశూన్యుల్ దయా
 వీతస్వాంతులు సాధుబాధకులునై వేధించుచున్నాఁడు ని
 ర్భీతిం దాఁ గలిపూరుషుండిపుడు ధాత్రిన్నీవు పేక్షించిన
 న్మాతండ్రి బ్రతుకెట్లు సాధులకు సాంబా భ...

83

మ. ధనమే సాధనమెల్ల కార్యములకుం దర్కింప సత్కీర్తి జీ
 వనమే పావనమెల్ల లోకములకు న్వర్ణింప నీపాదపూ
 జనమే భాజన మెల్ల భద్రములకుం జర్చింపఁగా నేరికి
 న్మనమే కా ఘనమోక్ష కారణము సాంబా భ...

84

మ. ధర సత్కీర్తికి దానమే మిగుల సద్యస్తృప్తికి బోనమే
 సరసత్వాప్తికి గానమే కలహనాశస్ఫూర్తికి న్మనమే
 గరిమావాప్తికి మానమే నిరతమోక్షప్రాప్తికిన్ జ్ఞానమే
 పరఁగుంగా కీఁకఁగానమే క్రియల సాంబా భ...

85

మ. నిను మెచ్చించుట భక్తి నేజనులకు న్మేలౌట సత్యోక్తి నే
 తనకు న్బంధము రిక్తి నే పరమభద్రస్ఫూర్తి సద్యుక్తి నే
 కననిశ్చింత విరక్తి నే సకలదుఃఖప్రాప్తి సంతక్తి నే
 మనముం బట్టుటయుక్తి నే యగును సాంబా భ...

86

శా. ఆయుర్దాయము సెల్లి మర్త్యులు సదా యామ్యాలయం బొందుటల్
 శ్రేయస్సంపద నొక్కెడ న్నరులు నిశ్రేయస్కులై యొక్కెడం
 గాయక్లేశము నొందుటల్లనియు రాగద్వేషము ల్మోరరి
 మాయాపాటవ మేమిచెప్ప శివ...

87

మ. జగతిం జూడ నియోగియై మొదలఁ దా జన్మింపనేరాదు క
 ర్మగతిం జన్మము గాంచెనేని బ్రదుకన్రాదట్లు జీవించిన
 న్యగతో నిర్ధనుఁడౌట గూడ దటులై నవ్వేగ మిల్వాసిగో
 ప్యగతిం దాపసియై చరింపఁదగు సాంబా భ...

88

మ. నిను సేవింపక పొట్టకూటికి జనుల్ని త్యంబు మూఢాత్ములై
 ధనికద్వారములందుఁ గొల్చెదరు తత్కర్మంబు నేమందు గా

ననమందుండెడు కొండచిల్వకు శిలాంతర్వర్తి యాకప్పకు
నన్మనాహారముఁ దెచ్చి నీవిడవె సాంబా భ...

89

మ. పుడమిం బెక్కువనంబుల న్మధుఫలంబుల్ స్వాదుపానీయము
ల్లడునొప్పారు లతావితానములు యోగ్యంబౌగుహావాసముల్
గడిమింబ్రోచెడి దాతవీవు గలుగంగాఁ గూటికై దీనతం
బడి యాచింపఁగ నేల దుర్మదుల సాంబా భ...

90

మ. ఇరవందం జడలందు గంగగల నీకీభూజలస్థానము న్నిరతిం
జాబిలిపువ్వుఁదాల్చు దొరతా నీకీధరా పుష్పముల్
గురులోకత్రయదీపకుండవగు నీకుం దీపము ల్మెచ్చుగా
వరయన్ భక్తి యొకండుగాని శివ...

91

మ. పరగ న్మన్మథ దేహదాహ విలసద్భస్మాంగరాగంబున
బ్బరమా బ్రహ్మక పాలమాలికలు సదోభగీంద్రభూషాచయం
బిరవొందం ధరియించు మేటివగు నీకీగంధమాల్యాదులం
బరితోషంబొనరించువాఁడెవఁడు? సాంబా భ...

92

శా. శంకాతంకములేక శంకరున కీషత్సామ్యమొందంగలే
రింకేవేల్పులటంచు దివ్యకరిపై హేమధ్వజంబెత్తి యీ
పంకేజప్రభవాండమెల్ల వినిపింపన్ భూరిభేరిమహా
భాంకారంబులు నిండఁ జాలెదను సాంబా భ...

93

మ. బలువితౌ బరువితౌ యశా ననక యాబంగారపుంగట్టుచి
ల్వలతేని న్వలతేనితండ్ర నొక కేలన్విల్వొనం బమ్ముగా
బలిమిం బూనిన మేటివిపు ననుఁ జేపట్టంగ వ్రేఁగొనెయా
బలిపుత్రాంగణ పారిజాత శివ...

94

మ. సకలసావర జంగమాత్మవని యశ్రాంతంబు నిన్వేడ నీ
వకటా నాదు మొత్తాలకంప విపు డాహా కేవల స్థానుమూ
ర్తికి నే మొక్కిన చందమయ్యె శివుఁ డెంతేనుప్రన్నాత్మఁడనో
ప్రకటఖ్యాతిక సంతయంబొదవె సాంబా భ...

95

మ. వ్రతనిష్ఠల్ సురభాసురార్చనలు దివ్యక్షేత్ర యాత్రల్ శుశ్రీ
స్మృతి ధర్మంబు లొకింత యేనెఱుంగ మీశ్రీపాదపద్మంబులే
మతిలో నమ్మితి నేననన్యరతితో మాతండ్రి శంభూసతీ,
పతి నీవే గతి కావవే నిరతి సాంబా భ...

96

శా. తుంగాబ్దాంబుకణంబు లెన్నఁదగు భూధూళిం గణింపందగు
 న్నింగిం జుక్కలు లెక్కపెట్టఁ దగు నింతేగాని నా తప్పు లె
 న్నంగారా విక నీవుగా కొకరు న న్నీక్షించు వారేరి కె
 బ్బంగిం బోచెదొ నీవ దిక్కుసుమ సాంబా భ... 97

మ. పరంగన్ శంభుఁడు దీనబంధుఁడని చెప్ప న్నమ్మి యాన న్నిరం
 తరము నే మొఱలిడ్డఁ బల్క విదియెన్న న్మోసమా లేక మున్
 దరనే జేసిన దోసమో కరంగ దన్నా నీమనం బింతయో
 వర కారుణ్యసముద్ర రుద్ర శివ... 98

మ. పరదైవంబవు నీ వటంచు మని నీ పాదాబ్జము ల్నమ్మి నే
 బరదైవంబుల వేడలే దెపుడు నాపై నీ వుపేక్షించినం
 బరంగంగా నను బోచువా రెవరికన్ భక్తావనాంచద్దయా
 పరమూర్తి శరణాగతార్తిహర సాంబా భ... 99

శా. నీవే తల్లియుఁ దండ్రియు న్విభుఁడు సన్మిత్రుఁడుఁ జుట్టంబులు
 న్నీవే దాతవు దైవమున్ గురుఁడు నా నిర్వాణనిజ్జేసము
 న్నీవే నాదగు తోడునిడ మఱియు న్నీవే సమస్తంబు గా
 భావించు న్భవధన్య మే మెఱుంగ సాంబా భ... 100

శా. నీ పాలంబడితి న్నిరంతరము నే నీపాదము ల్నమ్మితి
 న్ని పద్యావళి బాడుచుంటి నెపుడు న్నీకంటె న న్నెవ్వరుం
 గాపాడం దొరలే డటంటి నిది నిక్కంబింక నీచిత్తమో
 పాపగ్రావ విభేదశంబ శివ... 101

శా. నీ విఖ్యాత చరిత్రము ల్విను చెవుల్ నీపూజకౌ హస్తముల్
 నీవాసంబుల కేగు పాదయుగము న్నిన్లాంచు మేల్కూపు నిక
 గైవారం బొనరించు జిహ్వయును నీకై మ్రొక్కుమూర్ధంబు ని
 న్నావింపంగల బుద్ధినాకొసఁగు సాంబా భ... 102

శా. నీకర్తిశ్రుతి నీకథాశ్రవణము న్నీపాదసంసేవయు
 న్నీకళ్యాణగుణానువర్తనము నీ నిత్యానుసంధానము
 న్నాకుం బాయకయుండునట్లొసఁగుమన్నా జన్మజన్మంబుల
 న్నాకారిస్తుతపాదపద్మ శివ... 103

మ. పరుల న్వేడకయుండ వేటొకఁడు నన్పార్థించిన న్వానికిం
 బరంగన్ లేదనకుండ నామనము నీ పాదావధైర్యకసం

స్మరణం బేనుటకుండ నీవరము, లిమ్మా నాకు శశ్వత్కృప
స్వరదా శక్తర సుప్రసాద శివ...

104

మ. నమదా రైకశరణ్య నీవు వెలయన్మత్తే శార్దూల చ
ర్మములం బ్రీతివహింతు గాన నివుడే మత్తే శార్దూల వృ
త్తముల న్నీ కుపహార మిచ్చితిని భక్తవాత మేమిచ్చినం
బ్రమదం బొప్ప, బరిగ్రహింతుగద నాంబా భ...

105

మ. తనయు ల్మాటలు సూటి నేరక తమిం దహ్వాప్ప లెల్లానన్
జనకు ల్మోదముతోడ, జాతురటులే సర్వే శ నివీజగ
జనకుండోల మదు క్కిలోపముల నెచలబొక వాత్సల్యభా
వనిరూఢిం గరుణించ కైకొనుము నాంబా భ...

106

మ. పితృశ్రీకిరసత్పదార్థగరమ నిఖ్యాతి శోభలు ని
శతకం బవ్వరు ప్రసనం జదివె స్సభ క నాలించిన
స్మతతాభీష్టసమ సభాగపరిమెశ్చిర్యములం బొంద శా
శ్చితకలాసంబుం గలతు రొగ నాంబా భ...

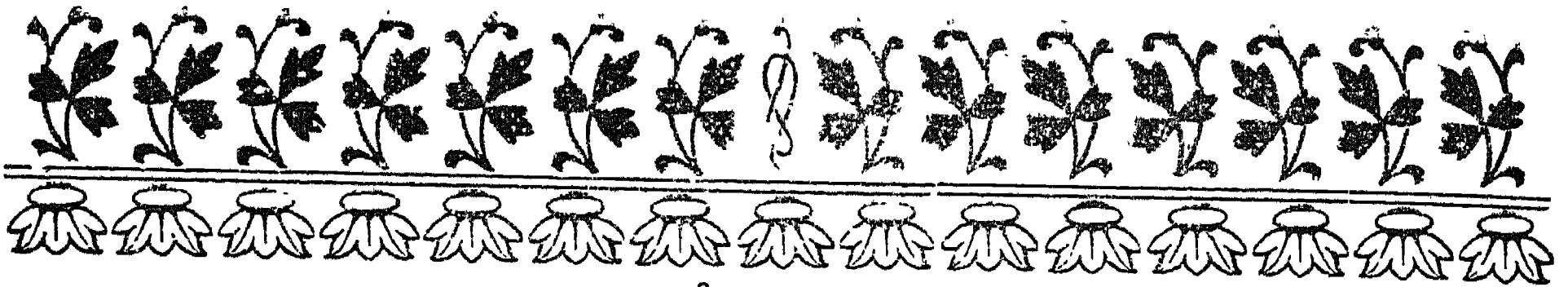
107

మ. చెలువో సీక్మతఃసూర్చి నికొనగితక శ్రమూచి మంచాఖ్యస
త్కులసంజాతుండ నోమసుండం వరాఖ్యుండ న్మహాగౌతమీ
విలసత్తీతలస్థపల్వలపురీ విఖ్యాతవాసుండ ను
ద్వీలలీలం దయ దీని జేకొనవె నాంబా భక్తచింతామణీ.

108

భక్తచింతామణిశతకము సంపూర్ణము.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ కాళహస్తీశ్వరశతకము.

విమృతలతాజవంజనమహాదీమూతపాపాంబుధా
గావేగంబున మృనోజ్జనము దీర్ఘత్వంబు గోల్పోయితి
దేవా మీకురుణాశరశృమయమింతే జూలఁ జిద్భావనా
సేవం దామరతపరై మనియెదన్ శ్రీకాళహస్తీశ్వరా.

1

శా. వాణీవల్లభ దుర్గధంబగు భవద్వారంబున న్నిల్చి ని
ర్వాణశ్రీఁ జెఱపట్టఁ జూచిన విచారిద్రోహమో నిత్యక
ళ్యాణకీడలఁ బాసి దుర్దశలవాలై రాజలొకాధమ
శ్రేణీద్వారము దూఱఁజెసె దెబ్బడో శ్రీ...

2

శా. అంతా మిథ్య తలంచుమాచిన నరుం డెఱాటెఱింగిన సదా
కాంత ల్పుత్తులు నర్థమన్ తినుచు సక్కుంబంచు మోహార్జన
భ్రాంతం జంద చెరించుఁగాన పరిమార్చుబై నీయందుఁ దా
ణంతాకలతయుఁ జింత సల్పఁడుగదా శ్రీ...

3

శా. నీనా సం వొడఁ బటుమాట ఎనుమా నిచేత జీతంబు నే
గానిం బట్టక సంతతంబు మద వేడ్కన్గొల్తు నంతస్సప
త్నానీకంబున కొప్పగింపకుము న న్నావటియేచాలుఁ దే
జనొల్లం గరినొల్ల నల్లసిరులన్ శ్రీ...

4

మ. భవకేళిమద రామదులునమహావావాత్ముడై వీడు న
న్న వివేకింపఁ డటంచు నెయి సంకారోరాశిపాలైనఁ బ
ట్టు బాటుం డొకచోట నాటతమితోడ న్నూతఁ గూలంగ డం
డ్ర విచారింపక యుండున కటకటా శ్రీ...

5

శా. స్వామిద్రోహముఁజేసి యేనొకని గొల్వంబోతినో కాక నే
నీ మాట స్విన నొల్లకుండితినో సన్నేదక్కుగాఁ జూడనో

యేమీ యిట్టిన్మధాపగాధి నగున న్నిదుఃఖవారాశివీ

చీమధ్యంబున ముంచి యుంపదగునా శ్రీ...

6

మ. విజయోరహధేవరత్నఘనభూతిప్రస్ఫురదత్నసా

నఃపు నీవిల్లు నీధీశ్వరుండు నఖి డర్శోరాశి కన్యావిభు,

దు విశేషార్చకు డింక నీ కెన ఘరుండుం గల్గునే నీవు చూ

చి విచారింపవు లేమి నెవ్వఁ డుడుపున్ శ్రీ...

7

శా. నీతో యుద్ధముఁ జేయ నోపఁ గవితానిగ్ధానకై న్నినుం

బీతుం జేయఁగలేదు నీకొఱకుఁ దండ్రిం బంపఁగాఁ జాల నా

చేత న్రోకట నిన్న మొత్త వెఱతుం జీకాకు నాభక్తి యే

రీతి న్నా కీక నిన్నఁ జూడఁ గలుగున్ శ్రీ...

8

శా. ఆలుంబిడ్డలుఁ దల్లిదండ్రులు ధనం బంచు న్మహా బంధనం

బేలా నామెడ, గట్టినాడ కీక నిన్నే వేళఁ జిత్తును ని

ర్మాలంబైన మనంబులోనఁ గడు దుర్మోహబ్ధిలోఁ గ్రుంకి యీ

సీలామాలపుఁ జింత నెట్లుడిపెదో శ్రీ...

9

శా. నిప్పై పాతకతూలశైల మడఁచు న్నినామము న్మోసపున్

తప్పన్ దప్పుల విన్న నంతకభుజా దర్శోద్ధతక్లేశముల్

తప్పుం దారును మక్తుతాదురని శాస్త్రంబు ల్మహా పండితుల్

చెప్పంగాఁ దమకింక శంక వలెనా శ్రీ...

10

శా. వీడెం బబ్బిన యప్పుడుం దమచతు ల్విన్నప్పుడుం బొట్టలోఁ

గూడున్నప్పుడు శ్రీవిలాసములు పైకొన్నప్పుడుం గాయకుల్

పాడంగా వినునప్పుడున్ జెలఁగు దంభప్రాయవిశ్రాణన

క్రీడాసక్తుల నేని చెప్పవలెనో శ్రీ...

11

మ. నిను నేవింపఁగ నాపద ల్పొడమనీ నిత్యోత్సవం బబ్బనీ

జనమాత్మం డననీ మహాత్ముఁ డననీ సంసార మోహంబు పై

కొననీ జ్ఞానము గల్గనీ గ్రహగతుల్ గుందింపనీ మేలున

చ్చిన రానీ యవి నాకు భూషణములో శ్రీ...

12

శా. ఏవేదఁబుఁ బఠించె లూత భుజగం బేశాస్త్రచుల్పాచెఁ దా

నేవిద్యాభ్యసనం బొనర్చెఁ గరిచెంచేమంత్ర మూహించె బో

ధావిర్భావ నిదానముల్ చదువులయ్యా! కాపు! మీ పాద సం

సేవాస క్రియ కాక జంతు తతికిన్ శ్రీ...

13

శా. కాయల్లాచె వధూసఖాగ్రములచే గాయఁబు వత్సోజముల్
 రాయ న్రాపడె తొమ్ము మన్మథ విహారక్లేశవిభ్రాంతిచే
 బ్రాయం బాయెను బట్టఁ గట్టఁ దల చెప్పన్ రోతనసార
 మేజేయంజాల విరక్తుఁ జేయఁగదవే శ్రీ... 14

శా. ని న్నేరూపముగా భజింతు మదిలో నీరూపు మోఁకాలాస్త్రీ
 చన్నో కుంచము మేఁకపెఁటికయొ యీసం దేహము ల్మాన్సి నా
 కన్నార న్భవదీయమూర్తి సగుణాకారఁబుగాఁ జూపవే
 చిన్నీ కేజవిహారమత్త మధుపా శ్రీ... 15

మ. నిను నావాకిలి గవు మ టినొ మరున్నీలాలక భ్రాంతి గుం
 టెన పొమ్మంటినొ యెంగిలిచ్చి తిను తింపేఁగాని కాదంటినో
 నిను నెమ్మిం దగ విశ్వసించు నుజనానీకంబు రక్షింపఁజే
 సిన నావిన్నపమే కైకొనవయా శ్రీ... 16

శా. తాలన్ టువ్వఁగఁ జేతులాడవు కమారా రమ్మ రమ్మంచు నే
 జాలన్ జంపఁగ నేత్రము ల్దివియఁగా శక్తుండ నేగాను నా
 శీలం బేమనిచెప్పనున్న దిఁక నీచిత్తంబు నాభాగ్యమో
 శ్రీలక్ష్మీ పతిసేవితాంఘ్రియుగళా శ్రీ... 17

శా. రాజల్గుత్తులు వారిసేన నరకప్రాయంబు వారిచ్చు నం
 భోజాక్షీ చతురంతయానతురగీభూషాదు లాత్మవృథా
 బీజఁబుల్ తదపేక్ష చాలుఁ బరితృప్తి బొందికొ జ్ఞానల
 క్షీజాగ్రత్పరిణామ విమ్ము దయతో శ్రీ... 18

శా. నీరూపఁబు దలఁపఁగాఁ దుద మొక లేన గాన నీవై నచో
 ర రా రమ్మనియంచుఁ జెప్పవు వృథా రంభంబు లింకేటికిన్
 నీరన్నఁపుము పాల మంపు మిఁక సిన్నేనమ్మినాడం జమి
 శ్రీరామార్చిత పాదపద్మయుగళా శ్రీ... 19

శా. నీకు న్నానము వాఁచయేని కటవా నీచేత లేడుండఁగాఁ
 జోకె నట్టి కుఠార ముండ నసాజ్యోతుండ నీ రుండఁగాఁ
 బాకం బొప్ప ఘటిచి చేతిపునక న్భక్షింప కాబోయచే
 జేకొం టెంగిలి మాంస మిట్లు దగునా శ్రీ... 20

శా. రాజైదుష్కృతిఁ జెందె జుదుదుడు రారాజై కుబేరుండు దృ
 గ్జీవంబునఁ గాంచె ధుఃఖము కుర్ర ట్నొపాలుఁడా మూటనే

యాజిం గూలె నమస్తబః ధువుతో నారాజశబ్దంబు చీ
చీ జన్మాంతరమందు నొల్లనుజుమీ శ్రీ...

21

శా. రాజధాతురః ధైర్యచో నెచట ధర్మం బుండు నేరీతినా
నాజాతిక్రియ లేర్పడుక సుఖముమాన్యశ్రేణి కెట్లబ్బు రూ
పాజీవాళికి నేది దిక్కు ధృతి నీధక్తుల్ భవత్పాదనీ
రేజంబుల్ భజియింతు రేతెఱఁగునక శ్రీ...

22

మ. తరగల్ పిప్పలపత్త్రముల్ మెఱుఁగుటద్దంబుల్ మరుద్దీపముల్
కరికర్ణాంతము లెండమావులతతుల్ ఖిద్యోతకీటప్రభల్
సురవీధీలిఖితాక్షరంబు లసువుల్ జ్యోత్స్నాపయఃపిండముల్
సిరులం దేల మదాంధు తాదురు జనుల్ శ్రీ...

23

శా. నిన్నున్ నమ్మినరీతి నమ్మనొరులక నీకన్న నా కెన్నలే
రన్నల్దమ్ములు తల్లిదండ్రులు గురుం డాపత్సహాయండు నా
యన్నా! యెన్నఁడు నన్ను సంసృతివిషాదాంబోధి దాఁటించి య
చ్చిన్నానందసుఖాబ్ధిఁ దేల్చెదొకదే శ్రీ...

24

శా. నీవంచం బడియుండఁగాఁ గలిగిన నిభృతొన్న మే చాతు ని
క్షేపం బబ్బిన రాజకీటముల నే నేవింపఁగా నోప నా
శాపాశంబులఁ జుట్టి త్రిప్పకుము సంసారార్థమై బఁటుగాఁ
జేపట్టం దయ గల్గెనేని మదిలో శ్రీ...

25

శా. నీపేరుక భవదంఘ్రితీర్థము భవన్నిష్ఠ్యాతతాంబూలముల్
నీవల్లంబు ప్రసాదముం గొసకదా నేబిడ్డఁ డైనాఁడ న
న్నీపాటిం గరుణింపు మోపనికనే నెవ్వారికిం బిడ్డఁగా
జేపట్టం దగుఁ బట్టి మానఁదగ దో శ్రీ...

26

శా. అమ్మా యయ్య యటంచు నెవ్వరిని నే నన్న స్థివా నిన్ను నే
నుమ్మీ నీమదిఁ దల్లిదండ్రుల నటించు జ్ఞాడగాఁబోకు నా,
కిమ్మై దల్లియుఁ దండ్రీయుక గురుఁడు నివేకాక సంసారపు,
జిమ్మంజీకటిఁగప్పినన్ గడుపునక శ్రీ ...

27

మ. కొడుకుల్ పుట్టరటంచు నేడ్తు రవివేకు లీవనభ్రాంతులై
కొడుకుల్ పుట్టరె కారవేంద్రునకనేకుల్ వారిచే నేగతుల్
వడసెం బుత్తులులేనియాశుకునకుక బాటిల్లనే దుర్గతుల్
చెడునే మోక్షపదం బపుత్త్రీకునకుక శ్రీ...

28

మ. గ్రహదోషంబులు దుర్నిమిత్తములు నీకళ్యాణ నామంబు ప
త్యహముం బేర్కొను నుత్తమోత్తముల బాధంబెట్టఁగానోపునే,
దహనుం గప్పఁగఁజాలునే శలభసంతానంబు నీసేవజే
సి హతక్షేశులు గారుగాక మరజుల్ శ్రీ ...

29

మ. అడుగంబోనిక సస్యమార్గరతులం బ్రాణావనోత్సాహినై
యడుగంబోయినఁ బోదు నీదుపదపద్మారాధకశ్రేణియు
న్నెడకు న్నిన్నభజింపఁగాఁ గనియు నాకేలాపరాపేక్ష కో
రెడి దింకేమి భవత్ప్రసాదమె తగున్ శ్రీ ...

30

మ. మదమాతంగము లందలంబులు హరుల్మాణిక్యము ల్పల్లకుల్
ముదితల్ చిత్రదుకూలము ల్పరిమళంబు ల్మోక్ష మీఁజాలునే
మదిలో వీని నపేక్షనేసి నృపధామద్వారదేశంబుఁ గా
చి దినంబుల్ వృథపుత్తు రజ్జు లనటా శ్రీ...

31

శా. గోసీకో యదు కామినీజనుల తారుణ్యోరు సౌఖ్యంబులక
బాసీసాయదుపుత్తమిత్రజనసంప్రద్యాంతివాఁచాలతల్
గోసీకోయదు నామనం బకట నీకుం బ్రీతిగా సత్క్రియల్
చేసీచేయదు దీని త్రుళ్లణఁపవే శ్రీ ...

32

శా. ఎన్నే ఖండితి నేమిగఁ టినిక నేనెవ్వారి రక్షిఁచెదన్
నిన్నే నిష్ఠ భజించెద నిరుపమోన్నిద్ర ప్రమోదంబు నా
కెన్నం డబ్బెడు నెంతకాల మింక నే నిట్లున్న నే మయ్యెడి,
జిన్నంబుచ్చక నన్న నేఁగొనవే శ్రీ...

33

శా. చావం గాలము చేగువాఁ టెఱిగియుం జాలింపఁగాలేక త
న్నేనైద్యుండు చికిత్సఁబోవఁగఁజో యేనుండు రక్షించునో
యేవేల్పుల్ కృపఁజూతునో యరుచు నిన్నింతైన జింతింపఁ డా
జీవశ్రాద్ధముఁ జేసికొన్నయతియున్ శ్రీ...

34

మ. దినముం జిత్రములొ సునర్ణ ముఖరీతిగ ప్రదేశామకా
ననమధ్యోపలవేదికాగ్రమున నానందంబున బకజా
సననిష్ఠ నినుఁజూడఁ గన్న నదివోసౌఖ్య బులక్ష్మీవిలా
సిని మాయావటసల్ సుఖంబులగునే శ్రీ...

35

శా. ఆ లంచు న్నెడఁగట్టి దానికి నపత్యశ్రేణిఁ గల్పించి త
ద్భాల్వ్రాతము నిచ్చిపుచ్చుకొనుసంబంధంబు గావించియ్య

మాలర్కబున శాంభవంబచెడి ప్రేమ గొండఱం నిప్పుగా
స్త్రీల స్థిలయమర్చి ట్లాసగితో శ్రీ...

36

మ. తువే నిత్యముగా నొనర్చు మదిలేకా చచ్చి జన్మింపకుం
డ నుపాయంబు ఘటింపు మీగతుల రెంటన్నేర్పు లేకున్న లే
దని నా కిప్పుడే చెప్పు చేయగలకార్యం బున్న సంసేవ జే
సి నినుం గాంచెదగాక కాలముననో శ్రీ...

37

మ. పదునాల్గేలె మహాయగంబు లొక భూపాలుడు చెల్లించెన
య్యదయాస్తాదిలసంధి నాజ్ఞనొక డాయష్మంతుడై వీరియ
భృడయం బెవ్వరు చెప్పగా విశ్రాంతి యల్ప ల్మతులై యెల చ
చ్చెడరో రాజుల మంచు నక్కటకటా శ్రీ...

38

శా. రాజన్నంతినె పోవునా కృపయు ధర్మం బాభిజ త్యంబు వి
ద్యాజాతిక్షమ సత్యభాషణము పిదవన్మిత్రసంరక్షయన్
సౌజన్యంబు కృతం బెఱుంగుటయు విశ్వాసంబు గాకున్న దు
ర్బిజశ్రేష్ఠులుగా గతంబుగలదే శ్రీ...

39

మ. మును నీచె నపవర్గరాజ్యపడవీమూర్ధాభిషేకంబు గాం
చినపుణ్యాత్ములు నెను నొక్కసరివో చుటించి చూడంగ నె
ట్లసంగీటఫణంధ్రపోతిమద వేదఁడో గ్రహంసావిచా
రిసఁ గాఁగా సనుఁగానఁగాక మదిలో శ్రీ...

40

మ. పవమానాశన భూషణప్రకరము ల్భద్రదేవచక్రంబు నా
టవికత్యంబు ప్రియంబులై భుజగళుండాలాటవీచారులన్
భవదుఃఖంబులఁ బొపుటొప్పుగొలఁదిం బాటించి కైవల్య మి
చ్చి వినోదించుట కేమికారణమయూ శ్రీ...

41

మ. అమరక్రస్త్రీల రమించెనం జెడదు మోహం బింతయున్ బ్రహ్మ ప
ట్టము సిద్ధించెన నాసదీఱదు సరూఢ క్రోధమున్ సర్వలో
కముల స్మరింగిన మానదందుఁగల సౌఖ్యంబొల్ల నీసేవఁజే
సి మహావాళికి వారిరాశి గడతున్ శ్రీ...

42

మ. చనువారిం గని యేడ్చువారు జముఁడా సత్యంబుగా వత్తుమే
మనుమానం బింక లేదు నమ్ముమని తా రావేళ నారేవునన్
మునుఁగంబోవుచు బాససేయుటసుమీ ముమ్మాటికిన్ జూడఁగాఁ
జెనఁటుల్లానరు దీనిభావ మిదివో శ్రీ...

43

మ. భవదుఃఖంబులు రాజకీటముల నేఁ బ్రార్థించినం బాయునే
భవదంఘ్రిస్తుతిచేతఁగాక విలసత్పాల తుధాక్లేశదు
ప్రవిధు ల్మారునె చూడ మేఁకమెడచంటం దల్లికారుణ్యదృ
ష్టివిశేషంబున నిచ్చుచంటబలె నోశ్రీ...

44

మ. పవి పుష్పంబగు సగ్ని మంచగు నకూపారంబు భూమిస్థలం
బపు శత్రుం డతిమిత్రుఁడౌ విషము దివ్యాహారమా నెన్నఁగా
నవనీమండలిలోపలన్ శివశివే త్యాభాషణోల్లాసికిన్
శివ నీనామము సర్వవశ్యకరమా శ్రీ...

45

శా. లేవో కానలఁ గందమూలఫలముల్ లేవో గుహల్ తోయముల్
లేవో యేఱులఁబల్ల వాస్తవణముల్ లేవో సదాయాత్మలో
లేవో నీవు విరక్తుల న్మనుష జాలిఁబొంది భూపాలురన్
సేవల్పేయగఁ బోదు రేలొకొ జనుల్ శ్రీ ...

46

మ. మునునేఁబుట్టినపుట్టులెన్నిగలవో మోహంబుచే నందుఁజే
సినకర్మంబులప్రోవు లెన్నిగలవో చింతించినం గాన నీ,
జననంబే యని యున్నవాడ నిదియే చాలింపవే నిన్నుఁ గొ
ల్పినపుణ్యంబునకుం గృపారతుఁడవై శ్రీ ...

47

మ. తను వెందాఁక ధరిత్రునుండు నను నందాఁక న్మహారోగదీ
పనదుఃఖాదులఁ బొందకుండ నను కంపాదృష్టి విక్షింది యా
వెనుక న్నిపదపద్మము ల్లలఁచుచు నివ్వశ్వప్రపంచంబుఁ బా
సినచిత్తంబున నుండఁజేయఁగదవే శ్రీ...

48

మ. మలభూయిష్మమనోజధామము సుషుమ్నాద్వారమోయారు కుం
డలియో వాదిక రాక్షయుగ్మములు పట్కంజంబులో మోముదా
జలజంబో నిటలంబు చంద్రకళయో సంగంబు యోగంబొగా
సిలి సేవింతురు కాంతలన్ భువిజనుల్ శ్రీ...

49

మ. జలకంబుల్ రసముల్ ప్రసూనములు వాచాబంధముల్ వాద్యము
ల్కలశబ్దధ్వను లందితాంబర మలంకారంబు దీప్తులైఱుం
గులు నై వేద్యము మాధురీమహిమగాఁ గొల్తు న్నిను భక్తిరం
జిదివ్యార్చన గూర్చినేర్చినక్రియల్ శ్రీ ...

50

శా. ఏలీల న్నుతయింపవచ్చు నుపమోత్పేక్షాధ్వని వ్యంగ్యశ
బ్దాలంకారవిశేషభాషల కలభ్యంబైన నీసూపముం

జాలుంజాలుఁ గవిత్వము న్నిలుచునే సత్యంబు వర్ణించుచో

51

చీ లజ్జింపరుగాక మాదృశకపుల్ శ్రీ ...

శా. పాలుం బువ్వయుఁ బెట్టెగం గుడువరా పాపన్న రాయన్న లే
లే లెమ్మన్న నరంటిపండ్లుఁ గొనితేలేకున్న నే నొల్లనం
తే లాలింపరె తల్లిసండులపు డట్లే తెచ్చి వాత్సల్య ల
క్షీలీలావచనంబులం గుడుపరా శ్రీ)...

52

మ. కలలంచు నృగునంబులంచు గ్రహయోగంబుచు సాముదికం
బులటంచుం దెవులంచు దిష్టియనుచు న్భూతంబులంచు నివిషా
దులటంచు న్నిమిషార్థ జీవనములందుగ బ్రీతిఁ బుట్టించి యీ
సిలుగుల్ ప్రాణుల కెన్ని చేసితివయా శ్రీ) ..

53

మ. తలమీదం గుసుమప్రసాద మలికస్థానంబుపై భూతియుక్
గళసీమంబున దండ నాసికతుద న్లంఘప్రసారంబు లో
పల నై వేద్యముఁ జేర్చునే మనుజుఁ డాధక్తుండు నీ కెప్పుడుం
జెలికాడై విహరించు రాప్యగింపై శ్రీ)...

54

శా. ఆలుం బిడ్డలు మిత్రులు హితులు నిష్టార్థంబు లీనెర్తు రే
వేళ న్వారి భజింపఁ జాలిపడ కావిర్భూతమోదంబునం
గాలం బెల్ల సుఖంబు నీకు నిక భక్తశ్రేణి రక్షింప కే
శ్రీ) లెవ్వారికిఁ గూడఁబెట్టెదవయా శ్రీ)...

55

మ. సులభుల్మార్గులు నుత్తమోత్తములు రాజల్గల్గి యేవేళ న
న్నలతం బెట్టిన నీ పదాబ్జయులఁ బాయంజాల నేమిచ్చినం
గలధౌతాచల మేగు టంబునిధిలోఁ గాపుండు టబ్బంబుపైఁ,
జేలువొప్ప స్సఖియింపఁ గాంచుట సుమీ శ్రీ)...

56

మ. కలధౌతాద్రియు నస్థిమాలికయు గోగంధర్వము న్బుస్కయుం
బులితోలు న్భసితంబుఁ బాచతోడవు ల్పోకుండఁ దోబుట్లకై
తొలి నేవారలతోడఁ బుట్టఁగఁ గళాదు ల్గల్గె మేలయ్యె నా
సిలువు ల్దూరము చేసికొం తెఱిగియే శ్రీ)...

57

మ. శ్రుతు లభ్యాసముచేసి శాస్త్రుగరిమ ల్పోధించి తత్త్వంబులన్
మతి నూహించి శరీర మస్థిరము బ్రహ్మాంబెన్న సత్యంబుఁ గాం
చితి మంచున్ సభలన్ వృథావచనము ల్చెప్పంగనే కాని ని
ర్జితచిత్తస్థి సౌఖ్యముల్ దెలియఁగో శ్రీ)...

58

మ. గతి నీ వంచు భుజించువార లపవర్గం బొందఁగా నేల సం
తతముం గూటికినై చరింప వినలేవా యాయురన్నం ప్రయచ్ఛతి
యంచు న్మొఱవెట్టఁగా శ్రుతులు సంసారాంధకారాభిదూ
షితదుర్మార్గులు గానఁ గానఁబడవో శ్రీ... 59

మ. రతిరాజద్ధతిమీఱుకొక్క మఱిగోరాజాశ్వు నిన్నొక్కఁబో
నతఁ డాదర్శకు వేగనొత్తఁ గవయం బాఁబోతునుం దాఁకియు
గ్రతఁ బోరాడఁగనున్న యన్నడిమిలేఁగ లోవలె శోకానల
స్థితిపాలె మొఱవెట్టినన్ మనుపవే శ్రీ... 60

శా. అంతా సంశయమే శరీరఘటనం బంతా విచారంబె లో
నంతా దుఃఖపరంపరార్జితమె మేనంతా భయభ్రాంతమే
యంతానంతశరీరశోషణమె దుర్వ్యాపారమే దేహికి
జింత నిన్నుఁ దలంచి పొందరు నరుల్ శ్రీ... 61

శా. సంతోషించితిఁ జాలుఁజాలు రతిరాజద్వార సౌఖ్యంబులన్
శాంతిం బొందితిఁ జాలుఁజాలు బహురాజద్వారసౌఖ్యంబులన్
శాంతింబొందెదఁ జూపు బ్రహ్మపదరాజద్వారసౌఖ్యంబు ని
శ్చింత న్నాంతుఁడ నాదు నీకరుణచే శ్రీ... 62

శా. స్తోత్రం బన్యలఁ జేయనొల్లని వ్రతస్థుల్యోలె వేనంబుతోఁ
బుత్రీపుత్రకళత్రరక్షణకళాబుద్ధిన్ నృపాలాభమున్
బాత్రంబంచు భజింపఁబోదు రిదియు న్భావ్యంబె యెన్నారె చా
రిత్రం బెన్నఁడు మెచ్చ నెంచ మదిలో శ్రీ... 63

మ. అకలంకస్థితి నిల్చి నాద మనుఘటారావమున్ బిందుదీ
పకళాశ్రేణి వివేకసాధనము లొప్పన్బూని యానందతా
రక దుర్గాటవిలో మనోమృగము గర్వస్ఫూర్తి వారించు వా
రికిఁ గా వీష భవోగ్రబంధలతిలకల్ శ్రీ... 64

మ. ఒకయర్థంబును నిన్ను నే నడుగఁగా నూహింపనెట్లెఁగ బొ
మ్ము కవిత్వంబులు నాకుఁజెంద నివియేమోయంటివా నాదుజి
హ్వాకు నై సర్గికకృత్య మింతయనుమీ ప్రార్థించుటేకాదు కో
రికల నిన్నును గాన నాకు వశమా శ్రీ... 65

మ. శుకము ల్కింశుకపుష్పము ల్గలి ఫలస్తోమం బబంచు న్నము
త్సుకతం జేరఁగఁ బోవ నచ్చట మహాదుఃఖంబు సిద్ధించుఁ గ

ర్మకళాభావల కెల్లఁ బ్రాపులగు శాస్త్రులు విలోకించువా
రికి నిత్యత్యమనీష దూరనుగుచున్ శ్రీ...

66

మ. ఒకరింజని పదస్థులై బ్రతుకఁ దా మొక్కొక్కదూహింతురే
లొకొ తామెన్నఁడుఁజావగో తమకుఁ బోవోసంపదల్ పుత్రమి
త్రకళతాదులతోడ నిత్యసుఖమందం గఁదురో యున్నవా
రికిలేదో మృతి యెన్నఁడుం గటకటా శ్రీ...

67

శా. నీకారుణ్యముఁ గల్గినట్టినరుఁ డే నీచాలయంబు జొరం
డేకార్పణ్యపుమాట లాడ నరుగం డెవ్వారితో వేషముల్
గైకొఁ డేమతము లృజింపఁ డిల నేకప్రప్రకారంబులన్
జీకాకై చెడిపోఁడు జీవనదశన్ శ్రీ...

68

శా. జ్ఞాతు ల్లోహులు వాంఛు నేయుకపశ్చేర్పాది క్రియాదోషముల్
మాతండాన సహింపరాదు ప్రతికర్మం బించు కేఁ జేయఁగాఁ
బోతే దోషముగాన మాని యతినై పోగోరినన్ సర్వదా
చేతఃక్రోధము మానదెట్లు నడుతున్ శ్రీ...

69

మ. చదువు లేర్చినపండితాధములు స్వేచ్ఛాభాషణక్రీడలన్
వదరన్ సంశయభీకరాటవులఁ ద్రోవల్దప్పి వర్తింపఁగా
మదనక్రోధకిరాతు లందుఁ గని భీమప్రౌఢిచేఁ దాఁకినం
జెదరుం జిత్తము చిత్తగింపఁగడవే శ్రీ...

70

శా. రోసిం దేటిది రోత లేటివి మనోరోగస్థుడై దేహి తాఁ
బూసిందేటిది పూత లేటివి మనాపూతంబు లీదేహముల్
మూసిం దేటిది మూత లేటివి సదా మూఢత్వమేకాని తాఁ
జేసిం దేటిది చేతఁ లేటివి వృథా శ్రీ...

71

శా. శ్రీశైలేశు భజింతునో యధవుఁ గాంచీనాథు సేవింతునో
కాశీవల్లభుఁ గొల్వఁబోదునొ మహాకాశేశుఁ బూజింతునో
నాశీలం బణువైన మేరువసుచున్ రక్షింపవే నీకృపా
శ్రీశృంగార విలాసహాసములచే శ్రీ...

72

మ. అయవారై చరియింపవచ్చు దనపాదాభోజ తీర్థంబులన్
దయతోఁ గొమ్మనవచ్చు నేవకుని నర్థప్రాణ దేహాదు ల
న్నియు నాసామ్మనవచ్చుఁగాని సిరుల న్నిందించి నిన్నాత్మ ని
ష్క్రియతం గాఢగఢాధు పంథితులకున్ శ్రీ...

73

శా. మాయాజాండకరండకోటిఁ బొడిగా మర్దించిరో విక్రమా
జేయుం గాయజుఁ జంపిరో కపటలక్ష్మీమోహముం బాసిరో
యాయుద్ధాయ భుజంగమృత్యువుననాయానంబునన్ గెల్చిరో
శ్రేయోదాయకు లొదు రెట్టు లితకుల్ శ్రీ...

74

మ. చవిగాఁ జూడ వినంగ మూర్ఖునఁ దనూనఁఘర్షణాస్వాదమొం
దవిరిరించెద వేల జంతువుల నేతస్త్రిడలే పాతక
వ్యవహారంబులు నేయునేమిటికి మాయావిద్యచేఁ బ్రొద్దు పు
చ్చి వినోదింపఁగ దీన నేమిఫలమో శ్రీ...

75

మ. వెరుకం జేసిన ఘోరదుర్దశలు భావింపఁగ రోతయ్యెడున్
వెరుక న్ముదట వచ్చుదుర్మరణము ల్వీక్షింప భీతయ్యెడున్
నను నేఁ జూచియు నావిధు ల్బలఁచియు న్నా కేభయం బయ్యెడుం
జెనకుం జీకటి నాయెఁ గాలమునకున్ శ్రీ)...

7

మ. పరిశీలించితి మంత్రతంత్రములు చెప్ప నిన్వంటి సాంఖ్యాదియో
గరహస్యంబులు వేదశాస్త్రములు వక్కాణించితిన్ శంకవో
దరయం గుమ్మడికాయలోను యవగింజంతైన నమ్మించి ను
స్థిర విజ్ఞానము త్రోవఁ జెప్పఁగదవే శ్రీ)...

7

మ. మొదలం జేసినవారి ధర్మములు నిర్మూలంబుగాఁ జేసి దు
ర్మదులై యిప్పుడు వారె ధర్మము లొనర్పందమ్ము దైవంబు న
వ్వదె రా నున్న దురాత్ములెల్ల దమత్రోవం బోవరే యేలచే
సెనరో మీఁను దలంచి చూడ కథముల్ శ్రీ)...

శా. కానంతైననుఖం బొనర్చునొ మనఃకామంబు లీడేర్చునో
వీనం బైనను వెంట వచ్చునొ జగద్విఖ్యాతి గావించునో
దోనంబు ల్పెడఁబాపునో వలసినందోడ్తో మిముం జూపునో
చీ! సంసార దురాశ యేలుడుపవో శ్రీ)...

మ. ఒకపూఁ టించుకకూడు తక్కువగునే నోర్వంగలేఁ జెండకో
పక నీడ న్పెదకుం జలిం జడిసి కుంపల్లెత్తుకోఁ జూచు వా
నకు నిండ్లిండ్లును దూఱు నీతనవు దీనస్వచ్ఛ సౌఖ్యంబు రో
సి కడాసింపరు గాక మర్త్య లకలా శ్రీ)...

శా. కేదారాది సమ స్తతీర్థములు కోర్కిం జూడఁబో నేటికిన్
గాఢా ముగిలి వారణాసి కడుపే కైలాసశైలంబు మీ

పాదధ్యానము సంభవించునపుడే భావింప నజ్ఞాన ల

క్ష్మీదారిద్ర్యము గారె లోకు లకటా శ్రీ)...

81

మ. తమకంబొప్ప బరాంగనాజన పరవ్రవ్యంబులన్ మ్రుచ్చిలం
గమహోద్యోగము నేయు నెమ్మనము దొంగం బట్టి వైరాగ్య పా
శములం జట్టి విగించి నీకు చరణ స్తంభంబునం గట్టివై
చి ముదం బెప్పుడు గల్గ జేయగదవే శ్రీ)...

82

శా. వేధం దిట్టగ రాదు గాని భువిలో విద్వాంసులం జేయనే
లా ధీచాతురి జేసె జేసినగులామాపాటనే పోక తు
ద్వాధాదుల్ కలిగింప నేల యది కృత్య బైన దుర్మార్గులం
జీ! ధాత్రీశుల జేయనేటి కకటా శ్రీ)...

83

మ. పుడమి స్నన్నోకబిల్వ పత్రమున నే బూజించి పుణ్యంబునం
బడయన్నేరకపెక్కుదైవములకుం బప్పుల్ ప్రసాదంబులుం
గుడుముల్ దోసెలు సారెనత్తుడుకుల్ గుగ్గిళ్లునుం బెట్టుచుం
డెడి యెందుం గొఱగాకపోదు రకటా శ్రీ)...

84

శా. విత్తజ్ఞానము పాదు చిత్తము భవావేశ బు రక్షాంబువుల్
మ త్రత్వంబు తదంకురం బన్వతముల్ మాతాకు లత్యంత దు
ర్వృత్తుల్ పువ్వులు పండ్లు మన్మథమఖావిహృత దోషంబులుం
జిత్రాభ్యున్నత నింబభూజమునకున్ శ్రీ)...

85

శా. నీపై గావ్యము చెప్పుచున్న యతడు నీపద్యముల్ వ్రాసి యి
మ్మా పాఠం బొనరింతు నన్నయతడు మంజు ప్రబంధంబు ని
ష్టాపూర్తిం బఠియించుచున్న యతడున్ సద్బాంధవుల్ గాక చీ
చీ పృష్టాగతబాంధవ బు నిజమా శ్రీ) ..

86

శా. సంపదర్పము బాఱుదోలి రిపులన్ జంకించి యాకాక్షులన్
దంపులెట్టి కళంకము ల్నటికి బంధ క్లేశదోషంబులం
జంపుల్చేసి వయోవిలాసములు సంక్షేపించి భూతంబులం
జెంపల్వేయక నిన్ను గాన నగునా శ్రీ)...

87

శా. రాజశ్రేణికి దాసులై సిరుల గోరం జేరగా సౌఖ్యమో
యీజన్మంబు తరింప జేయగల మిమ్మేప్రొద్దు నేవించు ని
ర్వాజాచారము సౌఖ్యమో తెలియలేరా నూనవు ల్పాపరా
జ్జీతాతిమదాంధబుద్ధు లగుచు శ్రీ)...

88

శా. నిన్నం జూడరో మొన్నఁజూడరో జనుల్ నిత్యంబుఁ జావంగ నా
పన్ను ల్గన్ననిధాన మయ్యెడి ధనభాంతి స్విసర్జింపలే
కున్నా రెన్నఁడు నిన్నుఁ గందు రిక మర్త్యుల్ గొప్పరేమో నిను
న్విన్నఁబోవక ప్రోవకుండు నెడఁన్ శ్రీ)... 89

శా. వన్నే యేనుఁగుతోలు దుప్పటము బువ్వా కాలకూటంబు చే
గిన్నే బ్రహ్మకపాల ముగ్ర మగు భోగే కఠహారంబు మే
ల్ని నీలాగున నుంటయుం దెలిసియు నీ పాదపద్మంబు చే
ర్చె న్నారాయణుఁ డెట్లు మానసముఁ దా శ్రీ)... 90

శా. ద్వారద్వారములందుఁ గంచుకి జనవ్రాతంబు దండఁబులన్
దోరంతస్థలి బగ్గనం బొమచుచున్ దుర్భాషలాడ న్మఱిన్
వారిం బ్రార్థనచేసి రాజులకు నేవ లేయఁగాఁ బోరు ల
క్షీరాజ్యంబును గోరి నీపరిజనుల్ శ్రీ)... 91

శా. ఊరూరం జనులెల్ల భిక్ష మిడరో యుండం గుహల్లల్లవో
చీరానీకము వీధులం దొరకదో శీతామృతస్వచ్ఛవాః
పూరం బేరులఁ బాటదో తపసులం బ్రోవఁగ నీవోపవో
చేరం బోవుదురేల రాజుల జయ శ్రీ)... 92

మ. దయ నేయుం డని గొంద తామదురు నిత్యంబు న్నినుం గొల్చుచున్
నియమం బెఱియఁగ నంతయుగదా నీవీయపిండె తొ యం
తియకా యెప్పటికిం దళం బశనబుద్ధిం జూడనే లబ్బు న
త్క్రియల న్నిన్న భజింప కిష్టచుఖిమల్ శ్రీ)... 93

శా. ఆరావం బుదయించె దాకముగా నాత్మాభవీధి న్మహా
కారోకారమకారయుక్త మగునోంకార భిధానంబు చే
న్నారు స్విశ్వ మనంగఁ దన్మహిమచే నానాదబిందు ల్పఖి
శ్రీరంజిల్లఁ గడంగు నీ వదె సుమీ శ్రీ)... 94

శా. నీభక్తు ల్పదివేలభంగుల నిను నేవింపుచున్ వేడఁగా
లోభం బేటికి వారికోర్కులు కృపాళుత్వంబునం దీర్పరా
దా భవ్యంబుఁ దలంచి చూడు పరమార్థం బిచ్చి పొమ్మన్న నీ
శ్రీభండారములోఁ గొఱంతపడునా శ్రీ)... 95

మ. మొదల న్భక్తుల కిచ్చినాడవుగదా మోక్షంబు నేడేమయా
ముదియంగా ముదియంగఁ బుట్టి ఘనమా మోహంబు లోభంబు న

న్నది సత్యంబు కృపం దలంప వొకపుణ్యాత్ముండు ని న్నాత్మ గొ
ల్చిన దినంబు నొడ్డవెట్టఁగాఁ గటకటా శ్రీ...

96

శా. కాలద్వార కవాటబంధనము దుష్కలప్రమాణక్రియా
లీలాజాలక చిత్రగుప్తముఖవల్మీకోగ్ర జిహ్వద్భుత
వ్యాళవ్యాళవిరోధి మృత్యుముఖ దంష్ట్రాహార్యవజ్రంబు ది
క్చేలాలంకృత నీదు నామ మరయన్ శ్రీ...

97

మ. పదివేలైనను లోకకంటకులచే బ్రాపించు సౌఖ్యంబు నా
మదికిం బధ్యముగాదు సర్వమునకున్ మధ్యస్థుడై సత్యదా
నదయాదు ల్లారాజు నాకొనఁగు మెప్పు న్వాని నీయట్ల చూ
చి దినంబు న్మద మొందుదుం గడపటిన్ శ్రీ...

98

శా. తాతల్ తల్లియుఁ దండ్రీయున్ మఱియుఁ బెద్దల్పావఁగాఁ జూడరో
భీతిం బొందఁగనేల చావునకుఁగాఁ బెడ్లము బిడ్డ వ్హిత
వ్రాతంబు న్బలవింప జంతువులకు న్వాలాయ మైయుండఁగాఁ
జేరోవీధి నరుండు ని న్నొలువఁడో శ్రీ...

99

శా. జాతు ప్రెప్పుట సేవసేయుట మృషల్ సంధించుట న్యాయ వి
ఖ్యాతిం బొందట కొండెకాడవుట హింసారంభకుం డౌట మి
థ్యా తాత్పర్యము లాడుటన్నియుఁ బరద్రవ్యంబు నాశించి యీ
శ్రీ)తా నెన్నియుగంబు లుండఁగలదో శ్రీ...

100

మ. చెడుగుల్ కొండలు కూడి చేయఁగఁ బరుల్ చీకట్లు దూఱంగఁ బా
ల్పడితిం గాని చరింపరాని నిను నొల్లం జాలుఁ బొమ్మించు ని
ల్వడలం దోచినఁ జూడవట్టుకొని నే వ్రేలాడుదుం గోర్కిఁ గో
రెడి యర్థంబులు నాకు వే నలుగవో శ్రీ...

101

మ. భసితోద్ధూళనధూసరాంగులు జటాభారోత్తమాంగుల్ తపో
వ్యసనుల్ సాధితపంచవర్ణరసనుల్ వైరాగ్యవంతుల్ నితాం
తసుఖస్వాతులు సత్యభాషణసముద్యదత్నరుద్రాక్షరా
జసమేతుల్ తుద నెవ్వరైనఁ గొలుతున్ శ్రీ)...

102

మ. జలజశ్రీ) గల మంచినీళ్ళు గలవా చట్రాతిలో బాపురే
వెలివాడ న్మఱి బాపనిల్లు గలదా వేసాలుగా నక్కటా
నలినా రెండుగుణంబు లెంచి మదిలో నన్నేమి రోయంగ నీ
చెలువంబైన గుణంబు లెంచుకొనవే శ్రీ)...

103

మ. గడియల్ రెంటికొ మూటికో గడియకో కాదేని నేఁ డెల్లియో
కడ నేడాదికొ యెన్నఁడో యెఱుఁగ మీకాయంబు లీభూమిపైఁ,
బడఁగా నున్నవి ధర్మమార్గ మొకటిం బాటింప రీమానవుల్
చెడుగుల్ నీపదభక్తియుం దెలియరో శ్రీ)... 104

మ. క్షీతిలో దొడ్డ తురంగసామజము లేచిత) మ్మ లాందోలికా
తతు లేలెక్క విలాసినీ జనసువస్త్రవాతభూషాకలా
పతనూజాదిక మేమిదుర్లభము నీ పాదమ్ము లర్పించుచో
జతపంకేయహ పాదపద్మయగళా శ్రీ)... 105

మ. సలిలమ్ము స్తుతికప్రమాణ మొకపుష్పమ్ము నభవన్మోళిని
శ్చలభక్తిప్రతిపత్తిచే నరుఁడు పూజల్సేయఁగా ధన్యుడౌ
నిల గంగానది, జంద్రఖండమును దా నిందుం దుదిం గాంచునీ
చెలువం బంతయు నీ మహత్త్వ మిదిగా శ్రీ)... 106

మ. తమనేత్రద్యుతిఁ దామె చూడ సుఖమైతాదాత్మ్యము స్థూర్పఁగా
విమలమ్ము ల్కమహాభము జ్జితలసద్విద్యుల్ల తాలాస్యముల్
సుమనో బాణజముప్రదమ్ము లనుచు స్థూచున్ జనం బూని హా
రి మృగాక్షీనివహమ్ము కన్నుఁగవలన్ శ్రీ)... 107

మ. పటవ ద్రజ్జుభుజంగవ ద్రజతవిభ్రాంతిస్ఫురచ్ఛక్తి వ
ద్భటవ చ్ఛంద్రశిలాజపాకుసుమగుక్పాంగత్యవ త్తమచు వా
క్పటిమ లేర్తురు చిత్తుఖంబనుభవింపన్ లేక దుర్మేధసుల్
చిటు కన్నం దలపోయఁజూతు రథముల్ శ్రీ)... 108

మ. నిను నిందించిన దక్షుపైఁ దెగవొ వాణీనాథు శాసింపవో
చునా నీపదపద్మసేవకులఁ దుచ్చం బాడు దుర్మార్గునిం
బెనుప న్నికును నీదుభక్తతతికిఁ భేదంబు గానంగ వ
చ్చెనొ లేకుండిన నూటకుండఁగలవా శ్రీ)... 109

మ. కరిదైత్యు న్పొరిగొన్న శూలము కరగ్రస్తంబుగాదో రతీ
శ్వరుని న్గాల్చిన ఫాలలోచన శిఖావర్గంబు చల్లాఱెనో
పరనిందాపరుల న్వధింప విదియున్ భావ్యంబె వా రేమిచే
సిరి నీకు స్ఫరమోపకార మరయన్ శ్రీ)... 110

మ. దురము స్తురము రాయ బారము మఱిఁ దొంగర్కము న్వేద్యమున్
నరనాథాశ్రమ మోడబేరమును బెన్మంతంబు సిద్ధించినన్

అరయన్ దొడ్డభుంబు గల్లు నదిగా కాకార్యమేతస్పిన్
సిరియుంబోవుచు బ్రాణహానియునగున్ శ్రీ...

111

మ. తనయుం గాంచి ధనంబుఁ బాతి దివిజస్థానంబు గట్టించి వి
ప్రున కుద్వాహముజేసి సత్కృతికిఁ బాతుండై తటాకంబు నే
ర్పనఁ ద్రవ్వించి వనంబువెట్టి మననీ పోలేడు నీసేవజే
సినపుణ్యాత్ముడు పోవులోకమునకున్ శ్రీ...

112

మ. క్షీతినాథోత్తమ సత్కవీశ్వరుఁడు వచ్చెన్ మిమ్ములఁజూడఁగా
నతఁ డేమేటి కవిత్వవైఖరిని సద్యఃకావ్యనిర్మాత త
త్ప్రతిభ ల్మించిపి తిట్టుపద్యములు చెప్పిం డాతఁడైనన్ మముం
గ్గితమేచూచెను బొమ్మలందు రథముల శ్రీ...

113

శా. నికుంగాస కవిత్వ మెప్పుంక నె నినంచు మీఁదెత్తితిన్
జ్ఞాంతిన బీరుదంబు కంకిణము ముంజేగట్టతం బట్టితిన్
లోకల మెచ్చ వ్రతంబు నాతినుపుకీలున్ నెప్పులుంగావు చీ
చీ కాలంబులరిత దప్పడుఁ జూమి శ్రీ...

114

శా. నిచ్చల్ నిన్ను భజించు చుస్మయమహానిర్వాణ పీఠంబుపై
రచ్చల్సయక యార్దవంబు కుజనవ్రాతంబుచే గ్రాగి భూ
భృచ్చండాలురఁ గొల్చువారు దనుఁ గోపంపన్ బుధుం డార్తుండై
ఘచ్చాటం జమురల్లఁ జలుకొనున్ శ్రీ...

115

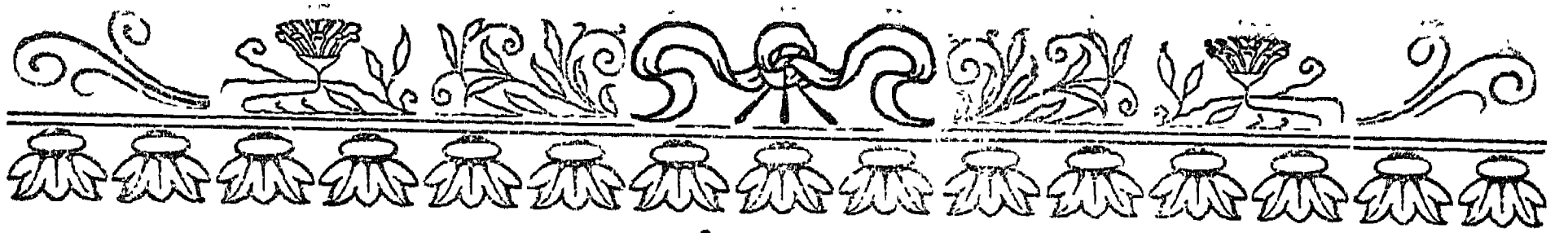
శా. దంతంబు ల్పడనప్పుడే తనువునం దాయాథ యున్నప్పుడే
కాంతాసంఘము రోయనప్పుడే జగత్కాంతంబు గానప్పుడే
వింత ల్మైన జరందునప్పుడే యిల్వెల్వల గానప్పుడే
చింతింప న్వలె నీపదాంబుజములన్ శ్రీకాళహస్తీశ్వరా.

116

శ్రీ కాళహస్తీశ్వరశతకము

సంపూర్ణము,

శ్రీకాళహస్తీశ్వరశతకము

శ్రీ రస్తు.

జ్ఞానప్రసూనాంబికాశతకము.

సుద్దామరవే...కటక్షీతిపతి తేమంకరప్రక్రియో
ద్దామాత్మీ యదయానప్రసరసిధ్యన్మంజు లాపాంగవీ
త్మోమంఃస్మితసుందరాస్య మెలమిన్దచ్చట్టః బ్రత్యక్షమై
నామఃజన్యమెనంగఃబోవుము నమన్ జ్ఞానప్రసూనాంబికా.

1

శా. శ్రీమాన్యం బగుకాశహ సినగరీసీమంబున న్నజ్జర
తేమప్రక్రియః గూర్చుచు న్నకలశక్తిస్తోమ ముల్లాన్వఃగా
లైవమాన్యస్థితిఃన్న సస్పడిచి నే నన్యాశ్రయం బొల్ల నన్
సామాన్యంబుగః జూడకమ్మ పుడమిన్ జ్ఞాన...

2

మ. దిగధిశు ల్ననుః గొల్చి రిక్కుసుల బ్రోదం దోలి యాత్మప్రథా
నగతిం గాంచి సమ సభాగ్యముల సన్మానంబులం బొంది రె
న్నఁగ వేమాట లింకెల యెంతయును నానావాంఛితాగాపికె
జగతి సంతతి సన్భజించునుగదా జ్ఞాన...

3

మ. పరిమానందిముత డ సన్న మదలో భావించి నేవించి న
ద్విరము ల్లాచి యగ స్త్యముఖ్యులహాహా వారాశ్చుపస్పర్శ
స్ఫురణాదం బ్రథఃజేంద రిపు గరుణం జూడంగ దుస్సాధిదు
స్తరదుష్ప్రాపములెలగలు జగతినే జ్ఞాన...

4

మ. ధరణం గల్లెనగొప్పగొప్పపదము ల్తద్వశేషబులుం
బరికింప న్మదః దొంచె నెటికే నిను న్భావించి నేవింప నే
పురుషార్థంబును గల్లు నంచును మనసున్న రి న్నచింతు స్వదా
సరమాధాయః సత్కీటాక్షకలితా జ్ఞాన...

5

మ. తరమే నీమహిమంబు లెన్నఁగ నసద్భావంబు లేకుండ న
పురమామ్నాయము లాటునుం గని తలంప న్దన రప్రక్రియన్
దిరమై మించుపథంబునం దగు నశీతన్యాసము లేయు భా
స్వర మంత్రజ్వలః బ్రోచితీవ కదవే జ్ఞాన...

6

మ. కలుము ల్నిత్యము లంచు నమ్మిచుదిలో గర్వించి యిద్దారుణిం
గలమూఢాత్ములు నిన్నుఁ గొందఱు గనంగారాక నీసేనలం
దొలఁగింపం దలపోసి దుర్గతులపొందుం జెందువారేకదా
జలజాత ప్రతిమానమానసకళా జ్ఞాన...

7

మ. అకలంకంబగు నీచు సేనకయి మాన్యాసూనమాణిక్యమా
క్తికపంకేరుహరాగ విద్రుమముఖాగ్రీయోజ్జ్వలద్రత్నయు
క్తకరాంభోరుహపాతికాకలన నిత్యంబు స్నినుం గొల్వరా
సకలామర్త్య సతీతతిం దనుపవే జ్ఞాన...

8

మ. చెలువ ల్నిన్నొకసారి చేరి యెలమి స్సేవింప సౌభాగ్యముం
దెలివి న్సంతతి నిత్యసంపదయుఁ బాతివ్రత్యమున్ గల్గజే
సి లసద్దివ్యదయాకటాక్షముల వాసిం గూర్తు వంతంతకున్
జలజాతాసన ముఖ్యదైవతసుతా! జ్ఞాన...

9

శా. ధైర్యశ్రీ మది నూలకొల్పి సతతోద్యద్భక్తియుక్తి న్జనా
శ్చర్యప్రకమ మొప్ప మెప్పుగను బూజాప్రక్రియఁ గాంచి యై
శ్చర్యప్రాప్తి మనంబుఁ జెందక సదాసక్తి న్సముద్యత్తప
శ్చర్యం బూచినవానిఁ బోతువెగదా జ్ఞాన...

10

మ. లలితంబై తననీమహామహిమ వాలాయుబు వర్ణింపఁగాఁ
గలనా నేనని యూరకుండ కిచ్చడికావ్యంబు నేయంగ ని
మ్ముల నేనెంచితి నీధరం బడగు పెంపుఁ జెంది యిందీవర
స్థలనాపాదనలోచనద్యయకళా జ్ఞాన...

11

మ. చకితాత్మీయజనాంతరంగ భయసంసర్గాపనోదక్రియా
ధికమందస్మిత సుందరాస్య హిమరుద్గీప్తి ప్రసారాంచిత
ప్రకటానర్గళసుప్రభావవిలసద్భవాకృతి శ్రీయుతా
సకలామర్త్యచయావనకమహితా జ్ఞాన...

12

మ. జయఃక్షీకరమైన నీమహిమచే సంప్రాప్యము ల్సంపదల్
భయము ల్లూరము తొనటంచు మదిలో భావించి నీసద్దయా
శ్రీయముం గాంచి ప్రియార్థము ల్గుట వశ్యం బేరికిం జూడ భా
చయసద్దూతనభో. బుధృత్పటలికా జ్ఞాన...

13

శా. అత్యాలస్యముఁ జెంది నీధజనమం దాసక్తి యింతైన స
ద్వృత్తానందము గల్గఁజెంద కెప్పుడు న్నత్సంగతిం గాంచకే

- నిత్యం బంచును సన్మతిం దలచి మానిత్యంబుతో నుంటి నా
సత్యాదిత్యనుతా దయ న్దనువుమో జ్ఞాన... 14
- మ. కలరా నీసరివేల్పు లీజగతిలోఁ గల్యాణకల్యాత్మతఁ
వెలయుంపం దగువా రటంచు సరిగా విజ్ఞానముంజెంది నే
వలనొప్ప నభవదీయపాదయుగళీవర్తిష్ణధీవృత్తి నై
చలనంబంకయుంటిఁ బ్రోవఁగదవే జ్ఞాన... 15
- శా. మార్గంబు ల్పదివేలు లోకమున సన్మాన్యస్థితిం జెందఁ ద
ద్వగ్ధాధ్వప్రతిపత్తిమాని విగళద్దోషాళినై మించి స
ద్వర్గస్తుత్యతఁ గన్న నీ భజన సల్పం బూనితి న్నిత్యమున్
స్వగ్ధాధ్వక్షునుతాంఘ్రి ప్రోవఁగదవే జ్ఞాన... 16
- మ. స్థిరకీర్తి న్నెలయంగఁ జేయు నియతశ్రేయోనివాసిత్వముం
బరగంజేయు సువర్ణరత్నముఖసంల్లీలలం గూర్చు దు
స్తరదుఃఖంబులఁ బాటఁదోలి మఱి సంతానాది సౌఖ్యంబులున్
సరవిన్నించుచు మించు నీ భజనమో జ్ఞాన... 17
- శా. చిత్తాయ త్తములైన కోరుకుల వాసిం గూర్చి భక్తాళికిం
దత్తాద్వగ్విభవంబుఁ జేర్చి రిపుల న్దండింపఁగా నేర్చి దు
ర్వృత్తంబు ల్దొలఁగింపఁ జేర్చి ఘనసంవిన్మార్గము న్దాల్చి నీ
సత్తం దెల్లము నేసి ప్రోవఁగదవే జ్ఞాన... 18
- శా. జంబాలంబును బోనిపాపముల నోజందాకకుండంగ దూ
రంబై ప్రోవఁగజేయ మెట్టునెడఁ దీగంబై తగం జేయ శా
పంబు స్వస్తియుఁ దత్తణంబుననె చూప నీదు శ్రీచక్రరా
జంబర్చించు మహాత్ముఁ డోపునుగదా జ్ఞాన... 19
- మ. ననవిల్తుం గనుమంటలో మిడుతకూనంబోలె మండింపఁ జూ
చిన జేజేగమి గచ్చువిచ్చయి కడలేర్పరంగఁ జెంత న్వసిం
చిన నీ వఠనవంతలోఁ గొనక వాసిం బూచిరామేన ని
చ్చనఱన్వత్తితి నిన్నుతింపఁ దరమే జ్ఞాన... 20
- మ. అలశ్రీ పట్టనసీమలో బహులసాలాంధ్రలోద్యానపం
క్తులలో మఁదమగుత్కి శోరకసమద్ధూతాగ్రకాదంబ వా
టిలలిం గేళిక సల్పు నిన్నుఁ గని పాటింపంగ రాలేమి ని
చ్చలు నిం దెల్లరు గొల్వవచ్చిరి గదా! జ్ఞాన... 21

శా. చింతారత్న గృహంతరాళమున వాసి నృహవిష్టాది మం
చాంతస్థాయనివై జగంబుల సముద్యల్లీల రక్షింప న
ట్లంతం బొందంగఁ జేయు నీ వొక తెవే యాధారశక్త్యాత్మతఁ
సాంతత్యంబున నున్నదానవు గదా జ్ఞాన...

22

మ. మనసా చంచల మింద్రియప్రతతి దుష్కర్లప్రవృత్తంబు ని
త్యనిరాబాధత మించు నీ పదసపర్యం జేయు పర్యాయ మె
ట్లు నయం బంది గ్రహించువాడ నమరాలోకాభినంద్య ప్రభాం
చనవత్కాంచనరత్న భూషణయుతా జ్ఞాన...

23

మ. చలువ ల్నల్లడఁ జిల్కుగట్టునకు నెచం గూతురై మించు నీ
వేలమి నృత్తుల యుత్తలంబులను మాయించ నమస్తావనీ
తలవంద్యోజ్జ్వలభోగభాగ్యముల నందంజేయు మేల్ చూపులం
జలువల్లంగఁ జేయు టబ్బుర మొకో జ్ఞాన...

24

శా. కైలాసాచలసీమ సంగతులనత్కల్పద్రుమాకల్ప నీ
పాలీపాలి విహారకృన్మధుకరీ వ్యాహరవీణాకళా
లోలీభూతవితండ్రమంద్రరవ వల్లోలంబ కేళీవనీ
జాలా క్రిడితకాతుకాంచితమతీ జ్ఞాన...

25

మ. సరళం బైనమతంబుఁ జెంది నియమానక్తాత్ములై సంతతాం
తరపూజాపరమాదరంబుఁ గనియుద్యద్భావుకజ్ఞానై
స్థిరయోగంబున నిన్నెకొల్చు సుజనుల్ శ్రేయోవిశేషాప్తి హే
చ్చ రమావాప్త నివాసులై వెలయరే జ్ఞాన...

26

శా. నీవే సిద్ధివి నీవే బుద్ధి వనుచు న్ని ర్వాజభక్తిక్రియా
ప్రవీణ్యంబున సంతతంబు నిను సంప్రార్థించు ధీరు ల్సమ
స్తావశ్యత్తమసిద్ధిబుద్ధికల నావాప్తిసమావశ్యయో
షావశ్యాదికలీలల న్వలయరే జ్ఞాన...

27

మ. నినుఁ జిత్తంబున సంస్కరించుచు సరణ్యానీసరణ్యంతరం
బున నైనం జనువేళ వ్యాఘ్రుచయముం బోత్రివజంబుం దర
క్షునికాయంబును సింహసంతతియు ముచ్చుల్పోవఁగాఁ జేసి దా
సనితాంతోన్నతిఁ జేయు దీవకదవే జ్ఞాన...

28

శా. పారావారము నీదశక్య మని చెప్ప న్నచ్చు ధాతీధరో
ద్ధారం బొనని యెంచవచ్చు నటులన్ ధాతీస్థలీరేణువున్

తారావారము తెక్కపెట్టడగు లోఁ దర్కింప నీసత్కళా
స్ఫూరశీగరిమల్ గణింపఁ దరమా జ్ఞాన...

29

మ. భవదీయాంఘ్రిసరోరుహాన్వయమునం బ్రవృత్తభంగి నివహః
రవిలాసస్థితినఁడి యెల్లెడల సర్వప్రక్రియ ల్లాని యే
కవశం బయ్యె మదీయనుత్యళిని నింకం బ్రోవునుమ్మా జన
స్తవనీయోన్నతిఁ గల్గఁజేసి యెపుడున్ జ్ఞాన...

30

శా. నీవే దిక్కచి నీదుసన్నిధిని నే నిత్యంబు నేవార్ధినై
భావం బన్యగతం బొనర్చక వసింపం బెంపు దీపింప నం
భావింపం దగునమ్మ భవ్యమతి సప్తత్యాదుల న్నించి వాం
ఛావిశ్రాంతి నొసర్చ నెవ్వరిక శ్రీజ్ఞాన...

31

మ. నయమార్గంబున భూప్రజం దనుపఁగా న్యాయక్రియానంగతిం
బ్రియసామంత మహాప్రధాన హృదయప్రేమాతీరేకంబునే
య యశోలక్ష్మి దనర్పఁ జేయనగు నీయర్చల్ ప్రభుశ్రేణికు
చ్ఛ్రీయసంధానసమేధ మానకరుణా జ్ఞాన...

32

మ. వెనకయ్య న్వలచేత డాపలికయి న్వెన్మయ్య వెన్మయ్య లా
లనలం బుజ్జవ మొప్ప నివృచ్చు మహాలస్యంబున న్నిల్చు నీ
వెన్మకై యామర సుందకు ల్నిలిచి తీవిం గన్గొనం గంటి ని
చ్ఛననుం బాదృశరీతిఁ బ్రోవగదవే జ్ఞాన...

33

శా. నీనామం బొకసారి నెమ్మనమున న్నెక్కిల్పిన న్రాజన
న్మానంబు న్నిగచూగమోక్తిపదవీ నావార్ధిశ్చాయకఁ
త్వానూనప్రతిభావిశేషమును నిత్యంబేకదా ధక్తదుర్
జ్ఞానోచ్ఛాటనపాట వస్ఫుటకథా జ్ఞాన...

34

శా. సారంబైన భవద్దయారసమున న్సాధింపఁగావచ్చు మ
ర్వారారాతినికాయమి స్సకల సంపల్లిలలు న్మమ్ముగాఁ
జేరక హెచ్చఁగవచ్చు నేరికయినక శ్రీకాళహస్తీశయో
మారత్నంబ మదంబ శాంభవినుతా జ్ఞాన...

35

మ. ప్రసరచ్ఛీతలతావిశేషముల సంపాదించు మిన్నేఱురా
త్రిసతీశాంశము నొదల న్నిలిపియుం దెంపేదుతాపంబునన్
విసపున్నేతరి నీదుమోవిరసము న్వేమాటుఁ గ్రోలంగఁ డా
ససిగా సిల్పెను సర్వలోకవినుతా జ్ఞాన...

శా. లీనపజ్జలకుం బ్రకృష్టధిషణాలీలావిశేషాప్తియ,
 న్యూనోక్తిప్రథమానశాస్త్రపదవీ ప్రోజ్జ్యంభమాణప్రథా
 ధీశ్లాఘ్యవదావదత్వమును సందిల్లుగదా తావకా
 ర్చానిష్ఠాగరిమంబు గల్గుకడన్ జ్ఞాన...

37

మ. నిరతి న్నిపదపద్మపూజనవిధానిష్ఠాశుం డై సతతం
 బరసాన్యాకరనేన నానరములో నల్పంబుగా నైన జా
 న్న రహిం జూడక యేకనక్తిని సహోన స్మిన్నుచాః డీచగా
 చరసంపూర్ణ జగత్తుతి నిమిగ్ను నోజ్ఞాన...

38

శా. పంచాస్త్రంకు త్వదీయ సన్నిధిని సేవ్యం బ్రయత్నంబుతో
 బంచాస్త్రం బెదరింపఁబోయి త్రుటిలో భస్మంబు దానయ్యెన
 న్నుంచే యితలుపుట్టె నంచు దయఁ దద్యోగంబునం గన్గొన
 జంచద్దర్పకకోటి నించిత వపున్ జ్ఞాన...

39

శా. పారావారను తాదిలేఖనువతీ పారంపరీగీతికా
 పారానంద పురంధ్రవర్గనియత ప్రాచద్యివాహంగణో
 దారామోదయుతాత్మ బాంధవసతీతత్యాశ్రితస్వాంతిక
 స్ఫారాచారకృతిప్రమోద భరితా జ్ఞాన...

40

శా. ఆనా మిక్కిలిగల్గి యున్నది మహాహంకార మా మెండు వి
 శ్వాసం బెందును లేదు పూర్ణము నృశంసత్వంబు సత్యార్థవి,
 న్యాసం బన్నది వాసె సట్టిజడుని న్నన్ బ్రోవఁగాద్యత్కృపా
 శ్వాసం బొక్కటిదక్క వెలుగలదే జ్ఞాన...

41

శా. విశ్వాతితి పరాక్రమక్రమ సమావిర్భూతనిత్యప్రభా
 వైశ్వంభూమికాప శృంఖల విహారాత్మంత భీతద్యుష
 ద్వశస్వస్యతం చండఖండనదశా ప్రశాంతజన్య ప్రథా
 శిశ్విద్వశ్శ్రుతిశక్తి వివకిదవే జ్ఞాన...

42

మ. ఫల ముక్కుంతయు నెసవేల్పుల భజింపన్ దాన నేమా నటం
 చెలమి న్నన్న సమగ్రభక్తిపథ సాహత్యంబుతో గొల్వ ని
 చ్చలు నన్నుం గనమన్న నెవ్వరిక శశ్వల్లీల బోషింప ని
 శ్చలకారుణ్య కటాక్షవై భవయుతా జ్ఞాన...

43

శా. శోణాంభోయహ జైత్ర వాదయుగళీ శోభాకృదుద్యన్మణి
 శ్రేణీహంసకమంజుగుంజత సమాకృష్టావదాతచ్ఛద

క్వాణాకర్ణనమోదమాన హృదయా గచ్ఛద్ద్యుషత్కిన్నర
స్నేహాలోకనహృద్యమందరగతి జ్ఞాన...

44

మ. నునుమైచాయలు దాసనఁపునన చెన్నంబూచి మిన్నందఁ గొ
న్ననయమ్ముం గొని తుంటవింటనెలమిన్నం టొప్పుగాఁ జేసి యు
పునముల్లోకము గెల్చు వశ్యముఖవై పొల్పొందు నిక గొల్చెదన్
జననీ సర్వజగత్ప్రమోదజననీ జ్ఞాన...

45

మ. కపురంపు నివిడె మానచంబున సమగ్రస్థూముకాన
నుపమాంకృతి చన్గవం గటితటి న్నొంబట్టుఁ బుట్టుంబు న
న్నపు మైపూత భుజంబుల న్వలయ నున్న న్నిన్నుఁ గన్గొన్న న
చ్చపుఁ బ్రేమక గిరిశంఖ వీడఁ డహహ జ్ఞాన...

46

శా. జేజేగాయని తాల చెల్వమున మైచెల్వొంద బల్వేలుపున్
రాజాస్య ల్నలువంకలం గొలుపులోనం గొల్వ బృందారకా
ర్వీజోద్భూతిపరిస్రతాలసగతి స్వీణాకల న్నించి వా
చాజాలాతిగవె ఖరి న్నెఱసితొ జ్ఞాన...

47

మ. ఘనవృష్టి న్భవి సస్యజాతము సమగ్రప్రక్రియ న్మోల్క తె
త్తి నవోదగ్రఫలం బొసంగుగతఁ ద్వద్వివ్యానుకంపా కటా
క్షునికాయంబున నిర్వసంపద యుదంక్రవా ప్తి, గల్గించు దు
ర్దనదౌరాత్మ్యసరాసకం మహామూ జ్ఞాన...

48

మ. జయశబ్దం బొనరించుచు నిషజు లోజ న్ముంగల న్నిల్వ ది
వ్యయమివ్రాతము నామగీతులనయంబు న్విసుల న్నింపహృ
ద్దయక్రీగన్నుల నంకురింప సురిలక దెన్యంబు వోఁ ద్రోసి ని
శ్చయసౌభాగ్యము నింతు వీవకదవే జ్ఞాన...

49

మ. పలుమాట న్నిను భక్తియు కి భజియింపం గోరి వేళా ప్తి నీ
కొలుపుం గూటముఁ జేరి తావకదృగం కూరత్కృతాపూరనం
కలితోదారితార్థ కావ్యరచనాకల్యాత్ముతా వారిలోఁ
జలనం బేద ననున్బటింపఁ గదవే జ్ఞాన...

50

మ. ముదమొప్ప న్మద నిన్నుఁజేర్చి భయసమ్మోదంబు లొక్కుమ్మడిం
బొదలం దావక పాదుకార్చన కథాపూతాత్ములై నిత్యని
ర్మదవృత్తి న్భజియించువారు చెలువారం గాంతు ర్హృదముల్
చదువుల్పెక్కులు చిక్క నేమిఫలమో జ్ఞాన...

51

మ. సతతః బుద్ధుశితావహా బయిర సంసారంబునం బుత్రమి
త్రతరుణ్యాదివిచారయోగమున నైరంతర్యదుఃఖిక్రియా
యుతుడై చేడ్పడుకన్న నిన్ను మదిలో నొందించి వందింపఁగా
జతనంబైనను జాలు నంచుఁ దలఁతున్ జ్ఞాన...

53

మ. కృతువు ల్నా తొనరించి యింద్రుడయి స్వారాజ్యంబు పాలించి సం
భృతమందారతరుప్రసూనశుభి కాభిష్టుత్యకోటీరకో
టితచే మించి సుధర్మచున్న తఁడు బ్రీవిం ద్వదీయా మృత
కృతుశీలుం బురుడింపఁలేడు గదవే జ్ఞాన...

53

మ. కమలాభారతు లిర్వురు స్ఫురటులం గైఁబూనవేల్పుం గొమల్
కృమమొప్పుం గొలువంది కట్టెమటఁ జొక్కం బైనగీతప్రసం
గము సల్పం గొలుపున్న నిన్నుఁగని శక్రాదు ల్భజింతు గదా
కమలారాతిక శాభియాతివదనా జ్ఞాన...

54

మ. చదలొక్కుమ్మడి మ్రొంగఁగా మనమునం జర్చించుచు న్నించు దు
ర్మద సక్తంచరయోధవీపుతన ల్రానారదుం డాట పా
టసలిర్పం గనుఁగోఁగ దైత్యహతిగాటంబైన తేజంబునం
గదనప్రక్రియ మింతు రెవ్వ రహహా జ్ఞాన...

55

మ. వికలంబై చకితాక్షమై యసుర రాడ్వీరాళిప్రాసాసిశ
క్తికథారాదిక సాధనవ్రజము భీతి న్నాటఁగా వైచి నే
రక నీచేరువ వచ్చి నా మచుచు దూరం బండఁగాఁ దోలి తౌ
సకలామర్త్యనికాయగేయచరితా జ్ఞాన...

56

శా. హాళి న్నికు సభక్తికంబుగను సాష్టాంగంబు లర్పించి యా
శాళీవిశ్రుత తావకీనచరితాశాంత శుశ్రీతి న్నించి య
న్యాలాపంబుల మాని తావక సమాఖ్యాపాఠముం జేయుచో
జాలం బేటికి నన్నుఁ బోచుటకు నై జ్ఞాన ..

57

శా. నింద లేయుదు రెండఱో ధరణిలో నీరో ధదోషోక్తి నా
నందం బందుదు రెండఱో సుగుణసంతానంబు లెక్కించి యీ
చందంబు ల్మదిఁ జేర్ప నీదయ మదాసక్తి నివృజ్ఞంభింపఁ ద్వ
చ్ఛందం బెట్టివొ తెల్పవమ్మ వడిగా జ్ఞాన...

58

శా. ధీరశ్రేణికి మెచ్చునేయు కవితాస్థేమంబు నేమంబుతో
రా రాజద్గుణ రాజ రాజసభల న్రంజిల్ల వాగ్వాదుషీ

పారావారుల నీకటాక్షమహిమా వాప్తింగదాధాగణిక

స్ఫారఖ్యాతి వహింతు రెంతయు స శ్రీజ్ఞాన...

59

మ. జగతి నైమ్మది నెన్న మానుషము దుష్ప్రపంబుపై నందులో
న గణింపందగు నాల్గువర్ణములలోనం బుట్టుటబ్రంబు పెం
పగు బ్రాహ్మణ్యము దానిలో నచట పర్యాయంబునక జ్ఞానయో
గగురుత్వంబు భవత్కటాక్షముననౌ జ్ఞాన...

60

మ. సమదానేక మతగజాపళియు నాజానేయవారంబు ను
త్తమరథ్యాళి రథంబులు స్సమరవిద్యా పాండితీమండితా
సమయోధావళి రత్నకాంచన సమంచత్పుత్ర) దారాదియో
గము నీపూజలభించునోజ నిజమౌ జ్ఞాన...

61

మ. భరమా నీకు మదర్థసంఘటనశుభ ద్భావసంభూత స
త్కరుణాపూరతరంగ సంగసతతో దంచత్కటాక్షౌచల
స్ఫురణాపాదన మేల జాల మింక హెచ్చుం బుక్కు లేలా భవ
త్స్మరణం గల్గిదేమి గల్గుభునిలో జ్ఞాన...

62

మ. తెలియ న్రాదిల నీనుహమహిమ బుద్ధింజూడ బ్రహ్మాది ది
వ్యులకైన న్నిజమంచు నాగమపదవ్యక్తు ల్వచింపంగ వీ
నులలో సోకియుఁ గొంతవర్జనము నేనుం జేయునంచు దదా
కలనాయత్తుడ నైతి నీభరమె సూ జ్ఞాన...

63

మ. సమయం బిద్దిమటంచు నే నెఱిగి నీసాన్నిధ్యముం జేంది నే
మముతో నేవ యొనర్పఁజాలఁ గవితామార్గంబునం బ్రౌఢిమం
గ్రమ మొప్పం గనినాడఁగాను జను డింక స్వీడటంచు న్ననుక
సమతం గన్గొని వేగ ప్రోవఁ గనవే జ్ఞాన...

64

మ. నలుమోము ల్గలవేల్పుఁ గన్నదొర యెన్నన్నీకుఁ దోఁబుట్టుక
ల్వలరాతున్కతలంగలాఁ డొడయఁ డేలంజాలు నీవిజ్జగ
మ్ములనానిమ్ముల నిమ్మఁగొల్పఁ డలఁపుంబూనతి దగు న్లోక ము
త్కలికామాత్ర) నుతింతు నన్నుఁ గనవే జ్ఞాన...

65

శా. పొంగట్టు నిలుదాల్పుమేన నటయై పొల్పొందు నిన్జూచి యా
బంగారుట్టపు వేల్పురాణి యిటులై పల్వన్నె నవ్వెన్నుహ
త్తం గానంగదె యంచు ముచ్చట నెడతదం జేంద మేల్గీవి సా
గంగా జాణతనంబు మానితిగదా జ్ఞాన...

66

మ. వెలయు న్నీకరుణావిశేషము సదావిరూపతమై భక్తకో
టులయం దంచుఁదలంచి యెందుఁ బొరపాటు న్లేక నిన్పూజ నే
య లలిం జాలను నీవె ప్రోవఁదగవౌ నగ్రస్ఫురద్వాడిమీ
కళికాగుచ్ఛ సదృశ కాంతికలితా జ్ఞాన...

67

శా. ఈవేలోకముల నృజింప నెలమి నైచ్చింప డిందింప ని
త్యావిరూపతమహాప్రభావయుతవై యాత్మేశుని న్సాఖ్యలీ
లావిష్టాత్ముని జేయుదంచు నిగమవ్యక్తోక్తి నేవింటి న
న్దావం జాలవోకో నమన్మునివరా జ్ఞాన...

68

శా. బంధూకప్రతిమాలికస్థల కనద్బాహ్నిక రేఖా జగద్బంధూడు
ప్రభుకర్ణపూరయుగళి భాస్వచ్ఛృతీ సత్కృపా
బంధూరస్థితి నన్నుఁ జూచుచుఁ గళాపాండిత్యముం బాణిక
ర్కంధూరీతిగ నేర్పరింపఁ గదవే జ్ఞాన...

69

మ. తెలి వొక్కింతయు లేనివాఁడని ననుం దీలై ఛెడంజేయును
జ్ఞప్తలమైనట్టి భవత్కటాక్ష మిఁక నాపైఁ బర్వ సర్వసంఘా
వలయస్థాఖిలసత్కవీంద్రతతిలో వర్ధితప్లునిం జేయు ము
త్కళి కావత్కమలానుతాకృతియుతా జ్ఞాన...

70

మ. చరణార్చాపరభక్తరక్షణపరాసక్తి న్నినుం గొల్వఁగా
సర్దుదా సంపద లబ్రమా ముదము లత్యాశ్చర్యమా పుత్రపౌ
త్రరనూవత్త్వము చిత్రమా పరజనార్ధభాతరాయప్రతీ
కరణం బంబుజగర్భసన్నతపదా జ్ఞాన ..

71

మ. ధరణి నిశ్చలమైన నీకరుణ నిర్దంభోదితం బైనయ
ప్పరమాహ్లాదవినోది గాంచు నియతప్రఖ్యాతి నీతికమ
స్థిరతం బ్రాజ్యసమస్తసపంధల వృద్ధిం బుద్ధియోగోల్ల స
త్సరసానందకవిత్వ సంపదయు శీ జ్ఞాన...

72

శా. శ్రీచక్రార్చనసేయుచు నృతతనిస్తీచుస్థితోద్దయ
ప్రాచుర్యప్రథమానభక్తిని యతప్రజ్ఞావిశేషం బటుల్
వాచామాధురి నీదునామపఠన వ్యాకోచకావ్యక్రియా
సాచివ్యంబును గాంచు మందుఁ డయినన్ జ్ఞాన...

73

మ. కలికాలం బిది దీనియం దొకఁ డనేకప్రక్రియా యుక్తిని
శ్చలభక్తి న్నినుఁ గొల్వలేడు జనుఁ డాశా యోగమా మౌండుత్రో

వ లనేకంబులు విఘ్నయోగములకుం బాటిల్లు నీభక్తిలోఁ
గలుగఁజేయఁగ నీవదిక్కు గదవే జ్ఞాన...

74

మ. అలనత్వం బధికంబు గ్రంథములు పర్యాయంబునం జూడఁగాఁ
గలనా లెక్కకురాని వెట్లయినఁ జక్కంజేసి చూడంగ నం
దలి తాత్పర్యము దుర్లభం బనుచుఁ గానంజాలకున్నాడఁ ద్వ
త్కలితానుగ్రహ మొక్కఁడుండఁ గొఱతా జ్ఞాన...

75

మ. పగలు నేఱియఁ ద్వదీయసత్కరుణకై భావించి సేవించెదం
దగ నిన్నిట్టిది చూచి పీడు మద నుభ్యవైక తాత్పర్య ని
వ్వగలాడంచు మదిం దలంచి కరుణాసాంతత్యసంబంధ న
జ్ఞగతిం బ్రోవఁగ రావిదేమి యకటా జ్ఞాన...

76

మ. కలి నఁతఁతంకు ధర్మకర్మపథ సంస్కారంబు మాసె న్నహా
బలవంతంబయి కానిపించె నహహా మాన్యాసమానక్రియా
కలనల్ నీ కరుణాకటాక్షమున నిక్కాలంబు దోలందగుం
జునం బింతయుఁ జెందకుండ జననీ జ్ఞాన...

77

మ. ప్రియము ల్వల్కిన నప్రియంబులని సుప్రీతి న్వగ జ్ఞానదళే
మయినం జూచుచు నీయచుగ్రహముగా నాంతర్యమం దెంచుచు
స్థయ మొక్కింతయులేక నిన్ను మదిలో భావింపఁగా బుద్ధి ని
శ్చయ మి మ్మోజననీ హితార్థజననీ జ్ఞాన

78

మ. సరసాలాపవిలాస హాసరచనాచాతుర్య సుస్థైర్య భా
స్వర దివ్యస్వరరీతి సంతతతతవ్యాసంగదివ్యాంగవా
పరిపాటీగణనా వినోద విలసద్భవ్యాదరోద్యత్ప్రితా
చరణాంభోజన తామరవ్రజహితా జ్ఞాన...

79

మ. స్ఫుటతారాని కరస్ఫురచ్ఛుచిమణి శోభాంకహారావళి
ఘటితోత్తుంగ కుచద్వయోపరిలసత్కం జాతరాగారుణో
ద్భటకూర్పాసవిభాసమానకురు వింద్రశ్రేణికా ప్రోల్ల న
త్కటకాలంకృత పాదపద్మయుగళీ జ్ఞాన...

80

మ. అగరాజాత్మజ తావకీన కరుణాయత్తంబు ముల్లోక మె
చఁగ నీదైన మహావిభూతివశమే సర్వామరశ్రేణికై
న గణి పన్ భవదీ కుసద్విధన మీ నాకెల్లు వర్ణింప నొ
జ్ఞాతీర్థగర్భగోళకలితా జ్ఞాన...

81

శా. జల్పాకామరకామినీకృత కథాసారస్యలీలా క

శా నల్పదంచిత మందహాసలలిత స్వాస్యాహ్లాదకాహిపా
కల్పాత్మేష్టనహాసికాఘటన కృత్కాదంబ వాటిక న
త్కల్పద్యాన విహారకేళిరసికా జ్ఞానప్రసూనాంబికా...

82

శా. నర్పాధీశ్వర తల్పసోదరి జజ్జలాభి నంద్యోక్తి మద్గీర్ష
త్యాది సుతాత్మచాతురి త్రిలోకీ సుప్రసిద్ధాంగనా
దర్శాపాకరణత్మ సుందరి నినున్ ధ్యానింతు నే నెప్పుడు
గర్హారాగురుకుంకుమాంకితకుచా జ్ఞాన...

83

శా. భద్రదాపాదనముఖ్యమై తనరు నీ భక్తి నృనుస్తార్థ సం
ప్రదాజప్రద మంచు నెంచి జగతీశుల్ దదాయత్తులై
సద్రూఢి భజియింతురేనటు ల గాంచ జాల సేవాస్థితిం
గద్రూజాతకలాపక జనయనా జ్ఞాన...

84

మ. విశువ నీపదసన్నతి క్రమగతి నేదార్థసూక్తిస్థితిం
గడవన్లోకమున న్విదాన్యతతి నెక్కాలంబు నేమైననుం
దడవ నృత్యముగాఁగఁ బల్కెడఁ బ్రశస్త బైన నీసత్కృపం
గమవంత ల్లోగింప వమ్మ జననీ జ్ఞాన ..

85

శా. చింతారన్న నివాసవాసరసికా శ్రీపుర్యదారాసి
కాశాంతాత్మాంతరసీమసాధువసతీ శ్యాసూభిరామద్యుతీ
సంతాసాపహృతి ప్రవీణచరణా శత్రుచ్ఛివా కృద్రణా
స్వాంతాంతర్విలగజ్జగత్పటలికాజ్ఞాన...

86

మ. చెడుమార్గం బని యించుకైన మదిలోఁ జింతి పకే నెప్పుడు
విడనాడందగు చెయ్యలన్నియును నువ్విల్చునుచుం జేసితిం
బొడగానందదు పారతి న్మదిని దప్పుల్లూక కొక్కుమ్మడి
గడకంటం గని ప్రోవునున్న దయతో జ్ఞాన...

87

మ. స్ఫుటమైనీకరుణారసం బెరుపై సోఁగు న్వెనఁధాత్రివాఁ
డటవీవీధుల శత్రుచుధ్యమున దుశ్యద్వారిపూరాంతరో
త్కటవీధీనిచయంబునం బడినవేగంబోతువా నీవెధూ
రటివామాంగనివా సింహాసురతనూ జ్ఞాన...

88

మ. నవకావ్యంబు రచించి ప్రాజ్ఞులను నానావృత్త్యలంకారరీ,
తివిశేషంబుల మెచ్చువచ్చునటు లుద్దీపింపఁగా నర్థసం

- భవసారస్యముఁ బెల్చితే రిపుడు నామాటెంత యొక్కింతనా
కవితం గైకొనుమమ్మ యెట్టులయినన్ జ్ఞాన... 89
- మ. తపముం జేయుచు నీమనంబునకు సాంతత్యంబుగా సంతనం
బెపుడుం జేయఁగఁజాల నీమనుజువం బెంతే నొనర్పందగం
గృహఁ బుట్టించు మృదుాక్తి నేనెఱుంగ నొక్కింతైన నీవిప్పు డొ
క్కపరిం జూడు మహేశుకోరితిరయన్ జ్ఞాన... 90
- మ. అమరీలోకము వేళవేళలఁ ద్వదాయ తస్థితిసేవన
ల్ప మహానందముతోడఁ గొల్పయిన నీపాదంబు లర్పించున
ట్టి మహాభాగ్యము నారదాదులకుఁ బాటింపం దగుంగాక ని
క్కముగా నిన్గొలువంగఁ జాల రితరుల్ జ్ఞా... 91
- మ. వశమా మాదృశులైనవారలకు నిగ్గి వ్రాక్కుచ్చివర్ణింప నీ
యశముం బేర్కొనిసంస్తుతింప మఱి నీమక్షీణకారుణ్యలే
శశతాంశం బయి నస్థభింపక జగత్సంభావ్యసృష్టిక్రియా
కశతానం దశతాభినంద్య చరణా జ్ఞాన... 92
- మ. జయమాతంగి! వణివిపంచివిసత్సప్తస్వరీసజ్జరీ
నయసంద్రావిత మేరుశైలగత నానారత్నవాః పూరసం
చయనానా రుచిమద్ధునీశతసహస్ర) పౌప్త నవ్యక్రియా
జయ నిర్ధూత సమస్తదైవత భయాజ్ఞాన... 93
- మ. సవినోదోద్యత సంయుతాముతకరా సక్తిస్ఫురద్వీక్షణా
ది విశేషాభిమతప్రకార మృదుగీతి స్ఫూర్తిరేఖాజవా
ధ్య విహారాభినయప్రపంచ నియతవ్యాపార రంభాదిలా
స్యవిలాసోన్నతి దర్శనాద్రుతి మతీ జ్ఞాన... 94
- మ. దయ యొక్కించుక నాపయిన్నిలిపి నీదాసుండ నొనన్న ని
ర్భయునిం జేసి సమస్తకార్యముల నబ్రం బైన సాఫల్యమూ
న్చి యనన్యాదృశ మైనతెల్వి డయతో నీచాలు దీవేకదా
జయసమ్మోదిత దేవతాపటలికా జ్ఞాన... 95
- శా. పంచాస్యంబు హయంబుగా సమదసంప్రాప్తా సురవ్రాతమున్
గొంచెం బైనను జిక్కనీక దునుచుం గోదండపాండిత్య లీ
లాంచత్పాణి విలాసవై తనరు నీయబ్రంపు శక్తి న్నమి
త్పంచారాంచిత శక్తిసేన లెఱుంగున్ జ్ఞాన... 96

మ. కమలాదేశకృదాయతాక్షియుగళీ కల్యాణభూభృద్రుచి
క్రమనిర్మోటనపాటవోంసిజ యోగ శ్రీ సమేతావదా
త మణీహారవిరాజమానగళ మిథ్యా మధ్యమా పూర్ణిమా
కమనీయేందు విభాసమాన వదనా జ్ఞాన... 97

మ. కలరా వేల్పులు నీకు సాటి యనఁగాఁ గన్గోఁగ లే రేల ప
ల్కులు నీవే ననుఁ బ్రోవఁగా వలె దొనఁగుల్పాటఁగాఁ దోలి నా
వలన నేరములున్న నీమదిని జేర్పఁబోక రక్షింపుమీ
జలజాత ప్రభావాంగరాది వినుతా జ్ఞాన... 98

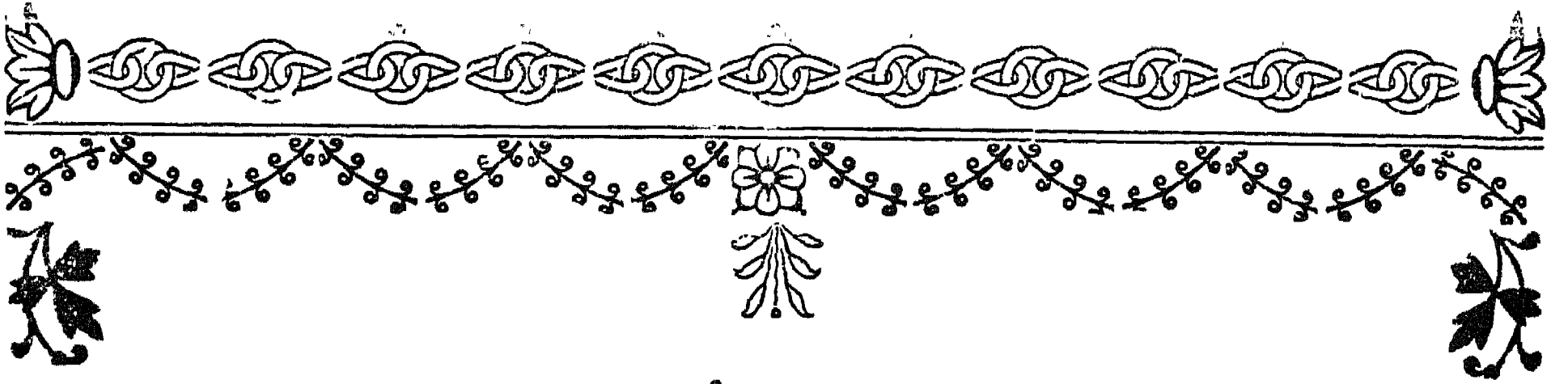
శా. నాసాపుష్పఫలాపళీ సతతదాన ప్రోల్లసద్భవ్య సం
తానానోకహ మధ్యవీఘ్యదిత విస్తారస్ఫురచ్ఛాళికా
ధీనాశేక మధువ్రతీ పరభృతీ దివ్యశ్రవస్సౌఖ్య ద
స్వానోద్యానవిహార కేళిరసి కా జ్ఞాన... 99

శా. సంజేహం బాకయంతయేరి మదిలో సంధింప కెవ్వేళ నీ
వందారు వ్రజరక్షణ క్షమద్మశావాతం బపేక్షించి య
స్పందప్రక్రియ నున్నవాడ మనుషన్ భారంబు నీదేకదా
ఛందోవీధి విహారలాలస మతీ జ్ఞాన... 100

మ. లలితాష్టాదశ వీతి కాకలిత లీలారూపవై జప్యకృ
త్సలదానాప్రతిమప్రభావ విలసత్కారుణ్య పూరంబు దొ
ల్క లలిం దాదృశహేలలం దగు నినుం గాంతుగ నా యింద నీ
ష్కలుషంబై తగు భక్తి యుక్తి జనసి జ్ఞాన... 101

శా. శ్రేయస్సంతతథామ గామరకుల శ్రీవేంకటేంద్రాజ్ఞః బ్ర
జ్ఞాయతౌచిత సర్వశాస్త్రీ యిటు లొయ్యం జేసె జ్ఞానాంబికా
గ్రీయాయగ్రహలీలఁ బద్యశత మీరీతిం బరింపన్ జనుల్
ధీయుక్తస్థితి నన్నవిద్యలఁ బ్రశస్తిం జెంది పెంపెక్కరే. 102

జ్ఞానప్రసూనాంబికాశతకము సమాప్తము.

శ్రీ రస్తు.

తింధ్రనాయకశతకము.

మదనంతలక్ష్మీయుతోఁగన్దల! చతురాననాఁడపూరితపిచండ
దరచక్రఖడ్గదాశరాసనహస్త! నిఖిలవేదాంతవర్జితచరిత్ర
సకలపావన నదీజనకపాదాఁభోజ! రమణీయ ఖగకులోత్తమతురంగ
మణిసౌధవత్సణామండలగతల్ప! వరకల్పకోద్యానవనవిహార

గీ. భానుసితభానునేత్ర సౌభాగ్యగాత్ర, యోగిహృద్దేయ భువనైకభాగధేయ
చిత్రచిత్రప్రభావ దాక్షిణ్యభావ, హతవిమతజీవ శ్రీకాకుళాంధ్రదేవ
సీ. వైజయంతీదామ వర్జితసుత్రామ, శోభననామ లోకాభిరామ
కువలయశ్యామ వికుంతపట్టణధామ, శ్రుతిహితనామ దైవతలలామ
కృతదైత్యసంగ్రామ గీతార్థపరిణామ, యదుకులాంబుధిసోమ యఘవిరామ
సంగరజితభామ రంగద్గుణస్తోమ, త్రిభువనక్షేమ వర్ధిష్ఠికామ

1

గీ. దాసులముగామ నీపేరుఁ దలచుఁకొమ, కొనరితిమి ప్రేమ కోరినకోర్కెలీమ, చిత్ర
సీ. మానుమహార్యక్ష మార్తాండసోమాక్ష త్రిభువనాధ్యక్ష కాంతేయపక్ష
మదనకోటివిలాస మంజులదరిహాస, శ్రీహృన్నివాస కాశేయవాస
శార్దూలకోదండ పిచండభృతాహండ, విరుతవేదండ రవిప్రచండ

దీనశరణ్య విద్విచ్ఛేదనైపుణ్య, భక్తానుగణ్య దిక్ప్రభువరేణ్య

గీ. సిద్ధసంకల్ప యవికల్ప శేషతల్ప, నిష్కళంక నిరాతంక నిరుపమాంక చిత్ర
సీ. గోవింద ముచికుంద సేవితపాదార, వింద నిత్యానంద విశ్వతుంద
శ్రీమంత విజయలక్ష్మీకాంత నిర్మల, స్వాంత భక్తోద్యానవనవసంత
యఘనాశ కోటిసూర్యప్రకాశ పరేశ, విజితాశ సన్మనోంబుజని వేశ
సద్గుణగేహ వాసవనీలసమదేహ, బంధురోత్సాహ సుపర్ణవాహ
గీ. పండితస్తోత్రచారిత్ర! పద్మనేత్ర! మధురమంజులభాష! సమస్తహామ! చిత్ర.

4

- సీ. శ్రీకాకుళము భక్తలోక చింతామణి, శ్రీకాకుళము సుకృతాకరంబు
శ్రీకాకుళము ధరాలోక వైకుంఠంబు, శ్రీకాకుళము మర్త్యసేవితంబు
శ్రీకాకుళము వేదసిద్ధాంతమహిమంబు, శ్రీకాకుళము హతవ్యాకులంబు
శ్రీకాకుళము మహాక్షేత్రావతంసంబు, శ్రీకాకుళము సర్వసిద్ధికరము
- గీ. తెలియ శ్రీకాకుళంబు నీ దివ్యదేశ, మాంధ్రనాయక! నీవె శ్రీహరివి నిజము చిత్ర. 5
- సీ. ఇంద్రనీలచ్ఛాయ లీలనెమ్మేనిపై, గవకాంబరప్రభ గ్రంధుకొనఁగఁ
బర్వసుధాంశుశోభాసముజ్జ్వలవక్త్ర, మున నూర్ధ్వపుండ్రము ముద్దుశుల్క
నెగుభుజంబుల ధగధగితాంగదద్యుతుల్, మూర్ధరత్నకిరీటమునఁ జరింప
వర్జితోరస్థలివై జయంతిక కాసు, భాంతర శ్రీదేవియంద మమర
- గీ. రమ్మదర్శన మిమ్ము ఘోరములఁ జిమ్ము, మభయమిమ్ము భవతత్త్వమానతిమ్ము
- సీ. కలిగినప్పుడె కన్నతలిదండ్రు లెన్న నే, నినువు మాచాడంగ నేర్చె జగతి
బయలిజగంబు లంబకు నిజోదరమునం, దేబిడ్డ చూపించె నిద్ధరిత్రి
దొడలపై ముద్దుగా నిడుకొన్న జనని కే, పసిపిల్ల కొండంతిబరువు దోచె
దల్లిచెంగటనుండె యిల్లిల్లు జొచ్చయే, కుట్టు డింతుల బల్మి గూడ నేర్చె
- గీ. నాబుపత వీవెరా యబ్బ! యబ్బుంపు, కతిలమారివి నీవెఱుంగనవిగల వేచిత్ర. 7
- సీ. వరమిచ్చినట్టి శంకరిని కెగ్గు దలంచు, భస్మాసురుని పిరు బాపినావు
తనయిల్లు గాచునుగ్రుని బోయటకు బల్చు, బాణచేతులు తెగఁ బఱికినావు
తొలుమిమ్ములజున ముచ్చల గొన్నిసోమకు, జంప విద్యలు ధాత కంపినావు
బలిమి దైత్యులు సుధాకలశము నొనవార, పంచించి సులకు బుచ్చినావు
- గీ. నిఖిలదైవతికాంక్షముల్ సర్వహంచు, నిమ సజకార్యము భరింబె సర్వహింప! చిత్ర 8
- సీ. అచట లేవన కదా యరచెతఁ జఱచ గ్రు, ద్ధతి సభాస్తంభంబు దానవేంద్రుఁ
డచట లేవన కదా యస్త్రరాజు బేసె, గురుసుతుండు త్తరొదంమునందు
నచట లేవని కదా యితకోపి ననిచె బొండవు లున్నవనికే గౌరవకులేంద్రుఁ
డచట లేవనికదా యాశ్చీయసభ మద్రా, పదివల్వ లూడ్చె సర్వధ్వజంబు
- గీ. లేక యచ్చోటులను గల్గలేదె ముందు, కలవు కేవల మిచ్చోటఁ గల్లుటయదె.చి.
- సీ. అంచితాఖండదీపారాధనలచేత, దీపించు నెప్పుడు దేవళింబు
అగరుసాంబ్రాణి ధూవార్పణంబులచేత, భవనం బదెప్పుడు బరిమళించు
నతిస్మత్యగీత వాద్యస్వనంబులచేత, నెప్పుడు గోవెల యెసక మెసఁగు
నఖిలోపచారసమర్పణంబులచేత, మెఱయు నెప్పుడు దిరుమేను కళల
- గీ. నిపుడొకించుకలోభిత్వ మెనసినట్లు, దోచుచున్నాడె విట్టియద్భుతముగలదె. చి.
- సీ. భక్తిజేసిన శిలాప్రతిమమాత్రమే కాని, హరి యిందుఁ గలుగునా యనెమవారు
స్వామి యిందుండిన సత్యంబుఁ జూపక, యుండునే యని పల్కుచుండువారు

- బుద్ధావతారంబుఁ బూనినాఁ డఖిలంబుఁ, గని కననట్లుండు ననెడువారు
దేవతామహిమంబు దెలియునో యేమేమి, నకువ నున్నదొ యని నుడువువారు
- గీ. నీకు నిత్యోపచారముల్ లేకయున్న, లోకు లిట్లాడుకొందు పరాకిదేమి చిత్త.
సీ. ధర నూటయెనిమిదితిరుపతులందు శ్రీ, కాకుళం బరయఁ బ్రఖ్యాతమేని
యాంధ్రనాయకుడవం చఖిలదేశంబుల, నిన్నుఁ గీర్తించుటే నిజమయేని
వైఖానసోక్తికి వంచన రాకుండ, నెరుచు చూపింపూట నిజమయేని
వైకుంఠుడవు స్వయంవ్యక్తిగా నర్చావ, తార మొందినమాట తథ్యమేని
- గీ. వివిధపూజోత్సవములు నిర్విఘ్నములుగఁ, జేసికొనకున్న నీకుఁ బ్రసిద్ధిగలదె. చి.
సీ. మానితంబుగ గరుత్మద్ధ్వజారోహణం, బెప్పు డొనర్తువో నెప్పుమయ్య!
గమరితో నీ తిరుక్కళ్యాణసంభ్రమం, బెప్పుడెప్పుడో వేగ చెప్పుమయ్య
రమతో మహాన్నతరథ మెక్కి తిరువీధు, లెప్పుడేతెంతువో చెప్పుమయ్య
ధరణి నభ్యాగతదాసప్రజాబృంద, మెప్పుడు బలియునో చెప్పుమయ్య
- గీ. వత్సరోత్సవవీక్షణవాంఛ జనుల, కెపుడు ఫలియించునో యానతీయుమయ్య. చి.
సీ. తగునట్లు తిరుమేను తా నామతింపుచు, మిన్న పీతాంబరం బున్న దనుచుఁ
గమలతోఁ బుట్టినకౌస్తుభం బదిపోవఁ, దక్కు సొమ్మది నీకు తక్కు ననుచు
లలితరత్నద్యుతి మొలచినట్లు కిరీట, ముత్తమాంగముఁ బాయకున్నదనుచు
మండితమాణిక్యకుండలంబులు కిర్క, యుగళితోఁ బుట్టినట్లున్న వనుచు
సిండుకొన్నావుగడింపించునేరుపరివె, ప్రావలువ బారువాణముల్ బ్రాతియేమి? చి.
- సీ. వంచనగాదె దివ్యక్షేత్రపతులలో, మంత్రార్థకృత్యము ల్మానియున్న?
నపకీర్తిగాదె లోకాలోకములయందు, వత్సరోత్సవములు వదలియున్న?
నగుబాటుగాదె యన్యమతస్థజనులలో, నిజదాసకొటి మన్నింపకున్న?
బరిపాటిగాదె యల్పజ్ఞానమతులలో, దేవతామహిమంబుఁ దెలుపకున్న?
- గీ. నేటిదా నీప్రతిష్ఠ!వర్ధించిచూడఁ, బాడిదప్పిన బలునిందపాలుగా వె? చిత్త. 15
సీ. తిరునాళ్ళతటి ఎచ్చెఁ బరిపరిపిధముల, నెలమి నామగ్రిఁ జేయింప వేమి?
నేవకు లందందు నేవింప భావింప,దిరువీధుల రథంబుఁ ద్రప్పవేమి?
వృజిన మెల్లఁ దొలంగు నీజమంచుఁ బ్రజ లెంచు, పరిమప్రసాదంబుఁ బంచవేమి
దివ్యదేశం బిది తీర్థంబు సార్థంబు, చక్రతీర్థము కృపసలుపవేమి?
- గీ. హఠముగావించినీయన్వయంబులెత్తి,కీర్తినిం దంగ వర్ధించి గేలిపఱతు, చిత్త. 16
సీ. చెల్లింపఁ దగునె వ్రేపల్లెలోఁ గలవెట్టి, గొల్లయిల్లాండ్రను గొల్లగొనఁగ?
మొక్కంగఁ దగునె మున్నెక్కిడ్లలో నుట్ల,కెక్కి పాల్వెన్నలు డొక్క నిండ?
ముచ్చిల్లఁ దగునె మళ్ళుచ్చి జలక మాడు; మచ్చెకంటులకోక, లిచ్చకముగ?
మొక్కంగఁ దగునెముందొక్క పువ్వునకుఁదాఁ, గక్కసించినయాలికక్కజగము?

- గీ. నిట్టినగుబాటుపనులునీవెన్నికలుగఁజేసినాడవు మంచిప్రసిద్ధకుడవె, చిత్ర. 17
- సీ. అబ్బుకోఁ గలవొ కాయక్లేశ మొనరించుఁ దేవాసురు లటుండ దివ్యరమను
దోచుకోఁ గలవొ చేసాచి లోకములాది, బలినుహానాత వైభవము లెల్ల
రాఁదీనుఁగలవొ సత్రాజిత్తుఁ డీకున్న, మణిశమంతక మొక మమతఁ గొల్పి
నాటించఁ గలవొ సన్నకసన్న నె వనఁబు, పెట్టు మాన్వేకలించి పెరటిలోనఁ
- గీ. దెచ్చుకొనవేమివస్త్రాన్నదీపధూప, గంధతాంబూములకైన గడన దెలిసె, చిత్ర.
- సీ. తలను బించెపుడండ ధరియించవలెఁగాని, మణికిరీటము బెట్ట మనుజపతివె?
గళమున వనమాలికలు పూనవలెఁగాని, హారము లేవయ దేశాధిపతివె?
కరమున మురళి చక్కఁగఁ బూనవలెఁగాని, శాతాసిఁ బూనంగ క్షత్రియుడవె
తనవు గోక్షీరవాసన గుప్పవలెఁగాని, చందనం బలఁద రాజవె తలంప?
- గీ. నెల్లలోక మెఱింగిన గొల్లవాడ, వేది కులమింత రాజన మేమి నీకు? చిత్ర. 19
- సీ. కన్నవారల మున్న గారాగృహంబున, విడిచి పాటితివి నీ కడిమి యేమి?
పగవాడు పురటిలోఁ బట్టి నెత్తుకపోవఁ, దమకించుచున్న నీధైర్య మేమి?
ముద్దుమన్నని గోప్యముగ నొండు బంధింపఁ, దెలియన ట్లున్న నీతెగువ యేమి?
వైరిధాటికి నోడి వనధిమధ్యమునందు, నిలు గట్టుకొన్న నీ బలిమియేమి?
- గీ. విఱిగి తిరిగెన్నఁడెన్నఁడోతటియెఱింగి, యొరులనడఁచితివదియేమిభరమునీకు? చిత్ర.
- సీ. భిల్లాంగనాదంతపీడిత ఫలభుక్తి, హేయంబు దోచలే దింత నీకు
సంక్రందనాత్మజస్యందన సారధ్య, మెకుసుగాఁ దోచలే దింత నీకు
గోపాలకానేక గోవత్సపాలనం, బెక్కుగాఁ దోచలే దింత నీకు
వ్రజబాలికా ముక్తవస్త్రాపహరణమ, హీనమై తోచలే దింత నీకు
- గీ. నుచ్చసీచంబు లెఱుంగక యిచ్చజేయు, చేష్ట లివిభక్తహితమతిజేసి తండ్రు చిత్ర.
- సీ. విమతభూపతు లెట్లు విముఖులై పాటిరో, రాజవీరం బెక్కరాని నీకు
కుంభినీధవు లెట్లు కూతుండ నిచ్చిరో, కుల మొల్లకయె నీకు గోపకునకు
సుందరీమణు లెట్లు చూచి మోహించిరో, కన్నకు మైచాయ గలుగునీకు
దాసజం బెట్లు దాస్యంబు సలిపిరో, నిరియువానిని మారుతిరియనీకు
- గీ. మమతనీలీల లటు సూచిబ్రచుసిరేమొ, తగుదు వేయిట్టిఘనతకుదంభభూప. చిత్ర. 22
- సీ. విక్రమాక్ర మితభూచక్రుడౌ హేమాక్షు, పొంగణంచుటలు కోణంగితనము
కరగతామృతకుంభగర్వితాసురకోటిఁ, దూలఁగొట్టుటలు గయ్యాళితనము
కుచపూర్ణవిషదుగ్ధకుటిలయా పూతన, పేరుమాయించుట పిల్లతనము
కంసపురీద్వారగమనావరోధి యా, మదకరి నీడ్చుట మకురుతనము
- గీ. వడిగలతనఁబులా యివి? గడనయేమి, కొద్దిపను లివి నీకిది పెద్దతనమె? చిత్ర. 23
- సీ. కెరలి కంసుఁడు నిన్ను నఱకఁ గాచినవాని, బారిసోదరిఁ ద్రోచి పాటినావు

- నరిపోర నరకు నొంచగలేక చేలివి, ల్లాలిచే నిడి దండ నలరినావు
తెగడి బంధువు లాజి దిట్టికొట్టగ నోర్చి, వైదర్భి జేపట్టి వచ్చినావు
దర్పకోదధి కెంతో తత్తరపడి నిజ, స్త్రీపదాబ్జముల జే మోపినావు
గీ. నీపరాక్రమ మిట్టిది నిఖిలజగము, లాజ్ఞమిఱక నిల్చుట యద్భుతంబు. చిత్ర 24
సీ. వోపల్లెలో గొల్లవెలదులు గొట్టరా, దొడిదొడి యిల్లుల దూఱలేదొ
రాసకేళికయందు రమణులాయెందతో, చుట్టిపట్టిన బాఱజూడలేదొ
పదియాఱువేల గోపకుమారికలు తేరి, పాఱ జూచిన మతి బ్రమయలేదొ
పొణయవాడింబున భార్యలా యెనమండ్రు గనరివేసిన గూర్చి గొసరలేదొ
గీ. తలిరుబోడులయెదుట దత్తరము గలుగ నీవు పరరాజముఖముననిలువగలవె. చి.
సీ. ఆలు నిర్వాహకురాలు భూదేవియై, యఖిలభారకు డనునాఖ్యదెచ్చె
నిష్టనంపన్నరా లిందిర భార్యయై, కామితార్థదు డన్న ఘనతదెచ్చె
గమలగన్బుడు సృష్టికర్త తనూజుడై, బహుకుటుంబకు డన్న బలిమి దెచ్చె
గలుషవిధ్యంసిని గంగ కుమారియై, పతితపావకు డన్నప్రతిభ దెచ్చె
గీ. నాండ్రు బిడ్డల దెచ్చుప్రఖ్యాతిగాని, మొదటికుండియు నీవు దామోదరుడవె
సీ. కడలి రాయనిమద్దుకన్నియ బెండ్లాడి యూచగా నిల్లటముండు లేమి
సహజ నొక్క టైన మండపాండవునకు బెండ్లి జేసితి వీవు పెద్దవేమి
చిరరత్నిప్రాడను జిన్న బిడ్డని కీవు గూర్చితి వారీతి గూడునేమి
ముగములనాటి పెన్మగువను ముసలన్న కొగి జేసితివి తగుం దగు మతేమి
గీ. తెలియ నన్యకుండవు గావు తెలిసికొన్న, నిట్టివాడని తెలియలే దెవ్వరికిని చిత్ర
సీ. నీజ్యేష్ఠపుత్తు డెన్నికకురానియశాశ్వతపు బనుల్సేయు సంతతము జగతి
వేరొక ముద్దుకుమారు డందటిమోహ, లతల స్త్రీపురుషులలంకె బెట్టు
నీతలాదరి లోకమాత పతౌపతౌ, దృష్టి జంచలవృత్తి దిరుగుచుండు
నీ వనన్యకృతాదిని బిడమాయావిధా, నుల జేయు దెవ్వరి దొలగనీక
గీ. నొకరికంటె గుణాధికులొకరుమీరు, ఇంతచక్కనదెలిసెమీయింటివరుస. చిత్ర.
సీ. సకలంబు నీయై యొకమట్టియాకుపై, నిచ్చు బరుండునా డెంత గలవో!
తన బిడ్డ డని యశోదాదేవి పొత్తుల, నిడుక ముద్దాడునా డెంతగలవో!
తక్కులమారత్త డక్కించుకొనగ ని, న్నెత్తుక పెంచునా డెంతగలవో!
భయలేశ మెఱుంగక బల్పముపడగపై, గంతులువై చునా డెంతగలవో!
గీ. పదుపుగలవాడ నేమిప్రాబల్కులంచు, దెలియవరిముక్కుముల్లంతగలవోలేవో! చి
సీ. కల్లుకల్లుచి వ్రేపల్లెవా రందఱు, హర్షింప నచట నీమాట సాగె
మధురాపురీచరమన జ లామోడించి, మన్నింప నచట నీమాటసాగె
ద్వారకాపట్టణధన్యులు నిను గోరి, కొల్వగా నచట నీకొల్వు సాగె

- గరిపురధర్మజం డురురాజసభ నిన్ను, భూషింప నచట నీముర్వసాగ
- గీ. నెరుకమాలినవాగునీవగువూ దలఁతు, రేని నీపొంకములుసాగునేమియచట? చిత్ర).
- నీ. దూడలతోఁ బెరదూడ మేయఁగఁజూచి, యట్టెపట్టుక చావఁగొట్టవలెనె
పొడవరావేగ నాబోతుకొమ్ములు పట్టి, విడువక దానిపే రుడుపవలెనె
ముక్కుతోఁ జెనకిన కొక్కెరాయనిఁ బట్టి, వెరవొప్పుగా మెడ విలువవలెనె
తన్ను; బోతని మృగాధమ మంచు నెంచక, తొడరిగ్నభమును ద్రుంపవలెనె
- గీ. యేమిఘనకార్యములుచేసి తిద్ధరిత్రి, నెన్నటికి నివౌవర్చిన విట్టిపరులె చిత్ర). 31
- నీ. కవ్వడి కెంత చక్కఁగబోధ చేసిన, సతంఘంనాకర్మ మిష్టపఱుప
రాయబారం బెంతరసికత నడపిన, ననికి భాతుం నాయత్త పఱుప
విశ్వరూపం బెంత విమరతఁ జూపిన, నోర్వసకురురాజు నులుకుపఱుప
విలుఁ బట్టనని యెంతో చెలిమిగఁ బలికిన, నవల సుయోగను నాసపఱుప
- గీ. పోరుచంపక చుట్టముల్ పోరనీల్లఁ, జూచుచు టివి యేనాటిచుట్టమీవు? చిత్ర). 32
- నీ. శ్రీమద్వికుంతపురీవ రేశుండ వయ్యు, గొల్లపల్లెల నుండఁ గోరుటేమి
యక్షీణలక్ష్మీకటాక్షపీఠుండ వయ్యు, ద్రోవలే కింటింటఁ దోచనేమి
భూరి చతుర్దశ భువనావళుండ వయ్యు, గడువేడ్కఁ దొఱులఁ గాయనేమి
సన్ననిదేవతాసంభావితుండ వయ్యు, నాలగాపరులతో నాడ నేమి?
- గీ. గొప్పలో గొప్పవాడవు కొలదిలోనఁ, గొలదివాడవు నిన్నెట్లు గొలువవచ్చు? చి
- నీ. దుర్యోధనుం డవధ్యుండ వంచు మానె గా, కలుక బంధింపఁగాఁ దలఁప లేదె?
గోపాలుండవు పూజఁగొందువేరాయని, సభ నిన్నుఁ దిట్టఁడే చైద్యుఁ డెదిరి?
నీలాంఛనంబులఁ బోయిచిహ్నాలు చాల్చి, తానె నీ వనఁడె యుద్ధతనిఁ బొండుఁ?
- గీ. నృపులు కొండలు వెఱచిరే నీకు మున్ను, ప్రాణముల కాసపడరేని భండనమున చి.
- నీ. రాజు లెవ్వరుఁ బజ్జీభోజన మిడకున్న, దాసునింట భుజించి తనియలేదో?
బంధువు లెవ్వరు గంధ మీకుండన, మువ్వంకలది పూయ మురియలేదో?
దొర లెవ్వరును బూసరము లీకుండినఁ, దెలిసి మాలికుఁ డీగ నలరలేదో?
ప్రభువు లెవ్వరు వస్త్రబహుహాస మీకున్నఁ, దెచ్చియిచ్చినచాకి మెచ్చలేదో?
- గీ. పాటి నేయంగ నేరాజు బురుగుండవో, మున్నె నీవన దెలిసిన దెన్న నేమి? చి.
- నీ. నాఁగలి కోక లన్నకు నిచ్చి శంఖాది, పంచాయుధము లీవు పట్టినావు
తాటిపెక్కెంబు కోల్తలపెద్ద కెత్తించి, గరుడధ్వజు బీవు గట్టినావు
వెలరాని కఱవోనివలువ జ్యేష్ఠున కిచ్చి, కనకాంబరం బీవు గట్టినావు
మద్య మగ్రజునకు మత్తిఁ ద్రావించి, జన్ను బాల్ పెరుగీవు జుట్టినావు
- గీ. తగువరివె యన్నదమ్ముల ధర్మమీవె, తీర్పవలెఁగానిమఱియొడుతీర్పఁగలఁడె. చిత్ర).

- సీ. అప్పనంబులు గొను నఖిలవిజ్ఞుండలే, శ్వరులచే వేంకటాచలనివాసుఁ
డరుదుగా నరువదా అనసరంబులు మహా, భోగంబుఁ గొనునీలభూధ్రవరుఁడు
పానకంబాలు సాఁబాలు భక్తుల కిచ్చి, యెసఁగును మంగళాద్రీశ్వరుండు
పుట్టకొలంది మైపూతఁగాఁ గొను మంచి, గందంబు సింహానగ ప్రభుండు
- గీ. సాటిసాములరీతి నిచ్చోట నీవు, మూర్తిమంతంబుఁ జూపక కీర్తిగలదె. చిత్ర. 37
- సీ. బొచ్చెచ్చేపకు నైన మచ్చరం బున్నది, తాఁబేటి కైన సత్త్వంబు గలదు
డీకొన్న నడవిపండికిఁ గల్గు రోసంబు, తెరనోటివరుఁడైన దెగువ నేయుఁ
బొట్టివానికి నైన దిట్టతనం బుండు, బాపని కైన దర్పంబుగలదు
చుంచురాజునకైన శూరత్వ మున్నది, ముసలికినైన జేపుష్టిగలదు
- గీ. సిద్ధమాభీరుడవునీవె బుద్ధి నెఁచఁ, గలికివై యేమి నేయఁగఁ గలవొకాని, చిత్ర 38
- సీ. మును నందగోపత్యములఁ గాయనప్పుడు, నకునయించిరె కంజజాదిసురలు?
విటచోరచేష్టల వ్రేపల్లెఁ దిరుగునీ, దగుమోల నచ్చర లాడినారె?
నరరథాశ్వముల సంగరవిధిఁ దోలునాఁ, డెంచి దిక్పతులు భావించినారె?
మగధేశుదాడికి మధుర వీడిననాఁడు, దేవర్షు లెల్లఁ గీర్తించినారె?
- గీ. యల్పునిగనెంచినారె యోకై కనాథ, నాథునిగనెంచినారెమున్దరణి? జెప్పుమ చి. 39
- సీ. పూతనాకుచ కుంభపూర్ణవిషస్తవ్య, పాయివై బ్రదికిన భాగ్యమేమి?
కాళియాశీవిషగ్రసన ప్రమాదంబు, గడచి జీవించిన ఘనతయేమి?
చాణూరమల్లదోస్తంభ ఘట్టన కోర్చి, లబ్ధజయుడవైన లాభ మేమి?
సాశ్వరాజామోఘ శక్తిపరమోగంబు, మాలిచుకొనిన సామర్థ్యమేమి?
- గీ. బడుగుదాసరివలె నన్ననస్త్రుముండు, బరుల కాశింతు విచట నీపంతమేమి? చి.
- సీ. పట్టి గొల్లదిరోటఁ గట్ట నోపివనీకుఁ గోసంబు లేకన్న నీసుగలదె?
జారచోరాదిచేష్టలఁ బ్రవర్తిల్లు నీ, కపకీర్తియన్న భయంబు గలదె?
భార్యచే దన్నులుఁ బడ్డవానికి నీకు, లజ్జలేదని యన్న లాఘవంబె?
కుండంటులేదని కొసరి మెక్కిననీకు, హీనత లెంచిన న్యూనమగునె?
- గీ. కోరిదాసులునిన్నెంత దూరుచున్నఁ, బంతమున్నదె నీకిసుమంతయైన? చిత్ర. 41
- సీ. కడు దొంగతనమునఁ గని తల్లివై చినఁ, దనబిడ్డనిగఁ బెంచె నిను యశోద
జనని గర్భము దించుకొనిన వేటొకతల్లి, కడుపుఁజేసికొనంగఁ గలిగె నన్న
తండ్రివివాహయత్నము నేయనొల్లక, తగులుకవచ్చె నీధర్మపత్ని
యన్న రారాజకీనున్న నీసోదరి, యింకి జోగి నానఁటుకొనియె
- గీ. నిట్టినీనంప్రదాయంబు గుట్టుబెట్టు, రట్టునే యదుఁ గనుము నాభట్టుతనము చిత్ర.
- సీ. పక్షంబు గలదండు పాండుఘాతులయందు, పాండవుల్ పడినట్టి పాటులేమి!
పూర్వజన్మమునందుఁ బూజించె గజ ముండు, గజరాజు పొందినగాని యేమి!

యలకుచేలునకు బాల్యస్నేహితుడ వండ్రు, నెఱిఁ గుచేలుడు పడ్డనెవ్వలేమి!

ప్రహ్లాదుఁ డాజన్మభక్తియుక్తుం డండ్రు, ప్రహ్లాదుఁ డొందిన బాధలేమి!

గీ. యెంతయూఁస్యమున వారి నేలినాఁడ, విట్టిదే నీవయారసం బెంచి చూడ. చిత్ర).

సీ. అనఘమా విప్రసత్రాన్న మెంగిలిఁ జేసి, తీవె మున్ క్రతుభోక్త నేనె యుచు
సవతితల్లికొమాళ్ళ సమయించి తుదటి, దరుగని రాక్షసాంతకుడ ననుచు
బంధువు లనోఽన్య వై రాయబాతులుగా, నడచితి భూగారహారి ననుచు
బలిమి నన్యస్త్రీలఁ బట్టితి మెదటి, స్వప్నద్రృష్టాచర్యమతి ననుచు

గీ. లోకమున నడ్డమెవ్వరు లేకయునికి, హద్దులేట్లు నడచితి వళుకుమాలి. చిత్ర). 44

సీ. ఆదియోగ్యంతరంగాలానబంధంబు, వలించుకొన నీకు వశముగాదో!

వేదాంత సకృద చుఁబితల మంత్రావర్ణ, నల గుహలుండి రానలవిగాదో!

నిమిషార్థనిమిషాది నిత్యవేళాచక్ర, గతి నిరోధించి రాఁ గ్రమము గాదో!

వక్రకంటక పంకవత్కూరజనమనః, కాపథంబులకు గా లోపరాదో!

గీ. యేమి యూఁస్య మిది నీకు నేల సకల, జంతుపంతానరక్షావిచక్షణునకు. చి. 45.

సీ. కఠిన స్తనంబుల ఘట్టించి దట్టించి, జడలచే మోచి నున్దొడల నదిమి

పలుగఁట్లుచేసి గోరుల నాటి దొమ్మిగా, యువతీసహస్రంబు లుపరతాది

బంధనంబుల నిన్నుఁ బైకొని తమిరేచి, రమియింప నిదురింపరాక నాటి

బడలిక దీఱ నాపఁగరాని సుఖనిద్రఁ, బవళించియున్నట్టి భావ మిచటఁ

గీ. దోచుచున్నది సంపుల్లతోయకాక్ష!, మేల్బళా! యింక జాగేమిమేలుకొనవె. చి.

సీ. నీబొడ్డుదమ్మిలోనికిఁ జొచ్చి చూచిన, నలువకు నీలోతు దెలియకున్నె?

బహుసహస్రాంగనాగృహముల నిరుగన్న, మునిరాజు నీమాయఁగనకయున్నె?

నీవిశ్వరూప మెన్నికఁ జేసి పొడఁగన్న, నరుఁడు నీయురువుదా నెఱుఁగకున్నె?

తనరునఃపీఠి నిన్ననిశ మారాధించు, హరుఁడు భవత్తత్త్వ మరయకున్నె?

గీ. గరువమేటికినీరుర్మమెరుఁగరనుచు, దెలిసినమహాత్ములకునై నఁదెలియకున్నె. చిత్ర

సీ. పురుషాకృతిగ నిన్ను గురుతుఁబట్టఁగ రాదు, స్త్రీమూర్తి వరుచును జెప్పరాదు

పరఁగ నపుంసకభావ మెన్నఁగరాదు, రూపంబు గల్గు తెఱుంగరాదు

గుణవఁతుడ వటంచు గణుతింపఁగరాదు, మర్యాద దెలియ నేమితికి రాదు

కులజుడ వరుచు నిక్కువముఁ జెప్పఁగరాదు, స్థల మెక్కడనొకాని తెలియరాదు

గీ. వస్తునిర్దేశ మొనగింప వశము గాని, నిన్ను వర్ణింపరాదయా నిశ్చయముగ. చిత్ర

సీ. నమ్ముదు రేరీతి నారదు నాత్మజు, మానినిఁ జేసినమాయవాని?

దలఁతు రేరీతి నల్ దలదయ్యము నోలి, బొడ్డుదమ్మినిఁ గన్న పురుషమణిని?

భూషింతు రేరీతి పుష్పబాణవిరోధి, విషయభ్రమితుఁ జేయు వేసగాని?

భాషింతు రేరీతి బ్రహ్మాదిమౌళకప, ర్యంతంబు గలిగినవంతవాని?

- గీ. నిన్నెఱిఁ గెఱింగి యందఱు సన్నుతింతు, రెవ్వరికి నీవు కావలె నెంచిచూడ? చి.
 సీ. ఎక్కడ నీకన్న దిక్కు లేనట్లు ని, న్నర్చింతు రబ్బగర్భాదిసురలు
 మఱి యెందు గతిలేనిమాడ్కి మహా యును, ల్నియందె లక్ష్యము ల్నిలుపుకొందు
 రిలఁ దరణోపాయ మెందున లేనట్లు, సజ్జనుల్ నీకథల్ చదువుకొండు
 పగతుర మెయ్యెడ బ్రతికెద మన్నట్లు, దునిసిరి నీచేత దనుజు లెల్ల
- గీ. దత్తమంసిన శుద్ధబుద్ధస్వరూప, మింత యధికార మెన్నటిదేమి చెపుము. చిత్ర.
 సీ. ఆడించెదవు బొమ్మలాటవాఁడును బోలె, సర్వచరాచరజంతువులను
 కనుకట్టు గట్టెదు గారడీడును బోలె, మిథ్యాప్రపంచంబు తథ్యముగను
 వేర్వేఱఁ దోతువు వేషధారియుఁ బోలె, బహువిధదేవతాభద్రకళలఁ
 దెలిపి మాప్పుదువు జక్కులవాని చందానఁ, బ్రజల సంపద్రంగవల్లిఁ జేర్చి
- గీ. యిట్టివేకద నీవిద్య లెన్నియైన, నింక నేమిట ఘనుడవో యెఱుంగరాదు. చిత్ర.
 సీ. కూరిమి నల తంతెగొట్టునన్నావ్యసితో, ముచ్చటించెద వేమి పుణ్యమూర్తి
 సాటిగా వెలిగొండ వీటిజంగముచెల్మిఁ బచరింతు వేనాటి బాంధవుండు
 వెలిపాపపాన్పుపై వేడ్కతోఁ బవళింతు వదియేమి భోగిభోగాంతరంబు
 పొరుగిండ్ల కేప్రొద్దుఁ బో రాఁ దలఁచునింతఁ, బాయకుండెద వేమిభాగ్యలక్ష్మి
- గీ. మంచినహాహాసములుగల్గెనెంచిచూడ, నీకె తగనట్టివారితో నెనరు నెఱప. చిత్ర.
 సీ. అఖిలపోషకుడవ న్నాఖ్యమాత్రమెకాని, కర్తవునీవె భోక్తవును నీవె
 యక్షురుండ వసుప్రఖ్యాతిమాత్రమెకాని, చర్చింప వేఱొండు నాక్షిగలఁడె
 సుగుణాబ్ధివని నన్నుస్తుతయొనర్చుటెకాని, సర్గుణుం డెవ్వఁడు నీకు మించ
 విశ్వాత్ముడ వలయు పనుతింపబయెకాని, చొచ్చునన్నెవ్వఁడు చూచినాఁడు
- గీ. వినుకరలులెగాని నిన్నునీవిశ్వములను, మొదలెఱుంగును రేనిజంబునకుఁబిల్వ. చిత్ర.
 సీ. ఒకగుణంబుననీవె సకల ప్రపంచంబుఁ, గల్పించిత వభూతకల్పనముగ
 వేఱొకగుణముచే విశ్వవిశ్వప్రాణ, రక్షణం బొనరెంతు వక్షయముగ
 మఱియొండు గుణముచే మండలంబులు గూడఁ, జుఱపివేయుదువునిశ్శేషముగను
 నిర్గుణంబున నీవె నిరవకాశంబుగాఁ, బట్టకయుందువు బయలు మెఱసి
- గీ. గుణమొకటిగాదు తెలిసినగుణము లేదు, చెరిసను గొల్పరాదువచింపరాదు. చిత్ర.
 సీ. జీవిని జీవి భక్షింపఁ జేసితీ వింతె, కొనపెట్టినావె చెతినుల కల్లఁ?
 జేసినంత భుజింపఁ జేసినా వింతెకా, కెక్కువలెవ్వరి కచ్చినావు?
 కర్మసూత్రంబునఁ గట్టి త్రిప్పదవుగా, కచ్చునొక్కనిఁ బోవనిచ్చినావె?
 వెనఁ బృథక్పృథుల వేఱుఁ బెట్టితివి గా, కంటి కైకమత్య మిడనావె?
- గీ. తెలిసె నీరక్షకత్వంబుదేవదేవ!, వేఱె గతిలేక నిన్ను సేవింపవలసె. చిత్ర.
 సీ. నీరుపట్టుగ నుంట నా రాయణుడ వండు, నారాయణాఖ్యాధికార మేమి?

బలీసి యంతట నీవె గలుగ విష్ణుడ వందు, రావిష్ణునామప్రభావ మేమి?

ముగురు నీవై వెలుంగంగ గేశవుడ వండు, కేశవాభిఖ్యాప్రకాశమేమి?

సిరికి మగడవై మెరయ శ్రీపతివండు, శ్రీపతినామప్రసిద్ధియేమి?

గీ. పెట్టు పేరులనేకముల్ పుట్టు పేరు, గుఱు తెఱింగిన నీమూలమెఱుంగవచ్చు. చిత్ర. 56

సీ. వేడని చూడక విసినవహ్నిజ్వాలఁ ద్రావెదోతేనియఁ ద్రావినట్లు
భారమం చుక గోవర్ధనపర్వతం, బెత్తెదో పూబతియెత్తినట్లు
విషపుంజ మనక నాభీలాజగరజహ్వా, జింపెదో ప్రాబట్టఁ జింపినట్లు
వెన నసాధ్యుం డని వెరవక నరకుని, నఱికెదో పార్వేట నఱికినట్లు

గీ. భక్తసంరక్షణ త్వరాపరవశతను, జేసినావేమొ యూరక సేయఁగలవె? చిత్ర. 57

సీ. వత్సాపహరణగర్వము మాని యజుఁడు దా, నపరాధి ననుచు పాష్టాంగమెఱుగె
భవుఁడు బాణున కాజి బాసటయై వచ్చి, భక్తుని బట్టిచ్చి ప్రణతిఁజేసె
వజ్రశిలావృష్టి వర్షించి లజ్జించి, తప్పు జేసిననుచు దండ మిడియె

సమవ ర్తభీతి నంజలిఁ జేసి యాత్మలో, కస్థితు గురుపుత్రుఁ గాను కిచ్చె

గీ. ఊణిఁ బుట్టుకమాలినగొల్ల వాని, నిన్నునావేల్పు లోడింప నేర రేమి? చిత్ర. 58

సీ. కొనముట్ట హెచ్చుతగ్గుల ప్రాతసుద్దుల, తాతపుస్తక మొకఁ డాతతాయి
ముచ్చిలి నీటిలోఁ జొచ్చి డాగిన వాని, పావన మేమి! వెఁబడిగఁ బెద్ద
కోటమీనంబ వై యాటొండుసంద్రము, ల్నిముసంబులో నీది నెమకి వాని
డొక్క వ్రక్కలుగఁ గఱుక్కున బరిఁ గోసి, కడలేనినుడువు లెక్కటికి నోట

గీ. మాట వెళ్ళనివానికి మగుడ నిచ్చి, యింతపనికిని నవతార మెత్తితీవు. చిత్ర. 59

సీ. అబ్ధిపయఃపాత్ర మద్రాణంధాన, మహిరాజగుణము దా రమరఁ గూర్చి
యమృతాభిలాష దేవాసురుల్ మధియింప, గిరి మున్నఁ గచ్చపాకృతి వహించి
నిర్వహించుట గాని సర్వకాశ్యపులలోఁ, బజ్జీభేదముఁ జేసి పల్మతాన

కొల్పి దైత్యులనోరుఁ గొట్టి యాదిత్యుల, కమృతాన్న మిడితి వాయుమరులందు

గీ. బక్షపాతివి గావె? యథ క్తిఁబడిరి, నమ్ముదురె యానిశాలు లెన్నటికినిన్ను. చిత్ర.

సీ. ఉక్కునఁ బసిడికన్ రక్కసుఁ డొకఁడు ప, ల్దిక్కు లోరిచి బొల్లిపక్కిమాపు
నెక్కు తాతెక్కడఁ జిక్కెడు నంచునీ, యిక్కువ లరయంగఁ గిక్కురించి
నక్కితి విలక్తిందఁ జొక్కపుఁ బందివై, కొక్కరింపుచు నాతఁ డక్కడికిని
మొక్కరింపఁగఁ జొరఁబొక్క లే కట వాని, డొక్కగఱుక్కునఁ జెక్కిపట్టి

గీ. నొక్కి పుడమింత నీటిపై కెక్కఁదీయ, మక్కువ దనర్ప నదియేమి రక్కరింపు. చి.

సీ. అయవారు చదివించినట్లుగాఁ జదువక, మఱి కొట్టి తిట్టక వెఱపుఁ గొనక
తనయుఁ డెంతో పరధ్యానంబుగా నున్నఁ, దండ్రీ వల్దని చెప్పఁ దగఁడె ధాతి
నీకుఁ గోపం బేమి నృహరియాపంబున, స్తంభంబులోఁ బుట్టి చటులనేత్ర

- దంష్ట్రానఖప్రభదహనకీలలః బోలి, భగ్గురనంగః బైఁబడిహిరణ్య
 గీ. కళిపుఁ దునుమాడిప్రహ్లాదుఁగరుణనేలి, తందటికసహ్యమయ్యనిన్నపుడె కనఁగ. చి.
 సీ. కళ్యపుఁ డదితి నిల్గన్నవారలు గారె, పెంచిరే మరుగుజ్జుబిడ్డ వనుచుఁ
 గుండిక దండంబు గోఁచితో వచ్చిన, కపటవటుండు నిక్కముగ భూమి
 సురుఁడు గాఁ డని యాత్మగురుఁ డీయ వలదనఁ, గరుణించి బలికాత కామితార్థ
 మొస, గంగ నభివృద్ధి నొంది మే లోర్వక, ధర్మంబు నాల్గుచాదముల జరుపు
 గీ. నట్టిదాతనుదిగఁద్రొక్కియతనిసిరులు, దెచ్చికులగోత్రభేది కీ నిచ్చకఁబా. చిత్ర).
 సీ. జపతపోనిష్ఠుఁడౌ జమదగ్ని కుదయించి, కరము దారుణవృత్తిఁ గత్తిగట్టి
 కినుక రాజద్రోహమునకు శంకింపక, సకలభూపతుల గొంతుకలు గోసి
 కార్తవీర్యార్జునుకరసహస్రం బొండు, తటి గండగొడ్డంట నటికివైచి
 వసుధపై రక్తప్రవాహంబు లొనరించి, తజ్జలంబులఁ బితృతర్పణములు
 గీ. సేసి యిల విప్రులకు ధారఁ బోసినట్టి, కీర్తియే కాని బ్రాహ్మణకృత్యమగునఁచి
 సీ. తా వచ్చెద నటంచు ధైర్యలక్ష్మి మహీజ, వెంట రా నడవికె వెడలినావు
 సుగ్రీవుఁ డున్నచో సొమ్ము దా నిడ నీత, యాజాడ నతనిపొందతికినావు
 ముందు జానకి లంక మూర్ఛించి చొచ్చి నిన్, దెచ్చినరిపుల సాధించినావు
 వై దేహి భవదంకవసతిఁ గూర్చున్నచో, భువనసామ్రాజ్యముల్ పొందినావు
 గీ. గట్టిగా మైథిలినిఁ జెట్టఁబట్టినట్టి, పౌరుషము లబ్బె నేనాఁటి పూరుషుఁడవా. చిత్ర
 సీ. ధర్మవిఘాత మిద్ధర నీ మౌనర్చిన, మూఁడులోకంబులు మ్రోసె నపుడె
 జనకునికూఁతు నిచ్చను బెండ్లియాడంగ, సరనాథకోటులు నవ్వి రపుడె
 పుణ్యజనంబులఁ బోరి బాధింపంగ, సుర లద్భుతము నొంది చూచి రపుడె
 సంతతాశ్రిత విభీషణు రాజుఁ జేయంగ, నల రవీందులు సాక్షి నిలిచి రపుడె
 గీ. మంచినడవడి నడిచినా వెంచిచూడఁ, గీర్తిగల మూర్తివే యిట్టి వార్త లరయ.చి.
 సీ. సన్నుని నధ్వరసాఫల్యుఁ గావింప, జానకీపరిణయోత్సవము గలిగె
 రవినందనునిఁ గీశరాజ్యాధిపతిఁ జేయ, సేతుబంధనకీర్తిఁ జెందఁగలిగె
 బహుదేవతాస్త్రీల బందిగంబులఁ బావ, జెఱ నున్నవై దేహిఁ జెందఁ గలిగె
 నలవిభీషణుని లంకాధినాథునిఁ జేయ, నెలమి నయోధ్య నీ వేలఁ గలిగె
 గీ. నబ్బె నీకుఁ బరోపకారైకఫలము, లంతియే కాక నీచేత నైన దేమి!. చిత్ర. 67
 సీ. ఒకపినతల్లి మే లోర్వలే కనిచిన, విపినంబులకుఁ బోవువెట్టి గలఁడె?
 తండ్రి మృతుం డైనఁ దనరాజ్య మత్తటి, నేల రాకుండినవేల గలఁడె?
 యనుజుండు వలదన నాలిమాటలు విని, చెడుగిట్టిఁ బట్టఁ బోవెడఁగు గలఁడె?
 పరదేశముననుండి బలవద్విరోధంబు, బలిపించుకొన్న వెంగలియుఁ గలఁడె?
 గీ. నీవుసేసినపను లిట్టి నేరుపరివె, జగదుపద్రవమెట్లు పోఁ జఱచినావా. చిత్ర. 68

- సీ. నినుఁ గోరి కన్నతండ్రిని నీనిమిత్తమై, చింతించి మృతిఁ బొందఁ జేసినావు
నిను వని స్నేహింప ననుజు నాఁకటి కేమి, యొసఁగ కీవే పండ్లు మెసఁగినావు
నినుఁ గపు ల్గొల్చి తల్పినకార్య మీడేర్పఁ, బిదపవారలఁ జెట్లఁ బెట్టినావు
నినుఁబాయ కడవికిఁ జరుదేర నిల్లాలి, నొరుపంచఁ గొన్నాఁడు లుంచినావు
- గీ. రాజకళఁ జూచి ని న్నొక రాజువనిన, మానుషంబేది? యిదియంతమాయగాని. చిత్ర.
- సీ. కులగురుద్వేషి నొజ్జలుగ వెన్నొని కాచి, నిఘ్నరమంత్రము లేర్పినావు
పూర్వదేవతలు కాపుర మున్నపురియందు, వంచించి యగ్గిఁ బెట్టించినావు
తాతలతరమునఁ ద్రవ్వించినపయోధి, పేరుగాఁగొంత పూడ్పించినావు
మోసమా టెఱుఁగక మోహించి వచ్చిన, యెలనాగముక్కుఁ గోయించినావు
- గీ. బళిర! నీవంటిధార్మికుఁ బ్రస్తుతింపఁ. గొదువలింకేమి కైవల్యమెదుటవచ్చు. చిత్ర.
- సీ. శౌర్య మెక్కించి విశ్వామిత్రుఁ డూరకఁ, దొడరింపఁ దాటకఁ దునిమినావు
వైదేహి వాక్యనిర్బంధంబుఁ ద్రోయలే, కటిముఠి మారీచు నఱికినావు
వెనుకంజవైచిన విడువకపైకిరా, నరుదుగా ఖరుతలఁ దరిగినావు
మొట్టోయనుచు దేవమునులువారెన్నొల్పొ, యనుసరింప దశాన్యుఁదునిమినావు
- గీ. కాని రోసంబు గలదె నీక్కముగనీకు?, మనసుమెత్తనివాడ వేమనఁగవచ్చు. చిత్ర.
- సీ. కొంచెపుఁ బని దాసి నించుకదండింపఁ బగబట్టియది యెన్నిపాట్లు వెట్టె
బలిమినిఁ బట్టిశూర్పణఖ నాసికఁ గోయ, నది నీకుఁ బిదప నెంతలఁతఁ దెచ్చె
జిన్నతనంబునఁ జెనకి పోఁ దోలిన, మారీచుఁ డొనరించె మాయలెన్ని
నిరవరాధునివాలి నురుశరాహతిఁ గూల్ప, వానియిల్లా లెంత వగచి తిట్టె
- గీ. స్వామివై యేమి యెఱుఁగవు స్వల్పకార్య, కారణంబున నెన్నెన్నికతలుపుట్టె. చి.
- సీ. నీపేరు వినుటకే యోపక చెవిఁ గంటఁ, గట్టుకున్నాతనిఁ గావనేమి?
కలన నీతోఁ గత్తిఁగట్టుకపోరాడు, వాని సోదరునిఁ బ్రోవఁగఁ బనేమి?
బాధింపఁ దగుమహాపాతకుం డటుచేరి, నీవాడనంటె మన్నింప నేమి?
మాయవేసముల నీ మర్మమారయు దున్న, విమతదూతలఁ బట్టి విడువనేమి?
- గీ. పతితశరణాగతావనప్రకటదీక్ష, లోకములకబ్బురంబుగ నీకె కలదొ? చిత్ర. 73
- సీ. పటపిన శస్త్రంబె బహుముఖంబుల దైత్య, వాహినీమర్మముల్వొచ్చి వెడల
ముందు దూసిన బాణమునకన్న సరిమించి, వెఱకమ్ము దైత్యులవిఱుగఁబొడువ
నేసినమార్గణం బెదు రెక్కి యితరాస్త్ర, మడఁచి క్రవ్యాదులమగుడఁ జేయ
నిగిడించిన శరంబె నిర్జరాగులఁ ద్రుంచి, తొడిఁదొడిఁ దనకుఁ దాదొనకుఁజేరఁ
- గీ. దొలఁగి రసుకులుకొంతనీబలిమిదెలసె, ముష్టినీదెంతనీయస్త్రములదె వింత. చిత్ర.
- సీ. అడవిలోఁ దెరువర్ల నుడుగక తినుచున్న, యాఁడుదాని వధించుటర్హమగునె?
చిక్కినవారికిఁ జేతు లైంతయుఁ జూచు, షొండివానివధించ ముఖ్యమగునె?

యెక్కడెక్కడనైన నేలుక తిరుకాకి, కన్నబో బొడుచుట ఘనగుణంబె?

కడు వ్రేలు బడి గడ్డికఱచినమారీచు, దఱిమి బాధించుట నెఱతనంబె?

గీ. యెవ్వరేరాజులొనరించిరిట్టిపనులా?, చేసితివియింక నెద్రేని సేయగలవు! చిత్ర. 75

సీ. రాజకార్యపరుండు తేజోబలాధికు, డాంజనేయుండు భృత్యుఁ డగుటఁజేసి
యమితశౌర్యుండు ప్లవంగమకులేశుఁ డినజు, దఱిలేనిన్నేహితుఁ డగుటఁజేసి
విమతమర్మజ్ఞుండు విశ్వానధరితాత్ముఁ, డలవిభీషణుఁ డాపుఁ డగుటఁజేసి
సుమనస్కు లమనస్కు లమృతవాక్యంబుల, బొసంగ నాశీర్వదించుటనుజేసి

గీ. లంక సాధించితివి గాని లావుచేత నిర్జరారుల గెలువంగ నీతరంబె. చిత్ర.

సీ. నడువఁజాల దని జానకి నెత్తుకొని ముందు, నడచువిరాధుని నలుకుటేమి?

చనవున వై దేహి చనుబిడ్డవలె నోట, బట్టినయైంద్ర కన్గొట్టు టేమి?

సీత సంతోషింపఁ జిత్రవేపముఁ దాల్చి, తిరుగుమారీచుని నరుకుటేమి?

తల్లినివలె దెచ్చి ధరణీజను నశోక, వని నిల్ప రావణుఁ దునుముటేమి?

గీ. కోప మిటులేమి? వారుమహాపరాధు? లైన ముక్తిప్రసాదార్థులగుటయేమి? చిత్ర

సీ. పరతాజ్యకాంక్షలో బట్టకుండెద వైన, సుగ్రీవునగరంబుఁ జూడరాదె?

పరధనంబున కాన పడకయుండెద వైన, నాలంక నొకరాయి యంటరాదె?

పరయోష పైనిచ్చి బాయకుండెదవైన, నలశూర్పణఖముక్కు నిలుపరాదె?

పరదానవులఁ ద్రుంపఁ బంతగించెద వైన, మూల దైత్యులఁ దోలి పుచ్చరాదె?

గీ. చేసిన ప్రతిజ్ఞలో నొండు వీన మైన, దప్పవోకుండ నడచినధార్మికుడవా! చిత్ర.

సీ. నిర్దయాత్ముల కాని నిత్యాగ్ని హోత్రాది, కర్మనైష్ఠికు లైనఘుచులు గారె?

శుచిశూన్యులే కాని శ్రుత్యాదిపాఠక, ప్రకటవేదార్థబోధకులు గారె?

సత్యహీనుల కాని చంద్ర శేఖరపాద, పద్మపూజానందపరులు గారె?

మాయికులే కాని మంత్ర ప్రయోగోప, సంహరణ క్రియాచణులు గారె?

గీ. కులముబ్రాహ్మణ్యమ సుదైత్యకులమునెల్లు, గూల్చితివిబ్రహ్మహత్యకుగొంకకహహ?

సీ. ఒక్కవ్రేలునఁ గూలునో వాలి బలశాలి, చెల్లుమాటొగ్గి వేసితివిగాని

మొనసి నీలు నెపజ్జీముఖుడు తన్నాభికా, మృతకుంభ మగలఁ గొట్టితివి గాని

కుంభకర్ణుడు రణక్షోణిలో దీరునే, తీఱని నిద్ర నెదిర్చె గాని

చిక్కునే యింద్రజిత్తుక్కునసోదరుం, డశననిద్రలు మాని యడఁచె గాని

గీ. యింద తాయంబులెరుగుదునందువలన, మడిసిరనురులు నీజేతమడియువారె? చిత్ర.

సీ. మొనలిఁ బెట్టినకస్త్ర మొట్టపెట్టినహస్త్ర, రక్కరించితి నన్నరంబె మేమి?

తులువ పల్కురిలోన వలువ విప్పంగ జాన. సిగ్గుఁగాచితి నన్నపగ్గయేమి?

బలువు శాపముచేత బండపాటిననాతి, అంకుఁ బాపితి నన్న బింకమేమి?

పెద్దమోదినభీతి బెగడివచ్చినకోతి, కండజేసితి నన్న యందమేమి

గీ. భవభయంబున నిన్నెంత ప్రస్తుతింపఁ, గరుణఁజేపట్టలేని నీ ఘనతయేమి? చిత్ర 81

నీ. నీచువాసనచేత నీటిలోనుండుట, యెక్కవప్పులను రాఘవులకొనుట

కడుపాఁకటికిఁ దొంగకాయలు మెక్కుట, యని నోరు దెఱచి పెట్టఱచుచుంట

సిరిగల్గి బిచ్చపుఁజిప్పఁ జేపట్టుట, చేక త్తి పరరాజుచేతి కిడుట

పట్టణప్రజకుఁ జెప్పక పాఠిపోవుట, కలుద్రావి నిను నీవె తెలియకుంట

గీ. మ్రోనువై యుంట గుఱ్ఱపుమనిసినంట, పుడమినాడిక సేయక విమన నిన్ను. చిత్ర.

నీ. ఖరు నాజిలోఁ జొచ్చి శర ముచ్చి పో నేయ, వెనుకకు లంఘించి వెటచే ననిరి

యనిఁ బాటునో కోఁతి యని మ్రానిమాటున, నేయ వాలినిఁ బొంచియేసెననిరి

గరుడధ్వజం డన్న గురుతుఁ దెచ్చుటకున్న, బలభీతి శస్త్రాహి బద్ధుఁ డనిరి

బలినిఁ జంపఁగ రానివరమున యాచింప, వృత్తి నాతని భీక్షమెత్తె ననిరి

గీ. యశమదెంతొప్రయాసలభ్యంబెకాని, యెంతలోవచ్చుననకీర్తి యెఱుఁగవేమి! చిత్ర.

నీ. ఘోరకబంధుదీర్ఘదోర్దండముల్, దరిగి వచ్చిన మాట తథ్య మేని

పక్షిఁకంతాత్మజ ఫణిరాజబంధమో, చనుడవైవచ్చుట సత్య మేని

మైరావణాభేద్య కారాగృహముఁ గూల్చి. బ్రదికి వచ్చినపల్కు భద్రమేని

మారీచుడునైరమాతూభ్రమతఁబాసి, విజయ మొందిననుద్ది నిజమ యేని

గీ. కలితరాజోపచారభోగములఁ గీర్తి, శాలివై యిందుమెఱయుట సాక్షిజగతి. చిత్ర.

నీ. నీశాంతి యంబోధినిర్భగాంబువులు బా, ణముఖంబునకుఁ దెచ్చునాఁడె తెలిసె

నీకోప మరి రావణైకానుజమ్మనా, నగరి రాజుగఁ జేయునాఁడె తెలిసె

నీకీర్తి కపటదుర్నితుఁడౌ ధ్యాంతుదా, నపుతప్పుఁ గాచిననాఁడె తెలిసె

నీయభిజ్ఞత యవినిందిత నీతన్వి, నగ్నినిఁ జూరు మన్నయపుడె తెలిసె

గీ. నెంచరానిగుణాధ్యుడ లీవెయసుచుఁ, దెలిసిమొక్కెద నితరమాదిక్కులేక. చిత్ర.

నీ. జనకువాక్యమున రాజ్యవిసర్జనమె కాని, యడరుశౌర్య మొకింత విడిచినావె?

దీక్ష నాభరణము ల్దివియుమాత్రమె కాని, వర ధనుర్పాణము ల్వదలినావె?

వ్రతమని కాంచనాంబరముఁ గట్టపు గాని, బిగువు వజ్రాంగిమై విడచినావె?

ప్రతినబదార్థమే మితర మొల్లపుగాని, యభిమానధనముపై నలిగినావె?

గీ. నిఖిలరక్షోవిహరణ నిర్భయక, వేషధారివి నీ మునివృత్తి యేమి? చిత్ర. 86

నీ. వెఱపించఁగలవొ చేవిలు నీ కొనంగి తా, విగతకోషుండైన విప్రవరునిఁ

గట్టించఁ గలవొ నాగరముపై సేతువు, మలలఁ గోతులమూక లలరఁ బట్టి

ఘనత నీఁ గలవొ యన్నను గొట్టి తమ్మున, కారాజ్య మాచంద్రతారకముగ

వేంచేయఁ గలవొ విస్వధిఁ దేరగ నున్న, పుష్పకం బెక్కి నీపురికి మరల

గీ. జగతినిటు సంతతోత్సాహచరణమునకు, యుక్తిసేయుదు వోహానీశ క్తిదెలిసె. చి.

నీ. నిన్నె దుర్మొనరాని నెపమునఁ గోపించి, కోపితహితు సూతుఁ గొట్టవలెనె?

నంబంధినోటఁ గొంచపుమాట రా వాని, కరిపురం బలుకఁ బెకల్పవలెనె:

నిను జూచి వేడ్క నొందిన గర్వముగ నెంచి, నిండిపాతెడు నేరు నిలుపవలెనె?

చెలికానివలె నొద్దఁ జేరి యెత్తుకొనంగఁ, గినుకఁ ప్రలంబునిఁ దునుమవలెనె?

గీ. ఎంతరోసంబు గలవాఁడ వేమినీవు, తెలివికాఁడవె బలరామ! తెలిసెనిందు. చిత్ర

సీ. పరపురుషాకృతి గురుతుగాఁ జూడక, త్రిపుర పతివ్రతాతిలకములను
విటపయుక్తి భ్రమించి విఫలభ్రమతఁజేసి, తత్పతీవతుల దుర్దాంతబలుల
హతము నేయించితి వల మహానటునిచే, రథరథాంగాశ్వసారిధిశరాన
గుణనిషంగాస్త్రము లోకొరినట్లుండు నే, నమకూర్చి యసురుల సంహరించి

గీ. సాహసుఁడవై తినిన్నుంచిశంకరుండు, త్రిపురసంహరుఁడనునాఖ్యఁదెచ్చుకొనియె. చి.

సీ. సకలవర్ణంబులు సంకరంబులు జేసి, యఖిల ధర్మములు శూన్యములుసేసి
భూతలంబును బాపభూయివ్యముగఁ సేసి, పరగఁ బ్రపంచంబు భ్రష్టుసేసి
కలి విజృంభించినకడపట నానీవు, తురగవాహనుఁడవై దోర్విరాజ

ఖడ్గచంచద్ధారఁ గలుషాత్ముల వధించి, శిష్టసంరక్షణ సేయు తెల్ల

గీ. ననిశము చరాచరాదిజీవావనైక, జాగరూకుఁడవా నీవు జాగుదెలిసె. చిత్ర. 90

సీ. భువనమోహన! కృష్ణమూర్తివి నీ వేని, నాలీల లిచ్చట నాడవలదె?
బలసమజ్జ్వల కామపాలుఁడ వీవేని, దీపించి యాబల్మిఁ జూపవలదె?
వీరన్యసింహావతారుఁడ వీవేని, దత్తేజ మింతైనఁ దాల్పవలదె?
సత్యసిక్రమ! రామచంద్రుఁడ వీవేని, నాపౌరుష మొకింత చూపవలదె?

గీ. యెంచ దేవర దైవమోయివె కాని, చూపఱుగునీదుమహిమను జూపవలదె? చిత్ర.

సీ. ఆలగాఢరివాఁడవనక నిన్నుఖిలవే, దాంతమార్గవిహారి వందునేమి?

హలముఁ బట్టినవాఁడ వనక నిన్బహువిధా, జాఁడనిర్వాహుఁడ వందునేమి?

యలసార్ధివాఁడ వం చనక నిన్ను సమస్త, శాస్త్రప్రపూర్ణుఁడ వందునేమి?

యడవి ద్రిమ్మరివాఁడవనక ని స్వకలలో, కాపన్ని వారుఁడవందు నేమి?

గీ. పుడమినీగగుకొంచెపునడతలెంచ, కభినుతింతునెలోకైకవిభుఁడవనుచు. చిత్ర. 92

సీ. మామయిఁటికిఁబోవ మంచితీర్థము పుట్ట, దతఁడంత కారువాఁ డతఁడె నుమ్ము
పురుక కంచము తోలుపుట్టంబు గలమిత్రుఁ, డెందు నన్నముఁ బెట్టునేమిగప్పు
మాటమాత్రంబైన మగువ నోరాపదు, కొడుకుపెట్టునె తలగొట్టమారి
యన్నది మేషాండ మున్నదిచ్చేదొక్క, తొట్టిగొడ్డది నీకుఁ దోలు నేమి

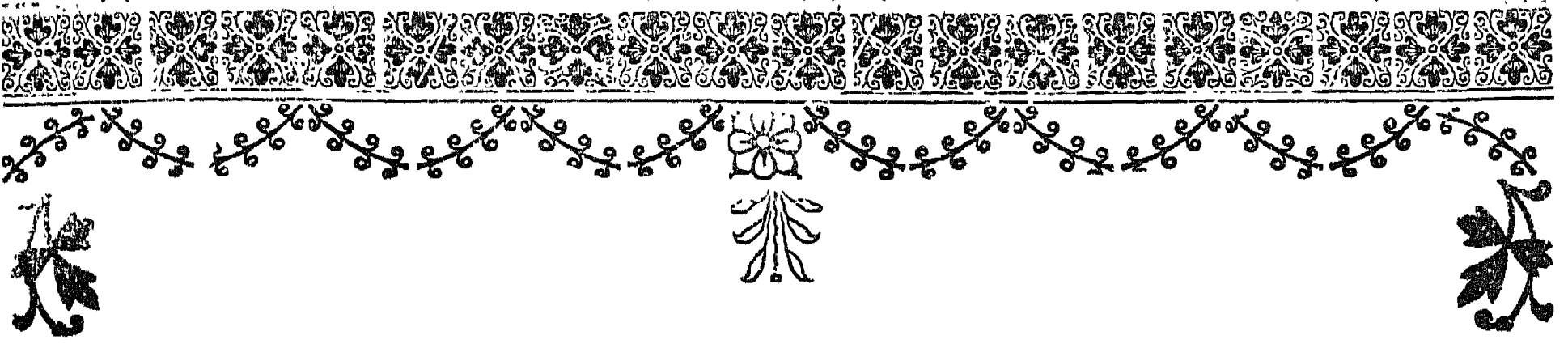
గీ. ఎవ్వరింటికిఁ బోయిననేమిఫలము, ఉన్న చోనుండిసిరులఁ బొపొందుమయ్య. చిత్ర.

సీ. దుర్జనభంజనోద్యుక్త సుసర్పన, ధారివే నీవు యథార్థముగను

శాత్రువభయదనిస్యన పాంచజన్య భూ, పితకరాంబుజుఁడవే సిద్ధముగను
మత్తారిభేదనాయ త్తకామోదకి, నిజకరభరితమే నిశ్చయముగ

- ఘోరవిద్విడ్రక్తధారార్ధ్రనందక, సంధానపాణివే సత్యముగను
 గీ. నన్ను తామోఘబాణైకశారజ్ఞచక్ర, శయుడవే నస్మృవచ్చునేస్వామి! నిన్ను. చి.
 నీ. ఇల్లు రత్నాకరం బెన్నాళ్ళకును జాలు, జీవనం బొరుల యాచింపవలెనె?
 యింట మహాలక్ష్మీ యెప్పుడుఁ దాండవం, బొనరించు నొకఁడు నీకొసఁగవలెనె;
 స్థిరత లోలోన నిక్షేపించుధనము నెఁ,చఁగరాని దొకరిఁ జేఁ జాపవలెనె!
 పంటపై రులకాఁపు కంటఁ గాయుచునుండు, కోరికఁ బెరసొమ్ము, గొనఁగవలెనె?
- గీ. ధాత్రీనెవ్వరిరక్షించఁదలఁచినావో, కోరువారలచేఁబూజగొందు వింతె, చిత్ర.
 నీ. అబ్ధికన్యావివాహమహోత్సవము నాఁడుఁ, జూడలే దిచ్చోటజూడఁగలిగె
 జానకీకళ్యాణసంభ్రమం బానాఁడుఁ జూడలే దిచ్చోటఁ జూడఁగలిగె
 భోజసుతోద్వాహభూరివై భవమందుఁ జూడలే దిచ్చోటఁ జూడఁగలిగె.
 రేవతీపరిణయ శ్రీవిలాసంబు, చూడలే దిచ్చోటఁ జూడఁగలిగె
- గీ. ననుచు నిట రాజ్యరమః బెండ్లియాడ, నిన్నుఁ బ్రజలు సేవించినంతోషభరితులైరి, చి.
 నీ. అఖిలలోకస్థాపనాచార్య మణివయ్య, నిజభక్తగురునిచే నిలుపుకొన్న
 గర్భస్థితానేక కమలజాండుడవయ్య, నొండుకోవెలను జెల్వొందుచున్న
 బహుచరాచర భూతపరిపాలకుడ వయ్య, భక్తార్చితార్థము ల్పట్టుచున్న
 హరచతుర్ముఖ దేవతాగోచరుడ వయ్య నెప్పుడు దర్శనంబిచ్చుచున్న
- గీ. నిన్ను సేవింప నెవ్వరో పెన్నిధాన, మెదుటనుండంగఁ గనుమూసి యేఁగువారె
 నీ. కైలాసమేరు సంకాశనా గాశన, స్కంధంబుపై రథోత్సవము గల్గె
 జండనమందార సంతానకల్పక, వనములమృగయోత్సవమ్ముగల్గె
 రంగత్త యఃపయోరాశి వీచకలపై, వర్షింప జోలోత్సవంబు గల్గె
 బహుఫణారత్నశుంభద్భుజంగమ భోగ, వసతిఁ బర్యంకోత్సవంబు గల్గె
- గీ. బరకృతోత్సవ మిచ్చట బ్రాతెసికు, భక్తజనులకు నేత్రోత్సవంబె కాని. చిత్ర. 98
 నీ. కోరిక లీనువై కుంతంబులో నిలో నగరిలో నామూల నవ్యదివ్య
 సౌధంబుదాపలి సరసమందారవ నాంతరామృత సరఃప్రాంతచంద్ర
 కాంతోపలోత్పల కల్పితపర్యంక, సకల సౌభాగ్య లక్షణనివాస
 లక్ష్మీమనోజ్ఞ విలాసివశీకృత, సంభోగసామ్రాజ్యసంతతాభి
- గీ. రామమూర్తికి వాంఛేతర ప్రపంచ, మేమిగావలె లీలార్థ మింతెకాని. చిత్ర. 99
 నీ. గుఱుతుగ నద్భక్తకోటి కీనాటికి, విడరాని బహుముఖస్థుడవు నీవు
 సేవకు లెన్నెన్ని త్రోవలఁ జనుచున్న, వదలక యనుసరించెదవు నీవు
 నిజదాసు లాత్మేచ్ఛ నిలిపి రెచ్చోసిన్నుఁ, దొలఁగ కచ్చోటనే నిలచె దీవు
 శ్రితు లంబలియు నైనఁ జేజూప నదియెంత, యమృతభోగంబుగా నలరెదీవు
- గీ. జగము లన్నియు నీకువశ్యము లటంటి, వీవు నిజదాసవశ్యుడ వెంత ఘనత!. చిత్ర

- సీ. వెనుక వేసుకొని యుర్వి నాధకోటులు, సైంధవుఁ గావంగఁ జాలినారె?
 ధరనేయుతనసుతు శిర మెవ్వఁ డతఁ డీల్, శాపించి సింధురా జోపినాఁడె?
 సాటించునాసర్వసైన్యంబు లని కర్ణు, చేశక్తి నరు నేయఁ జెప్పినారె?
 పరులచే నొవ్వనిపంతంబు గలభీష్ము, డర్జునాస్త్రంబుల కాఁగినాఁడె?
- గీ. మనుజయత్నంబుబలమెంతమాత్ర మీవు, నిజముకరుణించునాతఁడేవిజయుఁడరయ.
- సీ. ఆగామిసంచితప్రారబ్ధము లటుండ, నిజజన్మమందు నే నెల్లవేశ
 నఘములే చేసితి నన్నియుష్మత్సుధా, సవృశనిర్వేతుక జాయమాన
 కరుణాకటాక్షవీక్షణ మొచ కెప్పుడో, ప్రసరింపవలె నే నపారదురిత
 వారధిఁ దరియింపవలెఁ గాని గతియితిఁ, పరమెఱుంగను భక్తపాలనాంక!
- గీ. శేషపర్యంక! రాజ్యలక్ష్మీసహంక, ప్రధననిశ్చంక! యదుకులాంబుధిశశాంక! చిత్ర.
- సీ. పూర్వకవీందులు పుణ్యఫలంబేమి, సాక్షాత్కరించి యన్మత్స్వరంబు
 గాగద్యపద్యముల్ గల్పించు మనినవే, వర మొసంగితి వండు వాంఛఁ జేసి
 నేర్చినట్లుగఁ గూర్చి నేటి కవిత్వంబు, నీకంకితముఁ జేసి నెనరు దోషఁ
 జేదోయి యొగ్గిన శ్రీపాదరజ మింత, నామీదఁ బాట నీ వేమి సామి!
- గీ. కృపకుఁ బాత్రముఁ జేయు మక్షీణభాగ్యఁ లక్షణాంచిత పాదపల్లవకరాజ్జ! చిత్ర.
- సీ. కావ్యదోషము లెఱుంగని మత్కవిత్వంబు, విద్యన్నతంబుఁ గాపించినావు
 బహిరంత రింద్రియ పరిశుద్ధిలేని నా, తలఁపులోపల వచ్చి నిలచినావు
 పుణ్యకర్మ మొకింత పూని నేయనినన్ను, బెద్దలచేత మెప్పించినావు
 పురుషప్రయత్నంబు గురులెఱుంగని నన్ను, భుక్తిగల్గఁగఁ జేసి ప్రోచినావు
- గీ. పతితుఁ జేపట్టినావు చేపట్టినావె, యన్యగతిఁ బోవనీయకు మార్తరక్ష! చిత్ర. 106
- సీ. శబరి యెంగిలిపండ్లు చవిజూచు ననుకంప, కుబ్జగండము పూతఁ గొన్నకరుణ
 పాంచాలికూర సాపడినదయారతి, గోపమ్మ యుగ్గుఁబాల్ గ్రోలు కృపను
 మాలికుఁ డొసఁగుతోమాలఁ దాల్చినప్రేమ, ద్విజుని కొంగటుకులు దిన్నకూర్చి
 గుహుఁడు పాదములు బట్టుటకుబ్బు నెనరును, నుడుతదాస్యమునకుఁబొడముప్రేమ
- గీ. శతక మంగీకరింపుము జగతి జనకుఁ, డర్భకావ్యక్తభాషల నలరినట్లు. చిత్ర. 107
- సీ. శతక మొకటిమనసా! హరిపాదము, లాశ్రయించవెయని యల్లినాఁడఁ
 గరిమ రామా! భక్తికల్పద్రుమా! యని, యొప్పుగా శతకంబుఁ జెప్పినాఁడ
 నలరులదండ మీకనఁగ హంసలదీవి, గోపాలశతకంబుఁ గూర్చినాఁడ
 యుష్మదంకితముగా నూహించశతక మే, సంచితంబుగ రచియించినాఁడ
- గీ. భవదనుగ్రహకవితచేఁ బ్రబలువాడ, నవనిఁ గాసుల పురుషోత్తమాఖ్యవాడ
 జిత్రజిత్రప్రభావ దాక్షిణ్యబావ, హతవిమతజీవ శ్రీ కాకుళాంధ్రదేవ
 శ్రీ మదాంధ్రనాయకశతకము సంపూర్ణము

శ్రీ రస్తు.

మా న స బో ధ శ త క మా.

రమణీమణీచ్ఛాయ సేవితముల్ నవపుల్లహల్లక
శ్రీరమణీమసుంసర విశేషవిలాసము లబ్జసంభవో
దారకిరీటరత్న లలితద్యుతి పూర్ణము లభిగాపగా
సారతరంబు లంచు మనసా హరిపాదము లాశ్రయింపుమా. 1

ఉ. దండిగఁ జట్టుతొతిని యధావిధి సంగనఁగా నొనర్చెను
ద్దండతఁ గొండచిల్వసముదంబునఁ జేసెను దివ్యదేహిఁగాఁ
బండితులైనవారి నెడఁబాయక బ్రహ్మపదంబుఁ జేర్చి నీ
చండితనంబుమాని మనసా. 2

చ. సనకసనందనాది మునిసత్తము లుత్తమ భక్తియుక్తిసా
ధనమున నంబుజాక్షుని పదంబుల సేవయొనర్చి ధన్యులై
మమిట యెఱింగి యింకఁ గొఱమాలినవారల వేడనేల నీ
తనవరతానురక్తి మనసా... 3

ఉ. సారము లేనిసంసరణసాగర మీదఁగలేక చాలవే
సారుచుఁ గర్మబంధములఁ జచ్చుచుఁ బుట్టుచు సారెసారెకున్
దారుణ కాలకింకరుల దండన కోరువలేవుగాని వి
స్తార సుఖంబుగల్గు మనసా... 4

చ. పరిపరి కర్మబంధములఁ బాయక పుట్టుచు గిట్టుచు మహా
దురిత కళంకపంకమునఁ దూఁగుచు సంసరణాను బంధదు
స్తర జలధిన్ మునింగి జడతన్ బరతత్వము గానలేక వా
సరములు పుచ్చ కింక మనసా... 5

చ. తను వలెచంచలంబు ధనధాన్యము నొసట యాధనం బహళో
కనుఁగొనుచుండ వేగ చనుఁ గావున భ్రాంతినిఁ బొంది దుష్టవ
ర్తనమున సంచరింపకు వృథా కని కానిమఱుంగు జొచ్చెద
చ్చన విక నెల్లమాని మనసా...

6

చ. అతిమలినంబు లై నవిషయంబులఁ జిక్కి సదా నిజాత్మ సం
గతి పరిపంధిబంధుర వికారములం గడు సుక్కి సర్వకా
మితములు దక్కి చక్క నగుమేలుపదంబు దలంపలేక నీ
చతఁ బడనేల నీవు మనసా...

7

చ. మలినపుఁగొంప రోగముల మ్రగ్గెడు నేవపుగంప జింతునం
చలనముఁ బొందుదుంప భవసాగరమీఁదఁగ నీనికంప యె
మ్ములు పలలంబుతోలు నరముల్ మలమొప్పుదలంప మేను ని
శ్చల మని నమ్మబోకు మనసా...

8

చ. అనుఁగులు నాలుబిడ్డలును నన్నలుఁ దమ్ములు నాదియైనవా
రను వగువేళ వెంటఁ బడి యంతమునం దొకరైనఁ దోడుగా
వెనుకొని రారు వారికయి వెట్టిగఁ బండ్లికిలింప నేల యీ
యనుచితవృత్తిచూని మనసా...

9

చ. పెనిచినవాని నమ్మి వెనువెంటనే దిగుపొటేలు వానిచే
తన మృతిఁబొందునట్లునుమి తప్పక కాలము నిత్యమంచు నీ
వనిశము నమ్మి యుంటి వకటా యిక నేమచుకొందు నింక నీ
వనుపమ వృత్తిగల్గి మనసా...

10

చ. ఋతుమతి నాతి యంటు చెడ నెగ్గగుతద్రుధిరంబు శుక్లసం
గతిఁ గని దేహమయ్యె నది గన్గొన దుర్మలమూత్రమాంసశో
ణిత క్రిమిజాలసంకుల మచిత్య మసౌఖ్యము గానఁ గాయమే
సతమని నమ్మ కీవు మనసా...

11

చ. తరువులు కొమ్మలుక విరులుఁ దద్దయుఁ బూచియడంగునట్లుగా
సిరు లిల వచ్చుచుం జరుచుఁ జిక్కులు పెట్టెడి నట్టి దానికే
పరులను వేడుచుం దిరిగిప్రాయము రిత్తయొనర్చి వెన్నవా
చఱచిన లేదు ముక్తి మనసా...

12

చ. పరుసము సోకఁగా నినుము భాసురకాంచన మైనభంగి శ్రీ
వారిపద సేవచే భవభయంబు లడంగి వినిష్కలంక మా
పరమపదంబు గల్గు నని పాయక కొల్చి తరించిరార్యులా
సరణిని భక్తిగల్గి మనసా...

13

- ఉ. పెట్టనికోట ఘోరభవభీరులకు బరమారదేహికిం
గట్టనియిల్లు పూర్వకృతకర్మలతల్ దెగఁగోసి వేయఁ
పట్టనివాలు మేకు యొకపట్టు దలంపఁగ మోక్షసంపద
అట్టై కొనంగవచ్చు మనసా... 14
- చ. అమిత జపోపవాస నిగమాగమ సంస్తుతికంటె నిత్య సం
యమని యమాది యోగవిహితాచరణ బులక. టె సాధుసం
గమముఖదాన ధర్మములకంటె మహోత్తమసౌఖ్య భాగద
యము లనుచుం దలంచి మనసా .. 15
- చ. విరివిగ రేవెలుంగు దొరవెన్నెలల న్నెలవచ్చుచుం జనున్
గరులుహరుల్ సిరుల్ విరులు కామినులున్ నిజదేహగేహముల్
స్థిరములుగావు వాని భ్రమఁ జెడి తుదిం జెడిపోవ కిప్పుడే
యతిమర లేక నీవు మనసా... 16
- చ. పుడమిని నీరుబుగ్గ చెడిపోయెడి నంచు జడుండు లోహపుం
గడియము వేయఁబూనుగతిగా నిజదేహము నిల్వఁగోరి యా
గడమునఁ బ్రాణరోధమునఁ గాంక్షయొసర్పరు యోగులెప్పుడా
సడ విడనాడి నీవు మనసా... 17
- చ. తినుఁ బెనుబాము పట్టుకొనఁ దద్వదనంబుననుండి యీఁగలం
గని తిన నేఁగు కప్పగతిఁ గాలభుజంగము తన్ను మ్రింగఁగా
ఘనవిషయాళిఁ గోరెడు జగంబిది నిత్యము కానిదంచు నీ
వనిశముఁ గాంచి నేఁడు మనసా... 18
- చ. నిరుపమపద్మపత్రమున నీరము లంటకయుండుమాడ్కిఁ గు
మ్మరపురు వొండునంటని క్రమంబున బూడిద గచ్చకాయనున్
దొరయనిరీతి నాత్మ విదుదుర్భవబంధము లంట వండు) నీ
వరసి నితాంతభక్తి మనసా... 19
- ఉ. ఎక్కడి యర్థచింతనము లెక్కడి సంగ్రహజ్ఞైకసాధనం
బెక్కడి రక్షణక్షమత లెక్కడిహమ్ము మతాభిమానముల్
కక్కన మింతయేల యొకకార్యము దెల్పెద నిత్యసౌఖ్యముం
జక్కగణింపు నీవు మనసా... 20
- చ. మనుజుఁ డపధ్యవస్తువుల మానక కొన్న నజీర్ణ బాధ సం
జననము నొందునంచు మది సంశయ మొందెడుఁగాని దుర్భవం
బనియెడు పెద్దరోగమున కాత్మ దలంకఁ డహో విచిత్రమా
యనువు దలంచి నీవు మనసా... 21

చ. విటుల వృథాభిలాషలను వేడుక చెప్పుచుఁ జత్తమర్థసం
ఘటనమునందుఁ జేర్చు గణికాసతిరీతిని లోకకళియా
పటిమను సర్వకార్యము లపారముదంబున నిర్వహింపుచున్
జటులతరాత్మభోధ మనసా...

22

చ. నదనులవేదశాస్త్రము లన ఖ్యలు నేర్చి తదంతరార్థ స
త్పద మెఱుంగంగలేనియెడఁ బ్రాణమువాసి పునశ్శరీరవై
యుదయము నొంది యాచడువు లొప్పుగ నీకుఁ బతింపఁ గష్టమా
నది యిది యంచు నేడు మనసా...

23

చ. ఇలఁ గల ప్రాణికోటులకు నెక్కుడు మానవులందు విపుల
త్యలఘులు వారికంటె నిగమార్థవిదుల్ ఘను లట్టివారిలో
జలరుహనాభు పాదజలజార్చకు లుత్తము లందుగ్గాన వి
శ్వలమున భక్తిగల్గి మనసా...

24

చ. తొలుతను మాతృగర్భమానఁ దోచిన తత్వవిచారబుద్ధినే
యలయక చేసి యెల్లవిషయంబులరోసి నిజాత్మశత్రులం
దొలఁగఁగద్రోసి దుర్భవము తూలఁగ మోక్షపదంబుఁ జేరియిం
పలర సుఖించెదీవు మనసా...

25

చ. నిలయము కాలఁగా జడుఁడు నీటికి నైయిలు దివ్వినట్లు నీ
విల నవసానవేశఁ బరమేశ్వరుఁ గొల్చి తరింతు నంచు నా
సలఁ బడనేల నేడె హరి సర్వశరణ్య రమేశ పాహిమాం
జలజదళాక్ష' యంచు మనసా...

26

ఉ. అద్దమున న్మనుష్యుఁడు నిజాస్యముఁ దాఁగనుఁ గొన్నచూడ్కిలో
నిద్దపుదృష్టిఁ జూడఁగ వినిర్మలబ్రహ్మము గానవచ్చుఁ దా
నెద్దియుఁ బొందకుండు జగ మెల్లను దానయి వెల్లుచుండు నీ
వద్దరిఁ గాంచఁ గల్గు మనసా...

27

చ. ఇటు నటు పాలు ద్రావి పరువెత్తుటకంటె సు నిల్చి నీరుగో
లుట కడు మేలు మేలనెను లోకహితోక్తి గణించి చాల మి
క్కుట మగు కర్మబాధముల గాసిల కచ్యుతుఁ జేరు మంటి వే
సటఁ బడ కింకనైన మనసా...

28

ఉ. ఏనుఁగు నెక్కి దొడ్డిఁ జొరనేల తలం చితివే జగత్రయా
నూనపదక్రమోద్యత మహాజ్ఞుల విక్రమ కేళికామ సం
ధానుజగద్విధాను ఫణితల్పశయామినఁ గొల్చి యన్యచాం
ధానుభవం బికేల మనసా...

29

చ. సకలచరాచరావన విచారుని దివ్యపదాబ్జ సేవచే
బ్రకటిత మోక్ష సంపదలు పాటిలు టాత్మనెఱింగి నీదుబూ
టకములు బుగ్గిగాను నకటా వికటంపు శిఖండివృత్తిరో
యక నెలకొంటివేల మనసా...

30

చ. గుఱుతుగ నేటియొడ్డు తెగికూలెడు వృక్షముభంగి దేహ మీ
ధరణినిఁ గూలు నేళను యథాధి నేఁ దొనరించఁజూచె దీ
వరయక చన్నవారిని ధ్రువంబుగఁ జూడఁగలేదొ కాల ని
స్సరణము సేయనేల మనసా...

31

ఉ. ఇచ్చె ధ్రువంబుగా ధ్రువున కెన్న మహోన్నత లోకపాలనం
బిచ్చె విభీషణాదుల కహీనసుఖాస్పద రాజ్యభోగ ము
దిచ్చె పరార్థమున్ శబరికిచ్చెఁ గుచేలున కిష్టసంపదల్
సచ్చరితుం డతండు మనసా...

32

చ. పరసతిఁ గోరి కీచకుండు ప్రాణముఁ బొసె పరాన్నఖాదియై
దురమునఁ గార్తవీర్యుఁ డతిదుర్బలుడై పడె నన్యవస్తువా
దరమునఁగోరి మున్న శతధన్యుండు కూలెనటందు రార్యులా
నరణిని గోరఁబోక మనసా...

33

చ. వలువ లొసంగి వాయకుండు వాసిగ లేపమొసంగి కబ్జ దా
నలరు లొసంగి మాలికుండు నన్న మొసంగి ధరాసురాంగనల్
ఫలము లొసంగి యాశబరి పాయనిసద్గతిఁ గాంచి రట్లు సొం
పలరఁగ సేవఁ జేసి మ...

34

ఉ. కన్నులులేనివాఁ డడవిఁ గాడ్పడి పంగునిఁ దోవఁ జూపఁ గై
కొన్న తెఱంగునక జడతఁ గోరి పరేతరులై నవారి నీ
వెన్నికఁజేసి గొల్వ ఫలమే మిక మాటలువేయునేల త
త్సన్నిధిఁ జేరవచ్చు మనసా...

35

చ. పతిని నహల్యపాసి సురపాలునిఁ బొంది దురంతపాపనం
గతి నొకతాయయయ్యె వ్రజకాంతలు కాంతులఁ బొసిభ్రాంతలై
సతతము శౌరితో రతులు నల్ప మనోరథసిద్ధిఁ గాంచి రా
చతురతఁ గాంచి నీవు మనసా...

36

చ. కన్నపుదొంగ వాక్కు మది కాయములేకముఁజేసి యర్థసం
పన్నతఁ గాంచు నవిధము బల్విడి నారసిపొంచి మంచిసా
ఖ్యోన్నత మాపదార్థమును నొప్పగఁ జేకొనవచ్చు మృత్యువా
సన్నము గాకమున్నె మనసా...

37

చ. వృకదనుజుండు శంకరుని వేదనఁ బెట్టఁగ వేగ వచ్చి యా
వికలత మాన్చి బ్రోచె సురవిద్విషు తామధుకైటభాదు లో
ర్వక నలుముంప బ్రహ్మను సురక్షితుఁ జేసినదేవు గొల్వఁ దోఁ
చక చెడనేల నీవు మనసా...

38

చ. తననిజనాథుని న్వదలి దప్పక దర్శకు బారి గొట్టయై
కనుఁగొని భారులం గలసి కామిని దుమ్మ శ యైనభంగినిన్
వనరుహనాథుని న్వదలి వారక నన్యులఁ గోరుచుండురా
కను బడనేల నీవు మనసా...

39

చ. కనికని నూతిలోఁ బడెడికప్పునికై వడి ఘోరదుర్భవం
బునఁ బడి చచ్చుచున్ మరలఁ బుట్టుచు నాత్మసుఖోపభోగతన్
మనకు నపేక్ష చేసి పలుమారును వేదనఁ బొందనేల యొ
య్యన దరిఁ జేరవచ్చు మనసా...

40

చ. అమరనదిన్ సరస్వతి మహాంబుధి నర్మదఁ గృష్ణవేణి గా
తమి యమునన్ సువర్ణముఖిద్వారవతింబదరిన్ గయాప్రయా
గములను గ్రుంకఁగల్గు గతిఁగాంచును శ్రీహరి నామమొక్క మా
టమరఁగ బల్కెనేని మనసా...

41

ఉ. వెన్న కరంబునం గలుగ వెట్టిగ నేతికి నేఁగినట్లు లో
న న్నెలకొన్న వెన్నునిగనంగ నపేక్ష యొకింతలేక యా
పన్నత నన్యులం గొలిచి పందలఁగూడక జ్ఞానదృష్టి బా
స్వన్నలినాథుఁ గోరి మనసా...

42

చ. బూరుగుమానుగాంచి భ్రమఁబొంది నశించుశుకంబుమాడ్కి నం
సార మసారమంచుఁ గనఁజాలక నీచులఁ గోరి కొల్చినే
నూరక మోసపోయి తయయో యని వంతల నొంద నేల వే
సారక ముం దెఱింగి మనసా...

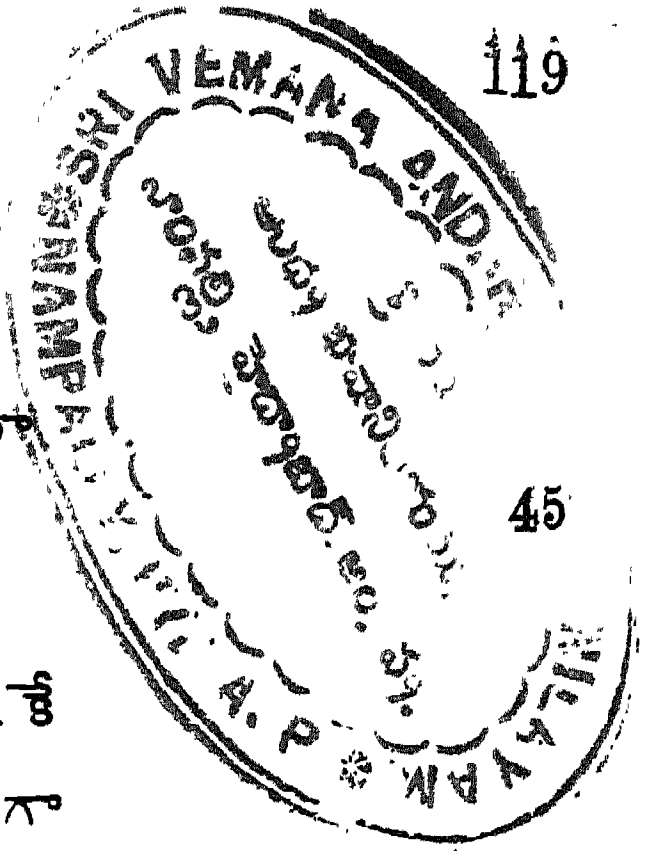
43

చ. మొదలను గర్భవేదనల మూర్ఛలు దుఃఖముపుట్టి భూమిపై
మొదలక బాల్యదుఃఖ మటమీఁద వయస్సునఁ గామదుఃఖమ
య్యదనున సంస్మృతింబొరలు సంతట మృత్యువుచేత దుఃఖమా
నది దలపోసి చూచి మనసా...

44

ఉ. ఎందఱు దేవతల్ చనిరి యెందఱు తాపను లట్టె భ్రష్టులై
రెందఱు రాజు లేగిరి మఱెందఱు యోగులు జోగులైరి గో
విందుని పాదపద్మములు వీడనిభక్తి భజింపనేర కా
చందము నొంద కీవు మనసా...

45

ఉ. గోవు లనేకవర్ణములఁ గ్రుమ్మఱఁ బాలొకటైనభంగి నా
నావిధభూషణంబుల ఘనస్థితి గొంచుకడానిమాస్కి లో
కావళిలోనఁ దానును దదాకృతిలోకము లయ్యు నంతరా
త్మావహఁ డచ్యుతుండు మనసా...

45

చ. క్షురుండవు నక్షురుండవు నసంగివి శ్రీమహిళానుషంగి వీ
శ్వరుండవు సత్తపోనిధివి శాంతుండవు భయదోగ్రకృష్ణకే
సరివి భవన్మహాత్త్వము నిజమ్ముగ నెవ్వరికేనిఁ గాంచఁగా
నరుదుగఁ దోచు నంచు మనసా...

46

చ. శ్రుతముగ బుద్ధ్యహంకరణచిత్తములార వినుండు మీకు నే
హితముగఁ జెప్పెదన్ మన కధీశుఁడు నల్వర కాదిమూలమ
చ్యుతుఁ డతిమాయచుం డతని సొంపుగఁ బట్టెనఁ దోడుండు మీ
కతిసుఖ మబ్బు నంచు మనసా...

48

చ. శరమున నొంచినన్ బరవశమ్మునఁ గొట్టిన తోలఁ గట్టినన్
దఱపులఁ గావఁబంపినను దప్పక వాకిటఁ గాపువెట్టినన్
మఱవక ప్రోచువాని నిను మంచిగ వేడిన నన్నబ్రోతువే
సరిసరియంచుఁ గూర్చి మనసా ..

49

ఉ. భక్తినిఁ గొల్వితేడు సదుపాయ మెఱుంగనివాఁడు సంతతా
సక్తిని నేడు వీడు నను సారెకుదూఱుచు వేడినాఁ డభి
వ్యక్తుఁ డటంచు నెంచక యవారితమా దయ నన్నబ్రోవ ను
వ్యక్తుఁడ వీవ యంచు మనసా...

50

ఉ. నేరము తెన్ననేల కరుణింపుము నే నిను వెంబడించి వే
సారుచు వేడినన్ వినపు సామి యొకానొకవేళనైన నా
కోరికదీరఁ గన్నడవు కూరిమిచేయ వి కేమిసేతు న
య్యా రఘువర్య యంచు మనసా...

51

చ. సరసిజసంభవాద్య మరసంఘము లాత్మల సీమహాత్వమున్
దరి గననేర రట్టినిను తప్పకగొల్చి తరించువార మం
చరయ సుధాబ్ధిరేణుగణ మచ్చటఁ గ్రోలవె యేనుగ్గఁ గలా
సరణి నటంచు నెంచి మనసా...

52

చ. చక్కనివాఁడు సర్వగుణసంపదలుం గలవాఁడు భక్తిచే
జిక్కిడువాఁడు లోకముల చిక్కెడలించెడువాఁడు దీనులన్
మిక్కిలిఁ బ్రోచువాఁడు కననేర్చినఁ గన్నడువాఁడు గాన నీ
పక్కరపాటుతోడ మనసా...

53

చ. వేడైన నిన్ను వీరకయె వేదసలన్ గృహియించినాడ నీ
వాడ నెపమ్ము లెన్ని నచువంచనఁ జేసితివేని నింక ది
క్కేడ దయాపయోధి వనియెన్నితి నాదు మొఱుకలకించు మె
గ్గాడకుమంచు మొక్కి మనసా...

54

చ. అతులితవర్ణ చర్యల గృహస్థమనీషలఁ గాననాంతర
స్థితమితవృత్తులక యతివిశేష విధంబులు ముక్తిగల్గునే
వితత దయాపయోధి యగువిష్ణునిఁ గోరి భజించువారి కా
యతముగఁ గల్గినట్లు మనసా...

55

ఉ. తమ్ములమీఱు సోరుకను దమ్ములు సోముని, గేరుమోము కుం
దమ్ములచాలుఁ బోలు రదనమ్ములు నద్దపుమేలు పద్మరా
గమ్ములడాలు నేలుపదకంజములుఁ గలతమ్మికంటి సా
ఖ్యమ్ము లొసంగునీకు మనసా...

56

చ. గరళముఁ బ్రామి చన్దుపపుకామిని కిచ్చెను మోక్ష మాసభాం
తరమున నెగ్గులాడిన పదంపడి వానికి నైక్యమిచ్చె భీ
కరగతిఁ బట్టి మింగుభుజగంబున కిచ్చెను మర్త్యరూప మా
చరితము లెన్నఁగల్గు మనసా...

57

ఉ. హెచ్చగుగట్టుమోసి యలయింపక ప్రాణులఁ బోచినాడు తా
నిచ్చును గొల్చు పాండవుల కేర్పడ రాజ్య మొసంగినాడు కా
ర్చిచ్చును బట్టి మింగి నిజసేవకులన్ బ్రతికించినాడు నీ
వచ్చపు భక్తిగల్గి మనసా...

58

ఉ. ఎన్నిక సంపద ల్గలిగి యెగ్గని చూడక గొల్లయిండ్లలో
వెన్నయు జున్ను పాలెవురుగు వేమలు దొంగిలి తిన్నచిన్ని నీ
చిన్నెల నెన్నఁ జోద్యమగుఁ జెప్పుగ నీవిట రాగదన్న మా
యన్న యిదేమి యంచు మనసా...

59

ఉ. నందునిమందయందు వ్రజనందనులందఱుఁ గొల్వ గోపికా
బృందవిపంచికారవము లింపొనరింపఁగ నుండ రాకృతిం
జెంది కళింగజాతటము చెంతను దాండవకేళి నల్పు నీ
చందము లెంతు నంచు మనసా...

60

చ. ఎఱుంగవు ముక్తిమార్గమిది యెక్కడికర్మము దాపరించె జే
తెఱుంగనిబొట్టె తా మగనికింపుగఁ బెండ్లి యొసర్చినట్లు దు
ష్కర మగుకామ్యకర్మములఁ గాలముఁ బుచ్చెదవేల బాపురే
సరసముగాదు నీకు మనసా...

61

- చ. పరుసము లాడఁబోకు పరభామలఁ గోరకు దుష్టవృత్తిచే
దిరుగను యాచకావళినిఁదిట్టకు రచ్చలపక్ష చాతముల్
నెఱపకు సాధుసంఘముల నింక లొనర్చకు కామమోహమ
త్సరములఁ జెంద కీవు మన...
- 62
- చ. పాలుపుగఁ గోటివిద్యలును బొట్టకుఁ బట్టెఁడు కూటికే కదా
యిలనుజయించి పెంపు గను తెన్నఁటికై నను గాటికే గదా
కలిమి నిజం బటంచుఁ గడ గానక విక్కెద వాయు రర్థముల్
జలముఁ మీఁది వ్రాత మనసా...
- 63
- ఉ. కూరిమితోడనైనఁ దగుకోరిక నైనను బ్రాణభీతిచే
దూఱుచునైన వైరమ నఁ దూఱుచునైనను భక్తి నైన వే
మాఱు హరిం దలంప నసమానసుఖంబు ఘటిల్లుఁగాన వే
సారక నీవు నేఁడు మనసా...
- 64
- ఉ. కోతుల నేలినాడవని కోవిదు తెన్నఁగ వింటి నేనయో
కోతిగ నుంటి నన్నటుల గొబ్బున నేవకుఁగా నొనర్చి సం
ప్రీతిగఁ బ్రోవునుంటి నిరుపేదల బ్రోదిగ సాకుటెల్ల బ్ర
భ్యాతియకాదెయంచు మనసా...
- 65
- చ. ఉడుతకుఁ గల్గె ముక్తి పద మూసరవెల్లికి సౌఖ్య మబ్బె నె
క్కుడుగతి పక్షి కబ్బె ధరఁ గోమలిరూపముఁ జెందెఱాయిమేల్
వడసెను బాయకుండు భవబాధలఁ బాసె నిషాదుఁ డామహా
జడధిశ యాననాజ్ఞ మనసా...
- 66
- ఉ. ఇల్లను నూతిలోఁ బడితి నేదరిగానక తల్లడిల్లి నా
తల్లివి తండ్రివీవయని తప్పకనన్ దరిజేప్పుమఁటి నీ
వెల్లజగంబు లేలుకొను నేలికపైనను బ్రోవకున్న నే
నల్లరిఁజేతు నంచు మనసా...
- 67
- ఉ. నీసతి యిచ్చభాగ్యములు నీనుతుఁ డిచ్చుఁ జిరాయుసంపదల్
నీనుత చేయు బావనము నీవు జగంబులఁ బ్రోతు వా భలీ
నీసరిదైవము ల్గలరె నిన్ను భజించినవారికేటి దా
యాస మటంచు నీవు మనసా...
- 68
- చ. గరుడునిమూపున న్నిలిచి ఖడ్గశరాసన శంఖచక్రముల్
కరముల నుల్లసిల్ల మృదుకాంచనచేలము కాంతు లీన నుం
దరమణిభూషణావళు లువారకిరీటముఁ దాల్చి వచ్చి నీ
సరసను నిల్చిప్రోచు మనసా...
- 69

- ఉ. దాఁకొని జన్మకర్మపరితాపములం గృశియించి చిక్కు నీ
వే కరుణింపవే మరువవే యని వేడితి నన్ను బ్రోవవే
యాఁకటిబాధచేఁ దనయుఁ డన్నముఁ దెమ్మని పోరుచేసినన్
సాఁకదె తల్లియంచు మనసా... 70
- చ. భవదుదర ప్రభాత మగుపన్నభవాండమునం దనేకజం
తువు లుదయింపఁ జేసి కృపతోడను బ్రోవ ననేకభంగులన్
భువి జనియించు విశ్వపరిపూర్ణుని నిత్యుని నిన్నుఁ గూర్చి సం
స్తవ మొనరింతు నంచు మనసా... 71
- ఉ. ఆఁకొని సత్త్వముం దొఱఁగి యట్టిటుఁ గ్రుమ్మర లేనికాలమం
దాఁకొని కుంభికుంభ పిశితస్పృహవీడని గంధసింధురా
నేకపవై రిమాడ్కి గనునేహ్యపునఁ సరణానుబద్ధుఁ డై
యాకమలాక్షుఁ గోరు మనసా... 72
- ఉ. పొక్కిటఁ దమ్మిలో నలువ పుట్టఁగవాడని ఫాలదేశమం
దెక్కుడు కంటివేల్పు జనియింపఁగఁ జేసి యతండు చాల్చు బెం
పెక్కిన మెట్టుదమ్మిచెదలేటిఁ ధూటినిఁగన్న మేటి నీ
యక్కఱ లెల్ల దీర్చు మనసా... 73
- చ. వలను మృగంబు నోదమున వారణముచ్చున సంబుజంబు భూ
తలమునఁజిక్కినట్ల నితరస్థితి నిర్మలభక్తిసూత్రధా
రుల కనువొంద లభ్యుడగు రూఢిగ నీశ్వరుఁడంచు నెప్పుడొ
జ్జలు పరికింతు రట్లు మనసా... 74
- చ. సలలితశంఖచక్ర జలజాభయహస్తము లొప్పువాని ను
జ్వలదురురత్న కీలిత సువర్ణకిరీటశిరంబువారిఁ గో
మలతులసీవిభాసురరమాయుతవక్షమువారిఁ గొల్చినం
జలనము లేని ముక్తి మనసా... 75
- చ. హరిచచతురాస్యషణ్ముఖ సహస్రముఖే భముఖాదిదేవతా
వరులు సమస్త వేదములు వర్ణన సేయఁగ లేరు ని న్నయో
నరుడను జ్ఞానహీనుడను నాథుడ వెన్నఁగ నాకు శక్యమే
శరధిశయాన యంచు మనసా... 76
- చ. పాపము లెల్లదీటు భవబాధలు గొందులదూటు ఘోర సం
తాపదవాగులూటు విపదంబుధుళింకఁగఁ బాటు మోక్షము
ద్వీపితవృత్తిఁ దేటు మనదీనత మాన్పెడివారు లేరు నీ
యాపదలెల్ల దీటు మనసా... 77

చ. తిరుమలలోఁ బ్రభాతః ధిఁ దీరిచి వీలగిరికి భుజించి కే
సరిగిరిఁ జంపనం బలఁది చల్లనిదాహము మంగళాద్రిలో
గురురుచిఁ జ్రావి రంగపురిఁ గోమలిశోఁ బవళి చినట్టి యా
సరసుని జేరె దీవు మనసా హరి...

78

ఉ. శ్రీకరముల్ సుధీజనవశీకరముల్ తిపులోకభేదద
ర్వీకరముల్ శ్రుతిప్రకరవేద్యుఁ సత్పరతత్త్వనిత్యుల
క్షీకరముల్ సతీపతి శచీపతి వాక్పతి యోగ్యభోగ్య భా
గ్యాకరముల్ దలంప మనసా...

79

చ. తొలిచదువుల్యడింగొనుచుఁ దోయధిజొచ్చిన సోమకాసురున్
బలిమిగ మీన రూపమునఁ బట్టి వధించి రయంబునఁ శ్రుతుల్
నలువ కొన గి లోకముల నర్మిలిఁబ్రోచిన మత్స్యమూర్తిసాం
పలరఁగ నిన్నుఁ బ్రోచు మనసా...

80

చ. కులగిరి కవ్వమంబునిధి కుంభము పాములజేఁడు త్రాడుగాఁ
దలపడి దేవదానవులు తత్పరతన్ మధియింప భార మ
గ్గలమయిక్రింగుశైలము సుఖస్థితిఁ దాల్చిన కూర్మమూర్తి ని
శ్చలముగ నిన్నుఁ బ్రోచు మనసా...

81

ఉ. పుత్ర డికంటిరక్కనుఁడు బొత్తిగ నీధరఁ జాఁపఁజుట్టిన
ఔత్తుక దా రసాతలికి నేఁగఁగ వాని వరాహరూపమై
కుత్తుకఁ ద్రుంచిభూతలముఁ గొమ్మునఁ దాల్చినదంష్ట్రీసత్కృపా
యత్త తనిన్నుఁ బ్రోచు మనసా...

82

ఉ. సర్వమయుండు విష్ణుఁ డని చాటిన యాపసిబాలుఁ గావగా
శర్వముఖామరుల్ మోగడ స్తంభమునన్ బ్రభవించి నిష్ఠురా
ఖర్వసఖాళిఁ దానవుని గర్భముఁ జీరిన శ్రీనృసింహుఁడే
సర్వఫలఁబు లిచ్చు మనసా...

83

చ. బలి బలిమిఁ దివోకసులఁ బాఱఁగఁదోల జగంబు లెల్ల రం
జిలువలువేష మూని బలిఁ జేరి పదత్రయభూమిదానమున్
వలచుగ వేడి తత్పదవి వజ్రకొసంగిన యాత్రవిక్రముం
డలయకనిన్నుఁ బ్రోచు మనసా...

84

చ. ఇరువదియొక్క కయ్యముల నిట్టులఁ గంటకులైన రాజులన్
దఱలఁగఁ గూల్చి తదుద్ధిరధారల నేలు లొనర్చి పైతృకా
చరణమునల్పి శాశ్వతయశస్కురుఁడౌ భృగుతామమూర్తిని
న్నరసి కృతార్థుఁడేయుమనసా...

85

చ. రవికులమందుఁబుట్టి బలురక్కసి తాటకెఁగొట్టి మహారా
ట్ననము చక్కఁబెట్టి గునుమ్మతిఁగానను ముట్టివార్ధి దో
రనమునఁగట్టి రావణు ధరంబడఁ గొట్టిన రామమూర్తిని
న్నవిరళిల నేలు మనసా...

86

చ. అలవను దేవరోహిణుల కద్భుతలీల జనించి మించి చే
హలమునలాస్త్రశస్త్ర ముఖరాయుధముల్ ధరియించిముష్టికా
దులవధియించి భూధరముఁ దీర్చినశ్రీబలరామమూర్తితా
సలలిత లీల నేలు మనసా...

87

చ. ఘనతరబోధలంద్రిపురకాంతలస్థియు మాన్వి పార్వతీ
శునకు శతాంగ శస్త్రశర శూలధనుఃప్రముఖో గ్రదివ్యసా
ధనములొసఁగియున్ ద్రిపురదైత్యులఁ ద్రొంగిన బౌద్ధమూర్తిని
న్ననవరతఁబుఁ బోయి మనసా...

88

ఉ. మిత్రుల మంచు దేవత లమేయసుఖ స్థితి నిల్పియుండఁగా
శత్రులమంచు రాక్షసులు సంగరభూములయందుఁ జావఁగా
శత్రులుమిత్రులుం గలరె సర్వసముండు రగేంద్ర శాయిత
చ్చాత్రునిఁ జేయు మంచు మనసా...

89

చ. తెలియక పాపకర్మములఁదెంపునఁ జేసితి మందబుద్ధినై
మెలఁగితి కాలుఁ జేమి మిడిమేల మొనర్చునొ యంచు భీతిచే
నిలిచితి నాకు దిక్కనుచునీవె మఱెవ్వరులేరు బ్రోవవే
జలనిధిశాయి యంచుమనసా...

90

చ. చిలుకకు రామరామ యని చెప్పిన వేశ్యతరించెముద్దుచే
దలవడి పుత్రు పేరిషుట ధన్యతఁ గాంచె నజావి ఘోష భో
రేలుఁగున బోయి చక్రిస్మరియింప భవాంబుధి నాఁటె నల్లు ని
ష్కలుషతఁ గాంచెదీపు మనసా...

91

ఉ. గాలము మ్రొంగినట్టి ఝషకంబు తుదిం జెడిపోయినట్లు నీ
వేల భ్రమించి సంసరణ హేయసుఖంబులఁ గోరె దక్కటా
కాలుఁడు పోఁజొచ్చెఁ గడకాలము దాకొనవచ్చెఁగాన దో
షాళి నడంచి వేగ మనసా...

92

చ. హరి భజియింతు నేనహరహంబు హరి స్తుతియింతు భక్తిచే
హరికి సపర్యసేతు హరి కంజలు లిత్తు మనోహరంబుగా
హరి సర్వయై నదై వత మజాండమున న్నహియంచు నెంచ శ్రీ
హరిపురిఁ జేరవచ్చు మనసా...

93

చ. కరివరు నేలినాఁడు మునికాంత విపద్దశ మాన్పినాఁడు దు
ర్భరశరవహ్నిఁ గ్రాఁగ నదరస్థుని బాలునిఁ బోచినాడు త
త్తరపడి వేడఁ దత్తణమె ద్రౌపదిమానము గాఁచినాఁడు ని
న్నటమటనేయ బోడు మనసా...

95

ఉ. తల్లికిఁ గల్గినట్టిదయ దాదికిఁ గల్గునె యెంచి చూడనీ
చిల్లరవేల్పులు న్నెనరుచిల్కఁగఁబ్రోచుట కల్లగాదె నే
జెల్లజగత్కుటుంబి వెడచేయక తొల్లిటివారియట్ల నే
యల్లఁ బ్రోవుమంచు మనసా...

96

ఉ. ఊషగవిత్తుల త్తరువు నొయ్యనఁ జేరినరీతి వాహినల్
వీడక వార్ధిజొచ్చిన ప్రవీణత నుత్తమసాధ్య వల్లభున్
గూడఁగ నే గుమాడ్కి లతకూన మహీజముఁ బ్రాకినట్లు మా
రాడకిఁ గోర్కెలూర మనసా...

97

ఉ. శ్రీదము నాశ్రితావన విశేష వినోదము లాగమాంతన
మోదము లబ్జజాద్యమ రముఖ్యమనఃకమలార్చనాంతరా
హారము లార్తరక్షణమహత్త్వ పటుత్త్వ సమస్తశిష్టక
ష్టాదములౌఁ దలంప మనసా...

98

ఉ. ఏదయ నీదయాభిమత మెందుకు నాపయి యద్దిరాదయా
నాదయ నీపదాశ్రయము నమ్మితి దబ్బటమాట గాదయా
నీదయ నేనకించనుఁడ నీవు ప్రపూర్ణుడవంచు భక్తర
క్షాదయఁ బ్రోవుమంచు మనసా...

99

ఉ. పూర్వభవంబునం దనరుపుణ్యగతిన్ లభించి నీమహా
ఖర్వచరిత్రము ల్నడువఁ గల్గెను బెన్నిధిఁగన్న పేదనాఁ
డర్వి సుఖించినట్లు ముదమొప్పఁ గృతార్థుడనై తినోవిహం
గార్వ రమేశ యంచు మనసా...

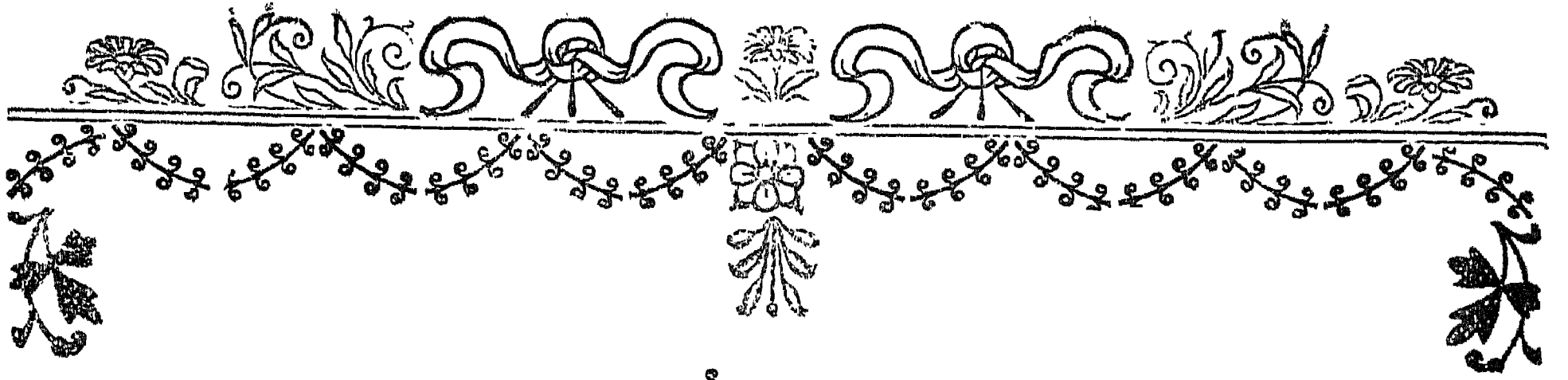
100

ఉ. పాయక తాడెల్లికుల పావనుఁడై విలసిల్లు పానకాల్
రాయనిచేఁ బ్రణీత మయి రంజిలు మానసరాజయోగ సం
ధాయకవంద్యసంస్తవశతం బనిశంబుఁ బఠించి మోక్ష సం
ధాయతిఁ బొందెదీవు మనసా...

101

ఉ. మంగళ మబ్జజానహిత మన్నధకోటి సురూపసుందరా
మంగళ మార్యలోకహిత మంగళ మగ్నిరవీందులోచనా
మంగళ మభిశేషత మంగళ మాహవతంగ భీమదై
త్యాంగ విభంగయంచు మనసా హరిపాదము లాశ్రయింపుమా.

102

శ్రీ రస్తు.

బాస్కరశతకము.

గల భాగ్యశాలికడఁ జేరఁగ వత్తురు తారుదారె దూ
రాగమన ప్రయాసమున కాదట నోర్చియు నైన నిల్వరు
ద్యోగముచేసి రత్న నిలయుం డనికాదె సమస్తవాహినుల్
సాగరుఁ జేరుటెల్ల మునిసన్నత మద్దురుమూర్తి భాస్కరా

1

చ. అంగన నమ్మరాదు తనయంకెకు రాని మహాబలాధ్యు వే

భంగులమాయలొడ్డి చెఱుపం దలపెట్టు వివేకి యైన సా
రంగధరుం బదంబులుకరంబులుఁ గోయఁగఁజేసెఁ దొల్లి చి
త్రాంగి యనేకమల్ నడువరాని కయక్తులు పన్ని భా...

2

చ. అక్కఱపాటువచ్చు సమయఁబునఁ జట్టము లొక్కొక్కరిన్
మక్కువ నద్ధరించుటలు మైత్రికిఁ జూడఁగ యుక్తమే సుమీ
యొక్కట నీటిలో మెరక నోడల బండ్లును బండ్లనోడలున్
దక్కకవచ్చుచుండుట నిదానముగాదె తలంప భా...

3

చ. అడిగినయట్టి యాచకులయాశ లెఱుఁగక లోభవర్తియై
కడపిన ధర్మదేవత యొకానొకప్పుడు నీదు వాని కె

య్యెడల నదెట్లు పాలు తమకిచ్చునె యెచ్చటనైన లేగలన్
గుడవఁ నీచిచోఁ గెరలి గోవులు తన్నునుగాక భా...

4

చ. అతిగుఱహీనలోభికి బహర్థము గల్గిన లేకయుండినన్

మితముగఁ గాని కల్మి గలమీఁదటనైన భుజింపఁ డింపుగా
సతమని నమ్ము దేహమును సంపద నేఱులు నిండి పాటినన్
గతుకఁగజూచుఁ గుక్క తనకట్టడ మీఱక యెందు భా...

5

చ. అదను దలంచి కూర్చి ప్రజ నాదరమొప్ప విభుండు కోరినన్

గదివి పదార్థ మిత్తు రటు కానక వేగమె కొట్టి తెండెన్
మొఱటికి మోసమాఁ బొదుఁగు మూలము గోసినఁ బాలుగల్గునే
పిదికినఁ గాక భూమిఁ బశుబృందము నెవ్వరికైన భా...

6

- చ. అనఘునికై నఁ జేకుడు ననర్హుని గూడి చరించినంతలో
మన మెరియంగ నప్పు డవచూనము కీడు ధరిత్రయందు నే
యనవుననై నఁ దప్పవు యథార్థముతానని యెట్టున్నచో
నినుమునుగూర్చి యగ్నినలయింపదె సమ్మెటపెట్టుభా... 7
- చ. అలఘుగుణ ప్రసిద్ధుఁ డగునట్టి ఘనందొకఁ డిష్టుడై తనక
వలచి యొకించు కేమికిన వాచికి మిక్కిలి మేలుచేయఁగా
తెలిసి కుచేలుఁ డొక్కకొని దెండమకుల్ దనకిచ్చినన్ మహా
ఫలదుఁడు కృష్ణుఁ డత్యధికభాగ్యము లాతని కీడె భా... 8
- చ. అవనివిభుండు నేరుపరియై చరియించుఁ గొల్చువార లె
ట్లవగుణలై ననేమి పనులన్నియుఁ జేకులు వారిచేతనే
ప్రవిమలనీతిశాలి యగు రామునికార్యము మర్కటంబులే
తవిలియొసర్పవే జలధిదాటి సువాదులఁ ద్రొంచి భా... 9
- ఉ. ఆదర మింతలేక నరుఁడాత్మ బలోన్నతి మందివారికిన్
భేదము చేయుటం దనదు పేర్మికిఁ గీడగు మూలమెట్ల మ
ర్యాద హిరణ్యపూర్వకశిష్య దనుజుండు గుణాధ్యుడైన ప్ర
హ్లాదున కెగ్గుచేసి ప్రళయంబున బొందఁడె మున్ను భా... 10
- ఉ. ఆరయ నెంతనేరుపరియై చరియించిన వానిదాపునన్
గౌరవ మొప్పఁ గూర్చు సుపకారి మహమ్మదు లేక మేలుచే
కూర దడెట్లు హత్తుగడ గూఢనెచూడఁ బాఱువన్నెబం
గారములోననై న వెలిగారము గూడకయున్న భా... 11
- ఉ. ఈక్షితి నర్థకాంక్ష మది నెప్పుడుచాయక లోకులెల్ల సం
రక్షకుడైన సత్రభునిరాకలఁ గోరుదు రెందుఁ జందిరికా
పేక్షఁ జెలంగి చంద్రుఁడు దయించు విసంబునకై చకోరపుం
బత్తులు చూడవే యెదుర పార ముదంబున బూని భా... 12
- ఉ. ఈ జగమందు, దా మనుజుఁ డెంత మహాత్ముడైన దైవమా
తేజము తప్పఁ జూచునెడఁ ద్రిమ్మరి కోల్పడు నెట్లన స్మహా
రాజకుమారుడైన రఘురాముఁడు కాల్నడఁ గాయలాకులున్
భోజనమై తగన్వనికిఁ బోయి చరింపఁడె మున్ను భా... 13
- చ. ఉరుకరుణాయుతుండు సనుమోచిత మాత్మదలంచియుగవా
క్పరుషతఁ జూపినన్ ఫలముగల్గుట తథ్యముగాదె యంబుదం
బురిమినయంతనే కురియ కుండునె వర్షము లోకరక్షణ
స్థిరతర పౌరుషంబున నజేషజనంబు లెఱుంగ భా... 14

- చ. ఉరుగుణవంతుఁ డొండు దనకొం డపకారము నేయునప్పుడుం
బరహితమే యొనర్చు నొకపట్టున నై నను గీడుఁ జేయఁగా
నెఱుఁగడు నిక్కమేకద యదెట్లనఁ గవ్వము బట్టి యెంతయున్
దరువఁగఁ జొచ్చినఁ బెరుఁగు తాలిమిసీయదె వెన్న భా... 15
- చ. ఉరుబలశాలి నంచుఁ దను నొల్లనియన్యపతివ్రతాంగనా
సురతముగోరునేని కడసుమ్మది భూతికిఁ బ్రాణహాని యా
శిరములు గూల రాఘవునిచే దశకంఠుఁడు ద్రుంగి పోవఁడే
యెఱుఁగక సీత కానపడి యిష్టుల భృత్యులఁ గూడి భా... 16
- ఉ. ఊరక వచ్చుఁ బాటుపడ కుండిన నై న ఫలం బదృష్టమే
పారఁగఁ గల్గువానికిఁ బ్రయానము నొందిన దేవదానవుల్
వారలటులుండఁగా నడుమ వచ్చినశౌరికిఁ గల్గెఁగాదె శృం
గారపుఁ బ్రోవు లక్ష్మీయునుఁ గొస్తుభరత్నము రెండు భా... 17
- ఉ. ఊరక సజ్జనుం డొదిగియుండిన నై న దురాత్మకుండు ని
ష్కారణ మోర్వలేక యుపకారము చేయుట వానివిద్యగా
చీరలు నూలుటంకములు చేసెడివై నను బెట్టెనుండఁగా
జేరి చినింగిపోఁ గొలుకుచిమ్మట కేమిఫలంబు భా... 18
- ఉ. ఎట్టుగఁ బాటుపడ్డ నొకయింతుక ప్రాప్తము లేక వస్తువుల్
పట్టుపడంగ నేరవు నిబద్ధి ను రావళిఁ గూడి రాక్షసుల్
గట్టుపెకల్చి పాల్కడలిఁ గవ్వము చేసి మధించి రంతయున్
వెట్టియకాక యేమనుభవించిరి వా రమృతంబు భా... 19
- చ. ఎడపక దుర్జనుం డొరుల కెంతయుఁ గీడొనరించుఁ గానియే
మెడలను మేలు నేయఁడొక యింతుకయైనను జీడపుర్వుదాఁ
జెడఁ దిను నింతెకాక పుడిసెండుజలం బిడిపెంపనేర్చునే
పొడవగుచున్న పుష్పఫల భూరుహ మొక్కటినైన భా .. 20
- ఉ. ఎడైమరుష్యుఁ డేమెఱుఁగు నెన్ని దినంబులు గూడియుండినక
దొడ్డగుణాధ్యునందుఁ గలతోరపు వర్తనలెల్లఁ బ్రజ్ఞ నే
ర్పడవివేకీరీతి రుచిపాకము నాలుక గా కెఱుంగునే
తెడ్డది కూరలోఁ గలయఁ ద్రిమ్మరుచుండిననై న భా... 21
- ఉ. ఎప్పు డదృష్టతామహిమ యింతుకపాటిలు నప్పు డింపుసాం
పొప్పుచునుండుఁ గాకయః యొప్పనిపిమ్మట యాపుమాయఁగా
నిప్పున నంటియున్న యతినిర్మలినాగ్ని గురుప్రకాశముల్
దప్పిన సట్టిబొగ్గునకుఁ దానలు పెంతయుఁ బుట్టు భా... 22

- ఉ. ఏగతిఁ బాటుపడ్డఁ గలదే భువి నల్పునకున్ సమగ్రతా
భోగము భాగ్యరేఖ గల పుణ్యనకున్ బలె భూరినత్వనం
యోగమ దేభకుంభయుగలోత్థితమాంసము నక్కకూన కే
లాగు ఘటించు సింహము దలంచినఁ జేకులు గాని భా... 23
- ఉ. ఏడ ననర్హుడుండు నట కేఁగు ననర్హుఁడు నర్హుఁ డున్నచోఁ
జూడఁగ నొల్లఁ డెట్లన నశుద్ధగుణస్థితి నేఁగ పూయముం
గూడిన పుంటిపై నిలువఁ గోరినయట్టులు నిల్వనేర్చునే
సూడిదఁబెట్టునెన్నుదుటి చొక్కపుఁ గస్తురిమీద భా... 24
- ఉ. ఏల సమస్తవిద్యల నొకించుక భాగ్యము గల్గియుండినన్
జాలు ననేకచూర్ణములు సన్నుతికెక్కన డెట్లాశోయనన్
తాలకు నేడ విద్యలు తిరంబుగ దేవరరూపు చేసినన్
వ్రాలి నమస్కరించి ప్రసవంబులు వెట్టరె మీద భా... 25
- ఉ. ఒక్కడె చాలు నిశ్చలబలోన్నతుఁ డెంతటి కార్యమైనఁ దాఁ
జక్కనొనర్పఁ గారవు లసంఖ్యులు పట్టినధేనుకోటులం
జిక్కఁగనీక తత్త్వబలసేన ననేక శిలీముఖంబులన్
మొక్కపడంగఁ జేసి తుడమఁట్రడె యొక్కకిరీటి భా... 26
- ఉ. కట్టడ దప్పి తాము చెడుకార్యముఁ జేయుచునుండిరేని దోఁ
బుట్టినవారినైన విడిపోవుట కార్యము జార్మదాంధ్యముం
దొట్టిన రావణాసురునితో నెడఁబాసి విభీషణాఖ్యుడౌ
పట్టున రాముఁ జేరి చిరపట్టము గట్టుకొనండె భా... 27
- ఉ. కట్టడ యైనయట్టి నిజకర్మము చుట్టుచు వచ్చి యేగతిం
బెట్టునొ పెట్టిన ట్లనుభవింపక తీఱును కాళ్ళు మీఁదుగాఁ
గిట్టక వ్రేలుఁ డంచుఁ దలక్రిందుగఁ గట్టిరె యెవ్వరైన నా
చెట్టున గబ్బిలంబులకుఁ జేరిన కర్మము గాక భా... 28
- ఉ. కట్టడ లేనికాలమునఁ గాదు శుభంబౌరు లెంతవారు చే
పట్టిననైన మర్త్యునకు భాగ్యము రాదనుటెల్లఁ గల్గ కా
దెట్టని పల్కినన్ దశరథేశ వసిష్ఠులు రామమూర్తికిన్
బట్టముకట్టఁ గోరి రది పాయక చేకుటె నోటు భా... 29
- ఉ. కానక చేరఁ బోల దతికర్ముఁడు నమ్మిక లెన్ని చేసినం
దా నది నమ్మి వానికడ దాయఁగ బోయిన హాని పచ్చు న
చోనది యెట్లనం గొటఁకు చూపుచు నొడ్డినబోను మేలుగాఁ,
బోనని కాన కానపడి పోవుచు గూలడె కొక్కు భా... 30

- ఉ. కానిప్రయోజనంబు సమకట్టమ తా భువి నెంత విద్య వాఁ
డై నను దొడ్డరాజు కొడుకైన నదెట్లు మహేశుపట్టి వి
ద్యానిధి సర్వవిద్యలకుఁ దా నె గురుండు వినాయకుండు దా
నేనుఁగురీతి నుండియు నదేమిటి కాడఁడు పెండ్లి భా... 31
- ఉ. కామితవస్తుసంపదలు గల్గు ఫలం బొరు లానపడ్డచో
నేమియుఁ బెట్టడేని సిరియేటికి నిష్ఫలమున్నఁ బోయినన్
బ్రాహ్మికపడ్డలోకులకుఁ బండఁగ నే మది యెండిపోవఁగా
నేమిఫలంబు చేదు విడ దెన్నఁటికైన ముసిండి భా... 32
- ఉ. కారణమైన కర్మములు కాక దిగంబడ వెన్నిగొందులం
దూరిన నెంతవారలకుఁ దొల్లి పరీక్షితు శాపభీతుఁ డై
వారధి నొప్పునుప్పరిగపై బదిలంబుగ దాఁగియుండినం
గ్రూరభుజంగదంతహతిఁ గూలఁడె లోకు లెఱుంగ భా... 33
- చ. కులమున నక్కడక్కడ నకుంతితధార్మికుఁ డొక్కఁడొక్కఁడె
కలిగెడుఁగాక పెందఱుచు గల్గఁగనేరరు చెట్టుచెట్టునన్
గలుగఁగ నేర్చునే గొడుగుకామలు చూడఁగ నాడనాడనిం
పలరఁగ నొక్కటొక్కటి నయంబునఁ జేకుఱుఁగాక భా... 34
- ఉ. క్రూరమనస్కు తాపతులఁ గొల్చి వసించినమంచివారికిన్
వారిగుణంబె పట్టి చెడువర్తన వాటిలు మాధురీజలో
ధారలు గౌతమీముఖ మహానదు లంబుధిఁగూడినంతనే
క్షౌరముఁ జెందవే మొదలికట్టడ లన్నియుఁ దప్పి భా... 35
- ఉ. గిట్టుట కేడఁ గట్టడ లిఖించును నచ్చటఁగాని యొండుచోఁ
బుట్టదు చావు జానువుల పున్కల నూడిచి కాశిఁజావఁగా
ల్గట్టినశూద్రకున్ భ్రమలఁ గప్పుచుఁ దద్విధి గుఱుమాచు నా
పట్టునఁ గొంచు మఱికడఁ బ్రాణము తీసెఁ గదయ్య భా... 36
- చ. ఘనబలసత్వ మచ్చుపడఁ గల్గినవానికి హాని లేనిచోఁ
దనదగుసత్తమే చెఱుచుఁ దన్ను నదెట్లన నీరు లావుగాఁ
గనువసియించినన్ జెరువుగట్టకు సత్తము చాలకున్నఁచో
గనుమలు పెట్టి నట్టనడిగండె తెగంబడకున్నె భా... 37
- చ. ఘనఁడగునట్టివాఁడు నిజకార్యసముద్ధానార్థమై మహిం
బనివడి యల్పమానవుని బ్రార్థనచేయుట తప్పుగాదుగా
యనఘతఁ గృష్ణజన్మమున నావసుదేవుఁడు మీఁదఁబెత్తుగా
గనుఁగొని గాలిగానికడ కాళ్ళకు మ్రొక్కఁడె నాఁడు భా... 38

చ. ఘనఙ్కొకవేశఁ గీడ్పడినఁ గ్రమ్మఱ నాతని లేమి వాపగాఁ
గనుఁగొన నొక్కనత్సృభువుగాక నరాధములొప రెందఱు
బెరుచెఱు పెండినట్టితఱి బెల్లున మేఘుఁడు గాక నీటితోఁ
దనుపఁ దుమారముల్ శతశతంబులు చాలు నటయ్య భా...

39

ఉ. చంద్రకళావతంసుకృప చాలనినాఁడు మహాత్ముఁడైనఁ దా
సాంద్రవిభూతిఁ బాసియొక జాతివిహీనునిఁ గొల్చియుంటయో
గీంద్రనుతాంఘ్రిపద్మమతిహీనత నొందుటకాదుగా హరి
శృంద్రుఁడు వీరబాహుని నిజంబుగఁ గొల్పఁడె నాఁడు భా...

40

ఉ. చక్కఁదలంపఁగా విధివశంబున నల్పునిచేతనైనఁ దాఁ
జక్కి యవస్థలం బొరలుఁ జెప్పఁగరాని మహాబలాధ్యుఁడున్
మిక్కిలి సత్త్వసంపదల మీఱినగంధగజంబు మావటీ,
డెక్కి యదల్చికొట్టి కుదియించిన నుండదె యోర్చి భా...

41

చ. చదువది యెంతగల్గిన రసజ్ఞత యిందుక చాకున్న యా
చదువు నిరర్థకంబు గుణసంయుతు లెవ్వరుమెచ్చ రెచ్చటం
బదనుగ మంచికూర నలపాకముచేసిన నైన నందు నిం
పొదవెడునుప్పులేక రుచి పుట్టఁగ నేర్పునటయ్య భా...

42

ఉ. చాలఁ బవిత్రవంశమున సంజనితుండగునేని యెట్టి దు
శ్యేలునినైనఁ దత్కులవిశేషముచే నొకపుణ్యుఁ డెంతయుం
దాలిమి నుద్ధరించును సుధానిధిఁ బుట్టఁగఁగాదె శంభుఁడా
హాలహాలానలంబు గళమందు ధరించుట పూని భా...

43

ఉ. చేరి బలాధికుం డెఱిగి చెప్పినకార్యము చేయకుండినన్
బారము ముట్టలేఁ ఙ్కొకనెపంబునఁ దాఁ జెను నెట్టి ధన్యుఁడున్
బోరక పాండుపుత్రులకు భూస్థలి భాగము పెట్టుమన్న కం
సారిని గాకుచేసి జెడఁడాయెనె కౌరవభర్త భా...

44

ఉ. చేసిన దుష్టచేష్ట నది చెప్పక నేర్పునఁ గప్పిపుచ్చి తా
మూసినయంతటన్ బయలుముట్టక యుండ దదెట్లు రాగిపైఁ
బూసినబంగరుం జెవరిపోవఁ గడంగిన నాఁడు నాటికిన్
దాసినరాగి గానఁబడదా జనులెల్ల నెఱుంగ భా...

45

చ. తగిలి మదంబుచే నెదిరిఁ దన్ను నెఱుంగక దొడ్లవానితోఁ
బగ గొని పోరులెల్ల నతిపామరుఁడై చెడు టింతెకాక తా
నెగడిజయింపనేరఁ డది నిక్కము తప్పదు ధాత్రిలోపలన్
దెగి యొకకొండతోఁ దగరు దీకొని తాగిన నేమి భా...

46

చ. తడవ గరాదు దుష్టగుణుఁ దత్త్వ మెఱుంగక యెవ్వఁడైన నా
చెడుగుణ మిట్లు వర్షదని చెప్పిన గ్రక్కునఁ గోపచిత్తుడై
కడుఁ దెగఁజూచుఁగా మరుగఁగాగిన తైలము నీటిబొట్టుపైఁ
బడునెడనాక్షణం బెగసి భగ్గున మండక యున్నె భా

47

చ. తనకు ఫలంబు లేదని యెదం దలపోయఁడు కీర్తి గోరునా
ఘనగుణశాలి లోకహితకార్యము మిక్కిలి భారమైన మే
లనుకొనిపూను శేషుఁడు సహస్రముఖంబుల గాలిఁగోలితా
ననిశము మోవఁజే నుఱి మహాభరమైన ధరితిగి భా...

4

చ. తనకు నదృష్టరేఖ విశదఁబుగఁ గల్గినఁగాని లేనిచో
జనునకు నెయ్యెడన్ బడల సంపదవల్ల ఫలంబు లేదుగా
కనుఁగవలెస్సఁగాఁ దెలివి గల్గినవారికిఁ గాక గ్రుడ్డికిన్
గనుపడునెట్లు వెన్నెలలుగాయఁగ నందొకరూపు భా...

49

ఉ. తాలిమితోడుతం దగవు తప్పక నేర్పరి యొప్పుతప్పులం
బాలన సేయుఁగాకట నుపాయవిహీనుఁడు సేయవేర్చునే
పాలును నీరు వేరుపఱువంగ మరాళ మెఱుంగుఁగాక మా
రాల మెఱుంగునేత దురుచారురసజ్జతఁ బూన భా...

50

ఉ. తాలిమితోడఁ గూరిమిఁ గృతఘ్నున కెయ్యెడ నుత్తమోత్తము
లేల్లొనరించినన్ గుణము మిక్కిలి కీడగుఁ బాము పిల్లకున్
బాలిడి పెంచిన నిష్ఠము పాయఁగ నేర్చునె దానికోటలం
జాలగ నంతకంత కొకచాయను హెచ్చుచు గాక భా...

51

చ. తెలియనికార్య మెల్లఁ గడతేచ్చుట కొక్కవివేకి జేకొనన్
వలయున పైన దిద్దుకొనవచ్చుఁ బ్రయోజన మాంద్యమేమియు
గలుగదు ఫలమందుఁ దిలకం బిడుకప్పుడు చేత నద్దమున్
గలిగినఁ జక్కఁజేసికొనుఁ గాదె నరుం డని చూచి భా...

52

ః. దక్షుఁడు లేనియింటికిఁ బదార్థము వేటొకజోటనుండి వే
లక్షలు వచ్చుచుండినఁ బలాయనమై చనుఁ గల్గఁగాదుప్ర
త్యక్షము వాగులన్ వఱద లన్నియు వచ్చిన నీరు నిల్చునే
యక్షయ మైనగఁడి తెగినట్టి తటాకములోన భా...

53

ఉ. దానపగోపకారగుణధన్యత చిత్తములోననెప్పుడున్
లేని వివేకశూన్యనకు లేములు వచ్చినవేళ సంపదల్
పూనినవేళ నొక్కసరిపోలును జీకున కర్మరాత్రియం
దైన న దేమి పట్టపగలైన నదేమియు లేదు భా...

54

ఉ. దానము సేయఁ గోరినవదాన్యున కీయఁగ శక్తిలేనిచో
నైనఁ బరోపకారము న్నకై యొకదిక్కునఁ దెచ్చియైన నీఁ
బూనును మేఘుఁడంబుధికిఁ బోయిజలంబులఁ దెచ్చి యాయఁడే
వాన సమస్తజీవులకు వాంఛిత మింపెనలార భా...

55

ఉ. దానము చేయనేరని యధార్మికు సంపద యుండియుండియున్
దానె పలాయనంబగుట తథ్యము బూరుగుమాను గాచినన్
దానిఫలఁబు లూరక వృధాపడిపోవవె యెండి గాలిచేఁ
గానలలోన నేమిటికి గాక యభోజ్యము లౌట భా ..

56

చ. నడవక చిక్కిలేమి యగునాఁడు నిజోదరపోషణార్థమై
యడిగి భుజించుటల్నరుల కారయవ్యంగ్యము కాదు పాండవుల్
గడుబలశాలు లేవురు నఖండవిభూతిఁ దొలంగి బిక్షముల్
గుడువరె యేకచక్రపురిఁ గుంతియుఁ దామొకచోట భా...

57

చ. నుడువుల నేర్పుచాలని మనుష్యుఁ డెఱుంగక తప్పనాడినం
గడుఁ గృపతోఁ జెలంగుదురు కాని యదల్పరు తజ్జులెల్ల ద
ప్పడుగులు వెట్టుచున్నడచునప్పడు బాలునిముద్దు సేయఁగాఁ
దొడఁగుదు రింతెకాని పడద్రోయుదురే యెవ్వరైన భా...

58

ఉ. నేరిచి బుద్ధిమంతుఁ డతిసీతి వివేకము దెల్పినం జెడం
గారణ మున్నవాని కది కైకొనఁగూడదు నిక్కమే దురా
చారుఁడు రావణాసురుఁ డసహ్యము నొందడె చేటు కాలముం
జేరునయైననాడు నిరసించి విభీషణబుద్ధి భా...

59

చ. నొరిగినవేళ నెంతటిఘనుండును దన్నొక రొక్కనేర్పుతో
నగపడి ప్రోదిసేయక తనంతట బల్మికి రాఁడు నిక్కమే
జగమున నగ్నియైనఁ గడు సన్నగిలంబడి యున్న నింధనం
బెగయఁగఁ ద్రోచియుఁదక మఱెట్లు రవుల్కొననేర్పు భా...

60

ఉ. పండితు లైనవారు దిగువం దగ నుండఁగ నల్పుఁ డొక్కఁడు
దండితఁ బీఠమెక్కిన బుధప్రకరంబుల కేమియెగ్గగున్
గొం డొకకోతి జెట్టుకొనకొమ్మలనుండఁగ గింద గండ భే
రుండమదేభసింహానికురుంబము లుండవె చేరి భా...

61

ఉ. పట్టుగ నిక్కుచున్ మదముఁబట్టి మహాత్ములఁ దూలనాడినం
బట్టినకార్యముల్ చెడును బ్రాణముపోవు నిరర్థదోషముల్
పుట్టు మహేశుఁ గాదని కుబుద్ధి నొనర్చిన యజ్ఞతంత్రముల్
ముట్టకపోయి దక్షునికి మోసమువచ్చె గదయ్య భా...

62

- చ. షరహితమైన కార్య మతిభారము తోడిదియైన బూచు న
 త్పురుషుడు లోకము ల్పొగడఁ బూర్వమునం దొక తాలవర్షము
 న్గురియఁగఁ జొచ్చినన్ గదిసి గొబ్బున గోజనరక్షణార్థమై
 గిరి నొకకేల నెత్తెనట కృష్ణుడు చత్రము భాతి భా... 63
- చ. పలుచని నీచమానవుడు పాటిఁ దలంపక నిష్ఠురోక్తులం
 బలుకుచునుండుఁగాని మతిభాసురుఁ డైన గుణప్రపూర్ణుఁ డ
 ప్పలుకులఁ బల్కఁబోవఁడు నిబద్ధిగ నెట్లన వెల్లికుండఁ దాఁ
 దొలఁకుచునుండుఁగాని మఱి దొల్కునె నిండుఘటంబు భా... 64
- చ. పలుమఱు సజ్జనుండు ప్రియభాషలు పల్కుఁగఠోరవాక్యముల్
 పలుకఁ దొకానొకప్పుడవి పల్కినఁ గీడునుగాదు నిక్కమే
 చలువకు వచ్చి మేఘుఁ దొకజాడను దా వడగండ్ల రాల్చినన్
 శిలలగు నోటు వేగిరమె శీతలనీరము గాక భా... 65
- ఉ. పాపపుఁ ద్రోవవాని కొకపట్టున మేను వికాస మొందినన్
 లోపల దుర్గుణంబె ప్రబలుంగద నమ్మఁగఁ గూడ దాతనిన్
 బాపర కాయకున్ నునుపు పైపయిఁ గల్గినఁ గల్లుఁగాక నే
 రూపున దానిలోఁ గల విరుద్ధపుఁ జేదు నశించు భా... 66
- ఉ. పూనినభాగ్యరేఖ చెడిపోయినపిమ్మట నెట్టిమానవుం
 డైనను వాని నెవ్వరుఁ బ్రియంబునఁ బల్కురు పిల్వ రెచ్చటం
 దానది యెట్లాకోయనినఁ దథ్యము పుష్పము వాడి వాసనా
 హీనత నొందియున్న యెడ నెవ్వరు ముట్టుదురయ్య భా... 67
- ఉ. పూరితసద్గుణంబు గలపుణ్యనకించుక రూపసంపదల్
 మారములైన వానియెడదొడ్డగఁ జూతురు బుద్ధిమంతు లె
 ట్లారయగొగ్గులైన మఱి యందులమాధురిఁ జూచికాదె
 ఖడ్జురఫలంబుల బ్రియము జొప్పడ లోకులు గొంట భా... 68
- ప్రల్లదనంబుచే నెఱుకపా టొక యింతయులేక యెచ్చటన్
 బల్లిదుఁడైన సత్ప్రభు నబద్ధము లాడినఁ ద్రుంగిపోదు రె
 ట్లనభాస్థలిం గుమతులై శిశుపాలుఁడు దంతవక్త్రుఁడుం
 గల్లు కృష్ణునిం బలికికాదె హతం బగు టెల్ల భా... 69
- ఉ. ప్రేమను గూర్చి యల్పునకుఁ బెద్దతనంబును దొడ్డవానికిం
 దా మతితుచ్చపుంబని నెదం బరికింపక యీయతాదుగా
 వా మకరంబుతోడఁ గుడువం గుడిచేత నపానమార్గముం
 దోమఁగవచ్చునే మిగులఁ దోచనిచేతలు గాక భా... 70

ఉ. ఫలమతిసూక్ష్మమైనను నృపాలుఁడు మంచిగుణాధ్యుఁడైనచో
నెలమి వివేకు లాతని కపేక్ష యొనర్తుర దెట్లు చంద్రికా
విలసన మైనఁ దా మచుభవింపఁ జకోరము లాసఁ జేరవే
చలువ గలట్టివాఁడగుటఁ జందురు నెంతయుఁ గోరి భా...

71

ఉ. బంధుర సద్గుణాధ్యుఁ డొకపట్టున లంపట మొందియైన దు
స్సంధి దలంపఁ డన్యులకుఁ జాలహితం బొనరించుఁగాక శ్రీ
గంధపుఁజెక్క రాగిలుచుఁగాదె శరీరుల కుత్సవార్థమై
గంధము లాత్మఁబుట్టఁ దఱుగంబడి యుండుట లెల్ల భా...

72

చ. బలము దొలంగుకాలమునఁ బ్రాభవసంపద లెంతధన్యుఁడున్
నిలుపుకొనంగనోపఁ డది నిశ్చయమర్జునఁ డీశ్వరాదులం
గెలిచినవాఁడు బోయలకుఁ గీడ్పడిచూచుచుఁ గృష్ణభార్యలం
బలుపుర నీయఁడే నిలువఁ బట్ట సమర్థుఁడు కాక భా...

73

చ. బలయుతుఁ డైనవేళ నిజబంధుఁడు తోడ్పడుఁ గానియాతఁడే
బలము తొలంగెనేని తనపాలిటిశత్రు వదెట్లు పూర్ణుఁడై
జ్వలనుఁడుకానఁగాల్పు తఱి సఖ్యముఁ జూపును వాయుదేవుఁ డా
బలియుఁడు సూక్ష్మదీప మగుపట్టున నార్పదె గాలి భా

74

చ. బల్లిదుఁ డైన సత్త్విభువు పాయక యుండినగాని రచ్చలోఁ
జల్లరవారు నూఱుగురు నేరినఁ దేజము గల్గ దెయ్యెడన్
జల్లని చందురుం డెడసి సన్నపుఁజుక్కలు కొటి యున్న రం
జల్లునె వెన్నెలల్ జగముచీకలు అన్నియుఁ బాయ భా...

75

చ. భుజబలశౌర్యవంతు లగు పుత్తులఁ గాంచిన వారి కెయ్యెడన్
నిజహృదయేప్పి తార్థములు నిక్కము చేకుఱుఁ గుంతిదేవికిన్
విజయబలాధ్యుఁ డరునుఁడు వీరపరాక్రమ మొప్ప దేవతా
గజమును దెచ్చి తల్లి వ్రతకార్యము దీర్పఁడె తొల్లి భా...

76

చ. భూనుతు లైన దేవతలు పూర్వము కొందఱు వావివ ర్తనల్
మాని చరింపఱో యనుచు మానవు లట్ల చరింపఁబోల దం
భోనిధులన్నియుం దనదుపుక్కిటఁ బట్టెన గస్తుఁడంచునా
పూనిక కెవ్వఁడోపునది పూర్వమహత్త్వము సుము భా...

77

ఉ. భూపతి కాత్మబుద్ధి మదిఁ బుట్టనిచోటఁ బ్రధాను లెంత ప్ర
జాపరిపూర్ణులైనఁ గొనసాగదు కార్యము కార్యదక్షులై
యోపినద్రోణభీష్మకృపయోధు లనేకులు గూడి కారవ
హ్మోపతికార్య మేమయినఁ జాలిరే చేయఁగ పారు భా...

78

ఉ. భూరిబలాధ్యుఁ డైనఁ దలపోయక విక్రమశక్తిచే నహం
కారము నొందుటల్ తగవుగా దతఁ యొక్కెడ మోసపోవుఁగా
వీరవరేణ్యుఁ డర్జును,డు వింటికినే నధికుండనంచుఁ దా
నూరక వింటి నెక్కిడఁగ నోపఁడు కృష్ణుఁడు లేమి భా...

79

ఉ. భ్రష్టున కర్థవంతు లగు బాంధవు లెందఱు గల్గిన్ నిజా
దృష్టము లేదు గావున దరిద్రతఁ బాపఁగలేరు సత్కృపా
దృష్టిని నిల్పి లోకుల కతిస్థిరసంపద లిచ్చులక్ష్మీయా
జేష్ఠ క దేటికిం గలుగఁ జేయదు తోడనె పుట్టి భా

80

చ. మదిఁ దనునాసపడ్డయెడ సుంచి గుణోన్నతుఁ డెట్టిహీనునిన్
వదలఁడు మేలుపట్టున నవశ్యము మున్నగ నాదరించుఁగా
త్రిదశవిమానమధ్యమునఁ దెచ్చి కృపామతి సారసేయమున్
మొదలనిడండె ధర్మజుఁడు మూఁగి సురావళి చూడ భా...

81

చ. మాటల కోర్వఁజాలఁ డభిమానసమగుఁడు ప్రాణహాని యశా
జోటులనైనఁ దా నెదురుచూచుచు నుండుఁ గొలంకు లోపల
న్నీట మునింగినప్పు డతినీచము లాడిన రాజరాజు పో
రాటమొనర్చి సేలఁబడఁడాయెనె భీమునిచేత భా...

82

ఉ. మానవనాథుఁ డాత్మరిపుమర్మ మెఱింగినవాని నేలినం
గాని జయింపలేఁ డరులఁ గాడ్మకదత్తుఁడు రామభద్రుఁడా
దానవనాయకుం గెలువఁ దా నెటులోపుఁ దదీయనాభికా
స్థానసుధన్విభీషణుఁడు తొక్కొని చెప్పకయున్న భా...

83

ఉ. మానవుఁడాత్మకిష్టు మగుమంచి ప్రయోజన మాచరించుచోఁ
గొనకయల్పుఁ డొక్కఁ డదిగాదని పల్కిన వానిపల్కుకై
మానఁగఁ జూడఁ డాపని సమంచితభోజనవేళ నీగ కా
లూనినవంటకంబు దినకుండఁగ నేర్పగునోటు భా...

84

చ. మానినిచెప్పు నెట్లెఱుకమాలినవాఁడటు చేసినన్ మహా
హాని ఘటించు నే ఘనునికైన నసంశయ ముర్విపైఁ గృపా
హీనతఁ బల్కినన్ దశరథేశ్వరుఁ డంగనమాటకై గుణాం
భోనిధి రాముఁ బాసి చనిపోవఁడె శోకముతోడ భా—

85

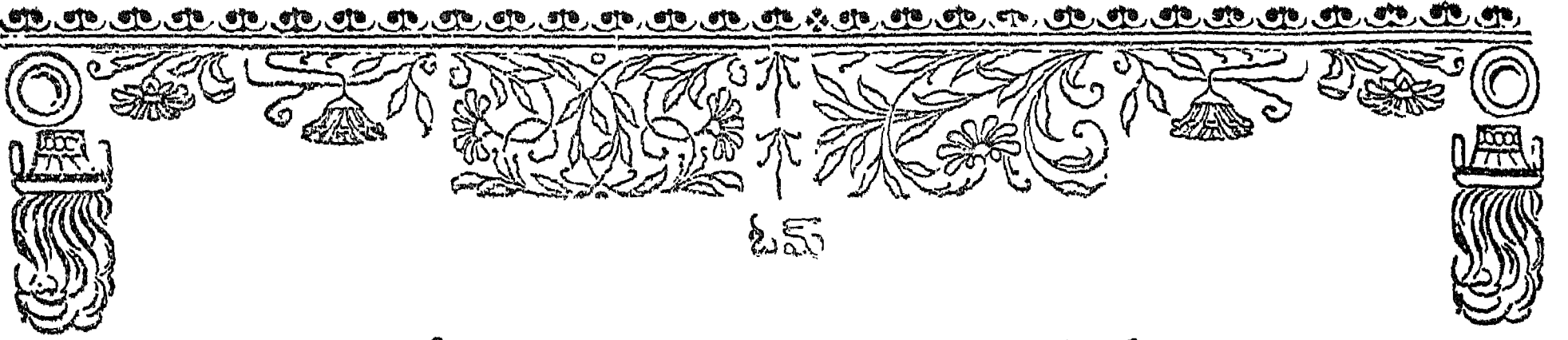
చ. మునుపొనరించుపాతక మమోఘము జీవులకెల్లఁ బూని యా
పెనుకటి జన్మమం దనుభవింపక తీఱదు రాఘవుండు వా
లిని బడనేసి తా మగుడ లీల యదూర్భవుఁడై కిరాతుచే
వినిశితబాణపాతమున వీడ్కొనఁడె తనమేను భా...

86

- ఉ. రాకొమరుల్ రసజ్ఞుని దిరంబుగ మన్నన నుంచినట్లు భూ
లోకమునందు మూఢుఁ దమలోపల నుంపరు నిక్కమేకదా
చేకొని ముద్దుగాఁ జమపుచిల్కను బెంతురు గాక పెంతురే
కాకము నెవ్వరైన శుభకారణ సన్ననిసేవ్య భా... 87
- ఉ. లోకములోన దుర్జనులలోఁతు నెఱుంగక చేరరాదు ను
శ్లోకుఁడు చేరినంగవయఁజూతురు చేయుదురెక్కసక్కముల్
కోకిలఁగన్నచోట గుమిగూడి యసహ్యపుఁ గూతలార్చుచుం
గాకులు తన్నవే తఱిమి కాయము తల్లడమంద భా... 88
- ఉ. లోను దృఢంబుగాని పెనులోభిని నమ్మి యసాధ్యకార్యముల్
కానక పూనునే నతఁడు గ్రక్కునఁ గూలును నోటిపుట్టిపై
మానవుఁ డెక్కిపోవ నొకమాటు బుటుక్కున ముంపకుండనే
తానొకలోతునం గెడసి దానిఁ దరింపఁగలేక భా... 89
- ఉ. వంచన యింతలేక యెటువంటిమహాత్ముల నాశ్రయించినం
గొంచెమె కాని మేలు సమకూడదదృష్టము లేనివారికిన్
సంచితబుద్ధిబ్రహ్మ ననిశంబును వీపునఁ మోచునట్టిరా
యంచకుదుంపతూండ్లు దిననామెఁగదా ఫల మేమి భా... 90
- ఉ. వట్టుచుఁదండ్రి యత్యధమవర్తనుఁ డైనను గాని వానికిం
బుట్టిన పుత్రకుండు తనపుణ్యవశంబున దొడ్డధన్యుఁడౌ
నెట్టిన మఱివీతు మును పెంతయుగొంచెము దానబుట్టునా
చెట్టుమహోన్న తత్వముచు జెందదె శాఖల నిండి భా... 91
- చ. వలనుగఁ గానలందుఁ బ్రతివర్షమునం బులినాలుగై దు పి
ల్లలఁగను దూడనొక్కటి నిలంగను ధేనువు రెండుమూఁడునేఁ
డుల కలులైన బెబ్బలి కుటుంబము లల్పము లాయె నాలమం
దలుగడు వృద్ధిచెందవె యధర్మము ధర్మము డెల్పి భా... 92
- చ. వలవదు క్రూరసంగతి యవశ్య మొకప్పుడు సెయఁబడ్డచోఁ
గొలఁదియె కాక యెక్కువలు గూడవు తమ్ములపాకు లోపలం
గలసిననున్న మించుకయ కాక మఱించుక యెక్కువై నచో
నలుగడఁ జుట్టుచుట్టుమని నాలుక పొక్కకయున్నె భా... 93
- ఉ. వానికి విద్యచేత సిరవచ్చె నటంచును విద్య నేరఁగాఁ
బూసినఁ బూనుఁగాక తనపుణ్యము చాలక భాగ్యరేఖకుం
బూనఁగ నెవ్వడోపు సరిపోచెని పెంచును గాకదృష్టతా
క్షీనుఁడు కర్మభూషణము తెల్లు గణంపఁగ నోపు భా... 94

- ఉ. సంతతపుణ్యశాలి నొకజాడను సంపద వాసిపోయి తా
నంతటఁ బోక నెట్టుకొని యెప్పటియట్లు వసించియుండు మా
సాంతమునందుఁ జందురుని నన్నికళల్ పెడఁబాసి పోయినం
గాంతి వహింపఁజోటు తిరుగంబడి దేహమునిండ భా... 95
- చ. సకల జనప్రియత్వము నిజంబుగఁ గల్గినపుణ్యశాలి కొ
క్కొకయెడ నాపడె నఁ దడవుండదు వేగమె పాసిపోవుఁగా
యకలుషమూర్తియైన యమృతాంశుఁడు రాహువుతన్ను మ్రింగినం
డకటక మానియుండఁడె దృఢస్థితి నెప్పటియట్లు భా... 96
- ఉ. సన్నతకార్యదక్షుఁ డొకచాయ నిజప్రభ యప్రకాశ మై
యున్నపుడైన లోకులకు నొండొకమే లొనరించు సత్త్వసు
పన్నుఁడు భీముఁ డాద్విజుల ప్రాణము కావడె యేకచక్రమం
దెన్నికగా బకాసురుని నేపున రూపడఁగించి భా... 97
- చ. సరసగుణ ప్రపూర్ణునకు సన్నపుదుర్గుణ మొక్కవేళయం
దొరసిన నిట్లు నీకుఁ దగునోయని చెప్పిన మాననేర్చుఁగా
బురద యొకించుకంత తముఁ బొందినవేళలఁ జిల్లవిత్తుపై
నొరసిన నిర్మలత్వమున నుండవె నీరము లెల్ల భా... 98
- చ. సరసదయాగుణంబుగల జాణమహిం గడు నొచ్చియుండియుం
దఱుచుగ వాని కాసపడి డాయఁగవత్తురు లోకు లెట్లనం
జెఱకురసంబు గానుఁగను జిప్పిలిపోయినమోఁదఁ బిప్పియై
ధరఁబడియున్నఁ జేరవె ముదంబునఁ జీమలు పెక్కు భా... 99
- ఉ. సారవివేకవర్తనల సన్నతి కెక్కిన వారిలోపలం
జేరినయంత మూఢులకుఁ జేపడ దానడ యెట్టులన్నఁగా
సారములోన హంసములసంగతినుండెడి కొంగపిట్టకే
తీరునఁ గల్గనేర్చును యదీయగతుల్ దలపోయభా... 100
- ఉ. స్థానము తప్పివచ్చునెడఁ దానెటువంటి బలాధ్యుఁడున్ నిజ
స్థాపకుఁ డైన యల్పనికతంబున నైనను మోసపోవుఁగా
కానలలోపల న్నెడలి గంధగజం బొకనాఁడు నీటిలోఁ
గానకచొచ్చినన్ మొసలికాటుకు లోఁబడకున్న భా... 101
- చ. సిరిగలవాని కెయ్యెడలఁ జేసిన మేలది నిష్ఫలం బగున్
నెఱిగుఱి గాదు పేదలకు నేర్చునఁ జేసిన సత్ఫలం బగున్
వఱపునవచ్చి మేఘుఁ డొకవర్షము వాడిన చేలమోఁదటం
గురిసినఁగాక యంబుధులఁ గుర్వఁగ నేమిఫలంబుభా... 102

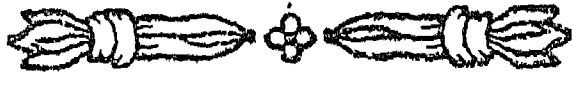
- చ. సిరివలెనేని సింహగుహచేంత వసించినజాలు సింహముల్
కరులవధింపగా నచటఁ గల్గును దంతచయంబు ముత్యముల్
హరువుగ నక్కబొక్కకడ నాశ్రయమందిన నేమి గల్గెడు
గొరిసెలుదూడతోఁకలును గొమ్ములు నెమ్ములుఁగాక భా... 103
- చ. స్థితరథర్థవర్తినఁ బ్రసిద్ధికి నెక్కినవాని నొక్కము
ష్కరుఁ డతిసీచవాక్యములఁ గావనిపల్కిన సహృహత్ముఁడు
గొఱతవహింపఁడయ్యెడ నకుంతితపూర్ణసుధాపయోధిలో
నరుగుచుఁ గాకిరెట్ట యిడినందున నేమిఁకొఱంత భా... 104
- చ. సిరిగలనాఁడు లభ్యమగు చిత్తమునందుఁ దలంచినంతనే
నరులకు నెట్టికార్యమయినన్ జతకాదు బహుప్రియత్నముల్
జరిపిననైన లేమియెడ సత్యము సుమ్మిది 'చేతి కందుపం
డరయఁగ నోటికందదుగదా' యనఁసామ్యముపోల్కి భా... 105
- చ. స్ఫురతర కీర్తిమంతు లగువుత్సృలఁ గాంచినఁగాక మూఢము
ష్కరులఁ గనంగఁ దేజములు గల్గవుగా మణికిలితాంగులా
భరణము లంగుళంబుల శుభస్థితిఁ బెట్టినఁ గాక గాజుటుం
గరములు పెట్టినందున వికాసము గల్గునటయ్య భా... 106
- ఉ. నేనగ వాంఛితాన్నము భుజింపఁ గలప్పుడు గాక లేనిచో
మేనులు డస్సియుంట నిజమేకద దేహుల కగ్నిహోత్రుఁడౌ
నే నిజభోజ్యముల్ గుడుచునేనియుఁ బుష్టివహించు లేని నాఁ
డూని విభూతిలో నడఁగియుండఁడె తేజము దప్పి భా... 107
- ఉ. హాళినిఁ బుట్టుబుద్ధి తిరమైన విధంబునఁ బెట్టుబుద్ధు లా
వేళల కంతె కాని మఱి వెన్నకు నిల్వవు హేమకాంతి యె
న్నాళులకుండుఁగాని యొకనాఁడు పదంపడి సానఁబట్టినన్
దాళుకయుండునే యినుపతాటకుఁ జాయలు పోక భా... 108
- ఉ. హీనకులంబునందు జనియించినవారికి సద్గుణంబు లే
న్నేనియుఁ గల్గియున్న నొకనేరము చెందకపోదు పద్మముల్
భూనుతిఁ గాంచియుం బురదఁ బుట్టుటవల్ల సుధాకరోదయం
బైన నసహ్యమొందవె ప్రియంబునఁ జూడఁగ లేక భా... 109
- ఉ. ఇంచుక నేర్పు చాలక విహీనతఁ జెందిననాకవిత్వమున్
మించు వహించె నీకతన మిక్కిలి యెట్లునఁ దోలుబొమ్మలన్
మంచి వివేకి వాని తెరమాటున నుండి శ్రవస్తరీతి నా
డించిననాడవే జనులడెందము నింపవె ప్రీతి భాస్కరా. 110

ఓమ్

రేపాలరాజలింగశతకము

గిరీశ్వర నీదుసేవ ముక్తికిఁ ద్రోవ

నీనామ మఘవార్ధి నిల్పనావ

సిరులిచ్చు చెలిపొందుఁ జేసెఁగా నీ బావ

త్రీపురవాసుల, దుగ్రించు తెలివి లేవ

మునిపుత్రుఁ మొఱ విని చనితివా దయఁ గావ, మామనుడలగొట్టు మామెలావ
చలిమలసుత నేలఁగలవాడవే నీవ, వేల్పులు జాలిరే విషము ద్రోవ

గీ. సకలసురలందు బ్రాహ్మణజాతివీవ, చావుపుట్టుక లేనట్టిసామి గావ
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజితశుభాంగ రేపాలరాజలింగ. 1

సీ. నీవు బట్టిన విల్లు నేటైన బల్ గట్టు, పసమీఱు మీనారి బుసలగొట్టు
నీజటాజూటంబు నిల్వ గంగకుఁబట్టు, నఱమేను పార్వతికై న దెట్టు
నీ రథచక్రముల్ నిలువకరుగు రట్టు, నీముఖంబున కగ్ని నీటిబొట్టు
నీగళచ్ఛాయకు నీకును చలినట్టు, విను నీనివాసంబు వెండిచట్టు

గీ. మట్టుమీఱిన నీచర్య లెట్టు కట్టు, పఱచి వాక్రువ్వఁగను బల్లపడుటదెట్టు
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 2

సీ. చలిమలసుత నీకు వలసినపెళ్ రాణి, ముసలియెద్దే మీకు మిసిమి ఘోణి
ఆకాశమే మీకు హాశ్చర్యమగు వేణి, చాలదు మీకథల్ జదువ వాణి
అంబరంబయ్యె మీ కఖిలదిశాశ్రేణి, పరమేశ మీకయ్యె శరధితుాణి
భక్తసంరక్షణాస్పదమగు మీపాణి, తలఁచ మీపిన్నాలు బలుపరాణి

గీ. లీల గణియిన వేదములేని రాణి, మీ కరంబున నున్నదే మేలియైణి
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 3

సీ. నొసలికన్దాకకు బుసబుసమను నిల్లు, కన్వేడినార్పుపై గంగబల్లు
సగము జేసెఁగదయ్యె సత్తి సికబల్ వెల్లు, తలకెక్కె మరుగాలు తగనిగొల్లు
వంచి తే వంగక దెంచినఁ దెగువిల్లు, గండిగా వలపటి బండికల్లు
పెద్దకొమరునకెల్లు పెండ్లిగాని దిగుల్లు, దండిపాములపొత్తు గుండెరుల్లు

గీ. ఇట్టి గృహభార మహాహమికెట్లు జెల్లు, చున్నదో కద జేరు మాయున్నయిల్లు
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 4

- సీ. కల్పవృక్షము గొప్పకలముగాఁదగె నోయి, యఁబుధిజలములేనయ్య* శాయి
భూమిఖండములె సంపుటముగాఁ బడె హాయి, వనజసంభవురాణి వ్రాయుతాయి
మీచరిత్రంబులు మించినవామ్నాయి, సంపూర్తి లిఖింపఁ జాలదోయి
ఇతరులు లేఖనకెత్తుదురే చేయి, శక్త్యనుగుణనుతుల్ జేయమాయి
- గీ. ఇవియు ఘనముగ శుభముల నిమ్ముభాయి, బ్రోవవలె గాక దయబేర్మిభావయాయి
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత...
- సీ. బసవపురాణంబు బండితచారిత్ర, యనుభవ సారంబు నఖిలశ్రీతుల
సహితచతుర్వేదసారంబు సోమేశ, భాష్యసద్గ్రంథముల్ సవ్యరీతి
రచనాధికారియై రంయమొప్ప పరవాద, భీకరుండనఁగను బృథివిలోన
రుద్రిండయ్య బ్రతాపరుద్రినిసభ విష్ణు, వాదుల నోడించి వారికెల్ల
- గీ. శైవదీక్ష లొసంగిన శంకరుండు, పాల్కురికి సోమునకు నేను బ్రణతిఁ జేతు
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత...
- సీ. బసవా ద్యసఁఖాశ్యభక్తులఁ గొనియాడి, విఘ్నేశ్వరునిఁ జాల విషతిఁ జేసి
వరదధిచ్యాయులఁ గరమొగి గణుతించి, నూతనశివభక్తనుతి యొనర్చి
నీ మీఁద భక్తిని నేనేర్చినట్టులఁ జెప్పఁబూనితినయ్య సీసపద్య
ములు గాన నిర్విఘ్నముగ జేయఁగా మీరె, కర్తలు తప్పులు గలిగియున్నఁ
- గీ. బసవేది యయస్థితిభర్మమైన, పగిది మత్కావ్య మిల శ్రేష్ఠమగుచుగాక
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత...
- సీ. శంకర పరమేశ శాశ్వత సర్వేశ, కాలకాలాంతక గరళకంఠ
చంద్రశేఖర భీమశాంకరీ హృదయయేశ, ర్వ మహాదేవ శరనిభాంగ
ఫాలనేత్ర గిరీశ పంచాక్షరీరూప, భవహర పురహర భక్తవరద
గంగాధర సురేశ కంజాక్షసన్నత భుజగభూషణ దీనపోష సోమ
- గీ. యనుచుఁ బరియించువారికి ఘనతమిఱు మోక్షసత్రంబు లేసినదీక్షనీదె
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ రాజిత
- సీ. వేల్పులందరిలోన విప్రుండవీవని సకలవేదంబులు జాటుచుండు
కమలాక్షసుతు వీదుకంటకు సమయింప బ్రతికింపగలిగెనే బాలునతఁడు
కమలాసనునీతల ఖండించితివిగదా మొలపించుకొను శక్తి గలదె తనకు
గరళము భక్షించుతరి పంచియిమ్మని సరివేల్పు లీకొనఁజాలి రెవరు
- గీ. పశుపతివి నీవు సురలంతపశువులగుట కివియె సాక్ష్యఁబులగునయ్య భువనములకు
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత...

సీ. సర్వేశ త్రిపురముల్ సాధించుపనికైన, సాధనంబులు వ్యర్థసాధనములు
 ఫాలానలక రాశలీలలచే రిపుల్ మృగ్ధికులిరి ధరబొగ్గులగుచు
 రథము గుఱ్ఱంబులు రథసారథియు ముల్కినుండియైనది కార్య మొందులేదు.
 అధికారము లొసంగకథజూడ వారల మన్నించువిధముగా నెన్నదగుచు

గీ. దేవదేవ మహాదేవ దివిజరాజ నామకుడ వీవె యితరుల నేమిచెప్ప
 భావభవభంగ శారిహృత్పద్మభృంగ రాజిత... 10

సీ. విధికపాలంబును వింతగాబేరులై చాల మీయురమున వ్రేలుచుంట
 మీనకూర్మవరాహమాన వహరినామనం బన నైదు జన్మంబులందు
 శౌరిని శిక్షించి శరణన్న రక్షించి కొమ్మకర్పరయును గొమరుజాంఘ్ర
 మును చర్మకొలెమ్మదృష్టమాగుర్తులు గాంగ మారుధరింపఁ గలిగియుంట

గీ. జావుపుట్టుకలేనట్టి స్వామివగుట కివియె సాక్ష్యంబులై లేవె భువనములకు
 భావభవభంగ శారిహృత్పద్మభృంగ రాజిత... 11

సీ. గ్రామాధికారిని గని యాశ్రయించిన దేశవివాదలు దీర్పఁగలడె
 దేశాధికారిని దినమాశ్రయించిన లోకవాదముదీర్చి సాకఁగలడె
 లోకాధికారిని నీకు మ్రొక్కెదనన్న, సర్వేశుపగిదీయఁజాలఁగలఁడె
 తమతమయధికార తారతమ్యంబుల, గొలఁదిగా ఫలమియఁగలరుగాక

గీ. పశుపతిత్వముగల మీకుబలెను పశువు, లై ననుర లోపఁగలరె నెద్దానికైన
 భావభవభంగ శారి హృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 12

సీ. బాదరాయణి తాను వారణాసీన్ధుల, శపియింపఁదలఁచిన చంద్రమాళి
 కోపించి పొమ్మన్నఁ గ్రోధియై ప్రతికాశి, కట్టినఁ జెడియె నా కాలమందె
 పద్మపురాణంబు బల్కినాఁ డొకకొంత, వ్యాసకాశీఫల వ్యాప్తి నొందె
 నని స్కాందమునఁ గన్నదదియుఁ గాదనిరేని, వైష్ణవులై నను వ్యాసకాశి

గీ. లోనఁ జావంగఁగోరరు మానుషంబె, హరియట వ్యాసుడనగను హర్ష పడరొ
 భావభవభంగ శారిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 13

సీ. హరవృషమధ్యంబునందుండి వ్యాసులు, భుజములెత్తి ప్రమాణపూర్వకముగ
 నారాయణునకన్న వేటదై వములేడు, ముమ్మాటికేనియను మూర్ఖమతిని
 సెత్తిన బాహువు లెత్తినట్లుగ వాక్కు, స్తంభనంబైనవో ధైర్యమెడలి
 ప్రార్థింప హరివచ్చి పరమేశ్వరుఁడు తన, కర్తగాఁ జెప్పినకారణమున

గీ. విశ్వనాథునిగొనియాడి విగతభయదుఁ, డయ్యె ననిజెప్పిస్కాందఁ బునమితముగను
 భావభవభంగ శారిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 41

సీ. దారుకావనఋషుల్ దైవంబు లేడని, గర్వించిననువారిగర్వమణచ
 హరిభార్యగా మీరు నామునిపల్లెకు, వచ్చి నిర్వస్తులై వారిఘనము

లుభయలు దొంగిల నోర్వక ఘర్షించి, వ్యర్థప్రయత్నాలై వారు బ్రహ్మ
కడ కేగిచెప్పినఁ జెడితిరి వారలు, హరిహరులనవిని యంతవచ్చి

గీ. శౌరిపీఠంబు లింగంబు మీరుగాఁగఁ, దలఁచి లింగార్చనలుజేసి ధన్యులైరి
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత...

15

సీ. పద్మనాభుండును బద్మజుండునుగూడ, ఘర్షించుకొన వారికలఁతదీర్చ
దేవోమయంబైన దివ్యరూపంబునఁ దోచితి రదిచూచి తోయజాతుఁ
డరిగె పదముగన శిరముజూడఁగ బ్రహ్మ, నడచెను గనలేక వెడలివచ్చి
నిజకరియై విష్ణు నిన్ను మెప్పించెను, నిజములాడక విధినిందితుండు

గీ. నయ్యె భువిఁ బూజలేకుండ నయ్యె మొగలి, రేకు మీపూజ కర్మంబుగాకపోయె
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత...

16

సీ. గతజన్మమున మిమ్ము మతిఁదలంపమి తప్పు, తప్పని యీజన్మ తనకుఁజెప్పు
నిప్పుడు మిముఁ గొల్వ నెఱిగితి నిదిముప్పు, ముందుజన్మంబున మొనలెఱుప్పు
పుట్టుటలేకున్నఁ బూజలే దదితప్పు, తప్పులుమూఁడు నాతలన నొప్పు
తస్సలొప్పులుగాఁగ దయసేయుటే మెప్పు, భక్తసంరక్షణాస్పదుండ వెప్పు

గీ. డఖిలలోకేశ సర్వేశ యఘవినాశ, నీటనెత్తుము పాల నేనేటనొత్తు
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత...

17

సీ. లూతయేవేదంబు లూతగాఁజదివెను, శాస్త్రముల్ భుజగ మేచాయజూచె
గజరాజు యేవిద్య గట్టతనేర్చెను, ఎఱుక తా నేమంత్ర మెంతజేసె
కాటకోటం డెట్టికవితఁ జెప్పఁగజాలె, గొడగూచి యేనీతిఁ బొడమి పెరిగె
నిమ్మవ్వ యేపాటిసొమ్ము నీ కిడెనయ్య, సాంఖ్యతొండఁడు యోగసరణిఁ గనేసె

గీ. కావు ముఖ్యంబులివి భక్తకారణముగఁ, దలఁచ మీకృప మోక్షంబు గలిగెగాని
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత...

18

సీ. ఘనమృకండజుపైనిఁ గల్గినప్రేమయు, గన్నప్పయందలి గౌరవంబు
బసవేశ్వరునియందుఁ బ్రకటమా మీదయ, చెన్నబస్వనిమీదఁ బన్నుకరుణ
పొల్కురిసోమేశుపైఁ బడ్డదృష్టియుఁ, జేరమరాయుపైఁ జెలగుగృహయు
మలహణకవిపయి మన్ననగరికాల, చోళరాయనిపైని దాళుజాలి

గీ. గూడనామీదనుంచు మేజాడనైన, నేడు మీపాదములు విడనాడఁజాల
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత...

19

సీ. ఫక్కియందును రెండుచక్కనిబొల్లివి, శూలచక్రము లొక్కజాలుగలవి
గొల్లవ్రేతల మానికుఁజరసతులను, జెఱిపినా రిద్దఱు శిక్షవొకటే
ఆలీపై యాండ్రను నాఱించుఫనికిని, నుభయులచిత్తంబు లొక్కరీతే
సుకలరక్షింపను నరభోజనులఁ జంపఁ, బూనినా రిరువురి పూన్నిసరియె

- గీ. చావుపుట్టుక గలిగిన సామిశౌరి, చావుపుట్టుక లేనట్టి సామి వీవు
భావభవభంగ శౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 20
- సీ. పంచాక్షరీమంత్రపఠనంబు పఠనంబు, పరమేశ్వరనందలి భక్తి భక్తి
శివుని బూజించెడి చేతులు చేతులు, కరకంఠనకు మ్రొక్కు శిరము శిరము
శ్రీగిరీశ్వరుజేర్చు చిత్తంబు చిత్తంబు, శ్రీగిరిజాధీశు సేవ సేవ
భవుభక్తవరులది భజనంబు భజనంబు, వాసుదేవుచుతించువాక్కు వాక్కు
- గీ. అనుచుఁదెలియకకొందఱుపథములితర, మార్గములుబోయిపుట్టుచుమడియునుండ్రు
భావభవభంగ శౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 21
- సీ. ఇత్తుఖండంబున కెన్నివంకరలున్న, దానిమాధుర్యంబు దరుగనట్లు
గంగోదకంబులు గలుషంబులైయున్న, జలమహత్త్వం బేమితలఁగనట్లు
గోవుపాదుగున నెన్నిగోమారులుండిన, క్షీరంబులకు రుచి చెడనియట్లు
బాలుని వన్యక్తభాషలై యుండిన, జనని జనకుమూర్దు సగ్గనట్లు
- గీ. మత్కవిత్వంబునను తగ్గుచూటలున్న, భక్తిరసమధురంబు లోపంబుగాదు
భావభవభంగ శౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 22
- సీ. దీర్ఘాయువులులేవు స్థిరమతులాలేవు, లేవు శాస్త్రజ్ఞానభావగతులు
దుశ్చరిత్రలుపోవు దొంగసీతులు పోవు, పోదు కామకోధపుంజ మెపుడు
యాగంబులాలేవు త్యాగంబులాలేవు, లేదు సత్సంగతి లేశమైన
పాపంబులాలావు వాపోకలాలావు, లావుకు జనసేవ లక్షవిధుల
- గీ. కలియుగంబిదియీరీతిఘటనపడియె, మోమహాదేవయన బ్రోవవా మహేశ
భావభవభంగ శౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 23
- సీ. అటువదివేలేండ్లు నాయువుతండ్రికి, బదియనొక్కటివేలు బ్రతికెఁ బట్టి
ముగ్గురుభార్యలతోడఁ దగనుఖించెను దండ్రి, కొడుకు పట్నీకుడై కుతలమేలే
తండ్రిస్వర్గము కేగి దనుజులమర్దించె, భూమిలో దశముఖు బొడిచె గొడుకు
ఆదియుగములయందె యాయామితరముల, తారతమ్యత యెంతో తక్కువయ్యె
- గీ. సాయురర్థబలంబులు సంతకంత, కవనిఁ దగ్గుట కాశ్చర్య మరయ లేదు
భావభవభంగ శౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత... 24
- సీ. పాలినిఁ జాటుగాఁ గూలనేసినదాన, నెఱుకవ్రేటున శౌరి యెగురవలసె
జలినంటఁగట్టిన పాపంబునకు రాముఁ, డరిపాశబద్ధుడై యడలవలసె
కురురాజకొడుకులఁ గూల్చినయఘమున హరికులక్షయుడౌట జరుగవలసె
మునిపత్ని హత్యకై మురవైరి జగతిలోఁ బుట్టుచు బెరుగుచు గీట్టవలసె
- గీ. సంతపాకికె గృతకర్మ మనుభవంబు గలిగె నింకెవ్వధికెఁ దప్పగలదు కర్మ
భావభవభంగ శౌరిహృత్పద్మభృంగ రాజిత 25

- సీ. శ్రీకృష్ణభార్య లంచితగుణ లెనమండ్రు భర్తపోయినమీఁద బ్రతికిరకట
గోవిందుపిమ్మట గోపికలందఱు బోయలకవగూడఁ బోయిరకట
శ్రీహరిచేఁ గర్మచేయుప్రాప్తములేక, పసుదేవుఁ డీల్గఁపలసె నకట?
పాండవుల్ శౌరికి బంధులు భక్తులై, కడ యమదుఃఖముల్ గాంచి రకట?
- గీ. అంతవారికిఁ గృతకర్మ మనుభవంబు, గలిగె నింకెవ్వరికిఁ దప్పఁగలదు కర్మ
సీ. అవిముక్తమందుండు నర్హుండుగాడని, శర్వుచే వ్యాసులు శప్తుడయ్యె
బృందనుజెఱచినవృత్తికి రాముల, సీతావియోగముఁ జెందవలసె
ననుజను మోహించునఘమున బుద్ధుండు కాశ్యపజేతులు మొండిగాఁగవలసె
గౌతముభార్యను గామించి సురరాజు తమవెల్లయొన్నులై మనఁగవలసె
- గీ. నంతవారికిఁ గృతకర్మ మనుభవంబు గలిగె నింకెవ్వరికి తప్పఁగలదు కర్మ భా.
- సీ. బ్రాహ్మణ్యముకు దగు భస్మధారణయను భస్మోపనిషదర్థఫణికిఁ గనరొ
వ్యాసవాల్మీకులు వారిగ్రంథంబులు భసితమాహాత్మ్యంబుఁ బలుకు టెఱుఁగ
రో యాగమంబులు వాయూడ భస్మము, గొనియాడుచుండుట మనసురాదొ
వేదముల్ స్మృతులును వేదిధంబుల భస్మ, ధారణ ముఖ్యమన్దారి వినరొ
- గీ. జగతి విప్రులుగొందఱునిగమమెఱిగి, భస్మధరియింపరెట్టిదౌర్భాగ్యగుణమొ భా.
- సీ. ముఖ బాహుజులకును సుఖము త్రిపుండ్రంబు, వైశ్యుల కగుజమీ వర్తులంబు
సర్థచంద్రుచిరీతి హర్షంబు నాలవ, జాతి యితరులకెల్ల భాతియూర్ధ్వ
పుండ్ర మంచని భస్మబూయువిధంబులు, బహుగ్రంథములయందుఁ బలుకఁబడియె
నన్యజాతులకైన నాయూర్ధ్వపుండ్రంబు, భస్మచే ననిగదా పథముగలిగె
- గీ. జగతి విప్రులు గొందఱునిగమమెఱిగి, భస్మధరియింప రెట్టిదౌర్భాగ్యగుణమొ భా.
- సీ. ఉపనీతుఁడగువేళ విపరీతమేదయా, భువి నాందిముఖ విప్రభోజనంబు
భస్మధారణ గోవి పంచశిఖల్ మాంజి, దండంబు భిక్షయుఁ దనర భర్గ
మంత్రోపదేశంబు మఱి యగ్నిముఖమున, గద చేయునవి దీనిక్రిమముచూడ
రుద్రచిహ్నాలజేసి రూఢిగా ద్విజుఁ డయ్యె, గానిచో బ్రాహ్మణుగాఁ డతండు
- గీ. జగతి విప్రులుగొందఱునిగమమెఱిగి, భస్మధరియింపరెట్టిదౌర్భాగ్యగుణమొ భా.
- సీ. ఉపనయనాగ్నియందుండుభస్మముఁ దాల్చి, కుండిన సిద్ధిలేకుండు నగ్ని
వైశ్యదేవాగ్నిలోపల నుండుభస్మంబు, ధరియింపకుండినఁ జెడును కర్మ
ప్రేతకార్యములందుఁ బెట్టంగవలె భస్మ, పెట్టకుండినప్రేత తిట్టఁగలఁడు
క్రతుకర్తయగువాఁడు క్రమముగా భస్మంబు, దాల్చిఁడేనియు సేయఁదగఁడతండు
- గీ. జగతి విప్రులు గొందఱు నిగమమెఱిగి, భస్మధరియింప రెట్టిదౌర్భాగ్యగుణమొ.
- సీ. వాల్మీకి కుంభజ వాసిష్ఠ గౌతమ, వ్యాస పరాశర వామదేవ
పర్వత దూర్వాస భరత మార్కండేయ, కణ్వ దధీచ్యాది ఘనమునులును

- విధి విష్ణు రవి చంద్ర బుధ బృహస్పతి శచీ, పతి ముఖ్యులగునట్టి పరమసురలు
 బలి బాణ రావణ బహుళేంద్ర తారక, శూర పద్మాసుర సోమహరులు
 గీ. భస్మ ధరియించిరనిగ్రంథబహుళమున్న, వినియు దెలియరుకొందటీ వెట్టియే మొ భా.
 నీ. భస్మనిషేవణ భస్మధూళనములు, భస్మధారణమనఁ బరగుమూఁడు
 విధులలో స్నానంబు వెనుకజన్మాఘముల్, మొదలంట జెడుటకు ముఖ్యమగును
 తనుగుణంబులదోషతతి నణంగింపఁగాఁ, జాలు నద్దూళనసంజ్ఞక్రియయు
 వేధదుర్లక్షలు వెడలింప మోక్షంబు, లొసఁగ ధారణకును బొసఁగుశక్తి
 గీ. భస్మముచుగూర్చిదగుగ్రంథబహుళమున్న, వినియు దెలియరుకొందటీ వెట్టియే మొ.
 నీ. భూతభేతాశముల్ పొరిబుచ్చగలశక్తి, బ్రహ్మరాక్షసులను బట్టుధాక
 కామినీగ్రహములఁ గనిరన్నఁ గలతీవి మోహినీ గ్రహముల ముంచునూహ
 వీరవైష్ణవు లెట్లు జేరరానిమహత్తు, జైనబౌద్ధులదుగ్రంథఁ జాలుగుణము
 శాకినుల్ ధాకినుల్ జడిసెడి రాద్రంబు, శివభక్తులకు సిరుల్ సేయుగరిమ
 గీ. భస్మముకెకాక యొంటి కీఁగిదిగలదె, వినియు దెలియరు కొందటీ వెట్టియే మొ భా.
 నీ. తపసియై వనముకుఁ దర్లిపోయ్యేవేళ, దాశరథియు భస్మధారియయ్యె
 మోక్షార్థియై శైవదీక్షఁగొన్నప్పుడు, దాశరథియు భస్మధారియయ్యె
 రామలింగము నిల్పఁ గామించినప్పుడు, దాశరథియు భస్మధారియయ్యె
 అశ్వమేధముఁ జేయు నవసరంబందున, దాశరథియు భస్మధారియయ్యె
 గీ. వ్యాసవాల్మీక కావ్యముల్ వసుధ లేవె, చూచియు దెలియఁజాలరీచోద్యమే మొ భా.
 నీ. భస్మంబు ధరియింపఁ బాపముల్ విడిపోవు, భస్మంబు సిరులీను పరసవేది
 భస్మంబు రోగార్తి భంజనకరమగు, భస్మంబు వైరులపట్టుఁ జెఱచు
 భస్మంబు త్రైలోక్యపద మబ్బఁగాఁజేయు, భస్మంబు సుగుణముల్ బాదుగొల్పు
 భస్మంబు సుజ్ఞానపదముఁ జూపఁగఁజాలు, భస్మంబు మోక్షమక్షఫల మొసంగు
 గీ. ననుచు మొఱలిడు వేదంబులధికముగను, వినియు దెలియరుకొందటీ వెట్టియే మొ భా.
 నీ. జలమిశ్రతసుభస్మ మిలను బూయఁగఁవలె, గాలత్రయంబున ఘనగృహస్థు
 తక్కిన యాశ్రమతతినతుల్ బాఠిభస్మ, ధరియింపవలె శ్రుతిధర్మ మిదియ
 శాస్త్రోక్తమగు విరజాభస్మముఖ్యంబు, హర్షమావైశ్యదేవాజ్ఞజంబు
 గాకున్న శ్రోత్రియాగర యోగాగ్నిజౌ, భూతియు ధరియింప నీతియనుచు
 గీ. శ్రుతులుస్మృతులునుజెప్పుటఁజూచియెఱిగి, భస్మధరియింపఁ నొల్ల రీపాపమే మొ
 నీ. భస్మధారణవిధి పరిమితిఁజెప్పినఁ, బంచశిఖల్ వక్త్రబాహుమూల
 ములను భూమిధ్యంబునఁ దగునాసికా, మూలంబు ద్విశ్రవోమూలములను
 యురమున స్తనముల నుదరమందున నాభి, జాను పృష్ఠంబున జంఘలందు
 రక్షకోబరికూబరక్షోణిగళముల, భుజయుగ్మమునఁ గరమూలములను

గీ. బాహువులమధ్యనూరువుపాదములను, ముప్పదాటగుస్తానముల్ ముఖ్యమగును భా.

సీ. నియతి రుద్రాక్షోపనిషదర్థములు విని, రుద్రస్వరూపిగా రూఢిగలిగి

యామ్నాయములయందు నాగమంబులయందు, రుద్రాక్షధారణ భద్రమనుచు

సకలవిధులజెప్పి శార్వాణి మొదలైన, శక్తిసంఘము మానిసముదయంబు

దేవదానవకోటి భావశుద్ధినిదాల్చి, నాగుగా రుద్రాక్ష పేరు లభవ

గీ. యెలమిరుద్రాక్షధారణగలుగునరుని, భక్తిగనుమొక్కినను మోక్షపదవిగల్గు, భా

సీ. పదునాల్గుముఖములు పదునాల్గుభేదముల్, పదినల్వు రధిపతుల్ పదియనాల్గు

వినియోగపద్ధతుల్ తనువున ధరియించు, విధులు నెఱింగింతు విరళముగను

ముదమొప్పగా నేకముఖముఖ్యమై యుండు నదరుగా దొరుకును నచటనచట

నూర్ధ్వమథోముఖయుక్తిని గనవలె నూర్ధ్వముఖంబైన నొప్పియుండు

గీ. ధన్యమైయుండు రుద్రాక్షధారణంబు నిగమమంత్రోక్తిబూజింపఁ దగినదగును భా.

సీ. సకలపాపంబులు సమయింపఁగాఁజాలు ధరణిలో రుద్రాక్షధారణంబు

సతతంబు కాశివాసముజేయు ఫలమిచ్చు ధరణిలో రుద్రాక్షధారణంబు

నిరతంబు శ్రీశైల నిలయపుణ్యముకొద్ది ధరణిలో రుద్రాక్షధారణంబు

పరగ శివజ్ఞానపరుని గావించును ధరణిలో రుద్రాక్షధారణంబు

గీ. రుద్రరూపంబుగామదిరూఢిగల్గి తనువునందున రుద్రాక్షదాల్పవలయు భా.

సీ. శంకర మీయక్షిజాతంబులగుటను రుద్రాక్షనామంబు రూఢియయ్యె

సంసారదుఃఖముల్ సంహరింపగను రుద్రాక్షనామంబు రూఢియయ్యె

దుష్టులదుఃఖించి తొలగునట్లుగఁ జేయ రుద్రాక్షనామంబు రూఢియయ్యె

భవులకు మోక్షసంప్రాప్తి గూర్చుటఁజేసి రుద్రాక్షనామంబు రూఢియయ్యె

గీ. జగతిరుద్రాక్షతో సరిజేయఁదగిన పూసలేలేవు కల వన్న దోసమయ్య భా.

సీ. శంకరదేవేశ జ్వలల పద్మాసన కాలాగ్నిరుద్రుండు కార్తికేయుఁ

డన వాసుకియు వినాయకభైరవుడు చౌరి యీశాన భాస్కరుఁడెలమిస్కంద

హరుఁడును పదినల్వు రధిపతుల్ రుద్రాక్షలకు నేకముఖమొదల్ బ్రకటముగను

శ్రీగలరుద్రాక్షలాగమంబులయందుఁ గొనియాడఁదగియె నీకుతలమందు

గీ. శాస్త్రసమ్మతి రుద్రాక్షసరులు దాల్పవలయు మోక్షంబునేమదివలయువారు భా.

సీ. శిఖను నొక్కటియును శిరమున ముప్పది రెండు మూర్ధ్నిని మాలనిండుగాన

ముప్పదాఱును కర్ణముల నాఱు గంఠంబునందు ద్వాత్రింశతి సమరవక్ష

ముననైదుశతములు ఘనబాహువులకును, బదియాఱు బదియాఱు బదియరెండు

బదిరెండుగరముల బరగ నష్టోత్తర, శతమకాను జపమాల హితవుమీఱ

గీ. రెండునూఱుల ముప్పదినుండు మెండు, వరకిరీటంబు నీరీతి వలయుఁ దాల్ప, భా.

సీ. శిఖనేకముఖయును శిరమున ద్వాదశ, ముఖయు నేకాదశముఖయు మూర్ధ్ని

- మునకు శ్రుతులపంచముఖి సప్తముఖి దశ,ముఖి షష్ఠముఖి యష్టముఖియుఁ గంఠ
మునకు నరొదేశమునకుఁ జతుర్ముఖి, తగు బాహువులఁ ద్రయోదశముఖియును
ద్వాదశముఖి మణిబంధనంబుకుఁ జతు, ర్దశముఖి జపమాల తనువహించు
గీ. నన్నిముఖముల రుద్రాక్షులగు కిరీట, మునకునని తెల్పుకొనరయ్యముదముమీఱభా
సీ. కాయశోషణజేసి కష్టమందుటకంటె, పంచాక్షరీమంత్రపఠన మేలు
కాశీగయాదులు గలయదిరుగుటకంటె, పంచాక్షరీమంత్రపఠన మేలు
పవనబంధనఁజేసి బాధలొందుటకంటె, పంచాక్షరీమంత్రపఠన మేలు
సాంఖ్యయోగాదులజాడఁ బోవుటకంటె, పంచాక్షరీమంత్రపఠన మేలు
గీ. పాపముహరించు ఘనమోక్షపదవినిచ్చు, పరమ పంచాక్షరీమంత్రపఠనమిచ్చుభా
సీ. ధర యజుర్వేదమన్ తారహారములోన, పంచాక్షరం బనుపతకమలరు
ప్రథమద్వితీయముల్ ప్రకృతియుఁ బిమ్మట, రెండును బురుషుఁడు నుండి కొదువ
సంయోగమగు శివశక్తియుక్తము మంత్ర, ములకెల్ల జననిగాఁ దలఁచవలయు
గురుమూర్తిదయపేర్చిఁ గొని న్యాసధ్యానాది, కములతో జపింపఁగలదుముక్తి
గీ. గాననీమంత్రరాజంబుఁ గాంక్షనేయు, వారె మీరాదురిక వేటుగారు వారు, భా.
సీ. పంచాక్షరీమంత్ర పఠనవేదియ నబ్బె, నినువేడుకొననేల నీలకంఠ
ఘనతపంచాక్షరీ కల్పకం బబ్బింది, నినువేడుకొననేల నీలకంఠ
చిత్రపంచాక్షరీ చింతామణియుగూడె, నినువేడుకొననేల నీలకంఠ
భవ్యపంచాక్షరీ పారిజాతంబబ్బె, నినువేడుకొననేల నీలకంఠ
గీ. నిన్ను నన్నఁగజేయఁగానేర్చినట్టి, మంత్రరాజంబుదొరకిందిమాకే కేమి, భా.
సీ. మహితపంచాక్షరీమహిమయుఁ దెలుపంగ, వాణిపలికినై న వశముగాదు
మహితపంచాక్షరీమహిమయుఁ దెలుపంగ, బుకుఁజేడియకైనఁ దెలియఁబడదు
మహితపంచాక్షరీమహిమయుఁ దెలుపంగ, జిలువఁజేడైనను బలుకలేడు
మహితపంచాక్షరీమహిమయుఁ దెలుపంగ, జంభారికైనను శక్తిలేదు
గీ. గానపంచాక్షరీమంత్రఘనతఁ దెలుప, మంత్రరూపుండవగునీవు మాకుఁగలవు,భా
సీ. పంచాక్షరీమంత్రపఠనఁ జేసినయంత, బ్రహ్మహత్యాదులు బాయఁగలవు
పంచాక్షరీమంత్రపఠనఁ జేసినయంత, సుపపాతకము లవి యుండఁబోవు
పంచాక్షరీమంత్రపఠనఁ జేసినయంత, సంసారదుఃఖముల్ నడలఁగలవు
పంచాక్షరీమంత్రపఠనఁ జేసినయంత, మాతృగర్భావస్థ ముఱగిపోవు
గీ. దల్లిదాతయునేతయుదండియగుదు, భుక్తిముక్తులుదయనేయుమూలమిదియ,భా.
సీ. కుంభసంభవువల్లఁ గొనియు పంచాక్షరి, దశరథరాముండు తాజపించె
దూర్వాసుదయనేర్చి తొల్లి పంచాక్షరి, శౌరియు రాముఁడు జపితలైరి
తండి దయనేయ తపసియై పరశురా, ముఁడును భంచాక్షరి నుడివెగాదె

- వర దధీచ్యామలు గరము పంచాక్షరీ, మంత్రంబు జపించి మహిమగనిరి
- గీ. మంత్ర సంతతికిది మూలమంత్రమయ్యె, నిహపరసుఖంబులిచ్చుట కేమికోదువ,భా.
- సీ. పంచాక్షరీయను బలువైననావచే, దరిలేనిదుఃఖాబ్ధి చాటువచ్చు
పంచాక్షరీ యను ప్రబలమానురియచే, ఘేయని భవలతల్ గోయవచ్చు
పంచాక్షరీ యనుభానుదీప్తులవల్ల, నిరయ మస్తకమును నలుకవచ్చు
పంచాక్షరీ యనుబహుళమానగ్నిచే, ఘనజవనాటవిఁ గాల్పవచ్చు
- గీ. మోక్షలక్ష్మీప్రసాదయకదీక్షితంబు, మహిని పంచాక్షరీయె యన్యమంత్రమేలభా.
- సీ. ప్రణవయుక్తంబుగాఁ బంచాక్షరీమంత్ర, పఠనంబు దగునయ్య బ్రాహ్మణులకు
నితరవర్ణంబులు కెల్లనుండరులకుఁ, బ్రణవహీనంబుగాఁ బఠన మేలు
అష్టానశావర్తి నక్షరలక్షగా, జపింప సిద్ధినిఁ జెందవలయు
ప్రతిపునశ్చరణకు బ్రాహ్మణభోజనా, ద్యుఖిలవిధులుజేయ సుఖముగలుగు
- గీ. మోక్ష ముటచేతిదై యుండు దీక్షలేక, చేసిననుమేలె పాపముల్ జెడుట నిజముభా.
- సీ. గతజన్మసుకృతసత్కారణంబునఁ జేసి, గురుఁడు పంచాక్షరిగరిమ నొనఁగు
గతజన్మసుకృతసత్కారణంబునఁ జేసి, పంచాక్షరీమంత్రపఠనగల్గు
గతజన్మసుకృతసత్కారణంబునఁ జేసి, పంచాక్షరిని సిద్ధిబడయనగును
గతజన్మసుకృతసత్కారణంబునఁ జేసి, పంచాక్షరియె మోక్షవదముఁ జూపు
- గీ. దుష్కృతుల కిది గల్గుట దుర్లుటంబు, సుకృతమతులకుదొరకుట సులభమగునుభా.
- సీ. పంచాక్షరీమంత్రఫలమెకా క్రిడికి, బాగుపతామ్రంబు బడయనగుట
పంచాక్షరీమంత్రఫలమెకా చక్రికి, ద్రాణియస్త్రజ్వాలఁ దప్పనిడుట
పంచాక్షరీమంత్రఫలమెకా రాముండు, దశమఖుఁ దెగటాత్పుదశను గనుట
పంచాక్షరీమంత్రఫలమె మార్కండేయుఁ, డవనిదీర్ణాయుష్య మమరనుంట్
- గీ. భారతము శివగీతలు భాగవతము, స్కాందమాదిగ గ్రంథముల్ సాక్షిగలవు భా.
- సీ. శైవపంచాక్షరీజపముకు ముఖ్యంబు, విమలమంత్రోద్ధారవిధియు వినుఁడు
మొదల నకారంబు ముందు మకారంబు, పిదప శికారంబు గదపిపరత
వాకారమ యకారవైఖరి లిఖింప పంచాక్షరంబులై ప్రబలుచుండు
బ్రణవంబుతోఁగూడి భవ్యషడక్షరి యగునని మణ్మఖుం డధికప్రేమ
- గీ. మున్న జెప్పెను గొందరుమూర్ఖులగుచు విప్రులుపదేశమంద రివింతమేమొ భా.
- సీ. బ్రాహ్మణజరములు భక్తితోడను లింగ, మును మేనదాల్చుట ముఖ్యమనుచు
వేదాగమంబులు నాధారతను బల్కు, చున్నవి భక్తిచే విన్నజాలు
విష్ణాదిసురలును వేత్తలామునులును మణిదారుమృచ్చిలామయములై న
లింగముల్ ధరియించి రంగుగాఁ బూజలు చేయుట వ్యాసులు చెప్పినారు
- గీ. ధరను గొందఱు ధనులింగ భారణంబు గాకపోవుట వారిదుష్కర్మగాక భా

- సీ. ధరయిష్టలింగంబుఁడగు స్థూలమునకును సూక్ష్మమునకునాను శుభముప్రాణ
లింగంబు మూఁడవయంగమాగారణ మున భావలింగంబు ముదముమీఱి
ధరియింపవలెనని మొరయును శ్రుతులన్ని తెలిసిజెలియనివారిఁదెలుపుటరిది
యాణువాదిమలత్రిహరణంబు గావించి మాంసపిండంబును మంత్రపిండ
- గీ. ముగనుజేసియు గురుమూర్తి నిగమసూక్తిశిష్యునకు లింగధారణ జేసి బ్రోచుభా
సీ. లింగధారినిఁగని లొంగిమొక్కినజాలు పాపాటపులు గాలిభస్మమగును
లింగధారినిఁగని లొంగిమొక్కినజాలు దుఃఖాంబుదములన్ని తూలిపోవు
లింగధారినిఁగని లొంగిమొక్కినజాలు జన్మబీజముమొదల్ సమసిపోవు
లింగధారినిఁగని లొంగిమొక్కినజాలు బుణ్యపయోనిధుల్ పొంగుచుండు
- గీ. ననినచో లింగధారణ ఘనసభక్తి యైనవారలు మీరుగా నగుటయరుదె భా.
- సీ. అంగమందున లింగ మమరియుండినవాఁడు శ్వపచాధముండైన శంకరుండె
అంగమందున లింగ మమరియుండినవాఁడు శాంతవిప్రుండైన శ్వపచసముండె
అంగమందున లింగ మమరుచున్నట్టివాఁ, డనువర్తనుండైన యమునిపరుండె
అంగమందున లింగ మమరియుండనివాఁడు, వరసోమయాజైన బరమఖలుండె
- గీ. ననెడియర్థంబు స్కాందంబునందు గలదు, వినరు చదువరుకొందటీవితయే మొభా.
- సీ. తనువులు మూఁటను దగిన వస్త్రంబుల, మూఁడులింగముల ముడిదికట్టి
ఇష్టంబు బ్రాణమందింపుగా లగియించి, భారమందునఁ జేర్చి పరిణమించి
తనయందు లింగంబు దాను లింగమునఁదు, జొచ్చి లోవెలుపల నిచ్చ మఱచి
లింగంబు తానయై లింగవర్తనుండైన, లింగైక్యసమరసలీనుఁ డగును
- గీ. నట్టిపురుషుని సాంగత్య మతనిసేస, గలుగు మీశ్వరగలిగినఘుచలకెల్ల, భా.
- సీ. అద్వైతసిద్ధైననాతని ఘటవర్తనములు ద్వైతంబులై యమరుచుండు
గాని స్థూలాంగంబు గలయంతమట్టుకు, స్థూలలింగంబందుఁ దొలఁగకుండ
ధరియించి పూజింప ధర్మమైయుండును, స్థూలంబు లింగియై శుద్ధిఁ గనదు
కొదువరెంటను నీశుఁ గూర్చితిమనిచెప్పి, బొదలాదిదేవుని బుట్టలందు
- గీ. దాచి పూజింపఁదగదు నద్వైతు లిట్లు, సేయదేవార్చనలు సిద్ధి జెంద వెపుడు, భా
- సీ. ద్వైతుండై యుండె నద్వైతుండై యుండెను, దనువర్తనలకును దలఁగనపుడు
తనదైవమెప్పుడు దన కవినాభావ, సంబంధిగా నుంచఁజాలవలయు
నట్లుసేయక సంచులందు బెట్టెలయందు, నుంచి పిల్లలపూజ కుంచి వచ్చి
నామనిజెప్పుట నగుబాటుగా కిది, శ్రేష్ఠవర్తనమని చెప్పఁదగదు
- గీ. దేవుఁ డెవఁడైనసరె స్థూలదేహమందు, జేర్చి విడనీకగొల్చుట శ్రేష్ఠమగును, భా
- సీ. శివునిప్రసాదంబు శ్రేష్ఠంబుఁగాదని, భుజియింపఁ గొందఱు బుచ్చికొనరు
హరుఁడు ఘా నైవేద్య మర్ఘంబుగాదని, బలికినాఁ డనిగూడ దలఁతు రవని

- జ్ఞానహీనంబిది సత్యవాక్యముగాదు, శివునినై వేద్యంబు శిరముమొదలు
బాదయుగ్మముదాక భక్తితోఁ బూసియు, భుజియించెగృష్ణుండుపూర్వమందు
- గీ. ననుచుశ్రీభాగవతమున వినఁగఁజెప్పె, నింద్యమనువారలే బుద్ధిచూందులకట, భా.
సీ. పితార్పితాన్నంబుఁ బ్రేమమొప్ప భోక్తలు, బ్రాణాహుతులుజేయఁబనికివచ్చు
ధరపితామహుకూడు ధన్యుతాభోక్తలు, బ్రాణాహుతులుజేయఁ బనికివచ్చు
ప్రపితామహాన్నంబు ధన్యుతాభోక్తలు, బ్రాణాహుతులుజేయఁ బనికివచ్చు
విష్ణ్వర్పితాన్నంబు వేత్తతాభోక్తలు, బ్రాణాహుతులుజేయఁ బనికివచ్చు
- గీ. గాని శర్వుప్రసాదంబుగాదుగొనఁగ, ననెడిమృత్యుమాటలు వినఁగఁదగదు, భా...
సీ. శ్రాద్ధకాలంబున శ్రద్ధతోఁ బెట్టెను, పిండత్రయంబుచేఁ బ్రేతలంత
సుగతిగందు రటన్నసూత్రంబు లున్నవి, మధ్యపిండము రుద్రమయముదయ్యె
నాపిండ మాకర్త కర్థాంగి యగునతి, సేవింపవలె ననిచెప్పెశ్రుతియుఁ
దత్ప్రసాదము గొన్న తరుణియు సంతాన,వంతు కాలగు నని వార్తగలదు
- గీ. శివుప్రసాదంబుగొనఁగ నిషిద్ధమెట్లు, భక్తిహీనుల వాదముల్ పాటిగావు, భా...
సీ. పంచభూతంబులు బరమేశ్వరప్రసాద, మైయుండె వ్యతిరిక్తమైనదెద్ది
అష్టమూర్తులు భవునంగసంభవులైరి, హరుప్రసాదులెగాక యయ్య లెవరు
చరిచరాస్పదమైనజగములో శ్రీకంఠ, వరప్రసాదముగాని వస్తువెద్ది
విష్ణు విభాతాదివేల్పులు శివభక్త, పరులుగా కున్నట్టివార లెవరు
- గీ. భవుప్రసాదమహత్వంబుభాగవతము, శైవస్కాందాదిగ్రంథముల్ చాటుచుండు, భా.
సీ. హరునకు శివభక్తులర్పించుభూములు, ఛత్రచామరములు సకలవాహ
నంబులు హారముల్ నానావిధంబుల, వస్తువుల్ నై వేద్యవాసన లవి
యివి యనర్హంబులౌ నెవ్వరుగొనరాదు, గొనినచో నరకాబ్ధిఁ గూలఁగలరు
శివభక్తులై యుండి శివునిఁ బూజించుచు, శివుప్రసాదము నినఁ జెల్లకున్నె
- గీ. పత్రపుష్పఫలంబులు పక్ష్యములును, హరునివేదనభుక్తి కనర్హమగునె భా...
సీ. ఏమంత్రవ్యాసాదు లామంత్రమునకును, దగదనిచెప్పినఁ దధ్యమగునె
యజ్ఞపురోడాశ మాయాజులకుఁగూడఁ, దగదనిచెప్పినఁ దధ్యమగునె
పితృశేషమును గర్తవ్యీతిభుజింపంగఁ, దగదని చెప్పినఁ దధ్యమగునె
శివుని బ్రసాదంబు శివభక్తులకుఁగూడఁ, దగదనిచెప్పినఁ దధ్యమగునె
- గీ. యొప్పవచ్చునె యీమాట దప్పుగాక, భస్మరుద్రాక్షధారులౌ పాతు లధమ
గతికిఁ బోఁగోరి నిందించుకథకుఁ జొరిరి, భావ...
- సీ. కాశీకాపురమందుఁ గాలభైరవుకన్న, మకరమందుఁ బ్రయాగమాధవులను
గాంచిన మాంగల్య శౌరిదర్శనమైన, సేతువుకేగిన శేషగిరియుఁ
బొడగన్నఁ గేదారమున గంగద్రావినఁ, గోటయజ్ఞము లొకమాటపేయఁ

- గలిగిన నొకలక్షకన్యల దానంబు, సేయనబ్బిన బుణ్యాసిద్ధియంత
- గీ. నేకబిల్వార్చనంబున నిత్తుననుచు, బాదరాయణి మొదలైనవార లనిరి భా...
- సీ. బహుళాష్టమిని బిల్వపత్రంబుతో మిమ్ము, నర్చింపఁ బాతకహరణచుగును
శివరాత్రిరోజున భవ సీమరణతోడ, బిల్వార్చనమునెత పీఠికరము
లక్షబిల్వార్చన దత్తులై చేసిన వారన మీరన వేఱులేదు
ప్రతిసోమవారంబు భక్తితో బిల్వంబు చేబూజసేయ విశేషచుగును.
- గీ. నేకబిల్వమహత్వ మమేకముగను బాదరాయణి మొదలైనవారలనిరి, భా.
- సీ. బిల్వవృక్షముక్రిందఁ బ్రేమతో వై శాఖ కార్తికంబులభక్తిగలిగి యొక్క
విప్రున కెవ్వరువిందుఁజేసిన కోటి బ్రాహ్మణభోజనఫలము గల్గు
మారేడుతరుమూల మహిని లింగార్చన నొకరోజుజేసిన సకలకాల
ములను లింగార్చన సలిపినవాఁడు గా ఫలమబ్బు సందేహాఫణితి వలదు
- గీ. సత్యమిది సత్యమిదియును సత్యమనుచు బాదరాయణి మొదలైనవార లనిరి, భా.
- సీ. భృగుపత్ని నన్యాయముగఁ జంపినందున శపియించె భృగుముని శౌరి నపుడు
నదికారణము గాఁగ నాహరితావచ్చి పుడమిపై పదిమార్లు బుట్టవలసె
బుట్టుట గీటుట పురహరిగొల్పుట భాగవతము జెప్పఁబడినదయ్యె
మితిమించిపలుమాఱు కుతలమందునఁ జక్రి జననమంచి కథల్ చాలగలవు
- గీ. ఆదివిష్ణువు శివభక్తుఁ డగుట నిజము కొందఱేలొకొమిముఁ గొల్వకుందురకటభా.
- సీ. జలచరంబులలోన శ్రావ్యముగాబోలు మత్స్యమై జన్మించె మావగుండు
వేదంబులు హరించువిద్యేషుఁ బొరిపుచ్చి తెచ్చి శ్రుతులు వేద కిచ్చినాఁడు
మత్స్యకేశ్వరుఁ డనుమాఁగారి నతిభక్తి, భుని ప్రితిష్ఠించి పూజచేసె
మత్స్యపురాణంబు మన్నించి విని మత్స్య, లంకకుఁజని చూడఁ శంకదక్కు
- గీ. ఆదివిష్ణువు శివభక్తుఁ డగుటనిజము, కొందఱేలొకొమిముఁ గొల్వకుందు రకటభా.
- సీ. రైడవజన్మకు దండిదికాబోలు, తాఁబేలునయ్యె నాడైత్యవైరి
దైత్యులు సురలును దర్చనంభోరాశి, మునుగు తిప్పకు వీపు మోపినాఁడు
తూర్పుసంధ్రముపొంత నోర్పుతోఁ గూర్మేశు, నిల్చి సద్భక్తుడై కొలిచినాఁడు
కూర్మపురాణంబుఁ గూర్మిచేఁ జదివిన, గూర్మేశుఁజూచిన గునుకువిడుచు
- గీ. ఆదివిష్ణువు శివభక్తుఁ డగుటనిజము, కొందఱేలొకొమిముఁ గొల్వకుందురకట, భా.
- సీ. ఆదివిష్ణుగములలో వడిగలదని హరి, ఘనవరాహంబు గాఁ గలిగినాఁడు
ఇదియు మూడవజన్మ మిందు హిరణ్యాక్షుఁ, జంపి జగతి మేలు నింపినాఁడు
శ్రీవరాహేశ్వరు శ్రీగిరిపై నిల్చి, మించినభక్తి సేవించినాఁడు
ధర వరాహపురాణతౌత్పర్యమును వరాహేశుఁ జూచియున్నె న నేఱుఁగవచ్చు
- గీ. ఆదివిష్ణువు శివభక్తుఁ డగుటనిజము, కొందఱేలొకొమిముఁ గొల్వకుందురకట, భా.

- సీ. ప్రహ్లాదుకొఱకు స్తంభంబున నరసింహ, యాపుగా జన్మించి శ్రీవతియును
ప్రహ్లాదుతండ్రిని బట్టి గోశ్యుజ్జరి, పరలోకగతునిగాఁ బంపినాఁడు
శేషాచలంబున శ్రీనృసింహేశుని, స్థాపించి పూజలు సలిపినాఁడు
బాద రాయణిపల్కు భవ్యస్కాందము నృసి, హేశ్వరంబునుజూడ నివుడుగలవు
గీ. ఆదివిష్ణువు శివభక్తుఁ డగుటనిజము, కొందఱేలొకొ మిముఁగొల్వకుందురకట,భా.
సీ. లచ్చిపెనిమిటి గొప్పబిచ్చమెత్తుటకునై, అదితికి సుతుఁడుగా నవతరించి
బలిని యూచించియు బలిని బంధించియు, బలిరాజ్య మింద్రునిపరముజేసి
వామనేశ్వరు హిమవంతంబుపై నిల్చి, యచ్చించె భక్తితో నహరహంబు
వామనేశ్వరుఁడును వ్యాసగ్రంథంబులు, నేడును సాక్ష్యమై నిలచియుండె
గీ. ఆదివిష్ణువు శివభక్తుఁ డగుటనిజము, కొందఱేలొకొ మిముఁగొల్వకుందురకట,భా.
సీ. దశరథరాజుకు తనయుడై శ్రీవిష్ణు, రామనామంబున రహిఁ జెలంగె
వానరసేనతో వారధిబంధించి, దశకంఠకంఠ బృందములుఁ ద్రొంచె
శివదీక్షితుఁడునై శివగీతలు గ్రహించి, పరశివజ్ఞానియై ప్రబలె నిలను
సేతువునగ్గట శ్రీరామలింగేశు, నిలిపి యంతశ్శుద్ధిగొలిచినాఁడు
గీ. ఆదివిష్ణువు శివభక్తుఁ డగుటనిజము, కొందఱేలొకొ మిముఁగొల్వకుందు రకట,భా.
సీ. కమలాక్షునంశనే గలిగెను యదువంశ, వార్ధిచంద్రుఁడు హలపాణియనగ
దుష్టదానవులను దులిచివేసి యనేక, శిష్టసంరక్షణఁ జేసినాఁడు
విద్యార్థియై పోయి విశ్వేశు పురిలోన, సాందీపుకడఁ దానుఁ జదివినాడు
తనపేర లింగంబుఁ దగ వారణాసిలో, స్థాపించి పూజలు సల్పినాఁడు
గీ. ఆదివిష్ణువు శివభక్తుఁ డగుటనిజము, కొందఱథములు మిముఁగొల్వకుందురకట,భా.
సీ. వసుదేవసుతుఁడునై వాసుదేవుండన, జన్మించె శ్రీవిష్ణు జగతిలోన
శివునిబ్రసాదంబు స్థిరమతి భోగించి, దూర్వాసుకృపఁ గాంచె తోయజాక్షుఁ
డతిప్రయాసమునోర్చి మతినిల్చి హరుఁగూర్చి, తపమాచరించుట ధన్యుడయ్యె
చక్రంబుగలిగె నవక్రపరాక్రమ, శీలియై వైరులఁ దూలఁబుచ్చె
గీ. ఆదివిష్ణువు శివభక్తుఁడగుట నిజము, కొందఱథములు మిముఁగొల్వకుందురకట,భా.
సీ. కృష్ణుండు కాశిలోఁ గృష్ణేశలింగంబు, నిలిపినాఁ డిప్పుడు గలదు చూడఁ
జంద్రజూటునికృప జాంబవతీదేవి, సాంబునిగనినది సకల మెఱుంగు
బార్ధివలింగంబు బార్ధకృష్ణులు బూజఁ జేయుట వ్యాసులు చెప్పినాఁడు
నరునితోఁ గైలాసనగరంబునకుఁ గృష్ణుఁ డేగి మీకును మ్రొక్కు టాగడంబె
గీ. ఆదివిష్ణువు శివభక్తుఁ డగుటనిజము, కొందఱథములు మిముఁగొల్వకుందురకట,భా.
సీ. అదితినందనుఁ డైనయావామనునిపాద, కమలమందున గంగ గలిగెననియు
విష్ణుపద్మవయన వెలసినయాగంగ, హరుఁడు జటాజూటమందు భక్తి

- దాల్చినాఁ డనియేటిదబ్బటమాటను, వినరాదు దోషము విస్తరించు
గంగపుట్టుకవేటు గంగాధరుండౌట, కారణం బది వేటుగలదు మొగలఁ
- గీ. బూర్వపక్షంబుజెప్పెదఁ బొందుగాను, వెనుక వినుపింతు సిద్ధాంతవివరమెల్ల, భా.
సీ. మునిశాపవృతమైన మురవై రిజన్మముల్, బదివిధఁబులు నందు బంచమ బు
వామనంబగు గంగ వామనుపదమునఁ, బుట్టుక పూర్వమేపుట్టె జలము
గతకాలమున గంగగనుపడకుండిన, జగమువర్తన మెట్లు జరుగఁబడును
మత్స్యకూర్మంబులమాట సేమనవలె, నీరులే కవియెట్లు నిలువఁగలిగె
గీ. గాన జలములు బూర్వమే కలవటంచు, నొప్పుకొనవలె లేదింకఁదప్పుకొనఁగ, భా.
సీ. బలి వామనునిపాదపద్మముల్ గడుగంగ జలము లెక్క డనుండి సంభవించె
వటునిపాద బ్రహ్మ యెటులఁ బ్రతౌళించెఁ, దనపద్మ నుదకంబుఁ దాచకున్న
వామనుండే ముందొ వార్ధిమథనమె ముందొ, కూర్మావతార మీగుఱుతుఁదెల్పు
బలిని జన్మంబులోపలఁగదా యాచించె, జన్మమెట్టుల సాగె జలములేక
గీ. కాన జలములు బూర్వమే కలవటంచు, నొప్పుకొనవలె లేదింకఁదప్పుకొనఁగ, భా.
సీ. బలికొఱకై పుట్టువని తనపనిగాని, కలదె గంగోద్భవకారణంబు
బలియింటికిని బోవు పని తనపనిగాని, కలదె గంగోద్భవకారణంబు
బలిని భిక్షించెడిపని తనపనిగాని, కలదె గంగోద్భవకారణంబు
బలిని నిగ్రహపెట్టుపని తనపనిగాని, కలదె గంగోద్భవకారణంబు
గీ. కారణము లేనిచో గంగ కలుగుటెట్లు, లూరులేకున్న బొలిమేర యుండుటెట్లు, భా.
సీ. హరిపాదమున గంగ యదిపుట్టుకుండిన, హరిపదపూత యైనట్టి గంగ,
మాళిదాల్చినవాఁడు శూలియటంచన, నొప్పురా దది గొప్ప తప్పుమాట
మన్నొకయడుగున మిన్నొకయడుగునఁ, గొలిచిన జలవాసములను విడచి
కొలిచెనే గతమందు జలములెన్నఁడు పాద, ప్రతౌళనముసేయఁ బడఁగలేదె
గీ. విష్ణు తనపాదమునకని వేరె గంగ, దాచిగొనినాఁడొ యిదియేనొతనకుఁగూడ, భా.
సీ. ఘనత్రివిక్రముమింటికాల్ గడుగకమున్ను, మిన్నేరు లేదొకో మించిపూత
యై లేదొ లేకున్న నాలోకులకు నెట్లు, జరిగెనో పూతయాజలమలేల
వారలుద్రావిరి వామనుపదముకుఁ, బ్రతౌళనము కెట్లు పనికివచ్చె
హరి వామనుండైన నాకాలమెన్నఁడు, బంచభూతంబుల ప్రభవ మెప్పుడు
గీ. నాలుగవతత్త్వ మిది వటుకాలుసోకి, పావనంబయ్యె నను టిది బాడిగాదు, భా.
సీ. ఆది కనాదియా నాకాలమునఁగదా, గంగనాదలఁదాల్చెఁ గాలకఁతుఁ
డదితిగర్భంబున హరిబుట్టి యింద్రుని, తమ్ముండైనదిసంబు దలఁచిచూడ
ధర భగీరథరాజు తనవారికొఱకునె, భాగీరథిని దెచ్చుపర్వమెన్నఁ
గాలభేదంబులు గనుపించె భాగీర, ధీజన్మకాలంబె దేవదేవు

గీ. నకును గంగాధరత్వంబు ప్రకటమచుట, నేర కసుమాటలేగాని నిజముగావు, భా.

సీ. ఆకాశవీధికి హరిపాదమునకుఁ, విష్ణుపాదంబుని వెలయు పేరు

శౌరికిఁ గప్పకుఁ జెలఁగి సింహంబుకు, హరి యనుబే రొక్కటగును జగతి

హరి కప్పఁగాబోవఁ డాకాశవీధియు, హరిపాదమనిచెప్ప నలవిగాదు

ఆకాశముననుండి నవనికే దిగుగంగ, కును విష్ణుపద్భవ యుగఁ జెల్లు

గాక హరికిని గంగ గలుగలేదెన్నఁడు, గలిగినదసుమాట కల్లకల్ల

గీ. బ్రహ్మ నడిగిన నీ రిలఁబడియె నదియె, విష్ణుపది యనునదియునై వెలసెనేమొ, భా.

సీ. భాగీరథినిజొచ్చి ప్రాణంబువిడిచిన, శుద్ధుఁడౌననుట ప్రసిద్ధిగలదు

భాగీరథిని శల్యపాతంబుగల్పిన, శుద్ధుఁడౌననుట ప్రసిద్ధిగలదు

భాగీరథినిఁ చిండపతనంబుగల్గిన, శుద్ధుఁడౌననుట ప్రసిద్ధిగలదు

భాగీరథినిఁ దిలల్ బట్టి తర్పణమేర్చు, శుద్ధుఁడౌననుట ప్రసిద్ధిగలదు

గీ. పరగ భాగీరథికి హరిపాదమునను, సిద్ధిగలదచు శాస్త్రప్రసిద్ధి లేదు, భా...

సీ. సరయువులోఁబడి చనియెఁగా రాముండు, తనపాదపూతయై తగియెనేమొ

వార్ధిలో హరిబడి వరదనవచ్చుట. తనపాదపూతయై తగియెనేమొ

పరశురామునితండ్రి పరభువక్రియలకుఁ, దనపాదపూతయై తగియెనేమొ

దివ్యతిరుపతులందు దేవార్చనములకుఁ, దనపాదపూతయై తగియెనేమొ

గీ. గంగచే హరి పూతుఁడౌ కతలుగలవు, గంగ శౌరిపదంబునఁ గలుగుటెట్లు, భా.

సీ. ఆదికాలంబున నంబిక హరినేత్ర, కమలముల్ మూసిన కామవైరి

ఫాలనేత్రమువిప్పి ప్రళయాగ్ని జగములఁ, బర్విన హిమసుత భయమునంది

కనులమూతయుమాని కిరములు దివియఁగా, నానందజలములు నంగుళములఁ

బదియుజారెను నవి పరగ నాపస్తత్వ, సంబంధు లీదీతి సంభవించి

గీ. గంగ జగములు ముంపఁగ నంగజారి, సురలువేడిన నిడె జటాజూటమందు, భా.

సీ. కమలాసనుఁడు మది గర్వించి మించినఁ, దలద్రుంచితివి యొక్కతలయుఁబోయి

నాల్గుమోములతోడ నాటనుండియు న్నీవు, మేరమీఱక తాను మెలఁగుచుండె

బ్రహ్మను దలఁగొట్ట బ్రహ్మహత్యయు శివు, నంటినదని మూర్ఖులందు రకట

బ్రహ్మచావనిదెట్లు బ్రహ్మహత్యఘటించుఁ జచ్చిన మఱిగదా వచ్చుహత్య

గీ. యనుచుఁడెలియంగఁజాలరాయంగహీన, తయునుమృతియా నెపరికింపఁదగదెదీని, భా

సీ. గంగలోఁబడి ద్విజుల్ గలంబుఁజేసిన, గంగకు హత్యయు గలుగదయ్యె

నగ్నిలో విప్రులు నాహుతియైనను నగ్నికి హత్యయు నంటదయ్యె

పడమటిగాడ్పుకు బ్రాహ్మణుల్ జచ్చిన గాలికి హత్యయు గలుగదయ్యె

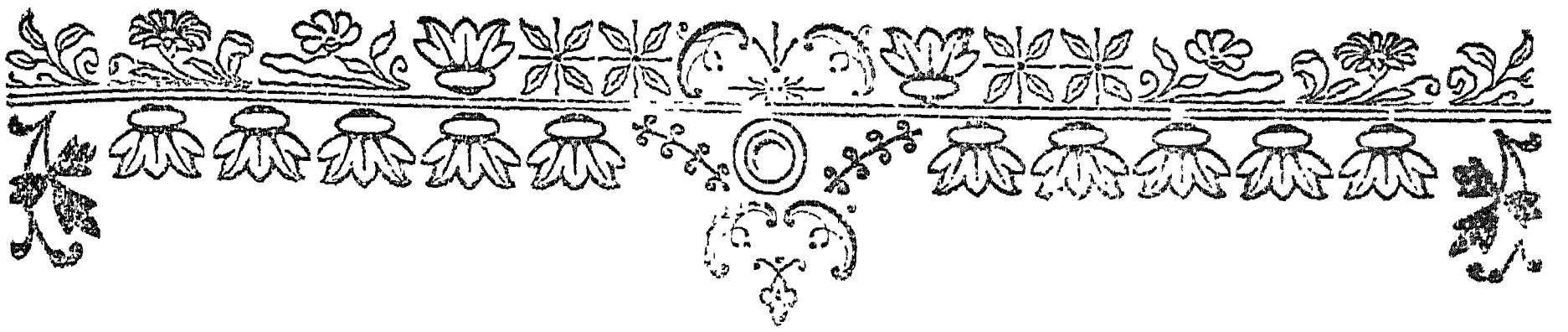
భూమిగ్రుంగిన గొప్పభూసురుల్ మడసిన భూమికి హత్యయు బొందదయ్యె

గీ. గాని వాణీశు నొకతల గత్తిరింప నెట్లుదవితెనో హత్య యీనీతియెట్లా, భా.

- సీ. ధరదినప్రళయము జరిగినప్పుడు విప్రసంఘమరణము లెన్నిజరుగలేదు
 బ్రహ్మప్రళయమునందు బాడబుల్ బహుమంది ప్రాణహింసనుబొందఁబడగలేదా
 విష్ణులయంబున వేదవేత్తలు చాల జీవముల్ విడుచుటఁ జెల్లలేదా
 ప్రళయకర్తృత్వము బరమేశ్వనకుఁదక్క నొరులకు లేదన్న యుక్తివినరొ
- గీ. యెప్పుడును హత్యజెందక తప్పుసేయు విధిని దండింప హత్యను విధులుగలవె, భా.
- సీ. కండకావరమున గర్వించి నిందించు నట్టిదత్తుని తలఁగొట్టినపుడు
 నాజన్నమం దున్న హరితలఁ దెగఁగోసి తీసి గుండంబులో వేసినపుడు
 పూషుడన్ సూర్యునిఁ బోసకపడవేసి పొడిబొడిగాఁ బండ్లుబొడిచినపుడు
 పలుకుజేషియ నంటఁబట్టి చేకత్తితో ఘోరంబుగా ముక్కుగోసినపుడు
- గీ. జెప్పలేరైరి హత్యగాఁ దప్పుసేయు విధిని దండింప హత్యను విధులుగలవె, భా.
- సీ. దశకంఠహత్యను దప్పింపరాముండు నిలమిఁద రామేశ్వ నిలిపినట్లు
 పరశురాముండు రాజవరులఁ జంపినహత్య జీర్ణింప శివునిఁ బూజించినట్లు
 బ్రహ్మాదిసుర లంతపాపముల్ హరియింపఁ గుతలమందు మహేశ్వ గొలిచినట్లు
 బ్రహ్మహత్యయుఁ బాయఁబరమేశ్వరుఁడమున్న నేదేవు నర్పించి యీగననినఁ
- గీ. జెప్పజాలరు నోరెత్తి తప్పువారుఁ జేయువారల యెన్నికఁ జేయనేల, భా.
- సీ. భస్మానురుం డను పాఠాంతరముగల వృకుఁ డనురక్కనుఁ డొకడు మున్ను
 మీరిచ్చువరమున మీశిరంబునఁ దన, కరముబెట్టెదనన్న బటుగుఁజూపి
 వైకుంఠమునకేగ వైకుంఠఁ డాశత్రుఁ, బరిమార్చినను మీరు బ్రతికినార
 లని భాగవతమున ఘనమనిజెప్పెను, సత్యమిది యనినమ్మఁజాలినట్టి
- గీ. యితరసాక్ష్యంబులా లేవు నిందుకైనఁ, బూర్వపక్షంబు లిత్తు నపూర్వఫణితి, భా.
- సీ. మృత్యుంజయత్వంబు నిత్యత్వకాలాంత, కత్వంబుమీకుచు గలదటంచు
 వేదాగమంబులు వినుపించుచున్నవి, యనృతంబులనగను నలవిగాదు
 పుట్టుకగలవారు గిట్టకదప్పదు, పుట్టుటలేనిచో గిట్టుటెట్లు
 కోరిననిచ్చిన మారక నిశ్చయు, లగువారి కుపయోగమగునుగాక
- గీ. వృకునకిచ్చినవరమునకటమీకు, భయముగలదనతగు హేతుపథములేదు, భా...
- సీ. వరమువేడు వృకుండు వానిశిరంబును, వానికరస్పర్శవలన వ్రక్క
 లగునట్లు కొరఁడు నడుగక యిచ్చుట, పొసఁగదు యీమాటపొందిలేదు
 వానికరస్పర్శవలననె వానికి, మృతిగల్గె ననుమాట సతముగాదు
 పొసఁగింపుకథగాన పసలేనిరీతులు, గలుగ నుడివెనంచుఁ దలఁపవచ్చు
- గీ. వీరభద్రునికథవలెవేదమందు, వృకునిచరితంబు నిజమైనబ్రకటపడదె, భా...
- సీ. ధరలోన నేదేవుఁ దలఁచి జపించిన, వచ్చి ప్రత్యక్షమై వారిమనిచి
 యంతర్హితముగను టదినహజమెకద, యంతర్హితం డగునట్టిశక్తి

- గలవాని కేటికి వలసెఁ బరాజితం, డగుటకు వృకునకుఁ దగనొసంగు
వరముఁ బరీక్షింప వై కుంతమునకును, వచ్చినవై కుంతవానుఁ డడలి
- గీ. తలఁప దయఁచేసి వృకుఁజంపఁ గలుగుశక్తి, నతనికిచ్చితిరని చెప్పనగునుగాక, భా.
సీ. శాత్రవకృతమైన శ్రమలనుభవించుట, ప్రబలవై రులగని పారిచనుట
శంకరుగృహచేత జయములనొందుట, గర్వించి శిక్షలగనుట మనుట
భాగవతమున హరిపాటులు బలుమాటు, దనుజెప్పకయె మాని తనదు వల్ల
లేక బోవుటనుండి యాకవిహృదయంబు, త్రోభించి తనకిదేలాభమనుచుఁ
- గీ. బూని బదులుగ వృకుకథ లేనిదొకటి, జేర్చియుండిన నిజమని చెప్పరాదు, భా.
సీ. మింటిపురములమూటి మంటగలిపిననీదు, కంటిసెగల్ వృకుఁ గాల్పఁదగవె
పలుమాటు బ్రహ్మాండవిలయాగుతొ నీదు, కంటిసెగల్ వృకుఁ గాల్పఁదగవె
పుష్పబాణునిమేను బూదిజేసిననీదు, కంటిసెగల్ వృకుఁ గాల్పఁదగవె
వృకునకు వరమియ వృకుఁడు నిన్ బాధింప, నొరులు నివారింప నుండిరంట
- గీ. నమ్మఁగారాదు నిజమైనకమ్మవిల్లు, దండి మీకును భార్యయాతతిని గలుగు
ప్రేమచేఁ దక్కువకు నోర్చి కామివగుచు, గీర్తివరుఁజేయ నారీతిఁ గెరలి తేము, భా.
సీ. శూరపద్మునకంటె శూరుండుగాఁ జెప్ప, దగదు వృకాసురు జగతిలోన
సింహవక్త్రునకన్న శ్రేష్టుండుగాఁ జెప్ప, దగదు వృకాసురు జగతిలోన
దారకాసురుకంటె దండివాడని చెప్ప, దపదు వృకాసురు జగతిలోన
వృకునకు వరమియ వృకుఁడు నిన్ బాధింప, నొరులు నివారింపఁ జరితయగుట
- గీ. నమ్మఁగారాదు నిజమైనకమ్మవిల్లు, దండి మీకును భార్యయాతతిని గలుగు
ప్రేమచేఁ దక్కువకునోర్చి కామివగుచు గీర్తివరుఁ జేయ నారీతిఁ గెరలి తేము
సీ. సప్తముఖంబున సాక్షాత్కరించిన, జనకత్వమతని కేసరణిగలదు
స్తంభమందు నృసింహుసంభవంబయ్యెగా స్తంభంబుహరికిని దండ్రుయగునె
స్తంభంబునకు శౌరి తనయుడంచన బల్కు, వచ్చునె యామాటమెచ్చఁదగునె
యిట్టిలక్ష్మ్యంబులు గట్టిగాఁ బరికింప, కున్న లాభంబేమియున్నదిందు
- గీ. ధాతయతిభక్తిమిముఁగూర్చితపసియైన, నతనిముఖమందుఁబ్రత్యక్షమైతిరింతె, భా.
సీ. వసుదేవనందను వాసుదేవుండని, పిలచినట్లుగ మిమ్ముఁ బిల్వకుండె
యదితిసూనుని నిందుననుజన్మఁడాయని, పిలచినట్లుగ మిమ్ముఁ బిల్వకుండె
పద్మమం దుదయింపఁ బద్మజుడాయని, పిలిచినట్లుగ మిమ్ముఁ బిల్వకుండె
దశరథపుత్రుని దాశరథీయని, పిలిచినట్లుగ మిమ్ముఁబిల్వకుండె
- గీ. ధాతకును మోరుపుట్టుట తథ్యమేని, నిజమెఱుంగకయనుట దుర్నితిగాక, భావ...
సీ. భాగవతంబునఁ బాక్షికుండె కవి, వాస్తవంబులు గొన్ని పదలినాఁడు
పెక్కులేటికి లెక్కబెట్ట వ్యర్థపుశ్రమ, నొక్కటినుడివెదఁ జక్కిగనుఁడు

- దక్షాధ్వరంబుకు దనుజారివచ్చిన, లేగనిజెప్పెను గాను నిజము
వేదమం దీకథ విరళమైయున్నది, వేగియైవీరుండు విష్ణుశిరము
- గీ. వెఱచియాహవనీయాగ్ని వేసెననుచు, శ్రుతియుబలుకుటఁబోతనచూడఁడే మొ,భా.
సీ. పద్మాక్షుఁ డొకతరి పద్మాక్షియై సుధా, భాగనిర్ణయముకు భారపడియె
విష్ణుప్రకృతి భగవిధము రూపంబని, వేదాగమంబుల వినఁగవచ్చు
శివుఁడు పురుషుఁడని చెప్పెనుశ్రుతులన్ని, ప్రకృతియుఁ బురుషులు భావశుద్ధి
గన నభేదులు భేదగతులునై తోతురుఁ మాన్యమోహినికిని మగఁడవీవె
- గీ. కాన నిన్నభిలషించినగలిగెఁగొడుకు, కూతురామోహినికివారుగుఱుతుగారె, భా.
సీ. మోహినీదేవికి మొదటిబిడ్డండయ్యె, భైరవుం డతఁడీశ భవనములకుఁ
ముద్దుకూతురుగదా మోహినికిని శాస్త్ర కువలయేక్షణ లెల్ల కోవిలలకు
నధికారులై యుంట యందరెఱిఁగినపని కాదన లేదన గలుగనెవరు
ఆయన్న చెల్లెండ్రు హరిరాణి నే వావి పిలువంగ వలయునో పలుక రెవరు
- గీ. విష్ణు శివునకు భార్యయై వెలసెననియు ధరమహిమ్నంబు జెప్పుటనరులు వినరొ,భా.
సీ. భృంగాశ్యుఁ డనెడువాఁ డంగనయై సంతఁ గనుటభారతమందు గలుగలేదొ
యిళుఁడింతియై గురు నిందుపుత్తుని గూడి సంతతిగను టదినతముగాదొ
వీర లిట్లగుటకుఁగోరిరె యాదిమ దంపతుల్ జేసినదారిగాదొ
తనప్రకృతై యున్నదనుజారి సారీతి స్త్రీశుజేయ సుఖంపఁ జేతగాదె
- గీ. మోహినియు శివునిమాయలో ముంపెననుచు, విష్ణువాదులు జెప్పుటవెట్టిగాక,భా.
సీ. శ్రీయద్భటారాధ్య శేఖరుం డగువీర భద్రాఖ్యగురుకర భవ్యశిరుడ
గురులింగజంగమచరణ సేవానంద శైవుఁడ సంప్రాప్తపట్టలుండ
జేశికానగ్రహదివ్యలింగాంగై క్య సంధానసమరససంపదుఁడను
త్రివిధప్రసాదానుభవయోగసుఖకర విమలహృత్కర్ణికా వికసనుఁడను
- గీ. భువి కొమర్రాజు వేంకటశివుఁడనంగ, వెలసిరచియించితినిబ్రోవవలయుదయను, భా.
సీ. మత్కావ్యకన్యసు మనుమీయవలెనని తలఁచితి మీకన్నధన్యులెవరు
సురలంత తక్కువతరము కులములయందు భుజగభూషా నీవె భూసురుడవు
సిరికి నీకన్నను శ్రేష్టు లెవ్వరు వెండి బంగారు కొండలపతివి గావె
శాశ్వతుల్ గారయ్య సకలవేల్పులు శ్రుతి సిద్ధంబుగాను శాశ్వతుఁడవీవె
- గీ. కనుక నిచ్చితి మత్కృతికన్యనిపుడు గొనియు సల్లాప సౌఖ్యంబు లనుభవింపు
భావభవభంగ గౌరిహృత్పద్మభృంగ, రాజిత శుభాంగ రేపాలరాజలింగ. 113
- రేపాల రాజలింగశతకము. సంపూర్ణము.

నా రాయణ శతకము.

శ్రీ గామామణి పాణిపంకజ మృదుశ్రీతజ్జ పాదాబ్జ శృం
గారాకారశరీర చారుకరుణాగంభీర సద్భక్తమం
దారాభోరుహపత్రలోచన కళాధారోరు సంపత్సుభా
పారావారషహార నాదురితముల్ భంజింపునారాయణా

1

మ. కడకుం బాయక వేయినోళ్ళు గలయాకాకోదరాధీశుడూన్
గడముట్ట నివసతింపలేక నిగుడన్ గాగ్గిలంగ నొప్పారు మి
మ్మడరన్ సన్నుతిసేయ నాదువశమే యజ్ఞాని లోభాత్ముడన్
జడుడన్నజ్ఞుడ నై కజిహ్వుడ జన స్తబ్ధుండ, నా...

శా. నే నీదాసుడ నీవు నాపతివి నిన్నే కాని యొండెవ్వరిన్
ధ్యానింపం బ్రణుతింప నట్లగుటకున్నా నేర్చు చందంబునన్
నీనామస్తుతు లాచరించునెడల న్నేతప్పులుం గల్గినన్
పానిన్ లోగొనుమయ్య తండి! విహిత వ్యాపార, నా...

మ. నెరయ నిర్మల మైన నీస్తుతి కథానీకంబు పద్యంబులో
నొరుగుల్ మిక్కిలి గల్గె నేనియుఁ గడు న్యోగంబె చర్చింపఁగా
గుఱుగ డ్టైనను వంకబోయినఁ గడుం గుజ్జెనఁ బేడె త్తినం
జెఱుకుం గోలకు తీపు గాక కలదే చే డెందు, నా

1

మ. చదువుల్ పెక్కులు సంగ్రహించి పిదపంజాలంగ నుజ్జానియై
మదిలోఁ బాయక నిన్ను నిల్పఁదగు నామర్మంబు నీక్షింపఁడే
మొదలం గాడిద చారుగంధవితతుల్ మోవంగ శక్యంబె కా
కది సారధ్యవరీక్ష జూడ కుశలేయవ్యక్త, నా...

మ. లలిఁ గబ్బంబు కరాట మివ్వసుధ నెల్లన్నించెఁ బో నీకథా
వలి కర్పూరము నించిన న్నితరమా వ్యర్థార్థ కామోదముల్
పెలుచం బూనినయక్కరాటము తుదిన్ బేతేకరాటంబెపో
చలదిం దీవరపత్రలోచన ఘనశ్యామాంగ, నా...

మ. మనమూర న్నచలేద్రజాధిపతికి న్నస్తాగ్రమాణిక్య మై
మునికోపానలదగ్ధ రాజతతికి న్మక్తిస్ఫురన్మార్గమై
యెనయన్ సాయక శాయికిం జననియై యేపారుమిన్నేటికిం
జనిమూలం బస నఁఘి) నాదుమదిలోఁజర్చింతు, నా...

శా. నీపుత్రుండు చరాచరప్రతతుల నిర్మించి పెంపారఁగా
నీపుణ్యాంగన సర్వజీవతతుల నిత్యంబు రక్షింపఁగా
నీపాదోదక మీజగత్త్రయముల నిష్పాపులం జేయఁగా
నీపెం పేమని చెప్పవచ్చు నుగుణ నిత్యాత్మ, నా...

8

శా. బ్రహ్మాండావలిలోన సత్వగుణివై బాహ్యంబునం దాదిమ
బ్రహ్మఖ్యం బరతత్వబోధములకున్ భవ్యాధినాథుండవై
బ్రహ్మాండ్రామర వాయుభుక్పతులకున్ భావింపరాకున్ననా
జహ్మవ్యాప్తుల నెన్న నాదువశమే చిద్రూప, నా...

9

మ. ధర సింహాసనమై నభంబు గొడుగై తద్దేవతల్ భృత్యులై
పరమామ్నాయము లెల్ల వందిగణమై బ్రహ్మాండ మాగారమై
సిరి భార్యామణియై విరించి కొడుకై శ్రీగంగసత్పుత్రియై
వరుస నీఘనరాజసంబు నిజమై వర్ధిల్లు, నా...

10

మ. మగమీనాకృతి వార్ధిఁజొచ్చి యసుర న్మర్దించి యవ్వేదముల్
మగుడందెచ్చి విరించి కిచ్చి యతని న్మన్నించి యేపారఁగాఁ
బగ సాధించినదివ్యమూర్తివని నే భావించు నెల్లప్పుడున్
ఖగరాజధ్వజ భక్తవత్సల ధగత్కారుణ్య, నా...

11

మ. అమరుల్ రాక్షసనాయకుల్ కడకతో నత్యంతసామర్థ్యులై
భ్రమదీదండము మందరాచలముగా భాఘోనిధిం ద్రచ్చగా
దమకించెన్ భువనత్రయంబును గిరుల్ దంతావళుల్ మ్రొగ్గినం
గమరంబై ధరియించి మించిన జగత్కల్యాణ, నా...

శా. భీమాకారవరాహమై భువనముల్ భీతిల్లి కంపింపరు
ద్దామోర్విం గొనిపోయి నీరధిలో డాఁగున్న గర్వాంధునిన్
హేమాక్షాసురు వీరఁదాకిఁ జయలక్ష్మీన్ గారవింపంగ నీ
భూమిందక్షిణదంష్ట్ర నెత్తిన నినుం బూజింతు నా...

13

శా. స్తంభంబందు నృసింహమై వెడలి యచ్చుండాట్టహాసధ్వనుల్
దంభోళిం గడువంగ హేమకళి పోద్దండా సురాధీశ్వరున్
శుంభద్గర్భము వ్రచ్చి వానిసుతునిన్ శోభిల్ల మన్నించెయ
జ్జంభారాతిని బ్రీతిదేల్చిన నినుం జర్చింతు, నా...

మ. మహీయు న్నాకసముం బదద్వయపరీమాణంబుగాఁ బెట్టి యా
గ్రహ మొప్పం బలిమస్తకం బొకపదగ్రస్తంబుగా నెమ్మిత్తో
విహరించింద్ర విరించి శంకరమహావిరూఢతదివ్యాకృతిన్
సహజంబై విలసిల్లు వామనల సచ్చారిత్ర నా...

మ. ధరణిన్ రక్తమహాహ్రదంబు లెలమిం దైలోక్య నిర్దిష్టమై
పరగం బైత్తుక తర్పణంబుకొఱకై ప్రఖ్యాతిగాఁ దీవతన్
నిరుపయ్యొక్కటిమారు త్తత్రవరులన్నే పార నిర్జించి త
త్పరశుభ్రాజితరామనామము కడున్ ధన్యంబు నా...

16

మ. వరుసం దాటకీఁ జంపి కౌశికు మఘస్వాస్థ్యంబు గావించి శం
కరుచాపం బొగిందుచ్చించి జానకీ దగం గళ్యాణమై తండ్రి పం
పరుదారన్ వనభూమికేఁగి జగదాహ్లాదంబుగా రావణున్
ధరణింగూల్చిన రామనామము కడున్ ధన్యంబు నా...

17

మ. యదువంశంబునఁ గృష్ణు కగ్రజుడవై* యాభీల శౌర్యోన్నతిన్
మదవద్ధేనుక ముష్టికాద్యసురలన్ మర్దించి లీలారసా
స్పదకేళీరతి రేవతీవదన కంజాతాంతభృంగంబనన్
విదితంబౌ బలరామమూర్తివని నిన్ వీక్షింతునా...

18

మ. పురముల్కాడును మూడులోకములు నేప్రొద్దు నిద్దారింపఁ ద
త్పురనాథీ మహిమొన్నతుల్ సెడుటకై బుద్ధుండవై బుద్ధితో
వరబోధద్రుమ సేవజేయుటకునై వారిం బ్రబోధించి య
ప్పురముల్ గెల్చిన మీయుపాయము జగత్పూజ్యంబు నా...

19

మ. కలిధర్మంబునఁ బాపసంకలితులై గర్వాంధులై తుచ్చులై
కులశీలంబులు మాని హేయగతులం గ్రొవ్వారు మష్టాత్ములం
బలిగాఁజేయఁదలంచి ధర్మమెలమిం బాలించి నిల్పంగ మీ
వలనం గల్క్యవతార మొందఁగల నిన్ వర్ణింతు నా...

20

మ. ఇరవొందన్ సచరాచరప్రతతుల నెన్నంగ శక్యంబుకా
కరయన్ పద్మభవాండ భాండచయమున్నారంగ మీకుక్షిలో
నరుదార న్నుదయించుఁ బెంచు నడఁగు న్నన్నారి కేళోద్భవాం
తరవాఃపూరము చందమొంది యెపుడున్ దైత్యారి నా...

21

మ. దళదిండివర నీలనీరదసముద్యద్భాసితాకార శ్రీ
లలనా కౌస్తుభచారువక్ష విబుధశ్లాఘోద్భవ స్థానకో
మలనాభీ చరణారవింద జనితామ్నాయాద్య గంగా! లన

22

జలజాతాయతనేత్రా నిన్నుమదిలోఁ జచ్చింతు నా...

మ. జగదాధారక భక్తవత్సల కృపాజన్మాలయా పాంగ! భూ
గగనార్కేందుజలాత్మ పావక మరుత్కాయా! ప్రదీపప్రయో
గిగణస్తుత్య మహాఘనశన! లసద్గీర్వాణసంసేవితా!
త్రిగుణాతీత! ముకుంద! నామమదిలో దీపింపు నా...

23

శా. భూతవ్రాతము నఁబుజాసనుడవై పుట్టింతు విష్ణుండవై
ప్రీతిం బోతు హరుండవై చెఱుతు నిర్భేద్యుండవై త్రైగుణో
పేతంబై పరమాత్మవై నిలుతు నీపెంపెవ్వరుం గాన ర
జ్జాతోద్భూత సుజాత పూజిత పదాబ్జశ్రేష్ఠ నా...

24

మ. వరనాభీధవళాంబుజోదరమునకా వాణీశుఁ గల్పించి య
ప్పురుషశ్రేష్ఠుని ఫాలమందు శివునిం బుట్టించి యామేటికిం
బరమోత్తంసముగా వియత్తలనదిం బాదంబులం గన్న మీ
సరిః యెవ్వారలు మీరుదక్కఁగ రమాసాధ్వీశ నా...

25

మ. ప్రభ మీనాభి జనించినట్టి విలసత్పద్మోరుసద్మంబునం
బ్రభవంబైన విరించిఫాలజనితప్రస్వేదసంభూతుడై
యభిధానంబును గోరి కాంచెను భవుండా ర్యేశు లూహింపఁగా
నభవాఖ్యుండవు నిన్నెఱుంగవశమే యజ్ఞాక్ష నా...

26

మ. పటుగర్భాంతరగోళభాగమున నీబ్రహ్మాండభాండంబు ప్రా
కటదివ్యాద్భుతలీలఁ దాల్చి మహిమం గల్పాంత మంభోధిపై
వటపతాగ్రముఁ జెంది యొప్పినమిము న్వర్తింపఁగా శక్యమే
నిటలాక్షంబురుహాసనాదికులకు న్నిర్వాణ నా...

27

మ. సవిశేషోరుసువర్ణ బిందువిలసచ్ఛక్రాంకలింగా కృత్రిక
భవుచే నుద్ధవుచేఁ బయోజభవుచేఁ బద్మారిచే భానుచే
ధ్రువుచే నా దివిజాధినాయకులచే దీవ్యన్మనీంద్రాళిచే
నవదివ్యార్చన లందుచుందువు రమానారీశ నా...

28

మ. సర్వంబుక వసియించు నీతనవునకా సర్వంబునం దుండఁగా
సర్వాత్మా! వసియించు దీవనిమదిన్ సార్థంబుగాఁజూచి యా
గీర్వాణాదులు వానుదేవుడనుచున్ గీర్తింతు శ్రేష్ఠాద్దు నా
శీర్వాదంబు భవన్మహామహిమ లక్ష్మీనాథ నా...

29

మ. గగనాద్యంచిత పంచభూతమయమై కంజాత జాండావలీన్
సగుణబ్రహ్మమయాఖ్యతం దనరుచున్ సంసారివై చిత్కళా

సుగుణంబై విలసిల్లుదీవు విపుల్లూల బు సూక్ష్మంబునై
నిగమోత్తంస గుణావతంస సుచహ నిత్యాత్మ నా...

30

మ. ఎలరారణ భవదీయనామకథనం బేమర్పుచిత్తంబునోఁ
బొలుపారం దగిలుండునేని యసుముల్ పొడంగ నెట్లొపెడున్
కలయం బావకుచేతఁ బట్టువడు నక్కాష్టంబుపైఁ గీటముల్
నిలువన్నేర్చునె భక్త పోషణ కృపానిత్యాత్మ నా...

31

మ. కలయం దిక్కులు నిండి చండతమ్మై కప్పారు మేఘసాముల్
వెలయన్ ఘోరసమీరణస్ఫురణచే వేపాయుచందంబునన్
జలదంభోళిమృగాగ్ని తస్కర రుజా శత్రోరగవ్రాతముల్
దొలఁగునీదగు దివ్యమంత్రసతనన్ దోషఘ్న నా...

32

మ. కలుషాగధ వినాశకారి యగుచుం గై నల్యసంధాయియై
నలి నొప్పారెడు మంత్రరాజమగు నీనామంబు ప్రేమంబుతో
నలర న్నెవ్వనివాక్కునం బొరయదే నన్నీచు ఘోరాత్మయున్
వెలయన్ భూరుహకోటరంబదియ సూ వేదాత్మ నా...

33

మ. పరమంబై పరతత్వమై సకలసంపత్సారమై భవ్యమై
సురసిద్ధోరగ యక్షక్షిముని రక్షోహృద్గుహాభ్యంతర
సిరసుజ్ఞానసుదీపమై శ్రుతికళాసిద్ధాంతమై సిద్ధమై
సరిలే కెప్పుడు నీదునామ మమరున్ సత్యంబు నా...

34

మ. అధికాఘసాముతమో దివాకరమునై యద్రీంద్రజా జిహ్వకున్
సుధయై వేదవినుత్సరత్నములకున్ సూత్రాభిధానంబునై
బుధసందోహ మనోహరాంకురమునై భూదేవతాకోటికిన్
విధులై మీబహునామరాజి వెలయున్ వేదాత్మ నా...

35

మ. పొనరన్నుక్తికిఁ ద్రోవ వేదములకుం బుట్టిల్లు మోదంబునం
దునికిస్థానము యిష్టభోగములకు న్నుత్పత్తి యేప్రొద్దునున్
ఘనపాపంబులవైరి వృడ్డిపులకున్ గాలావసానంబు మీ
వినుతాఁఘి ద్వయపద్మసేవనగదా విశ్వేశ నా...

36

మ. భవరోగంబులమందు పాతకతమోబాలార్కు బింబంబు క
ర్మ విషజ్వాలసుధాంశుగామృతతుషార వ్రాతపథోధిమూ
ర్తివి కై వల్యపదావలోకన కళాదివ్యాంజనశ్రేష్ఠమై
భువిలో మీదగుమంత్రరాజ మమరున్ భూతాత్మ నా...

37

మ. వరుసన్ గర్మపిపీలికాకృత తనూవల్మీకనాశంబులొఁ
బరుషాకారముతో వసించిన మహా పాపొరగశ్రేణికిం

బరమోచ్చాటనమై రహస్యమహిమం బాటింపుచు న్నందమీ
తిరుమంత్రంబగు మంత్రగాజ మమమం దివ్యాత్మ నా...

38

మ. హరునిన్నద్రిజ నాంజనేయుని గుహు న్నయ్యంబరీఘన్ ధ్రువు
గరిఁ బ్రహ్లాదు విభీషణాఖ్యుని బలిన్ ఘంటాశ్రవు న్నారదున్
గరమొప్ప నిద్దురున్ బరాశరసుతున్ గాంగేయునిన్ ద్రావసిన్
నరునగ్రూరునిఁ బాయకుండును భవన్నామంబు నా...

39

శా. శ్రీకిన్మందిరమైన వక్షము సురజ్యేష్ఠోద్భవస్థాననా
భీకఁజాతము చంద్రికాంతర సుధాభివ్యక్తనేత్రంబులున్
లోకస్తుత్యమరున్న దీజనక మాలోలాంఘ్రియున్ గల్గు నా
లోకారాధ్యుడవైన నిన్నెపుడు నాలోఁజూతు నా...

40

శా. విందుల్ విందులటంచు గోపరమణుల్ వ్రేపల్లెలోఁ బిన్ననాఁ
డందెల్ మోయఁగ ముద్దుమో మలర ని న్నాలింగితున్ నేయుచో
డెందఁబుల్ దనివార రాగరసవీటీలీలలన్ దేల్చుమీ
మందస్మేరముఖేందురోచులు మము స్మరించు నా...

41

శా. విందుల్వచ్చిరి మీయశోదకడకు స్వేగంబెసొమ్మయ్యయో
నందానందన! చందనాంకురమ! కృష్ణా! యింకఁ బోవేమి మా
మందం జాతరనేయఁ బోదమిదె రమ్మా యంచు మిమ్మెత్తుకో
చందంబబ్బిన నుబ్బకుండుదురె ఘోషస్త్రీలు నా...

42

శా. అన్నా కృష్ణమ నేడు వేల్పులకు మీఁదన్నార మీచట్లలో
వెన్నల్ ముట్టగు మన్ననాక్షణము నన్విశ్వాకృతిస్ఫూర్తివై
యున్నన్ దిక్కులు చూచుచున్ బెగడి ని న్నోలి న్నుతుల్ నేయుచున్
గన్నల్ మూయ యశోదకున్ జటుతవై కన్పింతు నా...

43

శా. ఉల్లోలంబులుగాఁ గురుల్ నుదుటిపై నుప్పొంగ మోమెత్తి ధ
మ్మిల్లం బల్లలనాడ రాగరస సమ్మిశ్రంబుగా నీవు వ్రే
పల్లెం దాడుచు గోపగోనివహ గోపస్త్రీలయల్లంబు మీ
పిల్లంగ్రోవిని జుట్టిరాఁదిగుదు నీవెంపొప్పు నా...

44

మ. కసవొప్పన్ పసి మేసి ప్రొద్దుగలుగం గంతారముం బాసి య
ప్పసియు న్నివును వచ్చుచో నెదురుగాఁ బైకొన్నగోపాంగనా
రసవద్వృత్తపయోధరద్వయహరిద్రాలేపనామోదముల్
పసిఁ గొంచున్ బసిఁ గొంచువచ్చుటలు నే భావించు నా...

45

శా. చన్నుల్ మీదికి చొకలింప నడుముం జవ్వాడ కందర్పసం
పన్నాఖ్యంబు నటించుమాడ్కి కబరీభారంబు లూటాడఁగా

విన్నాణంబు నటింప గోపజన గోబృందంబుతో వచ్చు మీ
వన్నెల్ కన్నుల ముంచి గ్రోలుటలు నే వర్ణింతు నా...

46

మ. పెరుగుల్ ద్రచ్చుచు నొక్కగోపిక మిముం బ్రేమంబునం జూచి రా
గరసావేశత రిత్తద్రచ్చనిడ నాకవ్వంబు నీవు న్మనో
హరలీలం గనుంగొంచు ధేనువని యయ్యూబోతునుం బట్టితీ
వరవృత్తాంతము లేను పుణ్యకథగా వర్ణింతు నా...

47

శా. కేలక గోలయు గూటిచిక్కము నొగిం గీలించి నెత్తంబునం
బీలీపిఁఁఁఁ జుట్టి నెన్నడుమునం బింఛావళికగట్టిక
ణ్ణాలంకారకదంబగుచ్చమధుమత్తాలీస్వనంబొప్పనీ
పాలన్ గాచినభావమిట్టిదని నే వర్ణింతు నా...

48

శా. కాళిందీతటభూమి నాలకదుపుల్ కాలుఁది మేయన్ సము
త్తాలాలోల తమాలపాదపశిఖాంశస్థుండవై వేణురం
ధ్రాలిన్ రాగరిసంబునిండ విలసద్రాగంబు సంధించి గో
పాలవ్రాతము గండుగోయిలలుగా వర్ణింతు నా...

49

శా. రాణింఁచెన్ గడునంచు నీసహచరుల్ రాగిల్లి సోలంగ మీ
వేణుక్వాణము వీచులంబడి మనోవీధుల్ బయల్ ముట్టఁగా
ఘోనాగ్రంబులు మీఁదికెత్తుకొని లాంగూలంబు లల్లార్చి గో
శ్రేణుల్ చిందులుద్రొక్కి యాడుటలు నేఁ జర్చింతు నా...

50

మ. పసులంగ పరి యేమెఱుంగు మధురప్రాయోల్లసదృశత్వ
గ్విసరారావము మోవిదా వెదురు గ్రోవిం బెట్టి నాడంచు నిన్
గనటుల్ సేయఁగ నాడు గోపికల తద్దానంబులన్ మన్నధ
వ్యసనాసక్తలఁ జేయఁచఁదములు నేవర్ణింతు నా...

51

మ. జడియొం తేఁ దడవయ్యె జెయ్యయలసెన్ శైలంబు మాచేతులం
దిడుమన్నన్ జరునవ్వుతో వదలినన్ హీనోక్తిగీపెట్టనె
క్కుడుగోవుల్ బ్రయమంద నిండ్రుఁ డడలంగోవర్ధనాద్రింద్రమున్
గొడుగైయుండగఁ గేలఁబూనితిగదాగోవింద నా...

52

మ. లలితాకుంచితవేణి యందడవిమొల్లల్ జాఱ ఫాలస్థలిన్
దిలకం బొయ్యనజాఱఁ గుండలరుచుల్ దీపింపలేఁ జెక్కులన్
మొలకన్నవ్వుల చూపులోరగిల మేన్మువ్వఁకలన్ బోవఁగా,
నల్లైకొందువుగాదె నీవు మురళీనాట్యంబు నా...

53

శా. మాపాలం గడుగ్రొవ్వి గోపికలతో మత్తిల్లి వర్తింతువే
మాపాలెంబుల వచ్చియుండుదు వెసన్మాపాలలో నుండుమీ

మాపాలైన సుఖాబ్ధిలో మునుగుచున్ మన్నించి తాగొల్లలన్
మాపాలంగల వేల్పు వీవెయని కా మన్నింతు నా...

54

మ. ఒకకాంతామణి కొక్కడీపు మఱియున్నొక్కరై కొక్కండవై
సకలస్త్రీలకు సంతసంబలర రాసక్రీడతస్మధ్య క
ల్పకమూలంబున వేణునాదరన మొప్పంగా, బదార్యేలగో
పికలంజెంది వినోద మొందునెడ నీపెంపొప్పు నా...

55

మ. లలితంబైన భవత్తనూవిలసనన్ లావణ్యదివ్యామృతం
బలుఁగుల్వారఁగ నీకటాక్షమునఁ దామందంద గోపాంగనల్
తలఁపుల్పాదులుకట్టి కందళితనూత్న శ్రీలు వాటింతురా,
నెలతల్ తీవెలు చైత్రవిస్ఫురణమా నీయొప్పు నా...

56

శా. లీలన్ బూతకిప్రాణవాయువులు పాలిండ్లందు వెల్గించి దు
శ్శీలుండై చను బండిదానవు వెనంజిందై పడందన్ని యా
రోలన్నద్దులు గూల్చి ధేనుదనుజున్ రోజంగ నీల్గించి వే
కూలం గంసునిఁగొట్టి గోపికలకోర్కుల్ దీర్తు నా...

57

మ. రసనాగ్రంబున నీదునామరుచియున్ రమ్యంబుగాఁ జెల్లుకు
న్నసలారంగ భవత్కథాభిరతియున్ హస్తాబ్జముగ్ధంబులన్
వెననీపాదసుపూతాదియుగమున్ విజ్ఞాన మధ్యాశ్మకున్
వెన నింపొందనివాఁడు చాఁ బశువు సూవేదాత్మ నా...

58

మ. వరకాళింతరంగజోలిక లో వై కుంత ధామంబులో
వెరవొప్పార నయోధ్యలో మధుఁలో వ్రేపల్లెలో ద్వారకా
పురిలో నాడెడుభంగి నాదుమదిలో భూరిప్రసన్నాసనాం
బురుహం బొప్ప నటించుటొప్పును సితాంభోజాక్ష నా...

59

శా. చల్లల్వేటొకయూర నమ్మకొను నాసంబోవుచోఁ ద్రోవ నీ
వుల్లాసంబున నడ్డకట్టి మదనోద్యోగానులాపఁబుల్క
చల్లన్ జల్లనిచూపు జల్లుచుని గోపస్త్రీలపైఁ జల్లు మీ
చల్లఁబోరు తెఱంగు జత్తమున నే జర్పింతు నా...

60

మ. కలయన్వేదములన్ బురాణములు బ్రఖ్యాతఁబుగా తెల్పి మీ
వలనన్ భక్తిహీనుడై నపిదపన్ వ్యర్థప్రియత్నంబెపో
గులకాంతామణి గొడ్డువోయిచగతిం గొల్పివారు నన్యంబు దా
ఫలకాలంబున నీచపోవుపగిదిన్ పద్మాక్ష నా...

61

శా. స్నానంబుల్ నదులందుజేయుట గజస్నానంబు చందంబగున్
మానంబొప్ప జపించువేదమటవీ మధ్యంబులో నేడ్చుగున్

సానాహోమములెల్ల బూడిదలలోన నేల్పునెయ్యె చను
న్నీనామోక్తియు నీపదాబ్జరతియున్ లేకున్న నా...

62

మ. అలసీటందగు రొంపిపైఁ జిలికిన న్నాసీట నేపాయు నా
యిలపాపంబులు దుర్భరత్వము మహాహేయంబునం బొందినం
బలువై జీవుని దొప్పఁ దోఁగినవి యీ బాహ్యంబునం బాయునే
పొలియుంగాక భవత్పుపాదజలముం బ్రోక్షింప నా...

63

మ. తనచిత్తాబ్జము మీపదాబ్జములకుం దాత్పర్య సద్భక్తితం
తున బంధించిన బంధనంబుకతనం దుష్పాపపుంజంబు లె
ల్లను విచ్చిన్నములై యడంగు మహిమోల్లాసాబ్ధియెనట్టి దా
సున కింపొందును మోక్షవై భవము దా సుశ్లోక నా...

64

మ. తనవుం జీవుడు నేకిమైనపిదపన్ ధర్మక్రియారంభుడై
యనయంబున్నది దన్నెఱుంగక తుదిన్నామాయచే మగ్నుడై
తనుతత్వాది వియోగమైనపిదపం దానేర్చునే నీదుద
ర్శన మింపారఁగ భక్తివై భవ మహాసంకాశ నా...

65

మ. తనకుఁ సాత్వికసంపదాన్విత మహాదాసోహ భావంబునన్
ననయంబున్నది నన్యదై వభజనం బారంగ దూలింపుచున్
జనితాహ్లాదముతోడ నీ చరణముల్ సద్భక్తి పూజించి నిఁ
గనుగొన్నంతనె కల్మషంబు లడఁగుం గర్మము నా...

66

మ. పరికింపన్ హరిభక్తి భేషజనకున్ భవ్యంబుగా మీఁద మీ
చరణాంభోరుహ దర్శనంబు గలదే సంప్రీతి నెట్లన్నఁ దా
ధరలోఁ జోరుడు గన్న దుస్తర పరద్రవ్యంబుపై నాశలం
బారయన్నేర్చునె దుర్లభంబు గృహంభోజాక్ష నా...

67

మ. పరమజ్ఞాన వివేక పూరిత మహా భవ్యాంతరాశంబునఁ
పరగ న్నీ నిజనామమంత్ర మొనరన్ భక్తిన్ననుష్ఠింపుచుం
దురితాన్వేషణ కాలభూతము వెసన్ దూలంగ వాకట్టు వాఁ
డరుగున్ భవ్యపదంబు నొందుటకునై యవ్యక్త నా...

68

మ. సరిఘోరాంధక బోధకారణ విపత్సంసార మాలిన్యముఁ
పరమానంద సుబోధకారణ లసద్భస్మంబు పై నూఁది యా
నిరతజ్ఞానసుకాంతి దర్పణమున న్నిస్సంగుడై తన్నుదా
నరయం గాంచిన వాఁడు నిన్నుఁ గనువాఁడబ్జాక్షనా...

69

మ. పరుషాలాపములాడ నోడి మదిసీపాపార్జ నారంభుడై
నిరసించేరికిఁ గీడుసేయక మది నిర్ముక్త కర్ముండునై

పరమానంద నిషేధముల్ సమముగా భావించి వీక్షించునా
పరమజ్ఞాని భవత్కృపం బొరయు నో పద్మాక్ష నా...

70

మ. ఒరులం దన్ను నెఱుంగు నియ్యెఱుకయు న్నొప్పగ నేకాంతమం
దరయంబై పడు నన్యభామినులపై నాకాంక్షదూరత్వమున్
మరణావస్థను నీదునామములె సన్మానంబునం దోచుటల్
ధరలోన న్నివి దుర్లభంబులు సుధాధామాక్ష నా...

71

మ. వెరవొప్ప న్బహుశాస్త్రమంతము లొగి స్వీక్షించి వేతెల్పిమి
వరనామామృతపూర మానుచుఁ దగన్ వై రాగ్యభావంబునన్
సరి నశ్రాంతముఁ గోరువారు పిదపన్ సంసారమాతఃపయో
ధరదుర్గంబులు గ్రోలనేరరు వెనకన్ దైత్యారి నా...

72

శా. వేదంబందు సునిశ్చయుండగు మహా వేల్పెవ్వఁడో యంచు నా
వేదవ్యాసపరాశరుల్ వెదకిన న్యేటొండు లేడంచు మీ
పాదాంభోజము లెల్లప్రొద్దు మదిలో భావించు రత్యున్నతిన్
శ్రీదేవీ వదనారవింద మధుపా శ్రీరంగ నా...

73

మ. సుతదారాప్తజనాది విత్తములపై శూన్యాభిలాషుండునై
యతనోద్రేకయుతంబులై పొదలునయ్యె యింద్రియవ్రాతముల్
మృతిఁబొందించి దమంబునన్ శమమునన్ మీఱంగవర్తించు ని
ర్గతసంసారి భవత్కృపంబొరయు నో కంజాక్ష నా...

74

మ. ప్రమదం బారంగ పుణ్యకాలగతులన్ భక్తిన్నసుప్తింపుచున్
నమర న్నన్నసువర్ణగోసలిల కన్యాధారుణిగ్రామదా
నము లామ్నాయవిధోక్తి భూసురులకున్ సన్మార్గుడై యిచ్చువాఁ
డమరేంద్రార్చితవై భవోన్నతుడగు న్నామీద నా...

75

మ. ఇల నెవ్వారిమనంబులో నెఱుకదా నెంతెంత గల్గుండునా
కొలదింజెంది వెలుంగుచుందు కలయన్గోవింద నీరూపులన్
యలర న్నంబు మితంబులై సరసిలో నంభోరుహంబుల్ దగన్
నిలనొప్పారెడుచంద మొందెదెపుడు నీలాంగ నా...

76

మ. మదిలో నుత్తమభక్తి పీఠముపయిన్ మానాథ మీపాదముల్
గదియం జేర్చినవాని కేనొడయఁడన్ గాదంచు నత్యున్నతిన్
పదిలుండై సమవర్తి మృత్యువునకున్ బాఠంబుగాఁ బల్కు మీ
పదపద్మార్చకు లెంతపుణ్యలో కృపాపారీణ నా...

77

మ. కులమెన్నం గొలదేల యేకులజుడం గోత్రాభి మానాభిలా
షలు నజ్ఞానముబాసి జ్ఞానము మదిన్ సంధించి శుద్ధాత్ముడై

యలరారం బరుసంబుసోకు నినుమున్ హేమాకృతిస్తామమై
వెలయు న్నాగతి వాడుముక్తికరుగున్ వేదాత్మ నా...

78

మ. నిరతానందనియోగులై నియతులై నిర్భాగ్యులై నీచులై
కరుణాహీనమనస్కులై మలినులై కష్టాత్ములై నష్టులై
సరుషవ్యాధినిబద్ధులై పతితులై భగ్నాంగులై మ్రగ్గువా రరయ
న్నిన్నోగి నాత్మయం దిడనివా రజ్జాక్ష నా...

79

మ. ఘనభోగాస్పదులై గతౌఘమతులై కారుణ్యులై ముక్తులై
ధనకీర్తిప్రదులై దయాభిరతులై ధర్మాత్ములై నిత్యులై
మనుజాధీశ్వరులై మనోజనిభులై మాన్యస్థులై స్వస్థులై
యొనరన్నోపైడువారు నీపదరుచుల్ యూహించు నా...

80

మ. విదితామ్నాయ నికాయభూతములలో విజ్ఞానసంపత్కళా
స్పదయోగీంద్ర మనస్సరోజములలో బ్రహ్మాద్రదిక్పాలక
త్రిదశవ్రాతకిరీటరత్నములలో దీపించుచున్నట్టి మీ
పదపద్మంబులు భావగేహమున నే భావించు నా...

81

మ. వెలయన్ యశావనకాలమందు మరుఁడున్ వృద్ధాప్యకాలంబునన్
బలురోగంబులు నంత్యమందు యముఁడుం బాధింపఁనట్టెన యీ
పలుజన్మంబులు చాలదూలితి ననుం బాలింపవే దేవ మీ
ఫలితానంద దయావలోకనము నాపైఁజూపు నా...

82

మ. బలుకర్మాయత పాశబంధవితతిన్ బాహుపరిశ్రేణికిన్
జలయంత్రాన్వితబంధయాతనగతిన్ సంసారకూపంబులో
నలరం ద్రిమ్మరుచుండు నన్ను నకటా! యార్తుండనై వేఁడెదన్
వెలయ న్నికృపచేతఁ జేకొనవె నన్ వేవేగ నా...

83

మ. మమహంకారవికారసన్నిభ మహామత్తాది లోభాంధకా
రముచే ముక్తికి నేగుమార్గ మెఱుంగన్ రాదింక నాలోన నీ
విమలాపాంగదయాదివాకరరుచిన్ వెల్లింపు మింపార నో
కమలానంద విహారవక్షులలితా! కంజాక్ష నా...

84

మ. పరిపంథిక్రియ నొత్తి వెంటఁబడు నప్పాపంబుఁ దూలించి మీ
చరణాబ్జసితిపంజరంబు శరణేచ్ఛం జొచ్చితిం గావుమీ
బిరుదుం జూడుము మీరు సూడఁగ భవదృష్ట్యందు దుఃఖంబులం
బోరయ న్నీకపకీర్తిగాడె శరదంభోజాక్ష నా...

85

మ. సతతాచారము సూన్యతంబు కృపయున్ సత్యంబునున్ శీలమున్
నతి శాంతత్వము చిత్తశుద్ధి కరమున్ నధ్యాత్మయున్ భావనమున్

ధృతియున్ ధర్మము సర్వజీవహితముం దూరంబుగాకుండ స
మ్మతికిం జేరువ మీనివాససుఖమున్ మానాథ నా...

89

మ. భవనాశిఁ గయ తుంగభద్ర యమునఁ భాగీరథిం గృష్ణ
వేత్రవతి స్మర్మద పెన్న గౌతమి పయోరాశి నివియద్గంగయం
దవగాహంబున నైనపుణ్యములు బెంపారంగ నేఁ డిచ్చటఁ
భవదంఘ్రి స్మరణంబునంగలుగు నోపబ్బాక్ష నా...

87

మ. ధర గ్రామాధిపు నింటిదాసుఁడు వెసం చాద్రోహముం జేసినఁ
పరగం జెల్లుట సూచితీ భువన సంపాద్యుండ వైనట్టి మీ
వరదాసావలి దాసదాసినని దుర్వారౌఘముల్ జేసితఁ
కరుణంజేకొని కాపుమయ్య త్రిజగత్కల్యాణ నా...

88

మ. గణుతింపఁ బహుధర్మశాస్త్ర నిగమాఘం బెప్పుడు న్నిన్న కా
రణబంధుండనిచెప్ప సత్తెఱఁగు దూరంబందకుండంగనే
బ్రణతుల్ జేసెదఁ గొంతయైర గణుతింపం బాడిలేకుండినఁ
మునమానానుతి నీవు శ్రీపతివి నీకేలప్పు? నా...

89

మ. కరినాథుండు జలగ్రహగ్రహణ దుఃఖాకాంతుడై యీశ మీ
శరణంబన్నఁ గృశానుభాను శతతేజస్ఫుర్తియైనట్టి మీ
కరచక్రంబున నక్రకంతము వెసఁ ఖండించి మించెం దయా
పరసద్భక్తభయానక ప్రకర సత్పాకట్య నా...

90

శా. ఏభావంబున నిఁ దలంచె గజయూధేంద్రుండు ఆపన్నుడై
యేభావంబున చాొపదయ్యెడ రమాధీశా యనె న్వాయసం
బేభావంబున నీశరణ్య మనెనో యీనీకృపాదృష్టిచే
నాభావంబున నీతలంపుఁ గలుగ న్నాకిమ్ము నా...

91

శా. నీలగ్రీవుఁడు చేతిపుష్క విడిచె న్నీయింతి భిక్షుఁబునిఁ
నీలగ్రీవుఁడు యీశ్వరాఖ్యఁ దనరె న్నీ నామజప్యంబునన్
నీలగ్రీవుఁడు మించిత్రుంచెఁ బురముల్ నీప్రాపు సేవించినన్
నీలగ్రీవమఖాబ్జభాస్కరకృపాచిత్త్యాత్మనా...

92

మ. నినువర్ణింపనివాఁడు మూఁగ మదిలో నీనామమున్ వీనులఁ
విని మోదింపనివాఁడు చెవుమరినిఁ వేడ్కన్ మనోవీధినిఁ
గనిపూజింపనివాఁడు నాశకరుడౌ కర్మక్రియారంభుడై
తనలోఁ గాననివాఁడు నీచమతివో తత్వజ్ఞ నా...

93

మ. నినువర్ణింపని నీచబంధమతి దానిర్మగ్నమూఢాత్ముడై
పెన్నదైవంబులఁ గోరి తా మనమునన్ సేవించుచందంబుతా

ననలంబారిన భూతియందు వెలయ న్నాజ్ఞాహుతుల్ పూనివే
ల్చినచందంబున వ్యర్థమై తనరు, జూచిదూప నా...

94

మ. నినువర్ణింపని జహ్వాదాబదటికా? నీలాభ్ర చేహంగకా
నినునాలింపనిచవులు దాఁ బదటికా! నీరేజపత్రేక్షణా
నినుఁబూజింపనికేలు దాఁ బదటికా? నిర్వాహకమ్మోతలా
నినుఁ జింతింపనియాళ్మ దాఁ బదటికా? నిర్వాణ నా...

95

శా. నీవేతల్లివి నీవేతల్లిడి వరయన్నీ వే జగన్నాథుడౌ
నీవేనిశ్చలబాంధవుండ వరయన్నీ వేమునిస్తుత్యుడౌ
నీవేశంకరమూలమంత్ర మరయన్ నీవే జగత్కర్తవున్
నీవేదిక్కును వారి వారలె కడు న్నివారు నా...

96

మ. అపరాధంబులు నిన్నునమ్మి వినుమే నాజన్మపర్యంతమున్
విపరీతంబుగఁ జేసినాడనిక నీవేదిక్కు నాలోనికెన్
గపటం బింతయులేక దండధరుకుం గట్టిక రక్షింపుమీ
కృపకుం బాత్రుడనయ్య ధర్మపురిలక్ష్మీనాథ నా...

97

శా. చెల్లంజేసితి పాతకంబులు మదిన్ శ్రీనాథ మీనామముల్
పొల్లుల్ బోవనినమ్మి పద్యశతమున్ బూర్ణంబుగాఁ జెప్పితిన్
చెల్లం బోనను నమ్మె వీడని దయం జేపట్టి రక్షింపుమీ
తల్లిందండియు నీవుగాక యొరులే తర్కింప నా...

98

మ. సరసింహాచ్యుత వాసుదేవ విక సన్నానీకప్రతాప్తభూ
ధరగోవిందముకుండకేశవ జగత్ప్రాతాహితల్పాంబుజో
దరదామోదరతార్క్ష్యవాహనమహదైత్యారివై కుంతమం
దిరపీతాంబరభక్తవత్సల కృపన్ దీపింపు నా...

99

మ. కడకంట గడలేని సంపదలొగిం గావింపు లక్ష్మీశపా
ల్కడలిన్ బన్నగళాయివై భువనముల్ గల్పించు సత్పుత్రినిన్
బొడమన్ జేసిన నాభిపంకజ జగత్పుణ్యాత్మ భాగీరథీ
పడతింగన్న పదార విందముల నే భావించు నా...

100

మ. తపముల్ మంత్రసమస్త యజ్ఞఫలముల్ దానక్రియారంభముల్
జపముల్ పుణ్యసుతీర్థ సేవఫలముల్ సద్వేదవిజ్ఞానమున్
ఉపవాస వ్రతశీలకర్మ ఫలముల్ యొప్పార నిన్నాత్మలో
నుపమింపం గలవారికే గలుగు వేయన్నేల నా...

101

శా. శ్రీనారాయణ యన్నఁ జాలు దురిశ్రేణి న్నివారింపఁగా
నానందస్థి గల్గునంచు నిగమార్ధానేక మెల్లప్పుడున్

నానాభంగులఁ జెప్ప నేను విని శ్రీనారాయణా యంచు ని
న్నే నేనెప్పుడు గొల్తు బ్రోవఁగదె తండ్రి నన్ను నా...

102

మ. కలితాఘాఘ వినాశకారి యగుచుం గైవల్య సంగాయి యై
నలి నొప్పారెడు మంత్రరాజ మగు నీనామంబు ప్రేమంబునఁ
అలరన్నెవ్వని వాక్కునం బొరయదో యన్నీచుదేహంబు దా
వెలయఁ భూరుహకోటరం బదియ సూ వేదాత్మ నా...

103

మ. రమణీయంబుగ నాదిమంబు నవతారంబుఁ భవద్దీప్యరూ
పము నామామృతముఁ దలంప డశకప్రాప్తమ్యైః గృష్టావతా
రము సుజ్ఞానము మోక్షముఁ ద్వివిధసంప్రాప్తిన్ శతాంధ్రాఖ్యికా
వ్యము నర్పించితి మీపదాబ్జములకుఁ వైకుంఠ నా...

104

శా. నీమూర్తుల్ గన నీకథల్ వినఁ దుదిఁ నీపాదనిర్మల్య ని
ష్ఠామోదంబు నెఱుంగ, నీచరణతోయంబాడ, నై వేద్యముల్
నీమంబొప్ప భజింప నీజపము వర్ణింపఁ గృపం జేయవే
శ్రీమించఁ బహుజన్మజన్మములకుఁ శ్రీయాది నా...

105

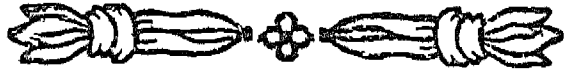
ఇది శ్రీపరమేశ్వర కరుణాకలిత కవితావిచిత్ర కేసనమంత్రిపుత్ర సహజ
పాండిత్య పోతనామాత్య ప్రణీతంబైన నారాయణ శతకంబున

సర్వంబును సంపూర్ణము.

మ హి జా మ నో హ ర శ త క ము

శ్రీ రమణీమనోహర యశేషఋషీశ్వర దేవతాశ్రితా

పూరిత పాదపద్మములకు స్పృణమిల్లి రచితు నేడు సం

సారగభీర ఘోరతరసాగర మేను తరించఁగోరి నీ

తారకనామ కావ్యము యధావిధిగా మహిజామనోహరా.

1

ఉ. రేమెలవంశసంభవుఁడ రేణిగ నార్యైలగోత్రజుండనో

రామ సురారిభంజన సురార్చితవిగ్రహ రామదాసుఁడన్

కామ మెలర్చ నొక్క శతకంబును గానుకగా నొనర్చి మీ

వామపదాబ్జముల్ గొలుతు వ్యాసనుతా మహిజామనోహరా...

ఉ. అప్పయసూరి సౌమ్యగుణి నంచితశీలిని వెంకమాంబనున్

ఒప్పుగఁ బెండ్లియాడి ధరనుత్తమచర్యలఁ గీర్తి బొందె యా

కప్పురగఁధికిఁ చతురగర్భజ రామయనామధేయుఁడన్

దప్పకఁ జేతు మీఠజన దాసుఁడనై మహిజామనో...

3

ఉ. ధైర్యమును న్మహత్వమును ధార్మికమున్ధనధాన్యసంపదా

దార్యమహాతపస్వి భయదాకృతి పండితకోటికి న్నదా

వార్యము సూపినట్టి ప్రతివాది భయంకరయాత్యసింగరా

చార్యుల శిష్యుఁడ నిమలచక్రధరా మ...

4

ఉ. బాధలుమాన్పి ధీరప్రతిపక్షి భయంకరులైన రావుగం

గాధర రామరావు కరుణారసభావముఁ బూని బ్రోవఁగా

మాధవ దుగ్గుదుర్తిపురమందు నివాసముఁ జేయుచుందు మో

రాధ మనోహరా కలుషరాగహరా మ...

5

ఉ. శ్రీరమణీయ మీచరణసేవయు మా కనయం బొసంగుమీ

తారకనామమంత్రమును దాండవమాడఁగ నాదు జిహ్వపై

ధారణఁజేసి నాయఘము తర్లఁగఁ జేయుము శేషశాయి మీ,

బారికిఁ జేరినాఁ డనుమి పాపహరా మ...

6

ఉ. పావనరామమంత్రమును పాటిగఁ బొందుట యెన్నఁ డబ్బునో
భావమునందు మీచరణపద్మము లెప్పుడు నిల్పుటెన్నడో
భూవర మీదయారసము పూర్ణముగా మరిచచ్చు టెప్పుడో
పావనుఁజేయ శక్తుఁడవు పాపహారా, మ...

7

చ. పదములు నమ్మినాఁడ నతిపామరుఁడంచు దలంపకయ్యమీ
సదమలపాదపద్మములు సారెకుఁ గొల్చినవారిదోషముల్
పదపదమంచుఁ ద్రోతువట పాయక నామొఱయాలకించి నీ
వదనముఁ జూపవేమిటికి వాలిహారా మ...

8

ఉ. రమ్మిఁక జాలమేల నను రాపులుఁబెట్టకు దాసకామ ని
న్నమ్మితి రామ నీమదయ నాపము నించుకరాదదేమి మీ
కమ్మితి దేహమింకనిజ మారడిఁబెట్టకు సూరికామ ని
న్నమ్మికచేతఁ గొల్చెదను నామదిలో మ...

9

ఉ. ఓరఘు గామయంచు బలుకోరికఁ బిల్వఁగ నేలరావు రా
నేరము చాలఁగల్గినను నీరజనాభ సహింపఁగాఁదగున్
గూరిమిచేత నీవు ననుఘోరభవాఁబుధిలోన వేసటల్
దూరముఁజేసి యేలుమిక దోషహారా మ...

10

ఉ. కాముకుఁడంచు నీవుననుఁ గాలభటాళికిఁ జేర్చకయ్య యో
తామరసాక్ష దీను నిటుఁ దాపము నొందఁగనేఁచ నాయమా
కోమలదేహ నామనవిఁ గూరిమితో వినరాన నాపమున్
దామసమేలనీకు నిటు దానునిఁగా మ...

11

చ. ఘురుఁడవటంచు నమ్మితి నఘాళులఁదోలుము రామదాసుని
న్దనతగఁ బ్రోవరావ ననుఁగంజదళాక్ష నిరాకరించుట
నన్దనమున యెన్నఁ డెంచకు రమాపతి యెట్లుఁదలంచినావొ యీ
తరువును నమ్మలేదుర సదామదిలో మ...

12

ఉ. వాసిఁదొలంగి నీధటులు వ్యాధివిబొందినఁ గీర్తియేరిదో
రోసములేక దాసునెడ హాధిగఁ బ్రోచెడివాఁడ వంచు నే
దోసిలియొగ్గి సఁస్తుతులు దోషహారా నినుఁ జేయుచుందు నీ
దాసులలోన నేనొకఁడ దాసుఁడనై మ...

13

చ. కరివరునేలినావు మునుఁ గాంక్షయొకింతయులేక కాకమున్
శరణనివేడఁగానె దయశాలిబియ్యె కరుణించినావు నా
మొరవిని కావవేమి నిను మోదముతో స్తుతిసేయుచుందునో
తరణికులేశ యీభవము ధన్యతకై మ...

14

ఉ. చూడఁగ నీపదద్వయముసొంపు నుతింపఁగ నెంతవాడనే
వీడను నీదుభక్తియును నేమటు పాటుననైన నామదిన్
వేడెద రామరామయని వేడుకతోడ భజింపుచుందు నీ
వాడను నన్నుఁ బ్రోవు మిఁక వాలిహారా మ...

15

ఉ. వాదముజేసి దానపరివారజనంబులలోన నుండెద
న్మాదనిసీవు యేవిధము మాయలుజేసిన నీదుభక్తిచే
నాదరిజేరకుండఁగను నొరనిదాసులు మెచ్చ రోలెద
న్వాదమె మీకునాకు మరి వాలిహారా మ...

16

చ. మరణము నొందువేళ నినుమాటికి పన్నగశాయి యంచునే
దిరముగఁబల్కఁజాల నను దీనదయాపర యేమిజేతువో
యిరువుగ నిప్పుడే మదిని యీశ్వరపూజిత నీదు నామము
ల్లరచి తరింపఁగోరెద నదా మదిలో మ...

17

ఉ. జాలము సేయఁగాఁ దగదు చాలురనాపయి పంతమేలరా
జాలియొకప్పుడైన ననుఁ జాలఁగ నమ్మిన వాడటంచు నా
పాలిటఁ బుట్టదాయె భవబంధము లేగతిఁ బొపువాడవో
దూలితబాధ బెట్టకిక దోషహారా మ...

18

ఉ. దాసులు వెంట వత్తురని దానవమూరణ వైనతేయునిన్
వాసిగఁజూచి నీకతకు వాహనమాటకుఁ గారణం బగున్
భాసురహస్తీ గుట్టములు పల్లకియుండఁగ వైనతేయునిన్
వాసిగ నెక్కుటేమిటికి వాలిహారా మ...

19

ఉ. నారద గానలోలతను నామొఱ వీనుల నాటదాయెనో
తారక రామనామములు దాసులుబాడుచు చుట్టుకుండిరో
పారములేని పాతకుని భారముగా విని యూరకుంటివో
నేరములేదు యుండినను నేలగదే మ...

20

ఉ. విన్నపమాలకించు పరవీరభయంకర నీదునామమున్
సన్నుతిఁజేయు దాసులకు సాదరమోక్ష మొసంగినావు నీ
కన్న మహాత్ముడున్ గలఁడె కానకపోయితి నిన్నినాళ్ళు నా
కన్న దురాత్ముడున్ గలఁడె కంసహారా మ...

21

ఉ. చిత్తమునందు నీపయిని చింత యొకప్పుడు మానలేదు నీ
చిత్తమునందు నన్మరచి చిక్కులు బెట్టఁగనేల రామ మీ
చిత్తము నింత బింకముగఁ జేసితే దాసుఁడు యెట్లునోర్చు మీ
చిత్తము కెట్లుదోచినదొ చిక్కదురా మ...

22

ఉ. ఎంతని వేడుకొందు నిను యేమనిదూరుదు యేమిజేతురా
పంతము కెంతవాడ బలుపంతము జేయకు మోర్వజాల నీ
వింత శిలాత్మకుండవని యెన్న డెఱుంగక పోయినాను నే
నింతటిలోనె తేలితని యెంచకుమీ మ...

23

చ. కరివరునిన్ విభీషణుని గాకమునున్ గుహునిన్ గుచేలునిన్
మరియును గుబ్బునున్ రవికుమారుని నాదిగఁ గాచినావు గా
నరమరలేక నీవునటు నన్నొకనిన్ దయఁ జూడకుందువా
పరమమునీంద్ర యోగిజన పాపహరా మ...

24

ఉ. ఏమిరరామ నన్నిటుల నేమట ధర్మముగాదు యేలరా
పామరుగాచుటే బిరుదు పావనరామ తలంచిచూచినన్
బామరు గానివాని భువిఁ బొలనఁ జేయుటగాదు కేశవా
నీమది నెంచిచూడు మిఁకనిక్కమురా మ ...

25

ఉ. ఒక్కొక్కవేళ నిన్నదిని నోరఘువీర దలంపకుందు వే
రొక్కొక్కవేళ మీసొగసుకూపము జూపుచుటంచు వేషచున్
మక్కువచేత వీనిని సమత్వముజేయుము నీమనంబులో
తక్కినకోరికేల పట్టదై త్యహారా మ...

26

ఉ. నీదయరాదు నాపయిని నేఁ డెవరిన్ కరుణించమందునో
యాదవవంశపావనుడ యాదరమించుక పుట్టినాయె నీ
పాదసరోరుహంబులును భావములోపల వేడువారికిన్
నీదగుసన్నిధిచ్చితివి నే నెరుసా మ...

27

చ. సనకసనందాది మునిసంఘమె చాలునటంచు నామొట
ల్దినమును వీరులన్వినియు దీక్షవహించియు బోనకుంటివో
ననునటుగాక చాలగను నాపద బెట్టనలంచినాడవో
మనమువ కుందు బుట్టె నిక మాన్పగదే మ...

28

చ. పరులను వేడనంటి నినుఁ బ్రార్థనఁ జేయుచునుంటి నిత్యమున్
దగదని పాదసేవయును దాసునకిమ్మనునుంటి శ్రీహరి
పరమపదం బొసంగుటకుఁ బాత్రుడనైతిన్ తేదో దెల్పవే
పరమదయాంతరంగ బహుపాపహారా మ...

29

ఉ. పటుతరమైన మాయలకు పన్నగభూషనుత ప్రతాప నే
నెటువలె నోర్చువాడ జగదీశ్వర నన్నునుగావకున్న యా
చటులతరమ్ము నన్నుడుకు చిమ్ముచునుండెడి పాపవారధిన్
యెటుదరిజేరువాడ నిక నేగదే మ ..

30

ఉ. పోదిననీవు నన్ను విడఁజూచిన నీకృపఁగోరి యుండితిన్
భూచరభేచరాళికినిబోవకక ర్తవు నీవెరామ చైఁ
జూచి కృపాకరుండవని సంతసచుందభయ బుగోరి తే
యోచనబుట్ట దిచ్చుటకు యోగియతా మ...

31

చ. శరణని మిమ్ము వేడఁగను శత్రునితమ్ముడటంచు నీమదిన్
నిరసన బుట్టకుండగను నెమ్మదిగా దయనేలినావు నే
నిరతము నిన్నుఁగోరి కరుణించుమటంచు భజించి వేడగా
కరఁగదు నీమనంబెటులు కంసహరా మ...

32

ఉ. భావజ శత్రుమిత్ర భవబాధవిమోచన శస్త్రదీపికా
పావన నీలగాత్ర నవపద్మదళాయతనేత్ర శ్రీకరా
బావనమాలసూత్ర ఘనపంకజధామ రమాకళత్ర నా
భావమునందు కల్మషము బాపఁగదే మ...

33

ఉ. రంగదరాతి భీషమణిరాజవిరాజిత భూష గోపికా
సంగసమగ్రవేష ననయంబున దాసజనాళిపోష ని
ర్భంగతరంగ సంఘములపాప పయోనిధి శోషకామ దు
స్సంగతిఁ బొందకుండఁగను జేయగదే మ...

34

ఉ. దానవసంహరాయ రణదర్శిత శూరహరాయ నేవకా
దీనదయారసాయ జగదేకవిరాట్పురుషాయ శ్రీరమా
మానసపద్మభృంగ యతిభాసిత మంగళవిగ్రహాయ నా
మో నమయంచు మ్రొక్కిడుదుఁ బ్రోవగదే మ...

35

ఉ. దీనజనాళిఁ బ్రోచుటకు దిక్కెవరింకను సామి యీవిధిన్
దీనతఁ బెట్టనేల భవదీయకటాక్షము రాద నాపయిన్
కానిర నిన్ను నమ్మగను కష్టము బెట్టదలంచినావుగా
కానక చేసితి న్నఘము గావగదే మ...

36

ఉ. ఎన్నగరాని యాయమునిహింసకు లోబడకుండ మున్నె వో
పన్నగళాయి కాయమున బల్మియు దప్పక మున్నెవో మహా
పన్నశరణ్య కాలభటబాధలు జెందకమున్నె రామ మీ
సన్నత పాదపద్మముల చాటున నుంచుము ప్రేమతోడ నా
విన్నప మాలకించు యతివేగముగా మ...

37

ఉ. రామ యనేకరాక్షసవిరామ సదాసుగుణాలలామ నీ
నామసుధారసంబు మరి నాకును దృష్టిని బొందనియ్యవే
సామజరాజరక్షకుడఁ సంతతము నృజియించి నమ్మితిన్

కామవికారము ల్లఱచి కానగదే మ...

38

ఉ. చేసితి దుష్టకృత్యములు జీర్ణ వయస్కుల జూచి నవ్వితిన్
రోసితి సజ్జనుల్పయిని రోసము జేసితి రామరామ నే
జేసిన నేరము ల్లఱచి చిక్కులు బెట్టకు దాసకామ నీ
దాసులలోన నేనొకడ దాసునిగా మ...

39

ఉ. పాపములన్ని నీవు యెడఁబాపెడి సామివటంచు నమ్మితిన్
యాపదఁబాపవే పరమయార్తశరణ్య కృపాకరుండవై
జూపుము నీదురూపమిటు సూరిజనస్తుత నీవె దిక్కుచు
ద్రిపిత శత్రుమూర్ధ్నిచర దివ్యశరా మ...

40

చ. మనవి పరాకుగా వినకు భాసుర తేజ మదీయదోషము
ల్దునిమి నిరంతరంబు కృపతోఁ బరిపాలనఁ జేయుమయ్య మీ
తనయుని మీఁద యింత దయదప్పిన వేరెనికేమనందు నీ
మనమున కిట్లుదోచినద మంచిదటే మ...

41

ఉ. నీసరి దైవముల్లలరె నిశ్చయమహాధర మానవాళిలో
నాసరి పాతకుల్లలరె నమ్మిందైవము నీవె పాపము
ల్వీసముజెందకుండ నను వేంకటనాయక జేయుమయ్య యా
భాసుని జేయకయ్య భవబంధహారా మ...

42

చ. అతికఠినుండవీవు బహునాపద బొందినవాడ నేను నీ
మతముకు జాలిబుట్టదెటు మంచిది బంగరురంగళాయి నా
పతితము మాన్ప వేరొకరు భారకులెవ్వరు నీవువప్ప న
న్నితరులు లేరు గాచుటకు నేలగదే మ...

43

చ. దినముదినంబునందు యతిదీనుడవై బ్రతిమాలుచుండఁగా
గనికరమెంతలేదొ కడకంటినినైననుఁ జూడవైతివే
మనఁగల దీర్ఘకోప మిఁకమాని ననున్ గృపఁజూడుమయ్య మీ
తనయుడఁగాన నేను ఘనదైత్యహారా మ...

44

చ. సలలిత నీదునామ జపసంగతెఱుంగ గిరీశగాను
సద్విలసితపాదపద్మ భవదించుకరేఖ మహాత్పరభావమున్
దెలియ వహల్యగాను జగతీవర నీమృదుసత్యభాషలన్
దలఁపఁగ రావణానుజుని తమ్మునిగాను భవద్విలాసముల్
దెలిసి నుతింప నాతరమె దేవచుతా మ...

45

ఉ. నీవగురాకగోరి ధరణీతలమూడున స్వాతివానకున్
మోదముతోడ శుక్తివలె భూమిజనాయక నున్నవాడ నా

మీదను నీకు నింతచల మొందుకు నిన్నునునమ్మియుంటి రా
రా దడిజేర్చి యేలగదరా కృపచేచు...

46

ఉ. పుల్లనరోజనేత్ర ఘనపుణ్యచరిత్ర విభూతిరాజితా
వల్లవరాజపుత్ర శశివంశజు నర్జునమిత్ర గోపకా
యుల్లనరోజమిత్ర ఘనయోగిజనస్తుతిపాత్రరామ నా
యుల్లములోపల న్నిలుముయోగి సుతామ ...

47

చ. దురితభరంబుదోలి మరితుచ్చమతఁబు వధింపఁ జాలి ని
బ్బరపు సుబుద్ధినేలి పటుభానుజదూతలఁ బారదోలి శ్రీ
ధర తవపాదపద్మ సుధధారలు గ్రోలి భజించువాడె రా
తరగని పుణ్యశాలి ఘనదైత్యహారా మ...

48

ఉ. భావజకోటిరూప భవబంధవిదారణరూప పాండు రా
జీవయశఃకలాప పరచి త్తభయంకర చాప యోమహా
దేవనుతప్రతాప జగదేకవిరాజిత భూపరాగదే
కావగదే ననుం గృపను కంసహారా మ...

49

చ. వలదు చలంబు నాయెడను వారిజనేత్ర దయాసముద్ర న
న్నలనటఁబెట్టి నీకు మరినాయముగాదని యెంతవేడినన్
పలుకవు యింక నే నెవరి పాలికిఁ జేరుదునయ్య యయ్య నీ
తలపునఁ జాలిఁబుట్టదెట్లు దైత్యహారా మ...

50

ఉ. నీపదభక్తిసల్పుచు ననేకములైన దురంతకార్యముల్
పాపమనంబుచేత పరభామలకొఁగిటఁ జిక్కి చేసితిన్
పాపుడటంచు నన్ను యెడఁబాయకు సాక్షి తరింపఁజేయవే
తాపము నొందఁజాల పటుదైత్యహారా మ...

51

ఉ. నీదరిఁ జేరినాడ బహునేరము లెన్నక నాదరంబుచే
నాదుభయంబుదీర్చి శరణాగతచిహ్నము బొందవయ్య రా
మా దయ యేలరాదు పరమాపుండ్రవంశును కోరియుండితే
భేదముబెట్టుచుండితివి క్రూరహారా మ...

52

ఉ. కోరినకోర్కెలిచ్చెదని కుంభినిలోపల యార్యులందఱున్
భూరిగఁజెప్పుచుండఁగను బొందుగవింటి నిజంబునై తె సం
సారభయంబువాపి ధరఁ జారుతరంబగు మోక్షచూర్ణమున్
నేరములెన్నొయున్న నికనియ్యగదే మ...

53

ఉ. ఎన్నటికై న నిన్ను మదియందున సంతసపాటుతోడ నా
కన్నులనిండఁ జూచుటకుఁ గల్గునొగల్గదొ దెల్పవయ్య యా

వన్నతఁ జెందనయ్య భవబంధముచేతను బ్రోవనయ్య రా
మన్న పరాకడేల వినుమా మొలకల మ...

54

చ. దురితపయోధిలో మునిగిదోగకమున్నె జరాదిరోగముల్
బిరబిరవచ్చి యీతనువు బింకము నొంచకమున్నె కుత్తుకన్
గురగురలాడుచున్ కథముఁ గూడకమున్నె భజించ దోషముల్
శరమునఁ గూల్పవయ్య పటుచక్రధరా మ...

ఉ. ధీరతనిన్ను వేడుటకు దివ్యచరిత్ర ధ్రువుండఁగాను దై
త్యారిజనార్దనా పరమదైవమయంచు నుతింపసాగ న
కృగునిఁగాను పామరుడ కృష్ణభవద్వినుతేఁగుఁ జేయఁగా
నేరనఁ జాలమేల కరుణించఁగదే మ...

56

ఉ. చేసినదుష్కృతిన్ దునిమి చింతను బాపిటుఁ గారవ.బుచే
దాసజనాళిలోఁ గలిపి ధన్యత నొందఁగఁ జేయుమయ్యయో
భాసురచక్రధారి పరభాసురశౌర్యహతస్వరూప నా
దోసము కొట్టివేయుటకుఁ దోచదుగా మ...

57

చ. పరమకృపానిధే విమలపంకజనేత్ర హరేయటంచు ని
బ్బరమతులై నిను న్భజన పాయకజేసిన వారిపుణ్యముల్
తరమె వచింప శేషునకు ధాతకునై నను నీదునామముల్
మఱవని వాడెపుణ్యుడగు మాన్యఁడునౌ మ...

58

ఉ. కానుకలివ్వఁజాల కతికంధిగిరీశ...లట్లనీ
మానితపాదపద్మములు భావమునందు భజింపఁజాల నా
దీనతఁ బాపవేల జగతీధవ చాలఁగ నమ్మియుండితిన్
దానవసంహారా దురితదైత్యహారా మ...

59

ఉ. దండధరుండుఁ బెట్టు పటుదండనకేను భయంబుఁ జెంది నీ
యండను జేరియుంటి నభయంబు ఘనంబుగ నివ్వవేమి కో
దండకళాప్రవీణ భవదండను జేరిన దానకోటికిన్
దండిగ మోక్షమిచ్చితివి దైత్యహారా మ...

60

చ. మునునినువేడువారిని నమోఘముగాదయఁ జూచినావు న
న్నను నటుఁజూడవేమి శరణోరఘురామ యటంచు వేడుచున్
దినములు దుర్భరంబుగను దీనదయాపర త్రోయుచుందు నీ
వినవు యదేమి నామనవి వేదనుతా మ...

61

ఉ. తల్లివి దండ్రవంచు మరిదాత గురుండవటంచు యేను శ్రీ
సల్లిలితంబులై న పదసారసముల్ మది నమ్మియుండితే

నల్లనిమేనువాడ కరుణారసమందుకు బుట్టవయ్య నీ
యుల్లమునిండ కల్మషమె యోగినుతా మ...

62

చ. మిమునిటు వేడుచుండఁగను మెల్లఁగఁ బ్రాణము లెప్పువోవునో
కమలదళాక్ష వానినిక కాలభటుల్ గొనిపోవకుండఁగా
శమనుని కాఙ్గ నేయుము విశాలబలున్ దరి కావలుంచవే
మమయిసుమంతకుండ భవబంధహారా మ...

63

ఉ. రమ్మ విహంగవాహన నిరంతరజైరము నీకునాకు వీ
సమ్మనులేదు నుండినను జక్కనిరామ త్నమించి నన్న మీ
సమ్మఖమందునున్న మునిసంఘములోపల నుంచివేయ దో
సమ్మలు ద్రింపవే దురితపాశహారా మ...

64

ఉ. బాములు నెత్తజాల ననుభావములోపల నుంచవేల నా
సామివి నీవు చక్కఁగను శాంతముచేతను రావడేల ని
ష్కామునిఁ జేయవేల భవసాగర వీచులనీదఁజాల నీ
దామమునందు దాచఁగదె దైత్యహారా మ...

65

ఉ. కోపము నాపయిన్ మదినిగూరిమిఁ బుట్టదు గావరావు నా
పాపముయేమొగ ని యొకమారిటుఁ జూడకనుంటివేమి యో
తాపసబృంద యీగతిసదాకఠినంబు వహించి యుండితే
నాపదలెట్లు బాతు విను నందనుతా మ...

66

ఉ. ఎంతటివాడవయ్య విను మెన్నటికిన్ నినునమ్మరాదు నీ
చెంతనుఁ జేరియుండినను చిక్కులు బెట్టదలంచితొర నే
నింతకు నేమిజేసితిని నీవు యెఱుంగని ఘోరకృత్యముల్
పంతముమాను నాపయిని పాపహారా మ...

67

చ. నిను మరినమ్మరాదనుచు నేరములెన్నుచు బల్కినాడ నీ
మనమున ముద్దువాక్యముగ భావనఁజేయుము రోషగించకే
నను గృపఁజూడు దాసుడ ననాదరణీయుడనైతి బ్రోవరా
తనువునికే లనిత్యమిది దైత్యహారా మ...

68

ఉ. పొండని కాంక్షల ని్విడిచి పూజలొనర్చిన వారి దోషముల్
కొండలవంటివై న ధరఁగూలి హరించక యున్నె నిత్యమా
ఖండలసంపదల్ భువిని గల్గకయుండునె ముక్తికాంతకై
దండను నివ్వకున్నె తుది దైత్యహారా మ...

69

చ. దశరథరాజగర్భమున ధారుణీయందునఁ బుట్టి యేపునన్
మశకములట్లు దానవుల మారణఁజేసి సురాలికిన్ సదా

గుశలము నొందజేసి జనకోటికి సంతసమబ్బునట్లుగా

దశదిశలెల్ల నేలితివి దైత్యహారా మ...

70

ఉ. ఏటికి రామయీవరుస హింసచు బెట్టెడు వోర్వజాల నీ
పాటికినైన నన్ను దమపాలికి బిల్వము రంగళాయి నా
కాటలబ్రోచినట్లు ననుగావగరాద చలంబదేలరా
తాటకసంహారా దురితదైత్యహారా మ...

71

ఉ. శ్రీయుతమోముతో పరమసేవకసాధుజనాళితోలన
చ్ఛాయలనీను హారసముదాయముతో నతిశాంతమూర్తివై
రా యభయంబు నియ్యగదవే యపరాధిని గావవే జగ
ద్దేయ గుణాలవాల ఘనకీర్తి ధరా మ...

72

చ. పరభయచక్రధారి భవబంధవిమోచనకారి యేలరా
కరగడు నీమనంబు కనకాంబరధారి యిక్కేమిజేతు యే
తెఱగున నాపదల్ గడతు దీనతఁ బెట్టుట మంచియేకదా
వరమునియోగివంద్య బహువ్యాధిహారా మ...

73

ఉ. స్నేహితుడైన యావరకు చేలునకున్ ధనసంపదల్ బహూ
త్సాహముతో నొసంగి మరి దాసునిగాఁ గృపజూచినావు వై
దేహివిభుండ యాకరణి దివ్యముగాఁ గరుణించకున్న యో
శ్రీహరి యెందుఁబోదు నిక చింతిలుచున్ మ...

74

చ. కరుణ యొకింతరాదో నను గాచుటకున్ మరివేళగాదో నా
మొఱవిన నీకు నాదరముఁ బుట్టకయున్నదో యిట్లుగాక నన్
గరుణను జూడకుండుటకుఁ గారణమేమి దయాసముద్ర నీ
దరిసెన మెవ్విధిన్నగును దైత్యహారా మ...

75

ఉ. ఘోరము లైనబాపములఁ గూల్పఁగఁజాలిన మేటివయ్యు సం
సారులకెల్ల నీవు సిరిసంపద లిచ్చెడివాడవయ్యు నిన్
భూరిగ గొల్చుభక్తులకు మోక్షమునిచ్చెడివాడవయ్యు న
స్వేటుగఁ జేసి తేమరుదు వేధనుతా మ...

76

చ. పలుకవదేల యో పతితపావన రామ యటంచుఁ బిల్వగా
నలిగినయట్లు నుంటివిక నాదరమెప్పుడు బుట్టునయ్య నీ
తలపున శంకమాని భవదంఘ్రులుఁ జూపుము నమ్మియుంటి న
త్ఫలమునుఁ బొందజేయఁగదె పాపహారా మ...

77

ఉ. ఇప్పుడు బ్రోవకున్న మరియెప్పుడు బ్రోతువు రంగళాయి మా
యప్పవునీవు చాలఁగను యాదరముంచి ఘనంబులైన నా

తప్పులు గావు మీయెడను దైశ్యముఁ బెట్టఁగరాదు దీనుడన్
దప్పకఁజేతు మీభజన దాసుడనై మ...

78

ఉ. బంటను దాసబోషబిరుదాంకితరామ పురారిమిత్ర నా
జంటనుబాయకుండఁగను చక్కఁగ రమ్మని వేడుకొంటి నీ
వింటివొ లేదొ నాదుమొఱ వీచులసోక పరాకదేల నా
దంటకు రావదేల ఘనదైత్యహారా మ...

79

ఉ. ఎంతనివేడుకొందు జగదీశ్వర నాపయిఁ బ్రేమనీకుఁ గా
సింతయునైన లేక మరిచిక్కులు పెట్టఁగరాదు నామొఱ
లింతువటంచు నమ్మితి నిలింపులగుంపులనేలుమేటి క
త్యంతము భారమా నను దయామతిఁ బోచుట గానరాదు మున్
దంతినిఁ గావవే కృపను దైత్యహారా మ...

80

ఉ. పాపపుబుద్ధిచేత బహుపాపము లార్జనఁజేయుచున్ దురా
లాపము లాడుచుండెనని రాఘవరామ తలంపకయ్య నీ
దాపున జేరియుంటి నను దాసునిగాఁ గృపఁజూచి నేరముల్
కోపములేక బాపఁగదె కూరిమితో మ...

81

చ. కరివరదా రమారమణ కారుణికోత్తమ భక్తపాల నీ
మఱుఁగునఁజొచ్చియుంటి నను బంటుగ నేలుము శాశ్వతంబుగా
పరమపదంబునందు యతిభాతిగ నన్నునుపంగఁగోరితిన్
సరగుననీవె యావరము శాంతముచే మ...

82

ఉ. ఏమిఠరామచంద్ర నను నేలినవాడవటంచు వేడితే
కామితదాసుకోరికెను గైకొనకుంటివి యించుకైన నే
నేమియుఁ జేయువాడ నిను నిఘరవాక్యము లాడఁజాల రా
మా మనసందు వాదమిఁక మాన్పవుగా మ...

83

ఉ. శ్రీవర మీపదాబ్జములు నేవయొనర్చుచు నమ్మియుంటి నా
భావములోన యోపరమపావననామ పురారిమిత్ర న
స్థావఁగ రాకయుండి చిరకాలముఁ జిక్కులఁ బెట్టుచుండితే
నావశమానె యొర్పుటకు నాయమటే మ...

84

చ. చిలుకను నొక్కవారసతి చేరికఁబెంచియు దానిమాటికిన్
బిలచిన రామరామయని భేదముసేయక నీవు నంతనా
లలనకు మోక్షమిచ్చిన పురాణకథల్ నిజమైతే రామ నే
దలఁచఁగ రావదేమి ఘనదైత్యహారా మ...

85

ఉ. నాయముగాదు యింతకఠినమ్మునహించుట రంగళాయి నే

బాయని మోహజాలములు బంధముచేతను జిక్కి- బిల్చితే
నోయనిబత్కరాద శరణొందిన దాసులఁగావ మేరగా
దాయదువంశపావన రథాంగధరా మ...

86

ఉ. పాతకిఁ గాచుటే పతితపావనరామ ధరిత్రిలోన ప్ర
ఖ్యాతినిఁబొందు సామికని గానకఁజేసిన దోషసంఘమున్
యాతనబెట్టకుండఁగ దయారసమున్ మదినుంచి బాపవే
పూతకిసంహారా దురితపుంజహారా మ...

87

ఉ. మానవకోటిలో దురితమానవుడంచు దలంచిసీమదిన్
హీనతఁజేయుచుండితివి యింతియెగాని దయాపరుండవై
బూనిన దోషముల్ దునిమి మోదమునియ్యవు యింతపంతమా
దీనుడ నీదయాంబుధిని దేల్చుగదే మ...

88

ఉ. నానరియైనపాతకుల నార్తుల నెందఱిఁ గాచితో జగ
ద్భాసిని గాను మిమ్ములను దానవసూతి తలంచినంతనే
భాసురరూపుతో వెడలి భక్తునిఁగాచియు నేడునన్న నా
యాసముఁ బెట్టుటేల దురితాళిహారా మ...

89

ఉ. నేనొనరించుపాపము లనేకము గుంపులుగూడియుండె రా
మానుజ వానినెవ్వరును బాపెడువారెటు లేరుగాన రా
వే నఘసంఘముల్ దునుమ వేల్పువు నీవె పరాకదేల లే
వే ననుఁ గావరమ్ము యతివేగముగా మ...

90

ఉ. మేలుగ దానకోటికి నమేయఫలంబులు నివ్వఁజాలి నా
పాలికి రాక నీవు పరిపాలనసేయక రామనామ మే
మూలను దాచుకోఁగలవె ముక్తిప్రదాయక నాకుఁబెల్పవే
చాలగఁ జిక్కులన్నిడకఁ జక్రిధరా మ...

91

ఉ. ఏనికయెంతవేడినను యేమనవై తివి రామచంద్ర యీ
దీనతఁబాపి చక్కఁగను దిక్కయి ప్రేమను గావకుండినన్
దీనులఁగావ నీవె మరిదిక్కునుమాట లబద్ధ మానుగా
గాన చలంబుమాని ననుఁ గావఁగదే మ...

92

ఉ. రామ యనేకనామ బహురాక్షస గర్వవిరామ యోపరం
ధామ గుణాభిరామ నృపతారకసోమ వినీలనీరద
శ్యామ శమాభిరామ భవసాగర మగ్నత నొందకుండఁగా
క్షేమముగాను నన్ను దరిఁ జేర్చగదే మ...

93

ఉ. జలచరరూపమై వడిగ సాగరమున్ జొరఁబారి నుగ్రతఁ

దలములుచేత యా నిగమ తస్కరవీరుని జీవై చి రం
జిలుచును నాల్గువేదములుఁ జేకొని చిక్కులువాపి ధాతకున్
దెలిపి యొసంగి తీవెగద దేవనుతా మ...

94

చ. ఘనమగు మంథ రాచలము కవ్వముగా ఫణి జ రజ్జుగా
నొనరించి దేవదై త్యులు సమోనిధిఁ బూని మధింపుచున్నచో
చని యడుగంట కూర్మములు శైలము దాల్చినవాడ వీవెకా
కనక విశాలచేలధర కంసహరా మ...

95

చ. ధరఁ గని చాపఁజుట్టిన విధంబునఁ జుట్టియుఁ గొంచుఁబోయి సా
గరమున డాగియున్న కనకాక్షుని దుగ్గించి వరాహమూర్తివై
ధరణిని తొల్లి చందముగ దక్షిణకొమ్మన యెత్తి గ్రీక్కునన్
విరివిగఁ జేసితీవెగద వేరనుతా మ...

96

చ. కనుగొన దేవబృందముల కద్భుతమైన నృసింహమూర్తిచే
దనుజుల ప్రాణములైకర స్తంభమునం దుదయించి వక్ష మే
పున విదళించి హేమకళిపు నిద్దళించి వడ్డిన్ సురారినం
దనుగృహఁ జూచితీవెగద దైత్యహరా మ...

97

చ. పదయుగళంబు భూగగన భాగమునందిడి శౌర్య జైర్య సం
పదుడగు నబ్బలీందుని నొక పాదముచే తలఁ గుంగఁ ద్రొక్కి పెం
పొదవఁ ద్రిలోకముల్ నముచిసూదనుకియ్య పలుండవైన యో
సదమలమూర్తి వీవె గద చక్రధరా మ...

98

చ. ధరఁగల క్షత్రజాలములఁ దాదాన వీరపరాక్రమ బుచే
యిరువదియొక్కమారు పృథివీస్థలిఁ గూల్చియు వారి రక్తముల్
త్వరితముగాను పైత్పలకు తర్పణ మీషియు భూసురాళికి
ధరను నొసంగి తీవెగద దైత్యహరా మ...

99

ఉ. ఆలమునందు తాటకిని యంతము నొండగనేసి యాగమునీ
పాలనఁజేసి గోతముని పత్నికీ శాపముమాన్చి రామసీ
తాలలన న్వరించి యతిదర్పితు రావణకుంభకర్ణ ము
ఖ్యాళి వధించితీవె గద ఖ్యాతిగనో మ...

100

ఉ. పలినవాడ నీవయిని యేను బొనర్చిన వృత్తశాలముల్
మాలికగాను గైకొని యబద్ధములున్న క్షమింపపయ్య గో
పాలకృపాలవాల భవభంధ విమోచన నిన్ను నెప్పుడున్
జాల భజింపుచుందు పటుచక్రధరా మహిజామనోహరా.

101

మహిజామనోహరశతకము సంపూర్ణము.

రామలింగేశశతకము

గారి సామేన శిరసునఁ జదలేఱుమురు వైనకేల ముమ్మొనలవాలు
గుఱ్ఱవేలుపు ముద్దుగుఱ్ఱ మిక్కిలికన్నుపునుకకంచంబుచుభూతిపూత
గిబ్బరాతత్రకి బెబ్బలిదోలాను గాలిమేపరి సూడిగములజోడు
గట్టురావిల్లుచు గడలి బత్తలికయు వలమురి వాలుపువాడితూపు,

తే. గలిగి భువనత్రయంబు రక్షణముసేయ నభిలషించెడి నీపేర నంకితముగ

నీసశతకంబుఁ జెప్పెదఁ జిత్తగింపు రామలింగేశ రామచంద్రపురవాస...

1

సీ. దానవత్వము గలమానిసి యని పల్క నసురవర్తనుఁ డన్న యర్థమబ్బు
ననిహత విక్రముండని నన్నుతించిన, రణభీరుఁడన్న యర్థము లభించు
నలసమానాకృతి నానస్ఫురద్రూపి యన్న యర్థము నది యనుసరించు
ధీరహితుం డని తివిరి వర్తింప మేధాహీనుఁ డన్న యర్థములభించు

తే. మనజలోకాధిపతిఁ గీర్తనము సేయ శబ్దములె నుతిఁ దగఁడని చాటిచెప్ప
వేతె వాని నుతింపంగ వేడ్కగలదె రామ...

2

సీ. తెరవాట్లు గొట్టి సత్తురువుఁ బెట్టుటకంటె న్యాయార్జితాన్న మింతైనఁజాలు
తోటలు నఱికిన దొడ్డచావడికంటె ననఘమైతగు పంచటరుగు మేలు
బహుభూతుకుఁడు పెట్టు పాయసాన్నము కంటె సద్వర్తనుఁడు పోయజావ మేలు
అందఱఁ జెఱచి వెయ్యాటు లిచ్చుటకంటె గష్టార్జితం బొక్కగవ్వమేలు

తే. గర్వపడుదురు తమపాట్లుగానలేక ప్రభువుల మటంచు దుర్ణయోపాయరతులు
వారిఁ బొగడంగ నాకుత్సవంబులేదు రామ...

3

సీ. మాన్యంబులీయ సమర్థుఁడొక్కఁడులేడు మాన్యము ల్చేఱుప సామంతులంద
తొండినయూళ్ళగో డెఱిగింపఁ డెవ్వఁడుఁ బండినయూళ్ళెన్నఁ బ్రౌఢులంద
తితఁడు పేర యటంచు నెఱిగింపఁ డెవ్వఁడుఁ గలవానిసిరి యెంచఁగలరు చాలఁ
దనయాలి చీకటితప్పెన్నఁ డెవ్వఁడు బెఱకాంతటంకెన్నఁ బెద్దలంద,

తే. టిట్టిదుష్టుల కధికారమిచ్చినట్టి, రాజు ననవలెఁ గాక దుర్ణయులననఁగ,
నేమిపని యున్నయది సత్కపీదుర్లకును, రా...

4

సీ. మల్వతీలను బ్రజల్ మావంగవచ్చును వర్షంబుఁ గురిపింప వశముగాదు
కలవానిచే దండుగలు గొనవచ్చును ధనహీనుఁ బ్రోవంగఁ దరముగాదు
పండులఁ బొడిపింపఁ బరుగులెత్తవచ్చుఁ బులులను శిక్షింపఁ బోవరాదు
బలముచాలనివాని భంగింపఁగా వచ్చుఁ జేవఁగల్గినవానిఁ జెనకరాదు

తే. పాపమార్జించుటకుఁ గాక ప్రాణవంబు ప్రజ్ఞుయాపనఁ బాపనోపమగదయ్యె!
నీకటాక్షప్రసాదంబులేకయున్న, రా...

5

సీ. శ్రీమంతునాజ్ఞ ప్రి నేయఁడొకండును బరులనేరములెన్నఁ బరుగులెత్తు
తోటలు సఱికిన దోసమెన్నఁడొకండు నడచిఁగొట్టుకునుని యాజ్ఞ వెట్టు
సరది గోర్మించిన సాటిచెప్పఁడొకండుతుప్పఁగంటిన వాని దోసమెన్న
నమ్మఁగొల్పినవాని న్యాయమెన్న డొకండు దప్పఁ గొల్పినవానితప్పుఁజెప్పు

తే. నిట్టిపెద్దల కధికారమిచ్చినట్టి, రాజుననవలెఁగాక దుర్జయుల ననఁగ
నేమిపనియున్నయది సత్కవీంద్రులకును, రామ...

6

సీ. ఆక్రమింపఁగవచ్చు నన్యరాష్ట్రంబులు ప్రజల నందఱ బాధపఱుపవచ్చు
నన్యాయమున విత్తమార్జింపఁగవచ్చు విభవంబు పెంపుగావింపవచ్చు
మిత్రాధికారంబు మీటివేయఁగవచ్చు మహితోపకారంబు మఱువవచ్చు
నొకమాటవల్గి వేటొకటి నేయఁగవచ్చు సంపదున్నతికి గర్వింపవచ్చు

తే. నాయుపధికంబు గాఁగూర్చ నలవియగునె, దుర్జయులుమీఁదెఱుంగకదుండగమున
నిహపరములకు వెలియకాదు రింతెకాక, రామ...

7

సీ. మేలుచేసినయట్టి మిత్రునిఁ జెడఁగొట్టి పెద్దకిరీటంబుఁ బెట్టనేల
తనప్రాపుఁగోరు భూధవుని కెగ్గొనరించి గంధసింధురములఁ గట్టనేల
తను గొల్చుబంట్లజీతములు తక్కువఁజేసి ఘోటకంబులు పెక్కుగూర్చనేల
ప్రజలను బడరానిపాట్ల కగ్గముచేసి యగ్రహారంబులీయంగనేల

తే. యధికనిందలకొడిగట్టియలరునట్టి, నృపులికీదృశవిభవసమృద్ధులెల్ల
శవకృతాలంకృతులుగావె చర్చనేయ, రామ...

సీ. మానంబుఁదాల్చుట మన సిచ్చగింపమిగడపి వేయుట లోభకారణంబు
దర్శనం బీయమి తప్పునైపకయున్కి పెడమోముఁ బెట్టుట ప్రియములేమి
గర్వంబుఁ దెల్పుట కారాంతరాసక్తి సమయముగాదంట జరపునేర్పు
నరయుద మన్న రంధ్రాన్వేషణసక్తి యతివినయంబు ధౌర్త్యంబుఁ దెలుపు

తే. నిట్టిప్రభుదుర్జయపుఁజేష్టలెఱుంగలేక, వెంబడించెడివాఁడెవో వెట్టివాఁడు
దాని కొడఁబడఁ డింగిత జ్ఞానశాలి రామ,...

9

సీ. పదుగురుగోతివెంబడి సంచరింపరే వాహకుల్లేరే శవంబునకును
గంగిరెద్దుకులేవె ఘనతూర్యరావముల్ కలిమిగల్గదె వారకామినులకుఁ

బులి గోవుజలపి నక్కలనుబోసింపదే స్థూలకాయములేదే మన్నలకును
బుప్పిపంటికిలేదే పుట్టంబుఁ జట్టుట వేఱునరుం డెద్దుమెట రాఁడె

తే. న్యాయసద్ధతి నకువని యననిపతికి, నెన్ని చిన్నలు గలిగిన నెందుకొకట
నంతమునఁ జూడవలయు నాయుచ్యునుఖము రామ...

సీ. కుమతియుఁ జట్టంబుఁ గొండెకాఁడు ప్రియుండు కరుణావిహీనుఁడు కార్యదక్షుఁడు
ఢొరులసంపద కోర్వకుండెడు న్రతనిష్ఠ క్రత్వేనుష్ఠాసంబు కపటచింత
దుర్బలహరణంబు దోశ్యక్తికి ఫలంబు కృత మెఱుంగక యున్నికీర్తిగరిను
న్రజులగో డాలింపమియుఁ బ్రాధనచిహ్న దబ్బుల లాపట తగవుచేస్తు

తే. పాపభీరుండు గాని భూపాలునకును, నిట్టి నృపు నాశ్రయించిన నేమి గలదు
ధార్మికస్థలి యాచన దగ్ధ మగును రామ...

11

సీ. కొండెంబువానికి గొనచెవి ముత్తెంబు నర్ధాతురత వానిహారయష్టి
యన్యతోక్తి వాని జహ్వరంగ నర్తకి ఘాతుకత్వము వానికూతకొల
ముష్కత్వము వానిముం గొంగుబంగారు కూహకత్వము వానిగోడచారు
కూటసాక్ష్యము వానికూర్చుండు గద్దెమా పోపమి వానికి నొరుగుబిళ్ళ

తే. పాపభీరుండు గాని భూపాలునకును, నిట్టి నృపు నాశ్రయించిన నేమి గలుగు
ధార్మికస్థలి యాజ్ఞయు దగ్ధమగును, రామ...

12

సీ. ఆపన్నరక్ష సేయఁడు గాని సజ్జన వీడనం బొనరింపఁ బిడుగుతునుక
నయశాస్త్రుగరిమ పూనఁడుగాని దుర్జయవ్యాపారమునకు సిద్ధాంతవేత్త
కాసెనఁ దనసొమ్ము ఖర్చు సేయఁడుగాని పరులసొమ్ము హరింప బ్రహ్మకాయ
కలనైన సత్యంబుఁ బలుకనోవఁడుగాని యన్యతంబు లాడ సహస్రముఖుండు

తే. అరుచుఁ దనదుచరిత్రంబు లవనిజరులు నింతసేయఁగఁ బ్రతుకు దుర్నితినృపుని
వైభవం బొర యని మెచ్చువాఁడె జమఁడు, రామ

13

సీ. తనతల్లిచోట నెకప్ప నటించిన దురితాత్మునకు గురుదోహ మెంత
గొం కొకింతయు లేక గురుని కెగ్గొనరించు కఠినాత్మునకుఁ గృతఘ్నత్వ మెంత
కృత మెఱుంగని మహాకిల్బిషామత్త చిత్తునకు మిత్త్రీద్రోహమనఁగ నెంత
పరమమిత్త్రుల బాధ పఱుచు దుర్నయునకుఁ బ్రజులనందర బాధపఱుచుటెంత

తే. యరుచుఁ దనదుచరిత్రంబు లవనిజరులు, నిందసేయఁగ బ్రదుకుదుర్నితినృపుని
వైభవం బొర యని మెచ్చువాఁడె జమఁడు రామ...

14

సీ. కడువింత యగుస్థూలకాయంబు గలుగుట చిత్రభూషాంబరస్థితి నలరుట
తూర్యనాదంబుతో జమదేంచుట వాలవ్యజన సమనాప్తి గనుట
శృంగవేత్తోద్ధతి జేరరాకుండుట చూపడు ల్పదుగురు చుట్టికొనుట
స్వనియంతృవాద్యంబు వినితల యూచుట మానముద్ర వహించుమతముగనుట

- తే. గంగిరెద్దుకు మూర్ఖభూకాంతునకును, భేదమించుకయును గానుపించ
దట్టి ప్రభువు వేడిన సత్కవిపదవి చెడదె రామ .. 15
- సీ. తలకొని పాదుపాతలఁ దన్నఁగాఁజూచు మిహిరబింబమునైన మ్రొంగఁ జూచు
దిగ్దంతితోనైన దీకొనఁగను జూచు బెబ్బులితోనైనఁ బెనఁగజూచు ..
జలరానులైనను జంగఁ జాచఁగ జూచు నాకనంబున గేల నంటఁజూచు
గాలాహి నోటను గాలు పెట్టఁగ జూచు యమునితో నైనఁ బోరాడఁ జూచు.
- తే. నెదిరి సత్త్వంబుఁ దననత్త్వి మెఱుఁగ లేక, పరుగులెత్తు దురాధ దుష్పార్థివుండు
దానికి ఫలంబు మూలతో హానినుమ్ము, రామ... 16
- సీ. సారమేయం బుట్టిచేరుఁ దెపుచుగాని పడకుండఁ బట్టునే పాలకుండ
కోతి కొబ్బరికాయ కొన కెక్కి పడఁద్రోయు దానిజలంబులు ద్రావఁగలదె
ముదునలి పెఁడ్లాడి ముదితయావనము వ్యర్థముఁ జేయుఁగాకేమి దానఁ గాంచుఁ
గాకి మంగఱ నోరఁగఱచి డొంకలచాలు గావించుఁ గాకేమి కాంచుదానఁ
- తే. జెడుగునరుఁడొయనంపదఁ జెఱుమఁగాని, తనకు ఫలమేమిగలుగును తథ్యమరయ
నిందమాత్రంబు వానికి నిల్చు జగతి; రామ... 17
- సీ. చిక్కిన పశుమేను చింపఁ జూచును గాకి బలిసిన పసరంబు పైకిఁ బోదు
నక్క పీఠంబుల డొక్క లీడ్చునగాని బ్రతికిన జంతువు పైకిఁ బోదు
వెలవైన తరుశాఖఁ దొలుచును నుసిపుర్వు చేవగల్గినచోటఁ జేరలేదు
పుంటిమీఁదను నీఁగ గంటుపెట్టుచుగాని గట్టి నెమ్మేనిపైఁ గదియలేదు
- తే. బీదలను దుష్ప్రభుఁడు బాధపెట్టుఁ గాని, చేవకలవారి చెంతకుఁ జేరలేడు
సింహము మదేభకుంభముల్ చింపఁజూచు, రామ... 18
- సీ. బరకాంతఁబట్ట నుపాయంబు గల్గదే పరులనిందకు భయపడుట గాక
బలమున్న దుర్బలుఁ బరిభవింపఁగ రాదె పాపంబునకు స్రుక్కఁబడుట గాక
కలిమి గల్గినవాఁడు గర్వింపఁగా రాదె యది తొలంగ హసింతురచుట గాక
యధికారమున్న నాఁ డాక్రమింపఁగ రాదె యది సన్నపడ దక్కదనుటగాక
- తే. దుర్నయులుమీఁదెఱుంగకదుండగమునఁ, గార్యమునుమించఁజేసితత్కార్యభరము
లనుభవింపుదు రాయాయి యవసరముల, రామ... 19
- సీ. ఒకటి గల్గఁ బదిఁటి కూహగావించుచు బదిగల్గ నూటికిఁ బాలుపడును
నూలుగల్గినఁ బదినూర్లక పేక్షించు వేయిగల్గినఁ బదివేలుగోరు
నయుతంబు గల్గినఁ నశించు లక్షకు లక్ష గల్గిన బదిలక్షలకును
"బాటి వెట్టుచునుండు బదిలక్షలబ్బినఁ గోటికావలెనని కోర్కి నేయుఁ,
- తే. జాలునని యెంతగల్గిన స్వాంతమునను, సంతసిలఁడుగదా ధనాశానిమగ్నుఁ,
డాశ విడువకయున్న సౌఖ్యంబు గలదె, రామ... 20

నీ. ప్రాభవం బుండి పాపభయ బు లేకున్నఁ బ్రజల నేగతి బాధపలుపరాదు
 ధనలోభముండి నిందకు భయపడకున్నఁ గావింపఁడే యెంతకార్యమైన
 దయలేకయుండి సంతాన బాహ్యుండైన నొసరింపరానికీ డొకటిగలదె
 ముష్కరత్వం బుండి మూర్ఖనంగతియున్నఁ బాల్పడఁడే యెంతవనికైనఁ,
 తే. గాఁగలవిపత్తికి భయంబు గదురకుండి, కాదనెడివారు లేకున్న ఖలనృపుండు
 కానిపని కెంతకైన నగ్గఁబు గాఁడె, రామ...

21

నీ. జలధివేష్టితమహీచక్ర మేలెడి రాజు వెంటఁ జేరెడు భూమి గొంచఁ బోఁడు
 కొండంత ధనరాశిఁ గూర్చు సంపన్నుండు వెంటఁగా సొకటైన గొంచఁ బోఁడు
 బహుధాన్యరాసు లుపార్జించు నాతండు వెంటసోలెడు కొల్పిఁ గొంచఁ బోఁడు
 బహుమూల్యపత్రు సంపాదకుండగువాఁడు వెంట వేలెడుగుడ్డఁ గొంచఁ బోఁడు
 తే. ఇన్నియు నెఱింగిదుర్లయుండెందుకొఱకు, త్యాగయోగంబులుడిగి లబ్ధతవహించు
 వాని జన్మంబు జన్మమే వసుధలోన, రామ...

22

నీ. జంగాలపాలు దేవాంగుల విత్తంబు కాఁపు విత్తము పంబకాని పాలు
 బలిజీలవిత్తంబు పట్టెదాసరిపాలు గొల్లవిత్తము పిచ్చుగుంటిపాలు
 వ్యాపారివిత్తంబు వారకాంతలపాలు కల్లువిత్తము రుంజికాని పాలు
 పరజాలపాల్పిష్టు కరణాలసొమ్ము ఘూర్జరుల విత్తంబు శస్కరులపాలు
 తే. కవుల కీఁ గలజాతి యొక్కటియులేదుఁ వితరణమునైశ్యులకుఁ బెండ్లి వేశఁ గలదు
 కొంగుఁబఱచిరి నృపతులూ కూటికొఱకు, రామ...

23

నీ. తమరు దానము సేయఁ దలపోయరేకదా పరుల నానంబు సైఁపంగ లేరు
 తమరు సత్యము వల్కఁ దలపోయరేకదా పరుల సూన్యతయు సైఁపంగ లేరు
 తమరు సజ్జనగోష్ఠిఁ దలపోయరేకదా పరుల సద్గోష్ఠి సైఁపంగలేరు
 తమరు సద్వ్రతస్థిఁ దలపోయరేకదా పరుల సద్వృత్తయు సైఁపంగలేరు
 తే. దుర్నయులు వారిగుణములుద్రోయ రాదు, దానికిఫలంబు చు సనన్నిధానమునను
 దేటపడుగాక యొరులకుఁ దెలియ వశమె రామ...

24

నీ. నోరువాడైన బూతే రచింపఁగఁ జూచు ధనము పెంపైన మత్తత వహించుఁ
 గులరూపసంపదల్ గలిగినగర్విండు వయసున్నఁ బరవధూవాంఛఁ బెనఁగు
 బలమున్న దుర్బలుఁ బరిభవింపఁగ జూచు దృఢవిశ్వయున్న వానింప దివురు
 త్యాగ మించుకయున్నదను దాఁబొగడఁజూచుమణియమబ్బిననూరుమహాపజూచు
 తే. దుర్నయులు వారిగుణములుత్రోయ రాదు, దానికిఫలంబుయమసన్నిధానమునను
 దేటపడుగాక యొరులకుఁ దెలుపదరమె రామ...

25

నీ. అచ్చినవానియిల్లరకట్టగాజూచు దానీయవలనన్నదప్ప జూచు
 నలుసైనవానియిల్లాకమింపఁగఁ జూచుఁ దనకు గడ్డెనఁ బాదములు వట్టు

నణువుఁగాఁజూచుఁ గొండొత్తైఁ దనతప్పు గోరంత యొగుతప్పుకొండ నేము
బంధులకిడఁడంచుఁ బగుని దూషించు సు దనయిల్లు జొచ్చినఁ దరిమిగొట్టు

తే. దుర్నయుల దుర్గుణఁబులుద్రోయ రాదు, దానికిఫలంబు యమసన్నిధానమునను
దేటపడుఁగాని యొగులకుఁ దెలుప వశమె రామ...

26

సీ. ఖరశాబమునకు జక్కనిజవ్వనముభంగి సారమేయమున కాజ్యంబుభంగి
జారచోరాళికి జంద్రోదయముభంగి కౌశికంబునకు భాస్కరునిభంగి
రోగికిమలయమారుతము చందంబున గాలిమేపరికి సుగంధిభంగి
వెలిచవుల్ మరగినవెలఁదికిఁ బలిభంగి గళితదంతునకు శమ్ములిక భంగి

తే. పండునకు లేతప్రాయంపుసకియభంగి, వాయసమునకుఁగోకిలస్వనముభంగి
దుష్టునకు సజ్జనుండు హితుండుగాఁడు రామ...

27

సీ. మలభూధరపవమాన మల్పంబయ్య జంఘానిలముకంటె సౌఖ్యకరము
చెలమ లోపలిజలం బలఁతియై యుండియు శరధితోయముకంటె శర్మనంబు
అలఁతి యయ్య విపంచికలమంజులధ్వని భేరీరవముకంటెఁ బ్రియకరంబు
కొంచెమయ్య సువర్ణకుసుమంబు పృథుకర్ణికారంబుకంటె సౌఖ్యప్రదంబు

తే. గుణముగలవానిసంపదకొంచెమయ్య, నర్దిజనులకుఁ బ్రియకరంబగుచుండు
నెంతసిరియున్న ఫలమేమి యెడలకును, రామ...

28

సీ. కణుదురీగలపట్టుఁ గడఁగి లేవఁగవచ్చుఁ దప్పించుకోరాదు దానిపోటుఁ
బఱచునశ్వముతోఁకఁ బట్టియీడ్వఁగవచ్చుఁ దప్పించుకోరాదు దానితాఁపుఁ
పుట్టలోపలిత్రాచుఁ గట్టఁదట్టఁగవచ్చుఁ దప్పించుకోరాదుదానికాటు
గాఁకచేఁ బొరుగిల్లుఁ గాల్చిరావచ్చును దనయిల్లుఁ గాచుకోఁ దరముగాదు

తే. దుర్ణయులుమీఁదెఱుంగకదుండగమునఁ, కార్యములుమించఁజేసితత్కార్యఫలము
లనుభవింపుదు రాయాయి యవసరముల, రామ...

29

సీ. కన్నంబుఁద్రవ్వు తస్కరుఁడింటివారికి వాడ లే దని ముంతపై చి చనునె
పెరవాటుకాఁడు చింతించునే కట్టినబట్ట డుల్చిన మానభంగమనుచు
వలఁబడ్డమొకము చూల్వహియించె ననుచును విడువంగఁ జూచునేవేటకాఁడు
బారుండు పరకాంతశయ్యపై దారిచి వావి గా దని పల్కి వదలి చనునె

తే. యాత్మజను గుత్తూఁకల కమ్ముసాతఁ డరణము లోసంగఁజూచునే యల్లునకును
నెఱుఁగ రింతియకాక పరేంగితంబు రామ...

30

సీ. గోముఖవ్యాఘ్రంబు కూరలోనిదునాభి కప్పకూతలు గూముకాలభుజగ
మొరలేని గాలము నేటిలోపల నూయిపైఁ టూరి గ్రమ్మినపాడునూయి
పైఁపండ్లు గలిగి లోపలఁ బుచ్చు తరుశాఖ గొంగళిమూల దాకోలుపురాయి
వొరనేమరించి ముంచుకొను ప్రవాహంబు కునుకువట్టినఁ జాట్టుకొనుదవాగ్ని

తే. దుర్జనుడు వానినమ్మిన దొడరకున్న హాని యెటువంటినానికైన జగతి
దలచి దవిబాసనేసిన దగనునమ్మరా...

31

సీ. మితభాషి యగువాని మేరకుం డని పల్కుజడు డంచు వచియించు శాంతపరుని
సంగవిరక్తు బుద్ధియు లేనివాడను నబహుళాశరుని రోగార్తుడనును
గరుణాసమగ్రు విక్రమహీను డని పల్కుచానశీలుని వేషధారియను
అవలేపరహితు విద్యాహీను డని పల్కు దెలియనివాడను దీర్ఘదర్శి

తే. బనికిమాలినవాడను బాపభీరు బుకమి నెవ్వరు పొగడిక బొందగలరు
దుర్జనునిచెంత నెంతసాధుత్వమున్న రామ...

32

సీ. కోటికి జల్తారుకుళ్ళాయి యేటికి విరజానిపూదండ విధవ కేల
ముక్కిడితోత్తుకు ముత్యంపునత్తే యద్ద మేటికిని జాత్యంఘనకును
మాచకమ్మకు నేల మాక్తికహారంబు క్రూరచిత్తునకు సద్గోష్ఠియేల
అంకుబోతునకు సద్వృతనిష్ఠ లేటికి వాని యేమిటికి మర్వర్తనునకు

తే. మాటనిలకడ నుంకరమోట కేల, చెవిటివానికి సత్కథాశ్రవణమేల
సరసకవితారసంబు ముమ్మరుని కేల, రామ...

33

సీ. కోటికి జల్తారుకుళ్ళాయి బెట్టిన గోళ్ళనక్కలుచేసి కుప్పబెట్టు
కుక్కనందలములో గూర్చుండ బెట్టిన నెంగిలాకులు నాక నిలకు నలుగు
దొడ్డపుట్టంబు దొత్తుకు గట్ట బెట్టిన నది పేడమఱకల కగ్గపఱుచు
జెడిపెను మృదుశయ్య జేర్చిన విడిచి బట్ పెంటగుట్టు బవ్వలింప జూచు

తే. హీనజాతికి నధికార మిచ్చేనేని, హీనవర్తనమున జరియించుగాని
పూనుకొని పెద్దపోకలు పోవగలదె, రామ...

34

సీ. కొయిల రొదనేయ గూయదే కాకంబు దంతివచ్చినబాట దుంతరాదే
పొగడపూదొడిగిన బూయదే మోమగు పాలపండిన వేము పండకున్న
శివుడు నర్తింప నాడవే పిశాచంబులు నడువదే రాయంచ నడువ బకము
దొర చాల్చురవణముల్ తొడుగడే భృత్యుండుకొండికవ్రాయడే గురుడుచ్రాయ

తే. దొడ్డవాడు కవిత్వంబు దొడరి చెప్ప, నల్పుడు కవిత్వము రచింప నభిలషించు
వారి వారింప బనిలేదు వరకవులకు, రామ...

35

సీ. ఒడ్లపై బాటుచు నుండిన నదిపెంపు దూలిపోవుచు స్వల్పకాలమునను
గట్టుపై బొరలంగ గట్టుతటాకంబు నిమిషమాత్రంబైన నిలువలేదు
పెక్కుగాగబెరిగి క్రిక్కిరియు వనంబు దవవహ్ని, జరియించి దగ్ధమగును
అధికార్థమత్తత యత్యుచ్ఛ్రయంబైన నది శిశ్రుముననె పెం పణగిపోవు

తే. బాపకర్ముడుగావించు బాధకడలి, యనధిలేదని కృశియింతు రవని జనులు
తెలియబడవె సుయోధనాదుల చరితలు రామ...

36

- సీ. కదలునే యీగతైక్కల గాడ్చున సురాది ముఁకిపోవునె యచావృష్టి జలధి
తొలఁగునె తమము ఖిద్యోతజృంభణమున నాటునే చతుకోదకాప్తి దవము
పాగచే బంధింపఁబడునె మత్తేభంబు కట్టచే నిలుచునే గంగర్పురము
గొడ్డళ్ల బయ తొనె ఘోరకాంతారంబు చెదలు గ్రమ్మినచేవ. కిధిలమానె
- తే. యెదిరిన త్వంబుఁ దమన త్వమెఱుంగలేక, వలుకుదురుపెద్దపలుకులు తులువజనులు
తొలఁగఁ దోయంగ వశమానె దొడ్డవాని, రామ... 37
- సీ. చోరజారులకు నుత్సుకత కల్గదటంచు నుదయించుకుండునే యుష్ణకరుఁడు
వెనుకఁబట్టునె రాజవీధిఁ జరించుచోఁ గుక్కకూతకు భద్రకుంజరంబు
తీతువచెలరేఁగి దిక్కుల రొదసేయ సంచరింపకయున్నె సాళువంబు
నక్కలన్నియుఁ గూడి యొక్కపెట్టు మొలుంగ ధాటిసేయకయున్నె మేటిమొకము
- తే. కుమతులయినట్టివారికిఁ గొందఱికిని, హితవుగాకుండు నని సత్కవీశ్వరుండు
వేడకుండునె యరసి పృథ్వీతలేంద్రు, రామ... 38
- సీ. తనతల్లి శిశువులఁ దలద్రుంచి నైచిన చెడుముండయనుచు వచింపరాదె
తనతండ్రియొకలవిత్రము ప్రమోషించిన నన్యాయవర్తనం డనఁగరాదె
తనదేశికుఁడు పరదారసంగ మొనర్పఁ బాపకర్ముండని పలుకరాదె
తనరాజు జగదుపద్రవకారియైనను గ్రూరాత్ముఁ డనుచు వాక్రుచ్చరాదె
- తే. ఇట్టిపలుకులు తప్పుగా నెన్నునట్టి, కుటిలచిత్తులగర్వంబుఁ గొంచెపఱుప
నీకకాకన్యలకుఁ బోలునే వచింప, రామ... 39
- సీ. నెక్కొను విష్ణునన్నిధి కేఁగఁగల్గిన నమృతాంబునిధి నోలలాడు సుఖము
నెలకొను నింద్రునన్నిధి కేఁగఁ గల్గిన భవ్యరంభానాట్య పాటవంబు
కల్లుఁగదా కాముగమనంబు గల్గిన ద్వీపాంతరసువస్తువీక్షణంబు
సమకూఱుఁ బాదుషాసముఖంబు గల్గినఁ బృథుతరమానసాభీష్టసిద్ధి
- తే. సాధనం బూహనేయక సాధ్యవస్తు, లాభమెవయఁగ నాత్మఁదలంతురే
జాల్ములది యంగితజ్ఞాన సరణిగాదు, రామ... 40
- సీ. ఆశకు ముదిమియు నర్ధికి సౌఖ్యంబు ధనపరాయణునకు ధర్మచింత
కఠినమానవునకుఁ గరుణాపరత్వంబు వెట్టిమాసిసికి వివేకగరిమ
యల్పవిద్యునకు నహంకార శూన్యత జారకామినికి లజ్జాభరంబు
బహుజనద్వేషికిఁ బరమాయు రభివృద్ధి గ్రామపాచకునకు గౌరవంబు
- తే. తామసగుణాధ్యునకును సుత్తమగుణంబు పాపభీరుత సంతానభావ్యునకును
గలుగు ననువార్తగలదె లో కములయందురామ... 41
- సీ. శక్తి చాలనివాఁడు సాధుత్వము వహించు విత్తహీనుడు పాపవృత్తిఁ దలఁచు
వ్యాధివీడితుఁడు దైవభక్తిఁ బొరలాడు ముదిమి పాతివ్రత్యమునకుఁ జొచ్చు

నాపద ప్రాప్తింప నన్యార్థికిఁ గృశిందు భారంబుపైఁ బడ్డ బరు వెలుంగు
రమణి లేకున్న విరక్తిమంచిద యనుఁ దనివార మానివర్తనముఁ దాల్చు
తే. నెంతవారలకైన మహితలమున నిట్టిభావవిరక్తుల కేమి ఫలము
తనరుచియుఁ జొరలోతును దెలియఁబడదె రామ...

42

సీ. వనరంబు తాగైనఁ బనుల కాపరితప్పు పరిజలు దుర్నయలైనఁ బ్రభువుతప్పు
భార్యగయ్యారైనఁ బ్రాణనాథునితప్పు తనయుండు ధూర్తైనఁ దండ్రితప్పు
ఆశ్వంబుత్తాన నారోహకునితప్పు దంతి దుష్టైన మావంతుతప్పు
సైన్యంబు చెదరిన సైన్యనాథుని తప్పు కూతురు చెడుగైన మాతతప్పు

తే. ఇట్టితప్పు లెటుంగక యిచ్చవచ్చి, నట్లుచరియించు వానికి హానివచ్చు
నాడికలు గల్గునది నిక్కమరసిచూడ రామ

43

సీ. తల్లి సేవించిన దైవతార్చనమేల తండ్రుగల్గినఁ బెన్నిధానమేల
దీనరక్షణమున్నఁ దీర్థాటనంబేల విద్యాధికత యున్న వేషమేల
పరమమిత్తుండున్న బంధువర్గంబేల పతిభక్తిగల్గిన వ్రతములేల
రసికత్వమున్నను రత్నభూషణమేల ఘనసాహసంబున్నఁ గవచమేల

తే. ఇష్టసంసిద్ధిఁ గనడంతి నక్కనేల కవిత గలిగిన రాజ్యాధికారమేల,
తగువినయ మున్న వశ్యోషధంబు లేల రామ...

44

సీ. జనుల నిందించిన సామ్రాజ్యమేటికి నక్కఱకొదవనియర్థమేల
జయము సిద్ధించని సాహసం బేటికి సిరి లభింపనిరాజసేవయేల
అక్షరంబెటుంగని యధికారమేటికిఁ గోర్కీదీటనినతికూట మేల
వినయంబు గల్గనివితరణం బేటికి తమదొలంగినతపశ్చర్యయేల

తే. కాంతమందిరమున లేనికలిమియేల, పరుల నొప్పింప నాశ్రితోద్ధరణమేల
కవుల కియ్యని దాతృత్వగరిమ యేల రామ...

45

సీ. అతినమర్థునకు సేయఁగ రానిపని లేదు విద్యాధికున కెందు వింతలేదు
పరుషోక్తునకు నోటఁ బలుకరానిది లేదు సత్యసంధునకుఁ బక్షంబు లేదు
హాననకారికి నితడాతఁ డన్నది లేదు దురితాత్మునకు వావి వరుసలేదు,
భాగ్యశాలికి లభింపని శోభనము లేదు చెడ్డవానికి రానిచేటులేదు
తే. నేర్చిదిరిగినవానికి నిందలేదు కష్టమోర్వకయున్న సౌఖ్యంబులేదు
జ్ఞాననిధిగాకయున్న మోక్షంబులేదు రామ...

46

సీ. అరాతురునకుఁ గృత్యాకృత్యములులేవు కవిజనంబుల కెటుంగనిది లేదు,
కుక్షింభరుఁడుగాని కూటికిరోయఁడు కామాతురుడర్థకాంక్షఁబడఁడు
వెలిచవుల్లానుకాంత వెటవదు నిందకు నీతకు మిక్కిలిలోతులేదు
పాపశీలునకు దయాపరత్వములేదు జెట్టివానికి సాధువృత్తిలేదు

తే. మద్యపానికి ననఠానిమాటలేదు, గ్రామ్యునకుఁ గల్గ దెందు నాగరికము ద్ర
త ప్పెఱుంగక పోవఁ దు త్తమకులజుఁడు, రామ...

47

సీ. జనసమ్మతము లేనిపని సేయఁగూడదు చలము కూడదు కాన్యసాధకునకు
గుట్టుఁ బోనిచ్చిన గిట్టుఁ బెద్దటికఁబు దుర్వ్యయపరుడైన దొలఁగు మిసిమి
ఘనత్పత్తి పెరిగిన మును పున్నది నశించు నొరుచేటుఁ గోరఁ జేటొకరుందనకు,
దుడుకు సేయఁగరాదు దోరంబుమాడఁగాఁ బట్టినపని కడముట్టవలయుఁ

తే. దెలివి చాలనిపని సేయఁగలుగుఁ గీడు, అడుగవచ్చిన లేదనుటనుచితంబు
దుర్జనుకొలంది యెఱుఁగుట దొడ్డతనము, రామ...

48

సీ. మరణంబు మేలగు మానము చెడుకంటెఁ గొంచెమైనను బంచి కుడువ మేలు
తనవిత్తహాని కోర్చినపూటపడవలె హితప్రన్నచోట నప్పీయఁదగదు
విత్తంబు చాలనివిభవంబు కొఱగాదు కుదువఁ బెట్టఁగరాదు కుందనంబు
ఆలస్య మొనరింప నమ్మతంబు విషమాకు దగవు దప్పినమాటఁ దలఁపరాదు

తే. వదలవలయు నృపోపద్రవంపువృత్తి విడువవలయును మూర్ఖపృథ్వీతలేంద్రుఁ
దోయవలయును గపటబంధువులమైతి, రామ...

49

సీ. దైవంబు కృపలేక తనుఁ బోవఁడెవ్వఁడు మోహమగ్నమైన మొనయుఁగీడు
పింటమి ఘనమైన నూర నుండఁగరాదు చింత వెగ్గలమైనఁ జిక్కుమేను
గర్వంబు లావై నగల్గుఁ బరాజయం బాశ హెచ్చైన సౌఖ్యము నశించు
బలము తక్కువయ్యెఁ బైబట్ట బరువగు సంచార ముడిగిన నడలు రశ్మి

తే. సలము విడిచిన మిత్రుడే శత్రుడగును, దిండి మేరదొలంగినఁ దెవులుముంచు
మిదిసి పెండ్లాడఁ జూచిన ముప్పుగల్గు, రామ...

50

సీ. పాపాత్మునకుఁ బారుపత్తె మియ్యఁగరాదు చాలనిపనికిఁ గాల్పాఁచరాదు
తప్పు సేయనివాని దండింపఁ బోరాదు చేసిననుకృతంబుఁ జెప్పరాదు
పలుగాకివానితో భాషింపఁగరాదు చెడ్డవానికి మేలు సేయరాదు
ఆదాయ మెఱుఁగని యప్పు సేయఁగరాదు పలుపుర ద్వేషము పడఁగరాదు

తే. పరుల ధనసంపద కసూయ పడఁగరాదు, తనదు లేమికి భేదమందంగరాదు
సాధువర్తన లివిగదా చర్చసేయ, రామ...

51

సీ. కాకున్నపనికిఁ జంకలు వైచుకొనరాదు గడచినవెతే దుఃఖిపడఁగరాదు
అగపడ్డఫలముల కాసింపఁగరాదు నరనాథు మన్నన నమ్మరాదు
కలిసి తెలియరాదు తెలిసి కలియగరాదు గుటిగానిమాట యూఁకొనఁగరాదు
తప్పి వచ్చినచోటఁ దాల్చిసేయఁగరాదు ముద్దు చెల్లించోట ముఱియరాదు

తే. ఇందుముఖులకు నధికార మీయరాదు, ఆనుషంగికఫల మల్ప మనఁగరాదు
సాధువర్తన లివిగదా చర్చసేయ, రామ...

52

సీ. ఇల్లుఁ జూచినఁ దోచు నిల్లానిశుభవృత్తి కలనిద్య లగపడుఁ బలుకఁబడినఁ
గొలుసు లోతుగఁ దీయ జలములోఁ తేర్పడు జేలపంటలు కొయ్యకాలె తెలుపుఁ
బ్రజలపొంకముఁ దెల్పుఁ బ్రభుధర్మపాలన నుముఖిత భావంబు సొంపుఁదెల్పు
భాండశుద్ధియె తెల్పుఁ బాకనైపుణ్యంబు కూతురు ప్రకటించు మాతగుణము
తే. కవితనేరుపుయతిఁ గూర్చుకై పె తెలుపు, నిట్టి బహువిధధర్మంబు లెఱుఁగునతఁడె
యింగితజ్ఞానశాలి మహాస్థలమున రామ...

53

సీ. ఎరువు నిత్యం బొనె యిల్లానె పందిలియిల నెండమావులు జలము లొనె
వరవు డిల్లాతొనె వాపు బలంబొనె కులట తనూజుండు కొమరుఁ డొనె
మెఱుపు దీపంబొనె మేఘంబు గొడుగొనె స్వాంగవాద్యంబు తూర్యంబు లొనె
కత్తి తలడ యకొనె కల యధార్థం బొనె పెనుబుడ్డ ముక్కాల్లిపీట యగునె

తే. కానినసువుఁ బట్టుకొఁ గాంక్షచేతఁ, బెనఁగుమాత్రంబెకాని లభించదేమి
దాని కొడఁబడ డింగితజ్ఞానశాలి రామ...

54

సీ. ముంజేతికంకణంబున కద్ద మేటికే తంగేటిజుంటికిఁ దాపయేల
వెలికాటుగ్రమ్మఁగూరలు చవుల్లాన నేల పరులెన్న నేల స్వభార్యగుణము
దొడ్దది యననెల దొరదాల్పు రత్నంబు గోచి బెట్టిన లేమి దోచునె
జవ్వాది యిలఁదినఁ జంక లెత్తఁగ నెల విధివకుఁ దలనుఘ్న వెదుకనేల

తే. వెఱ్ఱితన మున్నఁ జేష్టల వికృతులెల్లఁ, దేటపడుఁగాక వాక్రుచ్చి తెలుపనేల
గృహిణి లేకున్న గృహసౌఖ్య మెన్న నేల రామ...

55

సీ. ఏనుఁగు నిచ్చిన దానకళానిధి కంకుశంబిచ్చుట యశాఘోరంబె
కధితసాలంకృత కన్యాప్రదాతకు మదక్షిణ యొసంగు వారయెంత
యర్థికి నూటపదార్లిచ్చుదాతకు బత్తెం బొసంగు టేపాటిమాట
గ్రామం బొసంగిన ఘనదాసశీలున కలు గట్టించుట యెంతనింత

తే. సఖిలభువనావనైక సిర్దిద్రమతికి, నీకు న న్నొచ్చు టేపాటి సపుణవృత్తి
కాన న న్నాదరించు సౌఖ్యముగ నెపుడు రామ...

56

సీ. పిడికేడుబిచ్చంబుఁ బెట్టనియతఁ డెట్లు కామితార్థము లీయఁ గాంక్షసేయు
సంధ్యముక్కు పతింపఁ జాలనియతఁ డెట్లు క్రత్యనుష్ఠానసంగతికి నోపుఁ
దండ్రికి మృతతిథిఁ దప్పించునతఁ డెట్లు షణ్ణవతి శ్రాద్ధసరణి కోపుఁ
దప్పికి నీ భీక తఱుమువాఁ డెటువలె నెలమి నిష్ఠాన్నసంతృప్తి జేయు

తే. నింగితజ్ఞాన మించుక యెఱుఁగలేక, యాచకజనంబులెల్ల దురాశచేత
హీనమనుజుల యాచింతు రింతెకాక, రామ...

57

సీ. కలు వేమిసేయు భుక్తము రుచింపనివాని నామయంబు మితాసి సేమిసేయు
ఘనధైర్యనిధిని శోకంబేమి సేయును కష్టమేమి యొనర్పుఁ గర్మనిరతుఁ

దృష్టబాధించునే స్పృహ దొలంగినవాని హితవు నోర్చని ప్రియం బేమినేయు
మెలకువగలవాని నళుకేమి గావించు నెగ్గు మాననిహీను నేమినేయు

తే. మృతికి రోయనినరు మృత్యు వేమినేయు, నీను మెడలినవాని గీడేమినేయు
నింగితజ్ఞుని నొరుధౌర్య మేమినేయు, రామ... 58

సీ. పొరుగుారి కేగిన బోవునే దుర్దృశ కాదె పెండిలి సన్నికల్లు దాచ
దొంకలో డాగఁ బిడుగుపోటు దప్పునే కాలొడ్డ నిలుచునే గాంగర్పురము
*కుంతితం బానె యొక్కడు మమ్మఁ గ్రతుయత్న మింకిపోవునె యనావృష్టిజలధి
ధవుడు పిన్నైన వైధవ్యంబు దప్పునే మనఁదీర్చాయువు మందులేక

తే. నర్కుడుదయింపఁ జెడునె గుహాతిమిరము తాళమెతుకపోవ మందసములోని
విత్తమలవడకుండునే వెచ్చమునకు రామ... 59

సీ. భయపలాయితునకుఁ బ్రతిశుక్రభయ మేల త్రాకుఁడెంపగ ముహూర్తంబులేల
దొరసాని చెఱవోవఁ దొత్తింట నిలుచునే చలువ లక్ష్మీనను భైషజ్యమేల
మద్యపానము నేయ మడివస్త్రమేటికి మొదలుబోవఁగ వడ్డిముట్టుటెట్లు
పదపహీనునకును బ్రేమొక్కులేటికి నయనహీనున కంజనంబులేల

తే. బండిగొన నేమిటికి లెకవరకలెత్త బాణీరా మెచ్చనేటికి బొరుషంబు
ఎత్తనేటి కాపోశనం బెగిలికిని రామ... 60

సీ. మనుజునిద్రాహుని మత్కుణంబెఱుఁగునె యెఱుఁగునె వాయనం బెదునొప్పి
మధువానసుతుడు గల్మలసేవ యెఱుఁగునె కంటివేదన మశఁకం బెఱుఁగునె
పె నె యెఱుఁగును బెడతలకండూతి వృషణదుర్వ్యధచీమ యెఱుఁగు టెట్లు
తనభార్య పంపావేదన జారు డెఱుఁగునె మృగయుం డెఱుఁగునె మృగముబాధ

తే. యెఱుఁగునె యలు డితవారంటిలేమి ప్రజలకష్టము నిర్తయప్రభు వెఱుఁగునె
యెఱుఁగ రంతియు కాక వరేంగతంబు రామ... 61

సీ. ప్రజయారె యెఱుఁగని ప్రభువుదూరము వెళ్ళి వచ్చెనే మచ్చోట జచ్చెనేమి
యపకి రిభాజనుం డైనట్టితనయుండు పుట్టెనేమి యతండు గిట్టెనేమి
దర్శనంబియని ధరణీశ్వరుండింట నుండెనేమి చితాగ్ని బండెనేమి
బహుజన ద్వష యక్షాప్రభు వన్యరాష్ట్రంబు లేతెనేమి విపత్తిదూలెనేమి

తే. పతికిహిత మూచరింపని పద్మగంధి చెంతల వసించెనేమి నశించెనేమి
యిట్టివారల సౌభాగ్య మెందుకొఱకు రామ... 62

సీ. కీడేమిచేసె జిక్కిననక్క కాకికి ఫణినేమి భేకంబుబాధపఱచె
ములి కేమియపరాధము ఘటించె ధేనువు చిమ్మట కేగేమిచేసె జీర

నేర మేమి యొకరై గీరంబు పిల్లికిదుంత కళ్ళం బేమిదొసగుజేసె
నొచ్చి మేమి యొకరై నోరుగాలికి దీపమెరగలి కడ వేమియెగ్గొనరై
తే. జీడ పురుగున కెగ్గేమిచేసె జేను ఖలుడు కీడొనరించు నిష్కారణంబు
సజ్జన పరంపరలకెల్ల జగతియందు రామ...

63

సీ. పాత్రసంయోజన ప్రతిభగల్గినగాని ధనమొసంగిన గాడు దానశాలి
కర్తవ్యమున వివేకంబు గల్గినగాని గడ్డంబు నెరసిన గాడు పెద్ద
సముచితాచారంబు సంగ్రహించినగాని చదువుచూత్రమె కాదు సద్విజుండు
న్యాయమార్గంబున నడువనేర్చినగాని పదుగురు సేవింప బ్రభువుగాడు

తే. విమలతరమైన సరసవివేకబుద్ధి శిష్యసమితికి బోధ జేసిననుగాని
దేశికుడుగాడు మంత్రోపదేశమాత్రం రామ...

64

సీ. అఖిలద్యేషి యగువానికడ జూడ జాతకసిద్ధాంత చర్చయేల
దర్శనంబీయని ధరణీశ్వరుడు పాప నిర్భీరు డనుచు నేల
వేడిన మోము వెల్వెలబోవుదొర కీవి పనలే దటంచును బయకనేల
వెలిచవులే మరగిన విభుడు స్వకాంతం గ న్నడచేసె నంచును నుడువ నేల

తే. పాపకర్మునిపై రాజ్యభరముఁ బూర్వం, బ్రజలు కెగ్గకు నని వచింపంగ నేల
యెఱుంగ రింతియగాక పరేంగితంబు, రామ

65

సీ. అల్పునితో నైన నధికునితో నైనఁ జెలిమిఁ గాంచినఁ జేటువచ్చు
గోరంతవాడైనఁ గొండంతవాడైనఁ బగకు నర్హుండు నృపాలవృత్తి
విద్యాధికుండైన విత్తాధికుండైన సజ్జాతకులునితో నంటఁ తగదు
ధన మెంతగల్గినఁ జన వెంతగల్గిన గర్వమొందకయున్ని కార్యసరణి

తే. యిట్టినయమార్గ మెఱుంగక యిచ్చవచ్చి, నట్లు చరియించువానికి హానివచ్చు
నాడికలు గల్గుచిది నిక్కమరసి చూడ, రామ...

66

సీ. అప్పు దీర్పంగ నై నపహరింపంగనైనఁ దలంచువానికిని బత్తేంబు వలదు
పరగటితట్టెన భద్రేధ మైనను ధ్యానశీలునకు లక్ష్యంబు గాదు
అధికాశగలవాని కల్పసంతోషికి గణ్యంబు గాకుండుఁ గనకశీఖరి
సాధుండు రక్తుడైన విరక్తుడైనను దరుణి శ్రేమిటికి సౌందర్యరేఖ

తే. పరమహితుడైన మిక్కిలి పగతుడైన, నొక్కతీరుగఁ గన్పించుచుండుఁగాడె
చెఱుపఁ దలంచిన యట్టి దుశ్శీలునకును, రామ...

67

సీ. పుణ్యనదీజలంబులు నిషిద్ధము లొనె యొకఁడు త ప్పెఱుంగక యుమియుమాత్రం
జెక్కుభూసురు లొక్కపెట్టు దీవింపంగ నొకఁడు తుమ్మిన శుభంబొదవకున్నె
బహుశుభగ్రహదృష్టి బలముగల్గినచోట నొకకూరదృష్టి కీడొనఁగు తెట్లు
ప్రబలజోడశక కాపరిపూర్ణచంద్రుఁ డొక్కకళంకమున మోదకరుండుగాడె

తే. గుణముబహుళంబు దోషంబుకొంచెమైన, గొడువఁజెందకయుండు నెక్కువగుణంబు
తాఱుమాటైన నిదియె పద్ధతిదలంప, రామ...

సీ. లనణాబ్ధి మాధుర్యము వహించునే నదీమధురోదకముల నంప్రాప్తివలన
ఘనవిస్ఫులింగ భీకరదవాగ్నిజ్వాల లాఱునే చుళుకోదకాప్తివలనఁ
గతక మొక్కటిరాచి కలుపుమాత్రంబున నేటిలోనిజలంబు తేటపడునె
యభిహతసర్వాంగుఁ డౌమానపులి జిహ్వాననవాత్మఁ జొనుపసౌఖ్యంబుగనునె

తే. ప్రబలపాతకపూర్ణు, డల్పంబునుకృత, ముననుశుద్ధుఁడుగాకుండుననుట నిక్క
మాడుఁగాకేమి యిచ్చకం బనృతవాది...

69

సీ. ఆరిగింపంగ యోగ్యముగాకయుండునే పైత్వక్కు బిరుసైనఁ బననపండు
మాధుర్య మెడలునే మామిడిపంటికిఁ దొడిమపట్టున జీడి తొడరుమాత్ర
గేదంగివిరి మాళిఁ గీలింపకుందురె యగ్రభాగమున ముండలముమాత్ర
నఖలాంగసీమ నొయ్యారంబు తిలకించు నతివకు వాల్చున్నలనగనేమి

తే. గుణముబహుళంబు దోషంబుకొంచెమైన, గొడువఁజెందకయుండు నెక్కుడుగుణంబు
తాఱుమాటైన నిదియెపద్ధతి దలంప, రామ...

70

సీ. గోవధఁ గావించి గోరోజనంబు రో గార్తుల కొనఁగఁ బుణ్యాత్ముఁ డౌనె
ఫలశాఖఁ బడమొత్తి ఫలము లేతించి భూసురుల కర్పించిన నుకృతి యానె
నిందుతటాకంబు ఖండించి చేపలు మత్స్యభుక్కుల కంపమాన్యుఁడౌనె
గూడిఁ గొట్టి యిటికలు గూరిచి తులసితిన్నెలు రచించినఁ బుణ్యనిలయుఁడౌనె

తే. ప్రబలపాతకపూర్ణు, డల్పంబు నుకృత, మునను శుద్ధుండు గాకుండు ననుటనిక్క
మాడుఁగాకేమి యిచ్చకం బనృతవాది, రామ...

71

సీ. పతి వధూటిని భంగఁజూపంగఁ దలచిన నెన్ని నేరములైన నెన్నవచ్చు
బ్రభువుకొల్పినవాని భంగింపఁ దలచిన నెన్ని నేరములైన నెన్నవచ్చు
నరునకుఁ దననోట నాలుక గలిగిన వింతదేశంబు లెవ్వియునులేవు
తనలోఁ బ్రయోజకత్వము గల్గియుండిన నాశ్రయింపఁగ నెందరైనఁ గలరు

తే. తనయెడల సాధుభావంబు గలిగియున్న, సాధుజను లెందఱైనను జగతిఁ గలరు
మంచి దగు నూరు తననోరు మంచిదైన, రామ...

72

సీ. మందు మాకిడి గండమాల మాన్యగలండె చక్కఁజేయ గలండె నక్కమోరు
వేలివంకర మాత్ర వీగ నొత్తఁగలేడు కుదురు సేయఁగలండె గూనవీపు
త్రోయఁజాలఁడు కుక్కతోఁక వంకరమాత్ర మేటి వంకలు దీర్ప నెవ్వఁడోవు
తనవారి యొచ్చెంబుఁ దానె తీర్చఁగఁజాలఁ దొరులయొచ్చెముఁ దీర్చనోపునెవఁడు

తే. దైవకృతమైన వంకరఁదలఁగఁ ద్రోయ, వశముగాకుండుగద యెంతవారికైన
భారలు దాని నెఱుంగక మూఢజనుఁడు, రామ...

73

సీ. జీలుగుబెండ్లచే జెవులు పెంచగ నేర్చుగూర్చ నేర్చునె రత్నకుండలములు
తంతువు లెన్నచి సూత్రము రచింపగ నేర్చు దెచ్చునే హారమాక్తికచయంబు
సాధకల్లానియాడ సాము సేయగ నేర్చు నొనగూర్చ గలడె భండనజయంబు
బడరాని పాటెల్ల బడుగాక యనయంబు బడయగలండె సంపత్సమృద్ధి
తే. నీకటాక్షప్రసాదంబు లేకయున్న, ఫలము జెందంగ నేరునే పొరువంబు
పొరలు దాని నెఱుంగక బుద్ధి జడుడు, రామ...

74

సీ. దాసికి దండంబు తల గొఱిగించుట చెలికానిశిక్ష భాషింపకునికి
భార్యకు దండంబు పడకకు వెలివేత విబుధదండము గరవింపకునికి
యపకారి గొట్టుట యుపకృతిసేయుట తామసిదండంబు తాల్మిచేత
గర్వాంధునకు శిక్ష గణియింపకుండుట ధననంతునకు శిక్ష తప్పుగొనట
తే. ఇట్టినయమార్గ మెఱుంగక యిచ్చవచ్చి, నట్లుచరియించువానికి హానివచ్చు
నాడికలుగల్గునది నిక్కమరసి చూడ, రామ...

75

సీ. ఋణశేషమున్నను రిపుశేషమున్నను వహ్ని శేషం బున్నవచ్చుగీడు
భక్తివధూజన రక్తినిద్రాసక్తి యగ్గలంబైన గీడావహిల్లు
గుత్తితాత్మునితోడఁ గోపిజనముతోడఁ గొండికరానితో గోష్ఠితగదు
లర్భకపశుమందిరాంగరక్షలయందు నేమఱుపాటొంద నెగ్గు జెందు
తే. నిట్టినయమార్గ మెఱుంగక యిచ్చవచ్చి, నట్లుచరియించువానికి హానివచ్చు
నాడికలుగల్గు నిదినిక్కమరసి చూడ, రామ...

76

సీ. పెట్టిపోసిననాడె చుట్టాలచేరిక కలిమిగల్గిననాడె కాంతవచ్చు
సేవ జేసిననాడె క్షీతినాథునున్నన వయసుగలిగిననాడె వసితగ్గి
విభవంబుగలనాడె వెచువెంట దిరుగుట వషియున్ననాడె మావారలనుట
పోరిమిగలనాడె పొరిగింట పోరట మగడింపగలనాడె తగవుపూటి
తే. ఆత్మశక్తిదొలంగిన యవసరమున, దనకు నెవ్వరు గానిది తధ్యమరయ
బలిమివో నవయవములె పనికిరావు, రామ...

77

సీ. పరునితో రమియించుభార్య గూడుటకంటె మలినవాసీసంగమంబుమేలు
అనికోహటించు సైన్యాధిపత్యముకంటె గోపాలకత్వంబు కొంతమేలు
పరులఁ బీడించెడు ప్రాభవంబునకంటె నందమై తోచు భిక్షుటనంబు
మనవి జెప్పలేని మంత్రిత్యమునకంటె ఘనముగాదే సూపకారవృత్తి
తే. తనదుచెల్లెలిదొడ్డభూధవున కిచ్చి, యతనివలనను సిరిగాంచు నంతకంటె
సారమైతోచు గొండదాసరితనంబు రామ...

78

సీ. నగవు మార్దవముదంతములు దోచనియున్ని మనసు నొవ్వకయున్ని మాటనేర్పు
ఎలమి రిక్తుల దాత హింసించకుండుట దానసౌఖ్యవము పాత్రం బెఱుగుట

జనరంజనముచేత ధనముఁ గూర్చెడినేర్పు, మొగమోబవిడుచుటగవునేర్పు
అగడడనీను మంత్రాలోచనము నేర్పు తటి యెటుంగుట విపుఁ జెఱచునేర్పు

తే. శక్తిఁ బొగడించుకొనునేర్పు సహనముద్ర, హెచ్చరించుటగనులు నేర్చుచునేర్పు
మాన మన్యుల యచ్చంపుమాటనేర్పు, రామ... 79

సీ. ఊహించుచుండు సామోపాయ మొక్కటే సమమైనయెడ మైత్రి నలుపునతఁడు
ఊహించుచుండు దానోపాయ మొక్కటే బలవంతు లోకువపఱచునతఁడు
ఊహించుచుండు భేదోపాయ మొక్కటే చెఱుపఁ దలంచు దుశ్శీలుఁ డతఁడు
ఊహించుచుండు దండోపాయ మొక్కటే పరధనాపేక్షచే బ్రతుకునతఁడు

తే. చతురుపాయ ప్రయోగవిజ్ఞానవిధులు, మంత్రులెఱుంగంగవలె వీరిమర్మ మెల్ల
వ్యత్యయమునేయఁ గార్యఁబు వరుస దప్పు రామ... 80

సీ. చెఱువులో నీరు నిల్చిన పానయోగ్యమానది వార్ధిజేరఁ బానార్హమగునె
యుదక మల్పం బైన నూబిలోఁ బడు చేప చెఱువు నిండినవెన్నఁ జిక్కుటెట్లు
చరణాయుధాండంబు చట్టెడ నోర్చిన నవయంగఁ జేసిన నల్పభుక్తి
వహ్నియల్పము దీనివలన నేమనఁ గూడ దదియు రాజింప వీడంతగాల్పు

తే. నాశ్రయింపంగఁ దగినచో టరివధింపఁ, దరుఫలాపేక్ష కోర్చి యశాదత్యమునకు
వస్తుతత్త్వంబుఁ బరికింపవలయుఁ బ్రౌఢ రామ... 81

సీ. శునకమైథున మప్పు చూ లధికారంబు లాదంతసౌఖ్య కష్టాన్నదంబు
లధమాధముం డనష్టాన్వితుఁడుఁ బ్రవాసి జీవన్మృతులు వీరు క్షీణితలమున
సదుపదేశము తపోమితధక్తు లగువారి కాద్యంతకష్టసౌఖ్యాన్నదంబు
శివలింగకృతి తటాకవన ప్రతిష్ఠలఁ బ్రబలువారలు చచ్చి బ్రదుకువారు

తే. తనదు దేహార్తికంటె సజ్జనులపీడ, యధికమై తోచుగద సజ్జనావళికిని
నొనరుచును గీడు తనచేటు కోర్చి ఖలుఁడు, రామ... 82

సీ. చెఱకుపిప్పికి మూఁగు చీమలభంగిని వ్యాఘ్రంబుతో నుండువఱకుపోల్కి
నెంగిలి పుల్లెపై నెనయుకాకులరీతి గోప్యాంగముల మూఁగుకొణుజులట్ల
శవముపైఁ గదిసిన జంబుకంబులమాడ్కి మలముపై మూఁగునీగలవిధమునఁ
గోరిందపొదలఁ బైకొనునుప్రములీలఁ గాటిలోఁ బొరలాడు ఖరములట్ల

తే. కటికచీకటిఁ దిరుగుఘూకంబు పోల్కిఁ, గుల్లతిత్తికిఁ గవిసినకుక్కవలెనె
దుష్టప్రభు ననుసరింతురు దుష్టనములు, రామ... 83

సీ. శ్రీవైష్ణవుఁడు ముడ్డిఁ జెఱువులోఁ గడిగిన నదియు నదాచార మనఁగఁ దగునె
సోమయాజిసుతుండు శునకంబుఁ బంపిన నది న్యాయపద్ధతి యనఁగఁ దగునె
పరపీడనము రాజగురువుగా రొనరింప నది సాధువర్తనం బనఁగదగునె
పౌరాణికుం దుల్లిపాయ భక్షించిన నది నిషేధంబు గాదనఁగఁ దగునె

తే. ఛాండనుం డొక్కరుడను మలొత్పర్జనంబు, నేయబోవుచు శివుని దర్శించెనేని
యతని సస్పృకుడని కొనియాడ దగునె, రామ...

84

సీ తొంగుండ ముచంబు దొరలే దని కృశింప బంటున కబ్బునే బట్టుపఱుపు
దొరసాని కొకనల్లె దొరకదంచుఁ గృశింపఁ దొత్తుకుఁ గల్గునే తొగరుచీర
యంబటి కు ప్పబ్బదని కృశించెడివాఁడు పొంఁఁఁ సేయునె పిండివంటలకును
గంకుల నొజ్జలే కాలంబు గడుపంగ నూచబియ్యంబు శిష్యులకుఁ గలవె

తే. ఇంగితవిచార మాత్మలో నించుకయిన. నూహసేయక కలిబోయ నుట్లవంక
జూచుచుండెద రజ్జులీక్షోణియందు, రామ...

85

సీ. నివ్వాలిపల్కెంబు నృపునకుఁ బట్టిన కాంతియొప్పునే నిపేకంబునకును
మకరాంక కేళిచే మనసు రంజలఁ జేయు నువిద యొప్పునె మల్లయుద్ధమునకు

దుక్కినాఁగటిముక్కఁ జెక్కు వడంగికిఁ గలుగునే మేడలు గట్టునేర్పు
సాదాపని మెఱుంగు జాడఁగాంచు సొనారి కుండనంబున మణుల్ గూర్చఁగలఁడె

తే. పుక్కిటిపురాణములఁ బ్రొద్దు పుచ్చునతఁడఁచాలు నెపురాణములువిప్పిచదివెచ్చెప్ప
నెఱుంగ రింతియకాక పరేంగితంబు, రామ...

86

సీ. ఇల్వలుం డిష్టాన్న మిడఁడె భూసురుల కధ్యయనంబు లేడె దశాస్యునకును

దుర్యోధనుడను విప్రవర్యులఁ బ్రోవఁడె కాలనేమికి జపగరిమ లేడె

బాణున కీశ్వరపదభక్తి వెల్లియే నహుషుండు వైభవోన్నతిఁ గనండె

బలి దైత్యునకు దానపటిమంబు తక్కువే వృత్రుండు విక్రమాన్వితుఁడుగాడె

తే. నాశమొందరె మర్వర్తనమునవీరు, హృదయసంశుద్ధి లేకుండెనేని జనుల

కెంత నుకృతంబు గల్గిన నెందుకొఱకు, రామ...

87

సీ. చేరువపగయును దూరపుమైత్రీయుఁ గావించెనేనియు, గార్యహాని

స్వనృపుతోవైర మన్యనృపుతో మైత్రీ యొనరించెనేనిఁ గీ డొదవకున్న

త్యాగమ్మునకు నాత్మభోగమ్మునకు రాని పితృతనంబుఁ గావింపనేమి

బాసకు లోఁగాక ప్రతిభావలాడెన పొలఁతితో వాదింపఁబోవఁ దగదు

తే. ఇట్టి నయమార్గ మెఱుంగక యిచ్చవచ్చి, నట్లు చరియించువానికి హానివచ్చు

దాని కొడఁబడఁ డింగితజ్ఞానశాలి, రామ...

88

సీ. అగ్రహారములు నామావశిష్టము లయ్యె మాస్యంబు లన్నియు మంటఁ గలిసె

బత్తెంబునకుఁ దొంటిపడికట్టు దప్పెను బుధజనంబుల రాకపోక లుడిగె

వర్షాశనంబులు వఱవపొల్లెపోయె మలవతీలను ప్రజల్ మాసి చనిరి

సలియించిపోయె వంటగులుఁ దురుష్కులు గజతురంగములు తాకట్టువడియె

తే. ధార్మికస్థానమున కిట్టితల్పుపుట్టె, గతినచిత్తుని రాజ్యాధికారిఁ జేసి

యింత వీడించితివి సత్కవీంద్రకోటి, రామ...

89

సీ. ఉభయసంధ్యల నిద్ర యుచ్చిష్టసంగ్రహం బవసనశయనదిగంబరతలు
గ్రాసాతిరేకం బకారణహాసంబు చరణస్వయాంబు సంక్షౌళసంబు
పరవధూరవిత్తహరణాభిలాషయు స్వాంగవాద్యమును ద్యూతాభిరతియు
మలినాంబరత జానువులు మాళిజేర్చుట యవనిలేఖనము దంతాల్పపూజ

తే. పలుమఱుమియుట దుశ్శీలభాషణములు, మొదలుగాఁ గలదుర్గుణమునటింప
శ్రీనివాసునికై నను సిరి దొలంగు, రామ... 90

సీ. నూర్చుండు దనశితాంశువులఁ బోఁ దఱిమినఁ గలుగవే గుహలు చీకట్లుడఁగ
జంఘానిలము జాడి నలుప దీపమునకుఁ గలుగదేవసియింపఁ గలశమొకటి
వనిసాళువంబు గువ్వనుబాటఁ దఱిమినఁ దరుకోటరములేదె దానిఁ బ్రోవ
గరుడుండు వెనుచునఁ గాకోదరమునకుఁ గలుగదే వల్మీక బిలమునొకటి

తే. ప్రబలఁడగువాఁడుదుర్బలుఁ బాటఁదఱుమ, దైవమొకప్రాపుఁగల్పింపఁదలఁవకున్నె
పొరలుగాక సహంకారమున నరుండు, రామ... 91

సీ. గూఁసమూయంగ మూఁకుడు సానుఁ గాకనుకలఁదె వానను దటాకఁబు మూయ
నాజ్ఞవెట్టఁగ నర్హమగుఁగాక మామిళ్ళకర్హమే చిలుకలకాజ్ఞవెట్టఁ
జెలమలో నీరుడోకులఁ జెట్లఁ దోడుఁగా కబ్బితోయముఁ దోడ నలవియగునె
దానుని శిక్షింపఁదగు నేరముండిన నర్హమే శిక్షింపసతనిభార్య

తే. గాఢతరమైన నధికారగర్వతమము, కాననీయదుగాన మూర్ఖజనపాలు
నిది యసంభావ్యమని యెవ్వఁ డెఱుఁగకుండు రామ... 92

సీ. కాశికిమార్గంబు కడవెళ్ళఁజూపిరే యేదిరే తలిదండ్రు లెల్లకాల
మింటింటఁ బెట్టించె నేపుణ్యసతిభిక్ష మతిథి పోషించిరే యరుదినంబుఁ
దరువు లెక్కుటకును దాఁపనిర్మించిరే యత్తబోధించెనే యన్నిపనులు
ప్రతిశబ్దమునకు విభక్తులేర్పఱచిరే కాలువల్ ద్రవ్వరే కడలిమట్ట

తే. నెంతనయమార్గములను ననేకగతులఁ, గార్యములు దిద్దుకొనవలెఁ గాకనరుండు
జడత వహియింప నదిలోక సమ్మతంబె రామ... 93

సీ. మావితోపులు పండి మహిమిఁద రాలించిమొక్కలు మొలిపించుఁ బెక్కుగాను
అనితోటలాయెనెయని తెచ్చిగూటిలోపల నాటి తఱుచుగావెలుగువెట్టి
కందకంబులుద్రవ్వ గట్టిగూళ్ళల్లించ దుక్కులుదున్నింపఁదోటలవునె
యాచందముననె కన్నంతమాత్రనె తండిపోషకుడగువానిఁ బోలఁగలదె

తే. పోషకుడరాజుప్రజలెల్లఁబుత్రసములు, వారి కన్యోన్యకలహంబువచ్చినపుడు
ప్రభువరులసీతి సమపక్షపాతరీతి, రామ... 94

సీ. హరునందు భక్తివిద్యలయందు వ్యసనంబు శక్తిగల్గినచోట సైరణయును
గురునందుసద్భక్తి వరగుణంబులఁ బ్రీతి కాంక్ష సత్పురుష సాంగత్యమందు

నానన్నజనతారి హరణంబునందున స్వార్జితవిత్తవ్యయాభిలాష
స్వకళత్రమందును సంగమాసక్తి భయంబు లోకాపవాదంబునలన

తే. సత్పురుషరత్నములుగాంత్రు సకలలోక, పూజనీయులువారలఁబొగడవశమె
వందనం బొనరించెద వాఁగొఱకు, రామ...

95

సీ. తనవిత్తమనుచు నమ్మనదేల చనువేళ కానైనఁ దనసొమ్ముకాక యుండు
దనవారలనుచు నమ్మ నదేల చనువేళ రమణియే తనునెంట రాకయుండు
దనదేహమనుచు నమ్మనదేల చనువేళఁ గాయమ్ము త సొమ్ము గాకయుండు
దనగేహమనుచు నమ్మనదేల చనువేళ నిమిషమైన శనంబు నిలువకుండు

తే. దనకు నద్దియఁగావిడి శధ్యమరయఁ, గాన జేసిననుకృత మేతనకుఁ దక్కు
బొరలు దానినెఱు గకబుద్ధిజుడు. రామ...

96

సీ. ధనమున్న సృపవహ్ని తన్మరభయచింత కునుకకంటికి రాకకుందుచుండు
ధనహీనుఁ డగువాఁడు దారపుత్రాదుల దుర్భరార్తిని నేమి దోచకుండు
పుత్రవంతుడైన పురుషాగ్రగణ్యుండు తన్మృత్యుభీతికి దల్లడిలును
సంతానహీనుఁ డౌజనుఁ డజన్మంబును గతి లేదటంచును గనలుచుండు

తే. సౌఖ్యమబ్బునె సంసారజలఁధిమునుఁగు, జనులకెవ్విధమననై నజర్మ నేయ
నిరుపమానూనవై రాగ్యనిధికిఁగాక, రామ...

97

సీ. విన్నవించితి వేమివృత్తాంతమంటివా తావకసర్వజ్ఞతకుఁ గొఱంత
దుర్వారభవవార్తిద్రోయలే నంటివా యధికమా యిది హలాహలముకంటె
బ్రహ్మ వ్రాతకు మాటుపలుకరాదన్న మార్కండేయుఁ బోచుటకల్లవార్త
నాన్యశరణ్యుండ నగునట్టినన్న నీవొరులపైఁ ద్రోయంగ నుచిత మగునె

తే. సాధుకగుణాకటాక్షవీక్షణముచేత నుగుణఖనియైన యడిదముసూరయాఖ్య
మనుచ కేరీతిఁ దప్పించుకొనఁగవచ్చు రామ...

98

సీ. అఱుత ముత్యపుసరుల్గొటికివై చినకోతిచెవి కెంపుచొకట్లు చిదుమకున్నె
గడ్డంబు వపనంబుఁ గావించుమంగలి కొఱతవెట్టునెతల గొటిగివేత
నట్టిఁటిలోఁ గాలువెట్టిన శునకంబు జరచుర గొండిల్లు జొరకయున్నె
కంచంబుముతయుఁ గైకొన్నచోరుండు పూజించునే దేవపూజపెట్టె

తే. కరణములసొమ్ముగైకొనఁ గాంక్షఁజేసిశ్రోత్రియుల గ్రవ్యములు దేటిచూడకున్నె
పాపసిగ్భిరుడైన భూపాలకుండు, రామ...

99

సీ. కాకోదరవిషంబు కాలిపై సోకిన ననయంబులకెల్ల హానివచ్చు
వహ్నికణం బొకవాడపై సోకిన గ్రామ మశేషంబుఁ గాల్చిపుచ్చు
నలివేణియొకనాఁడు వెలిచవుల్మరగినఁ దొలఁగును నూలునోములఫలంబులఁ
జీడఫర్వొకచెంతఁ జేసిపై సోకిన సరిపుచ్చివై చును నన్యమంతఁ

తే. జెకుగొకఁడు సంభవించినఁ జెడుఁ గులంబు, వీనికినిగర్భనంబు దశాననుండు
కారవాధీశ్వరుండునుగాదె జగతి, రామ...

100

సీ. అంకుఁబోయినకాంత బొంకశంకించునే కత్తియేమటలునే కన్నగాఁడు
మగనిఁ దిట్టినచాన మఱిది మన్నించునే యమ్మఁడే యిలుభార్యనమ్మునతఁడు
జ్ఞాతిఁబ్రోవచివాఁడు లాఁతిఁ బోషించునే యిలుగొన్న దొరమాన్యమిచ్చువాఁడె
వెలఁబట్టు సుదతికిఁ గలుగునే మోమోట వెఱచునే చలపాదివెచ్చమునకుఁ

తే. బ్రభువుదుర్నయవృత్తికిఁ బాలుపడిన, భటుఁడుదుర్నయవృత్తికిఁ బాలుపడఁడె
యెఱుంగ రింతియెకాక పరేంగితంబు, రామ...

101

సీ. ప్రాప్తించునొకవేళఁ బాదుషాహునకై న నతిదై న్యయాఙ్గాసమాగమంబు
సిద్ధించునొకవేళ సిద్ధాంతవేత్త మనుజేంద్రుసభలోన మాటతప్పు
సమకూఱు నొకవేళ జమునంతవానికిఁ బ్రబలసంగ్రామపరాజయంబు
లభియించునొకవేళ విభవాధికునై నఁ బృథులదారిద్ర్యసంపీడనంబు

తే. గర్వమొందుటతగనిదొక్కటియెకాక, యెంతవారికి నొకవేళ నెఱ్ఱవచ్చుఁ
బ్రతిన పల్కఁగఁ జెల్లునే బ్రహ్మకై న రామ...

102

సీ. పరపీడనము కంటెఁ బాతకం బెయ్యది సత్య మాడుటకంటె సరణి యెద్ది
అతిథి పోషణకంటె నాచార మెయ్యది వరవిద్యకంటె సద్వస్తు వెద్ది
పుణ్యశీలముకంటె భూషణంబెయ్యది కృత మెఱుంగుటకంటె మతమదెద్ది
తాలిమికంటె నుత్తమగుణం బెయ్యది తామసంబునకంటె దౌష్ట్య మెద్ది

తే. న్యాయపద్ధతికంటె సన్నార్గ మెద్ది, పౌరుషోత్సర్జనముకంటె బన్నమెద్ది
దైవతం బెద్ది నీకంటెఁ దలఁచి చూడ, రామ...

103

సీ. తన మందిరమున నెంత ధనంబు గల్గినఁ బరధనాపేక్ష యెప్పటికిఁ బోదు
తనకాంత కెంతసౌందర్యంబు గల్గినఁ బరవధూజనకాంక్ష బాసిపోదు
తనకుఁ బాలింప నెంతటి రాజ్యమబ్బిన నన్యరాష్ట్రావేక్ష యణగిపోదు
తనకెంత యధికార మలవడి యుండిన నితరాధికారంబు లిచ్చగించు

తే. దుర్నయగుణంబులివి పాయఁద్రోవురాదు, దానికిఁఫలంబుయమనన్నిధానమునకు
దేటపడుఁగాక యొగులకుఁ దెలుపవశమె, రామ...

104

సీ. భయమేల కొండంత పగతుఁడు నాకున్న మేరువువంచిన మేటి గలుగ
నాకేల శోక సంతాపంబునను గుండ శీతాంశుమాళి నాచెంత నిలువ
దస్కర భీతికిఁ దల్లడిల్లఁగనేల ప్రేమధుఁతుో శూలపాణి నిలువ
నగ్ని భీతికి నాకు నభుకుఁ జెందఁగ నేల గంగాధరుండు నాకడ వసింప

తే. ననుచు నెంతటికెంతటి కలుగలేక, నమ్మియుఁటిని నీప్రాపు నామనమున
జాగరూకుఁడవై నన్ను సాకుమయ్య, రామలింగేశ రామచంద్రపురవాస. 105
రామలింగేశ శతకము, సంపూర్ణము.

దాశరథీశతకము

- శ్రీరఘునామ చారుతులసీశదామ శమక్షమాది శృం
గార గుణాభిరామ త్రిజగన్నాథ శౌర్యరమాలలామ దు
ర్వార కబంధరాక్షస విరామ జగజ్జన కల్మషార్థవో
త్తారకనామ భద్రగిరి దాశరథీ కరుణాపయోనిధి. 1
- ఉ. రామ విశాలవిక్రమ పరాజిత భార్గవరామ సద్గుణ
స్తోమ పరాంగనా విమూఖ సువ్రతకామ వినీలనీరద
శ్యామ కకుత్స్థనంశ కలశాంబుధిస్తోమ సుగారి దోర్బలా
ద్దామవిరామ భద్రగిరి దాశరథీ కరుణాపయోనిధి. 2
- ఉ. అగణిత సత్యభాష శరణాగతపోష దయాసంజ్ఞరీ
విగత సమస్తదోష పృథివీసురతోష త్రిలోకపూత కృ
ద్గనధునీమరంద పదకంజవిశేష మణిస్రభా భగ
ద్గత విభూష భద్రగిరి దా... 3
- ఉ. రంగదరాతిభంగ ఖగరాజతురంగ విపత్సరంగో
త్తుంగ తమఃపతంగ శరితోషితరంగ దయాంతరంగ స
త్పుంగ ధరాత్మజా హృదయ సారసద్భృంగ నిశాచరాల్ల మా
తంగ శుభాంగ భద్రగిరి దా... 4
- ఉ. శ్రీద సనందనాదిముని సేవితపాద దిగంతకీర్తిసం
పాద సమస్తభూత పరిపాల వినోద విషాదవల్లికా
చ్ఛేద ధరాధినాథ కులసింధు సుధామయపాద స్మృత్తగీ
తాది వినోద భద్రగిరి దా .. 5
- చ. ఆర్యులకెల్ల మొక్కి వినతాంగుడనై రఘునాథ భట్టగా
చార్యుల కంజలెత్తి కవినత్తముల నివసించి కార్య సా
కర్య మెల్ల నొక్కశతకం బొనఁగూర్చి రచింతు నేడు తా
త్పర్యమునన్ గోహింపు మిది దా... 6
- ఉ. మనకొని రేగుబండ్లకును మాక్తికము త్వలవోసికట్లు దు
ర్వృసనముఁ జెంది కావ్యము దురాత్ముల కిచ్చితి మోసమయ్యె నా
రసనకుఁ బూతవృత్తి సుకరంబుగ చేకులునట్లు వాక్కుభా
రసములు జల్కఁబడ్య ముఖరంగమునందు నటించవయ్యె సం
తసమును జెంది భద్రగిరి దా... 7

ఉ. శ్రీరమణీయహార యతసీతనునూభశరీర భక్త ము
దార వికారదూర పరతత్త్వవికార త్రిలోక చేతనో
ద్ధార దురంతపాతక వితానవిదూర ఖరాది దైత్య కాం
తార కుతార భద్రగిరి దా...

8

ఉ. దురితలతాలవిత్ర ఖరదూషణ కానక వీరహోత్ర భూ
భరణ కళావిచిత్ర భవబంధ విమోచన సూత్ర చారువి
స్ఫురదరవింద నేత్ర ఘనపుణ్యచరిత్ర విసేలభూరి కం
ధర సమగాత్ర భద్రగిరి దా...

9

ఉ. కనక విశాలచేల భవకాననశాత కుతారధార స
జ్జన పరిపాలశీల దివిజస్తుత సద్గుణకాండ కాండ సం
జనిత పరాక్రమకమ విశారద శారద కండకుంద చం
దనఘసార సారయశ దా...

10

ఉ. శ్రీరఘువంశతోయధికి శీతమయాఖండ వైసనీ జీవి
త్రోరు పదాబ్జము ల్వికసితోత్పల చంపకవృత్త మాధురీ
పూరిత వాక్రసూననములఁ బూజిలొనర్చెద జత్తగింపుమీ
తారకనామ భద్రగిరి దా...

11

ఉ. గురుతరమైన కావ్యరస గుంభన కబ్బురమంది ముష్కరుల్
సరసులమాడ్కి సంతసించి జాలుదురోటు శశాంకచంద్రి కాం
కురముల కిందుకాంతమణికోటి స్రవించిన భంగి వింధ్య భూ
ధరమున జాలునే శిలలు దా...

12

ఉ. తరణికులేశ నానుడలఁ దప్పులు గల్గిన నీరునామ స
ద్విరచితమైన కావ్యము పవిత్రముగాదె వియన్నదీ జలం
బరుగుచు వంకయైన మలినాకృతిఁ బాటినఁ దన్మహాత్మ్యముం
చరమె గణింప నెవ్వరికి, దా...

13

ఉ. అజునకుఁ దండ్రవయ్యు సనకాదులకుం బరతత్త్వమయ్యు స
ద్విజమునికోటికెల్లఁ గులదేవతవయ్యు దినేశవంశభూ
భుజులకు మేటివయ్యుఁ బరిపూర్ణుడవై వెలుఁగొందుపక్షి రా
ద్ధ్వజ నినుఁ బ్రస్తుతించెదను, దా...

14

ఉ. పండితరక్షకుం డఖిలపాపవిమోచనుఁ డబ్జసంభవా
ఖండలపూజితుండు దశకంఠవిలుంతనచండకాండకో
దండకలాప్రవీణుఁ డను తావకకీర్తివధుకాటి కిత్తుఁ బూ
దండలు గాఁగ నాకవిత, దా...

15

ఉ. ముప్పునఁ గాలకింకరులు ముంగిట వచ్చినవేళ రోగముల్
గొప్పరమైనచోఁ గఫము కుత్తుక నిండినవేళ బాంధవుల్
గప్పినవేళ మీస్మరణ గల్గునొ గల్గదొ నాటి కిప్పుడే
తప్పక చేతు మీభజన, దా...

16

చ. పరమదయానిధే పతితపావననామ హరే' యటంచు సు
స్థిరమతులై సదా భజనసేయు మహాత్ముల పాదధూళినా
శిరమునఁ దాల్చుమీరటకుఁ జేరకుఁ డంచుయముండు కింకరో
త్కరముల కానఁబెట్టు నట, దా...

17

ఉ. దారుణపాతకాబ్ధికి సదా బడబాగ్ని భవాక్షలా ర్థివి
స్తారదవాసలార్చికి సుధారసవృష్టి దురంతదుర్మతా
చారభయఁకరాటవికిఁ జండకఠోరకుతారధార నీ
తారకనామ మెన్నుకొన, దా...

18

చ. హరునకు నవ్విభీషణున కద్రుజకుం దిరుమంత్రరాజమై
కరికి నహల్యకున్ ద్రుపదకన్యకు నార్తిహరించుచుట్టమై
పరఁగిన యట్టి నీపతితపావననామము జిహ్వాపై నిరం,
తరము నటింపజేయుమిక, దా...

19

ఉ. శ్రీరమ సీతగాఁగ నిజసేవకబృందము వీరవైష్ణవా
చారజనంబు గాఁగ విరజానది శౌతమి గా వికుంఠము
న్నారయ భద్రశైలశిఖరాగ్రముగాఁగ వసించి చేతనో
ద్ధారకుడైన విష్ణుడవు దా...

20

ఉ. కంటి నదీతటంబుఁ బొండఁగంటిని భద్రనగాధివాసముం
గంటి నిలాతనూజ నురుకా ర్ముకమార్గణశంఖచక్రముల్
గంటిని మిమ్ములక్ష్యణునిఁ గంటిఁ గృతార్థుడ నైతి నో జగ
త్కంటకిడై నిర్దళన దా...

21

చ. హలికునకున్ హలాగ్రమున నర్థము సేకుఱుభంగి దప్పిచే
నలమటఁ జెందువానికి సురాపగలో జలమబ్బినట్లు దు
ర్మలిన మనోవికారి నగుమర్త్యుని న న్నొడగూర్చి నీపయిం
దలపు ఘటింపజేసితివి దా...

22

ఉ. కొంజక తర్కపాద మనుగుద్దలిచేఁ బరతత్వభూస్థలి
రంజిలఁ ద్రవ్వ కన్గొననిరామనిధానము నేడు భక్తిసి
ద్ధాంజనమందు హస్తగతమయ్యె భళి యనఁగా మదీయహృ
త్కంజమునన్ వసింపు మిఁక దా...

23

- ఉ. రాముడు ఘోరపాతకవిరాముడు సద్గుణకల్పవల్లికా
రాముడు షడ్వికార జయరాముడు సాధుజనావన
వ్రతోద్ధాముడు రాముడే పరమదైవము చూకని మీ
యడుంగుగెందామరలే భజించెదను దా... 24
- ఉ. చక్కెరమాని వేముఁ దినఁజాలినకై నడి మానవాధముల్
పెక్కురు బక్కదైవముల వేమఱుఁ గొల్పెన రట్లు కావయా
మ్రొక్కిన నీక మ్రొక్కవలె మోక్ష మొసంగిననీవ యీవలెం
దక్కినమాట లేమిటికి దా... 25
- ఉ. రా కలుషంబులెల్ల బయలం బడద్రోచినమా కవాటమై
దీకొని ప్రోచునిక్కమని ధీయుతులెన్నఁ దదీయవర్ణముల్
గైకొని భక్తిచే నుడువఁ గానరు గాక విపత్సరంపరల్
దాకొనునే జగజ్జనుల దా... 26
- ఉ. రామ హారే కకుత్స్థకులరామ హారే రఘురామ రామ శ్రీ
రామ హారే' యటంచు మది రంజిల భేకగళంబులీల నీ
నామము సంస్మరించినజనంబు భవం బెడఁబాసి తత్సరం
ధామనివాసు లౌదు రట దా... 27
- ఉ. చక్కెరలప్పకున్ మిగుల జవ్వని కెంజిగురాకు మోవికిం
జొక్కపుజుంటి తేనియకుఁ జొక్కిలుచుం గనలేరు గాక నేఁ
డక్కట రామనామమధురామృత మానుటకంటె సౌఖ్యమా
తక్కిన మాధురీమహిమ దా... 28
- ఉ. అండజవాహ నిన్ను హృదయంబున నమ్మినవారిపాపముల్
కొండలవంటి వైన వెనఁ గూలి నశింపకయున్నె సంతతా
ఖండలవై భవోన్నతులు గల్గక మానునె మోక్షలక్ష్మికై
దండ యొసంగకున్నె తుద దా... 29
- ఉ. చిక్కనిపాలపై మిసిమిఁ జెందినమీఁగడ పంచదారతో
మెక్కినభంగి నీవిమల మేచకసూపసుధారసంబు నా
మక్కువపల్లెరంబున సమాహితదాస్య మనేటిదోయిటన్
దక్కెనటంచు జుట్టెదను దా... 30
- చ. సిరు లిడ నీత వీడ లెగఁజిమ్ముటకున్ హనుమంతుఁ డార్తి సో
దరుఁడు సుమిత్రసూతిదురితంబులు మానుప రామనామముం
గరుణ దలిర్ప మానవులఁ గావఁగఁ బన్నిన వజ్రపంజరో
త్కరము గదా భవన్మహిమ దా... 31

చ. హలకులిశాంకుశధ్వజ శరాసనశంఖరథాంగకల్పకో
జ్వలజలజాతరేఖలను సాంకములై కనుపట్టుచున్న మీ
కలితపదాంబుజస్వయము గౌతమపత్ని కొనంగినట్లు నా
తలఁపునఁ జేర్చి కావఁ గదె దా...

32

చ. జలనిధిలోన దూఁటి కులశైలము మీటి ధరిత్రిఁ గొమ్మునం
దలవడ నూటి రక్కసునియంగము గీటి బలీంద్రునిన్ రసా
తలమున మాటి పార్థివకదంబముఁ గూల్చి నమేటి రామ నా
తలఁపున నాటి రాఁగదవె దా...

33

ఉ. భండనభీముఁ డార్తజనబాంధవుఁ డుజ్జ్వలబాణతూణ కో
దండకళాప్రచండభుజతాండవకీర్తికి రామమూర్తికిన్
రెండవసాటిదైవ మిఁక లేదనుచున్ గడ గట్టి భేరికా
డాండడడాండడాండనినదంబు లజాండము నిండ మత్తవే
దండమునెక్కి చాటెదను దా...

34

చ. అవనిజకన్నుదోయితొగలందు వెలింగెడుసోమ జానకీ
కువలయనేత్రగబ్బిచనుఁగొండల నుండుఘనంబ మైథిలీ
నవనవయావనం బనువనంబునకున్ మదదంతి వీవె కా
తవిలి భజింతు నెల్లపుడు దా...

35

చ. ఖరకరవంశజా విను మఖండితభూత పిశాచడాకినీ
జ్వరపరితాపసర్పభయవారక మైన భవత్పదాబ్జవి
స్ఫురదురువజ్రపంజరముఁ జొచ్చితి నీయెడ దీనమానవో
ద్ధరబిరుదాంక మేమటకు దా...

36

ఉ. జుట్టెద మీకథామృతము జుట్టెద మీపదకంజతోయమున్
జుట్టెద రామనామమున జొబ్బిలుచున్న సుధారసంబు నే
జుట్టెద జుట్ట జుట్టఁగ రుచుల్ గనువారిపదంబుఁ గూర్పువే
తఱులతోడి పొత్తిడక దా...

37

ఉ. ఘోరకృతాంతవీరభటకోటికి గుండెదిగుల్ దరిద్రతా
కారపిశాచసంహరణ కార్యవినోది వికుంఠమందిర
ద్వారకవాటభేది నిజదాసజనావళి కెల్లప్రొద్దు నీ
తారకనామ మెన్నుకొన దా...

38

ఉ. విన్నప మాలకించు రఘువీర నహిప్రతి లోకమందు నా
కన్న దురాత్ముఁడుం బరమకారుణికోత్తమ వేల్పులందు నీ

కన్న మహాత్ముడు బతితకల్మషదూరుడు లేడు గాన వి
ద్యన్నత నీవె నాకుగతి దా...

39

ఉ. పెంపను దల్లివై కలువబృందసమాగమ మొందకుండ ర
క్షింపను దండ్రీవై మెయి వసించుదశేంద్రియగోగముల్ నివా
రింపను వెజ్జవై కృపగుఱించి పరంబుఁ దిరంబుఁ గాఁగ న
త్సంపద లీయ నీవెగతి దా...

40

ఉ. కుక్షి నజాండపంక్తు లొనఁగూర్చి చరాచరజంతుకోటి సం
రక్షణ సేయు తండ్రీవి పరంపర సీతనయుండనైన నా
పక్షము నీవు గావలదె పాపము తెన్ని యొనర్చినన్ జగ
ద్రక్షక కర్తనీవె కద దా...

41

ఉ. గద్దరియోగిహృత్కమలగంధర సానుభవంబు జెందుపె
న్నిద్రపుగండుఁ దేఁటి ధరణీసుతకౌగిలిపంజరంబునన్
ముద్దులు గుల్కు రాచిలుక ముక్తినిధానమ రామ రాఁగదే,
తద్దయు నేడు నాకడకు దా...

42

ఉ. కలియుగమర్త్యకోటి నినుఁ గన్గొనరానివిధంబొ భక్తవ
త్సలత వహింపనో చటులసాంద్ర విపద్దశవార్ధిఁ గ్రుంకుచోఁ
బిలిచినఁ బల్క వింతమఱపే నరులిట్లనరాదుగాక నీ
తలఁపున లేదె సీతచేట దా...

43

చ. జనవర మీకథాళి విన సైఁపక కర్మములందు ఘంటికా
నినదవినోదముల్ సలుపు నీచునకున్ వరమిచ్చినావు ని
న్ననయము నమ్మికొల్పినమహాత్ముల కేమియొసంగెదో ననం
దననుత మా కొసంగుమయ దా...

44

ఉ. పాపము లొందువేళ రణపన్నగ భూతభయజ్వరాదులం
దాపద నొందువేళ భరతాగ్రజ మిమ్ము భజించువారికిం
బ్రాపుగ నీవుఁ దమ్ము డిరుపక్కియలం జని తద్విపత్తి సం
తాపము మాన్పి కాతురట దా...

45

చ. అగణితజన్మకర్మ దురితాంబుధిలో బహుదుఃఖవీచికల్
దెగిపడ నీడ లేక జగతీధవ నీపదభక్తి నావచేఁ
దగిలి తరింప గోరితిఁ బదంపడి నాదుభయంబు మాన్పవే
తగ దని చిత్తమం దిడక దా...

46

ఉ. నే నొనరించు పాపము లనేకము లైనను నాదు జిహ్వాకుం
బానకమయ్యె మీ పరమపావననామము దొంటిచిల్క రా

మా ననుఁగావు మన్న తుదిమాటకు సద్గతిఁ జెందెఁ
గావునన్ దాని ధరింపఁగోరెదను దా...

47

చ. పరధనముల్ హరించి పరభామలనంటి పరాన్న మబ్బినన్
మురిపమ కానిమీఁడ నగుమోస మెఱుంగదు మాసనంబు దు
స్తర మిది కాలకింకరగదాహతిపా ల్పడనీక మమ్ము నే
తటి దరిఁ జేర్చి కాచెదవో దా...

48

ఉ. చేసితి ఘోరకృత్యములు చేసితి భాగవతాపచారముల్
చేసితి నన్యదై వములఁ జేరి భజించినవారిపొందు నేఁ
జేసిననేరముల్ దలఁచి చిక్కులఁ బెట్టకు మయ్య యయ్య నీ
దానుఁడ నయ్య భద్రగిరి దా...

49

చ. పరులధనంబుఁ జూచి పరభామలఁ జూచి హరింపఁ గోరుమ
ద్గురుతరమానసం బనెడు దొంగనుఁజట్టి నిరూఢదాస్య వి
స్ఫురితవివేకపాశములఁ జుట్టి భవచ్ఛరణం బనేమరు
త్తరువునఁ గట్టివేయఁగదె దా...

50

చ. సలలితరామనామ జపసార మెఱుంగను గాశి కాపురీ
నిలయుఁడఁ గాను మీచరణ నీరజరేణు మహాప్రభావముం
దెలియ నహల్యగాను జగతీవర నీదగు సత్యవాక్యముం
దలఁపఁగ రావణాసురుని తమ్ముఁడఁగాను భవద్విలాసముల్
తలఁచి నుతింప నాతరమె దా...

51

ఉ. సాతకులైన మీకృపకుఁ బాత్రుల కారె తలంచి చూడఁ జ
ట్రాతికిఁ గల్గెఁ బావనమరాతికి రాజ్యసుఖంబు గల్గె దు
ష్టాతికిఁ బుణ్యమబ్బెఁ గవిజాతి మహాత్త్వము నొందెఁ గావునన్
దాతన యెట్టివారలకు దా...

52

ఉ. మామకపాతకప్రజము మాన్ప నగణ్యము చిత్రగుప్తుఁ డే
మేమని వ్రాయునో శమనుఁ డేమి విధించునో కాలకింకర
స్తోమ మొనర్చు టేమొ వినఁ జొప్పడ దింతకుమున్నె దీనచిం
తామణి యెట్లు గాచెదవోదా.

53

ఉ. దాసినచుట్టమా శబరి దాని దయామతి నేలినావు నీ
దాసునిదానుఁడా గుహుఁడు తావకదాస్య మొసంగినావు నేఁ
జేసినపాపమా వినుతి నేసినఁ గానవు కావుమయ్య నీ
దాసులలోన నే నొకఁడ దా...

54

ఉ. దీక్షవహించి నాకొలఁది దీనులనెండటిఁ గాచితో జగ
ద్రక్షక తొల్లి యాద్రుపదరాజతనూజ తలంచినంతనే
సాక్షయమైనవల్పు లిడి తక్కట నామొఱ చిత్త గించి ప్ర
త్యక్షము గావ వేమిటికి దా...

55

ఉ. నీలఘనాభమూర్తి వగునిన్నుఁ గనుంగొనఁగోరి వేడినక
జాలము నేసి దాఁగెదవు సంస్తుతి కెక్కినరామనామ మే
మూలను దాఁచుకోఁ గలవు ముక్తికిఁ బ్రాపదిపాపమూలకు
ద్దాలముగాదె మాయెడల దా...

56

చ. వలదు పరాకు భక్తజనవత్సల నీచరితంబు వమ్ముకా
వలదు పరాకు నీబిరుదు వజ్రమువంటిది కావ కూరకే
వలదు పరాకు నాదురితవార్ధికిఁ దెప్పవుగా మనంబులోఁ
దలఁతుమెకా నిరంతరము దా...

57

ఉ. తప్పు లెఱుంగలేక దురితంబులు నేసితి నంటి నీవు మా
యప్పవు గావు మంటినిఁక నన్యులకున్ నుదు రంట నంటి నీ
కొప్పిదమైనదాసజను లొప్పినబంటుకు బంట నంటి నా
తప్పల కెల్ల నీవె గతి దా...

58

చ. ఇతఁడు దురాత్ముడంచు జన్ను లెన్నఁగ నాఱడిఁగొంటి నేనెపో
పతితుడ నంటి నోపరమపావనమూర్తివి నీవు గల్గ నే
నితరుల వేడ నంటి నిహ మిచ్చిన నిమ్మపరంబొసంగు మీ
యతులితరామనామమధుగాక్షరపాళి నిరంతరంబు హృ
ద్గతమని నమ్మికొల్పెదను దా...

59

ఉ. అంచిత మైననీదుకరుణామృతసారము నాదుపైనిఁ బ్రో
క్షించినఁ జాలు దాన నిరసించెద నాదురితంబు లెల్లఁ దూ
లించెద వైరివర్గ మెడలించెదఁ గోర్కుల నీదు బంటనై
దంచెదఁ గాలకింకరుల దా...

60

చ. జలసింధు లేడు నొక్కమొగిఁ జక్కికిఁదెచ్చె శరంబు తాతి నిం
పలరఁగఁ జేసి నాతిగఁ బదాబ్జపరాగము నీచరిత్రమున్
జలజభవాదినిర్జరులు సన్నుతిసేయఁగ లేరు గావునం
దలఁప నగణ్య మయ్య యిది దా...

61

చ. కోఁతికి శక్యమా యసురకోటుల గెల్పును గెల్చెఁ బో నిజం
బాతనిమేన శీతకరుఁ డౌట దవానలుఁ డెట్టి వింత మా

నీతపతివ్రతామహిమ సేవకుభాగ్యము మీకటాక్షమున్
ధాతకు శక్యమా పొగడ దా...

62

చ. భూపలలామ రామ రఘుపుంగవరామ త్రిలోకరాజ్య సం
స్థాపనరామ మోక్షఫలదాయకరామ మదీయపాపముల్
పాపగదయ్య రామ నినుఁ బ్రస్తుతి సేసెదనయ్య రామ నీ
తాపతిరామ భద్రగిరి దా...

63

చ. నీసహజంబు సాత్త్వికము నీవిడిపట్టు సుధాపయోధి ప
ద్మాసనుఁ డాత్మజుండు కమలాలయ నీప్రియురాలు నీకు సిం
హాసన మిద్ధరిత్రి గొడు గాకసమక్షులు చంద్రభాస్కరుల్
నీసుమతల్పమాదిఫణి నీవె సమస్తముఁ గొల్చినట్టి నీ
దాసులభాగ్య మెట్టిదయ దా...

64

చ. చరణము సోకినట్టిశిల జవ్వనిరూపగు టొక్కవంత సు
స్థిరముగ నీటిపై గిరులు దేలిన దొక్కటివంతగాని మీ
స్మరణఁ దనర్చు మానవులు సద్గతిఁ జెందిన దెంతవంత? యీ
ధరను ధరాత్మజారమణ దా...

65

చ. దైవము తల్లిదండ్రితగుదాత గురుండు సఖుండు నిన్నె కా
భావన సేయుచున్నతటిఁ బాపములెల్ల మనోవికార దు
ర్భావితుఁ జేయుచున్నవి కృపామతివై ననుఁ గావుమీ జగ
త్పావనమూర్తి భద్రగిరి దా...

66

చ. వాసవరాజ్యభోగసుఖవార్ధిని దేలుప్రభుత్వ మబ్బినన్
ఆసకు మేరలేదు కనకాద్రిసమానధనంబుఁ గూర్చినం
గాసును వెంటరాదు కని కానకచేసిన పుణ్యపాపముల్
వీసరపోవ నీవు పదివేలకుఁ జాలుభవంబునొల్ల నీ
దాసునిఁగాఁగ నేలుకొను దా...

67

చ. సూరిజనుల్ దయాపరులు సూన్యతవాదు లలుబ్ధమానవుల్
వీరపతివ్రతాంగనలు విప్రులు గోవులు వేదముల్ మహీ
భారముఁ దాల్చుఁగా జనులు పావన మైనపరోపకార స
త్కార మెఱుంగలే రకట దా...

68

చ. వారిచరావతారమున వారిధిలోఁ జొరఁబాటి క్రోధవి
స్తారగుఁడై నయానిగమ తస్కరవీరనిశాచరేంద్రునిం
జేరి వధించి వేదముల చిక్కెడలించి విరించికిన్ మహా
దారత నిచ్చి తీవెకద దా...

69

చ. కర మనుర క్తి మందరముఁ గవ్వముగా నహిరాజుఁడ్రామగా
దొరఁకొని దేవదానవులు దుగ్ధపయోధిమధించుచున్నచో
ధరణి చలింప లోకములు తల్లడ మండఁగఁ గూర్మమై ధరా
ధరము ధరించి తీవె కద దా...

70

చ. ధారుణిఁ జాఁపఁ జుట్టినవిధంబునఁ గైకొని హేమనేత్రుఁడ
న్వారిధిలోన డాఁగినను వాని వధించి వరాహమూర్తివై
ధారుణిఁ దొంటికై వడిని డక్షిణశృంగమునన్ ధరించి వి
స్తార మొనర్చి తీవెకద దా...

71

చ. పెటపెట నుక్కుగంబమున భీకరదంతనఖాంకురప్రభా
పటలముఁ గప్ప నుప్పతిలి భండనవీధి నృసింహభీకర
స్ఫుటపటుశక్తి హేమకళిపుష్ విదళించి సురారిపట్టినం
తటఁ గృపఁ జూచితీవె కద దా...

72

చ. పదయుగళంబు భూగగనభాగములన్ వెన నూని విక్రమా
స్పద మగునబ్బలీంద్రు నొకపాదమునం దలక్రింద నొత్తిమే
లొదవజగత్త్రయంబుఁ బురుహూతున కియ్య వటుండవైన చి
త్తదమలమూర్తి వీవె కద దా...

73

చ. ఇరువదియొక్కమాటు ధరణీశుల నెల్ల వధించి తత్కళే
బరరుధిరప్రవాహమునఁ బై తృకతర్పణ మొప్పఁజేసి భూ
సురవరకోటికిన్ ముదము చొప్పుడ భార్గవరామమూర్తివై
ధరణి నొసంగి తీవె కద దా...

74

చ. దురమునఁ దాటకం దునిమి ధూర్జటివిల్ దునుమాడి సీతనుం
బరిణయమంది తండ్రి పసుపన్ ఘనకాననభూమి కేఁగి దు
స్తరపటుచండకాండ కులిశాహతి రావణకుంభకర్మ భూ
ధరములఁ గూల్చి తీవెకద దా...

75

చ. అనుపమయాదనాన్వయ సుధాబ్ధిసుధానిధి కృష్ణమూర్తి నీ
కనుజుఁడుగా జనించి కుజనావళి నెల్ల నణంచిరోహిణీ
తనఁముడనంగ బాహుబలదర్పమునన్ బలరామమూర్తివై
తనరినవేల్పు వీవె కద దా...

76

చ. సురలు నుతింపఁగాఁ ద్రిపురసుందరులన్ వరియింప బుద్ధహ
పరయఁగఁ దాల్చి తీవు త్రిపురాసురకోటి డహించునప్పు డా
హరునకుఁ దోడుగా వరశరాసనబాణముఖోగ్రసాధనో
త్కర మొనరించి తీవెకద దా...

77

ఉ. సంకరదుర్గమై దురితసంకుల మైనజగంబుఁ జూచి న
రవ్వంకషలీల నుత్తమతురంగము నెక్కి కరాసిఁబూని వీ
రాంకవిలాసమొప్పఁ గలికాకృతి సజ్జనకోటికిన్ నిరా
తంక మొనర్చె దీవె కద దా...

78

చ. మనమున నూహపోహలు మర్వకమున్నె కఘాదిరోగముల్
దనువుననంటి మేనిబిగి దప్పకమున్నె ననుండుమోక్షసా
ధన మొనరింపఁగావలయుఁ దత్త్వవిచారము మానియుండుట
త్తనువునకున్ విరోధమిది దా...

79

చ. ముదమున కాటపట్టు భవమోహమనద్విరదాంకుశంబు సం
పదలకొటారు కోరుకులపంట పరంబున కాది వైరుల
న్నదనజయించుత్రోవ విపదబిడ్డి నావ గదా సదాభవ
త్సగమలనామసంస్మరణ దా...

80

చ. దురితలతానుసారి భవదుఃఖకదంబము రామనామ భీ
కరతరహేతిచేఁ దెగి వకావకలై చనకుండ నేర్చునే
దరికొని మండుచుండు శిఖి దార్కొనినన్ శలభాదికీటకో
త్కరము విలీనమై చనదె దా...

81

చ. హరిపదభక్తి నింద్రియజయాన్వితం దుత్తముఁ డింద్రియంబుల
స్మరగక నిల్పనూఁదినను మధ్యముఁ డింద్రియపారవశ్యుడై
పరఁగినచో నికృష్టుఁ డని పల్కఁగ దుర్మతి నైన నన్ను నా
దరమున నెట్లుకాచెదవో దా...

82

చ. వనకరి చిక్కె మైనసకు వాచవికిం జెడిపోయె మీను తా
వినికికిఁ జిక్కెఁ జిల్వకనువేఁదులుఁ జెందను లేళ్లు తావిలో
మనికి నశించెఁ దేటి తరమా యిరుమూఁటినిగెల్వ నైదుసా
ధనముల నీవెకావఁ దగు దా...

83

చ. కరములు మీకుమ్రొక్కులిడఁ గన్నులు మిమ్మునెచూడఁ జిహ్వా మీ
స్మరణఁదనర్ప వీనులు భవత్కథలన్ వినుచుండ నాస మీ
యలుతను బెట్టుపూసరుల కాసకొనం బరమార్థసాధనా
త్కర మది చేయవే కృపను దా...

84

చ. చిరతరభక్తి నొక్కతులసీదళ మర్పణసేయువాఁడు ఖే
చరగరుడోరగప్రముఖసంఘములో వెలుఁగున్ సదాభవ
త్స్ఫురదరవిందపాదములఁ బూజ లొనర్చినవారికెల్లఁ ద
త్పర మఱచేతిధాత్రిగద దా...

85

ఉ. భానుఁడు తూర్పునందుఁ గనుపట్టినఁ బావకచంఝ తేజముల్
హీనతఁజెందినట్లు జగదేకవిరాజితమైన నీసన
ధ్యానము సేయుచున్నఁ బరదైవమరీచు లడంగకుండునే
దానవగర్వనిర్గళన దా...

86

ఉ. నీమహనీయత త్వరసనిర్ణయ బోధకథామృతాబ్ధిలోఁ
దామును గ్రుంకులాడక వృథా తనుకష్టముఁజెంది మానవుం
డీ మహిలోకతీర్థముల నెల్ల మునింగిన దుర్వికార హృ
త్తామసపంకముల్ విడునె దా ..

87

ఉ. కాంచనవస్తుసంకలితకల్మష మగ్నిపుటంబు వెట్టి నా
రించినరీతి నాత్మ నిగిడించినదుష్కర దుర్మలత్రయం
బంచితభక్తియోగదహనార్చిఁ దగుల్పక పాయనే కన
త్కాంచనకుండలాభరణ దా...

88

ఉ. నీసతి పెక్కుకల్ము లిడ నేర్పరి లోక మకల్మషంబుగా
నీసుత సేయు పావనము నిర్మితకార్యధురీణదత్తుడై
నీసుతుఁ డిచ్చువాయువులు నిన్ను భజించినఁ గల్గకుండునే
దాసుల కీప్సిత్కారములు దా...

89

ఉ. వారిజపత్రిమం నిడినవారివిధంబున వర్తసేయమం
దారయ రొంపిలోనఁ దనువంటని కుమ్మరపువ్వురీతి సం
సారమునన్ మెలంగుచు విచారగుడై పరమొందుఁగాదె స
త్కార మెఱింగి మానవుఁడు దా...

90

ఉ. ఎక్కడితల్లిదండ్రు సుతు లెక్కడివారు కళత్రశాంధవం
బెక్కడ జీవుఁ డెట్టితను వెత్తినఁ బుట్టుచుఁ బోవుచున్నవాఁ
డొక్కఁడె పాపపుణ్యఫలమొందిన నొక్కఁడె కానరాఁడు వే
తొక్కఁడు వెంటనంటి భవ మొల్లనయా కృపఁజూడవయ్య నీ
తక్కరిమాయలం దిడక దా...

91

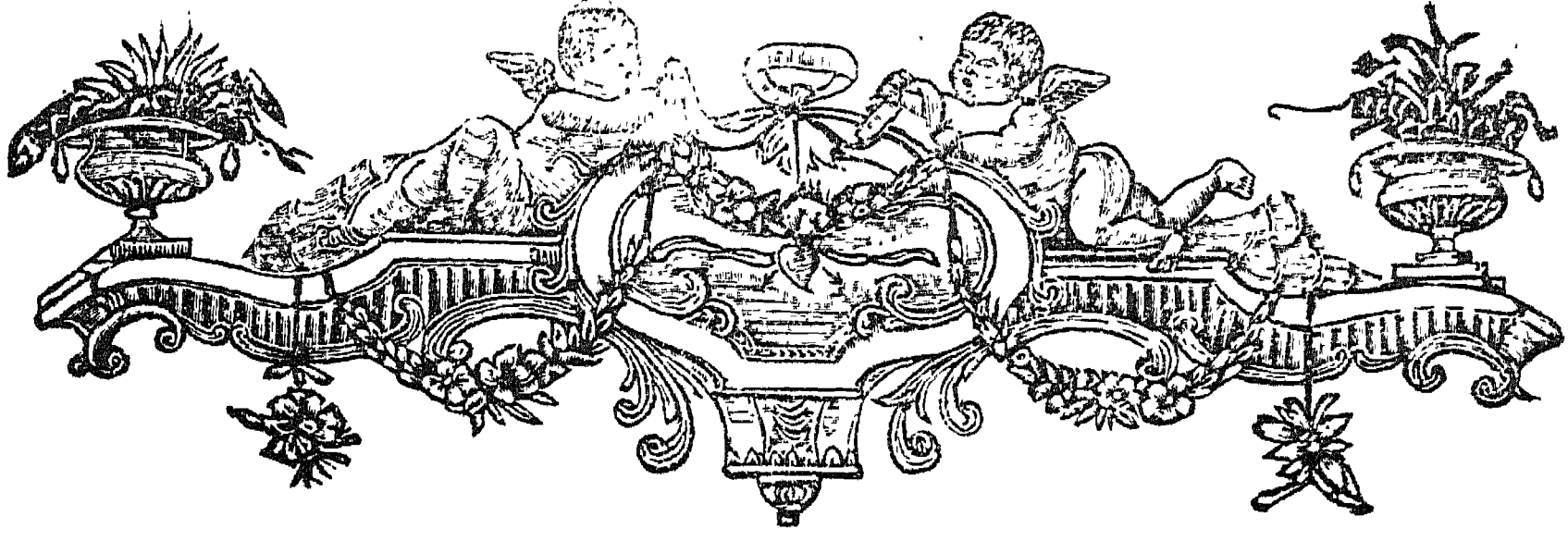
చ. దొరసినకాయముల్ ముదిమితోఁచినఁజూచి ప్రభుత్వము ల్నియల్
మెలుపులుగాఁగఁజూచి మఱి మేదినిలోఁ దమతోడివాగు ముం
దరుగుటఁజూచిచూచి తెగునాయు వెలుంగక మోహపాశము
ల్లలుగనివారికేమిగతి దా...

92

ఉ. జీవన మింకఁ బంకమునఁ జిక్కినమీను చలింపకెంతయుం
దావున నిల్చి జీవనమె తద్దయుఁ గోరువిధంబు చొప్పడం
దావలమైనఁ గాని గుఱి దప్పనివాఁడు తరించువాడయా
తావకభక్తియోగమున దా...

93

- చ. సరసునిమానసంబును రసజ్ఞుఁ డెఱుంగును ముష్కరాధముం
డెఱిగి గ్రహించువాఁడె కొల నేకనివాసముగాఁగ దర్దురం
బరయఁగ నేర్పు నెట్లు వికచాబ్జమరంసరసైకసౌరభో
త్కరము మిళింద మొందుక్రియ దా... 94
- ఉ. నోచినతల్లిదండ్రుకిఁ దనూభవుఁ డొక్కఁడె చాలు మేటి చే
చాచనివాఁడు వేటొకఁడు చాచిన లే దన కిచ్చువాఁడు నో
రాచి నిజంబకాని పలు కాడనివాఁడు రణంబులోనమేన్
దాచనివాఁడు భద్రగిరి దా... 95
- ఉ. శ్రీయుతజానకీరమణ చిన్మయరూపరమేశ రామ నా
రాయణ పాహిపాహి యని ప్రస్తుతిఁ జేసితి నామనంబునం
బాయక కిల్బిషవ్రజవిపాటనమందఁగఁ జేసినత్కళా
దాయిఫలంబు నా కియవె దా... 96
- ఉ. ఎంతటిపుణ్యమో శబరియెంగిలిఁ గొంటివి వింతగాదె నీ
మంతన మెట్టిదోయుడుతమైని గరాగ్రనఖాంకురంబులన్
సంతనమందఁ జేసితివి సత్కులజన్మము లేమి లెక్క వే
దాంతముగాదె నీమహిమ దా... 97
- చ. భ్రమరము కీటకంబుఁగొని పాల్పడి ఝాంకరణోపకారియై
భ్రమరముగా నొనర్చునని పల్కుటఁజేసి భవాదిదుఃఖసం
తమన మెడల్చి భక్తిసహితంబుగ జీవుని విశ్వరూపత
త్త్వమున ధరించు టేమరుదు దా... 98
- చ. తనువులుపూచి కాయలగుఁ దత్కుసుమంబులు పూజగా భవ
చ్ఛరణము సోకి దాసులకు సారము లౌ ధనధాన్యరాసులై
కరిభటఘోటకాంబరనికాయము లై విరజానదీసము
త్తరణ మొనర్చుఁ జిత్రమిది దా... 99
- ఉ. పట్టితి భట్టరార్యగురుపాదము లిమ్మెయి నూర్ధ్వపుండ్రముం
బెట్టితి మంత్రరాజ మొడిఁబెట్టితి నయ్యమకింకరాళికిం
గట్టితి బొమ్మ మీచరణకంజములందుఁ దలంపువెట్టి పోఁ
దట్టితిఁ బాపపుంజముల దా... 100
- ఉ. అల్లన లింగమంత్రిసుతుఁ డత్రిజగోత్రజుఁ డాదిశాఖి కం
చెర్లకులోద్భవుం డనఁ బ్రసిద్ధుఁడనై భవదంకితంబుగా
నెల్లకపుల్ నుతింప రచియించితి గోపకవీంద్రుఁడన్ జగ
ద్వల్లభ నీకు దాసుఁడను దా... 101

శ్రీ రస్తు.

వృషాధిపశతకము

గురులింగమూర్తిసువిశేషమహాజ్వలకీర్తి సత్క్రియో
ద్యోగకళాప్రపూర్తి యవధూతపునర్భవజూర్తి పాలితా
భ్యాగతసంశ్రితార్థికవిపండితగాయకచక్రవర్తి దే
వా! గతి నీవె మాకు బసవా! బసవా! బసవా! వృషాధిపా!

చ. ప్రమథవిలోల భక్తపరిపాల ధురంధరశీల సంతతా
స్తమితసమస్తదేహగుణజాల! సుఖప్రదలీల లింగజం
గమమహిమానుపాల గతకాల సమంచితనాదమూల దే
వ మము భరింపుమయ్య బసవా...

2

ఉ. అప్రతిమప్రతాప సముదంచితనాదకళాకలాప దీ
ప్తప్రమథస్వరూప శివభక్తగణాత్మగతప్రదీప ధూ
తప్రబలేక్షుచాప విగతప్రకటాఖిలపాద లింగత
త్వప్రస నీవె దిక్కు బసవా...

3

ఉ. భక్తిరసాభిషిక్త భవపాశవితానవిముక్త జంగమా
సక్త దయాభిషిక్త తనుసంగతసౌఖ్యవిరక్త సంతతో
ద్యుక్తగుణానురక్త పరితోషితభక్త శివైక్యయుక్త ప్ర
వ్యక్తమ నీవె దిక్కు బసవా...

4

ఉ. శత్రులతాలవిత్ర గుణజైత్ర భవాబ్ధివహిత్ర జంగమ
క్షేత్రవిచిత్రసూత్ర బుధగీతచరిత్ర శిలాదపుత్ర స
త్పాత్ర విశుద్ధగాత్ర శివభక్తికళత్ర శరణ్య మయ్య భా
స్వత్త్రిజగత్పవిత్ర బసవా...

5

- ఉ. త్ర్యక్షసదృక్ష సంచితదయాక్ష శివాత్మకదీక్ష సత్ప్రసా
దాక్ష ప్రతాపశిక్షితమహాప్రతిపక్ష మహాక్ష భూరిక
ర్మక్షయదక్ష జంగమసమక్షమ భక్తిపరోక్ష లింగ త
త్త్వక్షమ నీవె దిక్కు బసవా... 6
- ఉ. అక్షయభక్తిపక్ష బసవాక్షః సాతకకల్పవృక్ష గు
ద్రాక్షవిభూతివక్ష ఫలితార్థముముక్ష శివప్రయుక్తఫా
లాక్ష కృపాసమంచితకలాక్ష శుభాశుభపాశమోక్ష త
త్త్వక్షమ నీవె దిక్కు బసవా... 7
- ఉ. ఆర్యవిత్తానవర్య భువనాధికిశౌర్య యుదాత్తసత్ప్రదా
ఛార్య యవ్యవీర్య బుధసన్నతచర్య విశేషభక్తితా
త్పర్య వివేకధుర్య పరిపాలితతుర్యశరణ్యమయ్య దు
ర్వార్యయనూనధైర్య బసవా... 8
- ఉ. తజ్జతప్రతిజ్ఞ యుచితప్రమథానుగతజ్ఞ సమదై
వజ్ఞ కళావిధిజ్ఞ బలవచ్చివభక్తిమనోజ్ఞ ధూతశా
స్త్రజ్ఞ సునాదపూరితరసజ్ఞ తృణీకృతపంచయజ్ఞ స
ర్వజ్ఞ శరణ్య మయ్య బసవా... 9
- ఉ. క్షీణజనప్రమాణ యసిక్పత్తకుయంత్రకఘోణ జంగమ
ప్రాణ వినిర్జితప్రసవబాణ సమంచితభక్తియోగసం
త్రాణ కళాప్రవీణ శివధర్మరహస్యధురీణ దత్తని
ర్వాణ శరణ్య మయ్య బసవా... 10
- ఉ. గానరసప్రవీణ గతకాలవితాన సమస్తభక్త స
న్మాన మహాకుశీన యసమానచరాచరరూపభేదసం
ధాన జితాభిమాన తనుధర్మవిహీన మహాప్రధాన దే
వా ననుఁ గావుమయ్య బసవా... 11
- ఉ. లింగమయాంతరంగ గురులింగ పదాంబుజభృంగ సత్ప్రసా
దాంగ కృపాపరిస్ఫురదపాంగ విముక్తభుజంగ జంగమో
త్తుంగ జితాభిషంగ గతమమ్మతిభంగ మదీయలింగ నీ
వంగడ మేఁజుమయ్య బసవా... 12
- ఉ. ఉత్తమభక్తివృత్త భజనోత్సుకచిత్త యుదాత్తచిత్సుఖా
యత్తక్రియాప్రమత్త నిఖిలాగమవేత్త గుణోపయుక్త స
ద్వృత్త ప్రసాదభోగసముదీర్ఘవిశేషసుఖప్రమత్త భా
స్వత్తమ నీవె దిక్కు బసవా... 13

ఉ. దేహజ్వలై రివాహ శివదీపితదేహ సుఖప్రవాహ ని
 ఠోహ వినమ్రసంయమిసమూహ లసద్గుణగేహ సంతోహో
 త్సాహ నిరీహ జంగమవితానదయావిహితావగాహ ని
 ర్వాహమ నీవె దిక్కు బసవా...

ఉ. న్యాసఫలానివాస దరహాసముఖప్రతిభాన దక్షై
లాస విశేషజంగమవిలాస శివై క్యసమాస నిర్జితా
యాస సమస్తభక్తహృదమాంబుజనిత్యనివాస ధిక్కుత
వ్యాస శరణ్యమయ్య బసవా...

ఉ. రాగపరోపభోగ గతరాగ విధూతభవాదిరోగ ని
ర్యాగ మహానురాగ బహిరంతరనిష్ఠితయోగ సత్త్రి-యో
ద్యోగ యకర్మయోగ శివయోగ సమగ్రసుఖాతిభోగ దే
వా గతినీవే మాకు బసవా....

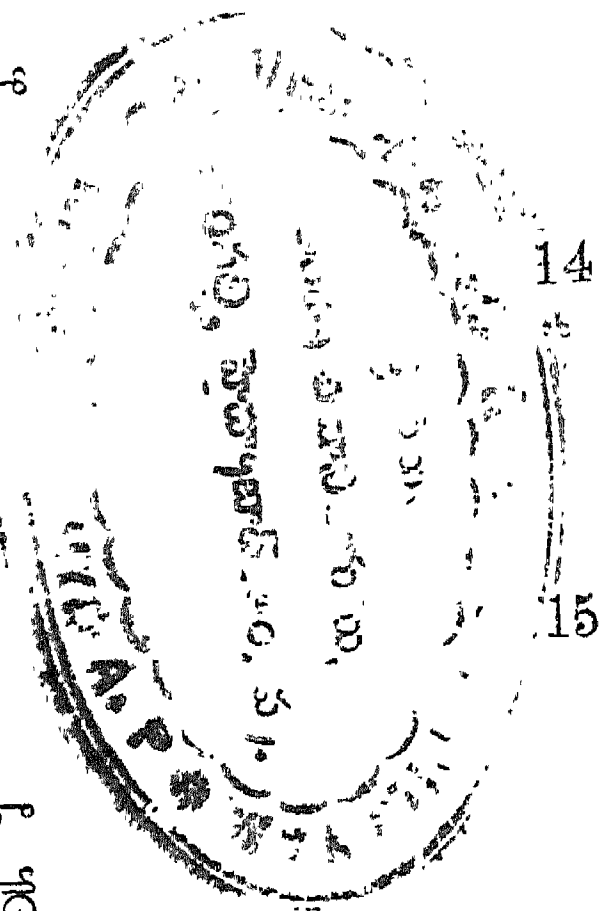
ఉ. శీలలతాలవాల యవశిష్టభవప్రతికూల లాలితో
తాల గుణానుకూల శివధర్మమతప్రతిపాల నిత్యస
త్తీల యశోవిశాల చరలింగసుఖోదయకాల జియ్య దే
వా లలిఁ బ్రోవుమయ్య బసవా...

ఉ. కామితభక్తిభామ గత-కామ మహాగణసార్వభౌమ ని
స్సీనుయశోభిరామ సవిశేషవిముక్తిలలామ సద్గుణ
స్తోమ శివైక్యధామ సుఖదుఃఖవిరామ ప్రమోదనీమ దే
వా మముఁ గావు మయ్య బసవా...

ఉ. సాధితజన్మబాధ గతసర్వనిషేధ ♦ హతాపరాధ ము
 ర్బోధకశావిరోధ పరిపూషిత శాంభవవేధవర్జిత
 క్రోధనిరాకృతాఖిలవిరోధ శివైక్యసుబోధ యీభవ
 వ్యాధికి నీవె మందు బసవా...

ఉ. శ్రీవిలసత్ప్రభావ * ప్రవిశిష్టపరాజితయన్యదే వ స
ద్భావయుతస్వభావ శివతత్త్వవిశిష్టమహానుభావ యం
హోవనదావ పాలితమహోద్ధతశ్చైవ విభుండ వీన దే
వా పరదానశీల బసవా...

ఉ. ఆస్య సమర్పితాఖిల పురాతనభక్తగణానువేద్య సం
పాద్యగుణానవద్య యనుభావశివాంకితగద్యపద్య ని
ర్భేద్యగణైకవేద్య యురరీకృతవాద్య భవాదిరోగన
ద్యైద్య శరణ్య మయ్య బసవా...

- ఉ. నాదకళావిసోద యభినందితవేద హృతాపవాద సం
పాదితభక్తిమోద బుధవందితపాద చిరప్రమోద యా
స్వాదితసుప్రసాద యవిషాద శిలానుతావిభేద దే
వా దయః జూడు మయ్య బసవా... 22
- ఉ. కాయగుణావిధేయ జితకాయ విసమ్రజగన్ని కాయ యా
మ్నాయవచాప్రమేయ యసమానసమంచితగేయ భక్తిధౌ
రేయ సదానపాయ సుచరిత్ర సహాయ జితాంతకాయ దే
వా యొడయండ వీన బసవా... 23
- ఉ. స్వీకృతభక్తలోక యవశీకృత కర్మశవావధూక యూ
రీకృతసద్వివేక యురరీకృతజంగమభక్తిశూక దూ
రీకృతదుష్టపాక యధరీకృతవేదవిరుద్ధబౌద్ధచా
ర్వాక శరణ్య మయ్య బసవా... 24
- ఉ. నిత్య యుదాత్తసత్య యతనిశ్చలజంగమభృత్య సజ్జన
స్తుత్య కృపాకటాక్షపరిశోభితచైత్య మహిష్టభక్తి సం
గత్యభిరామసత్య గురుకార్యపరాయణకృత్య వర్జిత
వ్రాత్య శరణ్యమయ్య బసవా... 25
- ఉ. ధన్య మహావదాన్య గతదైన్య విధూతజఘన్య భక్తిచై
తన్య గుణైకమాన్య హతదర్పకసైన్య నిరస్తమాతృకా
స్తన్య జితారిఘోరభవజన్య శరణ్యము చిత్సుఖాత్మభా
వన్య శరణ్య మయ్య బసవా... 26
- ఉ. చర్వితశృంగిగర్వ గుణసంపదఖర్వ యపూర్వగీతగాం
ధర్వ దిగంతపూర్ణసముదాత్తయశఃకృతకర్ణపర్వ యం
తర్వినివిష్టశర్వ విదితస్ఫురణాంచిత *దర్వకావుమో
పర్వఘనప్రపాద బసవా... 27
- ఉ. ఖ్యాతదయాభిజాత విపదంబుధిపోత యజాతతత్త్వని
ర్జేత విసీతభక్తిపరిణేత మనోరథదాత జంగమ
స్తోత ముముక్షుగీత పరిశోభితనీతినమేత సద్గుణ
వ్రాత శరణ్యమయ్య బసవా... 28
- ఉ. మారమదాపహార సుకుమారశరీర గణప్రసాదవి
స్తార వృషావతార సముదారవిహార *సమద్దయాపరి
ష్కార శుభప్రకార యవికార మహాజగదేకవీర దు
ర్వార శరణ్యమయ్య బసవా... 29

ఉ. దేశికజన్మదేశ యవిదేశయనావృతపాశ సంహృత
క్షేశ మహాప్రకాశ కృతకిల్బిషనాశ దయానివేశ నం
దీశనికాశ జంగమసమీహితకారిగుణానకాశ దే
వా శరణ్యమయ్య బసవా... 30

ఉ. ఉద్ధతభ క్తవృద్ధ వినుతోత్తమసిద్ధ పరీతజంగమ
శ్రద్ధ సదాత్మశుద్ధ గుణరాజసమృద్ధ విముక్తపాశస
న్నద్ధ మహాప్రసిద్ధ యగుణత్రయబద్ధ శరణ్యమయ్య భా
స్వద్ధతచిత్ప్రబు బసవా... 31

ఉ. నందితభ క్తబృంద యవినాశిరదాంశుముఖారవింద *సా
నంద విసీతికంద కరుణామకరందరసోపలాలిత
స్కంద యుదాత్తభ క్తితరుకంద యశోజితకుంద నాకరా
డ్వందిత నీవె దిక్కు బసవా... 32

ఉ. తౌల్యసరాయణాత్మగుణతౌల్య యమూల్య సదోపయుక్తని
ర్మాల విసీతికల్య యసమానదయారసకుల్య నిత్యనై
ర్మల్య యమూల్య దుష్టజనమానసశల్య పదాబ్జలబ్ధకై
వల్య శరణ్య మయ్య బసవా... 33

చ. గురుపద పక్మసద్మ యవికుంతితజంగమశీలఖేల సు
స్థిరమృగః పాదమోద సముదీర్ణవిశేషమహత్వతత్త్వ ని
ర్భరభుజశౌర్యధుర్య పరిరంభితభక్తికళత్రగోత్ర మ
ద్వరద శరణ్య మయ్య బసవా... 34

చ. భువనహితార్థీర్థ భవభూరుహశాతకుఠారధార గౌ
రవసముదాత్తవృత్త యనురాగరసామృత సారపూర శాం
భవమయవేనబోధ శివభక్తహృదబ్జవికాసభాస దే
వ వరద కావుమయ్య బసవా... 35

చ. వినుతనవీనగానగుణవిశ్రుతభక్తవిధేయకాయ య
త్యనుసమగణ్యపుణ్య నయనాంచల♦మారభవోపతాప స
ద్వినయవికాసభాస సముదీర్ణశివైకసుఖైకపాక దే
వ నను భరింపుమయ్య బసవా... 36

ఉ. అంచితభక్తియుక్త యసహాయవిశృంఖలవీరపూర ని
శృంచలశైవభావ శ్రితజంగమపాదకిరీటకూట హృ
త్సంచితసత్త్వతత్త్వ దురితప్రజశైలకదంబశంబ ని
ర్వంచన నీవెదిక్కు బసవా... 37

- ఉ. నిర్గతధర్మకర్మ యవినీతపునర్భవయంత్రతంత్ర దు
 ర్నార్గవిహీనమూన గుణమాన్య మహావృష*సామ్య సామ్యష
 డ్వర్గవిరక్తసక్త మనడంబరవర్జితవేషభూష నీ
 వర్గము నేజుమయ్య బసవా... 38
- చ. సరసవచస్కు నిర్మలయశస్కు శివైక్యమనస్కు భక్తహృ
 త్సరసిజగేహ క్లప్తభవదాహ దయాపరివాహ చిత్సుఖో
 త్తరనిజశిల్పభక్తపరతల్ప మహావృషకల్ప మన్ననో
 వరద శరణ్య మయ్య బసవా... 39
- చ. హరసమసౌఖ్య యాదివృషభాఖ్య పురాతనముఖ్య తత్త్వవి
 త్పరిషదుపాస్య వీతగుణదాస్యత్రిలోకనమస్య తార్కికో
 త్కరజయశౌండ దీర్ఘభుజదండ మహాగుణషండ మన్ననో
 వరద శరణ్య మయ్య బసవా... 40
- చ. వరగుణదీప్ర భక్తజనవప్ర తృణీకృతవిప్ర తాత్త్వికాం
 కురపదపద్మ భక్తిరసగుంభ నిరాకృతదంభ సద్గుణ
 స్ఫురితవిశిష్ట శాంతగుణపుష్ట నిరస్తనికృష్ట మన్ననో
 వరద శరణ్య మయ్య బసవా... 41
- ఉ. లింగనిరూఢ సంచితవిలీఢ పరాక్రమగౌఢ మానసా
 సంగివృషాంక నిర్గళితశంక నిరస్తకళంక సంతతా
 భంగురపుణ్య శీలమణిపణ్య త్రిలోకవరేణ్య దేవ నీ
 వంగడమేజుమయ్య బసవా... 42
- చ. ఉరుతరభాగ్య మన్నహితయోగ్య జగత్త్రయమృగ్యపాపసం
 హరణసమర్థ నమ్రచరితార్థ లసద్గుణసార్థ భావభా
 స్వరనయసాంద్ర కీర్తిజితచంద్ర వివర్జితతంద్ర మన్ననో
 వరద శరణ్య మయ్య బసవా... 43
- చ. విరచితశుద్ధసాశగనవీనమృదుస్వరమంద్రమధ్యతా
 గనుచిరదేశీమార్గమధురస్వరగీతసుధాతరంగిణీ
 తరలతరంగజాలసముదంచితకేళి విలోల సంగమే
 శ్వర శరణయ్య నాకు బసవా... 44
- చ. అసమవదాన్యమాన్య ప్రణుతార్యయవార్య రసజ్ఞ తజ్ఞ దు
 ర్వ్యసనవిదూర శూర గణవంద్య యనింద్య యమాఢ్య యాఢ్యభ
 క్తిసుఖసమృద్ధ వృద్ధ చిరదీప్తిపవిత్రచరిత్రపాత్ర నా
 వసిగని ప్రోవుమయ్య బసవా... 45

చ. అసమశీరీముఖస్ఫురదహంకృతికర్తనకర్మకర్మతా
భ్యసనధురీణవిభ్రమ గణాధిపపాదసరోజసంతత
ప్రస్మమరసౌభోయమకరండకసిక్తవనక్రియాకళా
వ్యసన శరణ్యమయ్య బసవా...

45

చ. అసదృశవిస్ఫురద్గుణవృగంచల కల్పితస్పష్టిపాల న
గ్రసనకళాకలాప ఘనకౌశలభేలన లింగమూర్తి మా
నసకలనావశీకరణ నైపుణ తత్పరశీల జంగమ
శ్వసన శతణ్యమయ్య బసవా...

47

చ. ప్రమథగణాధినాథ సముపాసనభాసురపార్వతీమనో
రమరమణీయహృత్కమలరాజితనవ్యపతంగ సౌరభ
భ్రమరవిలోలతామధుకరాయితదివ్యశరీర సత్ప్రభా
వ మహిత నీవె దిక్కు బసవా...

48

ఉ. కందళితాత్మయంత్రితవికర్తనశీల మరీచిమన్మనో
మందవిహారవిస్ఫురితమధ్యమమాన చిద్రంబకేందుని
వ్యందసుధారసానుభవ సంతతదివ్యశరీర యోగిరా
డ్వందిత నీవె దిక్కు బసవా...

49

ఉ. ఖ్యాతయశఃప్రపూరితజగత్త్రితయాయ నమోనమో మహా
పాతకసూతకఘ్న పదపశ్చయుగాయ నమోనమో సము
ద్ద్యోతవృషాయ తే యనుచు నుత్సుకతన్ బ్రణుతింతు సంయమి
వ్రాతశరణ్యమయ్య బసవా...

50

ఉ. ఆప్తగణప్రవిష్టసకలార్తిహారాయ నమోనమో సుఖా
వాప్తికరస్మితాంచితకటాక్షగయాయ నమోనమో సము
ద్దీప్తగుణాయ తే యనుచు దీనగణిన్ బ్రణుతింతు నిన్ను ని
ర్వాప్తప్రజగత్ప్రపంచ బసవా...

51

ఉ. కల్పితలింగజంగమసుఖస్ఫురణాయ నమోనమో యసం
కల్పవికల్పమార్గకథితప్రథితాయ నమోనమో గుణా
కల్పవరాయ తే యనుచు శౌరవలీల నుతింతు నిన్ను స
స్వల్పతరప్రభావ బసవా...

52

ఉ. తరితదుష్కృతాయ భవతాపనికృంతనకల్మషాయ భ
క్త్యుర్జితమానసాయ సుగుణోత్తమరత్నకరండకాయ తే
యార్జితసత్క్రియాయ సదయాయ నమోయని సన్నుతింతు నా
వర్జితభక్తలోక బసవా...

53

- ఉ. చూర్జితమన్మథాయ పరిశోభితభస్మవిలేపనాయ సం
పూర్ణమనోరథాయ గతపూర్వభవాశ్రితనర్తనాయ తే
వర్ణనిరాసకాయ సశివాయ నమో యని సతతంబు ని
న్వర్ణన సేయువాడ బసవా... 54
- ఉ. హృన్నలినే స్మరామి భవదీయపదద్వితయం భవాటన
స్విన్నతనుశ్రమాపహ మశేషజగత్ప్రణతం మదీశ ని
ష్పన్న డయానిధే యనుచు సంస్కృతభాష నుతింతు నిన్ను వి
ద్వన్నతనామధేయ బసవా... 55
- చ. పరమనె యన్నెయాండవనె పన్నగతానె యనాథనాథనే
పెరియవనే పుళిందవనె పేరుడయానె పిరానె యప్పనే
తరిమురియయ్యనే యనుచు ద్రావిడభాష నుతింతు మన్ననో
వర కరుణావిధేయ బసవా... 56
- చ. హసుళెయరెన్నరక్షి సువుదారయలెన్న వనీతనెందుమ
న్ని సువుదు నిమ్మడింగెరగ నిమ్మప్రసాదియె నిమ్మదాత్మవే
కసిగతి యంచు భక్తి నిమగ్నడభాష నుతింతు షడ్గుణ
శ్వసన పురాతనాత్మ బసవా... 57
- ఉ. దేవపరీతు మ్హిచగురు దేవమణూరుతరీతు మ్హిచగో
సావితరీతుమ్హిచతుమచాచప్రసాదమ్హిచకృపాకరా
హేవరదా యటంచు నుతియించెన నిన్ను ను నారెభాస దే
వా వినుతార్యలీల బసవా... 58
- చ. అనయముఁ జేతులందు భవదంఘ్రిసరోజయుగం నమామి నె
మ్మనమున సంస్మరామి యనుమాటల నివరివస్కరోమ్యహ
మ్మనుచు మణిప్రవాళమున నంకన సేయుదు భక్తలోక హృ
ద్వనజవిహారలోల బసవా... 59
- చ. అరళుగిరిప్రసాదముదయానె భవద్గుణవర్ణసల్పి నా
కొరువనినేస్మరామి సురయేశ్వరు రేగణవర్యయంచు ని
ట్లరుదుమణిప్రవాళమున నంకనసేయుచు నిన్ను మన్ననో
వరకరుణావిధేయ బసవా... 60
- ఉ. వాయువువొందు యీవిగతవావ అమాపరహంబభౌ (?)
న్యాయవిధేయమీశతరి యన్యనబాణుకళాభిదంచువా
గ్దేయమణిప్రవాళమునఁ దెల్లము నిన్ను నలంకరింతు దే
వా యమిబృందవంద్య బసవా... 61

చ. బలుపొడతొలు చీతెయును పాపపెనల్ గిలుపారుకన్న వె
నైలతలఁజేదుకుత్తుకయు నిండినవేలుపుటేలు పల్లుపూ
సలు గల తేనిలెంక వని జానుఁదెరుంగున విన్నవించెదన్
వలపు మదిన్ వలిర్ప బసవా...

62

చ. (?) తిరువడిసెన్మునంబునను నేహృవయేశ్వర కింపరీయతా
బరికరితంబురాణి నినుబాహిరిఁబోలుటశాసితాహతా
మః నెగిన్లయంచునిను బ్రస్తుతిసేయుదుఁ బెక్కుభాషలన్
వరః వివేకశీల బసవా...

63

ఉ. (?) హామవెదామహాసదినంఘ్రియుగభ్రమగొండుసద్గుణా
మాడువచ్చినబిడె సమగ్రనుతి త్వయిసత్కియన్ దగన్
గూడ మణిప్రవాళమునఁ గోరి నుతింతును సంచితార్థముల్
పాడిగ నివ్వటిల్ల బసవా...

64

ఉ. మద్ర గణాదిమద్ర వినిరూపితలింగ సుఖాదిసద్రయ
చ్చిద్ర దయాసముద్ర సవిశేషపరాక్రమవీరభద్ర య
క్షుద్రజనావలీభవనిఘాదనరౌద్ర సమస్తభక్తదే
వద్రమ నీవె దిక్కు బసవా...

65

చ. ఇహపరసిద్ధ సిద్ధవృషభేశ్వర ఈశ్వరభక్త భక్తహృ
ద్గహనవిలోక లోకహితకారణ కారణజన్మ జన్మదో
షహరణదక్ష దక్షరిపుసన్నిభ సన్నిభరూప రూపని
ర్వహన శరణ్య మయ్య బసవా...

66

ఉ. సన్నతజంగమాగమము స్వాతిజలంబులు భక్తనిమ్నగం
జెన్నుగ నీదుచూడ్కు లనుచిప్పల జొన్నలు ముత్తియంబులై
యున్న నొకయ్య యుగ్గు నియమొన్నతి నిల్వినధన్యు నిన్న శ
శ్వన్నతులన్ భజింతు బసవా...

67

ఉ. బల్లహునొద్ద నున్న చినుఁ బట్టణవీధులఁ జల్లలమ్ముచో
గొల్లతఁ జీరువాటి కడుఁగూర్చి మెయిన్ బసవా యనన్ భువిన్
ద్రెళ్లఁగనీకపట్టిన యతిసిరసర్వగతైకభావ మ
ద్వల్లభ నీవె దిక్కు బసవా...

68

ఉ. వేడినమిండజంగనుము వెక్కసమందఁగఁ దత్సభాస్థలి
న్నాడట నారివల్పొలువ నైజపుమానము దూలకుండఁగాఁ
బోడిమిఁ బట్టుపుట్టములు ప్రోవులు పెట్టినపుణ్యమూర్తి నీ
వాడఁజుమయ్య జియ్య బసవా...

69

చ. అరయఁగ సిద్ధరాము రజితాద్రిపయిన్ బసవాఖ్యునిన్నుఁ బే
రచులునజంగమాజ్ఞ మెయి నారయ నప్పుడు భక్తి పెంపుసాం
పరుదుగఁ బార్వతీశుహృదయాంబుజకర్ణిక సత్తమిల్లు భా
స్వరుఁ డగు నీవె దిక్కు బసవా...

70

ఉ. వర్ణవిహీనుఁ డంచు ద్విజవర్ణము దా గళమెత్తి పల్కుడున్
వర్ణములెల్లఁ జూడ శివనాగయగారికరంబులందు స
ద్వర్ణుఁ డితఁడనా నమృతధారలు చూపినభక్తిరూఢ నీ
వర్ణము నేజుమయ్య బసవా...

71

ఉ. బిజ్జలునర్థమంతయును బ్రీతిగ జంగమకోటి కిచ్చె నా
నజగతీశ్వరుం డడుగ నక్షయబండరు వాక్షణంబులో
నిజగమెల్ల జోద్యపడ నిచ్చినలింగసదర్థ నమ్ర వి
ద్వజ్జన నీవె దిక్కు బసవా...

72

చ. ఉపశివయోగనిద్రమయి నున్నతటిన్ ఫణిహారి యేఁగుడున్
మరచిచనంగ జంగమసమన్వితమై మునుబ్రాణమేగి యు
ధురగతి వారు నచ్చటయుఁ దోడ నెవచ్చిన జంగమాత్మ నీ
వరవుఁడ నే జుమయ్య బసవా...

73

ఉ. సంగయదేవుఁ డర్థి నొకజంగమమై చనుదెంచి వేడ ను
ప్పొంగి లలాటలోచనము భోరున నద్దమువట్టి చూపుడున్
జెంగి యన్మశ్యుఁ డై నశివుఁ జేకొని యార్చిన యప్రతర్క్య నీ
వంగడ మేజుమయ్య బసవా...

74

ఉ. కర్ణవతంసమీక పెనఁగన్ సతిచెక్కిలి వ్రేయుఁడున్ మహా
తూర్కతఁ జెంది జంగమము దోస్థల మెత్తిపసిండియాకు సం
పూర్ణనికృష్టభక్తిమెయిఁ బొల్పుగ నిచ్చిన నిష్ప్రపంచ నీ
వర్ణము నేజుమయ్య బసవా...

75

ఉ. శృంగిపురోగచూళిలవి శేషశంఖంబులు గూర్చి మండుచున్
బొంగి భుగిల్లుభుగ్గు రనుభూరివిషాగ్ని నిషాదు లార్తులై
చెంగి చనన్ శివార్పితము చేసి భుజించిననుప్రసాద నీ
వంగడ మేజుమయ్య బసవా...

76

ఉ. చిత్తజవైరివిక్రమముఁ జెప్పకు చెప్పకు త్రావ నోడి తా
గుత్తుక నిల్పెనంచుఁ గడుఁ గ్రూరతరం బగుకాలకూటమున్
గుత్తుకబంటి గ్రోలిన యకుంతితవిక్రమ చక్రవర్తి భా
స్వత్తమ నీవెదిక్కు బసవా...

77

ఉ. శంగెటిజున్న ముంగిటినిధానము పండినకల్పవల్లి ముం
గొంగున ముత్తయం బనఁగఁ గూర్చిమనంబునఁ దొంగలింపఁగా
జంగమకోటి కర్చనలుసల్పుచు నున్నయగణ్యపుణ్య నీ
వంగడ మేఁ జుమయ్య బసవా...

78

ఉ. భీమగజంబు డీకొనిన బిట్టరఁజంపుడు బిజ్జలేంద్రుఁ డు
ద్దామతఁ డక్కి మ్రొక్కుటయుఁ దత్కరి నెత్తినవిక్రమోద్ధతుం
డామడియాలుమాచనకు నగ్గల మైనమహానుభావ నా
స్వామిని వివె చిక్కు బసవా...

79

ఉ. శంక దలిర్ప నెంతయు వెసన్ బరదై వపతంగకోట్లకున్
బింకముతోడ ఫాలతటభీమవిలోచనవహ్ని నేర్చునా
శంకరదాసిదేవునకు సద్భటుఁ డంచు నుతించు నిన్ను నీ
వంకకుఁ ద్రిప్పమయ్య బసవా...

80

ఉ. ఏడులు నూటటంచు శ్రుతు లెన్నఁగ శ్రీగిరిమీఁద నాటునూ
తేడులు సంచరించు సకలేశ్వరదేవరమాదిరాజు నా
నేడలనూటుమన్న భువి నిష్ఠురకాలమహోగ్రదృష్టి క్రొ
వ్వాడులణంపు మయ్య బసవా...

81

ఉ. సూత్రము దిప్పి గొత్తె గుడిఁజొచ్చిన మిండఁనిజంపి సాక్షిగా
నోత్రిపురాంతకా యనుచు నోయని పిల్చిన యల్ల *సద్యశః
పాత్రుఁడు కిన్నరయ్యకును బ్రాణసఖుండగు నిన్నుఁగొల్తు దే
వాత్రిజగత్పవిత్ర బసవా...

82

ఉ. ఒక్కఁడె యద్రుఁడన్న శ్రుతులొల్ల క ప్రిలుపురాణభట్టులన్
వ్రక్కలుసేసి తత్తనువువావిరిలుబ్రువు గాఁగజూచునా
కక్కయగారిబిడ్డఁడనఁగా నుతికెక్కిననిన్నుఁ బూస్తు మ
ద్వాక్కలికాసమూహి బసవా...

83

ఉ. డంభమయాన్యదర్శనవిడంబనుఁ డప్టమదాపహారి యా
శుంభదుదాత్తకీర్తి యగుచోడలదేవరబాచిరాజు వి
స్రంభసఖుండ వీ వని ప్రశంస యొనర్తు జగత్ప్రపూత వి
శ్వంభర శంభుమూర్తి బసవా...

84

ఉ. దీప్రము నీమహామహిమ దివ్యము నీమహానీయవిక్రమం
బప్రతిమంబు నీచరిత మాద్యము నీనిజరూప మంచు న
ల్లప్రభుఁ డర్థితోడ నుపలాలన నేయఁగ నొప్పుచున్న దే
వా ప్రణుతింతు బసవా...

85

- ఉ. మేదురభక్తి నీశ్వరుడు మెచ్చంగ జిహ్వయె పల్లెరంబుగా
నాడటఁ బ్రాచియంబలి సమర్పణచేసి పొగడ్త కెక్కునా
మాదరచెన్నలింగము కుమారుడ నిన్నుభజింతు సంతతా
స్వాదిత సుప్రసాద బసవా... 86
- ఉ. బల్లిదుండై గణాధిపుల పాదజలంబులు కట్టెమోపుపైఁ
జల్లి కడానిగావుడును జంగమకోటికిఁ బంచియిచ్చుచున్
మొల్లపుభక్తిఁ బేర్కొనిన మోలిగమారయ కూర్చిబంట మ
వ్వల్లభ నీవె దిక్కు బసవా 87
- ఉ. భీకరువ్రతేత్రశిఖఁ బెద్దంగ జేయంగ మీభద్రును
ద్రోకగజంబునా నితరదేవతలకు బడఁదాఁకునుద్ధతుం
డాకలికేతబ్రహ్మయకు నర్మిలి భృత్యుడ నిన్నుఁ గొల్తు దే
వా కరుణించుమయ్య బసవా... 88
- చ. పసిగమెయిన్ *వృషాధిపుని ప్రాణము జంగమకోటి ప్రాణముల్
మసలక యెత్తుచున్ భువనమాన్య చరిత్రతఁ దేజరిల్లున
ముసిండిగ చొడరాయనికి మున్నిటిభృత్యుడ నిన్భజింతు న
న్వసిగొని ప్రోవుమయ్య బసవా... 89
- ఉ. ఎన్నంగజంగమంబుఁ దనయింటికి నెప్పుడు వచ్చునట్లు దాఁ
గన్నమువెట్టి తెచ్చి యధికంబగు నర్థము వానికిచ్చు నా
కన్నడబ్రహ్మ సంయమికి గాదిలిభృత్యుడ వై ననిన్ను శ
శ్వన్నతులన్ భరింతు బసవా... 90
- ఉ. ఆసురవృత్తిఁ జూపరుభయంపడి మ్రొక్కఁ బ్రసాదవహ్నిచే
భూసుగు లిడులన్నియును బొగ్గుల ప్రోకలు సేయుధూతసం
త్రాసుల బిబ్బబాచయల దాసి యనన్ విలసిల్లు సద్గుణా
వాస శరణ్యమయ్య బసవా... 91
- సుంకపుఁదైఁడి భక్తులకుఁ జూరలు విడ్వఁ బసిండిక్రాగులన్
శంకరుఁ బూటవెట్టి నరనాయకుచేతను మ్రొక్కుగొన్న యా
సుంకరబంకిదేవునకు సూనుడ వై నప్రసాది దేవ నీ
వంకకుఁ ద్రిప్పమయ్య బసవా... 92
- . దివ్యవిమానపంక్తి దివిఁ దేజరిలన్ రజతాద్రికిన్ జగ
త్రేవ్యముగాఁగ మున్ను దనచే మృతిఁ బొందు మృగాలి బుచ్చుసం
భావ్యుడు తెన్నబొమ్మయకుఁ బ్రాణసఖుండగు నిన్నుఁ గొల్తు దే
వా వ్యసనాదిదూర బసవా... 93

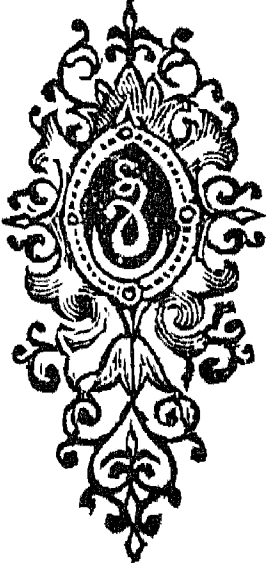
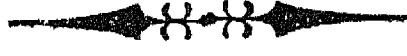
- ఉ. చెన్నగు పాణలింగరతిచేగ ప్రసాదము పుట్టినిల్లు న
త్యున్నత భక్తిసీమ శివయోగ సమగ్రత కల్మయైన మా
యన్నకు నాదిచెన్న బసవన్నకుఁ సద్గురుఁ డైనన్ని శ
శ్వన్నతులఁ భజింతుబసవా... 94
- చ. అడరఁగఁ గళ్ళుచేసి గుచిరాన్నము లాకట నందియిచ్చుచోఁ
గడిఁగడి నందుకొంచు నతి గాంక్షమెయిన్ శివుఁ డారగింపఁ గా
సడిసచుభక్తుఁ డాసురియ చౌడయగారిప్రసాది దేవ నీ
పడుగఁ జూమయ్య జియ్య బసవా... 95
- ఉ. జంగమ *మారగింపక విషంబును మీకు ననర్హమంచుఁ దా
ముంగల నారగించిన సముద్ధతభక్తియుతుండు సత్ప్రసా
దాంగుఁడు శృంగిబొప్పయకు నగ్గల మైనమహానుభావ నీ
వంగడ మేఁ జూమయ్య బసవా... 96
- చ. కొఱటరు లేత పత్తిరియు గొడ్డునఁబాలును రేయి జంగమం
బటిముటివేడినన్ బడసి యాక్షణమాత్రన యిచ్చినట్టి యా
మొఱటదవంక దేవునకు ముద్దుతనూజుడవైన నిన్ను నే
వఱుఁగఁ బ్రస్తుతింతు బసవా... 97
- చ. అనయము భక్తులీడ్యకు లటంచును వేదములాద్విజోత్తముల్
విన నుతియింపఁ గుక్కఁ జదివించినహాలిన హల్లికల్పిదే
వునకు ననుంగువాడ వని యుత్సుకతన్ నుతియింతు భక్తహృ
ద్వనజవిహారలోల బసవా... 98
- ఉ. భక్తునిమ్రుంగఁ జంప మును భర్గునకున్ జరుతొండనంబికిన్
యుక్తమెయంచు వారిపయి నొక్కట నుద్ధతి ఘంటవ్రేసి యు
ద్రిక్తనొప్పఁగా నలర దిట్టహాలాయుధు కట్టనంగ ప్ర
వ్యక్తమ నీవెదిక్కు బసవా... 99
- చ. ధరనుసులింగమూర్తి ధ్వజవండముగా నులగచ్చతోఁగ (?) శ్రీ
కరముగ భక్తికిం బడగఁగా శివుగర్భముఁ జొచ్చి పొల్పు మా
యరియమరాజగారి పరమాపుండ్ర వైనమహానుభావ నీ
వరపుండ నేజూమయ్య బసవా... 100
- ఉ. దండితవాది యై శివుడై దైవము గాకని కన్ను లిచ్చి తా
నిండుమనంబుతోడ నెడ నిద్దపుంగన్నులు దాల్చి పొల్పు మా
పండితమల్లికార్జునుఁడు ప్రస్తుతి నేయఁగ నేర్చు నిన్ను నె
వ్వండు నుతింప నేర్చు బసవా... 101

- చ. వసుమతిఁ బేరుకొన్న నరునత్తును మువ్వరి కూర్మిబంట పో
డనులసుతుండ తేరను నక్కినభృత్యుడ వీరలాదిగా
నెనఁగు మహానుభావులకు చెల్ల ననర్హశ్శమైనభక్తి నన్
న్వసిగొని ప్రోవుమయ్య బసవా... 102
- చ. బసవనిధానమా బసవభవ్యనిధి బసవామృతాంబుధి
బసవ మహానిధి బసవ భర్మగిరీ బసవామరద్రుమా
బసవ మహాబలీ బసవబండరునా బసవోల్లసన్నణి
వసిగని ప్రోవుమయ్య బసవా... 103
- ఉ. నాయొడయండ నావిభుడ నాహృదయేశ్వర నామనోరమా
నాయులువేల్పు నావరుడ నాగురులింగమ నాదుజంగమా
నాయధినాథ నావరడ నన్నుఁ గృపామతిఁ బ్రోవుమయ్య దే
వా యమిబృందవంద్య బసవా... 104
- ఉ. నోరికి వచ్చినట్టు నిను నూలువిధంబులఁ బ్రస్తుతింతు నే
నేరుతు నేరఁ బొమ్మనక నీపయి నొచ్చెము లేనిమచ్చికన్
గారవమంద మత్ప్రణతిఁ గైకొనఁగాఁ దగు గౌరవంబునన్
వారనికూర్చి పేర్చి బసవా... 105
- చ. బసవఁడు ప్రీతిఁ గైకొనియె భక్తిమెనున్ రచియించె సోముఁడున్
బసవపురాణ మంచు మునుఁ బ్రస్తుతిసేయుదు రట్లు గాన నీ
యసమదయాధురీణతకు నంకిలిపాటు ఘటిల్లకుండ నన్
బసఁ గొని ప్రోవుమయ్య బసవా... 106
- చ. (?) సురవరమల్ల మల్లలిత సూత్రసుధాంబుధి ఫేలఫేలసం
గరకలకంఠ కంఠమణి నాయకభీమ భుజంగ జంగమ
స్థిరతరనాథ నాథకనిధీకృత రూప విరూపసమ్మతా
వరకరుణాబ్ధి ప్రోవు బసవా... 107
- చ. సురవరపూజ్య పూజ్యగుణ శోభిత శోభిత రూప రూప వి
స్ఫురతర శీల శీలగణపుంగవ పుంగవ సత్త్వ సత్త్వసం
వరపరవాద వాదభయ వర్జితపాపవిచార చార గుణ
శ్వరసమ సీవె దిక్కు బసవా బసవా బసవా వృషాధిపా. 108
- చ. అకుటిల లింగజంగమ సమగ్రదయాకలిత ప్రసాది పా
లకురికి సోమనాథుఁ డతి తొల్యమునన్ బసవన్నదండనా
యకునకు *నొప్పనీకు నీశతక మర్పణచేసె ధరణబరించువా.
రికి వినువారికిఁ గలుగు శ్రీయును నాయువు భుక్తి ముక్తియున్. 109

శ్రీ రస్తు

సూర్యనారాయణశతకము

మత్సర్వసుపర్వసేవితములై డేమాంకలక్ష్యంబులై
ధామధ్వస్తసమస్తలోకనిబిడధ్వాంతంబులై మించునీ
రామాంఘ్రుల్ గొనియాడి వృత్తశతకగ్రంథంబు నీకింపుగాఁ
బ్రేమక గూర్చెనఁ జిత్తగింపు మెలమిన్ శ్రీసూర్యనారాయణా.

1

శా. భారద్వాజపవిత్రగోత్రజుడ విపశ్రేష్ఠవంశ్యుండ వి
ద్యారక్తుండ వరాహవేంకటనృసింహాఖ్యుండ సద్భక్తి నిం
పారం గొల్చుచు నీకు వృత్తశతకం బర్పింతు వాగ్దోషముల్
చేరఁ జూచి కృపన్ సహింపు మదిలో శ్రీసూ...

2

మ. అరయన్ బావస మైనయీశతకపద్యవ్రాత మాలించినన్
బరమప్రీతిఁ బఠించినన్ బుధులు నీపాదాంబుజధ్యాత లై
దురితధ్వాంతవిముక్తిఁ గాంచి శుభముల్ తోడ్పడి బ్రవర్తింప నీ
చిరకారుణ్యమతిన్ సుఖింతు రెపుడున్ శ్రీసూ...

3

మ. శ్రితసంపత్సుమవల్లి యశానరసవిల్లిన్ మల్లికార్జున
ల్లతికావేల్లి తసాలమూలకుసుమా రావత్పుర దేమని
ర్మితగేహంబునఁ బద్మినీముఖసతుల్ సేవింపు ధాత్రీసురా
ర్చితలీలాకృతి నొప్పు నిన్నుఁ దలఁతున్ శ్రీసూ...

4

శా. శ్రీమత్సర్వసముద్భవాదితనువుల్ చేకొంచు నెవ్వఁడు నా
నామాయల్ గనుపట్టి ముజ్జగములన్ గావించి రక్షాలయ
వ్యామోహంబున నొత్తొప్పునట్టి నిగమవ్యాధిఁ పాదాబ్జునిన్
బ్రేమక గగ్గొని సంస్మరింతు మదిలో శ్రీసూ...

5

శా. ఛాయాదిప్రియకాంతలన్ మధురభాషాలీలచేఁ దన్పుచున్
కాయం బుజ్జ్వలమై యుర్రుక్కుతపరిష్కారంబునై మించ లో
కాయాసంబు లణంచి దుర్మదబలవ్యాసంగిదై త్యోక్తరా
జేయస్ఫూర్తి నెసంగు నిన్నుఁ దలఁతున్ శ్రీసూ...

6

- శా. వేదప్రోక్తనమస్కృతు ల్సలుపుచున్ పృథ్వీసురు ల్మెచ్చి నీ
పాదాబ్జస్మరణైకనిత్యభజనాపారీణులై నిల్వఁగా
భేదంబు ల్తోలఁగించి వారలకు నుత్కృష్టాపవర్గం బవి
చ్ఛేదాసక్తి నొసంగు నిన్నుఁ దలఁతున్ శ్రీసూ... 7
- మ. అకలంకస్ఫటికంబు నూతనజపోద్యద్దీప్తి నాగంతుక
ప్రకటచ్ఛాయఁ ధరించినట్లు జలగోళం బొటఁ జంద్రుండు నీ
సకలోద్రంబులు దాల్చి షోడశకళాసంపూర్ణుడై ధ్వాంతమా
లిక లెల్లన్ బరిమార్పుచున్ దిరుఁగడే శ్రీసూ... 8
- మ. అవనిన్ భూసురవశ్యులవ్విధినిషేధాచారసంసక్తులై
సవనాది క్రియ లగ్నిహోత్రజపముల్ సంధ్యానమస్కారముల్
శివపూజాదికమున్ ఘటించి నిఖిలక్షేమంబు లర్థింపుచున్
శివరూపుండ వటంచు నెంతురు గదా ! శ్రీసూ... 9
- మ. భవదుద్రంబులు కాలవేగమున శుంభద్యోమభాగంబునన్
బవనోద్ధూతము లై ఘనంబు లగుచున్ బాటిల్లి నిర్ఘాతభై
రవరావంబు లెసంగ భూరిజలధారావృత్తి రక్షింపవే
నృవరు ల్మెచ్చఁగ సస్యపంక్తి నెచటన్ శ్రీసూ... 10
- శా. లోకాలోకము దాటి చండకిరణాలోక్యస్వకాయప్రభా
నీకం బొప్ప యనేకలోకతిమిరోన్మేషంబు వారించి య
స్తోకాసక్తి నశేషజంతుతతి నెంతో బ్రోచునిన్ జిత్తనా
భీకాభ్యంతరసీమ నిల్పి కొలుతున్ శ్రీసూ... 11
- మ. ఖనటత్వత్కరదీప్తమూర్తు లగుచున్ గన్పట్టుచంద్రాదులన్
గనుఁగొంచున్ గణకుల్ సుఖార్తిఫలసంధాతల్ గదా యంచు గొ
బ్బున నూహింతురు కూడునె భువనముల్ పుట్టించి రక్షించి త్రుం
చి నటించం గలకర్త వీవు గలుగన్ శ్రీసూ... 12
- మ. హరిపాదంబునఁ బుట్టి దేవనది పూతాకారయై తామహే
శ్వరమాళిన్ విహరించుచాడ్పునఁ జతుర్వక్త్రాననోత్థంబు లై
గిరు లై వేదము లాత్మమండలమునన్ గీర్తింపుచున్ నిల్వఁగా
సిరులన్ బెంపగుచున్న నిన్నుఁ దలఁతున్ శ్రీసూ... 13
- మ. అనలప్రాప్తనిజోచితాహుతులు నీకర్పించి బర్హిర్ముఖుల్
వెనువెంటన్ గొనియాడి బ్రహ్మమనిభావింపంగ వేటొక్కదే
వునిఁగై వల్యమొసంగుమంచుఁ గుజనవ్యూహంబుతోఁ గోరినన్
ఘనువారందఱు నవ్వకుండురెననున్ శ్రీసూ... 14

- మ. జలజిన్యాదినిజాంగనాముఖసరోజాతంబులం జెంది ని
శ్చలసారంగము లై'నచూపుల గృహసారంబు వర్షించి చం
చలభక్తోత్కరతాపపావకశిఖాసంఘంబుఁ జల్లార్పుచున్
జెలువొందన్ గనుపట్టునిన్ను గొలుతున్ శ్రీసూ... 15
- మ. స్వకళాచాతురి నైంద్రజాలికుఁడు నాసారంద్రమార్గావరో
ధకనాశంబులఁ గుంభసీరముఁ బలెన్ ధాత్రీజలం బెల్లది
వ్యకరౌఘంబునఁ బూని యభ్ర మయి యయ్యప్పన్ విసరించుచున్
వికృతు ల్మొన్ని వెలుంగు నిన్నుఁ గొలుతున్ శ్రీసూ... 16
- మ. హరిసక్తిన్ జనవృత్తిఁ గాంచి యరుణోద్యద్ధిప్తిఁ బెంపారి ని
ర్జరకోటుల్ జయశబ్దపూర్వకననుస్కారంబు లర్పింప యం
బరమార్గంబున నేగునీరథగతప్రస్థీతచక్రంబు ను
స్థిరతన్ మించు సుదర్శనంబుకరణిన్ శ్రీసూ... 17
- శా. రక్తశ్వేతవిసీలవర్ణములచే రంజిల్లు కాలత్రయ
వ్యక్తస్వాకృతి పంకజోదరపురార్యంభోరుహాక్షప్రభా
యుక్తిన్ దత్కృతవాసకాలమును దద్యోగంబుఁ దెల్పం గృహ
రిక్తస్వాంతముతోడఁ జూడఁదగునే శ్రీసూ... 18
- మ. జలకుంభాంతరసీమలందు నభముం జందాన జంతూత్కరో
జ్వలదంతఃకరణంబులన్ బ్రతినిధివ్యాపారమున్ జూపి పెం
పెలరన్ బ్రాణివితాన మై మునిమనోధ్యానార్హరూపంబు రం
జిలఁ గన్పట్టెడునీ కొనర్చెద నతుల్ శ్రీసూ... 19
- మ. త్రుటి యెనన్ జెడకుండ షష్టిఘటికాగుద్ధంబు లౌచున్ సము
త్కటవృత్తిన్ దినరాత్రముల్ సమము లై కల్పాంతపర్యంత మె
చ్చటఁ గానంబడు నెవ్విభుం డఖిలవిశ్వధ్యేయచిద్రూపుఁ డై
నిటలాక్షంబున మించు నీవు గలుగన్ శ్రీసూ... 20
- మ. జగతిన్ వార్షికవృష్టి నంకురతతిచ్ఛాయన్ జిక్కిరోన్నతిన్
జగము ల్గ్రక్కున నీపయిం బొడముచున్ వర్తింపుచున్నన్ జహీ
ర్ష గృశానుండు జలంబునంబలె నదృశ్యస్ఫూర్తి వాటింపుచో
నిగమంబుల్ దెలుపంగ శక్యమె నినున్ శ్రీసూ... 21
- మ. మునిదిగ్భర్తలు విష్ణుశంకరు లనం పూజ్యం డజుం డంబికా
వనజాతేక్షణయోగమాయాచరవ్రాతాగ్రగణ్యుండవీ
వనుచుంబల్కుచురాణశాస్త్రములు సత్యం బంచు నార్యుండు కో
రినకోర్కెల్ కొనసాగ నిన్నుఁ గొలుచున్ శ్రీసూ... 22

శా. వేదంబుల్ భవదీయబింబగము లై వెల్గొంది యేవేళ నీ
పాదధ్యానము సేయుచున్ గనుచు నిన్బావింపలేకున్నచో
భేదజ్ఞానముచేత నా కెటులకో వేద్యంబు లై యుండు సు
శ్రీరాకారము లై ననీదుపదముల్ శ్రీసూ... 23

మ. కులిశాబ్జాంకుశఖడ్గచక్రజలరుట్కొండమత్స్యధ్వజా
ద్యులఘుప్రస్ఫుటరేఖ లొప్ప విమలోద్యక్షక్తకాంతిచ్ఛటా
కలనోత్కృష్టము లై యజాదిసుమనోగమ్యంబు లై కూడి వ
ర్తిలు నీదివ్యపదంబు లాత్మ దలంతున్ శ్రీసూ... 24

మ. ఉదయాద్రిన్ గనుపట్టి గిట్టి జలజవ్యూహాబుతో జంతువుల్
ముదమొందన్ భటవర్గమోహతమమున్ లోకాంధకారంబుతో
దుదిముట్టన్ విదళింపుచున్ భువనబంధుత్వంబు వాటించునీ
మృదుసాదాంబుజముల్ దలంతు మదిలో శ్రీసూ... 25

శా. ఆయుర్దాయ మణంచి మానవులు పుణ్యాపుణ్యరూపక్రియల్
సేయంజూచుచు సాక్షివై నిలిచి యక్షీణప్రభావోన్నతిన్
కాయంబుల్ పడద్రోచుచున్ యముడ వై నాకాదిలోకస్థితుల్
దేయప్రక్రియ సంఘటింతువు గదా శ్రీసూ... 26

మ. సుతదారాద్యవనంబె ముఖ్య మని చూచున్ శాశ్వతం బంచు సం
తత మజ్ఞాని బుధుండు శోకరహితానంతామృతోద్యోగసం
గతి కర్తవ్య మటంచు నాగమశిఖాగమ్యత్వదంఘ్రిద్వయా
ర్పితచిత్తంబున నర్తనంబు సలుపున్ శ్రీసూ... 27

మ. అరుణత్వంబును బంకజాతదళనవ్యాపారమున్ శ్రీమనో
హరరూపంబును దేవతామకుటరత్నోఘప్రతిచ్ఛాయయున్
దరచక్రాసిధనుర్ముఖప్రబలనానాచిహ్నము ల్దాల్చి మిం
చిరి నీవున్ భవదంఘ్రు లొక్కకరణిన్ శ్రీసూ... 28

మ. సునిదాఘవ్యధః జిక్కి చాతకము సంక్షోభించి నీలాభ్రద
ర్శనమున్ గోరినమాడ్కి భూరిభవసంజాతార్తి నే నెంతయున్
వనటన్ గుందుచు నిష్ట మొందక మదిన్ బ్రార్థించి తేవంకః జూ
చిన యుష్మద్దయ దక్క యొండు గలదే శ్రీసూ... 29

మ. ఇలఁ దీవ్రాతపబాధ కోర్వక నరుం డెంతే వడిన్ బాటి చెం
తల నున్నట్టికుజంబుఁ జేరుగతి నానాఘోరసాంసారిక
జ్వలనజ్వాలలఁ జిక్కి మానవుఁడు సంజాతార్తి నీపాదముల్
విలసద్భక్తిఁ దలంచి కొల్చును గదా శ్రీసూ... 30

మ. కలికాలంబున భక్తియోగమహిమన్ గైవల్య మర్చిచి యా
ద్యులమేయశ్రవణక్రియావిముఖులై యుష్మత్కథాజాలమున్
బలునూరున్ బరియించి నిత్యము భవత్పాదాంబుజధ్యాన మ
ర్మిలిఁ గావింపుచు ముక్తు తొదురుగదా శ్రీసూ...

31

మ. అరవిందప్రభవాభవప్రముఖసర్వామర్త్యవర్మల్ భవ
త్పరమప్రాభవసాగరోర్మికలనాప్రాదుర్భవాంభఃకణో
త్కృత మొక్కుమ్మడిఁ గ్రమ్మినన్ వివశులై కల్పింతు రే నెంత చె
చ్చెరఁ గారుణ్యముతోడఁ బ్రోవఁ దగదే శ్రీసూ...

32

శా. మామూపింభికఁ దాల్చి కౌతుకముతో మాయావిచందంబునన్
ద్రోయన్ రానితమోవిభూతి జగతిన్ దోరఁబుగా నింపి యే
చాయన్ మూల మెఱుంగనీక మహిమన్ సర్గాదికృత్యంబులకొ
జేయం జాలిననీ కొనర్చెన నతుల్ శ్రీసూ...

33

శా. నీనామస్మరణంబుచేత దురితానీకంబు మాద్యద్భ్రహ్మ
ద్భానుజ్వాలల శుష్కదావముగతిన్ భస్మీకృతంబై జనం
దా నత్యంతవిశుద్ధబుద్ధిఁ దగి నీదాసుండు హృత్సారసా
నీనుం జేయుచు నిన్భజించునుగదా ! శ్రీసూ...

34

మ. అమనోవాక్ప్రతిపాద్యుఁ డంచు శ్రుతు లుద్యచ్ఛక్తిఁ దెల్పంగ న
క్రమవృత్తిన్ మదిలో స్మరింపుచు నవార్యస్ఫూర్తిఁ గీర్తించినన్
సుమనీషుల్ దగ దండ్రు దోషము ఘటించున్ గాన ని న్నెంతయున్
విమలజ్ఞానఫలోపలబ్ధిఁ గొలుతున్ శ్రీసూ...

35

మ. అభవేభాస్యహరీనచండికలలో నాద్యుండ వీవంచు నొ
క్కభవద్భక్తియె ముక్తిహేతు వని వేడ్కన్ గోరియుష్మత్ప్ర
ప్రభవప్రాభవముల్ గణింపుచు మదిన్ బ్రార్థించి తెబ్బంగి భూ
రిభవాంభోధిఁ దరింపఁజేసెదొకదా శ్రీసూ...

36

శా. కామక్రోధమదాదిశ త్రువులు వీర న్మాకయై తాఁకి చే
తోమాలిన్య మొనర్పఁ దత్కలుషచిత్తు లోభనిర్ముక్తులై
నీమంత్రంబు జపించి నీచరణముల్ నిత్యంబు సేవింపుచున్
బ్రేమన్ బంధవిముక్తిఁ గాంతురుగదా శ్రీసూ...

37

శా. ప్రావృట్కాలము దోచువేళ నసితాభశ్రేణు లభ్రంబునన్
భావింపం బ్రభవించుమాడ్కిఁ దరితో నానాప్రవృత్తులన్ని
బ్రోవుల్గట్టి జనించు బద్ధు లగుజీవు ల్ముక్తులొచ్చుచున్ భవ
త్సేవన్ జేసి వడిన్ సుఖింతురు గదా శ్రీసూ...

38

- మ. భ్రమ శుక్తి గనుపట్టురాజితములీలన్. దోచె నీయందు లో
కము లజ్జానసమృద్ధి నంచు బుధవర్గం బెంచి తత్త్వప్రబో
ధము రంజిల్ల భవత్సదాంబురుహమున్ ధ్యానించి నీలోన వా
రి మహాబిం బలె నై క్య మొందునుగదా శ్రీసూ... 39
- మ. మృగతృష్ణ ల్మరుభూములంబలె భవల్లీలాస్వరూపంబునన్
జగము ల్గన్పడఁ జూచి యజ్ఞఁడు సదా సత్యం బటంచున్ మృగం
బు గతిన్ నమ్మి భవాంబురాశిఁ గడవన్ బోలేక తాపత్రయా
ర్తిఁ గడున్ స్రుక్కుచు నిన్నుఁ జెందఁడు గదా శ్రీసూ... 40
- మ. గరిమన్ వహ్ని జనించి తచ్చమనమున్ గావించు నీరంబువై
ఖరిఁ జిత్తంబునఁ బుట్టి తన్మలినమున్ గన్పట్ట బాధించు మ
త్సరముఖ్యారులఁ గూడఁబట్టి యపరోక్షజ్ఞానఖడ్గంబునన్
శిరముల్ ద్రుంచినవాఁడె ముక్తుఁడుగదా శ్రీసూ... 41
- మ. అకలంకద్యునదీతరంగముల సునృతృంకమున్ బోలెఁ దా
వకకారుణ్యముచేఁ దమం బణఁగి సత్యం బుద్భవంబైనచో
నొకయద్వైతవిశిష్టవృత్తిఁ గనుచున్ యోగప్రభావంబు దా
ల్చి కడున్ భక్తుఁడు ముక్తి నొందునుగదా శ్రీసూ... 42
- శా. కీలాలంబున బుద్బుదంబుగతి నగ్నిన్ ధూమముంబోలె ను
ద్వేలం బైతగు నీస్వరూపమున నావిరూభత యైనట్టిమా
యాలీలన్ గొని సృష్టిరక్షణలయవ్యాపారము లేయుచున్
గేలీవృత్తి నెసంగునిన్నుఁ దలఁతున్ శ్రీసూ... 43
- మ. భువనంబుల్ ముకురంబునంబలె మదిన్ బోలేక చూపట్టు నం
చవలొకింపుచు భక్తియోగమున నార్యవ్రాత మత్యంతమున్
భవదంధ్రు ల్బుజియించి సైంధవ ముదన్వద్వీచికం బోలె నీ
శివరూపంబున నై క్య మొందును గదా శ్రీసూ... 44
- మ. మధుమాసంబునఁ బుష్పరాజి వనసీమన్ బోలె నీసత్కృపన్
శిథిలీభూతతమస్కుఁ డై సుగుణము లేవింప నీసేవకుం
డధికోత్కృష్టనదీనదప్రతతి యయ్యాదోధితోవన్ బలెన్
పృథివిన్ యోగపదంబు గాంచునుగదా శ్రీసూ... 45
- శా. నీ తేజఃపటలం బశేషభువనానీకస్థమై క్రాలుచో
భీతిన్ గూటికిఁ జేరుఘూకమటులన్ విజ్ఞానసంభావ్యమై
నీత త్వం బలరార నజ్ఞఁ డెలమిన్ వీక్షింపఁ గాలేక నిన్
జేతోవీధిఁ దలంచి కొల్చునుగదా శ్రీసూ...

- మ. ద్విజరాజప్రభచే సుమార్గమటులన్ విద్యావికాసోన్నతిన్
భజనీయస్ఫుటయోగవైభవగతుల్ భావింపఁ గన్పట్టుదా
సజనుం డుత్తమకాంత నాథునిబలెన్ భావంబులో నిల్పి నిన్
సృజనాద్యేకమనీషుఁ గొల్పునుగదా శ్రీసూ... 47
- మ. క్షీతి సర్వజ్ఞత నీకు జీవునికిఁ గించిదత్వమున్ గూర్చియు
న్నతి సమ్మాయ యవిద్యయున్ బెరుగ నానావేషముల్ గట్టి మీ
రతులజ్ఞానసమృద్ధి నేకమయి జన్మాదు ల్విసర్జింపుచున్
గృతకృత్యవ్రతులై సుఖింతురు గదా శ్రీసూ... 48
- మ. తమి శుల్బంబునఁ దోచుపాముకరణిన్ ద్వద్రూపమం దోలి వి
శ్వము గన్పించునటంచుఁ జిత్తసరణిన్ భావింపుచో స్వప్నతు
ల్యములై లోకము కాలముల్ క్రియలు కర్తల్ కల్ల తొనంచుఁ గూ
రిమితోఁ దెల్పరె తత్వబోధకలితుల్ శ్రీసూ... 49
- శా. లోకంబు ల్లల లొక్కభంగి మది నాలోచించు తత్త్వప్రబో
ధాకల్పుం డటులన్ భవత్పదయుగధ్యానోచితస్వాంతనా
లీకుం డెప్పుడు యుష్మదీయకృప కోలిన్ బాత్రుఁ డౌచున్ సము
త్సేకం బొప్పఁగ ముక్తిఁ గాంచునుగదా శ్రీసూ... 50
- శా. వైరాగ్యంబును దత్వబోధమును శశ్వద్యోగముం గల్గి సం
సారాసక్తిఁ దొలంగుచున్ బుడమి నిస్సంగాత్ము లైనట్టివా
రారూఢాక్షరభావమున్ గనుచు నందానందమున్ గాంచుటల్
చేరన్ రానిభవత్కృపామహిమగా శ్రీసూ... 51
- మ. క్షమయున్ సత్య మహింసయున్ సమతయున్ సర్వేంద్రియోత్థానమున్
శమమున్ ద్యాగము గల్గి నిశ్చలతపశ్శక్తిన్ బ్రవర్తింపలే
క. మదిన్ భక్తి జనింప నీచరణసక్తధ్యానబుద్ధిన్ జరిం
చి మహానందము నొందఁ గంటి జగతిన్ శ్రీసూ... 52
- మ. సగుణం డంచును నిర్గుణం డనుచు శాస్త్రజ్ఞుల్ వివాదింపుచో
సగుణవ్యక్తియె నీకు నిత్య మయి సత్యస్ఫూర్తిఁ గన్పట్టు కా
క గుణశ్రీకలితుండవేని జగముల్ గన్గొంచు మెచ్చన్ దయా
దృగనీకావృతుఁ జేసి నన్మనుషవే శ్రీసూ... 53
- మ. శ్రుతిశాస్త్రంబు లెఱింగి బోధమహిమన్ శుద్ధాంతరంగుండు నై
మతిమత్సంగతి గాంచి యోగసరణిన్ మన్నింపుచున్ సోహమం
చతులప్రౌఢిని ని న్భజించు విబుధుం డంబోధి నప్పాయసా
కృతి దోషన్ భవదైక్య మొందును గదా శ్రీసూ... 54

శా. యోగస్యందన మెక్కి సత్వగుణసూతోపేతుఁ డై యీషణ
త్యాగాస్త్రాసన మెక్కువెట్టి హృదమోఘాస్త్రంబు సంధింపుచున్
యోగు ల్మెచ్చెఁగ నీపయిం బరపుమర్త్యం బట్టి నిర్వాణల
క్షీగేహంబునఁ గట్టివై తువుగదా శ్రీసూ...

55

మ. మునిసభ్యు ల్వెఱఁగందిచూడఁ దమితోఁ బూర్వక్రియాపాశముల్
గొని యజ్ఞానపరంపరాయవనికన్ గొట్టాడఁగా నిల్పి జీ
వనికాయోచితసాలభంజికల భాస్వత్ప్రీతి నర్తింపఁజే
సినని న్నెంచి భజింప శక్యమగునే శ్రీసూ...

56

మ. జలధిన్ గ్రుంకినవాఁ డశేషతటినీస్నానవ్రతోద్భూతస
త్ఫలమున్ గాంచినమాడ్కి సర్వదివిషద్వర్యాకృతిన్ మించుని
న్నలఘుప్రీతిభజించువాఁ డఖిలదేవాగణ్యాకారుణ్యదృ
ష్టిలతాబద్ధముఖాబ్జుఁ డై తిరుఁగడే శ్రీసూ...

57

శా. సంతానద్రుమమర్ధికిం బలె నశేషస్వీయభక్తాళిక
త్యంతేష్టార్థమొసంగుని నివిడిచి యన్యాదిత్యునిం గొల్పుచున్
భ్రాంతిన్ భూపతిఁ జేరఁ బోక సుభటున్ బ్రార్థించువాఁ డట్టులన్
జింతింపంగతమేమి మోహవశుఁ డై శ్రీసూ...

58

మ. మును నీపాదసరోజభక్తుఁడగు రాముం డార్తవిప్రాంగనా
మునిడై తేయవనాటముఖ్యుల మదిన్ మోదంబు రెట్టింపఁ గ
న్గొని కైవల్యపదం బొసంగె భవనంఘ్రుల్ వేడ్కఁ జింతించువా
రి నుపేక్షించుట నీకుఁ బాడి యగునే శ్రీసూ...

59

మ. ధనదారాత్మజసక్తి లేక మదిలోఁ ద్వత్పాదపంకేరుహః
శ్చనముం గోరి యొనర్చువాఁ డెపు డునంచత్కర్ణరంధ్రంబులన్
వినునే కాలలులాయకంధరవిలంబిస్వర్ణఘంటావళీ
నినదాసహృదీయకంతరవమున్ శ్రీసూ...

60

శా. శాంతిన్ గ్రోధము లోభ మస్థిరమతిన్ సత్సంగతి న్మత్సరం
బంతర్మోహము దత్త్వగోష్ఠిని నిదిధ్యాసప్రవృత్తి న్మదం
బెంతేకామము దేహధర్మకలనాదృష్టి నివోదారించి నీ
చింత న్నర్తిలువాఁడె ముక్తుఁడుగదా శ్రీసూ...

61

మ. హరిసంరక్షణమున్ సుధాకరధరుం డంతంబు సర్గంబు వా
క్తరుణీభర్తయు సల్పుటల్ బుధులు వక్కాణింతు రాకృత్యముల్
బరమేష్ఠిప్రముఖాకృతి ప్రభలు దోషన్ జేతు వీవంచు నెం
చిరి వేదాంతవిశారదుల్ నిజముగా శ్రీసూ...

62

శా. నేనెంతేమదిఁ జింతఁ జెందుటకు నై నీవిట్టు లంతంతకున్
నానాసూనుధనాంగనాదిభవబంధశ్రేణి బంధించినన్

. దీనత్వంబున భీతి గాంతునె భవదృఢత్వంబు మీఁదన్ సమీ
చీనస్ఫూర్తిఁ బునర్భవంబు గనునే శ్రీసూ...

63

శా. నేనేరక్ష్యుడ రక్షకుండ వెపుడున్ నీవే యటం చన్యులన్
గానంబోక భవత్పదాంబురుహముల్ గాంక్షించి నేవింపుచున్
నానాత్యాగముఁ జేసినాడ నిక న న్పాలింపకున్నన్ మనో
లీనాస్మత్పరితాప మెన్నవశమే శ్రీసూ...

64

మ. స్మరణం బెప్పుడు సేయుచున్ మనుజు లస్మత్పాదము ల్గొల్పినన్
గరుణం బ్రోచుచు వారికెల్ల నపవర్గం బిత్తు నేనంచు మేల్
బిరుదోక్తు ల్వచియించు ని నివిడిచి పేర్మిన్ బీదలన్ వేడఁగా
సిరి లాభించునె ముక్తియున్ గలుగునే శ్రీసూ...

65

మ. అనుభోక్తవ్యముగాక కర్మసముదాయం బొర పోదండ్రు భూ
జను లట్లె నను జన్మముల్ చనునె తత్సంరక్షణార్థంబుద
ప్పునె కృత్యంబులు ముక్తిలభ్య మగునే ముమ్మారు నిన్నెంచి ప
ల్కిన వేదోక్తులు నిల్వకున్నె మృషలై శ్రీసూ...

66

శా. తూలం బై భవదాగ్రహంబున మరుద్గోత్రంబు తూఁగాడు న
తూలం బైన సుమేరులై నిలుచు నీతూర్కప్రసాదోన్నతిన్
గాలాదు ల్జనియింప నెల్ల జగముల్ గావించి రక్షించువా
రే లోకేశముఖుల్ దృఢన్యులగుచున్ శ్రీసూ...

67

శా. లోకంబుల్ గలిగింపఁ బెంపఁ జెరుపన్ లోలుండవై చిత్తమం
దాకాంక్షించినమాత్ర మక్షణమె సత్యస్ఫూర్తి వర్తింపుచో
నేకాలంబు రణేచ్ఛ మాన కెదురై హింసించుమందేహులె
చీకా కొందరు వధ్యు లొదురె భటుల్ శ్రీసూ...

68

శా. నీకారుణ్యము లేక ప్రాగ్భవకృతానిత్యక్రియారాశి బ్ర
హ్మకారంబు వహించి మానవుల కత్యంతా ర్తిసౌఖ్యోన్నతుల్
చేకూరంగ నటించుతావకమరీచివ్యాప్తి లేకున్న ను
ద్రేకస్ఫూర్తిఁ దమిస్రముల్ పెరుగవే శ్రీసూ...

69

మ. శితనారాచపరంపరన్ దెరల కక్షీణప్రతాపోన్నతిన్
బ్రతిబాణంబుల నిక ద్రికాలముల నొంపన్ జూచు మందేహుడై
త్యతతిన్ విప్రవిసర్జితార్థ మహిమన్ దాటించి నీమంత్రమూ
రితశక్తిన్ నిను మించి వర్తిలుఁ గదా శ్రీసూ...

70

శా. పాపంబు ల్పచరించె నం చలుక నన్భావింపవేమో కృపా
లోపంబున్ గనుపింప నీపదపయోరూఢ్యావనాసక్తి న
పాపంబు ల్గలవే యపథ్యవికృతుల్ భైషజ్యసేవాగతిన్
రేపు న్మాపును గాక యెట్లు నిలుచున్ శ్రీసూ...

71

మ. కపటప్రక్రియ సేవకున్ మనుప కే కాలంబు సేకాకృతిన్
జపలస్వాంతులు కాక తావకపదాబ్జాతార్చనల్ సేయు మం
చుపదేశించితి వస్మదాదులకు నట్లూహింప శక్యంబె నీ
కృప లేకబునె ముక్తి పొరుషగతిన్ శ్రీసూ...

72

శా. ఖిన్నుండై స్వభటుండు బ్రోవు మనుచున్ గ్రేల్మోడ్చి ప్రార్థించుటల్
గన్నారం గనుగొంచు లేశమయినన్ గారుణ్యమున్ దాల్చి వా
పన్నత్రాణపరాయణుం డనుచు సంభావించి యామ్నాయముల్
ని న్నెబ్బంగి నుతించి పల్కుచొడఁగెన్ శ్రీసూ...

73

శా. నీవే ది క్కని నమ్మి వేడుకొనుచున్ నీదివ్యపాదాబ్జముల్
భావింపం దొరకొంటి నన్నిక దయన్ బాలింపు లేకున్నచో
దేవా ! నాగతి కేమి నిన్ను జను లుద్దేశించి నిందించినన్
సేవాసంగతి నాలకింపవశమే శ్రీసూ...

74

మ. అనుకంసారసదృష్టి మున్నఖిలభృత్యశ్రేణి రక్షింపవే
నను రక్షింపకయున్నచోఁ గలుగవే నైర్ఘృణ్యవైషమ్యముల్
జను లెంచన్ సమవర్తివై నిలిచి కాంక్షన్ బక్షపాతంబుఁ జే
సిన నిన్నుత్తములెల్ల మెత్తురె మదిన్ శ్రీసూ...

75

శా. యోగజ్ఞానవిరక్తి సత్వగుణసర్వోర్వీసురశ్రేణికిన్
రాగం బొప్పఁగ ముక్తిసౌఖ్య మిడినన్ రక్షింపకున్నన్ గృపా
యోగు ల్మెత్తురె బీదలన్ విడిచి భాగ్యోదారులన్మున్నగాఁ
గ్రీగంటన్ గనుఁగొంచుఁ బ్రోవ నగునే శ్రీసూ...

76

మ. ద్విరదంబుల్ రథముల్ ధనంబులు మణుల్ తేజీలు రాజ్యంబు మం
దిరము ల్భూషలు చేలము ల్నినువడిన్ దెమ్మంచుఁ గాంక్షింప లే
దురుసంసారసముద్రతారణవిధానోద్యుక్తయుష్మత్పద
స్థిరబుద్ధిన్ దయసేయు మంటి నెపుడున్ శ్రీసూ...

77

మ. ఏలా వేదపురాణశాస్త్రములు నిన్నేప్రొద్దు సేవింపన
బ౞లేందుప్రభఁ జీకటుల్బలె నఘవ్రాతంబు నిర్మూలమై
వ్రాలన్ ముక్తిపదంబుఁ గాంతు రనుచున్ వాక్రుచ్చేనే నగ్గతిన్
శీలం బొప్ప భజింతు నీచరణముల్ శ్రీసూ...

78

మ. ఘనము ల్నిచము లైనజన్మములు మత్కర్మానుకూలంబులై
వెనుకన్ గల్గినఁ గల్గినీ హృదయ మేవేళన్ భవత్పాదచిం
తనమున్ దప్పకసల్పుచుండుటకు నానోటన్ బ్రసాదింపవే
చెనఁటు ల్గొని చిత్తవీధి వగవన్ శ్రీసూ...

79

మ. తనువు ల్విడుచు మున్న శేషనిరయస్థానస్థితోనేకయా
తనలన్ బల్మి భుజించినాడ నికఁ దద్బాధ ల్విజృంభించినన్
గని చింతింపనుగాని నీభటుఁడు నానాదుర్గతుల్ చేరఁగాం
చె నటంచున్ జనులాడుచుండ వగతున్ శ్రీసూ...

80

మ. నిగమాంతంబు లనేకరూపములచే నీతత్వ మూహింపుచోఁ
బొగడం జొచ్చితి మంబుద్ధి నకటా బోధ్యుండ వెట్లుందువో
తగ బోధం బెటు లబ్బునో తెలియ దీతత్వంబు గాంక్షింపుచున్
మిగులం గొల్చెద నీపదంబు లెలమిన్ శ్రీసూ...

81

మ. జననీగర్భగుహాంతరాళనిరయస్థానంబులం దున్నయా
తన లొక్కుమ్మడిఁ బాయనంచు మదిలోఁ దర్కించి నీపాదచిం
తనము న్మానక చేయుచుంటి నిక నన్మారుణ్యాదృక్పింధువీ
చినికాయంబు నటింపఁ బ్రోవఁదగదే శ్రీసూ...

82

మ. శ్రుతిశాస్త్రంబులు సత్యమంచు భవదస్తోకాద్యమంత్రంబు దు
ష్కృతవిచ్ఛేదక మంచు నీదుపదముల్ సేవ్యంబు లంచున్ దిర
స్కృతదేవుండవు నీవటంచు మదిలోఁ జింతించి నిన్నొక్కసం
సృతిభంధం బెడఁబాపు మంచుగొలుతున్ శ్రీసూ...

83

శా. కాయంబెల్లఁ గృశించె వాతకఫరోగం బెంతయున్ దుస్తరం
బైయుండెన్ మదికిన్ జడత్వ మొదవెన్ వ్యాపించెఁ జిత్తంబు దు
ర్వాయామంబుల నక్షము ల్దరగతిన్ బ్రాపించె నీభృత్యునిన్
జేయన్రాదె విదేహము క్తికలితున్ శ్రీసూ...

84

మ. జలజాతున్ గనకాంబరున్ సకలభూషాభూషితాంగున్ మహా
జ్వలతూణాసిధనుర్ధరున్ గమలనీసంసేవ్యపాదాబ్జుఁ బు
ష్కలతేజోనిధి నాదిదేవు నిను సాక్షాద్బ్రహ్మమంచున్ దలం
చి లసద్భక్తి భజితు మాన కెపుడున్ శ్రీసూ...

85

మ. కలలో దాచినచిత్తవృత్తులగతిన్ గన్పట్టునజ్ఞానభా
వ్యులు జీవుల్లు టియించుకృత్యములు నీ వొక్కొంత కర్తృత్వబ
దు లటంచున్ గని వారికన్యఫలముల్ దోడ్తోఁ బ్రసాదింప క
ర్మిలిఁ బ్రోవందగదే యవార్యు లనుచున్ శ్రీసూ...

86

- మ. హరి తేజోమయ పద్మినీరమణ లోకాధ్యక్ష పద్మాక్షభా
స్కర మృత్యుంజయ శంకరా శ్రుతిశిఖాసంభావ్య విశ్వంభరా
సురవర్యా నిటలాక్ష కేశవ మునిస్తుత్యాంఘ్రిపంకేజ సు
స్థిర సంజ్ఞారమణీశ లోకనయనా శ్రీసూ... 87
- శా. ఛామూవల్లభ దుష్కృతాంతక మహేశా భద్రసంధాయకా
ధ్యేయాకార శివస్వరూప సుభటా రిస్తోమ విచ్ఛేదకా
మాయాతీత ముకుంద వాసరమణీ మార్తాండ నక్తంచరా
జేయా ద్వాదశరూప చండకిరణా శ్రీసూ... 88
- శా. అతా దేవతలా హరిత్కరికరోగ్రాఖండదోర్దండసం
క్రాంతేష్వాసవిముక్తకాండజలధారాధ్వస్తమందేహక
ల్పాంతవ్యక్తహుతాశనోఽస్థితసమస్తామర్త్య మర్త్యావళీ
చింతాసంతతి ని న్గణించెడుతటిన్ శ్రీసూ... 89
- మ. కలరే నీసరివేల్పు లిజ్జగములన్ గంగాధరాంభోజభూ
బలభిద్వామనముఖ్యనిర్జరశిరోభాస్వత్కిరీటాగ్రభా
గలసద్రత్న సమంచిత శ్రుతిశిఖాగమ్యప్రభాభూషితాం
ఘ్రిలుర త్సేవకభూరిదుష్కృతగణా శ్రీసూ... 90
- మ. సరివే ల్పెచ్చట లేడు నీకు శుచిమచ్చాస్త్రాగమాభ్యాసభా
సురవిజ్ఞానకళావిలోలహృదయక్షోణీసురాలోక్యదు
ర్భరభానూత్కరచండమండలవిని ర్యద్దివ్యరుగ్వార్పిత
స్థిరకాండోదరపూరితోరుతిమిరా శ్రీసూ... 91
- మ. మెరుపుల్పాడ్పున సంపద ల్పాదలు నెమ్మేనుల్లనచ్చాయలై
పరగున్ సంసృతిసౌఖ్యముల్ బహువిధస్వప్నంబులై తోచు బం
దురభోగంబులు బుద్బుదంబులగతిన్ బొల్పొందు నెవ్వార ల
స్థిరరూపంబులు వీని నమ్మనగునే శ్రీసూ... 92
- మ. శరణం బంటి భవత్పదస్మరణదీక్షౌవృత్తి నూల్కొంటి మ
త్సరమోహాదుల నంటకుంటి మతిమత్సంగత్య మిమ్మంటి నే
మదుపా తెంతయుఁ గానకుంటిఁదొలికర్మశ్రేణి పోగంటిఁ జె
చ్చెరఁ దాపత్రయిఁ బాపుమంటి నెపుడున్ శ్రీసూ... 93
- మ. ధనలుబ్ధత్వము దీతెఁ గామముఖచేతశ్శత్రువుల్వాతె స
జ్జనసాంగత్యము మీతెఁ బుత్రతతివాత్సల్యంబునుం జూరెఁ ద
క్కినకాంక్షల్ గడతేరె నెల్లపుడు సత్కృత్యంబులెల్లన్ ఘటించి
నినుం గొల్చితి నన్నుఁ బ్రోవవలదే శ్రీసూ... 94

- శా. విత్తప్రాప్తిగతుల్లంపక సదా విద్యావినోదంబునన్
మత్తుండై దినకృత్యముల్ సలుపుచున్ మాన్యద్విజేంద్రాళిచేఁ
జిత్తస్థైర్యము గల్గి నీదుపదముల్ సేవించుభూదేవుఁడు
ద్వృత్తిన్ ముక్తిపదంబు గాంచును గదా శ్రీసూ... 95
- మ. మనుజుం డర్థముఁ గోరి నీచరణముల్ మన్నింప కర్థింపుచున్
ధనికశ్రేణుల నాశ్రయించి పినపన్ దైన్యంబు దీపింపఁ ద
న్ననయంబున్ జనులెల్ల హాస్యములు సేయన్ బ్రాప్తిలేదంచు నే
చినవంతన్ బలుచింతఁ జెందునుగదా శ్రీసూ... 96
- మ. తనయు ల్తమ్ములు నన్నలున్ సతియు నిత్రశ్రేణియుం గొల్వఁగా
ధనికత్వంబునఁ నత్సుఖంబు తనకున్ దక్కోలటంచున్ మనం
బున హర్షింపుచు మూఢుఁ డంతకభటుల్ పోరాడువేళన్ జనిం
చినభీతిన్ గడుదుఃఖ మొందునుగదా శ్రీసూ... 97
- మ. నృపులం గొల్పుచు వేషధారి యగుచున్ బేరంబు లశ్రాంతమున్
జపలత్వంబున సల్పుచుకొ పరిగృహస్థానేచ్ఛ వర్తింపుచున్
విపులద్రవ్యముఁ గూర్చి మోదమున బృథ్వీదేవవంశ్యుండు దాఁ
గృపణుండై చెడుఁ గాదె ని న్నెఱుఁగమిన్ శ్రీసూ... 98
- మ. కృతపాపంబులు లెక్కపెట్టక మహాహీనాకృతిన్ దాల్చి దా
నతతిన్ గైకొనుచున్ దురన్నముల సంతఃప్రీతి భక్షింపుచున్
వ్రతము ల్గోరక యాహ్నికక్రియ లొగిన్ వర్జించి విప్రుండు సం
చితవిత్తంబునఁ దృప్తిఁ జెందక చెడున్ శ్రీసూ... 99
- మ. మతిమద్ధ్యయు సచింత్యకాయు సుమహామాయున్ రణాజేయు ని
ర్జితదైతేయు నతాదితేయు ధృతకౌక్షేయున్ జగద్దేయు సం
భృతతిగ్మాంశు నికాయు సద్గుణగణామేయున్ హృతాపాయు స
త్కృతరాధేయు నహేయు నిన్నుఁ గొలుతున్ శ్రీసూ... 100
- మ. దృతచక్రాబ్జనిషంగచాపు విలసత్కిర్తిప్రభావంచితా
మృతసంతానకలాపు ఖండితభటశ్రేణీబృహత్పాపు ధీ
రతతిధ్యేయసుగూపు సత్యమధురాలాపున్ నతశ్రీపు వ
ర్జితకోపున్ సుకలాపు నిన్నుఁ గొలుతున్ శ్రీసూ... 101
- మ. అవితాంభోజభవాండుఁ గిల్బిషకదళ్యారణ్యవేదండు ర
త్నవిచిత్రార్జునకుండలద్యుతీసముద్యద్గండు మందేహదా
నవసేనాదళనోన్ముఖప్రబలనానాకాండుఁ గాండాదిభూ
రివిహారార్హాపిచండు నిన్నుఁ గొలుతున్ శ్రీసూ... 102

- మ. సతశక్రాదికిరీటకోటిమణిసంతానస్ఫురత్పాదు దా
రితభక్తాఖిలభేదు మానిజనతాశ్రీదున్మహామోదు బా
లితమర్యాదు విపక్షహృద్భయదమాశ్వినాదు దివ్యాస్త్రుని
ర్జితనానాపలలాదు నిన్నుఁ దలఁతున్ శ్రీసూ... 103
- మ. సురవర్యస్తుతనాము భవ్యసుగుణస్తోమున్ సమస్తాశ్రితో
త్కరసంతాపవిరాము లోకభయకృత్సంగ్రాము నానావిధా
భరణోద్ధాము సుధాము సత్కులసరస్వతోస్సము నిష్కాము భూ
రిరమాలంకృతధాము నిన్నుఁ దలఁతున్ శ్రీసూ... 104
- మ. శతపత్రతాయతనేత్రు సర్వసుమనస్సంస్తుత్యచారిత్రు దు
ష్కృతసంఘాతలతాలవిత్రు మునిరాడిష్టాటవీచైత్రు ని
ర్జితమందేహనిశాటగోత్రు గిరణశ్రేణీలసద్గాత్రు సం
శ్రితలోకావనసూత్రు నిన్నుఁ దలఁతున్ శ్రీసూ... 105
- మ. కుతుకం బొప్ప నమస్కరింతు మతి నీకున్ నేవకశ్రేణికిన్
ధృతదివ్యాయుధపాణికిన్ మణిగణోదీర్ఘప్రభాపుంజరం
జితగాంగేయశతాంగమాళికి సరోజిన్యాదికాంతాళికి
గృతకృత్యుం డని వేడ్క నన్మనుపవే శ్రీసూ... 106
- మ. ఈమీఁదన్ భవదీయభూరిదయ నే నెంతే సుఖశ్రేణిచే
నామోదించి నిరామయప్రకృతి నై హర్షింపుచున్ బాపచిం
తాము క్రింగనిముక్తికాంక్ష మదిలో స్తంభింప నీపాదముల్
వేమా రెంచి భజింపుచున్ దిరిగెదన్ శ్రీసూ... 107

శ్రీసూర్యనారాయణశతకము సంపూర్ణము.

శ్రీ భద్రాద్రిరామశతకము

మద్రఘువంశార్ణవ
సోమా శ్రీరామనామ సువ్రతకామా
కోమలదేహశ్యామా
శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా.

1

క. వామాంకమందు సీతాభామయు సౌమిత్రకుడిని భరతుఁడు గొల్వన్
సామీరితోడ నొప్పిన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా.

2

క. స్వామీ నీదేభారము పామరుఁడను సాతకుఁడను పతితుఁడ సీతా
రామా నీపదములె గతి శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా.

3

క. రామ ద్వయాక్షరమంత్రము నామనమున నిల్వనిమ్ము నారాయణ యో
శ్రీమంతుఁడ స్మితవక్త్రుఁడ శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా.

4

క. ఏమయ రామబ్రహ్మమ సీమహిమోక్తులును నెన్న నీశునితరమా
తామరసగర్భతరమా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా.

5

క. రామా నీదయ రాదుగ నామీఁదను నాదిదేవ నారదవినుతా
మోమైనఁ జూపవై తివి శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా.

6

క. రామా దైవశిఖామణి సామజరాడ్వరద సత్యసంధవ్రతుఁడా
యేమని పొగడుదు నిన్నున్ శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా.

7

క. రామా నీస్మరణెప్పుడు నేమరకన్ సర్వకాల మేర్పడఁ దలఁచే
నామనవి చిత్తగింపుము శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా.

8

క. రామ యభిరామ రాఘవ తామరసదళాయతాక్ష తాపసరక్షౌ
కామారిధనుఃఖండన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా.

9

- క. రామా రఘుకులతిలకా కామాదులఁ గడకుఁ జిమ్మి కడ తేర్చెడి శ్రీ
స్వామి వని నిన్ను నమ్మితి శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 10
- క. రామయనువర్ణయుగ్మము నేమముతోడను జపించునియతాత్మలకున్
గామితమోక్షము లిత్తువు శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 11
- క. భీమప్రస్తుతనామా హైమవతీజపన్యామ యచ్యుతరామా
కోమలమేఘశ్యామా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 12
- క. రామా రమణీయగుణస్తోమా సమరజితరామ సుందరరామా
భీమపరాక్రమ దివ్య శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 13
- క. శ్రీమంతం బగుతారక నామజపం బనిలసుతుఁడు నాగాంతకుఁడున్
వేమరు నెదురుగఁ జేతురు శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 14
- క. రామ యనుమంత్రరాజము నా మాధుర్యము మృదుత్వ మా యద్భుతమున్
ఏమహానీయుల కబ్బున్ శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 15
- క. రామా యనుసీనామము ప్రేమన్ బరియించినట్టి ప్రీతాత్మలకున్
శ్రీమత్పదగతి యిత్తువు శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 16
- క. రామా కల్యాణాంచితధామా శ్రీరంగధామ దశరథరామా
భూమిసుతాధిప రామా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 17
- క. రామ యహల్యాశాపవి రామా వైకుంఠధామ రవిపుత్రబల
స్తోమ రణరంగభీమా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 18
- క. శ్రీమ జ్ఞతవిద్యుద్గణధామా దుర్మదవిరామ తాపసరామా
హేమహరిణమును ద్రుంచిన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 19
- క. రామా కల్యాణప్రదనామా కోదండరామ నవ్యభుజంగో
ద్దామదశకంఠలుంఠన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 20
- క. రామా రక్షక మ్రొక్కెద రామా నన్నెలుకొఱకు రాజకుమారా
శ్రీమహానీయ దయానిధి శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 21
- క. రామా నీదగునామము సామప్రియ శివునిపత్ని సరవిన్ జపమున్
గామితమతి నొనరించెను శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 22
- క. రామా యెల్లప్పుడు మీరామతో నావెంటనంటి రమ్మా విలస
త్ప్రేమను మోక్షం బిమ్మా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 23
- క. రామయ్య రామ సీతారామా పట్టాభిరామ రాఘవరామా
శ్రీమృత్యుంజయపూజిత శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 24
- క. శ్రీమహిత రామభద్రా కామితకరుణాసముద్ర కార్మకహస్తా
హేమశరాసనవందిత శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 25

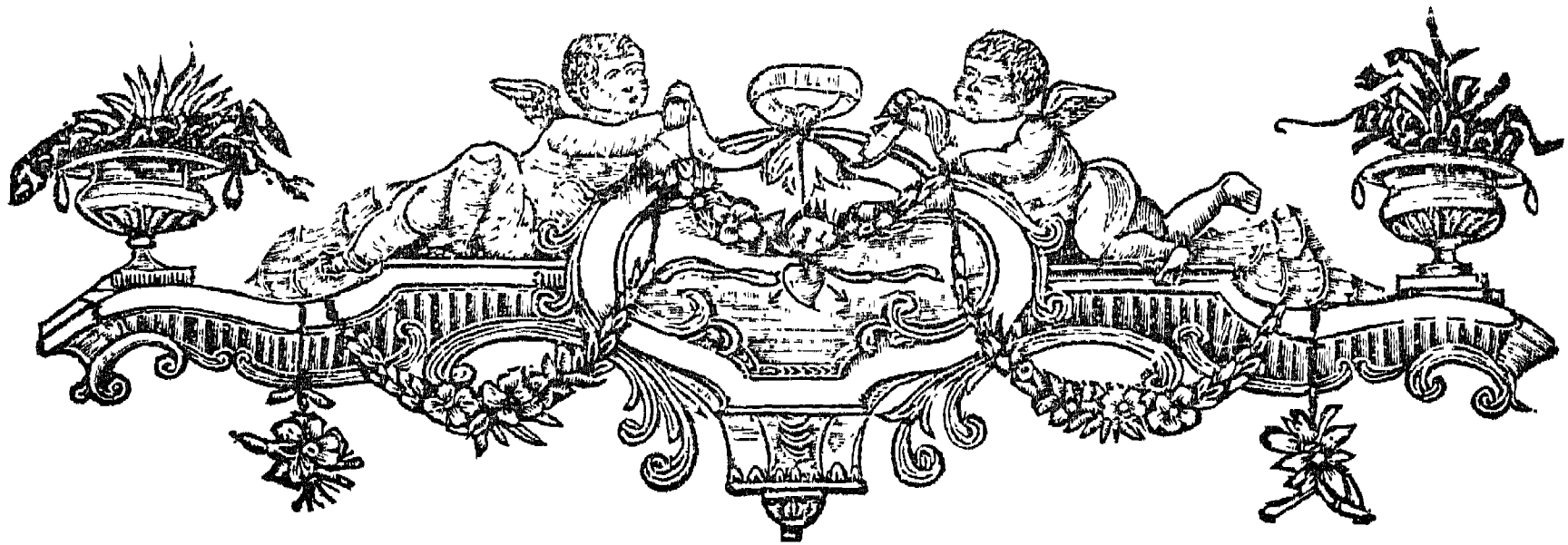
- క. రామ శ్రీమ నయోధ్యా రామా రాజీవనాభ రవికులసోమా
హేమమణికాంచిదామా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 25
- క. రామ రాజాధిరాజ శ్రీమణిచూపురపదాబ్జ శ్రీవిలేజా
వామన వరకుశశయనా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 27
- క. రామ జగదేకవీరా శ్రీమనయోధ్యావిహారి శివజపితగుణా
సామోద సార్వభౌమా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 28
- క. గామా రాతిరి వేకువర్షామున నినుఁ బ్రస్తుతింతు జన్మఫలముకై
రామా రాక్షసనిగ్రహ శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 29
- క. రామా ననువిడనాడకు రామా ననుఁ గన్నతండ్రి రఘుకులముఖ్యా
రామా నను రక్షింపుము శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 30
- క. రామా రవిచుతపాలక రామా భక్తాంతరంగ రమ్యశుభాంగా
చామరఛత్రాలంకృత శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 31
- క. రామా రాజకులాగ్రాణి రామా నాచక్కనయ్య రఘునాథమూర్తీ
రామా నాప్రియదైవము శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 32
- క. రామాభరతాగ్రజ నీనామము నాజిహ్వామందు నటియించుత శ్రీ
రామ రాజ్యాభి గామా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 33
- క. రామా సకలామరనుతథీనుణి శ్రీరామదేవ దివిజస్తుత్యా
నామొర మది నాలింపుము శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 34
- క. రామా రాజానన రఘురామా నాతోడునీడ రారా రామా
శ్రీమహితసింధుబంధన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 35
- క. రామా దశరథనందన రామా రాజీవనేత్ర రఘువరామా
శ్రీమించునీచరిత్రము శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 36
- క. రామా పరమనరూపక రామా రాకేందుముఖవిలాసా భాస
చ్చీమక గాబ్జశ్రీపద శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 37
- క. రామా నీతావల్లభ రామా దాశరథి వాసరాధిపభాసా
శ్రీముఖచంద్రచకోరా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 38
- క. రామా మీతిరువడిఘలు చామంతిసుపుష్పములను చంపకములచే
గామించి పూజఁ జేసెన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 39
- క. రామా దాసజనార్చిత రామా రంజితపదాబ్జరతి నాకిమ్మా
శ్రీమహిళామానసహర శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 40
- క. రామా పవనజవాహన రామా లోకాభిరామ రాజవరేణ్యా
శ్రీమాధవ శ్రీరామా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 41

- క. రామ రాజేంద్ర రాఘవరామా నాగారితురగ రాక్షసభంగా
శ్రీమత్కణింద్రశయనా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 42
- క. రామా త్రిభువనరక్షక రామా దీనజనబంధు రఘుకులసింధూ
స్వామి దయాపరమూర్తి శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 43
- క. రామా నాయిలువేలుప రామా హరి రామ ఘోరరావణహరణా
రామ సాకేతరామా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 44
- క. రామా శ్రీజగతీధవ యేమిర శ్రీరామచంద్ర యిల సీవాడక
సీమిదితలపు నిమ్మా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 45
- క. రామా కరుణాంభోనిధి రామాత్మరామ లోకరక్షణరామా
రామ కౌసల్యనందన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 46
- క. రామా రఘునందన శ్రీదామోదర తార్క్ష్యవాహ తాటకహరణా
రామ ఖరదూషణాంతక శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 47
- క. రామా శాశ్వతబాంధవ రామా నను గన్నతండ్రి రామనృపాలా
రామ నాపెన్నిధానమ శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 48
- క. రామా నను మన్నింపఁగ రామా నీకన్నఁ బ్రోచురా జిక నేడీ
రామా రాజలలామా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 49
- క. రామా యిదిగో సమయము రామా రక్షించు నన్ను రామ దయాళూ
రామా ర్తదీనపోషక శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 50
- క. రామా సుందరమందిర శ్యామాంగా హేమనర్మచక్రాసిధరా
కోమలగుసుపదయుగళా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 51
- క. రామా గోవింద విష్ణూ వామన పరవాసుదేవ నసుధారమణా
కామశతకోటికూపా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 52
- క. భీమభయంకర బాణస్తోమా సాకేతవాస సూనృతనాక్యో
ద్దామా నిను నెంచెన విను శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 53
- క. నీమహిమ తెన్నిపురుషులు ఈమనివి త్తంబు లడుగ నియవేని హరీ
నే ముఖ్యుఁడౌట యెట్లును శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 54
- క. రామా నాస్వాంతములో నేనుముగా నిరత మేను నిన్నర్చింతున్
హేమకుసుమములచేతను శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 55
- క. రామా వాలిని గూల్చిన రామా సుగ్రీవరక్ష రాజేంద్రనుతా
ప్రేమను వందన మిదిగో శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 56
- క. రామా కరుణాంభోనిధి రామా శ్రీపుండరీక రాజితచరణా
రామాంజలి నే జేసెన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 57

- క. రామా రావణుతమ్ముని రామా లంకాధిపతిగ రమ్యతఁ జేయన్
సామర్థ్యము నీకేతగు శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 58
- క. భూమిజవర పురుషోత్తమ నామది నెడ బాయకుండు నలినదళాక్షా
వేమరు విరుతించెన నిను శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 59
- క. రామా విశ్వామిత్రుని కామితయజ్ఞంబు ఘనతఁ గాచిన దేవా
నీమహిమ తెన్న శక్యమె శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 60
- క. కోమలవర్ణము గలిగిన భూమిజఁ గైకొనినభూరిభుజబలసాంద్రా
శ్యామలకోమలకరపర శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 61
- క. రామ శ్రీరంగనాయక యీమహిలోపలను గోర్కు లింపున నిచ్చే
రాముడని కోరివేడితి శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 62
- క. కోమలశ్యామలతులసీ దామము ధరియించినట్టి దశరథసుత శ్రీ
రామ మదాత్మారామా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 63
- క. శ్రీమన్ మంగళవిగ్రహ నీమంగళవర్ణ నీయనిచయము మదిలో
నేముందుగ నేవించెన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 64
- క. కామితఫలదుడ వంచును నే మిమ్ముల నాశ్రయించి నిరుపమభక్తిన్
నామోఽచ్చారణఁ జేసెన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 65
- క. రామా నీదయచేతను రామా నీపాదభక్తి రంజిలుచుండున్
రామా ననుఁ బోషించును శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 66
- క. స్వామీ నీవే ప్రభుడవు స్వామీ నీనామజపము సర్వసుపర్వల్
వేమరు సన్నతిఁ జేతును శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 67
- క. రామా నాకలుషంబులు నామోఽచ్చారణముచేత నాశము నొందున్
నామనమునఁ జింతించెన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 68
- క. రామా త్రిభువనపూజిత రామా నీపాదపద్మరజమును మదిలో
రామా యెప్పుడు స్మరించెన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 69
- క. రామా విమలాత్మ నీతా భామానవమనన కదనభంజితదైత్య
స్తోమ ఘనశ్యామా యో శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 70
- క. రామా నినుఁ గొనియాడెన నీమృదుపదములును మోము నీమస్తకమున్
దామరలఁ గేగు కరములు శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 71
- క. రామ కపురంపుహారతి నామక్కున పల్లెరమున నంచితభక్తిన్
నే మీకిచ్చెదఁ గైకొను శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 72
- క. రామేంద్ర నీలనీరద శ్యామా గుణరుచిరరామ చంపకనాసా
ఆమోదకర విహారా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 73

- క. రాముఁడు తండ్రియు సీతారామయు తల్లియని మదిని బ్రస్తుతిఁ జేతున్
నామనవి వినుము రామా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 74
- క. శ్రీమత్పరమేశ్వరకరుణామధురస యురగలోకనాయక కృష్ణా
ప్రేమను నిను నమ్మతిరా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 75
- క. శ్రీమత్పరమహయానిధి శ్రీమత్పంకేరుహాక్ష శ్రీయుతవక్షా
శ్రీమానిసీమనోహర శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 76
- క. శ్రీమధురాపురి వెలసిన శ్రీమృదుశ్రీపాదములును జెన్నలరంగా
నామనమున నేవించెన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 77
- క. భీమనకులధల్లార్జున స్తోమము పరిపాలనమున సొంపునహించెన్
సామివనిఁ బ్రస్తుతించెన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 78
- క. శ్రీమధుఘాతన ధర్మ శ్రీమద్వసుదేవతనయ శ్రీకర కృష్ణా
యేమిర యింక నరుఁ బ్రోవర శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 79
- క. శ్రీమురళీధర హేలా శ్రీమద్గోపాల భక్తనేవితశీలా
శ్రీమునిరా డర్శితపద శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 80
- క. సోమకుఁడు వార్ధిలోపల ధీమతితో నాండువానిఁ ద్రుంచి శుక్రుల నా
తామరనగర్భ కొనఁగవె శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 81
- క. ప్రేమతో నమృతము నరచఁగ నీమంబుగ కమతరూపు నీవెత్తవె యా
భీమనుహీధ్రముకొఱకై శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 82
- క. కామమున హిరణ్యాక్షుం డామహిగొనివెల్లునప్పు డాతని ద్రుంపన్
బ్రేమ వరాహము వైతివి శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 83
- క. భీమబలోద్ధతి విజయస్తోమా నరసింహహాప సురవైరిబలో
ద్ధామా జయవిక్రమ నయ శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 84
- క. వామనరూపముతోడుత భూమంతయు నేలుచున్న భూరిబలీంద్రున్
నీమాయచేతఁ ద్రొక్కవె శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 85
- క. ప్రేమ ముయ్యేడు మాఱులు భూమిం జరియించి రాజపుత్రుల ధ్రుం చా
భూమి బుధకోటి కిచ్చిన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 86
- క. భూమిజను పంక్తికంతుఁడు ప్రేమం గొనిపోవ నతనివృథుతరశిరముల్
భీమముగఁ ద్రుంచి మించిన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 87
- క. భూమిజనసన్యన్మద్ధికి నేమముతో హలము వట్టి నేతలఁ బ్రోచే
యామహిమ నీకెతగునయ శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 88
- క. నీమహిమ లెన్నశక్యమె యామహిలోత్తిపురవిజయులై తగు స్త్రీలన్
గామితులఁ జేసి వెలసిన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 89

- క. భూమింద్రులెన్న జగముం ధీమతఃబాలించి యపనధీసులఁ జంపన్
గామముతోడుత వెలసిన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 90
- క. శ్రీమందిర వరరమణా కామితకనునీయ గరుడగమన మురారీ
నే మీకు మ్రొక్కెనయో శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 91
- క. రామ నవమోహనాంగా రామా సీతాంతరంగ రమ్యశుభాంగా
రామ భవవర్గభంగా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 92
- క. రామానుజ నన్నేలిన స్వామి శ్రీకృష్ణదేవ సకమలనామా
రామా జనకామ జయ శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 93
- క. రామా కస్తురిరంగా సోమ శరశ్చంద్ర గాంగ శుభ్రయశస్త్రీ
కామా నను గరుణింపుము శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 94
- క. రామ మిము సన్నుతించెద నామానసవీధియందు నగధర కృష్ణా
దామోదర యచి సతతము శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 95
- క. రామ కరుణాలవాలా శ్యామలరుచిజాల భక్తజనయోగీంద్రా
ద్యామరసస్మనిపాలా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 96
- క. రామ సామ్రాజ్యధుర్యా ధీమహిత సుమేధుధైర్య దితిజావార్యా
స్తోమామరగణవర్యా శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 97
- క. రామునికన్నను రెండవసామియు లేడనుచు నీవె సర్వం బనుచున్
వేమారు విన్నవించెద శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 98
- క. రాముఁడునువినా దైవము భూమిన్ లేడనుచు నుదినిబొందుగ నే నీ
నామామృతంబు గ్రోలెద శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 99
- క. శ్రీమకయోధ్యా నాయక కోమలనీలాభరదేహ గోధ్వజవిరుతా
శ్రీమారుతసుతు నేలిన శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 100
- క. రామ వరపావులూరి స్వామివి నీవనుచు నమ్మిశతకము భక్తిన్
నేమి రచియించితిని గొను శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 101
- క. శ్రీమహితపావులూరి సుధాముఁడు రామన్న మంత్రితనయుఁడ కవి
సుత్రాముఁడ మల్లనసచిపుఁడ శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 102
- క. సోమార్కనేత్ర విను నే నీమహి వాసిష్ఠగోత్రహిమకరుఁడను సు
శ్రీమూర నిన్నుఁ గొల్చెద శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 103
- క. స్వామి ధర భావమకున్ రామనకుం బుత్రకుఁడను రమణీయగుణో
ద్దాముఁడ నాపస్తంబుఁడ శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 104
- క. ఈమహిలో సీతకం బేమనుజుఁడు వ్రాయుఁ జమపు వీస్పితఫలమున్
బ్రేమ నొసంగుము దయచే శ్రీమద్భద్రాద్రిధామ శ్రీరఘురామా. 105

శ్రీ రస్తు

మారుతీశతకము

మద్రామకథాసుధారసము లేసీమం బ్రవర్తించుఁ ద
 దూభిమి హర్షపయఃపరీతనయనంబుల్ కంటకాంచ త్తను
 శ్రీమీఱన్ వృథభక్తితోడ శిరమున్ జేదోయి జోడించి నా
 నామాసీంద్రులు మెచ్చ నిల్చి తగు నిన్ వర్ణించెదన్ మారుతీ !

1

శా. కంజాప్తాన్వయదుగ్ధవారినిధి రాకాచంద్రు సద్వాక్యముల్
 కంజాక్షీమణి యైనసీతకును దత్కాంతాను తల్లివచః
 పుంజంబుల్ రఘుభర్తకున్ దెబ్బుపుచున్ బుత్తాకృతిన్ వారిచెం
 తం జెల్వారఁ జరించి మించిననినున్ ధ్యానించెదన్ మారుతీ !

2

శా. సీతారాముల కగ్రనందనుఁడు కిష్కింధాపురస్వామికిన్
 జేతశ్శుద్ధికరుండు లక్ష్మణునకున్ జీవానుసంధాత దు
 ర్దైతేయాళికి నండపాణి యపసర్గశ్రీకి నాథుం డనా
 భాతిన్ భాసిలుభవ్యభవ్య నిను సంభావించెదన్ మారుతీ !

3

శా. రామస్వామి నినున్ స్వకీయపరివారంబందు నగ్రేసరుం
 గా మన్నించుటఁగాదె ముందు భవదాఖ్యం బల్కి సీతాసఖిన్
 సౌమిత్రిన్ భరతాదులన్ బిసప నెన్నంజొత్తు రుర్వీజను
 ల్నిమహాత్మ్యముఁ దెల్పుపాటినరు లేరీ భూస్థలిన్ మారుతీ !

4

శా. పారావారము గోష్పదంబు మశకప్రాయు ల్నిశాటుల్ హిమా
 నీహాపంబులు వాలవహ్నిశిఖ లున్నిద్రాలి దివ్యాస్త్రముల్
 పూరేకుల్ జయలక్ష్మి భార్య సమరంబుల్ కేళు లక్ష్మాన్వయా
 ధారున్ గొల్చుట కృత్య మైతగు నినున్ ధ్యానించెదన్ మారుతీ !

5

శా. శైలోన్మూలనలోహపాశము రణోత్పాహిద్విషత్ప్రాణవా
తూలవ్యాశము భానునందనచమూదుర్గంబు ధూమ్రాక్షకం
తాలోలాయన చండవాగురు దశాస్యాంచత్పురీదాహాన్
త్తాలాలాత మనంగభాసిలు భవద్వాళం బహో మూరుతీ !

6

శా. భీమాకారభుజంగరాజవపురాభీలంబు దుర్దంతనం
గ్రామక్షౌర్జితశౌర్యమూలము హతాక్షప్రాణవాతూల ము
ద్దామశ్రీయుతపంక్తికంఠపురసన్న ప్రేషితాగ్నిచ్ఛటా
దామోద్ధిప్తదిగంతరాశము భవద్వాళం బహో మూరుతీ !

7

శా. సరసీజాప్తకులూవతంసుని యశస్సమ్యక్సధాపూర మం
బరభాగంబున దిక్తటంబులను శుంభద్వృత్తితోఁ బూయ ని
ర్ఘరసంఘంబులు గూర్చుకూర్చకరణిన్ రాజల్లు యుష్మన్నహా
గరభృత్సన్నిభవాల మెంచి పొగడంగా శక్యమే మూరుతీ !

8

శా. జలజాతాప్తకుమారసైన్యపటలీజాతార్భటికోటిచేఁ
జలితం బైనసతారకాగ్రహవిరాజద్వ్యోమభాగంబు భూ
సలిమీఁ దంబడకుండ రాఘవుఁడు సంసాపించు మేలైనబం
గరుకంబం బన నీదువాల మమరున్ గాఢవ్రతీ మూరుతీ !

9

శా. గూఢపదోపచూనశరకోటుల రావణముఖ్యదైత్యులన్
గాఢగతిన్ వధించి తగఁ గంజహితాన్వయుమ్రమాల వానరుల్
ప్రౌఢిమ నిల్వఁ బో గెలుపురాటగతిన్ భవదీయవాల మా
రూఢవియత్పథం బగుచు మాఢి వెలుంగుఁగడయ్య మూరుతీ !

10

శా. లంకావల్లభతోడ రాముఁడు రణారంభంబుఁ గావింపుచోఁ
బొంకంబొప్పఁగ నీవు వాహనమ వై పొల్పారి తవ్వేళ ని
శ్శంకన్ నీదగువాల మభ్రపటలీచంచత్పతోపేతతా
ర్యంగం బొచు వెలింగె నిన్పొగడ శక్యం బేరికా మూరుతీ !

11

శా. శ్రీరామాంఘ్రిసరోజభక్తిభరితున్ సీతాంగనాస్తుత్యసం
చారున్ రావణసైన్యదావదహనున్ సావర్ణ ధాత్రిధరా
కారున్ భానుతనూజమంత్రివగు లంకాపట్టణధ్వంసకున్
వీరున్ నిన్ను భజింతు నన్ను దయతో వీక్షింపుమీ మూరుతీ !

12

శా. వ్యాశాధీశ్వరభోగసన్నిభలసద్వాలాగ్రబద్ధాసురీ
చేలగ్రాసవివర్ధమానఘనరోచిష్కేశనిర్దగలం
కాలంకారుని జంబుమాలిముఖదైత్యగ్రావవజ్రాయుధున్
ఫాలాక్షస్తుతు నిన్నుఁ గొల్చెద ననున్ బాలింపుమా మూరుతీ !

13

శా. మైనాకాచలతుండభంగచయసమ్మర్ద్ధోత్థితాంభోనిధి
 ధాన్యగ్రాసవివృద్ధకంతనినశధ్వస్తాఖిలక్రవ్యభు
 క్షేనాకర్ణుని హేమవర్ణుని దమక్షేమక్షునూకీర్ణునీ
 తానాథాశ్రమపూర్ణు నిన్నుఁ గొలుతున్ ధన్యాకృతీ మారుతీ !

శా. కటిసూత్రంబును జన్నిదంబు జడలున్ గౌశేయకౌపీనముల్
 పటుశృంగారపలాశదండములు సారంగాజినంబుల్ శిఖో
 ద్భటదర్భాంకురముష్టియున్ భసితలేపం బెంతయున్ భాసిలన్
 వటునూపంబున రామునిన్ గనిననిన్వర్ణించెనన్ మారుతీ !

శా. అపశబ్దంబు నిరర్థకంబు విఫలం బన్యాయ మాక్రోశ మ
 వ్యపదేశం బనిమిత్త మత్యధిరనం బస్పష్ట మప్రాప్తకా
 ర్యపరం బైననికృష్టవాక్కు భవదాలాపంబునన్ లేమి ని
 మ్కపటస్ఫూర్తి నుతించె నిన్ జనకజాకాంతం డహో మారుతీ !

శా. హితమున్ సత్యము సాధువాక్యవినుతం బిష్టంబు విస్పష్ట మం
 చితకంతస్వర మల్పవర్ణ మఖిలశ్రేయస్కరం బర్ధవి
 స్తృతమున్ బ్రస్తుతకార్యకారి యగుచున్ శోభిల్లు నీవాక్యసం
 తతికిన్ రాముఁడు సంతసించెను భలీ ! ధర్మాకృతీ ! మారుతీ !

శా. తపనాకారఘనద్యుతీ! నగధృతీ! దైతేయకాలాకృతీ!
 జపహోమాధికృతీ! బృహస్పతిమతీ! సంతుష్టసీతాపతీ!
 కపిరాజాప్తనుతీ! మహాగుణతతీ! కాకుత్స్థసేవారతీ!
 విఫులానందయుతీ! ప్రభంజనగతీ! విశ్వోన్నతీ! మారుతీ!

మ. అవితాశేషకపీంద్రసైన్యవితతీ! హర్యక్షతుల్యాకృతీ!
 దివిజవ్రాతకృతస్తుతీ! మహాదనాదిబ్రహ్మచర్యవ్రతీ!
 జవనిర్ధూతసదాగతీ! దివసకృత్సంప్రాప్తసర్వస్మృతీ!
 స్తవనీయాహవహర్ని తామరపతీ! ఊంతిక్షితీ! మారుతీ!

ఉ. సత్యము దానమున్ దపము శౌచము శాంతము రామభక్తి సాం
 గత్యము బ్రహ్మచర్యము సుఖస్థితి మార్దవమార్జవంబుఁ బాం
 డిత్యము శ్రద్ధ నీతి దయ ధీరత ధర్మముఁ బుణ్యకర్మముల్
 నిత్యము నీకడన్ నిలుచు నిన్ను నుతింపఁ దరంబె మారుతీ!

చ. విరతి వివేకమున్ సమత వేదసమాదరణంబు యోగమున్
 కరుణ దమంబు మైత్రి మురఘస్మరుపూజన మార్జవం బుపా
 యదుచి యకామ మోరిమి మితాశన మాదిగసత్త్వధర్మముల్
 నిరతము నిన్నుఁ గొల్చుటను నీకు సమానులు లేరు మారుతీ!

మ. విలసత్తైస్థైర్యము విక్రమక్రమము ప్రావీణ్యంబు గాంభీర్య ము
జ్వలశౌర్యంబు జవంబు నీతి ప్రతిభాసాంగత్యదాక్షిణ్యముల్
బలమున్ ధైర్యము సాహసంబు విజయోపాయంబు నీయందు ని
ర్మలవృత్తిన్ వసియించె నిన్నుఁ బొగడన్ మాశక్యమే మారుతీ!

22

మ. పరుషత్వంబు మదంబు నా స్థికత దంభం బీర్వ మోహంబు మ
త్సర మన్యాయము కామలోభములు నౌర్జన్యంబు రోషంబు ద
ర్పరుజల్ భీతి దురాశ నిర్దయ వివాదం బౌర్తి జాడ్యంబు ము
ష్కరతన్ నీభటునైనఁ జెందవు నినున్ గాంక్షింతునే మారుతీ!

23

చ. విపులతపోధనుండవు పవిత్రచరిత్రుడ వాహవక్రియా
నిపుణుడ వబనాభపదసీరజభ క్తియుతుండ వాగమాం
తపటురహస్య వేదివి దృఢవ్రతశాలివి బ్రహ్మచర్యవి
ఘ్నపతివి మృత్యుశూన్యుడవు గర్వవిహీనుడ వీవు మారుతీ!

24

మ. గణనాతీతము లైననద్గుణతతుల్ కంజాతమిత్రాన్వయా
గ్రణియందుం బలె నీకడన్ గలుగుటన్ రామున్ బలెన్ ని నిచ్చ
క్షణు లర్పించి యనిష్టవర్జనము లిష్టప్రాప్తులం బొంది యు
ల్బణసౌఖ్యంబులఁ బండియుండెదరు భూభాగంబునన్ మారుతీ!

25

శా. శ్రౌతస్మార్తపురాణపాశుపతదీక్షా పాంచరాత్రాగమ
ద్వైతాద్వైతకథాశృతిస్మృతులు వార్తాదండనీతిత్రయీ
జ్యోతిర్దర్శనసాంఖ్యయోగవచసోయన్యాయశాస్త్రాదులున్
సీతానాథుదయన్ భవద్రవన రంజిల్లుంగదా! మారుతీ!

26

శా. క్రూరాకారచమూఘృతప్రచురరక్షో రాజధానీమహా
వీరంబందు నిశాటశోణితరురావిక్షీరముల్ వేల్చు దు
ర్వారాగ్నేయశిఖిల్ సృజించి నమరారంభప్రవర్ణక్రియన్
శ్రీరామేశ్వరుఁ దృప్తుఁ జేసితివి కర్మప్రాగణీ! మారుతీ!

27

శా. అక్షౌద్యస్రభుగంగర క్తసమిధా జ్యోదుల్ ప్రతాపాగ్నిలోఁ
బ్రక్షేపం బొనరించి రావణపురప్రాగ్వంశశాలాదులన్
దక్షత్వంబునఁ గాల్చి వేల్పులఁ బ్రమోదస్వాంతులం జేసి వి
శ్వక్షేమం బొనరించునీకృతువు మెచ్చన్ శక్యమే మారుతీ!

28

చ. గరుడునికంటె మారుతముకంటెఁ దటిల్లతకంటె నిర్జరే
శ్వరుభిదురంబుకంటె హరిచక్రముకంటె శరంబుకంటె భా
స్కరుహరికంటెఁ గృష్ణమృగికంటె విమానముకంటె జారసుం
దరిచలదృష్టికంటె బలితంబు భవజ్ఞు మెన్న మారుతీ!

29

మ. జలధిధ్వానము భేరికాధ్వనులు గర్జానాదముల్ యుల్లరీ
విలసద్రావము వజ్రపాతభవగంభీరస్వనంబుల్ జగ
త్ప్రళయారంభవిజృంభమాణపురజిద్భవ్యాట్టహాసార్భటుల్
బలిమిన్ నీవు రణంబులోఁ గొలుపుబొబ్బం బోలునే మారుతీ !

మ. హిమవంతంబు మహేంద్రమున్ మలయమున్ హేమాద్రియుం జక్రః
శముఁ గైలాసము మందరంబును మొదల్ గాఁ గల్గుచైలేంద్రముల్
సమరాభీలవిజృంభమాణవిపులోత్సాహప్రవృద్ధత్రివి
క్రమదేవోపమ తావకాంగమున నెంచం బోలునే మారుతీ !

మ. భుజగాధీశ్వరభోగిభోగనిభముల్ భూభాగధారేయ ది
గ్గజతుండప్రతిమానముల్ దనుజదుర్గద్వారబద్ధారర
వ్రజవృత్తార్గళహాపముల్ దివిజసాలప్రాజ్యశాఖాభముల్
త్రిజగత్సుత్యము లై ననీభుజము లర్ధిన్ గొల్చెదన్ మారుతీ !

శా. మేరున్మూలనయోగ్యశక్తియుతముల్ మిత్రాత్మజస్తుత్యముల్
వైరాస్వీతనిశాటకోటిదశనావార్యంబు లార్తార్తరిసం
హరణోదారము లుజ్జ్వలత్కనకభూషాంతస్థరత్నప్రభా
పూరాపూర్ణములై న నీకరములన్ భూషించెదన్ మారుతీ !

మ. ఘనకాఠిన్యసమేతముల్ జలజరాగచ్ఛాయముల్ సాయకా
సనచక్రాంబుజశంఖమత్స్యముఖభాస్వత్సౌమ్యరేఖావళుల్
వనజాప్తాన్వయపాదపద్మయుగసేవాజాతవైదగ్ధ్యముల్
జనసంస్తుత్యము లై ననీదుకరముల్ వర్ణించెన్ మారుతీ !

ఉ. రావణువక్షుముం బొడిచి రాక్షసులన్ వధియించుదార్ద్రమున్
శ్రీవరుఁడైన రాముపదసేవ యొనర్చెడిమార్దవంబు భ
క్తావళిదైన్యదుఃఖముల నన్నిటిఁ బాపెడిభూరిశక్తియున్
తావకపాణిపద్మముల దట్టములై వసియించె మారుతీ !

మ. చటులధ్వానము భీషణాననముఁ జంచద్భూరివాలంబు వి
స్ఫుటదంష్ట్రాంకురముల్ మహాగ్రనఖముల్ సూక్ష్మావలగ్నంబు ను
ద్భుటశౌర్యంబు మనోజవం బుతులనత్వం బొప్పుచున్నట్టిమ
ర్కటసింహు నిన్ను విన్న భీతిలుఁ జూచి! రక్షస్తతు ల్మారుతీ

మ. తనకున్ శక్రుఁ డుపాయనం బొసఁగుముక్తాహార మారాముఁ డి
చ్చెను సీతాసతి కాసతీతిలకమిచ్చె న్నీకు నీవప్పు డా
ఘనహారంబు ధరించి దేవతటిసీకల్లోలసందీప్తకాం
చన్మలంబువలెన్ వెలింగితివి భాస్వద్భారతీ! మారుతీ !

మ. మణిహారంబులు రత్నకుండలములున్ మాణిక్యకోటిరకం
కణముల్ కాంచనమేఖలల్ జలజరాగస్ఫారమగజీరముల్
ప్రణతాశేషవిభూషణావళులు దీప్యచ్ఛేలముల్ రాఘవా
గ్రణిచేఁ గైకొని తాల్చుని న్ననుఁగొనన్ గాంక్షించెదన్ మారుతీ ! 38

చ. కనకముకంటె మానికముకంటె హుతాశనుకంటె బాలనూ
ర్యునిరుచికంటెఁ బల్లవసరోరుహహల్లకపంక్తికంటె భూ
తనయునికంటె సాంధ్యజలదంబులకంటెను శోణకాంతులన్
దనరెడినీముఖాబ్జము గనన్ మది వేడుకపుట్టె మారుతీ ! 39

ఉ. మండితరత్నకుండలసమంచితగండయుగంబు బాలమా
ర్తాండనిభారుణచ్ఛవియుతంబు విలోలవిశాలనేత్ర మా
ఖండలరత్నరాజదలకంబు సుధాంశునిభంబుఁ జంద్రికా
పాండురమందహాస మయి భాసిలు నీవదనంబు మారుతీ ! 40

మ. కమలాస్తాన్వయమంత్రరాజపదదీక్షాస్పందదూర్ధ్వాధరో
ష్ఠము నాసాగ్రగతావలోకనము సంధ్యాకాలపంకేరుహ
క్రమయుక్తార్థనిమిలితాక్షియుగ మారమృస్మితాంకూరము
త్తమతేజం బగునీముఖంబు సరి పద్మం బెల్లగున్ మారుతీ ! 41

మ. భరితక్రోధవిఘ్నార్థ మాననయనాబ్జాతంబు భీభత్సరా
ద్రరసాకీర్ణము వజ్రవజ్రనిభదంష్ట్రాదుర్నిరీక్ష్యంబు దు
ర్ధరనిర్హాసభయంకరం బగుభవద్వక్త్రంబు వీక్షించి సం
గరభూభాగముఁ బాసి పర్వుదు రహో క్రవ్యాశనుల్ మారుతీ ! 42

చ. అనిలునకుం గుమారుఁడ వహృతిసూతికిఁ బెద్దమంత్రి వం
జనకుఁ దనూభవుండవు నిశాచరవీరుల కంతకుండ వ
ర్జునునకుఁ గేతనస్థుఁడవు సూర్యకులాగ్రణికిన్ భటుండ వై
తనరెడినీకు వందన ముదంచితభక్తి నొనర్తు మారుతీ ! 43

చ. భ్రమణము సేయువేళ మురభంజనుచక్రమరీతి నభ్రభా
గమునకు నెత్తువేళ లయకాలునిదండముమాడ్కి సంసదే
శమున ధరించువేళ విలసజ్జలధీశుని పాశమట్లు నీ
విమలినవాల మొప్పు బ్రతివీరభయంకర మౌచు మారుతీ ! 44

మ. దనుజశ్రేణికిఁ గర్ణమంత్రములు సీతాదేవికిన్ జాలువా
కృనిరూఢుల్ రఘుభర్తకున్ విజయవాద్యధ్వానము లేశవా
హిని కాహ్వనరవంబు లర్కజనకున్ హేలాస్పదంబుల్ భవ
ద్భునసాంగ్రామికసింహనాదము లహో ధన్యాకృతీ ! మారుతీ ! 45

శా. మైనాకాచలవర్మశీర్ష మునకున్ మాణిక్యకోటీర మై
నానామానిహృదంబుజాతములకున్ మార్తాండబాలాతపం
బై నిర్ణీద్రసరోజహల్లకనిభం బై సౌమ్యరేఖావళీ
స్థానం బై తగు నీదుపాదములకున్ దండంబు లోమారుతీ !

46

ఉ. పాపములం దొలంచు బహుబంధము లూడ్చును రామభక్తికిన్
బ్రా పగు దైన్యదుఃఖములఁ గొపు సమగ్రసమస్తసంపదల్
చేపడునట్లు సేయు రణసీమ జయంబు లొసంగుఁ దావక
శ్రీపదపద్మసేవ యిఁకఁ జెప్పెడిదేమిటి వీర ! మారుతీ !

47

మ. కలనం దావకముష్టిఘాత మఖిలక్రవ్యాశిరాన్నస్తకా
వళికిం బైఁబడువజ్రపాత మిఁక నీవాలంబు దైత్యాంగక
స్థులం జుట్టిన కాలపాశము భవత్సందర్శనంబు ల్పురా
రులకున్ యామృతభటప్రదర్శనము లై నూధిన్ దగున్ మారుతీ !

48

మ. యమసంబంధిగుణప్రపూర్తి నియమవ్యాపారమున్ బ్రాణసం
యమనం బక్షునిరోధమానసగతుల్ న్యాసాధ్వమున్ ధారణ
క్రమమున్ భూరిసమాధినిష్ఠయును నంగంబుల్ దగం గల్గుయో
గము భాగంబుగఁ గొన్న నిన్నుఁ గని లోకం బెన్న దే మారుతీ !

49

శా. ద్రోణాద్రింద్రమహాషధుల్ పెరటిమందుల్ భూరిలంకాపుర
క్షోణీచక్రము హోమకుండము దినేశుం డొజ్జధాత్రీధ్రముల్
పాణిం బూవినపుష్పగుచ్ఛములు శ్రీరాముండు జంభారిసా
పాణసూతకిరీట మైననిను మెచ్చన్ శక్యమే మారుతీ !

50

మ. సరసీజాప్తవిభావిభాసితనవాబ్జశ్రీలకుం దావు లై
యరవిందాంకుశశంఖచక్రముఖ రేఖానేకదీప్తంబు లై
దురితవ్రాతమ దేభమర్దనచణస్తుత్యర్హ సింహంబు లై
తరుణప్రాయము లై ననీచరణముల్ ధ్యానించెదన్ మారుతీ !

51

మ. పలుభూమీరుహగార్ధ ప్రక్షుములు శుంభద్బాహుశాఖాగదల్
కుటిలాకుంచిత పాదచాపము నఖక్రూరాసిపుత్తుల్ సము
ద్భటదంష్ట్రోగ్రకుఠారముల్ పదతలప్రాసంబు లొప్పన్ విశం
కటవృత్తిన్ రణభూమిఁ ద్రుంచితివిగా క్రవ్యాదులన్ మారుతీ !

52

ఉ. పాణితలోరుతాడనము బ్రాహ్మ్యశరంబుగఁ దన్నుటన్ జగ
త్ప్రాణశీలీముఖంబులుగ దంతనికృంతన మెంచ హవ్యభు
గ్పాణము గాఁగ ముష్టిహతి పాశుపతాస్త్రము గాఁగ దానవ
శ్రేణుల యుద్ధభూమి జముఁజేర్చి వెలింగితి వీవు మారుతీ !

53

ఉ. మా క్తి కతుల్యకల్యనఖమండలముల్ తరుణారుణాంగులీ
యు క్తము లూర్మి కాగతసమున్నతరత్న మరీచిజాలసం
యు క్తము లబ్జరాగమణిసంయుతనూపురనాదవంతముల్
ర క్తరుచు ల్వదంఘ్రులు తిరం బగుభక్తి భజింతు మారుతీ !

54

చ. తరువుల కెల్లఁ బల్లవవి తానములొచ్చు మహేంద్రముఖ్యభూ
ధరముల కెల్ల ధాతుసముదాయము లొచ్చు దశాస్యప్రోలికిన్
సురుచిరవహ్ని కీల లగుచున్ దగు తావకపాదదీధితుల్
మరువక మన్ననోగతతమం బణంగించును గాక మారుతీ !

55

ఉ. బంధుర మైనభీతిఁ గొని పర్వతకంధరడాగుతజ్జగ
ద్బంధుకుమారవర్యునకు భానుకులాగ్రణి బాంధవంబు వే
సంధిలఁ గూర్చి వాలిని వినంజునిగాఁ బొడిపించి మించి కి
ష్కింధకు రాజుఁ జేసితివి కీ ర్తిఘనుండవు నీవు మారుతీ !

56

చ. అడవులఁ గొండలం దిరిగి యాకులుఁ గాయలుఁ గోసి తించు నే
ర్పడ నదులం గొలంకుల జలంబులు గ్రోలుచు నున్న క్రోతులం
జడులను భానుజంఘ గొని చక్కఁగఁ ద్రిప్పుచుఁ గార్యసిద్ధులం
బడయుట చూడ నీదు ప్రతిభామహిమంబునఁ గాదె మారుతీ !

57

శా. సౌమిత్రిప్రబలప్రతాపశిఖిచేఁ జాకుండ సుగ్రీవునిన్
గామాంధున్ రఘునాథుపాదములవేడ్కన్ వ్రాలఁగాఁ జేసి త
త్ప్రేమాధిక్యముచేతఁ బ్రాణసహితున్ శ్రీమంతుఁ గావింపవే
నీమంత్రిత్వము వర్తనీయము గదా నిత్యోన్నతీ ! మారుతీ !

58

శా. నీవొక్కండవు తక్క భానుఁ డయినన్ దేవేజ్యుఁ డైనన్ మహా
దేవుం డైనను బ్రహ్మదేవుఁ డయినన్ దేవేశ్వరుం డైన సం
భావింపంబడురామముద్రిక భరింపంజాలరాదౌట నీ
ప్రావీణ్యాదులు విశ్వతోధికము లై భాసిల్లు నోమారుతీ !

59

శా. లంకాపట్టణదుర్గపాలనసముల్లాసాన్వితన్ గీకసా
లంకారాన్విత నీలతుందిలశరీరప్రోజ్జ్వలన్ లంకిణిన్
శంకాతంకము లేక ముష్టిహతిచే శాసించి కార్యార్థి వై
పొంకం బొప్పఁగ లంకఁ జొచ్చిననినున్ భూషించెదన్ మారుతీ !

60

మ. జలధిప్రేరితుఁ డై హిమాద్రిసుతుఁ డుత్సాహంబుతో వచ్చి నీ
జలజాతప్రతిమానపాదములు శీర్షంబందుఁ గోటీరముల్
బలె భక్తిన్ ధరియించి తత్క్షణమే జంభ ద్వేషికిన్ మాన్యుఁ డై
యల రిన్ నీభజనంబు రామభజనం బట్లెకదా మారుతీ !

61

- మ. గగనాధ్వంబున వార్ధిమీఁదఁ జనుజాగ్రద్గండభేరుండ దై
త్యగణాదిత్యవిమానసంఘములఛాయం బట్టి భక్షించి హే
యగుణగ్రాహిణి యైనసింహికను వజ్రాంచన్నఖశ్రేణిచే
జగమెన్నన్ వధియించునీబలము మెచ్చన్ శక్యమే మారుతీ! 62
- శా. ఊోణీచక్రము దిర్దిరం దిరుగ నాస్ఫోటించి రామున్ జగ
త్ప్రాణున్ సన్నుతి చేసి భూరితనువర్ధాకుంచితం బై తగన్
బాణివ్వంద్వము సాచి భూధరముపై బాదంబులం బూనిగీ
ర్వాణాధ్వంబున వార్ధిపై కెగయు నిన్ వర్జించెదన్ మారుతీ! 63
- మ. స్వతనూత్పాదిత మాట రావణపురస్థానంబుఁ జూడన్ వియ
ద్గతితో మేరువు దక్షిణాశకుఁ జనంగాఁబోలు నంచున్ సుర
ప్రతతుల్ చూడ నిజాంగపింగళరుచిభ్రాజన్లు నాళీకృతో
త్తితఝంపాచయ మొప్పదాటితి వహో! యామ్యాంబుధిన్ మారుతీ! 64
- ఉ. కాంచనపక్షముల్బలె స్వకాయరుచిస్థగితాభ్రకోటి రా
ణించఁగఁ బాదసంగతఫణిప్రభువై ఖరిఁ బుచ్చ మొప్పఁగాఁ
జంచువు లట్లసాచినభుజంబులు మీఱఁగ వైనతేయు న
ట్లంచితశక్తితోడ లవణాంబుధి దాఁటితి వార మారుతీ! 65
- శా. రంగద్భంగతురంగముల్ ఘనరథగ్రామంబు జీమూతమా
తంగంబు ల్మృకరోగ్రవీరతతి రత్నస్వర్ణముల్ గల్గుటన్
నింగిన్ ముట్టి యెదుర్చుసింధువిభునిన్ నీకంటె నన్యండు దా
టంగా శక్తుఁడు లేడటంచు నిను వేడ్కన్ మెచ్చెదన్ మారుతీ! 66
- ఉ. రావణుపేరు చెప్పిన సురప్రభుఁ డైన వడంకు దుష్టస
త్వావిలగర్భ మైనలవణాంబుధిఁ జూచిన భీతిఘట్టు నీ
వావనరాశి దాఁటి దనుజాధిపుగేహముఁ జొచ్చి జానకీ
దేవిని గాంచి వచ్చుట మదిం దలపోసితి విట్టిసాహసం
బీవిధ మైనదైర్యము మహిం గలదే యొగునందు మారుతీ! 67
- శా. ఫాలాక్షౌద్భుతచాపఖండనకలాప్రాధిన్ విజృంభించునీ
తాలోలారుణపాణిపద్మమున నిత్యం బుండి భాస్వన్నయూ
ఖాళిం గేరెడివజ్రకాంతుల నమూల్యం బైన శ్రీముద్రికన్
గేలం బట్టినరామభక్తుని నినున్ గీర్తించెదన్ మారుతీ! 68
- ఉ. రావణు నిమ్మటంబున ధరాతనయం దగఁ జూచి రామగో
త్రావరుఁ డానవా లొసఁగురత్నమయోర్మిక భక్తి నిచ్చి యా
దేవుని మంజువాక్యములఁ దెల్పి తనంబుజన్మేత్రిచేత మే
లీవన లొందినాఁడ విడు దివ్యులకైనఁ దరంబె మారుతీ! 69

- చ. అతులితరామముద్రక ధరాత్మజ కిచ్చి తదీయమశాశిసం
గతరమణీయరత్నముఁ దిరంబగుభక్తిని గొంచు రాఘవ
క్షితిపతి కింపుతో నొసఁగు కీశవరుం డితఁడంచు దేవతల్
నుతు లొనరింప నొప్పితి వనూనచరిత్రుఁడ వీవు మారుతీ! 70
- ఉ. స్యందనవాజిదంతిభటసంఘసమేతు వినీలభూమిభృ
త్తుందిలదేహు సింహనిభదోర్బలు శక్తిముఖాఖిలామరా
క్రందనకారి దివ్యశరగర్వితు నక్షకు నొక్కగుద్దుచే
మ్రందఁగఁ జేసినాఁడ వతిమానము తావకశక్తి మారుతీ! 71
- ఉ. రావణమంత్రిపుత్తుల పరాక్రమసింహుల భూరిగర్వరో
షావిలచిత్తులన్ సమవయస్కుల ఘోరచమూసమేతులన్
బావకతుల్యశస్త్రయుతపాణుల నేడ్వర నాహవస్థలిన్
దేవత లెన్నవాలనిహతిన్ వధియించితి వొర మారుతీ! 72
- ఉ. జంభవిరోధికిన్ హృదయశల్యము రావణవీటికిన్ జయ
స్తంభము దైత్యవాహిని కుదంచితదుర్గము సంగరక్రియా
రంభమునన్ మృగేంద్ర మన రాజులుచున్న నరాంతకున్ సమి
త్కుంభినిఁ గూలఁజేసితివి ఘోరపదాహతి వొర! మారుతీ! 73
- చ. అశనిసమానసాయకు దవానిలసన్నిభసైన్యసంయుతున్
ప్రశమితదేవతాస్మయుఁ బ్రభంజనవేగు నృసింహవిక్రమున్
నశముఖనందనున్ విపులదైర్యవినిర్జితమందరాచలున్
ద్రిశిరుని నొంటిగుద్దున వధించితి వొర! మహాత్మ మారుతీ! 74
- ఉ. రావణు నెమ్మనంబునఁ దిరంబుగ నున్నజయాశ త్రుంగ సు
గ్రీవనలాంగదద్వివిధకేసరిముఖ్యకపు ల్చలంగ దే
వావళు లెల్ల బొంగ దివిజారిబలంబు కలంగ సాంపరా
యావని నయ్యకంపనుఁ బదాహతిఁ గూల్చితి వొర! మారుతీ! 75
- శా. శంభున్ జంభరిపున్ జయించి శమనున్ శాసించి యక్షేశు సం
రంభం బూడ్చి జలేశపావకమరుత్కృత్యాదచంద్రాంకులన్
శుంభద్వృత్తి జయించి మించినదశాస్యున్ ఘోరయుద్ధక్రియా
రంభం బందుఁ గఠోరముష్టిహతి మూర్ఛంబుచ్చితో మారుతీ! 76
- శా. క్షోణీనాథుల గెల్చి యక్షతతులం జూర్ణంబు గావించి గీ
ర్వాణవ్రాతము నొంచి కింపురుషులన్ వారించి విద్యాధర
శ్రేణిం బాఱఁగఁ దోలి భోగివరులన్ శిక్షించి దైత్యాళికిన్
బ్రాణం బై ననికుంభునిన్ రణములో మ్రందించితో మారుతీ! 77

- మ. జలధుల్ రొంపి యొనర్ప శీతకరభాస్వద్బింబముల్ మ్రింగ భూ
తలమాకాశముఁగేలఁ బట్టి కడిమిన్ దాశంబు వాయింపఁ గొం
డలు పాదంబుల గుండనేయఁ గనునున్వృత్తేజు భూస్మాత్సునిన్
గలనన్ ద్రుంచిననీకు మ్రొక్కితి ననున్ గావన్వలెన్ మారుతీ! 78
- మ. మయునిన్ శంబరు నింద్రజిత్తు సముచిన్ మారీచు వైరోచసున్
రయమొప్పన్ గెలువంగఁజాలు కుహనారాశిన్ మహామానివే
షయుతున్ ధీరుని గాలనేనుఁ గని వజ్రకూరవాలాహతిన్
లయమున్ జేసిననీకు మ్రొక్కెద ననున్ రక్షింపుమీ మారుతీ! 79
- మ. అనలాధానము సోమమున్ జయవభార్తాస్పత్యముల్ వైశ్రవం
బును సౌత్రామణి రాజసూయసవనంబున్ బౌండరీకంబు నా
గనివాసంబుఁ దురంగమేధము మొదల్లాఁ గల్గుయజ్ఞంబు లె
ల్లను నీసేవకు సాటిగా వని బుధుల్ వాక్రుత్తు రోమాదుతీ! 80
- శా. గంగన్ శాతమి నర్మదన్ జలనిధిన్ గావేరిఁ జర్మణ్యతిన్
దుంగన్ భద్రను గండకిన్ సరయువున్ దోషాపహన్ శోణభ
ద్రన్ గాళిందిని గృష్ణ వేత్రవతిశివ్రన్ మున్దుకంఠెన్ భవ
న్మాంగళ్యాన్వితపాదసేవ బుధసంభావ్యం బగున్ మారుతీ! 81
- మ. సుమదానంబు సువర్ణదానమును వాసోదానమున్ రాప్యదా
నము గోదానము గేహదానమును గన్యాదానమున్ ధాన్యదా
నము భూదానము రత్నదాన మవిదానం బాదిగాఁగల్గుదా
నములన్ జేరుఫలంబు నిఁగొలిచినంతన్ వచ్చునో మారుతీ! 82
- మ. పటువేగంబును వజ్రసారనఖముల్ భర్మప్రభాదేహ ము
ద్భుతశౌర్యంబు ముకుందుజాటనుటవియస్సంభారమున్ జాలఁగ
ల్గుటకున్ నీసరి గానిభక్తులకు మేల్గూర్పంగఁ బక్షింద్రుఁ డా
దట నిన్బోలఁ డటంచుఁ జూచెదను మద్భావంబునన్ మారుతీ! 83
- మ. ప్రణవోపేతనమఃపదంబు మొదలాపైపై చతుర్ధ్యంతష
ఘ్నణవన్నామకవాయునందను లొగిన్ గూర్పన్ ద్రివేదర్తుసం
గణనన్ వర్ణము లొప్పు మంత్రమగుచున్ గన్పట్టు దానిన్విచ
క్షణు లెల్లన్ జపియించి కోరెదరు నీకారుణ్యమో మారుతీ! 84
- మ. ఘనసేనాచరణోత్థితోరురజ మాకాశంబునన్ నిండఁ దూ
ర్యనినాదంబుల దిక్కుటంబు లదరన్ రాజద్రథాగూఢు డై
ధనురాద్యాయుధపాణి యై సమరగోత్రం జేరుత జ్ఞంబునూ
లిని లీలన్ వధియించు నిన్నుఁ బొగడన్ లే రెవ్వరున్ మారుతీ! 85

మ. కరిసింహాదులు నీరూ ద్రావుటకునై కాసారమున్ జేరుచో
గరిమం బట్టి వధింపుచుండెడిమహాగ్రగ్రాహిణీవజ్రబం
ధురదృప్యన్న ఖకోటిచేత మనశాద్దులంబు లేడిం బలెన్
స్థిరశక్తిన్ వినళించి మించు నిను నన్ధి గొల్చెనన్ మారుతీ ! 85

మ. మురజన్వహ్మముఁ దాకి సంగరములో ముక్కాకలం దీరి ని
ర్జరసేనం బహుమారు లాలములఁ బాటందోలి శాద్దులదు
ర్ధిరతేజుం డగుచూల్యనంతు ననిలో లాంఛనాలవిక్షేపవి
స్ఫురణన్ వారిధివైచి నాగభవనంబున్ జేర్చితౌ మారుతీ ! 87

శా. ఖర్వాఖర్వచమూసమేతు లయి వేగన్ జిత్రసేనాదిగం
ధర్వుల్లోణనగంబుసన్నిధి నినున్ దాకంగ వారందఱిన్
గర్వం బొప్పంగ వాలతాడనములన్ బాహుప్రహారంబులన్
బర్వం జేసి జయంబుఁ గొన్ననినుసంభావించెదన్ మారుతీ ! 88

మ. సమరములో నిశాచరులఁ జంపుతఱిన్ లయరుద్రుపోలికన్
గ్రమమున వేదము ల్బదువుకాలమునన్ బరమేష్ఠికై వడిన్
శమయుతు లైనభక్తులకు సంపద లిచ్చెడివేళ జానకి
రమణునివై ఖరిన్ జగతి రాజులునిన్ను భజింతు మారుతీ ! 89

ఉ. ధైర్యముచేత మేరుగిరి దానముచేత ఘనాఘనంబు గాం
భీర్యముచేత వారినిధి భీషణతేజముచేత సూర్యుడున్
స్థైర్యముచేత భూమిసతి ధర్మముచేత జముండు నుజ్జ్వల
చ్ఛౌర్యముచేతసింహమును సామ్యమువత్తుకు నీకు మారుతీ ! 90

ఉ. వాలము గల్గుమేరుగిరి వాక్కులఁ బల్కెడిమత్తదంతి యా
భీలము దాల్చు సింహము విచిత్రగతిన్ రణమాచరించుశా
ద్దులము క్రోధిరూపుఁ గొనురుద్రుఁ డితండని వేల్పు లెన్నఁగా
నాలములో వెలింగి గనుజావళిఁ ద్రుంచితి వీవు మారుతీ ! 91

శా. నీకున్ మాచుకమంత్ర మిచ్చెదను దీనికనిత్యమున్ బల్కుచో
గాకుత్సాన్వయుమంత్ర రాజముగతిన్ గళ్యాణసంధాత యై
శోకంబు ల్లోలఁగించు స్వర్గ మిడునంచు జెప్పి స్వప్నంబులో
నా కామంత్ర మొసగునిన్ను మదిలోనం గొల్చెదన్ మారుతీ ! 92

మ. కదళీభూరుహపండమండితవనిం గళ్యాణగేహంబులో
ద్రుగశాధీశ్వరరత్న సంఘటితవేషిన్ నిల్చి సీతాధిపక్
హృదయాబంబున నుంచి సంయమిచయం బెన్నంగఁ బూజించి త
త్పదభక్తిన్ డగునీకు మ్రొక్కెద ననున్ బాలింపుమీ మారుతీ ! 93

- శా. లీలానర్జితమన్నధుండ వగువర్జిత్రేష్ఠు నిన్నెన్నుబో
నాలుంబిడ్డలు గేహముం గలిగి హేమాశన్ సమస్తావనీ
పాలవ్రాతము నాశ్రయించుజనులన్ బల్కింప నేమంచు నే
నాలోచించి వచించినాడ నిది నీ వాలింపుమీ మారుతీ ! 94
- మ. మును దామాయణి కైకొనెన్ బిదప జీమూతాశ్మజున్ బెండ్లియా
డెను గంగాసతి బారతం గలసెఁ గంఠేకాలుఁ డవ్వేల్పు కా
ముని నిర్జించు టదెట్టిదో తెలియ దామూఢాంగజున్ బ్రహ్మచ
ర్యనిరూఢిం దగునీవు గెల్పుట యథార్థంబౌఁ జుమీ మారుతీ ! 95
- చ. పలుక వసత్యవాక్యములు పావనమూర్తివి బ్రహ్మచర్యని
ర్దళితమనోభవుండవు నితాంతదయామతి వాశ్రితావనో
జ్వలఘనశక్తి శాలివి ప్రసన్నముఖాంబుగుహుండ వైననిన్
దలచి నుతించినాడఁ బ్రమదంబునఁ గావుము నన్ను మారుతీ ! 96
- ఉ. దండము చండముష్టిహతిదండితదానవచక్రవర్తికిన్
దండము వేదచోదితవిధానసమర్చితరామమూర్తికిన్
దండము భానుసూనుసముదంచితసైన్యచయాగ్రవర్తికిన్
దండము భర్జితాశ్రితజనప్రకరాత్రికి నీకు మారుతీ ! 97
- చ. అరినివహంబుచేతను గదార్తులచేతను లేమిచేతఁ ద
స్కరతలిచేతఁ బన్నగపిశాచగణంబులచేత దుర్జనో
త్కరములచేత నేటియధికారులచేతను గల్గుబాధలన్
గుడుతుగఁ బాపి బ్రోవు మిదె కోరి భజించితి నిన్ను మారుతీ ! 98
- చ. జయజయ హేమకూటనిభసన్నిభదేహ నిశాటవాహినీ
చయఘనగంధవాహ జవసత్వృతాంబుజబంధువాహ దు
ర్ణయయుతరావణాసురపూరసగితోజ్వలహవ్యవాహ ని
ర్భయభరితోహ రామపదభక్తిసమంచితగేహ మారుతీ ! 99
- శా. సీతాభర్తకు మన్ననీషితములన్ శత్రుంబులో జాలి సం
జాతం బయ్యెడురీతిఁ దెల్పుచుఁ దదాజ్ఞ ముందుగాఁ బొంది కల
జాతస్థితదీయపాదయుగళీసద్భక్తియున్ ముక్తియున్
బ్రీఠిన్ గూర్చు గదయ్య నీశరణ మర్థిన్ బొందితిన్ మారుతీ ! 100
- మ. హరిపాదాంబుజభక్తిసంయుతుడ దీప్యజ్యోతిషామ్నాయవి
ద్గుండన్ గొట్కిలపూడివంశభవుడన్ గోదండరామాఖ్యుడన్
విరితిజ్ఞానయుతుండ నన్నుఁ గరుణన్ వీక్షించి తాపత్రయ
స్ఫురణంబుల్ తొలగించి బ్రోవు మరుణాంభోజద్యుతీ మారుతీ ! 101

శ్రీ ర స్తు

శ్రీ వ సు దే వ న ం ద న శ త క ము

కలిత్రోహవత్ సరసీజదళాత్ సమస్తలోకర
క్షాకరణైకదీక్ష యళికాక్షఋభుక్షవిపక్షశిక్ష గో
పీకమనీయమందిరసవీనసయోదధిచౌర్యనక్ష ల
క్షీకరసత్కటాక్షనతశీలవసూ వసుదేవనందనా.

1

ఉ. రంగనరిప్రభంగ ఖగరాజవిరాజతురంగ భక్తహృ
త్సంగ భవాంధకారసముదగ్రపతంగ సురారిపద్మమా
తంగ వినర్భజాహృదయతామర సభ్రమమాణభృంగ స
ర్వంగ కరీంద్రతాపపరిభంగ హరీ వ...

2

ఉ. శ్రీకరుణానిధాన విధిసృష్టినిదాన ఘనోపధాన స
ల్లోకసుఖప్రదాన మునిలోకతపఃప్రణిధానభక్త ర
క్షాకరణైకతాన గతకామవితాన ఘనోజ్జ్వలత్రటి
త్పాకటదివ్యపీతపరిధాన హరీ న...

3

ఉ. యాదవవంశభూషణ నిజాశ్రితభక్తజనానురాగ ప్ర
హ్లాదవిభీషణాదికమహాజనరంజన వైరిభంజనా
శ్రీన సమస్తసద్గుణసుశీల యశఃప్రణిపాదసజ్జనా
హ్లాదకరాంతరంగ ననుజారినుతా వ...

4

ఉ. నారద శారదాధిపసనందనవందితదాసభూత బృం
దారక తారకామవననా మృదువాదిన తత్త్వబోధనా
నారద శారదాబ్జకుగనాదిరణాంగ విలోకయాగ కృ
ద్దారకతారకా ఖగరథా సుకథా వ...

5

ఉ. రాజధరాదిసర్వసురరాజనుతాక్షరమంత్రరాజగో
రాజవిజేత హాపకపరాజితభవ్యనునోజతేజభూ
రాజశిరఃప్రకీర్ణమణిరాజతపాదసరోజశౌర్యరా
రాజదరాత్యజేయయుడురాజముఖా వ...

ఉ. రాజనిభాననా విహగరాజతురంగదయాంతరంగగో
రాజనిశేశమాళిసురరాజసరోరుహమిత్రభీష్మరా
ద్రాజనుతా హరీయసురరాజభయంకరభక్తశంకరా,
రాజసహోదరీహృదయరంజనశ్రీవ...

ఉ. శ్రీకమలాసనాదిసురసేవితపాదసరోజదివ్యవా
సాకమలాధిరాజకలుషామయభేషజయండజధ్వజా
శ్రీకమలాభహస్తసుతిసేయుదు నెప్పునధోక్షజా హరీ
నాకమలామృతం బాసఁగనారతమున్ వ...

8

ఉ. శ్రీధరభూమివేంకటగిరి న్మదిరంజలఁ బ్రాతకోటనా
రాధితుఁడౌచు శ్రీవరదరాజని పేరువహించియున్న నా
నాథుఁడవంచు నెంచితి ననాథునిఁ బ్రోవు శమాదిపుష్పసా
రాధనఁజేసెకన్ వరదరాజహరీ వ...

9

ఉ. నాకుజబాదరాయణుల నన్నయభీమన కాళిదాసులన్
బ్రాకటభక్తి మొక్కి శివభక్తునిఁ దిక్కనఁ బోతనార్యులన్
శ్రీకరవందనంబులను జిత్తమునం దలపోసి భక్తిన
స్తోకత నిన్ను గొల్చెదను సూరినుతా వ...

10

ఉ. సారసనేత్ర నీవిమలచారుచరిత్రము సేయబూని బ
ల్సారముగల్గు పర్యశతసంఖ్యను మీకు సమర్పణంబుగా
సారెకు నీదురూపగుణసన్నతిఁజేసెకన్ జిత్తిమందు స
సారముఁ బాపవేదియను సారమతీ వ...

11

ఉ. ఆదిని సోమకుండు చతురాననవేదచయంబుఁ దెచ్చి యు
న్మాత నంబుధిఁ జొరఁగ మాధవ హని ఝషంబవై సురా
హ్లాద వధించి వేదనిచయంబును బ్రహ్మకు నిచ్చినట్టి యో
వేదగవేషణామనుపవే శతు నన్ వ...

12

ఉ. సాధభవార్థమై సురనిశాటులు కంధిని మందరాద్రిచే
సాధనఁజేయ నబ్ధి నది జారిన యోశరణార్థి కావవే
నాధ యనంగఁ గూర్మమయి నాఁడెముగా గిరిమోచి కాచి శ్రీ
నాథుఁడ వైతిగాదె బుధవంద్య హరీ వ...

13

ఉ. భూమినిఁ జంకఁబెట్టుకొనిపోయిన దైత్యుని హేమనేత్రునిన్
భీమముతోడఁ జంపి పృథివీస్థలిఁ గొమ్మున నెత్తినట్టి యో
తామరసాక్షయాదికిటి తాపనవందిత యోమురాంతకా
కామునిఁ గన్నతండ్రి నరుఁ గావు దయన్ వ...

14

ఉ. మాధవ భీకరోగ్రపటుమాధితయుక్త నృసింహరూప స్వ
ర్లోదరుఁ జంపి నైజచరితోక్తులఁ బానము సేయునట్టి ప్ర
హ్లాదునిఁ గాచినట్లు శరణార్థినిఁ గావఁగదే మహాత్మ నీ
పాదము లెప్పుడున్ దలఁతు బ్రహ్మచుతా వ...

15

ఉ. ఇంద్రుని రాజ్యలక్ష్మిఁ గొని యేగినదానవుఁ జేరి గుఱ్ఱవై
మంద్రశుభోక్తులం ద్రిపవమండలిదానముఁబొంది యంతవై
సాంద్రత నిండి యాబలి రసాతలికిం బడఁద్రొక్కి రాజ్యమా
యింద్రుని కిచ్చినట్టి జగదీశ హరీ వ...

16

ఉ. ధామణిలోన రాజుల సుదారత యిర్వదియొక్కసారి యొ
ప్పార వధించి రక్తమున మాన్యత దండ్రకిఁ దర్పణంబుఁ బ
ల్మారు నొనర్చి విప్రులకు మానుగ నిచ్చితి ధామణిన్ మహా
దారక రేణుకాతనయ దండమయా వ...

17

ఉ. తాటకఁగూల్చి శంకరునిధర్మముఁ ద్రుంచి ధరాసుతాకళా
పాటవ మొంది యాంక్షజుని భండనమందు వధించి వానర
లోక్తులుగూడ రావణు సకూటముఁ జంపినరామ బ్రోవు నీ
చాటునఁ గింకరుండ నను శౌరి హరీ వ...

18

ఉ. రాముఁ డనంగఁ బుట్టి ధర రాక్షసులం బడఁగొట్టి యాత్రతో
నైమిశముం జొరంగ మునినాథులు సూతుఁడు దక్కలేవఁగా
నేమము నాకమున్నతని నిం కెఱఁజావడువన్ బ్రబోధచే
బ్రేమను జీవి జేయవె హరీ ముసలీ వ...

19

ఉ. దానవకోటులం దునిమి దానవవైరుల నాదరించి యీ
శానుసకున్ సుతీవ్రతరసాయకమై మఱి మూఁడులోకముల్
పూనికతోడ మోగమును బూర్ణముఁజేసిన బుద్ధమూర్తి యో
మానధనాధ్య యేలునను మన్ననతో వ...

20

ఉ. అశ్వముఖుండవై జనులయజ్ఞతఁ బాపి మహావిభూతిమై
శశ్వదమోఘమై విబుధసౌఖ్యదమై శ్రితసేవ్యమై మహా
శాశ్వతమైనజ్ఞానమును స్థాపనఁజేసిన కల్కిమూర్తి యో
విశేధరా ననుచు మునుపవే కృపణున్ వసుదేవనందనా!

21

- ఉ. యాదవవర్య మీన ధుళి యజ్ఞవరాహాన్మసింహవై దుషీ
వేదనిరూఢవర్ణి భృగువీర సరాధిపరామ బుద్ధ సౌ
మోదవిశిష్ట కల్కిభవముల్ ధరియించిన బాలకృష్ణ నీ
పాదుకవాహుడన్ మరుపు భర్తనుతా వ... 22
- ఉ. సంగరమందుఁ బుణ్యజనసంఘముకోడి సుర ల్మహాత్ము ఖ
ట్వాంగునిఁగూడి మోములను వాని విరోధులు బాటఁబోరి యా
సంగడికాని కాయువును సార్థతఁదెల్పి ముహూర్తమందు ని
స్సంగత ముక్తికిం జనఁడె జ్ఞానమునన్ వ... 23
- ఉ. గోపకులంబునందు మదిఁ గోరికదీరఁగ నున్భవించి యా
గోపవరాంగనామణులకోరికఁ దీర్చినముద్దుకృష్ణ యో
గోపకులాబ్ధిచంద్ర నను గూర్చినిఁ జేరఁగదీసి యేలుమా
కాపరివంచునమ్మితిని గావఁగదే వ... 24
- ఉ. ఆసురభామఁ బూతన జనాంతకగంసుఁడు వంపనం దన
దృఢసురగేహమందుఁ దనపాలచనుంగుడిపింప దానిమాం
సాసువులన్నియుం గుడిచి చూసురి వేగమె జంపినట్టి యో
శ్రీసనకాదివందిత విరించినతా వ... 25
- ఉ. మూఁడునేలల్ చనంగ మఱి మోదముచేతఁ దృణాచరాఖ్యునిం
గాడుపురూపునిన్ గగనగామినివై వధియించి యుయ్యెలం
గూడినప్రోడ నీమహిమగుంఫనమెన్నదరంబె యేరికిన్
నేడిదెనండమయ్య కరుణింపఁగదే వసుదేవనందనా. 26
- ఉ. పిన్నతనంబునందు మఱివీధులనాడుచునుండ నమ్మతో
మన్నుదినెన్ జనార్దనుఁడు మాధవుడంచు వచింప నగ్భకుల్,
మన్ను నదేలతింటి విటు మాధవయన్న చరాచరాండ సం
పన్నజగంబుఁ జూపవె స్వవక్త్రమునన్ వ... 27
- ఉ. గోవులఁగూడి కానలను గోవుల మేపుచునుండ బ్రహ్మ యా
గోవులగోవులన్ వఱుఁగఁగూర్చిన తక్షణమందు నీవ యా
రూపము లెల్లఁదాల్చిమునుగూఢినటింపఁగ నీపదా ప్తికిన్
దాపురమిచ్చి మ్రొక్కి చనె ధాత హరీ వ... 28
- ఉ. కొండికనాఁడు గోపకులఁగూడి వనంబుల నాలమేపుచున్
గండనిఁ గాళియోరగుని గండఱఁ గాండమునందు దూక నీ
దుండగ మవ్వకుం దెలిపి తోడ్కొనిరా ఫణిఁ ద్రోలి యంతఁ గ
స్పండువుగాఁ గనంబడవె భవ్యగుణా వ... 29

ఉ. కాననమందు గోపకులు గంజనలేక్షణ కారుచిచ్చుచే
బ్రాణమూలన్ మునిన్విడచి రావముతోడఁ గృపాబ్ధి కావవే,
దీనులమంచువేడఁ బటుతీవ్రగతిన్ శిఖ్రమింగినట్టి యో
దీనపరాయణా మనుచుదీనుడనో వ...

30

ఉ. పల్లవకాంతలెల్ల మునునస్త్రుచయంబును విప్పిపెట్టి సం
పుల్లసరోజవాహిని సుమోముతో జలకేళులాడ నా
గొల్లలఘట్టముల్ నగుచుఁ గొంచుకపో మఱివారువేడ నీ
పుల్లసమాడి యీవె పురుషోత్తమ యో వ...

31

ఉ. మాననజన్మమెత్తి యతిమాయల బాలురఁగూడి ప్రీతితోఁ
గానలయందు గోవులను గాచుచు వారికి లీలఁజూపుచున్
మానుగ విప్రభార్యలకు మాన్యత మోక్షమొసంగినట్టి యో
దీనశరణ్య యేలుము సుధీవినుతా వ...

32

ఉ. వాసవుఁ డల్లి గోపకులపై మఱిరాళులవానగుర్వ నా
యాసముగల్గి గోసహితయాశపులందఱు నిన్నువేడ నా
యాసములేక కొండను రయంబునఁ గేల నమర్చి గొల్లలు
ల్లాసమువొందఁ బ్రోచితి విలాసముఖా వ...

33

ఉ. నందుఁడు సార్థరాత్రి యమునానదికింజని స్నానమాడ నా
నందునిదైత్యులు స్వగుణనాథునిసన్నిధిఁజేర్చ నీవు సా
నందముతోడఁ బోవ మఱి యాతఁడు బూజలొనర్పఁ దృప్తుడై
నందుని దోడితెచ్చితివి నాథ హరీ వ...

34

ఉ. నీలపయోధరం బనఁగ నీతనువొప్పగు నందునిందు నిన్
బోలెడునీదుమోము నటమూసినకల్వల గండ్లఁజూడ గో
బాలుఁడు వారలకా నమినిబాల్పడకం గళలూని నిల్చి వే
యేలిననాడుతండ్రి హరి యీశ్వర యో వ...

35

ఉ. దుర్మతియైనకంఠుఁడు వధూగుడుబాలవినాశకృత్యముల్
పేర్చినిజేయువాని హరి భీకరనాగముబోలెఁ జంపి త
చ్చర్మన భూమిఁ దాతకిడి సౌఖ్యముసేసిన చిన్నికృష్ణయో
నర్మనమంగహాస నినునమ్మితి శ్రీ వ...

36

ఉ. శ్రీపతి నీవు రాముఁడును శిష్యకుచేలసమేతుడైనసాం
దీపునియొద్ద శాస్త్రసమితి సుమతిన్ గణుతించి నేర్చి వి
జ్ఞాపితు లైనభంగి ననుజ్ఞానకళాపరిపూర్ణుఁ జేయవే
శ్రీవృధివీపతీ వరదశిష్యుడ నో వ...

37

- ఉ. తాపవిదూరమున్ గురువు తస్మైతపుత్రుసజీవిజేసి సం
తాపముదీటఁ దెచ్చి గురుదక్షిణనిమ్మనవల్లెయంచు నా
పాపనిఁ గంధి దైత్యయమపట్టణముల్ చని గోసి తెచ్చి నాం
దీపునకిచ్చి మొక్కినసుధీర భలీ వ... 38
- ఉ. నారకచోదితోగ్రయవనప్రభుదాడి బుగ్గిన్నునుంగనీ
పౌరులద్వారకం బనిచి వాఱుచుఁ దోకొనివాని భూమిభృ
దోరగుహన్ సనిదు) ముచికుందునిచేఁ జెడఁజూచి యాబుగ్గో
ద్ధారున కీవెముక్తి విబుధస్తుత యో వ... 39
- ఉ. బాలవయస్సునందు నిను బాయక నందునిచెల్లె లిచ్చితోఁ
బాలనఁజేసి పెంచి పరిపక్వవయస్సున నిన్నుఁజూచి గో
పాలకనన్నుఁ బొందుమనఁ బాలనఁజేసితిరాధికాసతిన్
లోలతతోజనార్దన త్రిలోకమతా వ... 40
- ఉ. పన్నగవైరి యింద్రునిసభాసదులందఱగెల్చి యానుధన్
గొన్నవిధాన భూపతులకోటులగెల్చి రమాలలామఁగై
కొన్నమహానుభావ ననుఁగూరిమితోఁ గృపఁజూడుమయ్య యా
పన్నుఁడనయ్య దీనజనపాల హరీ వ... 41
- ఉ. ఏమనివిన్నవింతు నిఁకనేమిదలంచెద నీమహత్త్వమున్
బామరు లాడునింద విని పాపుకొనన్ గుహఁజొచ్చి బమ్మి భా
మామణియున్ శమంతకము మానుగఁదెచ్చినయట్టికృష్ణ యో
త్సామరసేవ్య కైకొనవె జాంబవతిఁ వ... 42
- ఉ. దేవజగన్నివాస జగతీధవ దూరితినంచు భీతితోఁ
గావుమటంచు నిన్నజుఁడు గానుకనిచ్చెను సత్యభామ నీ
వావనితన్ గ్రహించి మఱి యాతనిఁ గాచినభంగి కావు మో
పావనమూర్తి యోపతితపాఞ్గన నన్ వ... 43
- ఉ. ఇందునిభాననా సురల నింపుగఁ బ్రోచినప్రోడ దేవకీ
నంసన గోపికాహృదయనందన లక్ష్మణ భానుపుత్రఁ గా
ళిందినిఁ బెండ్లియాడి మురళీప్రియగానముఁ జేసితొర గో
వింద నమోయటంచు నిను వేడెన శ్రీ వ... 44
- ఉ. రాధకు నల్లుఁడై యిలను రమ్యముతోడ వివాహమొంది యా
యాదవవంశమెల్ల భువి ఖ్యాతిగఁజేసిన చిన్నికృష్ణ యో
మాధవ కేశవాయసురమల్లురఁగూల్చిన నిన్నుగొల్తు నీ
పాదములన్ మదిన్ దలఁతుఁ బార్థనుతా వ... 45

ఉ. నారదమౌని దివ్యకుసుమంబు సమర్పణజేయ రుక్మిణీ
నారికి నీయఁగా నతఁడు నవ్వుచు భామకుఁ దెల్పు సత్య హృ
ద్దూరుఁడ నైతివా యనుచు దూరిన నాకుల నొడ్డి పారిజం
బూరఁటదెచ్చియీవె శ్రుతిసూక్త హరీ వ...

43

ఉ. దానవరాజపుత్రి వనితామణి దెల్పఁగఁ జిత్రరేఖయున్
మానినిఁ గూడియున్న సుకుమారుని నెత్తుకపోయి యాయుషా
మానినికిచ్చె నాతియును మారునికేలిని గూడియుండఁగా
బాణుఁడు కోపగించుకొని బాలునిద్రాడునగటివై వ నా
దానవు బాహులుం దునియి దైత్యుల శంకరుగెల్చి తెచ్చితె
మానినినిం గుమారకుని మాధవ శ్రీ వ...

47

ఉ. ఈవసుధన్ మనంబునను నీశుఁడ నేనని క్రూరభాషలన్
నీవలె చిహ్నమునిన యనీతునిఁ బొండ్రకవాసుదేవునిన్
గావరమెల్లఁ బోనణఁచి కయ్యము నన్వధియించినట్టి యో
దేవర సన్నఁ బ్రోవవుగదే తగదే వ...

48

ఉ. నారదుఁ డొక్కనాఁడు నళినాక్ష త్వదీయసువర్చనార్థమై
ద్వారకకుం జనంగ సురతన్ జరియించి పదారువేలగో
నారులతో సమాఖ్యతను నై జనుచాతురిఁ జేసినట్టి నీ
చారువిలాసముల్ నుడువ శక్తుఁడనే వ...

49

ఉ. శ్రీపతి మున్ను ధర్మజుఁడు చిత్తమునం దలపోయవేగ నా
భూపతిరాజసూయమును బూర్ణముఁగాఁగ నొనర్చి ధర్మపు
ణ్యపతిసేయుపూజఁగొనిధీరత సంతసమందినట్టి భ
ద్రాపతి బ్రోవుచూ ద్యుమణిధామ హరీ వ...

50

ఉ. సీవును భీమసార్థులును నెమ్మది భూసురవేషమూని యా
భూవిభునాజ్ఞచే మగధభూవిభునిన్ రణభిక్ష వేడి యా
కావరపోతుమాగధునిఁ గయ్యమునన్ వధియింపజేసితె
దేవదయానిధి గుణనిధి మృదుధి వ...

51

ఉ. మానధనుండు ధర్మజుఁడు మాన్యతఁజేసిన రాజసూయమున్
బూనికఁదీర్చి భీష్మకురుపుంగవులందఱు మాచుచుండఁగా
మానవనాథుఁడైన శిశుపాలునిఁజంపిన యట్టిజెట్టి యో
దానరణప్రవీణ గుణధామ హరీ వ...

52

ఉ. పాండవమధ్యముండు నినుఁ బ్రార్థనఁజేసిన సూతుఁడై మఱిన్
ఖాండవముం దహింప ఘనగాంధీవచాపము వహ్నియాయ నా

ఖండలు గర్వముంజెఱచి కయ్యమునన్ విజయంబు నిచ్చితౌ
చండతరప్రకాశ గుణశాలి హరీ వ...

53

ఉ. బాలసుహృత్కుచేలునికి భాగ్యములిచ్చితివంచుఁ గుబ్జకుఁ
లాలనఁజేసి రూపము విలాసముఁజేసితివంచు ధర్మజుం
బాలనఁజేసి రాజ్యవిభవంబుల నిచ్చితివంచు రుక్మిణీ
లోల నుతింతు నిన్ను మదిలో నెపుడున్ వ...

54

ఉ. పన్నగశాయి నీవు మును పార్థుఁడు యాత్రకు వెల్లివచ్చినం
దిన్నఁగ ద్వారక న్నిలిపి తెంపునఁ జెల్లెలినిచ్చిపంప నీ
యన్న హలాయుధుండు విని హాయనియోర్వక కోపగించినన్
మన్ననఁజేసితౌర మతిమంత భలీ వ...

55

ఉ. శంభువరంబుఁబొందియు నృశంసతఁ దచ్చిరమున్ స్పృశేష్టసం
రంభు వృకాసురు న్నిజకరంబుల స్నాతనుజేయఁ గూల నా
శంభుని ప్రాణముల్ నిలిపి సన్నతికెక్కిన కృష్ణ దేవకీ
డింభక కావుకాంచనపటీసుకటీ వ...

56

ఉ. భూరమణుండు ధర్మజుఁడు మోమున హా సిపురంబుఁ జయ్యనం
జేరి ముదంబునంది కలసేమములారసి బు జెప్పినన్
శౌరవనాథుఁడున్ వినక క్రౌర్యముఁ జూపఁగ విశ్వరూపమున్
వారికిఁ జూపినట్టి భగవంత హరీ వ...

57

ఉ. కౌరవరాజధానికిని గార్యమునంఘటనంబు సేయధీ
సారుఁడు భక్తుఁడౌ విదురుసద్గముఁజేరి భుజించి ప్రేమతోఁ
గోరినగోర్కెలిచ్చితి వకుంతితచిత్తము నీకునిచ్చితిన్
సైరణసేమియిత్తువొ వశంకర యో వ...

58

ఉ. నీరజనాభ నిన్ను మునునెయ్యముతోడ ధనంజయుండు వే
సారి రణంబులోఁ దనకు సారథి గావలెనంచు వేడఁగా
సారథివై కిరీటికిని జాతురిఁ జూపినపార్థసారథీ
నీరుచిరాంఘ్రిపాలి నను నిల్పఁగదే వ...

59

ఉ. పార్థుఁడు దొల్లి యుద్ధమున స్వాంతవిషాదముఁజెంద మోహతా
నర్థముఁబాప యోగగతి నంతయుఁ దెల్పి సువిశ్వరూపముం
బ్రార్థనఁజేయఁజూపిన మహాత్మ గురుండనిగొల్తు సర్వదా
యర్థినిఁబ్రోవు శిష్యసుజనార్తిహారా వ...

60

ఉ. వారిజబాంధవుం డపరవారిధిఁ గ్రుంకకమున్న సైంధవుం
జేరి శిరంబుఁద్రుంతునని చేసెప్రతిజ్ఞ ధనంజయుండు నీ

వారవిబింబమున్ మఱియవారితచక్రముగప్పి సైంధవుం
జేరి వధింపఁజేసితివి శీఘ్రమునన్ వ...

61

ఉ. కారవకోటి నెల్ల సతికౌశలమొప్ప వధింపఁజేసి యా
కారవరాజ్యమిచ్చితివిగా కరుణించి యజాతవైరికిన్
కారవమైనకీర్తి జయగణ్యత గాండివికిచ్చినట్టి యో
శౌరి దయాపయోధి గుణశాలి హరీ వ...

62

ఉ. ద్రాణి యపాండవంబుగను బ్రహ్మశిరంబను సప్త్రమేయఁగాఁ
బ్రాణభయంబుగాఁ గవియ బాండవరక్షణఁజేసియున్ గదా
పాణివియై తనప్త్రపరిబాధితు నార్తుని నుత్తరోదరుం
ద్రాణనఁ జేసినట్టి నువిధాన హరీ వ...

63

ఉ. భాసురసూనుకై పతితపావను నీశు సమాధినుండ ఘం
టాసురుడీశుఁగొల్చి యమృతార్థమువేడఁగఁ గృష్ణుఁ డీగలం
డాసనుఁ గోరుమన్న నిను నార్తిస్మరింపుచుఁ గాంచి యర్చతో
భాసురప్రేతమీయ నగి భూతపతి స్పృశుఁజేసి సాత్వికా
భ్యాసము ముక్తినిచ్చిన దయాంబునిధి వ...

64

ఉ. దేవతలన్ రిపుల్ గెలువ దీనతతో నినువేడ వారికిన్
దావకవర్మమంత్రమును దధ్యముగా నెఱిగించి యంతఁ బ్రా
గ్దేవగణంబుఁ బోరునవధింపఁగఁజేసిన దివ్యమూర్తి నీ
సేవకసేవకుండఁ బ్రియశిష్యుడ నో వ...

65

ఉ. కాండములన్నియున్ స్వజతరాంతరమందు ధరించుజెట్టి యీ
పిండమునందు జీవతను బేర్చివహించి పిపీలికాదికా
ఖండలదేహము ల్భులితకాంక్షలఁజేసి రమించుప్రోడ యో
ఖండితదానవా జడుడఁ గావఁగదే వ...

66

ఉ. దేహవరత్రయంబునను దృశ్యపదార్థసమూహముల్మహా
మోహతనూర్ణనాభిక్రియ మోదముచే సృజించి బద్ధుడౌ
దేహివిగాఁ గనంబడుచుఁ దీక్షితమంబును జేయు నీశ నన్
దేహవిహీనుఁజేయవె సుధీరనుతా వ...

67

ఉ. సారసనాభ దుర్మల మసారకుదుఃఖమయస్వరూపసం
సారపయోధి నుత్కటరసక్రిమిజాలగతాగతాదినం
చారమువోలె భ్రాంతిలయజన్మములందుదురయ్య నిర్ద్వయా
కార పరాత్మ నీదు విముఖత్వమునన్ వ...

68

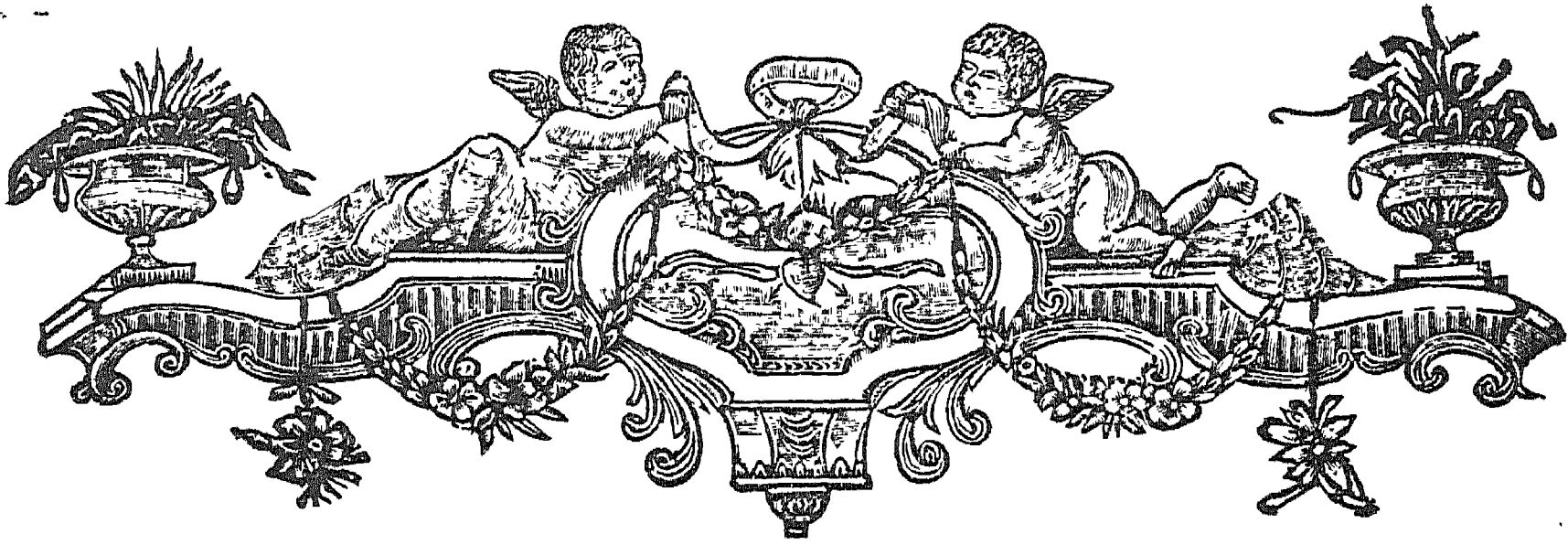
- ఉ. ఉద్ధవుడేగుదెంచి మఱియొక్కతఱిన్ సఖయంచువేడ శ్రీ
బుద్ధసుమార్గముందెలిపి బూరికృపం గరుణింపలేదె నా
బద్ధతఁబోవద్రోచి ననుఁ బాలనఁజేయఁగదే పరాత్మయా
యుద్ధవుమాడ్కి బ్రోవు మొడయుండవుగా వ... 69
- ఉ. శ్రీవిధివందనా వరద సేవిత యోగ్యుడవంచు నెంచి నా
యావరణాదులన్నియును నావలఁ ద్రోచి త్వదీయరూపునన్
భావము నిల్పినాఁడ భవబంధముఁ బోవఁగజేసి వేగమే
యేవిధిఁబ్రోతువో యభవ యిత్తఱి నన్ వ... 70
- ఉ. కాలునికింకరు ల్బ్రవసకల్మషచి త్తవిధేయుడైన నా
పాలికివచ్చి దుఃఖమయబాధలు నెట్టెఁగించు నిష్పడే
యేలికవైన నీభజన మింపుగఁజేసెననయ్య యయ్య నీ
బాలుడనయ్య వేడెదను బార్థసఖా వ... 71
- ఉ. బాలురతప్పులన్ గురుఁడు బాలనఁజేసినభంగి నాదుపా
పాలిని బాఱదోలి కృపఁ బాలనఁజేయఁగదే మహాకృపా
శాలివటంచు నెంచి నిజసాధరసోపమదన్యనామముల్
గ్రోలితి దైత్యఖండన త్రిలోకనుతా వ... 72
- ఉ. పావన మైన మీకథలు భాగవతు ల్పఠియించుచుండ బల్
పావనమూర్తి వంచు నినుఁ బల్మఱుఁ జిత్తమునందుఁ గొల్పెనన్
శ్రీవర నాదు జన్మమున సిద్ధి నహింపఁగజేయ మ్రొక్కెనన్
గావఁగడయ్య యీశ విభు కంసహారా వ... 73
- ఉ. సుందరమైన నీభజన శోభను గాంచ సుశక్తిలేనివా
రండఱు జన్మదుఃఖనిచయాంబుధియందు నిమగ్ను లౌచు నెం
దెందు సుమూఢులేగద సురేశ్వర దాసుడఁ బ్రోవు నన్ గృపా
కంధినితాంతశాంత సరకాంతక యో వ... 74
- ఉ. నాగధరాదిదేవతలు నారదపర్వత దివ్యమానులున్
యాగముసేయుకర్మకులు వ్యాసముఖార్య మహానుభావులున్
యోగిశిఖామణు ల్సుకవు లూహఁగలంగి భవత్పదాబ్జసం
యోగముఁజెందలేదు శుకయోగినుతా వ... 75
- ఉ. అజ్ఞుడ౯ మూఢుడన్ జడుడ సర్థవిహీనుడ దుష్టచిత్తుడన్
బ్రాజ్ఞత లేనివాడ బహురాగవశీకరుడన్ శకుండఁ గౌ
ర్యజ్ఞుడనన్ భవన్భజనరక్తుని జేసి యిచ్చెనఁబ్రోవు స
ర్వజ్ఞ కృపాసముద్ర భవభంజన యో వ... 76

- ఉ. శ్రీరమణీమనోరమణ శ్రీహరి కృష్ణమదీయపాపముల్
బారంగఁదోలి నాదునుది బాయకయుండెనవంచు నిన్ను వే
సారితిఁ గావవే దయను సంస్తుతిఁ జేసెననయ్య వేగమే
భూరిదయానిధి సుగుణపూజిత యో వ...
- 77
- ఉ. సారసనాభ యార్యజనసన్నత నీపదసేవఁజేసెనన్
గోరినకోర్కులిచ్చి ననుగొబ్బుననేలు ముసేక్షఁజేసిసన్
గౌరవమైన నీమహిమకౌశలమెల్ల హరించుఁ గాన నే
మారకునూ యశస్సువినుమా కనుమా వ...
- 78
- ఉ. లోకములెల్ల నీకడుపులోన జనించె నటండ్రు ధీయుతుల్
శ్రీకమలాసనాదిమునిసేవ్యులు సన్నతి కెక్కలేదె ము
న్నీకమనీయరూపమును నిల్పి మనంబునఁగాదె దేవ యే
కాకిని నన్ను నేలి నయఁ గావఁగదే వ ..
- 79
- ఉ. చేసితినయ్య పాపములు సేసితిఁ బెద్దలనెల్ల హాస్యము
లేసితి నన్యభామలను జేరి సుఖించినవారిపొందు నేఁ
జేసితి నన్నియు న్మఱచి చిక్కులు పెట్టకుమయ్యయయ్య నీ
దాసుఁడనయ్య యార్తజనతాపహరా వ...
- 80
- ఉ. పాపము లెన్నిఁజేసితిన్ పంకరుహాక్ష మదీయచిత్తము
న్నీపదయుగ్మమందునికి నిల్వదు కర్మవశంబునన్ మహా
పాపములందుఁ జొచ్చు నికఁ బాలనఁజేయఁగదే మహాత్మ నా
పాపములెంచకోవరద భక్తనుతా వ...
- 81
- ఉ. ఆదర మొప్ప మ్రొక్కెదగదాగ్రజ సంసృతిఘోరసాగరం
బీదఁగలేక విశ్రమవిహీనతఁ జెందె నయ్య యీవృథా
వాదులఁ జేసినయ్య యతిపామరుఁడయ్య శరణ్యుఁడయ్య యం
భోదనిభా భయం బుడిపి బ్రోవఁగదే వ...
- 82
- ఉ. శంకలనన్నియు నివ్వడచి శంకరనాక్షిగ నన్యదేవతల్
పొంకముతోడఁ బోవిడచి పొందుగ నీభజనంబుసేతు నా
వంకకువచ్చి యూరటలు వంచనలేకవచించి బోవు నీ
కింకరుఁడయ్య డండమిదె కృష్ణహరీ వ...
- 83
- ఉ. ధాతవటంచు నీవిమలతారకమంత్రము సర్వలోక వి
ఖ్యాతమటంచు నెంచి వినయంబున జోతలుసేసి యెప్పుడున్
ధాతను గన్నతండ్రి నిను ధ్యానము సేసెనఁ గృష్ణ వేగమే
యీతటి నేలుమాదయను నీశ్వర యో వ...
- 84

- ఉ. ఓపరమాత్మ యోవరద యోకమలాసనవంద్యపాద గౌ
రీపతి బాదరాయణ కరిప్రముఖస్తుతదివ్యనామ ల
క్షీపతియంచు భక్తులకు డేమము నిచ్చెదవంచు వేడెనన్
బాపుడ నీదుభక్తుడను బాపహారా వసుదేవనందనా. 85
- ఉ. ఏగతిఁ జేరవచ్చు మది నెప్పుడుజూతును నీవిలాసమున్
రాగము ద్వేషమెప్పుడు హరంబగునెప్పుడు మోహలోభముల్
రోగము వాసిపోవునను రోయక బాయక బ్రోవుమయ్య నీ
వే గతివంచు నమ్మితిని వేగమె రా వ... 86
- ఉ. ఎన్నిభవంబు లొందితినొ యెన్ని ప్రతాపము లొందినాడనో
సన్నుతికెక్కునీభజనసౌఖ్యము నిప్పుడు కాంచినాడ నా
యన్న ఊమింపుమన్న శరణాగతుడన్న నను గృహ సదా
మన్ననఁ జేయుమన్న హరి మాధవ యో వ... 87
- ఉ. శ్యామలవర్ణ నాదుమదిసత్వముతో నినుఁబూజజేసెనెన్,
గోమలమైన మీపదముఁ గోరి సదా భజియించుచుండెదన్
దామరసాక్ష నీవిమల తారకమంత్రమునిచ్చి వేగ ని
ష్కామునిఁజేయుమా త్వరితకాలమునన్ వ... 88
- ఉ. నెట్టితి వై రివర్గముల నేర్పున మీగుణవర్ణనంబు చే
పట్టితి యుష్మదంఘ్రి గురువర్మ్యుడవంచుఁ ద్వదర్చనాస్యమున్
మెట్టితి వేదశాస్త్రవిధి నేర్పరినై భవజన్యమార్గముల్
గొట్టితిఁ గావుమావరద గొబ్బున నన్ వ... 89
- ఉ. కర్మము లెన్ని జేసినను కంజదళాక్షవికారదూరమై
శర్మదమైన మీస్మరణ జారుముదంబునఁ జేయునట్టి దు
ష్కర్మతుడైన సద్గతినిఁ గాంచునటండ్రు త్వదంఘ్రియుక్తుడే
గర్మవిభేదసద్గతిని గాంచఁడొకో వ... 90
- ఉ. వారిజలోచనా వినుము వారణమున్ గృహఁ గానలేదె పా
కారిసురాదులం గృపను గావఁగలేదె భయంబుఁబాపి వే
మారుభజించుభక్తుడను మన్ననఁ బోషణఁ జేయరాదె నన్
శౌరి కృపానిధీ ప్రబలశౌర్యహరీ వ... 91
- ఉ. శ్రీధవ మున్ను నీకృపఁ గరిప్రభు ద్రౌపది వాయసాధమున్
యోధవిభీషణున్ శబరి యోగికుచేలుని భీష్మపార్థులన్
మాధవ నారదాదిమునిపూచ్యులఁ బ్రోచినపుణ్యమూర్తి న
న్నీధరఁ బ్రోవుమా కరుణ నీశ హరీ వ... 92

- ఉ. భూమి ననేకజన్మముల బూనితి నోర్వన్ జన్మమెత్తనీ
నామకథాసుధారసము నాలుకఁగ్రోలితి నేవఁజేసితిన్
వేసులు వేడికొంటి నను వేదనఁ బెట్టకుమంటి నీయవే
ప్రేమను నిత్యమైనపదవిన్ గృహతో వ... 93
- ఉ. దోషముపేరి రుగ్మతకుఁ దోయజనేత్ర త్వదంఘ్రిభక్తి సి
ద్ధాపథమున్ భుజింపఁగ నిరామయ దివ్యపదంబు నొంది సం
తోషము జెందితిన్ మనుషు తొందరఁ బెట్టకుమయ్య పాప ని
శ్చేషతఁ జేయుమయ్య నిజసేవకుఁడన్ వ... 94
- ఉ. భుక్తియు భక్తియున్ మఱియు భూరికటాక్షముచేత ముక్తియున్
శక్తుఁడవంచు నిచ్చుటకు శైశవకాలమునుండి కొల్తు నా
రిక్తతఁ బాఱఁదోలి బహురిక్తునిఁజేసి యిఁకై నబ్రోవవే
భక్త మనోభిలాషన శివస్తుత శ్రీవ... 95
- ఉ. ఏలర జాగుఁజేసెద వదేలర నీవు కృపారసంబుతో
నేలవె మూడులోకముల నేలవె యార్యుల గోపబాలురన్
బాలుఁడ నీకు మ్రొక్కెదను బాగుగ బ్రోవవె గోపకామినీ
లోల హరీ యటంచు మదిలోఁ దలఁతున్ వ... 96
- ఉ. రార గమావినోద వినరా సుగుణాకర కోటిమన్మథా
కార సురేంద్రవంద్య యరిఘాతుకపాండుసుతోపకార రా
రా రవికోటిధామ రణరంగభయంకర గోపికాన్వయో
ద్ధారక నన్ను నేలుమి యుదారమతిన్ వ... 97
- ఉ. కుంజరునేలి కుంజరునిఁ గూలిచి వానరునేలి వానరున్
భంజనఁజేసి యగడజునిబండియు నండజుఁ జెండియున్ ధరన్
రంజనఁజేసియున్ ధరనురాళులవానకుఁ గేలనెత్తియున్
సంజయు నేనినట్టి గుణసాంద్ర హరీ వ... 98
- ఉ. ఎన్నిక లెన్ననంటి మఱియెగ్గు లసత్యము లాడనంటి సం
పన్నత లేటంటి పరభామలపొందులఁ గూడనంటి యా
పన్నుఁడనంటి నీవిమలపాదుకసేవనుజేసెదంటి నే
నెన్నివచించినన్ గరుణనేల వహో వ... 99
- ఉ. అండజకాండుఁ డార్తసుజనార్తివిఖిండుఁ డరిప్రఖిండకో
డండకళాప్రచండగసుదర్శనవర్తికిఁ గృష్ణమూర్తికిన్
రెండవసాటిదేవుఁ డిఁక లేడనిసాపెద భద్రనెక్కి బ్ర
ద్దండడధాండధాండ నినదంబుల శ్రీవ... 100

- ఉ. పూనికతోడఁ జేసితిని పూర్తిగ నుత్పలవృత్తమాలికన్
దీనిధరించి నాదుమది దీనతఁబాపి విముక్తినియవే,
దీనదయాళు కృష్ణ జగతీధవమాధవయంచు వేడెద
న్మానకనారదాని మునిసన్నత శ్రీవ... 101
- ఉ. శ్రీలలితంబునైన కృపచేఁ గరుణింపుము శీలమైన వె
ల్లాలసగోత్రజాతుల విలాసముతోడ మదీయవంశముం
బాలనఁజేసి తద్భవుల బంధువులన్ దిలకించి బ్రోవుమా
శ్రీలలనామనోంబుజవశీకరణా వ... 102
- ఉ. శ్రీరమణీయమైన కృపచేతను బ్రోవుడు నాదుమిత్రులన్
వారిని వారివారి మఱివారిని జేరినవారి నెప్పుడున్
భూరివివేకసంపదసపుణ్యసముక్తులఁజేసి యేలుమా
భూరిగుణాధ్య వేడెదను పూజ్యపదా వ... 103
- ఉ. ఆగమవేద్య దీనసుజనాశ్రిత మన్నవ లక్ష్మణార్యవి
ద్యాగురువర్యశిష్యుడ గదాగ్రజ సుబ్బమయాదినార్లకున్
శ్రీగుణశీలపుత్రుడను శ్రీధవ రంగయనామధేయుడన్
బాగుగఁ గొల్చెదన్ మనుపు భర్తనుతా వ... 104
- ఉ. శ్రీపతి నీకు వందనము శ్రీలలనామణియైన లక్ష్మీకిన్
గోపసతీలలామలకు గొబ్బున మ్రొక్కులు దాసదాసుడన్
నాపతివంచు నమ్మితిని నామదివాంఛలుదీర్చి కావుమా
పాపినటంచు నెంచకు మపారకృపా వ... 105
- ఉ. మాధవ నీకు నిత్యశుభమంగళ మెప్పుడు నీదు భార్యకు
న్రాధకు సత్యభామకును నందకశార్ఙ్గసుచక్రశంఖకౌ
మోదకికిన్ శుభంబులగు మోదముగల్గు ఫణీంద్రవైరికిన్
యాదవవంశభూషణ మహాత్మ హరీ వ... 106
- ఉ. ఏవసుదేవనందనునియింగిత మౌదలఁ దాల్తు రెల్లవా
రావసుదేవనందనునియాజ్ఞ రచించిన యుత్పలంబులన్
భావనఁజేసిన నివినిన వ్రాసిన వారి కభీష్టసంపద
ల్పావనముక్తినిచ్చు దయ భవ్యుడు గృష్ణుడు సుస్థిరంబుగన్. 107

శ్రీ రస్తు

కీరవాణి శతకము

భీష్మజామనస్సీమనివాసుడై భక్తపెన్నిధి యనఁ బరగు నెవఁడు
కమలాప్తకోటిసంకాశుడై జగముల వెలుగొందుచున్నట్టి బలియుఁ డెవఁడు
లలితకాస్తుభరత్నవిలసితద్యుతులచే నక్షీణసౌందర్యవత్సుఁ డెవఁడు
కల్యాణగుణసముత్కరశోభితాంగుడై యానందమయజగదాత్మ యెవఁడు

గీ. కరముఁ జెలువంద మాండవ్యపురమునున్న సరససాండిత్యవాజ్జాలసముదయుండు
వనరుహాత్ముండు యదుకులవర్ధనుండు, కేశవుఁడు వానిఁ దేగదే కీరవాణి. 1

సీ. నందనందన శరద్ధిందునిభానన యిందీవరాక్ష గోవింద రార
కమనీయజలధర కాయసంకాశ రా శారదాపతిఁ గన్నజాణ రార
గోపికాజనమనఃకుముదచంద్రమ రార మానినీజనలోకమనన రార
యక్షీణప్రాభవాధ్యక్ష మాధవ రార పక్షిరాడ్గమన శ్రీవక్ష రార

గీ. డండి యొసఁగెడు బంగరుకొండ రార కొండగొడుగెత్తి బ్రోచినతండ్రి రార
యనుచు నందునిసతి పిల్వ మనము జెలఁగు, కేశవుఁడు... 2

సీ. సిరికరపంజరచరరామచిలుక రా మహనీయతరరూపమనన రార
భక్తజల్వార్ణవప్రాభవసోమ రా నిరతిశయానంద నిత్యరార
ముఖజతశశిరార మఘవారిహత రార పాలితయదుకులగౌల రార
నానోముఘమ రా నానిధానమ రార నాపుణ్యపరిపాకనటన రార

గీ. వెన్నఁ బెట్టెద రార న స్గన్నతండ్రి యెవ్వ రెవ్వరిగృహరాజి కేగినావొ
యనుచు గోపిక పిలిచెడుఘనుఁడు వరుఁడు, కేశవుఁడు... 3

సీ. కమనీయవిరిలతల్ గ్రాలుపందిళ్లలో మేలగుకలధౌతశాలలందుఁ
గృతకాద్రికందరప్రతలిలో వనములో నాడెమై వెలుగొందుమేడలందు
కాంచనసోపానకలితకుండములలో జలరాశిసైకతస్థలములందు
అదనై నమల్లెపూబొదలలో నదులలో మహనీయతరపట్టెమంచమందు

గీ. వరుస నాతోడఁ గ్రీడల వాళి మెలఁగు జాణ పూబోణి యదుకులచక్రవర్తి
సరసగుణరక్తి మేఘవిస్ఫురణమూర్తి, కేశవుఁడు...

4

సీ. భామ యెట్లోర్తునే కామునిశరవృష్టి నామనోహరుక్రీడ లేమి కిపుడు
చక్కనిసవతులు వెక్కిరించుట కెట్లు నొప్పుదు పతిదయ గప్పనపుడు
వరభావలకు మాటుబలుక నెట్లు సహింతుఁ బద్మాయతాక్షుఁడు పలుకనపుడు
నొంటిగా శయ్యసై నుంట కేగతి బూందు నందసూనునిపొందుఁ జెందనపుడు

గీ. కంటి కెలమిని నిదురంట గాననైతి వెతలపాలైతి గన్నీరు వెలవనైతి
కాంత నీవేఁగి గోపికాయంతినుతుఁడు, కేశవుఁడు...

5

సీ. మక్కువ నామీఁద మిక్కిలై యొకవేళ చక్కనికెమ్మోవి నొక్కుఁ బెలుచ
పొదరుగుబ్బలమీఁద బొందుగాఁ బవళించుఁ జెక్కుటద్దములపైఁ జేర్చు మోము
కనుదోయి ముద్దాడు కడువేడ్క మదనుని కదనంబు చొసీతిగతుల నెఱపుఁ
జనువిచ్చు ఘనమిచ్చు సతులలో నను మెచ్చు కోరికకొలఁదిని గూడనిచ్చు

గీ. నట్టికరుణాసముద్రుండు నమలసుగుణ గణగర్వితుండు సన్నతాఖండలుండు
శారదాపతిజనకుండు శాశ్వతుండు, కేశవుఁడు...

6

సీ. వనజబంధుఁడు లేనిదినమాయె నామనః కంజవిలాసంబు కనకగాత్ర
కమలసంతతి లేనికమలాకరంబాయె నాకోర్కె జలరాశి శ్రీకరాంగి
కుసుమహీనమునొంది వసియాడుతీఁగాయె నామేనిసౌబగువిన్నాణ మబల
ఫలములు గోసినయెలమావితీరాయె నాపుణ్యధరణిజ మేపు రమణి

సీ. యెట్టులోరుతు సవతులబెట్టిదంపుఁ బలుకులెల్లను జెవులకు ములుకులయ్యె
మగువ నీ వేఁగి యదుకులమండనుండు, కేశవుఁడు...

7

సీ. వననిధికన్యకాఘనకుచగిరియుగి మొనలపైఁ గ్రమ్మెడుఘన మతండ్
కమలాసతీమనఃకమలమరందంబు ప్రియముగాఁ గ్రోలెడు భృంగ మతండ్
భార్గవీకరయుగపంజరమున నాడు చెలువంబు గలరామచిలు కతండ్
మంగళదేవతాశృంగారసరసిలో రసికతఁ దిరుగుమరాళ మతండ్

గీ. సరససంపూర్ణఁ డాపంచశరునిఁ గన్న మేటి రాధావధూటియాబోటితోటి
నాటలాడెడులీలావిహారి యతఁడు, కేశవుఁడు...

8

సీ. సారముల్ భవరోగహారముల్ నిరుపమా కారముల్ హరిపదసారసములు
కీరముల్ సురల కాధారముల్ మంగళాచారముల్ హరిపదసారసములు
తారముల్ పుణ్యవిస్తారముల్ నిగమార్థపూరముల్ హరిపదసారసములు
హారముల్ భక్తమందారముల్ జగదుపకారముల్ హరిపదసారసములు

గీ. గాన నామ్రొక్కులెల్లను ఘనతజేసి నన్ను రక్షించుతెఱఁగెల్ల విన్నవించి
భాసురుండైన నందగోపాలనుతుఁడు, కేశవుఁడు...

9

- సీ. శ్రీకృష్ణ గోవింద చిన్మయానంద రా సుందరచరణారవింద రార
సారబృందావనసంచార వేగ రా కరుణారసాంబుధికంజ రార
సురనదీభవపాదశోభిశోభన రార రమణీయరాధికారమణ రార
నలకూబరులశాపనాశన వే రార ధేనుకాసురహతదివ్య రార
- గీ. నందసుత రార సద్గుణబృంద రార కొడుక వే రార పరమేశ్వరుడుకుక రార
యనుచు గోపమ్మ బిలుచుపద్మాక్షుఁ డతఁడు, కేశవుఁడు 10
- సీ. కొన్ననవింటివా న్నన్నవన్నెల నన్న పన్నగపత్తికైనఁ జెన్ను గలదె
కమంజుండవిలాసకల్పనగతు లెన్న పార్వతీపత్తికైనఁ బటిమ గలదె
చతురతనూయావిశారదత్వం బెన్న నబ్జసంభవునకునైనఁ గలదె
యార్తక్షణవిరు దతిశయ మెన్నంగ శక్తిగలదె
- గీ. రాజముఖి విను యదుకులరాజవరుఁడు కమలధరుఁడును నజ్ఞానతమసతరణి
ధనుఁడు ఘనుఁడును సరససద్గుణుఁడు వరుఁడు, కేశవుఁడు... 11
- సీ. భువనత్రయంబులు భూరిమోహక్రాంత వశవర్తులై భ్రాంతి ముసురుకొనఁగ
నేడువారాసులు వేడుక నుప్పొంగ దిగ్గజంబులమన మగ్గలింప
నిగురుజొంపములచే నొగి వృక్షపంక్తుల నరుణారుణద్యుతు లతిశయిల్ల
కాంతాజనంబు లాక్రాంతప్రద్యుమ్నార్తి వలగొని కూనల తలఁపు విడువ
- గీ. కమలగర్భాదిసురకోటి గణుతిసేయ తాలు గరుగంగ మునుల విరాళిఁ బొంగ
వేణునాదము చేసినజాణగాఁడె, కేశవుఁడు... 12
- సీ. నాలవఋతు నెలనడిమిదినంబున నొప్పెడుశశికళ నొప్పు మోము
మృగరాజమధ్యము సొగసును గెలిచెడు కడువిలాసము జూపఁబడెడునడుము
పుల్లారవిందసంపూర్ణాభిరామంబుఁ గడువడి నిరసించుకన్నుదోయి
యిభఃపుంగవునియాన మభిమతింపమిక్తైన వలనుమీఱినయట్టి కలిమినడక
- గీ. గలిగి వేణువు చేఁ బూని కనకపటము పైని దూఁగాడ గోపికాపటలి గొలువ
నాలఁ గాచుచుఁ గానను గేళి నల్పు, కేశవుఁడు... 13
- సీ. విరహసాగరఘనవీచీపరంపర నెమ్మది ముంచెను ముమ్మరముగఁ
బతివిడనాడినభారంబు పెంపుచేఁ గనులను బాష్పంపుఁగణము లొలికె
మదనబాణాహతిమర్దితయై మేను బాలమారుతముకుఁ జాల వణకె
కీరశారికరవాక్కిర్ణమై కర్ణముల్ చిందరవందర చెవుడుకొనియె
- గీ. నెటుల భరియింతు నీకష్ట మెటు తరింతు మదవతీ నీవు జని వేగ నద నెఱింగి
వాసవార్చితపదయుగభాసురుండు, కేశవుఁడు... 14
- సీ. గోపాంగనామనఃకుముదకదంబముల్ వికసింపఁ జేసెడు విధుఁ డతఁడె
వైదర్భిమొదలగువనితలయావన కాన మెలంగు మేల్లజ మతండె

- వసు దేవదేవకీవరహృదయాబ్జము ల్భాసిల్లుఁ జేసెడుభానుఁ డతఁడె
వల్లవీజనముల వరగేహతతులలో దూరి వెన్నలు దినుచోరుఁ డతఁడె
- గీ. నీకుఁ దెల్పితి నిన్నియుఁ బ్రాకటముగ లోకముల నున్న జీవులలోన మెలఁగు
సూక్ష్మరూపుఁడు ఘనుఁడును సుస్థిరుఁడు, కేశవుఁడు... 15
- సీ. జలముపైఁ జిక్కిన వలనగులిపివోలు చెలువునివలపుమే లిలను గలికి
తనకుమారునిదాడి తమక మగ్గల మైన రమణుపైఁ బ్రేమల నమరునపుడు
లాలించి రతులచేఁ దేలించి సాగసులు గీలించి చతురత మేలులెంచి
బాయజాల నటంచు బాసలెన్నోచేసి మఱచునే యంత సమ్మతిఁ జెలంగి
- గీ. మదచకోరాక్షి పురుషునిమనసు తెరఁగు గడియ కొకరీతి వర్తిల్లు గాదె జగతి
దీనిఁ దెలిసియు నీవేఁగి దివ్యుఁడైన, కేశవుఁడు... 16
- సీ. కటిపై ని నటియించు కనకపటం బెన్న తొలిబాము నేమోము జలిపెనొక్కొక్క
మస్తకంబునఁ బేర్చి మసలుకిరీటంబు వెనుక నేవిప్రులఁ దనిపెనొక్కొక్క
వక్షమందు బెనంగువరకౌస్తుభంబును ము న్నేమితపములు గొన్నదొక్కొక్క
ముక్కున నాడెడుచక్కనిముత్యము వాసిపుణ్యము లేమిజేసెనొక్కొక్క
- గీ. హరిశరీరసమాగమ మంచి ధాత్రి కొదువలేనట్టి సత్కీర్తి గొనుట కివియు
నాదుతప మిట్టిదాయె సమ్మోదయుతుఁడు, కేశవుఁడు... 17
- సీ. సిబ్బిగుబ్బలు గోరఁ జదిమి దగ్గర దీసి యురము నురంబున నొరయునమ్మ
మిక్కిలి మది మోహ మక్కజమైమోవి నొక్కుచుఁ జెక్కిలి నులుమునమ్మ
బిగియించి కౌగిలి సాగయించి వేడుక లెగయించి మక్కువ నించునమ్మ
మరునియుద్ధమునందు మాటికిమాటికి బెలుచ నన్గలిచి మెప్పించునమ్మ
- గీ. సాగసు లలరించి మాటికి వగలు నించునమ్మ నేఁజెల్ల నీవేఁగి కమ్మవిలుతుఁ
దమ్మిచూలిని గన్నమాధవుఁడు ప్రభుఁడు, కేశవుఁడు... 18
- సీ. విమలవారితరంగకమనీయవిభవంబు నుడుమండలంబుపైఁ బొడవుఁ జూప
కాంచనసైకతకాంతివిలాసంబు పద్మబాంధవతేజపటిమ నమర
హేమసారసములయేపు సంధ్యారాగ సౌందర్యకళలతో సరసమాడ
బాలమారుతలీల కేలీగతులు జల్వ పుష్పగంధచయంబు బొల్పు లొప్ప
- గీ. మదమరాళవిహారము కుదురు లమర ఘనత లొప్పెడునాకాశగంగఁ గన్న
చరణసారస మమరినచక్రధరుఁడు, కేశవుఁడు... 19
- సీ. వ్రజకామినీమనోవనజనభోమణి భక్తహృత్పంజరపాపురంబు
యదుకులాంభోరాశి ముదమందఁ బుట్టిన సంపూర్ణకళల నిశాకరుండు
దివ్యయోగికదంబభవ్యతపస్సార జనితకల్పద్రుమఘనఫలంబు
వైదర్భినిజమనోవాంఛ లొసంగెడు తేజంబు గలకామధేనువరము

- గీ. లలనశృంగారదేశంబు లాలితంబు భూరికరుణాలవాలంబు భోగిపాన్పు
గలిగి పర్థిల్లు నుడురాజకులవరుండు, కేశవుడు... 20
- సీ. శరనిధు లేడు వావిరినాడమునఁ బొంగ గిరివరంబులు సురవసులుతరులు
మణులు మాక్తికములు మహనీయదిశలును ఘణు లణిమాదులు పరమమునులు
కల్పదుమింబులు కాంతారములు నష్టగజములు నిగమము ల్కమలభవుడు
మృగములు ఖగములు నగచరజలచర సంతతు త్తమతమసత్వగతులఁ
- గీ. బెరుగ ముదమంద విరిఫలసరళిఁ బెనయఁ గలుగ వెలుగొండ నాడ నీగతులఁ జెలఁగ
వేణునాడము చేసినవీరవరుండు, కేశవుడు... 21
- సీ. మేలుచుక్కలమధ్య మేఘంబుకై వడి వ్రజసుందరీజనవ్రజము నడుమ
వేణురవామృతవిభవదిగంతుడై రచన మెరయ మోహరజ్జువలన
రమణులహృదయసారసముల బంధించి విరిశరుమేలుసంగరము కదను
గలుపుచు నృపభంబుగతి చతురత దోష వలపల దాపలఁ గలయదిరిగి
- గీ. రతుల దేలించి కామినీతలులతోడ నతిముదంబున నాడుకల్యాణగుణుడు
ఘనుడు వరదుడు నామానధనుడు వరుడు, కేశవుడు... 22
- సీ. దండిఘనంబు లుద్దండతఁ జెలరేగి గగనభాగం బెల్లఁ గలయఁ బ్రాచ
ధశధశద్ధశద్ధశధశమెఱుపులు మేఘమండలిలోన మిగులఁ జెలఁగ
నురుములు బహుఘోరతరములై దిగ్దంతి కర్ణరంధ్రంబులు ఘనము బగుల
గ్రావవృష్టియు గోపగణముపై నింపెడు నాకాధిపుడు సిగ్గునను దొలంగఁ
- గీ. గేల నగమెత్తు బాలగోపాలుఁ డాల బాలమును జాలఁ బ్రోచినమేలుకీర్తి
కామినీకలితాండుండు ఘనబుండు, కేశవుడు... 23
- సీ. కాంచనరంభలకమనీయమాధవీ తక్కిలవిరిజాధరణిజములఁ
బున్నాగచంపకగన్నేరుదాడిమ ద్రాక్షుద్రాక్షహింతాలతరుల
నారి కేశకపిత్థనవరసాలసుసాల బింబకదంబజంబీరజంబు
భూరుహంబులగిరిపుంజంబు లనుఘోష కామినీజనమహోత్కరము గరము
- గీ. బెంపు తంపరయై క్రీడఁ బెలుచనేయు నవఘనోజ్జ్వలకాంతుల నమరువాడు
సోముకళలను నిరసించు మోమువాడు, కేశవుడు... 24
- సీ. కమనీయసుందరకలితాంగదీధితు ల్లాంతారమున మహాఘనత మెరయ
గమనభరంబున గడలుమధ్యంబులు కుచయుగళకి జోగుఁ గ్రుమ్మరింప
సల్లాపచతురత తెల్ల కొల్లగ నొప్పి వాగ్విలాసములోన వన్నె లమర
గోపికాజనములఁ గూడి రాసక్రీడఁ జలిపి యాకాంతలఁ గలిసి మెలసి
- గీ. వలను మీతెడుకుక్కిణీవల్లభుండు మారజనకుండు యదుకులమండనుండు
కంసహరణుండు భవలతాఖండనుండు, కేశవుడు... 25

సీ. నీలఘనంబునన్నిధి నొప్పు క్రొక్కారు మెఱపుతెఱంగున మేనితోడ
రాకాశశాంకుని శ్రీకరమగుకాంతి చెలువంబుగల మోము కలిమితోడ
చక్రవాకద్వింద్వసౌందర్యకళలచే మించెడుచనుదోయి మేలుతోడ
మృగరాజమధ్యము సొగసు సొంపు జెలంగు కడుసుందరం బగునడుముతోడ
గీ. నురమునం దొప్పు క్షీరసాగరతనూజ వన్నె గ్రొన్న నమిన్నయై జెన్నుమీఱ
సరసతలఁ దేలు దేనకీవరసుతుండు, కేశవుఁడు...

23

సీ. భూరిసుందరపదాంభోజరాజతతేజ గరిమ లెన్నుటకును గిరిజ కగును
భక్తక్షణకళాప్రావీణ్యతలు నెన్న క్షీతిని దానవరాజసుతుని కగును
శరణాగతత్రాణబిరుదుపంతము లెన్న సరమహృత్స్పరసిజహృదన కగును
వరదమూసనచుహోవై భవ మెన్నంగ వడి నిసుకనుబొల్లు నుడుత కగును
గీ. గాని నితరుల కలవడరానియట్టి మహిమగలవాఁడు యదురాజమండనుండు
పరమయోగులహృదయాబ్జపంజరుండు, కేశవుఁడు...

27

సీ. పద్మరాగప్రదీప్తంబులై వేదిక లిరువంకలను వేడ్క మెరయుచుండ
సంతానసంతతిచ్చాయ లావృతమైన గోడలవేడుకల్ గూడియాడ
నిర్మలజలముల నిండు మెండుగ నొప్పు కొలను విలాసంబు కొమరు మిగుల
నవరత్నఖచితమై నవవిలాసద్యుతుల్ దొంతరలై వింత గంతు లిడఁగఁ
గీ. బరగు సౌధములోన శ్రీభామపైఁట చెరఁగుఁబట్టియు నాడంగఁ గరివరంబు
ఆర్తిచేఁ బిల్వ విని బ్రోచె నాఘుండు, కేశవుఁడు...

28

సీ. పుల్లారవిందశోభోత్తుంగతరనేత్ర వసుధాకళత్ర పావనచరిత్ర
నగజాధిపతిమిత్ర నగరిపునుతిపాత్ర వివిధదానవవనవీతిహోత్ర
మానూకలితసూత్ర మహనీయతరగాత్ర వసుధపాలనకళావరవిచిత్ర
గోపికావరపుత్ర గోపాలవంద్యత్ర మునిజనహృదయాబ్జవనజమిత్ర
గీ. రార యని పిల్చు దానవరాజసుతునిఁ గరుణ నేలిన ద్వారకాపురవరుండు
భక్తహృదయాబ్జపంజరభాసురుండు, కేశవుఁడు...

29

సీ. అపుడు గోపార్భకుల్ నెపములు ఘటియించి తల్లితో ననిరి యుత్పల్లనయన
మన్ను దిన్నాఁడె నీచిన్నిముద్దులసుతుం డన్న యామానిని గన్నతండ్రి
మ న్నేమిరుచిర సంపన్నకుమారక యన్న నే నెఱుంగ నీచిన్నివాండ్రు
నీవు న న్గొట్టంగ నిట్లు చెప్పిరిగాని వెఱ్ఱినే తినుటకు వినుము తల్లి
గీ. వదనవారిజవాసనవాసి జూడు మనుచు నోరటు దెరువంగ నఖిలభువన
జాల మొప్పినకుక్షి గోపాలవరుఁడు, కేశవుఁడు...

30

సీ. బ్రహ్మాండభాండసంపత్తి వే చెరువంగ వచ్చినజలరాశివహ్ని యనఁగఁ
గురురాజు కోపాగ్ని గూడి పాండవులను నిలఁ గూల్పవచ్చినబలిమి యనఁగ

వనమాలినత్కృప ఘనతరు దెలియంగ శక్రుఁ డంపఁగవచ్చు శ క్తి యనఁగ
గర్జదుశ్శాసనుఁ ల్లడ తేదనప్పడు విడిచినకపటపువిష మనంగ

గీ. గురుసుతుం డేయుబ్రహ్మాస్త్రసరము కొడి విరటసుత వేడుకొన్న నావెల్లెనికడుచు
భంగపడకుండఁ గాచిన భద్రమూర్తి, కేశవుఁడు... 31

సీ. గురుకుచయుగళ మావరణకొమ్మునఁ గ్రమ్మ హారముల్మీఁద విహారమొప్పు
ముఖబింబజనితనముజ్వలఘర్మాంబుకణజాల మతనిపై ఘనతఁ బ్రాఁక
నాసికాగ్రమునందు నాడుమా క్తికకాంతి చెక్కుటన్దములపైఁ జక్కమెరయ
కాలాహించందము బోలెడుమేల్బడ గుప్పించి భుజముల గునిసియాడ

గీ. మారువుల్ గూడి చప్పట్లు మీటి తాళగతులధ్వనులీన కేళిసంగతుల వేడ్క
నాకు నుపరతి యొసఁగెడు శ్రీకరుండు, కేశవుఁడు... 32

సీ. ఏనతి కబ్బెనో శ్రీసతీనాథాధరోష్ఠబింబామృతం బొప్పుమీఱ
నేకాంత కమరెనో యోకాంతకాంతుని ముఖకాంతిచెక్కిల్ల మొనసియాడ
నేచెలికాయెనో యోచెలి నాచెలికానివక్షమునందుఁ గలసి మెలఁగ
నేయింతి కొనఁగూడెనో యింతి నాజీవి తేశ్వరుతోఁ గ్రీడ దేలుటలును

గీ. కలికి యెట్లోర్తు మారుని ములుకులకును భరమె మాధవునయలు శ్రీకరమె వరమె
తరుణి నీ వేఁగి దేవకీవరసుతుండు, కేశవుఁడు... 33

సీ. తలదువ్వి కొప్పిడి తాటంకములదిద్ది పలుమారు సాపిటఁ బరపునమ్మ
కస్తూరితిలకంబు కాటుకకుంకుమ వరుసగా నిద్ది తా మురియునమ్మ
విరులుకు సరులును వేణిని నురమున నిద్ది వద్దిక కను లద్దునమ్మ
మంచిగంధము కుచమండలిపైఁ బూసి మించి వేడ్కను గొంగలించునమ్మ

గీ. యధరబింబఫలామృతం బానియాని చెఱకువిలుకాని ములుకులకఱకు మాన్పి
మోద మొసఁగెడునందునిముద్దుకొడుకు, కేశవుఁడు... 34

సీ. అతిమధురం బగునాతనివాతేఱఁ గొసరిన బలుమాఱు గ్రోలనిచ్చు
తగుహంసతూలికాతల్పమందునఁ జేర్పుఁ దమలము తమ్మిఁ బెంజయ నొసంగు
వడి పోకముడివిప్పి కడువేడ్కఁ జనుదోయి పయి గిలిగింతలఁ బటిమ నెరపు
కండర్పసంగరకలిత కేళి యొనర్చుఁ జతురత నతులచౌసీతిగతుల

గీ. నశనిప్రేమలు నావరణాదివిధులు నలఁచుకొన్నను నాకెల్లు వలపు నిలువ
వశమె నీవేఁగి మానినీరసికవరుఁడు, కేశవుఁడు... 35

సీ. కరుణాపయోరాశి కమనీయవీచులఁ నడుపును భక్తకదంబములను
లలితసౌందర్యవిలాసాభిరామల కొసఁగు మన్నధకేళి కొసరి కొసరి
రమణీయమునిమరొరాజీవములకును నిచ్చు మచ్చికహెచ్చు లచ్చుపడఁగ
శరణనివేడిన సురరిపులకు నైనవరమిచ్చి రక్షించు కరుణనెన్న

- గీ. నిరతిశయగుణసంతాననిపుణఘనత పద్మజాండంబులను వేడ్కఁ బరిధవిల్లు
విజయగోపాలకాఖ్యత్రివిక్రముండు, కేశవుఁడు... 36
- సీ. ప్రథమాప్రిఁ దోతెంచుభానుబింబంబన నురమున గొస్తుభం బొప్పువాఁడు
నుణిరత్న కాంచనమహానీయకాంతుల నొప్పుకీరీటంబు నొప్పువాఁడు
వరశంఖచక్రలావణ్యసంవృతమైన భుజయుగళంబుచేఁ బాలుచువాఁడు
నవనీతకందమై నవమహానందమై భాసిల్లుహృదయాబ్జవాసివాఁడు
- గీ. కలిమిలేములకెల్లను బలమె వాఁడు బలుకరానట్టి మూర్తినంపడలవాఁడు
మేలొసఁగువాఁడు వ్రేతల నేలువాఁడు, కేశవుఁడు... 37
- సీ. ఏల నాసైఁ జలం బేలనే బాలనే తాళనే సుమశరుకోలలకును
రాఁగదే విడెము గైకోఁగదే మధురకుఁ బోఁగదే మ్రొక్కెద వేగ మీవు
సారసానన పుణ్యనారీమణి కీరవాణీమనంబ శోభనచరిత్ర
యిత్తునే వరహాలు మెత్తునే నీకు నే గ్రొత్తునే విడువ మత్తేభయాన ?
- గీ. కరము రంజిల్ల గోపికావరకుటీర సారగోక్షీరనవనీతచోరుడైన
భూరిగుణశాలి వసుదేవపుత్రకుండు, కేశవుఁడు... 38
- సీ. సుందరకలితమై శోభిల్లు నురమును గరిమచే మోహించె గమలవాసి
సరిలేని కరుణారసాంబుధివీచుల తాకు వలసెను భక్తతండమెల్ల
భుజబలాటోపసంపూర్ణవిలాసకు నాన జెందెను బాండవాగ్రజుండు
కురుసభ నాడెడు వరవాక్కుధారస మాధురి కర్థించె మౌనిగణము
- గీ. మానితం బగునాతనిమహిమ లెన్నఁ గలదె చతురత ఫణిరాజుకైన నిలను
సరసగాంభీర్యకరుణాప్రసాదుడైన, కేశవుఁడు... 39
- సీ. రా భక్తమందార రా గోపికాజార రా జగదాధార రార సూర
రా ఘనాఘనసార రా రాజదాకార రా గిరిభరధర రార వీర
రా యాదవాన్వయ రాకానిశాకత రా కృష్ణ మురహార రా సుభీర
రార గోపాలక రా యదుకుంజర రా చక్రధర ఫణిరాజశేయన
- గీ. రార నీకము నలచినరాజముఖిని విడువఁదగనని ధర్మము విన్నవించి
రసికవరుడైన యాదవగాజసుతుఁడు, కేశవుఁడు... 40
- సీ. హరుఁడు మాయావాహనారూఢుడై సూక్తిఁ గననేరకను మోహకలితుడయ్యె
కమలాసనుఁడు మదకాంతాసమేతుడై పరిపరిగతులను భంగపడియె
మౌనులు మదనాస్త్రమర్దితులై గోర్కె లలరంగఁ బ్రేమతో నలముకొనిరి
కంసాదులందఱు సంసారి యనిచేరి వైరబుద్ధిని ముక్తి వాసికొనిరి
- గీ. కాన మహానీయచాతుర్యఘనవిలాస లాలితాకార సుకుమార జార చోర
ధీర ఘనసార గుణగణోధారుఁ డెన్న, కేశవుఁడు... 41

సీ. కొమ్మా మనోహరు దెమ్మా ముదంబు నాకిమ్మా మనోజ్ఞు రి కిమ్ము జెఱచి
తెమ్మా నినే నమ్మితమ్మా నయన్ బ్రోవవమ్మా ఘనరంబు గావత్తు విడువ
కమ్మా మహాపుణ్య మమ్మా విడెమ్ము గైకొమ్మా పేరా విత్తుమ్ముమీఱ
సుమ్మా విరోధ మేలమ్మా మహాముగ్ధనమ్మా సుపుణ్య నానమ్మకంబు

గీ. జూతుగానియు వే బోయి ఖ్యాతిమీఱ విషము గుడిసినదాననవేదాదు
ఘనండు రసికుండు సుందరతనండు ముద్దు, కేశవుండు...

42

సీ. కలలోననై నను గమలావళినియాజ జనదాటవెఱతునే చంద్రవరన
పదియాలువేల శోభనకీరవాణులతో నెన్నడైన సంతోష మిడుచ
బంధువర్గమునకుఁ బరివారజనముకు నన్న మొనఁగెడువేళ జెన్నుదొలంగె
బలికనునన్నల ప్రాభవగతులను నటియింతు నేర్పుచే బటుతరముగ

గీ. బ్రాహ్మనాథుని సత్కృపఁ బడయుటకును నిన్నిగతులను జరియింతు నింతెకాని
విరస మెఱుంగు నెన్నడు వేణుధరుండు, కేశవుండు...

43

సీ. క్రూరుఁ డామరనుని ఘోరబాణానల కీలల కెటలోర్తు నీలవేణి
నరకీరళారికావర్గరవోద్ధూత మెటు భరింతు భరంబు నిగురుబోడి
కాలకంఠసుకంఠకలరనభీకర మెటుదాల్తు నిభరాజపటిమగమన
ఘనమృంగాకుని కళాగరిమ వేడిములకు నెటులసహింతు మృగేంద్రమధ్య

గీ. ఘనత లొప్పార భక్తహృత్కజిపుంజ రంజనాభ్యుదయాచిత లాలితాంఘ్రి
కమలయుగళుండు శ్రీభవనగౌరవుండు, కేశవుండు...

44

సీ. కుటిలకుంతలి మృగాంకుండు వానిమోముతోగరిమ యొప్పక కళంకమునబడెను
కలకంఠిమృగరాజు కాంతారమున జేరె ఘననిమధ్యము సరిగానరాక
పడఁతిరో మూరతీపతి యనంగుండామె వానిసొబగు కెనగానలేక
మధురవాణిరొ కంబుమాధవుకంఠంబుతో బోలలేకను జాల మొరంగె.

గీ. సుకతి వినవచ్చు శ్రీభవనసుందరండు కమలవిమలాంతరంగ సంకల్పసిద్ధి
వద్దికను జేయు రాధికావల్లభుండు, కేశవుండు...

45

సీ. రమణీయభూషణతాః నీ కిత్తునే విరిశరజనకుండు విడువచుడు
ఇమ్ముగా నరహోయ కొమ్మ నీ కిత్తునే బలభద్రుననుజుండు పాయసపుడు
పై తిణీరవికెలు పడఁతి నీ కిత్తునే గోపికాజూయండు గూడిచుడు
జలతారుచీరెలు కలికి నీ కిత్తునే సంకసుపుత్రుండు బొందినపుడు

గీ. గాన మరగజ గూన నీయానసుమ్ము నప్పకను నిట్లొసంగుదు నయ ఘనంబు
గాంగ నీవేగి శ్రీరమాకాంతవసుండు కేశవుండు...

46

సీ. జలజాక్షి విను పారిజాతాపహారుఁ డే కలికి కొసంగెనో కంతుక్రీడ
మనహంసగమన నీరధిమామ యేగోపరమణి కిడెనో యధరామృతంబు

శరదిందువదన సాగరశాయి యేవ్రజపణాతి కొసంగెనో బాహుయుగళి
నీలనీరకవేణి శ్రీలోలుఁ జేగోపలలన కొసంగెనో చెలిమి బలిమి

గీ. యెట్లు వేగింతు జలజాతుఁ డేలరాఁడు మన్మధునివాఁడిశరముల మహిమకోర్వ
భామ నీవేఁగి వై కుంతధాముఁడైన, కేశవుఁడు...

47

నీ. ప ర్వేందుముఖపతి ప ర్వేందుముఖులతో వలరాజుకీడలు సలిపె ననుచు
వింటి నామొదలుగాఁ గంటికి నిదురంటఁ గాన నైతిని జలకణములూరి
మించెనే యిగులు క్రోధించిరే సవతులు పొంచి సాధించెనే పంచశరుఁడు
వంచనఁ బడితినే మించుబోడులలోన నించుకై నను ఘన మెఱుంగనైతి

గీ. నేమి నేయుదు నాబ్రదు కిట్టిలామోఁ దొల్లి నే నోచునోములు కల్లలామో
భామ నీవేఁగి సుగుణాభిరాముఁడైన, కేశవుఁడు...

48

నీ. బాయఁజాలనుగదే పోయి వే రాఁగదే పోయేనే సాయము తోయజాక్షి
మాయఁ జేసెనవేమొ ఘదనాంధకారము బాయదే నన్నది వేయుగతుల
తోయజాతుఁడు భక్తతోయధి నన్నెడఁబాయ నేరములేమె డాయరావె
ఈయెడ నాయూర్తి గోయవే మోదసంధాయివే హరిపదతోయజములు

గీ. నాకు నర్చన కిచ్చిన నపుడే నీకుఁ గమ్మలిత్తును మేలైన సొమ్మలిత్తు
గాన వే బోయి సద్గుణగణపయోధి, కేశవుఁడు...

49

నీ. వింటినే యొకటపూవింటిదంటనుగన్న దంతీశవరదుఁడు సంతసమున
వ్రజసుందరీజనవ్రజకుచాద్రులమీఁదఁ గరుణారసము లుంచి కరుణమించి
పెక్కులు జక్కుల జక్కుగా గీలించి మక్కువగొఁగిలి నొక్కినొక్కి
యధరామృతంబుల మధురము గ్రోలుచు మదనగృహంబులు పదనుగాఁగ

గీ. జక్కిలింతలు సాగసులు పెక్కుగతుల సలిపె నేనందు కెట్లోర్తు కలికి నేఁడు
కరుణ నాయందుఁజేసి శ్రీకరుఁడు నయఁడు, కేశవుఁడు...

50

నీ. కూకటిముడికినై కురులుగూడనినాఁడు బలుమీసక ట్టేరుపడనినాఁడు
మారుని శరవృష్టిభార మంటనినాఁడు వయసు నిండనిబాలవరుసనాఁడు
శారామసీమల నాడఁబోయెడునాఁడు దాఁగుడుమూతల కేఁగునాఁడు
నాలుగు స్తంభాలనడుమ నాడెడునాఁడు గుజ్జనగూల్గొందుకొనెడునాఁడు

గీ. బాల నినుబాయ నని చాల బాసఁజేసె విమలకమలాఽకళలతో వియ్యమందు
వదన మమరిన దేవకీవరసుతుండుఁ కేశవుఁడు...

51

నీ. కేళీసరోవీధి దేలి ముదంబుచేఁ దూలి మనోజూర్తి దోలితోలి
పనిబూని యుద్యానవనసమూహంబుల బాలలీలల శుభవ్రదము లొసఁగి
సాలరసాలహింతాలతమాలభూజాళి ఘనాద్రులఁ జాల దిరిగి
కోలాహలోద్రేకశాలాలసక్రత్న కీలీమణి స్తంభకేళి దేల్చి

గీ. కోర్కె లొనఁగు నిశాకరకులపయోధి కబ్బుఁ డననొప్పు మాధవాహ్వాయుఁడు నేఁడు
రాక నన్నేఁచె నీవేఁగి లోకమెఱుఁగు, కేశవుఁడు... 52

సీ. మహనీయశృంగారమహిమఁ బెంపెసలారు కాయంబు నిర్మలకాంతి నొప్పు
వికసితాంభోరుహవిధము సిగ్గిడఁజేయు గన్నుదోయి విలాసగరిమ లమరఁ
జిన్నివెన్నెలమిన్న చెన్నుసన్నుతు లొప్పు లాంగూలసుందరలలిత మెసఁగ
నిడుదయేపు దొలంగి కడువేడ్క కిరవుచే మెరయు పక్షుద్వయి సరళిదోఁప

గీ. జలధి నుగమీనమై పంకజాసనునకుఁ గోర్కె లలరంగ సోమకుఁ గూల్చి వేద
సమితి నిచ్చిన యదుకులచక్రివర్తి, కేశవుఁడు... 53

సీ. లలితమై శృంగారకలితమై తమ్ములవన్నె మిన్ననుమీరు కన్నుదోయి
కుఱచయై బ్రహ్మాండకోటులు పైఁబడ భరము నాగెడునట్టిపానయుగము
వెలికి లోనికి జను విపులతుండసుయాన గరిమంబువేడుక గలుగునడక
కఠినమై నిరుపమకలితమై వట్టువై బెట్టికఁ బగువెన్నుదిట్టతనము

గీ. లొప్ప నుదధిని గమతమై దెప్పరముగ నగము నెత్తినవసుదేవనందనండు
నాగ వరదుండు గూర్మిజనార్దనుఁడు, కేశవుఁడు... 54

సీ. తిన్ననై కంఠంబు క్రొన్ననై పదములు వన్నెనై రోమాళి మిన్న లొప్ప
వాఁడిమై దంతముల్ నాడెమై తనుకాంతి రూఢియై జోడ్కుల వేడి యొప్పు
సొంపునై వాలంబు దెంపునై హృదయంబు తంపరై క్రోధంబు తెంపుగదుర
దండియై శౌర్యప్రచండమై కిటిరూపు మెండునై కనకాక్షుభండనమున

గీ. మొండెములుజేసి ధారుణి దండి మెరయ నిలిపి జగములకెల్లను నెలమి యొనఁగి
భాసురుం డైనదానవభంజనుండు, కేశవుఁడు... 55

సీ. కమనీయరత్న సంఘటితహేమ స్తంభ జృంభణోద్రేకవిజృంభణముగ
జననమహోద్రేకఘనచటచ్ఛటలసం భరితనాదము దిశల్ ప్రబ్బికొనఁగ
ఘోరదంష్ట్రాంకురకోపపావకశిఖల్ సౌదామినులపొల్పు సందడింప
రోషభీకరమెల్ల గోడనీకుహరంబు నిండి భూతంబుల బెండుపఱుప

గీ. దనుజసుతుఁ బ్రోచువేడుక మనమునిండ నఖసమంచితవాఁడిమి లఘువు లిడఁగఁ
బట్టి దితిపట్టి జీరినజెట్టిమగఁడు, కేశవుఁడు... 56

సీ. పొట్టియై యదితికిఁ బట్టియై వాక్కులదిట్టయై భువనాలపొట్ట యగుచు
కల్లయై సద్గుణవల్లరై నిజముల తల్లియై కరుణకుఁ గొల్ల యగుచు
విద్యుఁడై జగదేకవేద్యుఁడై భవరోగ వైద్యుఁడై ఖండితచైద్యుఁ డగుచు
సారమై నిరుపమాకారమై మునిజనాధారమై భూతసంచారుఁ డగుచు

గీ. బలిసిమూఁడుపదంబుల నిలను గోరి దివియు భువియును గొని వేడ్కలవిరళముగ
మఘువు నేలినదానవ మహిమహారుఁడు, కేశవుఁడు... 57

సీ. ఘనతపోనియతిచేఁ గమలాపు గమనంబు నిల్పఁజాలెడునట్టి నిశ్చయంబు
బాహుపరాక్రమపటిమచేఁ ద్రిపురారి విక్రమ మెన్ననివీరతయును
శౌర్యరసోదయధైర్యసామగ్రిచే వసుధేశులను ద్రుంచు వైరబుద్ధి
దండ్రుమాజ్ఞను గన్నతల్లినైన వధింప చొరకొనుసాహస మురిపెములును

గీ. గలిగి జమదగ్నిసూనుడై యిలను బరగి సురనదీసూనుఁ డాదియా కురునృపాల
కోటి దునుచూడు నర్జునుకూర్మికాఁడు, కేశవుఁడు...

58

సీ. గాధేయుజన్నంబు గాచి బ్రోచుటకునై వెలసినవిక్రమకలితరసము
భూజాతపరిణయం బొసరించునప్పుడు హనునివి ల్లునిమెడుసరసరసము
పట్టాభిషేకసంభ్రమ మొప్పునప్పుడు వనము కేఁగుట శాంతఘనరసంబు
దశకంఠకంఠవిదారణం బొసరించువేళ మహాద్భుతవీరరసము

గీ. గలిగి యినకులజలనిధి నలినవైరి తారకబ్రహ్మమంత్రసుధారసంబు
గిరిజకును శంభునకు నిచ్చు పరమగురుఁడు, కేశవుఁడు...

59

సీ. కమనీయగోపికాసమితికుటీరముల్ కాంచనమణిమయాగారములును
ధేనుకదంబముల్ దివ్యవారణహాయ ఘనసముత్కరము ప్రధానఘనము
లలితవ్రజాంగనావిలసితరుచిరంబు శ్రీభూసతుల దేహశోభనములు
వనములోపల నాలవర్గసంగరక్షణ నొప్పగు లీలావినోదక్రీడ

గీ. లనఁగ విలసిల్లు శ్రీకృష్ణుఁ డనుజుఁ డనెడు శుభము లందుచు రేవతీసుదతిహృదయ
పద్మపంజరమున నున్నవతశుకంబు, కేశవుఁడు...

60

సీ. చోరడురాచారసారసంగ్రహాలైన ధారణీశుల భుజవర్ప మడఁచ,
బాపసంచయధనోపార్జితజనముల దుర్జయవృత్తులు దొలఁగ ద్రోయ
మదమత్సరాధిసహావేశహృదయుల నడవల్లడంచీయు నిడుపునేయఁ
బుణ్యాధనార్జితభూసురకోటికి నపకృతు లగువారి నుపమజెఱుప

గీ. కాల మరయుచు బౌద్ధమై నీలగిరిని విహరణముసల్పు క్రొన్ననవింటివానిఁ
గన్నవన్నెలమిన్నయై చెన్నుమీఁద, కేశవుఁడు..

61

సీ. దురితకర్తము జేయఁ దొడరి వర్తన వావి విడనాడి యజ్ఞానవివశు లగుచు
వేదార్థపటుతరవిత్రవిహీనులై తుద్రమంత్రప్రౌఢి శోభ మొరసి
కుటిల శేముషిసారపటుతరవిశ్యల విహరణోద్రేకులై బహువిధముల
నార్పుల నిరసించి యతివలమతముల దిరుగుచుఁ బుణ్యంబు తెరువుఁబోక

గీ. యున్నజగమెల్లఁగనిక్రోధమెన్నికగుచు హయము నెక్కియువసిబూనినయముమెరయ
ఖలుల దునుమాడి ధర్తము నిలను నిల్పు, కేశవుఁడు...

62

సీ. శ్రీరమాహృదయపంజరమధ్యసంచారి చాతుర్యశారికా సార్వభౌమ
నిగమసారపయోధి నిండి యఖండమై యుండు బ్రహ్మాండభాండస్వరూప

ఖండితశిశుపాల కమనీయతరచేల సత్యప్రధాన భాసావిలాస
మామూముదితవిక్రిమాటోపధనరాళి సురనదీజన్మపాదారవింద

గీ. సుందరానందకంద గోవిందభక్త చందనా నందనందన యిందురార
యనుచుఁ బిలిచెడు దేవకీవనితసుతుఁడు, కేశవుఁడు...

63

సీ. కూసెనే కోయిల ల్లాసెనే వెన్నెల డాసెనే మరుఁడు బెన్నాసిజేయఁ
గేరనే కీరము ల్మీఁతె భృంగసునాద భార మంతంతకు ఘోరముగను
వీచెనే కరువలి దోచకుండఁగ మెల్ల మెల్లన గంధంబు వెల్లివిరియఁ
బండెనే చెలిశయ్య నిండువేడుకమహా డండిదాసి కొసంగి దయజెలుగ

గీ. నేమిసేయుదు తాళ నాకెలుల దరము భరము శరదిందువదనుని చరణసరసి
జములశరణంటిననిమ్రొక్కి సరసగతులవనితనీవేగిఁద్రాపదీవరునిసఖుఁడు కే...

64

సీ. మహనీయమోహనమావేశమై మది కత్యంతకష్టము లమరఁజేసె
నిరతంబు కోరిక శరధితరంగము ల్గలయ బ్రాకుచు జిహ్వా నలముకొనియె
జక్కనిరవికెలోఁ బెక్కునిక్కెడుచన్నుదోయి మదాంధతఁ దోపఁజేసె
పతిరతి లేమిచే భవమందువేసన పొడవుచే సంగము నొడిలె మిగుల

గీ. మదవతీ యేమిసేయుదు మమతలేని విరహపరిపాటి కోర్వ నాతరముగాదు
త్వరితముగఁ బోయి దనుజవిధ్వంసనుండు, కేశవుఁడు...

65

సీ. అంచిత మగువిష మాని కుచంబులఁ బాలిచ్చుపూతనన్ బట్టి చంపె
మాయాశకలమైన మనుజాశనుని ద్రుంచెఁ జెలఁగి తృణావర్తు బల మడంచెఁ
గారాగ్నిశిఖలసంకాశ మెల్ల హరించె సజగరంబునుబట్టి విజయమొందె
ధేనుకాసురుఁ డాదిదివిజారులను గూల్చె వనమందు వేడ్క గోవ్రజముగాచె

గీ. నట్టిబలవంతు ధీమంతుఁ డఖిలజంతు హృదయవిహరణశోభి యావృతదిగంతుఁ
డనఁగ విలసిల్లె నందుని కాత్మజుండు, కేశవుఁడు...

66

సీ. సందకుమార గోవింద మందరధర సుందరతరచరణారవింద
కనకాచలసుధీర కనకసుందరచేల ఘనమునిజనపాల కలితశీల
జలధరసంకాశ జనపాలకాధీశ జయపరాక్రమకీర్తి సతినివేశ
వననిధిగాంభీర్యవైభవ ధీమంత వ్రజకామినీవనవ్రజవసంత

గీ. రార నాపెన్నిధానమ రార యనుచు నందసతి బిల్వ వేడుక లంద మొప్పఁ
గనుఁగొనఁగ నేగు యదుకులకల్పకంబు, కేశవుఁడు...

67

సీ. మీనకేతనుడనై మేటియై శరవృష్టి నింపెను ఘనతరవృష్టిపోల్కి
నఖులు జుమ్మనివేడ్క లలరి షడ్జమగీత విభవవారిధిలోన విఱివీగె
శుకపికతతు లతిశోభ శోభిల్లంగ రవములుజేసెఁ బ్రాభవము దూల
విమలమరీచులు వెదజల్లుచును బంపు వెన్నెలల్ ఘటియించె విదుఁడు బెలుచ

గీ. నెట్లు వేగింతు విరహాబ్ధి నెటుతరింతు ముదము నేరీతి నార్జింతు ముదిత నీవు
ఘనముగా నేగి నామానధనముగొన్న, కేశవుడు...

68

సీ. శ్రీవిదగ్భతనూజశృంగారసరసిలో నోలలాడెడుభక్తలోలుఁ డెవఁడు
వారణపతి పనవనజముబట్టిన మకరిని ద్రుంచినమహిముఁ డెవఁడు
సారంగికిని బాధ సంహరించి కటాక్షవర్ష ధారలు నించు వరుఁ డెవఁడు
మాయావిలాససమ్మానచతురభూతి చయహృదయాంబుజసార మెవ్వఁడు

గీ. డట్టిమహనీయమూర్తి నాయాత్మ నిలిపి సన్నుతించితి యదుకులచక్రవర్తి
భూరిగుణశక్తి యాశ్రేతభువనకీర్తి, కేశవుడు...

69

సీ. హరునికస్మంటచే హతమైననాటితోఁ దీరదే మరునివికారమెల్ల
కళలు హరించెడు ఘనశాపవశముచేఁ దీరదే కమలారి తేజమెల్ల
పెనుబాములను భుక్తిబ్రీతి నొనర్చినఁ దీరదాయెనె బాల మాగుతంబు
బహుకోపమున సత్యభామ దిట్టిన సంతఁ దీరదే చిలుకలు గేరుటలును

గీ. ఏమె యూవెంత వీటి కింతేమె బలము విరహజకులకు నివి ఘోరవిషము గాదె
నాకు నీబాధ మాన్పంగ శ్రీకరుండు, కేశవుడు...

70

సీ. వనిత నావయసెల్ల వలరాజుపాలాయెఁ గోరికవల్లులు కుఱుచలాయె
మెయికాంతి శయ్యకే మిగుల నర్పితమాయెఁ జూడ్కుల పతిరాకఁ జూడనాయె
గబ్బిగుబ్బలపొగ రుబ్బురై కకునాయె మురిపెమెల్లను చింతమూలమాయె
నాసలెల్లను విరహాగ్ని కర్పితమాయె నలపెల్ల నార్తికి పాలునడియె

గీ. కలికికొలకులజలములు వెలపనాయె భారమాయెను నిద్దుర దూరమాయెఁ
గాన నీవేగి భక్తులఁ గాచువాఁడు, కేశవుడు...

71

సీ. హరుండే నవఘనాకారుండే జగతి కా ధారుండే కాలాగ్నిహరుండే తఁడు
శూరుండే వసుజసంహరుండే వార్ధిగం భీరుండే ఘనధైర్యసారుండే తఁడు
మారుండే గోపికాజారుండే నవనీత చోరుండే భూతసంచారుండే తఁడు
వీరుండే ధర్మనిస్తారుండే గుణగణో దారుండే రసికతాచారుండే తఁడు

గీ. లలనకలుములచెలిపజ్జ మెలంగ నిలను గలిమి బలిమియుఁ దనభక్తగణము కొనఁగు
ఘననయారసకలితుండు కంసవైరి, కేశవుడు...

72

సీ. తొగలరాయనికళల్ నగుమోమునందొప్పు మేఘసంకాశంబు మేననొప్పు
వరశంఖచక్ర శోభనము గరములొప్పు భుజకీర్తులందంబు భుజములొప్పు
వరకిరీటప్రభల్ శిరమునఁ గడునొప్పు పలుకులకలిమియుఁ జెలిమి నొప్పు
గమలాభ లెల్లను ఘనవక్షుముననొప్పు కనకచేలద్యుతుల్ గటినినొప్పు

గీ. వేణువిభవంబు నధరసువీధినొప్పుఁ గమలములతీగు కన్నులగలసి యొప్పుఁ
గాన నీవేగి సుందరాకారనరుండు, కేశవుడు...

73

సీ. శృంగారకలిత నీలాపాంగలలికలు బెనసి చిక్కులకెల్లఁ గొనలు బ్రాచ
దరహాసచంద్రి కావరవిలాసరసంబు వృష్టికై వడి ధర వెల్లివిరియఁ
జరణసరోజసంసరణకింకిణిఁబాగు యుంకృతిమేఘగర్జనముగాఁగ
వ్రజసుందరులమీఁద బ్రచురించు మాఘులు వలనొప్ప మదనునిములుకు లనఁగఁ
గీ. గరుణ వెనజల్లుచును కల్గి గాన నేఁగు పూర్వకాముండు జగదేకపూజితుండు
పరమసంతోషభరితగోపార్థకుండు, కేశవుఁడు... 74

సీ. నరకాసురునిగెల్చి వరకరిగచునల కోర్కె లొసంగిన కోవిదుండు
మునిశిఖామణి నారదుని గాన ఘనతకు మెచ్చి చుచ్చిక లిచ్చు లచ్చిమగఁడు
బిసగుహావాళంబు వెనఁ జొచ్చి దాఁగిన పోలోమిపతిఁ బ్రోచు భద్రమూర్తి
పున్నావవతిశిరఃపుంజంబుపై వేడ్క నటనచ్చిన యదుసంవనుండు
గీ. నన్ను విడనాడినది మొదల న్నిన్ను దోయి మూసి నిదురింప నెఱుంగఁ బెన్నాసి యొకవె
మదచకోరాక్షి వేబోయి మామమామ, కేశవుఁడు... 75

సీ. బోటిరో సౌందర్యమేటిరో రతనాల కోటిరో ముద్దులమూటరావె
లేమరో వరగుణధామరో ముఖజిత సోమరో పరిపూర్ణకామరావె
యింతిరో కంతుచేబంతిరో తేనియ కొంతిరో కీర్తిచేమంతిరావె
కొమ్మరో కలధౌతబొమ్మరో మదనాన్ని జమ్మవే కనులనె త్తమ్మిరావె
గీ. మానినీ రావె మదగజయాన రావె బాల వేరావె మరునిపూగోల రావె
యనుచుఁ బిలిచెడు వనమాలి ననుజహరుఁడు, కేశవుఁడు... 76

సీ. పంచశరా ర్తిచే పంచనబడలేను మించుబోడిరొ పతి గొంచరావె
నించవే కరుణ నన్బెంచవే వరహాల నెంచవే తమలము గొంచబోవె
మంచిదే సతుల సాధించెదే వెతతత్త్రిమంచెదే నిపుడు బో చంచలాక్షి
కొంచకే నాతప్పు లెంచకే పగ యెన నుంచకే క్రొత్తవి కంచుకములు
గీ. తీర్చి నీకిత్తు పతి నను గూర్చినపుడు జేర్పు మోదము మ్రొక్కెన నేర్పుకొలది
పలికి సలలిత తేజుఁడు భద్రమూర్తి, కేశవుఁడు... 77

సీ. రార యోవనమాలి రార యోగుణశాలి రార యోప్రద్యుమ్న రార కృష్ణ
యేర గోపికయిండ్ల కేఁగఁ బాడిర తండ్రి యింతులమతులు నీ వెఱుంగ వయయొ
విరహాసముత్పన్నవేదన కోర్బక తమకువగిరులచే నరుచు నిన్నుఁ
బొడుతును కెమ్మోవి నొడుతును శయ్యకుఁ గడువడి దార్తుడు గాముకేళి
గీ. తమకు నిమ్మని గోరిక తమక మొప్పఁ గాన నీవందు బోకుర గానలోల
యనుచు గోపెమ్మ పలుక బెన్ఘనత నమరు, కేశవుఁడు... 78

సీ. చిన్నిక్రొన్ననవన్నెనిన్నసన్నతు లొప్పు నంగదీధితి గలయంగ నొకతె
భ్రమరశోభావృతకమనీయతరవేణి వద్దిక కలిగినముద్ది యొకతె

మల్లి మొగ్గలపొల్పుకెల్ల తుల్యం బగు రదనసంతతి గలముదిత యొక్కతె
కుంఁ వినిర్మితకందుకములఁబోలు చనుదోయి గలిగిన సఖయ యొక్కతె

గీ. పతికి నిరువంకలనుగూడి చతురవితతి గానములు చేయఁ జూచినకాంతజెప్పె
దాశఁజాలను నీవేఁగి నంతినేలు, కేశవుఁడు...

79

సీ. నిన్నటిరేయిని పున్నమవెన్నెల వన్నెలో నొకగొల్లచిన్నిపడుచు
చీరె విసర్జించి మీతినవేడుక రెండిండ్లనందునఁ గుండలోని
జలక మాడఁగఁజూచి కలికినగ్గిరఁ జేరి మనవతీ మనసునిమందిరంబు
దాన మియ్యవె నాకు మానినీ సమయమై వచ్చిన వచ్చితి వరముగోరి

గీ. యరుచుఁ బలికినమాటలు వనిత వినక పాతె నని వింటి నీరీతి భావ్య మటవె
నందతనయుండు త్రిభువనసుందరుండు, కేశవుఁడు...

80

సీ. అత్తింటికోడలు గ్రొత్తగావచ్చిన నత్తయు మామయు నతిముదంబు
చేఁ గడునొప్పుచు శీతాంశుముఖిని సకలభూషణములు చక్కదిద్ది
పడకటింటికిఁజేర్చి కొడుకునుగూర్చినఁ బవ్వళించిరి వారు భద్రముగను
నది జూచి తానేఁగి పదిలముగాఁ దేలు వార లిద్దఱినుధ్య వై చెననుచు

గీ. వెలఁది యొక్కతె చెప్పిన వింటినమ్మ యిదియుఁ దగునటె యాభక్తనదయునకును
వనిత నీవేఁగి యదువంశవర్ధనుండు, కేశవుఁడు...

81

సీ. దధిభాండమున గోపతరుణియొక్కతె కవ్వ మమరిచి తరువంగ నపుడు వెన్న
గట్టిన యాచిట్టపట్టి తీసియుఁ జిన్ని చట్టిలోఁ బెట్టుట మట్టుదెలిసి
యుట్టిమీఁదివిపాలు పొట్టనిండఁగఁ గ్రోలి పట్టెడు పట్టెడు పట్టువట్టి
వెన్నంత దిని దానివన్నెలచున్నులు గన్నులు ముద్దాడి గదసి మూలి

గీ. కెంత కొంతయు రాసి యాదంతిగమన తిన్న దనిచెప్పె నత్తతో వెన్నుఁ డనుచు
వింటి నీవంత జేసిన దంటకాఁడు, కేశవుఁడు...

82

సీ. రమణి కొక్కతెపుత్రి రాజీవనశనేత్రి కపుడు వివాహశోభాతిశయము
సమకట్టి బంధుల సతులఁ బెద్దల విప్రవరులను వాద్యాదినరసగతులు
సమకూర్చి పతితోడఁ జక్కగాఁ గూర్చున్న సమయము గని వచ్చి రమణిపతిని
ధరద్రోచి తాఁ గన్యధారకుఁ గర్తను ననుచుఁ బల్కెనటంచు వనితజెప్పె

గీ. కలికి యిటువంటితగవులు గలవె భువిని నమితచతురతగలశౌరి కమరెగాక
సరసిజానన నీవేఁగి మరునిగురుఁడు, కేశవుఁడు...

83

సీ. వాటమై రత్నకవాటమై వజ్రాల వాడయై చెలువొందుమేడలోన
నేటియై శృంగారకోటయై విరిలతల్ తేటయై మెరసెడుతోటలోన
హాసమై లక్ష్మీనివాసమై జనమనోల్లాసమై యొప్పునివాసములను
మించునై తరిగోళ్లు సంచునై సుఖము కాసించినై నాపట్టెనుంచమందు

- గీ. సరసగుతులను నాతోడిమరునికదన వరసుపాండిత్యవైభవసరళిదేలు
రసికవరుడును సంపూర్ణరాజముఖుడు, కేశవుడు... 84
- సీ. బాలుడై సుగుణాలవాలుడై రాధికాలోలుడై గోపరిపాలుఁ డగుచు
శూరుడై పాండవాధారుడై జగదేకపీరుడై సారగంభీరుఁ డగుచు
ధాముడై సుగుణాభిరాముడై నిజభక్తకాముడై దనుజవిరాముఁ డగుచు
మాన్యుడై సత్యవదాన్యుడై యరివర్గశూన్యుడై జగముల కన్యుఁ డగుచు
- గీ. దనకుఁ దానైన మహిమదేఁ దనరి నిరుపమానచాతుర్యవిభవసమ్మానుఁ డగుచు
వెలసి కలుములచెలివజ మెలఁగుప్రోడ, కేశవుడు... 85
- సీ. అదెచూడు పూర్వాది నుదయించె నుడురాజు గొప్పైనచిచ్చులకుప్ప యనఁగ
నిదెగనుంగొను ముద మొదవనిపయ్యెర వీచెను విరహాగ్ని వేడిపోల్కె
నల్లదె వడివచ్చె నల్లనయ్య సుపుత్రు బలరవోద్రేక ముపద్రవముగఁ
జూడు ఝంఝమ్మని పాడుచు రోలంజ తతిచేరె ధావంత మతిశయముగ
- గీ. నెట్లు లోర్తుము గోపాలుఁ డేలరాఁడె యనుచుఁ దల్లడమందు వ్రజాంగనలకు
గోర్కెలోనఁగెడు యదులోకకుంజరుండు, కేశవుడు... 86
- సీ. చేడియ చూడవే వాఁడిమి దొలఁగియు భాస్కరుం డస్తాదిపజ్జ కరిగె
గోధూళి యాకాశవీధుల గమనించె గోపాలకులరొదల్ గొమరుమిగిలె
సంతకంతకుఁ గోడె సంతతిరంకెలు దిశలు బీటలుగాఁగ దేజరిల్లె
వేణునాదవినోదరాణిమనాణెమై గర్జపుటంబులఁ గలయఁ బ్రాఁకె
- గీ. వచ్చెఁ జూడుము నామది మచ్చి కిచ్చు సుందరుండును నందునిమందిరుండు
ననుచు నెదురేఁగుమానిసీజనులఁబ్రోచు, కేశవుడు... 87
- సీ. తలిరుబోడిరొ ప్రభాతం బేలదోచెనే కుక్కుటధ్వనులతో నెక్కసముగ
నక్కరో తగచాలు జుక్కేలబొడిచెనే పూర్వదిశాంగన పొల్పు లలర
నుదయాద్రిరక్తిమ యిదివేల గన్పడ ఖిగకులరవములగరిమ మెరయ
శీతవాతముమేలు పాతరవేలాడె నుదయకాలాంచితవిధులు జెలఁగ
- గీ. కలికి కలకాలమును నిశిగలుగ నజుఁడు జేయఁడాయనె హరితోడఁ బాయకుండఁ
గలుగు ననివల్కు వ్రజకులచెలుల నేలు, కేశవుడు... 88
- సీ. కలికిరో గోవులగాయకాననముకుఁ బయనమాయెనె గోపబాలకుండు
మదనతి రవియస్తమయము దాఁ బడకుండ రాఁ డెట్టులోర్తుమే కూడఁబోయి
వనమధ్యమున పశువర్గము గాతము పోదము రాఁగదే మాధవునితో
తలిదండ్రు లన్నలదమ్ములఁ బుత్రుల బంధువు లాజ్ఞలోఁ బడఁగనేల
- గీ. గడువలేమమ్మ దినిమేర గడువ నరిది యింతకును రాఁడె దేవకీయింతిగొడుకు
అనుచుఁ దలపోయు వ్రజకామినినులనేలు, కేశవుడు... 89

- సీ. చల్లమ్మ నొకగొల్ల పల్లవాధరి యేగి చల్ల చల్లో యని పెల్లుకేక
వేయంగ విని దానిడాయంగఁ జనుదెంచి యోయంగనా చల్ల బోయు నాకు
నని కుండ డించి యావసతపయ్యెదచెంగు దొలఁగించి చనుదోయి గలయఁజూచి
యెంత ఖరీదు చన్నంతులు చెప్పవే యింతి నేగొందు బల్ సంతసమున
- గీ. ననుచు మకరధ్వజునిక్రీడ కనువుజేసి గజబిజి యొనర్చెఁ బంకజగంధి నపుడు
నంచు వింటిని నీవేగి మంచిగలుగు, కేశవుఁడు... 90
- సీ. పాలో యనుచు గోపబాలికామణి వీధులందు పాలమ్ముట సందునుండి
యావిధ మరసి తా నచటి కేఁగియు దాని వద్దికసుద్దులు పెద్దఁజేసి
సుందరీ నీపతి మంద కేఁగుచుఁ జెప్పి బొందుగా నీతోడఁ బొందు మనుచు
నొక్కతె బవళింప నోపడు మానకు మానకుమా యని మరలఁ జెప్పి
- గీ. గాన యీరేయి ననుదగఁ గలియుమచుచు, గంచుకము విప్పి కుచములు గదసిపట్టె
ననుచు వింటిని నీవేగి యబ్జకులుఁడు, కేశవుఁడు... 91
- సీ. ఓరామనో కాంత టారామనీమల నారాము ననుజు జా డరయుటకును
మందారకురువిందమాధవిపున్నాగతాలతమాలహింతాలతరుల
నడుమను గొండలవడివాగువంతల సరయూతలప్రాంతధరణిజముల
వెనకి యొహనోకృష్ణ సుదతుల నీరీతి వదలిపోవుట గడువాసిగాదు
- గీ. అనుచు మొఱవెట్ట గాచె తా ననుచు వింటి వరగుణోదారు మాయావిహారసారు
మంజుభాషణు సుకుమారు మావిహారు, కేశవుఁడు... 92
- సీ. లలనా దయారసకొలనా సువీక్షణ చలనా సుశీలతవలన రావె
బాలా మహాచిత్రచేలా ఘనత్కిర్తిజాలా రతీనాథుకోల రావె
భామా సుసౌందర్యసీమా శుభోదయధామా వినోదహృత్కామ రావె
నారీ మహాకార్యకారీ విరోధసంహారి నితంబశృంగారి రావె
- గీ. అనుచు వ్రజకామినుల మహాఘనత బిలిచి సారమృదురత్న కేళికాసాధములను
నలరువిలుకాని కేళిలోపలను దేల్చు, కేశవుఁడు... 93
- సీ. వారిజాక్షుఁడు నీళ్ల దారిలోపల వ్రజనారీమణులఁ బట్ట మీరు వేడ్క
గాపుండి మనగజకామినుల్ కాజూచి నాగుబామును దెచ్చి నడుమవై వ
బెడరి వారందఱు బృథివిపైఁ గడవలు విడిచియు దెసలకుఁ వడిగఁబారఁ
గలకలనవ్వి యాకమలాక్షులను దొడ్డికెల్లఁ దోలియు పైఁటలెల్లఁ బట్టి
- గీ. రవికెముడులెల్ల విప్పి చన్దవలుగప్పి గొప్పపనిచేసె నని నాకుఁ జెప్ప వింటి
నిప్పు డేఁగియు నామది కొప్పుకాఁడు, కేశవుఁడు... 94
- సీ. ఖగరాట్టురంగ శ్రీకామినీహృద్రంగ కదనదానవభంగ ఘనశుభాంగ
రంగ త్తరంగవిరాజితపదగంగ మామానసాంభోజ మహాపతంగ

యంగనా వేషశోభాంగ మహోత్తుంగ రంగుబంగరుపట మంగురంగ
గంగాసుతుం డాదికౌరవకులసాంగ నిన్ను బాయ మటంచు చిన్నెవన్నె

గీ. వెన్న సన్నుతి మిన్నగువన్నెలాండ్ర మనసు లలరంగఁ బ్రోచిన మాధవుండు
నన్ను దలఁపక మఱచియున్నాఁడు గాన, కేశవుఁడు...

95

సీ. పోకురా పొరిగిండ్లఁ దేకురా వెన్నలు లోకు లేమందురు రాకుమార
నీకు రావలసిన శ్రీకరాంగనతతి జోకుగాఁ గాచిరి రాకుమార
రాకురా మాట నీవాకురా సిరిమూట జేకురురా తేట రాకుమార
గాకురా వెఱచికాకురా నీపోక మాకురా మంచివో రాకుమార

గీ. అనుచుఁ గనుదోయి ముద్దాడిచనులుగుడుపఁ బల్లితొడమీఁదఁ బవళించునల్లనయ్య
చిన్నివన్నెల మొలనూలు జెన్నువాఁడు, కేశవుఁడు...

96

సీ. రాకొమ్మ నీతోడి యేకొమ్మ లికసాటి జేకొమ్మ నన్ను నిజేశుపగిది
నాకిమ్మ ననుగూడ నీకిమ్మ జేతును లోకమ్మ మెచ్చ విలోలనయన
నాకమ్మ మంగము నోకొమ్మ నీనెమ్మి లే కిమ్మ చెడె మది లోక మెఱుంగ
ఆకొమ్మలందఱుఁ జేకొమ్మనఁగ వచ్చి తేకొమ్మ మదనాన్ని వీకజమ్మ

గీ. ననుచు వనితలగృహముల కనుదినంబు దిరిగి యరికట్టి ధనమిచ్చి మురిపె మొనఁగి
చతురవితతిని దిరిగెడుచక్రధరుఁడు, కేశవుఁడు...

97

సీ. చింతామణీవ్రజకాంతామణులమార సంతాప మణఁపినసాహసుండు
రాఁడాయె దిన మొకయేఁడాయెఁ బరులతో జోడాయె పుణ్యము లేడబోయె
సతతంబు మారునివెతలకే పాలాయె శృంగార మగునాదునంగమెల్లఁ
బొంగారుమనముతో రంగాధిపుడు వచ్చి తొంగిచూచినయట్లు దోచె మదికి

గీ. చాన వాఁడెందు నాకును గానరాఁడు పోయి వేసివు మధురకుఁ దోయజాక్షి
రజతగిరిధాముచెలికాఁడు రాధవరుఁడు, కేశవుఁడు...

98

సీ. మన్మథా నీరూపు మంటపాలైపోకు పవనుఁడా నిను త్రాచుపాము మ్రొంగఁ
గోయిలా నీకూత మాయమై నడుగంట జలజారి నిను రాహు వెలమి మ్రొంగఁ
గీరమా నీరవ మారిసార మడంగ మధుప నీగీతము మ్రోనుగలవ
కేకి నీకేకల రాకడ నళియింప శారీకా నీపల్కు బేరుద్రుంప

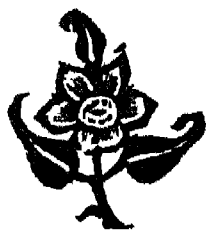
గీ. ననుచు విరహనలార్చులఘనత కోర్వలేక పల్కినభామను లోక మెఱుంగ
నేలు వలరాజజనకుఁడు నీలవిభుఁడు, కేశవుఁడు...

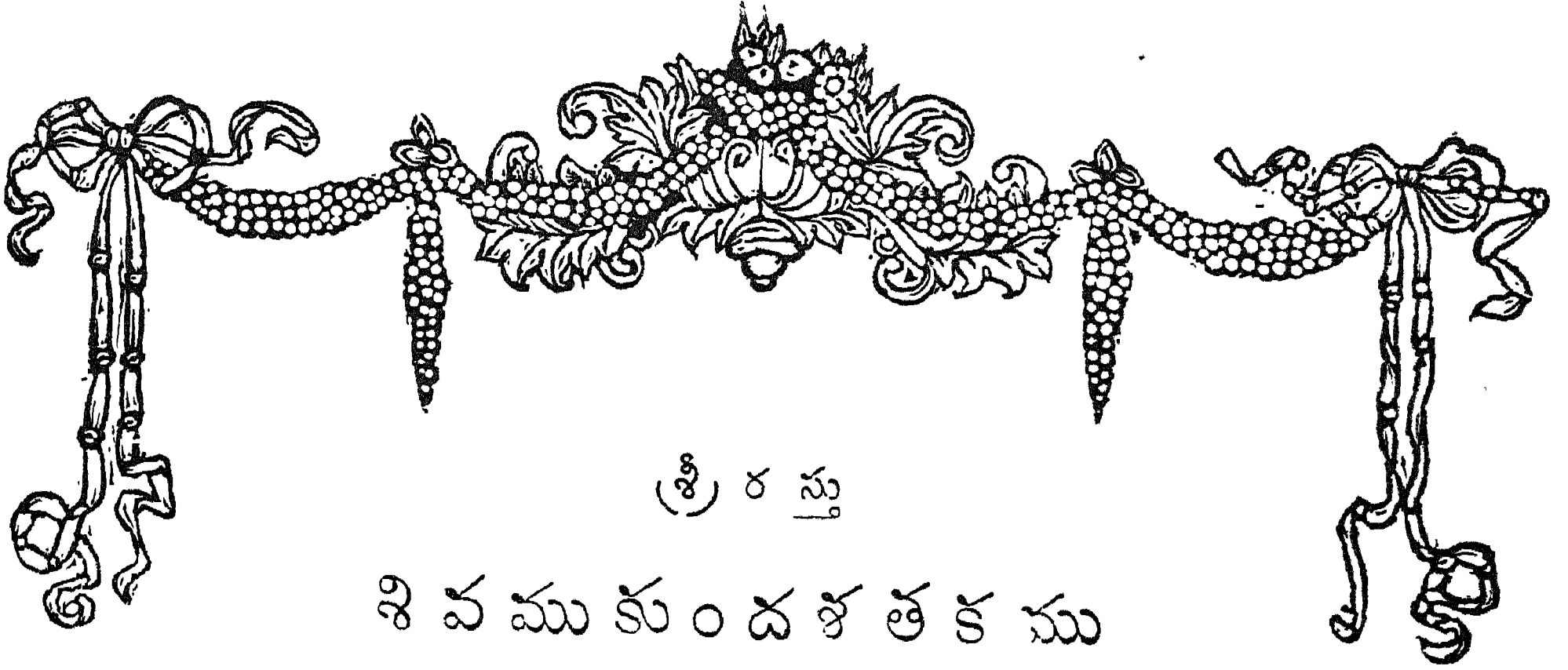
99

సీ. కమనీయసుందరాకారఘనద్యుతుల్ నవకళాకలితమై దివినిగప్ప
దరహాసచంద్రికావరవిలాసము దిశల్పరిపూర్ణనిర్మలపటిమ మెరయ
భక్తుల కభయంబు బలుకునాదోధ్ధతి మధురమై జగతికి సుధను గురియ
వినతాసుతునివేడ్క వనజభవాండము లుపధినాదముగతి ముగ మెలర్చ

- గీ. వడిగఁ జనుదెంచి సురలకు వర మొసంగి గిరిని నిరవుగ శరధిలో మరల దేచ్చు
వరవితరణుండు యదుకులవర్ధనుండు, కేశవుఁడు... 100
- సీ. ఘనుఁడు నీయిలమంత్రిగణములోఁ బూజ్యుండు శుభగుఁ డాప_స్తంబసూత్రుఁడైన
పట్టాభిరామునిభార్య రాజమసతి కాత్మసంభవుఁడు విజ్ఞానమతియు
వరమృదువాగ్నిరిసరసమాలికగాఁగ నీసపద్యశతంబు జేసి వేడ్క
నాడుక్కిణీపతి కర్పణఁ జేసెను కవివరు ల్మెచ్చ వే ఘనతహెచ్చ
- గీ. నట్టి గంగాధరునిజ్ఞోవ పట్టురమ్మి యనుచుఁ దెలిపియు సన్నతు లమరఁజేసెఁ
గువలయాత్ముండు యదులోకకుంజరుండు, కేశవుఁడు వాని దేగదే కీరవాణి. 101

కీరవాణి శతకము సంపూర్ణము

(శ్రీ) ర స్తు

శి వ ము కుం ద శ త క ము

వరగిరిజానాయక
గోవింద లలాటనేత్ర గోకులతిలకా
భావజసంహర హరిహర
భావాత్మక శివముకుందపరమానందా.

- క. దైవము లిద్దఱు నేకోదేవాది శ్రుతులవల్ల దెలియఁగ నొకటే
భావించెద మిము నేకీభావంబుగ శివ... 2
- క. భక్తులవరిపక్వములకు వ్యక్తులు రెండొటగాక వర్ణింపఁగ న
వ్యక్తం బని తెలియుట నిజభక్తి గదా శివ... 3
- క. పరమానందయతీంద్రుఁడ సురుచిరముగ మిమ్ము వాక్ప్రసూనంబులచేఁ
గరమర్థిఁ బూజచేసెద పరమాత్మా శివ... 4
- క. ఒకటై రెండై మూడై సకలంబై యేమిగాని సహజము బయలై
యకలంకమతికిఁ దోచును ప్రకటముగా శివ ముకుంద పరమానందా! 5
- క. తనమహిమ తనకుఁ దెలిసిన దనయందేతోచి యణఁగుఁ దత్వములెల్లన్
దనమహిమ తెలియఁ దనకే పనుపడవలె శివ... 6
- క. తనుఁ దాఁ దెలిసెడిమార్గం బనువుగ సద్గురులవలన నతిసులభంబౌ
వనయుక్తుల శాస్త్రంబుల బనిగొన దది శివ... 7
- క. గురువాక్యము శాస్త్రార్థము గురుతుగఁ దనయనుభవంబుఁ గుదురుగ నొకటై
మది నిల్చునేని యదిగా పరమార్థము శివ... 8
- క. మితిమేరలేనిజన్మము లతికష్టము లనుచు నెంచి యంతటఁ దత్త్వం
బతివిశదముగాఁ దెలియని బ్రతు కేటికి శివ... 9
- క. అలతత్వము గురుకృపచే నలవడు నని నమ్మి మిగుల నాసక్తుం డై
తలపడవలె గురుభజనకుఁ బలుమారును శివ ముకుంద పరమానందా! 10

- క. అల సద్గురుకృప లేకను తలపడి చదివితీ మటంచుఁ దటవటసుద్దుల్
పలుకుచు తిరిగినఁ దెలివికి ఫల మానా శివ... 11
- క. కంటెసఁగఁ గర్మజాలములుంటే బంధంబు దీరదో గురుపదముల్
కంటే మోక్షము చేరువపంటగదా శివ... 12
- క. కొండలు తత్త్వపుమాటల సంపడిఁ బడి తెలిసినట్ల సద్గురుకృప లే
కుందు రనుభూతిఁ గానని పందలవలె శివ... 13
- క. తాటాకులు ద్రిప్పుచు పదికోటులు చదువంగ నేమి గురువాక్యంబుల్
పాటించి తెలియ కది యేర్పా టానా శివ... 14
- క. నిజమైనము క్తికొఱకై సుజనుఁడు సద్గురుని వెనకి సుస్థిరమతి యై
భజియింపక గలదే గతి ప్రజలకు నిఁక శివ ముకుంద పరమానందా ! 15
- క. గురుభజనఁ బాపములు చెడు గురుభజనను గర్మ ముడుగుఁ గోరిక లుడుగుం
గురుభజన యుక్తికర మగు పరమాత్మా శివ... 16
- క. నాటినయామిక విడిచి పటాటోపము లేక నఁముఁడై గురుభజనం
బాటించక ననుభవ మేర్పా టానా శివ... 17
- క. ఆదట గురుమతమున దేహోదులఁ దొలఁగంగ నేర్చునాతనిమదిలో
పో దిఁక సహజానందము పాదుకొనున్ శివ... 18
- క. వినినప్పుడే కనవచ్చును యనుభవి యాయోగివాక్య మాదరమునఁ దా
వినఁగూడనియహమికచేఁ బనుపడ దది శివ... 19
- క. మాటల వినుకులఁ దగులను సూటిగ సద్గురుఁడు చూపఁ జూచినఁ గా కే
ర్పాటును గా దది కుజనులు పాటింపకు శివముకుంద పరమానందా ! 20
- క. అతిచంచల మై తిరిగెడి మతి మీదయవల్ల నిపుడు మట్టుకు వచ్చెన్
గతిచెడి రెక్కలు విఱిగిన పతగమువలె శివ... 21
- క. ఇలు వెడలి బయలుదేరక గెలిచే దేలాగు మాయఁ గినియుచు రాఁగా
నిలు సొచ్చి తలుపు మూసిన బలిమేదీ శివ... 22
- క. బైలుగ మాయాభూతము హేలాగతి నొప్పుఁ గాక యేలా తొలఁగున్
జాల వివేకపుఁజబుకుల పాలాడక శివ... 23
- క. ఏయెడఁ బెద్దలసంగతి సేయంగా నిత్యసుఖము చేకొనవచ్చున్
మాయాభూతము తొలఁగు నుపాయం బిది శివ... 24
- క. చాలం గర్మపుఁదొట్లన్ సోలంగా నుంచి మాయ జోలలు వాడున్
లాఠీయని జీవులనే బాలుర గని శివ ముకుంద పరమానందా ! 25
- క. తానే పరదైవంబని కానక తనకన్న వేణు గాఁజలఁచేదే
యూనినమాయారూపము భాసునుతా శివ... 26

- క. తను నే నెఱుంగనిమునుపే తనయాటలు చెల్లెఁగాక తా మా యనఁగా
నను నే నెఱిగినపిమ్మట పనిగలదా శివ... 27
- క. అంతా నేనై యుండఁగ నింతైనన్ మాయ కునికి యెక్కడి దయ్యా
యంతటఁ దొలగక నాతోఁ బంతంబా శివ... 28
- క. కట్టిడిమాయ యనంగా రట్టుకు లోనాయెఁగాక భ్రమ యదికాదా
పట్టఁ బసలేని దది యే పట్టున నిక శివ... 29
- క. ఔరార మాయ కంటే యేరీతిని తనగుణంబు లెఱుంగ రటం చా
నేరమి జీవులపై నిడి పాఁడి నిక శివముకుంద పరమానందా ! 30
- క. నలుదిశల నిక్కడక్కడఁ దలచూపఁగ లేక మాయ దాగెను కంటే
యలపూర్ణుడ నేఁ గాఁగాఁ బల ముడిగెను శివ... 31
- క. కడుకబ్బరలకు నెల్లను నొడిగట్టిన మాయగుట్టు లొగి నేఁ గనఁగాఁ
బొడచూప వెఱచి తానే వడిపోయెను శివ... 32
- క. ఇది కల్లర ఛీయన్నా ! వదలక యీమాయ కదియవచ్చిన నేమో
ముదిలంజెవలపు చాలును పదివే లిక శివ... 33
- క. అవిరళత త్వం బెఱిగెడు సువిచారం బొకనిపాలిసొమ్మా మనుజుం
డెవడైన నేమి తెలివికి భవమోచన శివ... 34
- క. ఏపాటు లేక తనలోఁ జూపట్టుచు వెలుఁగుచుండు సూక్ష్మబ్రహ్మం
బేపారఁగఁ దెలియ రయో పాపాత్ములు శివ ముకుంద పరమానందా ! 35
- క. శాంతంబై పూర్ణంబై యెంతయు బ్రహ్మంబు తెలివి కేర్పడ మాయా
క్రాంతముగా మదిఁ దలఁచుట భ్రాంతిగదా శివ... 36
- క. పోషించి తత్త్వరచనల భాషించినఁ దెలియ లేక పామరమతు లై
దూషణచేతురు కొందఱు పాపండులు శివ... 37
- క. మెండుకొనుతత్త్వవాసన లుండదు పరిపక్వహృదయమొగిఁ గాకుంటే
యెండినకనుగా యైనది పండొనా శివ... 38
- క. పుట్టించనిసుద్దులు చెవిఁ బెట్టిన నది లెస్సగాక పిమ్మట ధరలోఁ
బుట్టించెడిసుద్దులఁ జెవిఁ బట్టుదురా శివ... 39
- క. వారక సంసారంబునఁ బోరాడిన నేమి విరళిఁబొందిన నేమి
యారూఢ యోగి కది వ్యాపారంబో శివ ముకుంద పరమానందా ! 40
- క. ఘోరతరకర్మవాసన లేరీతిని జుట్టి పట్టి హీనులఁ జేయ
మీఱిన యజ్ఞానుల కది భారంబో శివ... 41
- క. వేషములవలన జనులఁ బ్రమోషించి మనీషివరుల మోదము జెరిచే
దూషకులఁ గూడి పెద్దలు భాషింపరు శివ... 42

- క. అచ్చట నచ్చట నేర్చిన తచ్చన లొకకొన్ని యరచి తత్త్వం బని తా
మెచ్చిన నేమగు మాటల పచ్చళ్లది శివ... 43
- క. అలయంగ భూమి నుదధిస్థలి కృష్ణనివాసమైన ద్వారక నడుమన్
లలిఁ దను గను శివయోగియె బలవంతుఁడు శివ... 44
- క. నెల పొద్దులోన గట్టిగ నెలకొని చూడంగవలయు సీలజ్యోతిన్
వెలి లోను గానిచూపున బలిబంధన శివ ముకుంద పరమానందా ! 45
- క. పరకార్యపరులు లోకులు పరమజ్ఞానులు స్వకార్యపరులై ధరలో
నిరతిశయసుఖముఁ గాంతురు పరమాత్మా శివ... 46
- క. మేటైన బ్రహ్మవిద్యకు నూటై తగు రాజయోగసుస్థిరు లెచటన్
బూటకపుమంత్రవిద్యలఁ బాటింపరు శివ... 47
- క. నలుగురి నొక్కటిఁ జేసిన నలుగురిలో బ్రతుకవచ్చు నాణెముగాఁ దా
నలుగురిపనులకుఁ దిరిగిన ఫల మంటదు శివ... 48
- క. నలుగురిలోఁ దలవంచుక నలుగురిలోఁ గూడి మాడి నడువక వేటై
పలుపోకలఁ దిరుగును ఛీ! బలహీనుఁడు శివ... 49
- క. నలుగురికిం దా గుటియై మెలఁగిన నది ముక్తిగతికి మేలై రాదే
నలుగురితో గూడనిదే పలుచనయా శివ ముకుంద పరమానందా ! 50
- క. తనయింటం దా నుండినఁ దనయిల్లై తనకుఁ జేటు దాఁ దెచ్చునయా
తనయిల్లు కాలవేసిన పనిమే లది శివ... 51
- క. అద్దిర యనుభవ మెఱుఁగక వద్దనువా రెవరులేక వదరుచుఁ దిరిగే
పెద్దలనుద్దులు గిద్దులు బద్దలునా శివ... 52
- క. తలఁపు చెడఁ గర్మములు చెడుఁ దలఁపు చెడన్ మాయచెడును దా ననుట చెడున్
తలఁపు చెడినతఁడె ముక్తికి బలవంతుఁడు శివ... 53
- క. భావంబుఁ దలఁచుటెల్ల నభావము తలఁపుడుగు టెల్లఁ బన్నుగ భావా
భావాతీతము సహజము పావన మది శివ... 54
- క. అసమానరాజయోగాభ్యసనంబునఁ బడమటింటఁ బదిలుం డై తే
దొనఁ గేమిలేనిముక్తికిఁ బస వట్టిది శివ ముకుంద పరమానందా ! 55
- క. కలపండ్రిండు పదాఱును నలువదిరెండై నచోట నయముగ నొకటై
తెలివొందు వెరను గూడిన ఫలసిద్ధా శివ... 56
- క. ఇల బొమ్మరిండ్లలోపల నలువున మఱి చిన్ని పాప లాడుచునుండే
నులు వెఱిఁగి యచటఁ దనుఁ గన పలసిద్ధా శివ... 57
- క. మీఱిన దుర్వాసనలను గూరిన మతి నణఁపనేర్చుఁగుశలుఁడు ధరలో
నారూఢియోగవిద్యా పారీణుఁడు శివ... 58

- క. లో వెలి చూపులు రెండును బోవిడువఁ దదంతరమున బాలుపగుతత్త్వం
బావిధ మెఱుఁగును నిర్గుణ భావజ్ఞుఁడు శివ... 59
- క. తలఁచినయని జడిమి బగు తలఁపుడిగిన శూన్యమగును దలఁచిన తలఁపే
సలలిత మగు చిచ్ఛిహ్మాము బలిబంధన శివ ముకుంద పరమానందా ! 60
- క. కన్నుల ముందఱఁ దెలివై కన్నది యదికాన్పటంచుఁ గన్న యతఁడే
పన్నుగ నిజవిద్యాసం పన్నుఁ డగున్ శివ... 61
- క. కను వెఱుఁగుననే చూచినఁ గనవచ్చును జీకట్టైనఁ గానఁగ వశమా
గను గంటనె తనుఁ గనవలెఁ బనివడి తా శివ... 62
- క. లో వెలిఁ జూచిన నొకటే లో వెలిఁ గాకుండఁ జూడ లోనగు నొకటే
లో వెలిఁ దానై కనుఁబో భావజ్ఞుఁడు శివ... 63
- క. ఒకటే రెండై తోఁపఁగ నొకటిని జెప్పంగ వలసె యొకటై యున్నన్
యొకటి నొక టేల సేయను బ్రకటముగా శివ... 64
- క. త న్నెఱుఁగనిదియు నొకటే త న్నెఱిగినయదియు నొకటే తా నన రెండై
యున్నది యొకటే సత్యము పన్నుగ నిక శివ ముకుంద పరమానందా ! 65
- క. మఱచినయదియును నొకటే మఱపున నెఱిగెడిది యొకటే మరువని దొకటే
మఱ పెఱుకగాని దొకటే పరమాత్మా శివ... 66
- క. చూడఁగఁబడినది యొకటే వేడుకఁ జూచెడిది యొకటే వీటికి వెలియై
చూడఁగవలసిన దొకటే పాడి యిదే శివ... 67
- క. కానఁగఁబడినది కాన్పను మానుగఁ గనుఁగొన్నవాఁడు మఱివీటికి లోఁ
గానియతండును దానే భానునుతా శివ... 68
- క. ఇలఁ బసిఁడి లేక యేసా మ్ములు గలుగునె తాను లేక మునుకొని జగముల్
పొలుచునె యది తాఁ గాదా బలిబంధన శివ... 69
- క. జీవునికిఁ గాక దేవుఁడు దేవునికి నేవై యొక్క దేవుఁడు గలఁడే
దేవుడు తానే యనఁ గను భావజ్ఞుఁడు శివ ముకుంద పరమానందా ! 70
- క. మొదటను విత్తే జగమై యదియే లేనట్లుదాని కగునాధారం
బది దీనియందె నిలుచును పరిలముగా శివ... 71
- క. అతులితసుజ్ఞానముచే క్షితిలోపల జీవముక్తిఁ జెందకయుంటే
వెతగాదె తాను బ్రతికిన బ్రతుకెల్లను శివ... 72
- క. తనువెత్తఁ జేటు కింకా తను వెత్తఁగఁజూతురేమొ తామసులు భువిన్
దనువు చెడి ముక్తి దొరకే పని బూనరు శివ... 73
- క. తలఁపునఁ గలిగినబంధము తలఁపున నూడంగఁగొట్టి తా మించవలెన్
ములు ముంటఁ బుచ్చువిధమున బలిబంధన శివ... 74

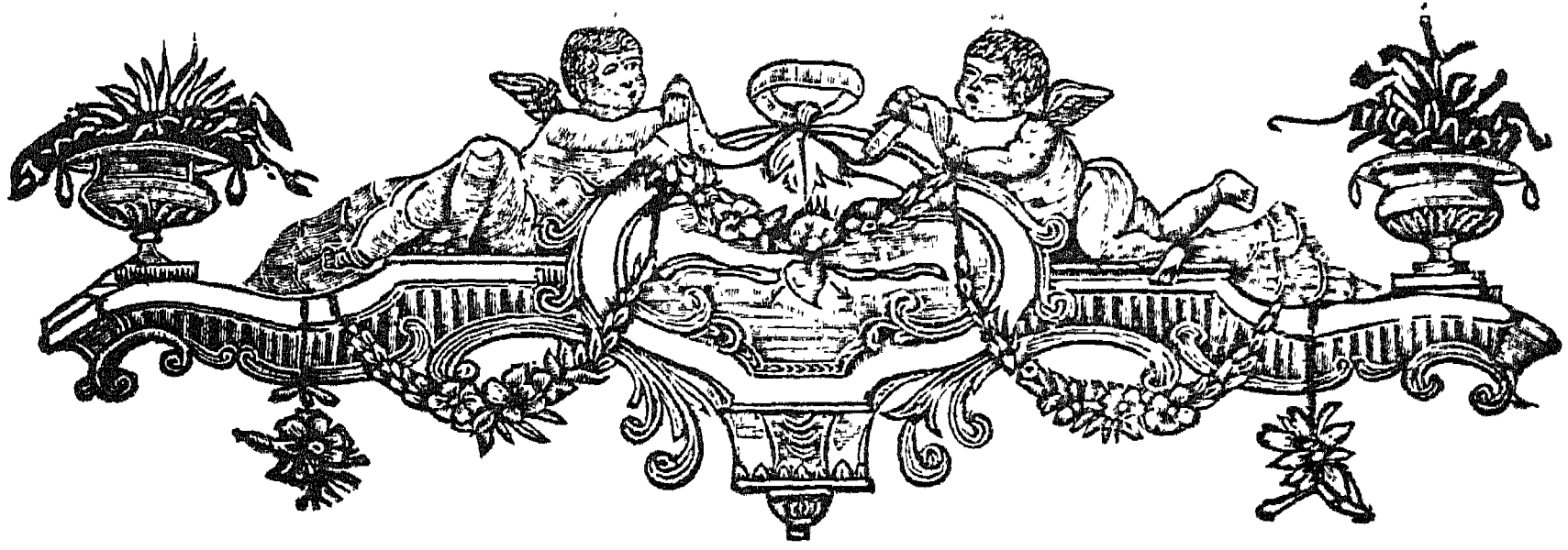
- క. యోగంబులు మంత్రంబులు యోగంబులు మగుడజన్మ మొసంగును నకటా
యోగులకర్మము లుడుగంగ బాగాయెను శివ ముకుంద పరమానందా ! 75
- క. దానంబులు సత్క్రియలును బూని మత్తెన్నైన జేయఁ బుట్టుక చెడునే
దానికి వైరి వివేకము భానునుతా శివ... 76
- క. చేయఁగవలసినపని విధి సేయుటగా కనుచు నెంచి సేయుచుఁ జేసీ
జేయనియాపని యదియును బాయరయా శివ... 77
- క. సృష్టికి గలిగినతను విది నష్టం బని తొలఁగి తన్ను నయముగ నంత
ర్దృష్టిఁ గనలేనిమనుజుఁడు భ్రష్టుఁ డయా శివ... 78
- క. ఊనము జడమును విత్తును గానిది చైతన్య మెట్లు గానేర్చునయా
తానే దానికి మూలము భానునుతా శివ... 79
- క. తానెఱుంగనిపని యైనన్ బూనఁగ మది కెట్టు లింపు పుట్టును జెపుమా
దానికి నేరం బే దిఁక భానునుతా శివ ముకుంద పరమానందా ! 80
- క. అన్నియుఁ దానై యుండఁగ నన్నియుఁ దాఁగాక తోఁచె నణఁగకవేతా
యన్నియుఁ దనలో నైక్యము పన్నుగ నిఁక శివ... 81
- క. ఎఱిఁగెడి యెఱుకను గొని తా నెఱుఁగుదుననువాఁడుజడుఁడు యెఱిఁగెడునెఱుకన్
మఱచినయెఱుకే తా నగుఁ బరమాత్మా ! శివ... 82
- క. ఒండెఱుఁగక తనుగంటే పండినకాన్పగుచు సర్వపరిపూర్ణం బై
యుండును నదియే కన్నుల పండు వయా శివ... 83
- క. యెఱిఁగినయది జడిమంబగు యెఱుకవిడన్ శూన్య మగును యెఱుకే యెఱుకై
నిరతిశయానందం బగు పరమాత్మా ! శివ... 84
- క. కన్నది కన్నట్టే చనె విన్నది విన్నట్టే యణఁగె వినకే కనకే
యున్నది యే నై యుంటిని బన్నుగ నిఁక శివ ముకుంద పరమానందా ! 85
- క. కన్నది విన్నది గాకే యున్నది తుదముట్టఁ గంటి నోహో ! యిది నే
నెన్నఁడు నెఱుఁగనిదే సం పన్నత యో శివ... 86
- క. మాటల నందెడు నిడఁగను తాటోటులు గాక దానఁ దత్త్వంబగునే
మాటలతత్త్వము లవి పరి పాటిగదా ! శివ... 87
- క. మేదినిఁ గుజనులు ఘనులతో వాదింతురు నిజముఁ గన్నవారింబలెనే
యేదైనను దూషణ సం పాదింతురు శివ... 88
- క. కోటివగవిద్య లెల్లను కూటికిఁ గా కాత్మ విద్యకును సరియగునే
బూటకము లనక కుజనులు పాటింపరు శివ... 89
- క. యోగంబంచురు కొండలు యోగముగా జ్ఞానమంచు రొగిఁ గొంద టిలన్
యోగాజ్ఞానంబులు సమ భాగంబులు శివ ముకుంద పరమానందా ! 90

- క. జ్ఞానం బన యోగం బనఁ గానఁగవలె నొక్కటికొక్కటి కావడికుండల్
పూనిక !నొక్కటి నిలువడు భానునుతా శివ... 91
- క. ఈకంటఁ జూడ లేడట యేకంటను జూచుటిక యెఱుఁగుట యేల
గాక నే యొకన్నా ప్రాకటముగ శివ... 92
- క. ఈకనుచూ పాకనుచూ పేకంబై నిండి నిండి హెచ్చిన సుఖమా
వాకునఁ జెప్పఁగ వశమా ప్రాకటముగ శివ... 93
- క. దృశ్యము కూడిన తెలివి య వశ్యము బంధంబునుమ్ము వర్జింపఁగా
దృశ్యముఁ బాసిన తెలివి యు సాస్యం బది శివ... 94
- క. బంధములకు కర్మంబులు సంధింపక దృశ్యములను జ్ఞానాన్నికి దా
నింధనములు సేయఁగవలె బంధురగతి శివ ముకుంద పరమానందా ! 95
- క. చెన్నుగ దీపముఁ జూడఁగ నెన్నఁగ వేటొక్కదీప మేటికిఁ జెనుమా
తన్నుండే తనుఁ గనవలెఁ బన్నుగ నిక శివ... 96
- క. అజ్ఞాని యొక్కఁడు గల్గఁగ సుజ్ఞానిఁగఁ జేయవలసె సుజ్ఞానై తే
సుజ్ఞాని నేల చేయను ప్రాజ్ఞుడనా శివ... 97
- క. ధరలో విధియు నిషేధము నెఱుఁగఁడు తద్జ్ఞుండు మింటి కెగిరెడు తురగం
బెఱుఁగునె మిట్టయుఁ బల్లముఁ బరమాత్మా శివ... 98
- క. దూషణ యసూయకొఱకే భాషాంతరరచన లెల్ల బ్రతుకులకొఱకే
వేషము వంచనకొఱకే పాషండము శివ... 99
- క. మెండుగ లోకులవలెఁ దా నుండఁగవలెఁ గూడకున్న నొక్కెడ మానై
యుండఁగవలె నేర్పరియగు పండితునకు శివ ముకుంద పరమానందా ! 100
- క. ఇద్దర నయ్యప్తమహా సిద్ధులు వలె ననుచు భ్రాంతిఁ జెందుదురేమో ?
సిద్ధం బగుముక్తికిఁ బ్రతి బద్ధంబులు శివ... 101
- క. అణిమాదిసిద్ధపుగుఘులు గుణవంతులుగాఁగజనులు కొనియాడుదు రా
గుణహీనులఁ బొగడుదురే ఫణిశాయీ శివ... 102
- క. ఒకతుచ్చసిద్ధిఁ జూపిన సకలజనుల్ వానిఁ జూచి సన్మానముగా
నకలంకజ్ఞా నందురు ప్రకటముగా శివ... 103
- క. అణిమాదిసిద్ధు లెల్లను గణుతింపఁగ మోక్షవిధము గా దెట్లంటే
నణిమాదులు సగుణంబులు ఫణిశాయీ శివ... 104
- క. సిద్ధులు జ్ఞానం బగునా సిద్ధియు దృశ్యంబు లవియుఁ జేపట్టుదురా
శుద్ధములు గానిసిద్ధు ల బద్ధంబులు శివ ముకుంద పరమానందా ! 105
- క. మహిమఁ గనలేరు లోకులు మహిలో బోధం బపారమహిమ యదె గదా
మహిమవలె నందు రజులు బహుళముగా శివ... 106

- క. ఇహమందలిమంత్రౌషధ విహితము వీవిధులను వివేకములేకే
మహి మని చూతురు మూఢుడు బహుమతిగా శివ...
- క. సుజ్ఞాన మహిమ యెప్పుడు సుజ్ఞానియె యెఱుంగనేర్చు సుస్థిరమతి యై
యజ్ఞాని తెలియనేర్చునె ప్రాజ్ఞునిగతి శివ...
- క. పరమానందయతీశ్వర విరచిత మీశతక మిలను విఖ్యాతముగా
కరుణింపుత్రిజగధీశ్వర పరమాత్మా శివ...
- క. పరతత్త్వం బిది శతకము పరమరహస్యంబు ముక్తిభాజన మిలలో
వరయోగివిలాసం బిది పరమాత్మా శివ ముకుంద పరమానందా !
- క. హరి హర గిరిధర పురహర గరుడధ్వజ నీలకంఠ కనకాంబర శం
కర మాధవ శారీధర పరమాత్మా శివ ముకుంద పరమానందా !

శి వ ము కు ం ద శ త క ము స ం పూ ర్ణ ము

శ్రీ రస్తు

కవిచౌడప్పశతకము

కారము పద్యానిని

బ్రాకటముగ నుండెనేని బహుదోషములన్

రేకడఁచి శుభము లొసఁగును

గాకోదర కుండవరపుఁ గవిచౌడప్పా॥

1

క. శ్రీపతి పుల్లరి పట్టణ గోపాలుఁడు సదయుఁడగుచుఁ గుంతీసుతులం
గాపాడినటుల మమ్మును గాపాడును కుండ॥

2

క. ఉండఁగనిచ్చును నీపై బాండవమధ్యమునిమీఁది పక్షము గోపా
లుండగు పుల్లరివాసుఁడ ఖండితయశ కుండ॥

3

క. ఎంతెంతో దీర్ఘాయుష్మంతుఁడవై మిగుల బుద్ధిమంతుఁడవై శ్రీ
మంతుఁడవై మను లక్ష్మీకాంతునికృపఁ గుండ॥

4

క. వెయితల లొక వెయికన్నులు వెయిచేతులు పదము లొక్కవెయిగల పురుషుం
డియ వలయును దీర్ఘాయువు గయికొమ్మని కుండ॥

5

క. మందరగిరిధర సనకసనందన ప్రహ్లాదవరద నారదనుత గో
వింద యనువారు ముక్తి గొందురుగద కుండ॥

6

క. వనజభవాదులుఁ దారొక పనిఁబూనినవేళ మొకటఁ బ్రార్థన గణనా
భునిఁ జేయకున్న సాగుట కనము వినము కుండ॥

7

క. పండితముఖ్యులు ధారుణి దండియు భవభూతి కాళిదాసులు; నుతియె
వ్వండు నిడుఁ గృతులవారి కఖండితయశ కుండ॥

8

క. నిను భారవిభట్లను నాచససోముని మాఘకవినిఁ జతురుని శ్రీనా
థు నుతింతు సుకవితకుఁ దిక్కనఁ దలఁతును కుండ॥

9

- క. బెద్దనవలెఁ గృతిఁజెప్పినఁ బెద్దనవలె, నల్పకవిని బెద్దనవలెనా?
ఎద్దనవలెఁ మొద్దనవలె గద్దనవలెఁ గుండ॥ 10
- క. అంగములై వినఁగినఁ జెవి కంగములై మంచి నీతికంగములై తే
అంగలు చనువుదు రభినవ కందర్పా కుండ॥ 11
- క. ముందటి దినములలోనం గంగమునకు సోమయాజిఁ ఘనుడందురు నేఁ
డందలు నిను ఘనుడందురు కందమునకుఁ గుండ॥ 12
- క. కందము నీవలెఁజెప్పే యందము మఱిగాన మెవరియందునఁ గవినం
క్రందన యసదృశనూతన కందర్పా కుండ 13
- క. కందములఁ బ్రాసగణయతు లందముగాఁ గవిత నెంద అల్లరు విను నీ
కందంబులు రసవన్నాకందంబులు కుండ॥ 14
- క. కందంబులు సకల జనానందంబులు సరసమధుర నవరసఘటికా
బృందంబులు నీ కవితా కందంబులు కుండ॥ 15
- క. మునుపటి సుకవుల నీతులు జననుతములు కుండవరపు చౌడుని నీతుల్
వినవినఁ దేట తెనుంగై కనుపడుఁగద కుండ॥ 16
- క. నీతులకేమి యొకించుక బూతాడక దొరకు నవ్వుపుట్టదు ధరలో
నీతులు బూతులు లోకఖ్యాతులురా కుండ॥ 17
- క. బూతని నగుదురు తమతమ తాతలు ముత్తాతమొదలు తరతరముల వా
రే తీరున బూ తెఱిగిరి ఖ్యాతిగ మఱి కుండ॥ 18
- క. పదినీతులు పది బూతులు పది శృంగారములు గల్గు పద్యములు సభం
జదివినవాడే యధికుఁడు గదర్పా కుండ॥ 19
- క. లంజలు రాకుండిన గుడి రంజిల్లదు ప్రజలమనసు రాజిల్లదుగా
లంజల నేల సృజించెను గంజజుఁ డిలఁ గుండ॥ 20
- క. పడఁతుకయును వంకాయయు నడగు సమూలంబు మధుర మందులలోఁగా
మెడ మొదలుఁ దొడిమమొదలుం గడు మధురము కుండ॥ 21
- క. వేయాలు వగల కూరలు గాయ లనేకములు ధాత్రిఁగల వందులలో
నాయకములురా కాకరకాయలు మఱి కుండ॥ 22
- క. అంభోజాక్షుల లోపల రంభయె కడు నందగత్తె రాగంబులలో
గాంభీర్యము గల రాగము కాంభోజియె కుండ॥ 23
- క. నానీతి విననివానిని భానుని కిరణములు మీఁద బారని వానిన్
వానను దడియనివానిని గానమురా కుండ॥ 24
- క. కాకులు వేవే లొక్కతుపాకిరవము విన్న నులికిపడవా మఱి నా
ఢాకకునగు నాలాగే కాకవులకుఁ గుండ॥ 25

- క. వేడుకపడి విన వలదా నాడోడు కవిత్వమైన నలుగిరిలోనం
గోడిగము నేయునాడే గాడినరా కుండ॥ 23
- క. విద్దెల మే లెఱుంగని నరుఁ డెద్దేసరి గడ్డితినెడి దెద్దా పసులం
దెద్దుకుఁ గొంత వివేకము కద్దప్పా కుండ॥ 27
- క. పెద్దలమంచును రాజులవద్దను గూర్చుండి నీచవాక్కులు పలికే
పెద్దలు భువిలోఁ బీతిరి గ్రద్దలుగా కుండ॥ 28
- క. తా రాజసభల మెలఁగుట తా రసికతఁ జెలఁగు పెల్లదన బ్రదుకునకా
పూరే డేఱుక తినదా కారడవులఁ గుండ॥ 29
- క. కుక్కుటము లూరఁబందులు కుక్కలు తమకడుపు పెంచుకొనవా ధరలోఁ
బెక్కండ్ర మనుపఁజాలమి కక్కుఱితి కుండ॥ 30
- క. ఉండు రుపకారహీనులు కొందఱు దొరవద్ద శివునిగుడిపై నుండే
నందులవలె బిగియించుక కందములను గుండ॥ 31
- క. బుద్ధి గలుగు దొరయైతే ఇద్దరి కొక పారుపత్య మీఁదగదు సుమీ
ఇద్దఱి యెడలను నష్టము కద్దప్పా కుండ॥ 32
- క. దొరవద్ద నెవఁడు చనవరి నరు లతనికిఁ బ్రియముసేయు న్యాయంబగుదా
హరివాహనమని మ్రొక్కరె గరుడుని గని కుండ॥ 33
- క. దొరయెంత ప్రౌఢుడయ్యును సరసను నియ్యోగితేక సాగదు; వలదా
శరమెంత వాఁడియైనను కరవై ఖరి కుండ॥ 34
- క. కరణముగావలె సరసుఁడు కరణ మవశ్యంబు సకల కార్యంబులకున్
గరణము ముల్లోకవశీకరణముగద కుండ॥ 35
- క. కరణంబని తను నడిగినఁ కరుణఁబిలిచి యొక్కకాసు కవి కియ్యనిచో
గరణము పేరు సపిండి కరణమురా కుండ॥ 36
- క. ధరఁ గవిభట మాన్యంబులు హరియింపఁగ లెక్కకవలె నటించెడి యా
కరణము పేరు సపిండికరణముగద కుండ॥ 37
- క. దేవుఁడు దేవుండనఁగా దేవుం డాదీవినుండి దిగివచ్చేనా
ఈవిగల దొరయె దేవుఁడు కావంగను కుండ॥ 38
- క. ఎన్నఁగల యడవిమృగముల కన్నీరేమైన వేటకానికి ముద్దా ?
మన్నాపుదొరకుఁ బేదల కన్నీరటు కుండ॥ 39
- క. సముఖము దొరకక దొరకిన సుముఖుండై తమ్ముఁ గండ్లజూడని దొరతో
నమరునె పేదలు మనవికి గమకించుట కుండ॥ 49
- క. రాచతనానకు జందెవుఁ బోఁచటరాగుఱుతు రిపులఁబారిగొనుటయుఁజేఁ
జాచిన నిచ్చుట శరణనఁ గాఁచుటరా కుండ॥ 41

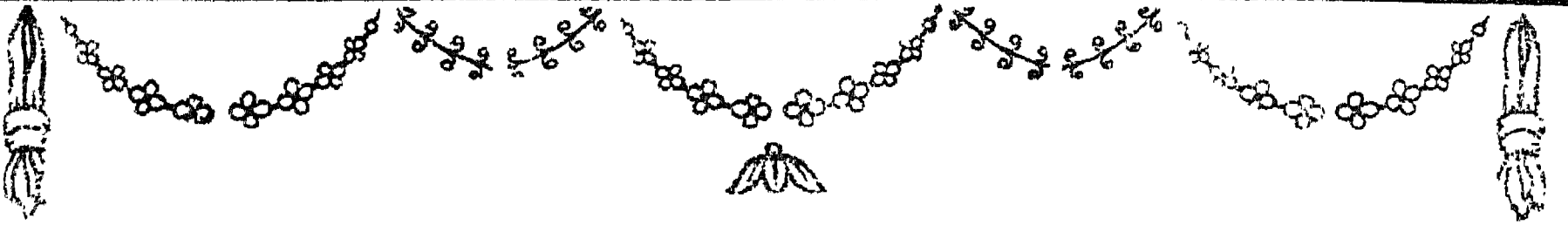
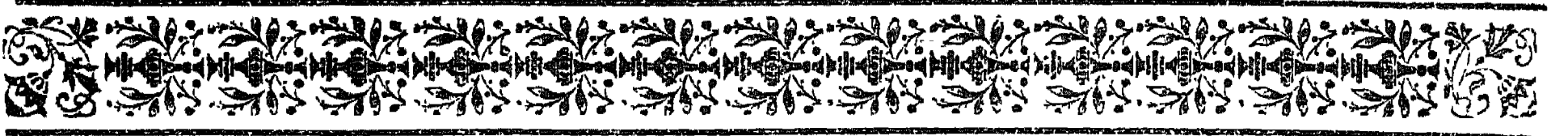
- క. ఇయ్యఁగ నిప్పించంగల యయ్యలకేగాని మీసమండఱ కేలా
రొయ్యకులేదా బారెడు కయ్యమునకుఁ గుండ॥ 42
- క. తగుపాటి కవుల కియ్యని మగముండలమూతిమీఁద మంగలియేలా
దిగ గొఱుఁగడయ్యె మీసము ఖగరాడ్బల కుండ॥ 43
- క. బండగులాములు యాచకతండంబుల కియ్యలేరు తము దండించే
మిండల కిత్తురు ధగడిగండలు మఱి కుండ॥ 44
- క. మొండిగులాములు యాచక తండంబులకీరు లంజతమ్ములకై తే
దండిగ నియ్యంజూతురు ఖండితముగఁ గుండ॥ 45
- క. బియ్యమున మెఱికయుండిన వెయ్యొఱున్నట్టు దోఁచు విను దాతలలోఁ
గొయ్యగులా మొండుండును గయ్యమునకు గుండ॥ 46
- క. ఏమియ్యని దొరపద్యము నామంబిడి చదువుపెల్ల నాలుకతీఁటా
రామకథా భారతమా కామింపఁగఁ గుండ॥ 47
- క. అత్తమొలకోక దొలఁగినఁ దత్తఱపడి రాజు నీతిఁదప్పిన సుజనుం
డత్తఱి గడఁ దొలఁగవలె జగత్తున మఱి కుండ॥ 48
- క. నాఁడయినఁ బొగడుగను మఱునాఁడయినను నుచితమెఱిఁగి నాణె మొసంగే
వాఁడు త్రిలోకవదాన్యుఁడు గాఁడా మఱికుండ॥ 49
- క. వేసరక యిచ్చు దాతకుఁ గాసుసుమీ మేరువత కనకంబై నన్
గాసే మేరువ లోభికి వాసిగ మఱికుండ॥ 50
- క. అతిలుబ్ధు వేడఁబోయిన వెతనొందుచు వానిమోము వెలవెలఁ బొఱున్
అతిసారరోగ వీడితుగతి నప్పాకుండ॥ 51
- క. ఆఁకొనివచ్చిన యతిధిని వాకిట నిలఁబెట్టి యింటివాఁ డశనము దా
నే కుడువ మన్ను గుడుచుట గాకేమిర కుండ॥ 52
- క. తినఁజాలక యేధర్మము గనఁజాలక పరమలోభి కట్టెలుకూర్చే
ధనమెల్ల నేలపాలని గనుమప్పా కుండ॥ 53
- క. మిండలకొడుకులసిరి పెనుదండుగులకెగాని దానధర్మములకు రా
కుండు మహిమండలమున నఖండితయశ కుండ॥ 54
- క. మొద్దుల కొడుకులు కలిగినకొద్దిని ధర్మంబు చేసికొనరు తరించే
బుద్ధినెఱిఁగి తమపిండము గ్రద్దలు దినఁ గుండ॥ 55
- క. కులశీలమానుషాదులు గలనరులకుఁగాఁక కీర్తికత్తరికేలా
తలుపేల చాఁపగుడిసెకుఁ గలదే భువి కుండ॥ 56
- క. అనయము పేదలపట్లన్ వినయముగలవాఁడు భువిని వెలయుచు నూతేం
డ్లును నిండ మనుచుఁ బరముం గను నప్పా కుండ॥ 57

- క. అతిథుల బంధుజనంబుల యతులకు నము నడుగవచ్చు యాచకతతులన్
క్షీతిఁ బూజించి నరుఁడు సద్గతిఁ బొందును గుండ॥ 58
- క. తనసతి యిడఁగా మనుమలు తనయులు తలిదండ్రు లన్న నమ్ములు బంధుల్
దినదినమును భుజించుట ఘనవిభవము కుండ॥ 59
- క. తనయునికి బరదేశికిఁ బెనిమిటికిని నొక్కరీతి విందిడియెడు నా
వనితను బుణ్యాంగన యని ఘనులందురు కుండ॥ 60
- క. దొరకైనఁ బేదకైనను వెరవరి యిల్లాలికైన వేశ్యకునైనన్
గరగరికతనము బాగగుఁ గరుణాంబుధి కుండ॥ 61
- క. మునుపాడి వెనుక లేదను పెనుగొంటుగులామునోరు పెంటలగుటే
యని తలఁచి ఘరుఁడు సత్యమె కనవలెరా కుండ॥ 62
- క. ఆడినమాటలు తప్పిన గాడిదకొడుకంచుఁ దిట్టఁగా విని మఱిలో
వీఁడా కొడుకని యేడ్చును గాడిదయును గుండ॥ 63
- క. మూలిక క్రియకొదిగినదే నాలిక సత్యంబుగలదె నడపినవాఁడే
యేలిక వరమిచ్చినదే కాళికరా కుండ॥ 64
- క. పరవిత్తముగోమాంసము పరసతి తనతల్లియనుచు భావించిన నూ
నరుఁడు నరుండా రెండవ కరివరదుఁడె కుండ॥ 65
- క. కొండనలఁ బెనిమిటుండఁగ మిండనిఁ జవిమరగి కడల మీఱుచుఁదిరిగే
రండను యమపురిఁ జేల్తురు కండలుగాఁ గుండ॥ 66
- క. వగలాఁడి చెంతనుండిన మగవానికి నూరకుండ మనసయ్యేనా
తగుసరసమ్ముల నాడక ఖగపతిబల కుండ॥ 67
- క. వగలాఁడికి ముసలాతఁడు మగఁడై తే దానిచింత మఱి యింతంతా
జగదీశుఁడు తానెఱుఁగును ఖగపతిబల కుండ॥ 68
- క. సారములెవి సంసారికి, భారములెవి గోపురంపుఁ బ్రతిమకుఁ, బిప్పిన్
సారములెవి, గుడిసెకుఁ బ్రాకారములెవి, కుండ॥ 69
- క. అప్పయినను ముప్పయినను నొప్పియయినఁ జెప్పికొనఁగ నోరాడేనా
అప్పటి తహతహ నూ రంగప్పఁ డెఱుఁగుఁ గుండ॥ 70
- క. పులి నాకివిడుచు దైవముగలనాటికి, దైవబలము గలుగనివేశం
గలహించి గొఱైకఱచురు గలియుగమునఁ గుండ॥ 71
- క. పాండవు లిడుమలఁబడరే చూడవ్యుఁడుకొలుతఁబడఁడెమహిఁబ్రాకృతమె
వ్వంజోపు మీఱిచనఁగ నఖండితయశ కుండ॥ 72
- క. లంజకు ధన మీఁదలఁతురు రంజనగలదైన ; మూఢురాలేయైనన్
గింజలుపడె డీజాలరు గంజకి మఱికుండ॥ 73

- క. లంజెయును బీరకాయయు ముంజెయు బాల్యమునఁ జాలమోహముగొలుపున్
రంజన చెడిముదిరిన వెనుకంజూడరు కుండ॥ 74
- క. పొగద్రాగని నరుబ్రతుకును పొగడంగా నియ్యలేని భూపతిబ్రతుకున్
మగఁడొల్లని సతిబ్రతుకును కగడుసుమీ కుండ॥ 75
- క. మారునిఁగేరెడు రూపము సారస్యముఁ గల్గు విభులు సమకూఱుటకున్
వారిజగంధుల పూజలుకారణముర కుండ॥ 76
- క. గుడిసెయు మంచముఁ గుంపటి విడియమును బొగాకుఁ నన్న విడనొల్లనిమేల్
పడఁతియుఁ గల్గిన జలియెక్కడినప్పా కుండ॥ 77
- క. మనుజుఁడు నేర్పరియైతే కొనవలెరా మంచి ముద్దుగుమ్మను లేదా
మునివృత్తినుండి మోక్షముగనవలెరా కుండ॥ 78
- క. అప్పయినఁ దీసి తినవలెఁ బప్పును వరికూడు, వయసు భామామణులన్
మెప్పింపఁగవలెఁ, జలువలె కప్పఁగవలెఁ, గుండ॥ 79
- క. పండుగ పండుగ యందురు పండుగదినమేమి వయసు పడుచులకడఁ దా
నుండినదినమే పండుగ ఖండితముగఁ గుండ॥ 80
- క. దినములలోపల నుత్తమదినమే తద్దినము ; నాఁటితిండికి సరియే
దినములను వెదకిచూచినఁ గనమప్పాకుండ॥ 81
- క. పప్పేపస బాపలకును ఉప్పే పస రుచులకెల్ల నువిదలకెల్లన్
గొప్పే పస దంతములకుఁ గప్పే పస కుండ॥ 82
- క. బట్టలు పస తురకలకును గిట్టలు పస గుఱ్ఱములకు ష్టితినాఘలకున్
బొట్టలు పస చెరువులకును గట్టలు పస కుండ॥ 83
- క. అంగీ పస వేపార్లకు బంగేపస సాహెబులకుఁ బసిగాపులకున్
జంగిలి పస రవికలకును కంగులు పస కుండ॥ 84
- క. మాటలుపస నియ్యోగికిఁ గోటలు పస దొరలకెల్ల ఘోటకములకున్
దాఁటులు పస బెబ్బులులకుఁ గాటులు పస కుండ॥ 85
- క. వానలు పస పైరులకును సానలు పస వజ్రములకు సమరంబులకున్
సేనలు పస మృగజాతికిఁ గానలు పస కుండ॥ 86
- క. కొమ్ములు పస మదకరికిని సొమ్ములు పస వారసతికి సుదతికి వాఙ్గా
లమ్ములు పస దోవతులకుఁ గమ్ములు పస కుండ॥ 87
- క. ఆకులు పస వృక్షములకు నీకెలు పస పక్షితికి నింతులకెల్లన్
వాకులు పస పిండములకుఁ గాకులు పస కుండ॥ 88
- క. వెన్నెలపస రాత్రులకును వెన్నులుపస సస్యములకు వెలఁదుల కెల్లన్
గన్నులుపస యందున్ వాల్గన్నులు పస కుండ॥ 89

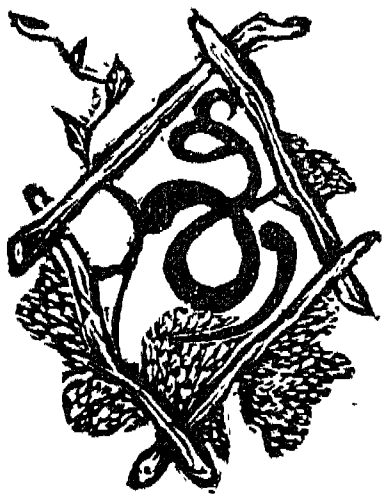
- క. మీసము పస మగమూతికి వాసముపస యిండ్రకెల్ల వనితలకెల్లన్
వేసము పస బంఠౌతుకు గాసముపస కుండ॥ 90
- క. పయ్యెడ పస పడఁతులకును వియ్యము పస పెండ్లికెల్ల విందులకెల్లన్
నెయ్యము పస నెఱరౌతుకుఁ గయ్యము పస కుండ॥ 91
- క. ఇంటికిఁ బదిలము బీగము ; వింటికిఁ బదిలంబు నారి, బిగియొడ్డాణం
బుంట నడుమునకుఁ బదిలము, గంటికి బదిలంబు తెప్ప, కవి॥ 92
- క. ఎడ్డెనుగలు కొండలు తమబిడ్డలఁ బెరుమాళ్ల పేరఁ బిలువక వేతే
యొడ్డారపుఁ బేరిడుదురు గడ్డలుదినఁ గుండ॥ 93
- క. నారాయణ యని సుతునిం బేర నజామిళ్లుఁడు వేగఁ బిలిచినముక్తిం
జేరిచెఁగద హరినామము గారవమునఁ గుండ॥ 94
- క. చిత్తము శ్రీహరిపైఁ గించిత్తును నిలుపంగలేని చెడుగుల మడియన్
మొత్తి యమభటులు పొడుతురు కత్తులతోఁ గుండ॥ 95
- క. తులసీదళముల హరిపదజలజంబులు పూజసేయు సరసుల యమదూ
తలుచూచి యేమిసేయంగలరప్పా కుండ॥ 96
- క. ముంతెడుచమురున హరి కత్యంత మనస్సిద్ధి దీప మనుదినమిడు వాఁ
డంతమునఁ జేరులక్ష్మీకాంతునిపురిఁ గుండ॥ 97
- క. అలసట వేసటనైన గలనైన నగుచునైన గరుడధ్వజునిం
దలఁచినవారలఁ జేరవు కలుషంబులు కుండ॥ 98
- క. తనమదిలోపల దశరథతనయులలోఁ బెద్దవానిఁదలఁచిన జన్మం
బనయంబు పావనంబని ఘనులందురు కుండ॥ 99
- క. దశమి నొకపూట నేకాదశి రేవగ లుపవసించి ద్వాదశి నొకపూ
టశనముగొను పుణ్యుఁడు లోకశరణ్యుఁడు కుండ॥ 100

శ్రీ రస్తు

గువ్వల చెన్న శతకము

పార్థసారథీ ! నేఁ
బాపాత్ముఁడ నీదుపాలఁ బడినాఁడ ననుం
గాపాడుమనుచు నాంతర
కోపాదు లడంచి వేడు గువ్వలచెన్నా !

1

క. నరజన్మ మెత్తి నందున సరసిజనాభు నెడలోన స్మరియించుచుఁ ద
చ్చరణములు మఱవ కుండిన గురుఫలమగు జన్మమునకు గువ్వలచెన్నా !

2

క. ఎంతటి విద్యల నేర్చిన సంతసముగ వస్తుతతులు సంపాదించన్
జింతించి చూడ నన్నియు గొంతుకఁ దడుపుకొను కొఱకె గువ్వలచెన్నా !

3

క. సారాసారము లెఱుఁగని బేరజులకు బుద్ధిఁజెప్పఁ బెద్దలవశమా ?
నీకెంత పోసి పెంచినఁ గూరగునా నేలవేము ? గు...

4

క. అడుగునకు మడుఁగు లిడుచును జడిముడిపా టితలేక చెప్పినపనులన్
వడిఁజేసి సంతమాత్రన కొడుకగునా లంజకొడుకు ? గు...

5

క. ఈవియ్యని పదపద్యము గోవా ? చదివించుకొనఁగఁ గుంభినిమీఁదన్
ఈవిచ్చిన పదపద్యము గోవామఱిఁజదువుకొనఁగ గు...

6

క. ఇరుగుపొరుగువా రంకఱుఁ గరమబ్బురపడుచు నవ్వఁగా వేషములన్
మఱిమఱి మార్చిన దొరలకు గురువగునా ? బ్రాహ్మణుండు గు...

7

క. అనుభవము లేనివిభవము లనుభావ్యయకానియాలు నార్యాసుమతిన్
గనని స్వభావము ధర్మముఁ గొనని సిరియు వ్యర్థమెన్న గు...

8

క. పదుగురికి హితవు సంపత్ప్రసమును శాస్త్రోక్తమైన పద్ధతి నడువన్
జెనరదు సిరి హరిభక్తియుఁ గుదురునుగద మదిని నెన్న గు...

9

క. వెలకాంత లెంద టైననుఁ గులకాంతకు సాటి రాకు కువలయమందున్
బలువిద్య లెన్ని నేర్చినఁ గులవిద్యకు సాటిరావు గు...

10

- క. కలకొలది ధర్మముండినఁ గలిగినసిరి కదలకుండుఁ గాసారమునన్
గలజలము మడుపులేమిని గొలగొల గట్టు తెగిపోదె ? గు... 11
- క. తెలిసియుఁ దెలియనిచానికిఁ దెలుపంగలఁడే ? మహాపదేశికుడైనన్
బలుకం బొఱనికాయము గొలుపంగలఁడెవఁడు మడ ? గు... 12
- క. చెలియలిభాగ్యము రాజ్యంబుల నేలుచు జనుల ద్వేషమునఁజూచుచుఁ గ
న్నలమ త్తతఁగొన్నాతఁడు కొలసికిగాపున్న వాఁడు గు... 13
- క. అపరిమితవాహనాదిక మపూర్వముగనున్న యల్పుఁడధికుండగునా ?
విపులాంబరనాద్యంబులఁ గుపతియగునె గంగిరెద్దు ? గు... 14
- క. పందిరి మందిరమగునా ? పందిజనంబాప్తమిత్రవర్గంబగునా ?
తుండిలుఁడు సుఖముఁగనునా ? గొంది నృపతిమార్గమగున ? గు... 15
- క. విత్రుని విపత్తునందుఁ గళత్రమును దరిద్రదశను భ్రాతలగుణమున్
బాత్రాది విభక్తంబున గోత్రను గనుగొనఁగవలయు గు... 16
- క. అంగీలు పచ్చడంబులు సంగతిఁగొనుశాలుజోడు సరిగంచులమేల్
రంగగు దుప్పటు లన్నియు గొంగళి సరిపోల వన్న ! గు... 17
- క. స్వాంతప్రవృత్తిఁ గార్యా నంతరమున మిత్రలక్షణంబు సుద్యోహా
గాంతరమున బంధుత్వముఁ గొంతైనంతటన చూడు గు . 18
- క. పురుషుండు తటస్థించిన తరుణమునం దరుణిగుణముఁ దరుణినంతన్
దొరికినఁ బురుషుని గుణమును గురుబుద్ధి ! తెలియవలయు గు... 19
- క. కలిమిఁగల నాఁడె మనుజుఁడు విలసనమగు కీర్తిచేత వెలయఁగ వలెరా !
గలిమెంత యెల్లకాలము కులగిరులా కదల కుండ ? గు... 20
- క. బుడ్లకు వెండుకలున్నన్ గడ్డముకానట్ల కార్యకరణుల సభలన్
దొడ్డుగఁ జూతురె ? తలపై గుడ్డలు బుట్టంత లున్న ? గు... 21
- క. వనజజకులులును శూద్రులు సనియెడి భేదంబు లేక యందఱు నొకరీ
తిని గొని యాచారాదుల గుణముల సరి నుండ్రుముందు గు... 22
- క. కలుఁద్రావి నంజుడుం దిను ఖలుసుతుఁడు వకీలె యైన ఘనమర్యాదల్
తెలియవు బ్రాహ్మణుడైనను కులపాంసనుఁ డనఁగఁదగును గు... 23
- క. వారిది వారిది ధనమొక కారణమున వచ్చిపడఁగఁ గన్నులుగన కె
వ్వారినిఁ దిరస్కరించును గోరెడు ధర్మంబు లేక గు... 24
- క. ఇలుఁగలఁడె ? పరివ్రాజకుఁ డెలమింగొనునెట్లు వేశ్య ? యీనివిటునెడన్
గులకాంత విత్తమడుగునె ? కొలఁదిఁ గలదె అంకులాడి గు... 25
- క. ధన మతిగఁ గల్గి యున్నను దనయలుఁ దనయులును గల్గి తనరుచుచున్నన్
ఘనలోభియు నిటుపేదయు గుణముల సరియగుదు రెన్న గు... 26

- క. చండాల కులుఁ డొసంగిన తండులముల బ్రతికినట్టి ధాత్రీశకులుల్
నిండుతనం బెఱుఁగుదురే? కొండికలఁ జరింతు గాక గు... 27
- క. సిరిఁగలిగినంత బంధూ త్కరములలో నెవరురాకు శ్రవ్యాసూయా
పరతాశాపరులయి పదుగురు చూచి హసించు రంచు గు... 28
- క. సంపద గలిగిన మనుజుని కొంపకు బంధువులు కుప్పకుప్పలుగాఁగన్
సొంగుగ వత్తురు పేనకుఁ గుంపటు లన నుండ్రువారె గు... 29
- క. నీచునకు ధనము గల్గిన వాచాలత గల్గి పరుషవాక్కు లఱచుచున్
నీచ కృతి యగుచు మది సంకోచము లేకుండఁదిరుగు గు... 30
- క. అల్పునకు నెన్ని తెల్పినఁ బొల్పుగ నిల్వవని పేడబొమ్మకు నెన్నో
శిల్పపుఁ బనులొనరించినఁ గోల్పోక యలారుచున్నె గు... 31
- క. పితౄదై వ్యశ్వర్యముచేఁ బుత్తులుఁ బౌత్రులును ధర్మబుద్ధిఁ జరింతుర్
చిత్రగతి నడుమఁగల్గిన గోత్రంజిత్రగతిఁదిరుగు గువ్వలచెన్నా! 32
- క. ధర నాఁడుపడుచు సిరిచే నిరతంబును బొట్ట నించి నీలైడుమనుజుం
డొరులెఱుఁగకుండ తాతో గురుతుగ నూతఁబడు లొప్పు గు .. 33
- క. గొల్లింటఁ గోమటింటను దల్లియుఁ దండ్రీయు వసింప దానునక్షీలై
కళ్ళ మద మెక్కినతనకి గుల్మై నం గానరావు గువ్వలచెన్నా... 34
- క. కాళ్లం జేతులఁ జెమ్మట నీళ్లవలె స్రవించుచుండ నిరతము మదిలోఁ
గుళ్లక వకీలు నని తన గోళ్లం గొఱుకుకొను ద్విజుఁడు గు... 35
- క. సవతితన మున్న చుట్టలు భవి నెఱునుగ నుండి సమయమున దూరంబై
నవుచుందురు రావేడినఁ గువచనములు పుక్కుచుండ్రు గు... 36
- క. తనవారి కెంతగల్గినఁ గనభాగ్యమె తనకు నగును నగువాజులకున్
దునతోఁకచేత వీఁచునె? గుణియైనన్ ఘోటకంబు గు... 37
- క. అతి చనువిచ్చి మెలంగఁగ సుతసత్తులై న నిరసించి చులకనచేతుర్
మతమెఱిగి చరింపండగుఁ గుతుకముతో మనుజుఁడెపుడు గు... 38
- క. “చెన్న” యనుపదము మునుగల చెన్నగుపుర మొకటి దీనిచెంతను వెలయున్
సన్నతులు వేల్పుచుతులును గొన్నాతని కరుణచేత గువ్వలచెన్నా! 39
- క. ధర నీపేరపురంబును గిరిజేశ్వర పాదభక్తి కీర్తియు నీయు
ర్వర నుతులుఁగాఁతు వినియొక గురువరముగ నెంచుకొనుము గు... 40
- క. తెలుపై న మొగముగలనని తిలకము జుట్టును ద్యజించి తెల్లయిజారున్
డలటోపిఁగొనఁగ శ్వేతముఖులలో నొకఁడగునె ద్విజుఁడు గు... 41
- క. వెల్లుల్లిఁ బెట్టి పొగించిన పుల్లని గోంగూరచుచిని బొగడఁగవశమా?
మొల్లముగ నూనివేసుక కొల్లగ భుజియింపవలయు గు... 42

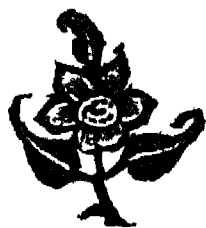
- క. నీచున కధికారంబును బాచకునకు నాగ్రహంబుఁ బంకజముఖికిన్
వాచాలత్వము బుధసంకోచముఁగడు బాధకములు గు... 43
- క. దుడ్డన నెఱుంగవి తలిపాటొడ్డుగఁగొను విద్యచే మహోద్యోగము తా
నడ్డెనఁగనులకీఁగల గొడ్డువలెఁ జరించుచుండు గు... 44
- క. బుడుతలు భోగంబులు సిరి యడరుకొలంది గనకార్యమందతిహితులై
తొడరికడుఁ జెడుదు రిలస్తెఁ గుడియెడమలు లేకముందు గు... 45
- క. కనకనలు కాయగూరల బుసబుసలగు తొంపనుండు బుడుతలయందున్
రుసరుసలు కోపియందును గుసగుసలు రహస్యమందు గు... 46
- క. కరకర నమలుటయందును బరపరయగు నెపుడు చుఱుకు వ్రాతలయందున్
జురచుర కాలుటయందును గొరకొరయగుఁ గోపదృష్టి గు... 47
- క. కలిమిగల లోభికన్నను విలసితమగు పేద మేలు వితరణియైనన్
జెలమైన మేలుకాదా ? కులనిధియంభోధికన్న గు... 48
- క. విను మన్నీలశిఫార్సునఁ దనునమ్మినవానిపనులు ధ్వంసించువకీ
త్తనమున్నవాఁడు తిరిపెముఁ గొనునాతఁడు చల్లవాఁడు గు... 49
- క. సజ్జనులు సేయునుపకృతి సజ్జను లెఱుఁగుదురుగాక సజ్జనదూష్యుల్
మజ్జనమునై న నెఱుఁగరు గుజ్జగు నంబలినిగాక గు... 50
- క. తడతడ భీతహృదయముల బెడబెడయగుఁ బట్టుబట్టవిడఁ గట్టు నెడన్
బడపడ బాదుటయందును గుడగుడయన్నముడుకందు గు... 51
- క. పాగా లంగరకాలును మీఁగాళ్ల నలారఁబంచె మేలిమికట్టుల్
సాగించుకండువాల్పయి కోఁగాయిఁకఁగానమెన్న గు... 52
- క. వెలయాండ్రవీధులంజనఁ దలఁపు లవారిఁగ జనించి తమమిత్రులతోఁ
గలిసి పికాదునెపంబునఁ గులుకుచుఁ బోవుదురుముందు గు... 53
- క. ఎన్నఁగలజీవరాసుల యన్నిటిగర్భమునఁబుట్టి యటమనుజుండై
తన్నెఱిగి బ్రతుకవలెరా కొన్నాళ్ళకు నెచటనున్న గు... 54
- క. కామినులకు సంతృప్తియుఁ గాముకులకు వావివరుస కఠినాత్మునకున్
సామోక్తులు విశ్వాసము కోమటులకుఁ దలఁప నున్న గు... 55
- క. లొడలొడయగు వదులందును బుడబుడసీళ్ళందుబుడ్డి మునుఁగుటయందున్
గడగడ చెవిబాధయెడన్ గొడగొడ లప్రస్తుతోక్తి గు... 56
- క. సంకటములచే మెయిగల పొంకంబెల్లను నడింగి పాలుపరినడువన్
జంకుంగలిగియు మెల్ల న కొంకకముండింటికేగు గు... 57
- క. ధనమైనంతట భూముల తనఖాలును విక్రయములు తరువాతసతీ
మణిభూషణాంబరంబులు గొనుటయు విటలక్షణములు గు... 58

- క. నిత్యానిత్యము లెఱుఁగుచు సత్యంబగుదానిఁ దెలిసి సత్కృత్యములన్
నిత్యముజేయుచు నశదిక్తుత్యముగా మెలఁగుమన్న గు... 59
- క. ధనమే మైత్రినిఁదెచ్చును ధనమేవైరమునుదెచ్చు ధనమేసభలన్
ఘనతనుదెచ్చును నెంతటి గొనముల కుప్పలకునైన గు... 60
- క. జనకుని గుణవిద్యలుగల తనుజుఁడు తనుజుండుగాక ధాన్యణిలోనన్
దనుజుఁడు దనుజుండగుఁ దద్గుణవిద్యలు లేకయున్న గు... 61
- క. అక్కఱకగు చుట్టములకు మ్రొక్కఁగవలెఁగానిచూచి మూలైడువారల్
లెక్కిడుట కొఱకెయోర్వని కుక్కలు మేకమెడచల్లు గు... 62
- క. నిజవారకాంతలైనన్ బొజుఁగులలారఁగమరంబభుజులనధములన్
గజబిజిలేక గ్రహించుచు గుజగుజ బిట్ట కలరింత్రు గు... 63
- క. ప్లేడగులమని వకిళ్ళీ వాడుకచెడ స్వేచ్ఛఁదిరిగి పాడుమొగములన్
గూడనివారింగూడుచుఁ గూడెముల జరింత్రుముందు గు... 64
- క. ఇల్లాలబృన్దంబును దల్లింగని తీట్టికొట్టి తరిమెడితనుభృ
త్తల్లజునకు భువిఁ గీర్తియుఁ గుల్లులుగద దివిసుఖములు గు... 65
- క. తలపరువు నోరె చెప్పును లలికాయలపండుపరువు రంగే చెప్పున్
కలవాడి జనమునడకయుఁ గులమును వేషంబు చెప్పు గు... 66
- క. వేములఁ దినునలవాటును భామలగని వీడుటయను బరితోషమునన్
బాములమైత్రియునేర్చినఁ గోమటితోమైత్రివలయు గు... 67
- క. ఇలఁగోమటి జెలికానిగఁ దలఁచుచుదద్ధితముగాఁగఁ దలనాల్కవలెన్
మెలఁగుట నేర్చినగడునగుకులకర్ణిని గూడవలయు గు... 68
- క. తనహితవుఁ గోరునతిగల దనుకనె గృహనివసనంబు తగుఁ బురుషునకున్
దనుకడుపు శక్తికొలదిగ గొనవలయుఁ బదార్థములను గు... 69
- క. తనతల్లియొక్కపరువును దన దగు నోరెప్రకటించుఁ నధ్యంబనియే
నున్మృపులు ఘోషాఁబెట్టిరి గుణామలన్యమగుచుననుచు గు... 70
- క. చుట్టటికముఁ జేసికొనన్ గట్టడిగాఁ దిరిగితిరిగి కార్యంబైనన్
మిట్టిపడుచు మాట్లాడఁడు గుట్టించునియోగివరుఁడు గు... 71
- క. ఎంతధికారంబున్నను సంతతమును బహులయెడల సత్కులజాతుం
డెంతయు నమ్రతఁ జూపును గొంతైనను మిడిసిపడఁడు గు... 72
- క. వేషములచేతనొకటను భాషాపతికులులు మొదలు పక్షజులవఱకున్
శేషించి యొకఁడు నుండఁడు ఘోషాయును బోవుముందుగు... 73
- క. సధవయు విధవయు నొకటిగ బుధులీక్షింపగనుండ్రుపొంకముమీఱన్
అధమంపువేషభాషలఁ గుధరములనఁ గదలకుండ్రు గు... 74

- క. నీతియెఱుంగని నీచున కాతతరాజ్యము లభింప నధికుండగునా
నాతివలెను నటియించునె కోతికి స్త్రీవేషమిడిన గు... 75
- క. తక్కువతరగతిగలనరుఁ డెక్కువయగువానిఁగాంచియెడ్చుచునుండున్
జక్కఁగఁ గరి వీధిం జన గుక్కలు గని మొఱుగకున్నె గు... 76
- క. పరువునకొకటగు బంధూ త్కరమున ధనవంతునధికుగా నధనికునిన్
గరమల్పునిగాఁ జూతురు గురి నెన్న ధనంబుతిరమె? గు... 77
- క. తొత్తునకే శివమెత్తఁగ నత్తటి మ్రొక్కవలెన నెడినార్యోక్తివలెన్
వొత్తుకొడ్డుకై న రాజును త్రొత్తగ నేవింపవలయు గు... 78
- క. కంఘాబుఁగాగొట్టిన పొంగినమిరియాలనేతి మొనటిపిడుచతో
మ్రొంగిననాఁకలి నడఁచుటకుంగలనజ్జను హరించు గు... 79
- క. సంగీతము నాట్యము గణికాంగనలవిగాని యవి కులాంగనలవియా?
పొంగుచు వాఙ్మయము అచ్చలకుం గొనిచని పాడఁగలరె? గు... 80
- క. జాలివిడిన చెలికానిని మాలనిగా నెన్నవలయు మఱియును బనికిన్
మాలినదై చెట్టెక్కెడి గోలాంగూలమనవలయు గు... 81
- క. ముట్టంచు మాసమునకొక కట్టడిచేయఁబడె దాని కట్టుఁదెలియకే
రట్టొనరింతురు గర్భపు గుట్టుం దెలియుటకుఁగాదె? గు... 82
- క. ఆలికిఁ జనువిచ్చినచోఁ దేలికకులమగదుదైనఁ దేలికచేయున్
లాలించిన కొలఁదిగ ననుకూలతఁ గొను నధికకులజ గు... 83
- క. అవసరవిధిఁ బరువెఱుఁగని నివసనమున కరుగనగు ననేకావృత్తుల్
భువివిత్తముఁ గొనిపలుకని కువాక్కులు నక్కిలైసాక్షి గు... 84
- క. ధనవద్గర్వులు కొండఱు ఘనమనుచుం బక్తిభేద కలితమ్ముగభో
జనముం గావించు రటులఁ గొను టఘమందురు బుధాళి గు... 85
- క. చెడుబుద్ధి పుట్టినప్పుడు సడిచేయక తనదుహృదయసాక్షి యెఱిగి నీ
వుడుగుమిది తగదనుచు జనకుఁడువలెఁగృహ జెప్పుచుండు గు... 86
- క. మేడయొకటి కలదనికడు వేడుకలంబడుచు విఱ్ఱవీగుచు నీచుం
డాడకుఁ బరులెవ్వరు రాఁ గూడదనుచుఁ బుక్కుచుండు గు... 87
- క. లోభికి వ్యయంబు త్యాగికి లోభిత భీరునకు యుద్ధలోలత్వమ్మున్
వైభవము పతికి బ్రాణ తోభంబుగఁ దోచుచుండు గు... 88
- క. సిరిగలుగ సుఖము గలుగును సిరిసంపదలున్న సుఖము చింత్యము భువిలోఁ
దరువు చిగిర్చినగోమగు గురుతఁగొనదె కాయలున్న? గు... 89
- క. తక్కువవానిని రమ్మని యెక్కువవానిఁగనొనర్ప నెంచినఁగాద
మృక్కఁగ నందలముంచినఁ గుక్కకున కుటుకకున్నె గు... 90

- క. తబ్బిబ్బుగాఁడు ట్టుద్రుఁడు సబ్బండుగ నివ్వబున్న సబ్బునఁగడుగం
బొబ్బలిడ నల్ల శ్వానము గొబ్బున తెల్లనిది యగునె? గు... 91
- క. జారిణి తనవగుపనులె హ్వారలుఁ జూడరనుబుద్ధి వర్తించు నిలన్
క్షీరముఁ దాగుబిడాలము కోరిక లోఁ దలఁచునట్లు గు... 92
- క. వాకొనెద గూనమునుగల చాకలియధికారియైన జనములసుఖముల్
చేకొనిన కొఱవిచేఁ దలఁ గోకికొనినయట్టులుండు గు... 93
- క. పక్కలనిడి ముద్దాడుచుఁ జక్కఁగఁ గడుగుచును దినముసబ్బుజలముచే
నక్కఱదని యస్పృశ్యపుఁ గుక్కలఁ బెంచుదురు ద్విజాలు గు... 94
- క. కాంచనచేలుని విడిచి ప్ర పంచమున న్నిచులిండ్ల పాలయ్యఁగడున్
జంచలయగు సిరిపోకకుఁ గుంచితమతి యగుట తగదు గు... 95
- క. చింతలఁ జివుకుచు నున్నను స్వాంతము నెపుడైనహరునియందుంచఁదగున్
అంతట నాఁచున్న సరసి గొంతట రేవైనభంగి గువ్వలచెన్నా!... 96
- క. వెలయాండ్రవలెను బనిపా టలువిడి సంగీతమును పటన మభినయమున్
గులవిద్యలుగాఁ గైకొని కులసతులు చరిత్ర ముందు గు... 97
- క. లోభికివ్యయంబు సోమరి యశాభామకుఁ బనియు నిర్ధనాత్మునకునప
త్యాభిప్రవృద్ధియును బహు గోభ ర్తకు నఘము లురువు గు... 98
- క. సరియైనవారితోడను నరుగఁగవలె నొక్కపనికి నటుకాకున్నన్
విరసఁపుఁబల్కులు పల్కుచు గురివిడి పొమ్మనఁగఁగలరు గు... 99
- క. తన్నుమునుపు చదివించిన మన్నీని విలేఖనమున మాన్యజనునకున్
సున్నిడి యరిచే విత్తముఁ గొన్న వకీల్చల్లవాఁడు గు... 100
- క. వెలయాలు లజ్జచేఁజెడు నిలఁబాటుఁడు చెడుదురాశ నెదసంతుష్టిన్
విలసిల్లి భూధవుఁడు చెడుఁ గులసతిచెడు లజ్జలేమి గు... 101
- క. భువినొకఁడు చెడును మఱియొకఁ డవిరళముగ వృద్ధిఁబొందు నదివిధివశమా
రవియుదయించును నొకదెసఁ గువలయపతి క్రుంకునొకెడ గు... 102
- క. ఎవ్వరి కెయ్యదిచెప్పిన నెవ్వరువినరెయ్యదియును నెట్టెట్టినరూల్
మవ్వముగఁ జూచు చుండుము గువ్వలనఁ జరిత్రముందు గు... 103
- క. ఎప్పటికైనను మృత్యువు తప్పదని యెఱింగియుండి తగినచికిత్సం
దప్పింప నెఱుఁగక త్తటి గుప్పన నేడ్చెదరదేల? గు... 104
- క. జరయును మృత్యువు మొదలుగ మరలఁగ రాకుండునట్టి మార్గంబేదో
గురుతెఱుఁగఁ జేయుమని శ్రీ గురుగురుని భజింపవలయు గు... 105
- క. పరమార్థము నొక్కటెఱిగి నరుఁడు చరింపంగవలయు నలుపురిలోఁ బా
మరుఁడనఁగఁ దిరిగినను దన గురియొక్కటి విడువకుండ గు... 106

- క. చతురాస్యని సృష్టియు ఘటకృతివర్యుని భంగిగాన నేకగతి సర
స్వతీచర్య లల్లెయుండును గుతుకముతోఁ జూచుచుండు గు... 107
- క. పాపము లంటఁగనీయక ప్రాపొసఁగి శరీర మొసఁగి పరమపదంబున్
జేపట్టియొసఁగి కృష్ణుఁడు గోపికలను గరుణఁగాచె గు... 108
- క. మగవారి లక్ష్మ్యపెట్టక తెగివీధుల నంగడులను దిమ్మరియెడి యా
మగనాలు దుర్యశంబునకుఁ నగుదురగు నిడువవలయు గు... 109
- క. గుడివడును నూయిపూడును వడినీళ్లకుఁ జెరువుదెగును వలమిలఖలమౌ
చెడనిది పద్యముసుమ్మి కుడియెడమలుచూడకన్న గువ్వలచెన్నా! 110
- క. ఇప్పద్యము లన్నిఁటిలోఁ జెప్పిన నీతులను మదినిఁజేర్చి తెలిసినన్
దప్పక పదుగురిలోఁగడు గొప్పగ నీతిపరుడగును గువ్వలచెన్నా! 111

(శ్రీ) ర స్తు

శ్రీసత్యానందసరస్వత్యైనమః

సంపదగిమన్న శతకము

మానిసీమనోహర !

సోమార్కవిశాలనేత్ర ! సురనుతగాత్ర !

దామోదర నీలమణి

శ్యామా ! ననుఁ బ్రోవు మన్న సంపదగిమన్నా !

1

క. పరమానందయతీంద్రుడఁ బరిపూర్ణుడ వైననీదుభక్తుడ నెలమిన్
విరచించెద నొకశతకము శరణాగతసుప్రసన్న ! సంపదగిమన్నా !

2

క. నినుఁజెప్పనేర నైనను ఘన మగునుతి గనుక కూరగాయకవిత్వం
బనక కృపామతిఁ గైకొను సనకాదిమునిప్రసన్న ! సంపదగిమన్నా !

3

క. జిలిబిలిమాటలఁ బలికెడి యలశిశువును బండ్రి ముద్దులాడెడుపగిదిన్
బలికెన నను మన్నింపుము సలలితకాంతిప్రసన్న ! సంపదగిమన్నా !

4

క. తత్త్వజ్ఞానానంద మహత్త్వము రచియింతు నీవయన్ భువి గృతకృ
త్యత్త్వము నిత్యత్వముగా సాత్త్వికపరయోగు లెన్న సంపదగిమన్నా !

5

క. తత్త్వము దా రెఱుంగక బ్రహ్మత్వ ముపచరించువారిమాటలు ధృతకో
శత్వములను నిలిచియు నిస్సత్త్వము లగుఁ గన్న విన్న సంపదగిమన్నా !

6

క. వినవలె సద్గురువులచేఁ గనవలె నటచేతియుసిరికాయయుఁబలెఁ దా
మనవలె బ్రహ్మము దానై సనకాదిమునిప్రసన్న ! సంపదగిమన్నా !

7

క. తాటాకులలో వ్రాసిన మాటలనా ముక్తి పొడిమర్మముఁ దెలియున్ ?

సూటి యగురాజమార్గము సాటి యగునె యెచట నున్న ! సంపదగిమన్నా !

8

క. సన్న్యాసుల మని శాస్త్రో పన్యాసముసేయ నందు ఫలమేమి ? మన
స్సన్న్యాసము దొరకని యాసన్న్యాసము కూటికన్న సంపదగిమన్నా !

9

1. గామువలె సంచరించిన బామువలెన్ గుహల నున్న బంధము తెగునా ?
దీ మెటిగి పరుని గల సెడి సానుర్థ్యము గూడకున్న సంపాదించునా ! 10
2. వాటనుగురీతి ముక్తికవాటము భేదింప నెట్లు వశపడు దనలో
నాటుకొనుమాయ దగ నుచ్చాటన మొగి జేయకున్న సంపాదించునా ! 11
3. ఎక్కటిచదువులు బోధలు మక్కువ ననుభవములేనిమాటలు వినగా
బుక్కిటిపురాణములకై జక్కులసంతోష మెన్న సంపాదించునా ! 12
4. వాలాయము గురుకృపచే శ్రీలీలల రాజయోగ సిద్ధుడు గాగా
నేలా సంసారమునకు జాలింబడ నుప్రసన్న ! సంపాదించునా ! 13
5. శ్రీరాజయోగవిద్యా పారీణున కబ్బు గాక పరమసుఖం బీ
ధారణి హఠలయమంత్రవిచారుల కది దొరక దన్న సంపాదించునా ! 14
6. మామూయోగతపంబుల నాయాసముతోడ జేయ నబ్బును దత్త్వం
బాయెన్ని కేలపెట్టన్ జాయలనా నుప్రసన్న ! సంపాదించునా ! 15
7. ఒండొరుల గూడి గొణగుచు దండము లిడికొనుచు బోడితలలుం దామున్
నిండిరి మహి తత్త్వము నహి చండితనం బధిక మన్న సంపాదించునా ! 16
8. నానలు పస పైరుల కభి మానము పస వనితలకును మఱి యోగులకున్
ధ్యానము పస యామిదట జ్ఞానము పస నుప్రసన్న సంపాదించునా ! 17
9. మాయ యనగ వే తై యొక తోయము లే దయ్య తన్ను దోపనిచోట
మాయ ! తా రోసినను జూ చాయం జెడిపోవు నన్న ! సంపాదించునా ! 18
10. తామరసాక్షున కై నన్ శ్రీమించినసురల కై న సిద్ధుల కై నన్
సీమాయ దెలియవశమా సామాన్యమె ! కఠిన మెన్న సంపాదించునా ! 19
11. నిండికొను నిట్టిమాయ ప్ర చండగళిం గప్పకొన్న సజ్జనుల బుధుల్
ఖండింప నేల మనపా మండులవాక్యములు విన్న సంపాదించునా ! 20
12. మండితపూర్ణసుధాకర మండలశతకోటికాంతిమహాసీయుం డై
నిండి తనలోన యోగి ప్రచండగతి న్వెలుగు నన్న సంపాదించునా ! 21
13. సేరుకొనుమంత్రవాదము భారం బది కుక్కనోటిపా తై రో తై
పోరై యారై దూతై జాఱగవలె నుప్రసన్న ! సంపాదించునా ! 22
14. బూటకములు వేషంబులు నాటకములు మంత్రతంత్రనటనలు మిథ్యా
పేటిక లవి యోగికి జం జాటము లివి యేటి కన్న ! సంపాదించునా ! 23
15. చలపట్టియు హఠయోగము దలపెట్టిన వట్టిగొడ్డుతాక ట్టింతే
యలసిద్ధి దొరక దడిమా నబుగా కిందేమియున్నె ! సంపాదించునా ! 24
16. సంతతయోగానందా సంతసుఖాంభోధి నలరు నాతనిభాగ్యం
బింతితన దరమా ఘన సంతోషము జగతి నెన్న సంపాదించునా ! 25

- క. నావయగున్ భవజలధికిఁ ద్రోవయగున్ ముక్తికాంతతోఁ గూడుటకున్
కేవలనిజదేశిక రక్షావహ మగుయోగ మెన్న సంపాదించునా ! 25
- క. అభ్యుదయంబుగ నీయోగాభ్యాసము సేయవలయు నతులితలీలన్
లభ్యుఁ డగుం బరమాత్ముఁడు సభ్యుల కది మార్గ మన్న ! సంపాదించునా ! 27
- క. వ్యక్తావ్యక్తపదం బట ముక్తట గురుసేవ తనకు మును లేకట యే
యుక్తిని గనుఁగొనవచ్చు న శక్తులకును సుప్రసన్న ! సంపాదించునా ! 28
- క. భావమునం గననేరని జీవుల కిది బీరకాయ చి క్కగుఁ దెలియం
గావశమే సద్గురు దీ త్కవిధి యొనఁగూడకున్న సంపాదించునా ! 29
- క. బోధింపఁదగినగురువుల శోధించి తక్షంఘ్రిఁ జేరి సుస్థిరమతి యై
యాధేయము నాధారము సాధించిన ముక్తుఁ డౌను సంపాదించునా ! 30
- క. సాధింపఁగ నిరతులకున్ బోధింపఁగ నేర్పు గల్గుపుణ్యాత్ముల యా
యాధరఁ గల లొకకొండలు సాధారణవిబుధు లెన్న సంపాదించునా ! 31
- క. అనుభవము లేనిగురుచే వినునతనికి సంశయంబు వీడునె చిత్రా
ర్కునివలనఁ దమము వాయునె సనకాదిమునిప్రసన్న ! సంపాదించునా ! 32
- క. బరువట యెవరికి గురువో హరిహరి తనుఁ దెలియలేనియాతఁడు గురువా?
గురువనఁగా సిగ్గుగదే శరణాగతసుప్రసన్న ! సంపాదించునా ! 33
- క. నేరనిగురుబోధలు సం సారము లై కూనలమ్మసంకీర్తన లై
దూరము లై ముక్తికి ని స్సారములై పోవు నన్న ! సంపాదించునా ! 34
- క. బూటకపుయోగి నెఱుఁగక పాటింతురు డబ్బుఁ జూచి పస లేకున్న
దాటో టని జగ మెల్లను జాటింతురు లోకు లెన్న సంపాదించునా ! 35
- క. కల్ల యగుజ్ఞాన మేలా చెల్లనికా సెచట నైనఁ జెల్లనికాసే
తెల్లమిగఁ దెలుపునాతఁడు సల్లలితజ్ఞాని యెన్న సంపాదించునా ! 36
- క. గాడినవలె బూడిదఁ బొ ర్లాడుచుఁ గొక్కెరయుఁ బోలె ధ్యానము సే సే
బేడిదపుఁగపటయోగుల జాడలు ఘను లెంచరన్న సంపాదించునా ! 37
- క. కీ డొసఁగెడుగురు డేలా గాడిదవాలంబుఁ బట్టి ఘననదు లీద
గూడునె గుండెలు పగులఁగ జాడింపరె తొమ్ముఁ దన్ని సంపాదించునా ! 38
- క. అంగం బెఱుఁగరు ముక్తి తెఱం గెఱుఁగరు కపటధూర్తరావణవేషుల్
దొంగలగురువులవారల సంగతి దుర్బోధ లెన్న సంపాదించునా ! 39
- క. చేతోగతిఁ దము నెఱిగిన యాతద్జ్ఞులు భువిని జనుల నందఱ సరిగాఁ
జూతు రసమరసభావనఁ జాతుర్యధురీణు లెన్న సంపాదించునా ! 40
- క. వచ్చినవాసనవెంబడి విచ్చలవిడి యోగివరుఁడు విహరించినవాఁ
డెచ్చట నేక్రియఁ జేసిన సచ్చిన్మయు నంట దన్న సంపాదించునా ! 41

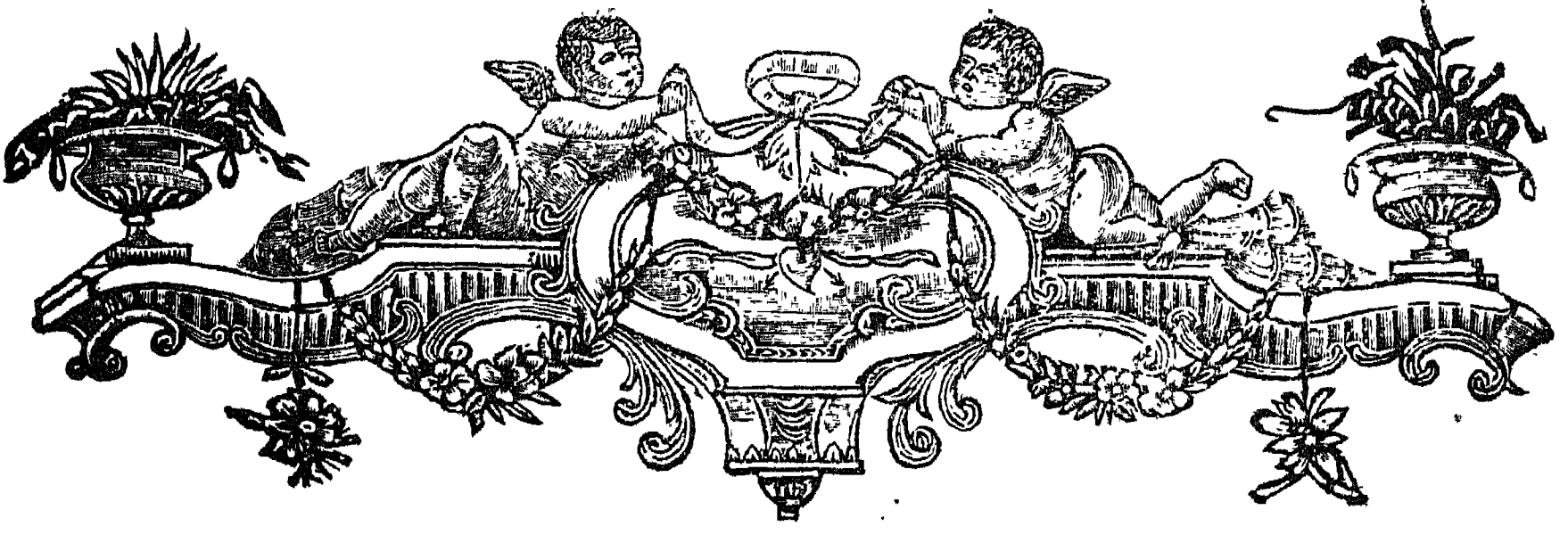
- క. విత్తమదమత్తు లాయత చిత్తభ్రమ లెఱుగలేకు చిత్పురుషుని దా
నుత్తముఁ డితఁ డని సన్ముని సత్తముఁ డై యెఱుఁగు నన్న ! సంపాదిమన్నా ! 42
- క. తనవాసనయెట్లుండిన ఘనయోగికి బంధవృత్తి గానేరదు వాఁ
డనుభవముకతన నిర్వా సనుఁ డై మఱి పుట్టఁ డన్న సంపాదిమన్నా ! 43
- క. క్రమమున సుఖదుఃఖంబులు కమలిననుతినింప లాదిగాఁ గలయవియా
యమివర్యుఁ డన్నిక్రియలన్ సముఁడై వర్తించు నన్న సంపాదిమన్నా ! 44
- క. తలకొని దుఃఖము రానీ వలనొప్పఁగ నిత్యసుఖము వచ్చిన రానీ
నలఁకువను బడనిమనుజుఁడు చలియింపఁడు బోధ గన్న సంపాదిమన్నా ! 45
- క. చాలా లోకులు నగనీ వాలాయము కీడు మేలు వచ్చిన రానీ
యేతా గై నను బురుషుఁడు జాలిం బడఁ డాత్మఁ గన్న సంపాదిమన్నా ! 46
- క. బాలుఁడుగానీ భోగ స్త్రీలోలుఁడుగాని విషయశీలుఁడు గానీ
మేలై నబోధ గలిగినఁ జాలదె ముక్తిని గనంగ సంపాదిమన్నా ! 47
- క. విత్తపరాయణుఁ డయినన్ మత్తచకోరాక్షులందు మగ్నుండై నన్
సూత్తమపురుషుఁడె గాదా సత్తామాత్రంబు గనును సంపాదిమన్నా ! 48
- క. పంచావస్థలఁ దగిలియుఁ బంచావస్థలను గడచు ప్రాజ్ఞుఁడు జగ
ద్వంచకుఁ డై లోకులవలె సంచారము నేయు నన్న సంపాదిమన్నా ! 49
- క. పిప్పలర నాత్మసుఖముల తెప్పం దేలేటియోగిఁ దెలియక తమలో
నప్పురుషుం గని కర్ములు చప్పనఁగాఁ జూతు రన్న సంపాదిమన్నా ! 50
- క. నిత్యానిత్యము లెఱుగక నిత్యముఁ జేపట్టుబుధుల నిందించిన నా
మృత్యువుపా లౌ మర్త్యుఁడు సత్యం బిది వినగదన్న సంపాదిమన్నా ! 51
- క. వేసాలెల్లయు భువిలో గ్రాసాలకెకాక ముక్తికాంక్షకు నేలా
వాసిగలుగుయోగి యథేచ్ఛాసంచారుఁడుగదన్న ఘనసంపన్నా ! 52
- క. ఊరెఱిగినబాపనికిని వారక జన్నిదముఁ జూపవలెనా తద్జ్ఞం
డేరీతి నున్న నిస్సంసారిని ఘను లెంతు రన్న సంపాదిమన్నా ! 53
- క. అద్వైతభావ మెఱుగక విద్వాంసుల మనుచు నాత్మవేత్తలవలెనే
యద్వాతత్వము లాడుచు సద్వర్తన మెంచరన్న సంపాదిమన్నా ! 54
- క. వదలరు విషయము లెచటను మెదలరు సజ్జనులకడను మిథ్యాజ్ఞానుల్
చదివితి మని యజ్ఞలతోఁ జదువులుపచరింతు రన్న సంపాదిమన్నా ! 55
- క. జడివాస కురిసినట్టులు విడువక వాదింతు రాత్మవేత్తల మనుచున్
గుడియెడ మెఱుగనిమాటల జడమతు లిలఁ గొంద ఁన్న సంపాదిమన్నా ! 56
- క. మన సనఁగా నెఱుగక దా మనసునకును సాక్షి యనఁగ మఱి బేలనఁగా
ఘనతరశూన్యం బనఁగా జనులకు నిది వాద మన్న ! సంపాదిమన్నా ! 57

- క. కొండలు యోగం బనఁగాఁ గొండలు జ్ఞానం బనంగఁ గొండ అఖండా
నందం బనంగ నందలి సందేహము లెట్లు లీకు సంపాదకమున్నా! 58
- క. తుద మొదలెటుగక బ్రహ్మం బిది యని యెఱుంగంగ లేక యేర్పడ సభలన్
వదలుచుఁ దిరిగెడియయ్యల చదువులపన లెన్న సున్న సంపాదకమున్నా! 59
- క. చేతావాతాగొట్టెడి ఘాతుకు లవివేకు లనుచుఁ గని వారలతోఁ
నీతిపరు లడ్డ మాడరు చాతుర్యధురీణు లెన్న సంపాదకమున్నా! 60
- క. తనలో నెప్పుడు నుండెడు తనుఁ దెలియఁగలేడు నిన్ను దరమా తెలియం
దనుఁ దెలియుట నినుఁ దెలియుటె సనకాదిమునిప్రసన్న సంపాదకమున్నా! 61
- క. దేహమె తా నై యున్నెడ దేహముతోఁగూడఁ గాళితేనే నిజమా
దేహాత్మవాదిమాటలు సాహసములు బొంకులన్న సంపాదకమున్నా! 62
- క. దండకమండలులు శిరోముండనము ధరించి నంత మోక్షముగలదా?
మెండుకొనులోనిపగతుర చండిమఁ దెగటార్చుకున్న సంపాదకమున్నా! 63
- క. సన్న్యాసుల మని శాస్త్రోపన్యాసముచేయు టెంతపాపము కాదా
యన్యోన్యాశ్రయ ముండిన సన్న్యాసము కూడఁనన్న సంపాదకమున్నా! 64
- క. వాదుల నడఁచెడిపెద్దలఁ గాదనఁ గా నేల వట్టికలహం బింతే
భేదం బని చాలించిన సాదరమతి జాణఁ డన్న! సంపాదకమున్నా! 65
- క. వాదము భేదముకొఱకొ మేదినిఁ గలవిశ్వ లెల్ల మెతుకులకొఱకొఁ
గా దని ముక్తిపథం బని సాదరమతిఁ దెలియ రన్న! సంపాదకమున్నా! 66
- క. వాదము లనఁగా దాతృవివాదము మఱి యంత్రతంత్రవాదములును నీ
జూదము మేదిని మెత్తురె? సాదరమతు లెన్నరన్న! సంపాదకమున్నా! 67
- క. ప్రేమమున నాత్మసుఖమం దేమియుఁ బస లేక తత్త్వ మెఱుంగుదు మనుచున్
నేమములు విడిచి తిరిగెడి సాముల నేమందు మన్న! సంపాదకమున్నా! 68
- క. చేతోగతి నెఱిగినవా రేతీరున విధినిషేధ మెఱుంగక యున్నన్
జాతురు సమరసభావనఁ జాశుర్యధురీణు లెన్న సంపాదకమున్నా! 69
- క. ఎప్పుడు కర్మముఁ జేసెడి యప్పురుషుఁడు తన్నుఁ గన్న నది చాలించున్
చప్పిడిగాదా నోటికిఁ జప్పనియాపిప్పిఁ దన్న సంపాదకమున్నా! 70
- క. మునిగితి మందురు మునుఁగుట మనసో పంచేంద్రియములొ మఱి విప్రుఁడో
మునుఁగుట యెవరో తెలియరు సనకాదిమునిప్రసన్న! సంపాదకమున్నా! 71
- క. తానై నం బరిశుద్ధుఁడు మేనైన న్మట్టి బొంకి మేనో తానో
పూనికఁ జేసెడితీర్థ స్నానం బింక నెవరి కన్న సంపాదకమున్నా! 72
- క. సూతకము వచ్చె ననుచును నాతలఁ బడినాళ్లు జరపినంత నె తెగునా?
సూతకమే కాదా తన జాతకము నెఱింగికొన్న సంపాదకమున్నా! 73

- క. ముట్టన దొలఁగుదురేమో ముట్టుననే తనువుగాఁక మునుఁగుదు రేమో
ముట్టుకు వెల్లియెత్తే యొక చట్టా మఱిదేహ మెల్ల సంపాదిమన్నా! 74
- క. కలలో నొక్కఁడు పులిఁ గని పులిచే నణఁగుటను దాను పులియుటబొంకా
కలవలెను జగమెల్లను సలలితభక్తిప్రసన్న సంపాదిమన్నా! 75
- క. భ్రమశృశ్యజాల మెల్లను భ్రమ లోకములెల్ల మిగుల భ్రమ కర్మంబున్
భ్రమమూలమెఱియూసర్వము సమరసమా దత్త్వ మెన్న సంపాదిమన్నా! 76
- క. వంశము తన కెక్కడిని చిదంశము లొఁ గాకయున్నఁ దగ జీవులకున్
సంశుద్ధి దొరకనేరదు సంశయములు విడువకున్న సంపాదిమన్నా! 77
- క. తనమనసే తా నాయెను తనమనసే తన్నుఁ దెలియ దత్త్వం బయ్యెన్
మనసునకు సాక్షి మనసే సనకాదిమునిప్రసన్న సంపాదిమన్నా! 78
- క. మనసే జీవుం డనగను మనసే తనచేష్ట లుడిగి మఱితత్త్వమగున్
మనసుగలవాఁడె ముక్తుఁడు సనకాదిమునిప్రసన్న సంపాదిమన్నా! 79
- క. పురుషునకుఁ బ్రకృతి వేఱా సరిసమ మని తెలిసియుంట సహజము గాదా
పురుషవివర్తమే ప్రకృతియు శరణాగతసుప్రసన్న సంపాదిమన్నా! 80
- క. సత్తనఁ బరఁగును బురుషుఁడు సత్తనఁగాఁ బ్రకృతి తోఁచి సమసెడు కతనన్
సత్తునకే నిత్యత్వ మసత్తున కదిగూడ దన్న సంపాదిమన్నా! 81
- క. సత్తును నెఱుంగ దస త్తాసత్తును నెఱుంగంగలే దసత్తును నిక నీ
సత్తాసత్తులఁ దగ సదసత్తైకను జీవుఁ డన్న సంపాదిమన్నా! 82
- క. కనరా దన్నను శూన్యము కనవచ్చు నటన్న జడము గా దది వెలిగా
ననుభవవేద్యము బ్రహ్మము సనకాదిమునిప్రసన్న సంపాదిమన్నా! 83
- క. లక్షణ మెఱుంగనియోగన లక్షణ మను నతనిమాట లవి ప్రల్లభముల్
దక్షత నంతదృష్టివిచక్షణుఁడా కాఁడు సున్న సంపాదిమన్నా! 84
- క. సప్తపదార్థం బగునీ సృష్టిని నుపసంహరించి చిన్మయు నంత
ద్వైపిని గనవలె జనులకు స్రష్టతనం బేటి కన్న సంపాదిమన్నా! 85
- క. తోరంబై యోగీంద్రవిహారంబై విమలచిన్మయాకారం బై
ధీరం బై చిద్రూపము సారం బై వెలుగు నన్న సంపాదిమన్నా! 86
- క. చింతించి యోగి మోక్షాంతసుఖం బొదువఁ జక్షుర్రగంబునఁ దా
సంతర్దృష్టిని గనవలె సంతతమును నాత్మఁ గన్న సంపాదిమన్నా! 87
- క. తన కనుభవంబు చదువుల వినుకులనే కలుగు ననెడివెఱ్ఱియుఁ గలఁడే
యనుభవవేద్యము బ్రహ్మము సనకాదిమునిప్రసన్న సంపాదిమన్నా! 88
- క. కడుధీరుం డై యోగము తొడిబడ, ద న్నెవ్వరై న దూషించినఁ దా
నొడలికి నేపో తొదవిన జడియక సాధించు నన్న సంపాదిమన్నా! 89

- క. తెఱచియుఁ దెఱవనికన్నులు మఱచియు మఱువనితలంపు మాన్పడుమేనున్
పరమచిదాకాశస్థితిఁ చరితార్థుఁడు నిలుతునన్న! సంపాదకమున్నా! 90
- క. నలుగురు నడచెడుత్రోవను బలిమిని లోకంబు నడచుఁ బ్రాజ్ఞుఁడైనన్
నలుపు కెఱుంగనిత్రోవలఁ జలియింపక నడచు నన్న! సంపాదకమున్నా! 91
- క. మన సెక్కడ మా యెక్కడ? తను వెక్కడ? ముప్పదాఱుతత్త్వము లెచటన్
ఘనరాజయోగ మెఱిగిన జనునకు దాసప్రసన్న! సంపాదకమున్నా! 92
- క. వెలిచూపును లోచూపును వెలిగాఁ దన్మధ్యమునను వెలిఁగెడితత్త్వం
బలవడఁ జూచినయతఁడే సలలితుఁ డగుముక్తుఁ డన్న! సంపాదకమున్నా! 93
- క. ఇద్దఱు నొక్కటైనను గడ మిద్దఱుఁ దా మేకమగుచు నేకాంతముగా
నిద్దఱు నిద్దఱు నొక్కటై సద్దేమియు సేయ రన్న! సంపాదకమున్నా! 94
- క. మిక్కిలి సంసారయినను నెక్కడియోగము రుచించు నెక్కుడుశైత్యం
బెక్కిననోటికిఁ జేఁ దగు జక్కెరపొడిఁ దిన్న నెన్న సంపాదకమున్నా! 95
- క. నాలుగుత్రోవలనడుమను శ్రీలీలను వ్రేలుచున్న చిహ్నంబులఁ దా
నాలోచించినబుద్ధివిశాలుం డౌ ముక్తుఁ డన్న! సంపాదకమున్నా! 96
- క. పందలగుచెనటిమనుజుల కందంబుగ రాజయోగ మలవడు నేలా
పందలకును గాడిదలకుఁ జందనగుణ మేటికన్న! సంపాదకమున్నా! 97
- క. ఇప్పదవు లందనేరని మొప్పెలకుం దెలుప వశమే ముందఱగానే
తప్పులు పట్టుచు మఱి చేఁ జప్ప ట్లిడి నగుదురన్న! సంపాదకమున్నా! 98
- క. కను జెదర మనసుఁ జెదరంగను జెదరు న్ముఖము చెదరుఁ గాలియుఁ జెదరున్
గనుఁ జెదరక తనుఁ గనవలె సనకాదిమునిప్రసన్న! సంపాదకమున్నా! 99
- క. పాళ్లును బంపును దొడవులు నూళ్లును మును చన్నవారు నూర్జితులై రా
యో శృరిగి రోళ్ళ వెంటనె సాళ్ళని ఘను లెన్న రన్న! సంపాదకమున్నా! 100
- క. ముందువెను కెఱుంగ కాటల సందడిఁ బడి మోక్షసుఖము సాధింపనియా
పందలబ్రతుకులు నిఁక నే చంకంబో యెఱుంగ మన్న! సంపాదకమున్నా! 101
- క. వెలిచూపును లోచూపును గలయంగా నొక్కచూపుగాఁ జూచిన యా
నిలుకడ గలయోగీంద్రుఁడే సలలితసుజ్ఞాని యన్న! సంపాదకమున్నా! 102
- క. చిత్తమునం ద మ్మెఱుంగక తెత్తురు తమచేటు నత్త తిత్తు న్మత్తున్
మొత్తిముగ నూడిపోయిన సత్తులవా? సుప్రసన్న! సంపాదకమున్నా! 103
- క. సంపద లెఱుంగక తామే సంపదగలవార మనుచు జడు లిలఁ దమలో
సంపదఁ గననేరక వెలిసంపదలే చూతు రన్న! సంపాదకమున్నా! 104
- క. నేరనిజనులను బట్టుక పోరాడఁగ నేల పల్కపోతారాటం
బేరీతిఁ దెల్పు గతికి విచారము మదిఁ బుట్టదన్న! సంపాదకమున్నా! 105

- క. శోధింపరు తత్త్వజ్ఞులు నీధరఁ దమతోడిసరికి నీదుర్మనుజుల్
మేధావంతులు పెద్దలు సాధువు లని యెంతు రన్న! సంపాదిమన్నా! 106
- క. పుత్రులు మిత్రులు బంధుకళత్రములనువారు ముక్తిలలనకు నరునిన్
బాత్తుని గానీయరు హితశత్రులుగా వార లెన్న! సంపాదిమన్నా! 107
- క. సంకల్ప ముడిఁగి తా నిస్సంకల్పం డైనఁ జాలు సద్గతి తడవా
సంకల్పమే బంధము నిస్సంకల్పమే మోక్ష మెన్న సంపాదిమన్నా! 108
- క. జనుఁడుం జినమృతరసవార్ధిని చెట్టునఁ గ్రీడ సల్పి తెప్పలఁ దేలున్
విను తుచ్చసుఖము లేలా సనకాది మునిప్రసన్న! సంపాదిమన్నా! 109
- క. కీ లెఱిఁగి జీవపదముల నోలిన్ సమరసము చేసి యోగానందుల్
బాలోన్మత్తపిశాచుల చాలుగ వర్తింతు రన్న! సంపాదిమన్నా! 110
- క. సర్వావస్థల నడఁచియు సర్వావస్థల నెఱింగి సర్వసముం డై
సర్వముఁ దా నని తెలిసిన సర్వోత్తముఁ డాతఁ డన్న సంపాదిమన్నా! 111
- క. తనవారి నెదుటివారిని దనవారిఁగఁ జూడనేచ్ఛధన్యులు చాలన్
ఘనకీర్తులచే మింతురు సనకాదిమునిప్రసన్న సంపాదిమన్నా! 112
- క. నిత్యానిత్యవివేకము సత్యనుపమశీలుఁ డెఱుఁగు నాతఁడు సుజన
స్తుత్యుఁడు జీవన్ముక్తుఁడు సత్యం బిది వినఁగదన్న? సంపాదిమన్నా! 113
- క. కూడదు గతి సంసారికి బూడిదలో గచ్చకాయ పొరలినభంగిన్
వాఁడును వీఁడును దానై జూడ యెఱిఁగి నడువ రన్న! సంపాదిమన్నా! 114
- క. పాపపువాసనవిషయము కాపాడుచురాగ నరుఁడు గడఁవగఁగలఁడా?
యేపట్టున గుహ్యోదర చాపల్యము మానకున్న సంపాదిమన్నా! 115
- క. సాధనచతుష్టయంబున సాధారణలీలఁ దనరి సర్వేంద్రియముల్
శోధించి నిజసమాధిని సాధించినముక్తుఁ డన్న సంపాదిమన్నా! 116
- క. ఉద్యోగంబునఁ బురుషుఁడు సద్యోగముఁ జలుపవలయు సవిశేషముగా
విద్యానిధి యగునతఁడే సద్యోముక్తుఁడు గదన్న సంపాదిమన్నా! 117
- క. బోధించినగురువులచే సాధింపను నేర్పు గలిగి సన్నతు లగుచున్
శ్రీధరుఁ గలియుదు రపుడే సాధకమున బుధులు సుమ్ము సంపాదిమన్నా! 118
- క. ఆతురుఁ డై తను నడిగిన యాతనికిం దెలుపవలయు నన్యులు వింటే
నా తలవంపులును సుహృజ్ఞాతులకే యోగ మెన్న సంపాదిమన్నా! 119
- క. మందేహామందాషధ మెందు న్సరిలేని దైవ మిలలో సత్యా
నందంబు జయమునందు తమందఱము సుఖంబు లంది యలరుద మెలమిన్. 120

శ్రీ రస్తు

శృంగారరత్న శతకము

(అనేక శృంగారశతకములనుండి సంగ్రహించిన పరిశుద్ధములగు పద్యరత్నములు)

కలు నాయి శతకము నుండి

- సీ. ప్రాణేశుఁ డిపు డెడఁబాసియుండుటఁజేసి కోవెలల్ తరు లెక్కి కూయఁదొణఁగె
అలదానిమరులున నతఁ డిందు రాఁడని యథుల యుంకారంబు లతిశయించె
అనురాది నాదెన నలిగిపోవఁగ శశి వేడివెన్నెలఁ గాసి విఱ్ఱవీఁగె
అచట బాసలనిచ్చె నని సూనశరముల మఱిమఱి వేసెను మన్మథుండు
- గీ. తెలిసి యిందఱు పగలు సాధించుచుండ నింక నే దాళ గలనఁటే యిందువదన
చెలియ నీ వేగి కలువాయ చిన్నికృష్ణుఁ దోడుకొని వేగ రాఁగదేతోయజాక్షి 1
- సీ. ఆకుమడ్పులు మోవి కందియియ్యగ తాను విడెము నేయఁడుగదా పడఁతులార
యెనసి యిద్దఱము బొత్తున భుజింతుముగాని వేఱు భుజింపఁడే వెలఁదులార
పొంకమ్ముగా నేను బూయక పరిమళగంధంబు నలఁడఁడే కాంతలార
పడకింటిజవ్వాదిబరిణఁ దేబోయిన వడి వెంబడించునే వనితలార
- గీ. గడియ యెడఁబాయఁజాలఁ డేకారణంబొ రాకయున్నాఁడునన్నింతరట్టునేసి చెలి॥ 2
- సీ. కోయిల యూరక కూసేపు క్రొవ్వటే వట్టి కెఱిగెగురు నీవాతఁ బడను
జంతమయూరమా యింత గర్వంబటే విఱిసి మైపొటలెత్తి విచ్చఁబాట
జడియక కాసేపు జాబిల్లి నీరూపు పదియాఱు తునియ్యలై పదటఁగలియ
మదన నాయెద నాట మఱి తూపు లేయుదు చెదరి నీయస్త్రముల్ చెల్లఁ బట్ట
- గీ. అనుచు నేనెన్ని తిట్టిన నాజ్ఞలేక యతఁడు రాఁడయ్యెనని యందరజ్జఁగనిరి చెలి॥ 3
- సీ. వికలు కొప్పునఁ జుట్టి వేడుకతోఁ జూచు సొమ్ములు మై నిడి చోద్య మందు
తిలకంబు చక్కగాఁ దిద్ది ముద్దిడుకొనుఁ గంచుకం బమరిచి కౌగిలించు

వలున జగ్గుగఁ గట్టి వగఁ గని వెఱఁగందుఁ బైఱు సొంపుగ కిచ్చి బ్రహ్మసి సొగడు
గడఁగడఁ కొకవింతగాను శృంగారించి తలయూచి యజునీ ప్రాత్రంబునేను.

గీ. ఇంతి యటమోహియైన ప్రాణేశుఁడిట్లు నన్నుఁబాయుటకలదికదాటి కెఱుఁగెఱి.

సీ. కమలాక్షి యను వాలుఁగన్నులఁగి జూచి శశిలేఖ యను మోమునాఁగ జూచి
బింబాధరా యను బెడవికెంఱిగి జూచి యలివేణి యనుఁ గుంతలాళి జూచి

జక్కవా యనును వక్షస్థలమ్మును జూచి హరినుభయను సుమధ్యంబు జూచి
గజయానయను మండగతుల చోద్యముఁజూచి లలితాంగి యను మేనిచెలువుఁజూచి

గీ. గడియ కొక పేరునం బిల్చి గారవించు వాని కిప్పుడు నేఁ గానిదాననైతి చెలియన్

సీ. తిలకంబు తిన్నగా దిద్ది మో మటుచూచి బలుకర్పణముఁ ద్రిప్పి పారనైచు
కురులు కొప్పమరించి విరివిగా నటుచూచి విడినీలములఁ ద్రిప్పి విసరివైచు

కంచుకం బమరించి కడువేడ్క నటుచూచి పూలబంతులఁ ద్రిప్పి పుడమివైచు
సొమ్ము శృంగారించి సుందరం బటుచూచి తెఱ్ఱన రత్నముతో ద్రిప్పివైచు

గీ. ఇన్ని విధముల నన్ను మోహించియేలు మచ్చికల నెట్లు మదిలోనమఱచినాఁడో చె॥ 6

సీ. కడుమేలుగా జాతకములు వ్రాసిరిగాని పతి యెల్లఁడని ద్విజు ల్పల్కనైరి
సాముద్రికముఁ జూచి సంతసించిరిగాని నొచ్చుకొందు నటంచు నుడువనైరి

పొంతనంబులఁ జాలఁ బొంది కందురుగాని యెప్పు డిట్లెడయుట చెప్పనైరి
ప్రేమ నేలు నటంచుఁ బెండ్లి సేసిరిగాని యతిజారఁ డని పాక్షి లాడనైరి

గీ. అండలు భ్రమింప నతనికి నజుఁడు గూర్చె నిపుడు తలపోసినందున నేమిఫలము? చె॥

సీ. తరుణిరో నానిశ్చితార్థంబునకు రాఁగ ద్విజు లిద్ద తెదురైరి తెరువులోన
ఇంతిరో వరునిఁ దే నేగగా నవ్వేళఁ బూర్ణ కుంభంబులు వొడమె నెదుట

సుదతిరో మంగళసూత్రంబు గట్టఁగా బహుశుభంబుగ గొలి నలికె నపుడు
వెలఁది నేను గృహప్రవేశంబునకు రాఁగఁ దేరుగా గర్హుండు తీర్చి తిరిగె

గీ. శకునదేవతలెల్ల నాశ్రతు లగుచు ఇట్టి నిర్దయునకుఁ గూర్చి రేమి సేతు చెలి॥ 8

సీ. విరు లేల ముత్యాలనకు లేల ప్రాణేశుఁ డూరక ననుఁ బాసి యున్నయపుడు
వగలేల మెయినిండ నగలేల విభుఁ డిట్లు లడయుఁడై రాక మారాడినపుడు

గృహ మేల మీయనుగ్రహ మేల నానాఘఁ డలుక నెమ్మదిలోన నిలిపినపుడు
జగ్గేల మేనికి నిగ్గేల సరసుండు మించుచు మది మచ్చరించినపుడు

గీ. మగఁడు చూడని సొగసేల మగువలకును పురుషుఁడెడఁబాయకేలు తే భూషణంబుచె॥

సీ. విభుఁడు దగ్గఱ లేని వెలఁదివాక్పాతురి పాడింట చిలుకలు వల్కినట్లు
పతి నెడఁబాసిన భామశృంగారంబు రాకబింబము లేని రాత్రియట్లు

ప్రాణేశుఁ డెడసిన పడఁతియొయ్యారంబు లడవికోసల నెమి ల్లాడినట్లు
పురుషుఁ డొల్లనియట్టి పొలఁతిజవ్వన మెల్ల పొడవైన గిరిఁ బూచినట్లు

- గీ. ఈవిధం బాయె నాబ్రదు కేయి సేతు నేల పుట్టించె నజుడు నన్నిట్టు లేచ||చెలి 10
- సీ. తిలకము చక్కగా దిద్దినేరనివాడు జగ్గుగా సొగసులు సలుపనేర్చె
అతివలయెదుట మాటాడనేరనివాడు వేడ వేడఁగఁ జదురాడనేర్చె
ఏప్రొద్దుఁ గోపించి యెంచనేరనివాడు మిన్నక నలుకల మెలఁగనేర్చె
లీల నొంటిగఁ బవ్వళింపనేరనివాడు తెగువమై రే లొంటిఁ దిగుగనేర్చె
- గీ. ఎవతె నేర్చెనో నేజెల్ల యేమి సేతు మందు తలకెక్కి యలదాని మరగినాడు-చెలి
- సీ. బాలప్రాయమునాడు పతి యన నెటుఁగక యూరక కొన్నినా శ్లఱిగెనమ్మ
పూపప్రాయంబునఁ బురుషుఁడెంతకు రాక వెఱపుచేఁ గొన్నినా శ్లఱిగెనమ్మ
కొమరుప్రాయంబునఁ గోర్కులు దాచుచు నణకువ గొన్నినా శ్లఱిగెనమ్మ
గబ్బిప్రాయంబున ఘనుఁడు నాయెడ నిట్టు లెనయక కొన్నినా శ్లఱిగెనమ్మ
- గీ. అబ్బురం బైన జవ్వనం బడవిఁ గాయు నట్టి వెన్నెలవైఖరి వ్యర్థమయ్యె-చె|| 12
- సీ. శుకమ నా వెతఁ జూచి చూడనట్లున్నావు ప్రియుని రమ్మని వేగ పిల్వరాదె
పికమ నావెతఁ జూచి ప్రేమ లేకున్నావు విభునకు నెనరు రా వేడరాదె
హంస నావెతఁ జూచి యదె యూరకున్నావు పతిమతిఁ గృప పుట్టఁ బల్కరాదె
తేటి నావెతఁ జూచి మాటాడకున్నావు వేగ హరికి విన్నవింపరాదె
- గీ. అనుచు బతిమాలుకొనెద నాకై సదాన వైలివేనియుఁ గరుణతో నచటి కిపుడు-చె||
- సీ. కోకిల లవి చాలఁ గూయసాగు నటంచుఁ బడ మున్నతస్థాయిఁ బాడ వెఱతు
చిలుక లాలించినఁ జెలఁగి పల్కు నటంచు నోటఁ దిన్నగ మాట నుడువ వెఱతు
అఱులు గన్గొన్న జమ్మనుచు మ్రోయునటంచు జడమీఁదిపయ్యెడ జార్ప వెఱతు
ఇలువెడలినఁ జంద్రుఁ డేర్చి కాయు నటంచు వేడివెన్నెల దేటి చూడ వెఱతు
- గీ. వీరికెల్లను నే నింత వెఱచుచున్న వేడ్కలాయెను వెఱపించి వెంబడింప-చెలియ||14
- సీ. అడవిలో నొకవృక్షమై పుట్టఁగవచ్చు బుడమిపై నాడుదై పుట్టరాదు
కడుఁబెద్దచట్రాయిగాఁ బుట్టఁగవచ్చుఁ బుడమిపై నాడుదై పుట్టరాదు
పక్షులై న్ముగములై పరఁగఁ బుట్టఁగవచ్చుఁ బుడమిపై నాడుదై పుట్టరాదు
పురుషులై పలుమాటు పొదలి పుట్టఁగవచ్చుఁ బుడమిపై నాడుదై పుట్టరాదు
- గీ. ఆడుజన్మంబు సకలాపదాలయంబు పురుషుతోఁ గూడియుండనిపుట్టు కేల-చెలియ||
- సీ. ప్రాణేశుకొఁగిటఁ బాయకుండిననాడు దుష్ట నీవి లేడ తునియలయ్యె
మగఁడు నాపైఁ జాల మమత నేలిననాడు నీమార్గణము లేడ నీళ్లఁగలిసె
కవగూడి పతి నేను గడు సుఖించెడునాడు చెడుగ నీబల మేడ చెట్లఁ బట్టె
వేడుకతో నేను విభుఁడు గూడిననాడు దుశుక నీధ్వజ మేడ మడుపునఁబడె
- గీ. ఓరి మన్మథ నే నొంటి నుండువేళ వేయవద్దనఁగాఁ దూపు లేయఁదగునె-చెలియ||

- సీ. భామల నిట్లేచబట్టి గదా చంద్ర నీలోఁ గలంకంబు నిలిచిపోయె
తరుణుల యును రట్టె తాఁకికదా చంద్ర దిగ్దేశములఁ జెడి తిరుగవలసె
తెఱవల నిట్లు బాధింపఁగాఁగదా చంద్ర దినదినంబును గళల్ దీసిపోవు
అబలలు నీరాక కడలఁగాఁగదా చంద్ర రేయిఁ జోరుడవై చరింపవలసె
- గీ. రాజువై స్త్రీలఁ బోరాడ రాదటంచు నెన్ని చెప్పిన మత్సరం బేల మాను-చెలియ॥
- సీ. మగువల నేచఁగా మారుతమా చూడు మెపుడు నిల్వక పరుగెత్తవలసె
ఉవిదల బాధింప నో పవనా చూడు మేటిపాములు నిన్ను మ్రొంగజొచ్చె
కాంతల బాధింపఁగాఁ దెమ్మెరా చూడు మట్టె నీకడుపునఁ బుట్టె గోతి
గరితఁ నుడికింపఁగా సమీరా చూడు బహుదేహములు సొఱబడుట లాయె
- గీ. ఇన్ని యనుభవ మైన నీ వన్నలపయి జాలిఁగొనవేల విడదొ నై జంబు భళి-చెలి॥
- సీ. తల్లిదండ్రులఁ బాసి దా నొకరింటిలోఁ బెరిగినవానికిఁ బ్రేమగలదె
మాటలోఁ దన మేనమామను జంపిన కఠినాత్మునకు నేల కరుణ పుట్టు
జారచోరులు గాంచు జాడల మెలఁగెడు పలుగాకి కిపు డేల భ్రమలు పుట్టు
ఆకట నెంగిలి నైన రోయక తిను దుర్బుద్ధి కేలాగు దోచు మమత
- గీ. ఇట్టివాడని మావారి కెఱుక లేక యిచ్చినప్పుడు గుణదోష మెంచనేల-చెలియ॥
- సీ. తల్లిదండ్రులయింటఁ దనపొట్ట పూడక గొల్ల యై గోవులఁ గోరి కాచె
అంతటనైనఁ బేరాకలి దీఱక లీల వెన్నను దొంగిలింప సాగె
కట్టుబట్టు లేక కాంతలు విడిచిన యంశుకంబులఁ బొంచి యపహరించె
జారుడై చోరుడై సంచరించుచు గోవికలమొఱఁ దల్లిచేఁ గట్టబడియె
- గీ. అనుచు నీవల వింటినే యమ్మచెల్ల ! మున్నెఱింగిన నేనేల మోసపోదు-చెలియ॥
- సీ. సి గ్గింతయును లేక చెల్లెలికై తాను గుంటెనకాడైన కొంటె యితఁడు
తనమేనమామను దయ యింతయును లేక ద్రుంచివైచిన గొప్పద్రోహి యితఁడు
జనకునితోఁబుట్టుఁ జెనక రాదనక యా రాధను బొందిన వ్రాత్యుఁ డితఁడు
కులసతీమణు లింటఁ గోరి చరింపఁగాఁ బరభామలను బొందు పాపి యితఁడు
- గీ. అనుచుఁ జెప్పుట నిజమయ్యె నతివలార యిట్టికఠినాత్ముఁ డింక నన్ను నేచడఁట
- సీ. కులగోత్రములు గూపు గుణము మానము లేని వానికి నన్నియ్యవచ్చునటయె
నీలుగఁ బాముపై నిద్రించుమాయల వానికి నన్నియ్యవచ్చునటయె
యెల్లజోగుల మనం బిల్లుగాఁ దిరిగెడు వానికి నన్నియ్యవచ్చునటయె
వావివర్తన బంధువర్గంబు లేనట్టి వానికి నన్నియ్యవచ్చునటయె
- గీ. ఇట్టివానికి మావార లిచ్చినపుడె వడ్లతోఁ దట్ట యెండఁగా వలసివచ్చె-చెలియ॥ 22
- సీ. ప్రాణేశుఁ డూరికిఁ బయనమై పోవంగఁ దొడఁబడి యెదురొచ్చు దుమ్మనైతి
అది యెంతపో యని యశ్రద్ధఁజేసినా పోరానిదిన్కమని బొంకనైతి

- నాపై మరులున నట కేగఁగాఁ జూచి యడ్డమై నిలిచి పోరాడనైతి
 కపటమైత్రిని జూపి కదలిపోఁదలఁచెనా పొంచి యెమట వెంబడించనైతి
- గీ. ఈయుపాయంబు లానాఁడె యెఱిగియున్న వెట్టిదాననె నేనేల విడుతు నతని-చెలి॥
- సీ. ప్రాణేశుఁ బాసి నా ప్రాణంబు లుండవు నెలఁత నామేనెట్లు నిలుచునమ్మ
 పొత్తుననేకాని భుజియింప నొల్లనే గుఱు డన్న మెటు రుచియించునమ్మ
 కౌగిలి వలనఁ గడుఁ దల్లడిల్లుదు నిదుర కంటికి నెట్లు పొదలునమ్మ
 అలిగినఁ బలుకురా యని వేడుకొందునే యువిక నోమన సెట్టు లోర్పునమ్మ
- గీ. రమణనేనేమొబలుచట్టుతొయిసమ్మ మఱచినావలెబ్రదుక దేమగువయైన-చెలియ॥
- సీ. ప్రాణేశుఁ డెచ్చటి పరభూమి నున్నాఁడొ యాదిత్యదేవ కాపాడవయ్య
 సరసుఁడు వలచి యేసఖిచెంత నున్నాఁడొ యుడురాజ పోషించుచుండుమయ్య
 వరుఁ డేనెలంత కై వసమున నున్నాఁడొ సేవింతుఁ బనస రక్షింపవయ్య
 విభుఁ డేవెలందిని విడఁజాలకున్నాఁడొ దై వతోత్తములార పోవరయ్య
- గీ. అనుచు వేడుదు నాతఁ డెందైన లెస్స నున్నదే చాలు నేఁ జూడ కోర్వలేను-చె॥25

కాంతాలలామ శతకమునుండి

- సీ. వలపించరో చెలుల్ వలవరో మగవార లేలనే యీమోడి యెమ్మెలాఁడి
 పిలిపించరో చెలుల్ పిలువరో మగవార లేలనే యీమోడి యెమ్మెలాఁడి
 దక్కలేదో చెలుల్ దక్కరో మగవార లేలనే యీమోడి యెమ్మెలాఁడి
 వేడుకోరో చెలుల్ వేడరో మగవార లేలనే యీమోడి యెమ్మెలాఁడి
- గీ. బాళి జెందిన మగవారిపట్ల జెలులు చులకఁగా నెంతురఁటె యిట్లు జలజనేత్ర
 అయ్యయో యింత కరుణ లేదాయె నీకుఁ దాళనిచ్చునె ప్రేమ కాంతాలలామ॥
- సీ. ఏలనే నేఁ దాళఁజాలనే యిఁకఁ జాలుఁ జాలునే కోపంబు జలజగంధి
 వాదఁటె నెన రింత లేదఁటె మాటాడ రాదఁటె నాతోడ రాజవదన
 వద్దఁటె నాచెల్మి వద్దఁటె నేరంబు కద్దఁటె నామీఁద ముద్దుగుమ్మ
 మానవే యెంతటిదానవే కౌగిలిఁ బూనవే యీవేళఁ బువ్వుబోణి
- గీ. పూలకోలలచే గాసిఁ బొందఁజాల మాటిమాటికి నాపట్ల మర్మ మేల
 యేలనే బాల యిఁక నిట్టి జాలమేల తాళ॥
- సీ. ఒకపైన ముద్దుకొమ్మెఱుఁగుకస్తురిచుక్క ఘుమఘుమతావులు గ్రుమ్మరింప
 పదివన్నె బంగారు పౌజులకమ్మలు మెఱుఁగుచెక్కుల కాంతి మెఱయుచుండ
 బిగ్గిరై కరక్ష యబ్బినగర్వమున వక్షమలజాఱుపైఁటలో హాసుమీఱ
 జిగికావి గుల్కు క్రొంజిగురాకుమోవిపైఁ దెలిఁజాలునవ్వు వెన్నెలలు గాయ

గీ. సాలపుతో నీవు నాయొద్ద నిలిచినపుడె అఖిలసామ్రాజ్యవైభవః బల్బినట్లు
తోడచుచున్నది యేమందుఁ నోయజాక్షి తాళ॥ 23

సీ. వలచి ప్రియము గన్న వారిలో నావలె బలిమిగా వేడినవారు లేరు
చెలిమి చేసినయట్టి చెలియు నీవలె వంచన యొనరించువారు లేరు
చాల మచ్చికపడి సతిపతుల్ మనవలె వాడుకాడుచు నున్నవారు లేరు
కోరి చెల్మియొనర్చు వారిలో నిటువలె బగఁ బట్టి సాధించునారు లేరు

గీ. కలికి నీయందె యిన్నియుఁ గంటి నేడు; నీదును నాకుభాగ్యంబు; నేటికై న
గారవింపుము దయయుంచి కీరవాణి తాళ॥ 24

సీ. సాలపుజూపును నిన్నుఁ జూచినంతనె చాలు నఖిలసామ్రాజ్యంబు లబ్ధినట్లు
హాయిగా నొక్క మాటాడినంతనె చాలు ఘనవైభవహూర్తి గల్గినట్లు
ప్రేమతో నొకముద్దుఁ బెట్టినంతనె చాలు మఱి యింద్రభోగంబు మోరకిరణు
చెలిమితో నొకసారి గలసినంతనె చాలు నలగుబ్రహ్మానంద మబ్ధినట్లు

గీ. చెలియ విను మని యిట్లు నేఁ బల్కినాను మగునిబారిని ద్రోయక మమత మీఱ
గారవింపుము బిగువు బంగానుగాను తాళ॥ 25

సీ. తరుణిరో కడువృష్టి తాఁకునో యని యెంచి పాలసి నిన్ దప్పక చూడ వెఱుగు
వనిత నీ నెమ్మోము వసివాడునో యని లెస్సగా నినుఁ గాఁగిలింప వెఱుగు
కలికి నీ చెక్కిళ్లు ల్గసిగందునో యని మిక్కిలి మునిపంట కొక్క వెఱుగు
పడఁతిరో నీ వెంత బడలెనునో యని పనులు నేమంగఁ జెప్పంగను వెఱుగు

గీ. ఇట్టి నాబాళి తెలియని ముఠివలెను జా గొనర్చెన వేలనే నీగుణంబు
లింకఁ జాలించి నను దయ నేలికొమ్ము తాళ॥ 26

సీ. దయమీఱఁగాను జెంతకుఁ జేరఁగాఁదీసి చెలిమి కంజల్లు మచ్చికలు చేసి
గమకించి యంతరంగము తెల్పి మాటాడి యుయ్యెలఁ జేర కమ్మగుచుఁ బిలిచి
వలపు రెట్టింప నవ్వారిగా మని నిచ్చవచ్చిన మెచ్చులు హెచ్చు చూపి
సరిలేనిగతుల నాశలు పెంచి యుబ్బించి కపురంబుఁదావిబాగా నొనంగి

గీ. ఎందు కిటువలె మనసిచ్చి యిప్పుడేమి మనసుదెలియనివిధమున నెనఁగ దాఁచి
మోసపుచ్చుట న్యాయమా దోసకారి తా॥ 27

సీ. మాపు రే పని వట్టి మాయలు చేసి న న్నలయింప న్యాయమా కలుకుకాడి
కాని పోపొమ్మని లేనిమాటలు పల్కి జాగొనరింతురా చంద్రవరస
పదురవద్దని నీవు మొదట నమ్మిక లిచ్చి మఱచుట చెల్లునా మందయాన
నీదాన నే నని నిక్కముగాఁ బల్కి ప్రొద్దువోనిత్తురా ముద్దుగుమ్మ

గీ. ఎందు కిటువలె నేఁచెద విందువదన నీకు ఫల మేమి పల్కవే నేటికై న
గాఁగిటను జేర్చి నన్నేలు కంబుకాఠి తాళనిచ్చునె ప్రేమ కాంతాలలాను॥ 28

సీ. అన్యాయకారి ని న్నాశించినది మొదల్ నిజముగాఁ గంటికి నిదుర రాదు
దోసకారీ నిన్నుఁ దొడరి కన్నది మొదలన్నంబు జిహ్వాకు హాయి లేదు
పాతకి నీతోడఁ బల్కినయది మొదలెవరితోఁ బలుకగా హితవుగాదు
ద్రోహి నీనమ్మిక లూహించినది మొదల్ నిలిచినచోటనే నిలువరాదు

గీ. కటకటా! యింత భ్రమఁ జెందఁగా నొనర్చి యేల వడినుల్లఁ బెట్టదే యింకనైనఁ
గలదు లేదని పలుకుము కంబుకంతి తాళ॥ 34

సీ. రేయెల్ల నిద్దుర లేక యున్నందుకుఁ గలకంతకంతి నాకనులు సాక్షి
మరుకాకచే స్రుక్కి కరఁగినయందుకు డరళాయతాక్షి నాతనువు సాక్షి
మరులు తాళఁగ లేక పొరలినయందుకుఁ బడఁతి నేఁ బవళించుపాన్పు సాక్షి
ఒంటిగా నినుఁ బాసి యొర్చినయందుకు నీవగ ననయించు నీవె సాక్షి

గీ. వలపుచే ముందు తోఁచక బలిమిగాను నిన్ను మఱి వేడికొనుటకు నేనె సాక్షి
సాక్షు లింక వేయు నేటికి సారసాక్షి తాళ॥ 35

సీ. ఆటలకైన నీ వలిగియుండినయప్పు గుండె ఝల్లని కొట్టుకొను నదే మొ
పరిహాసమునకైనఁ బలుకకుండినయప్పు మిన్నుపైఁ బడినట్టు లుండు నేమొ
ఊరకయైన మో మోరఁజేసినయప్పు పెల్లు నామది తల్లడిల్లునేమొ
నవ్వులకైనను నొవ్వనాడినయప్పు చెల్లఁబో మై సొమ్మసిల్లు నేమొ

గీ. ఇంతి వలపని సొలపని యెఱుఁగనట్టి నన్ను వలవేసి దక్కించు కిన్నివెతల
కిమ్ముచేసితి వామాట లింక నేల తాళ॥ 36

సీ. వారివీరివితాన సూరకయుండక చెలియ నీమోము చూచినదె తప్పు
మన కేల యని యెంచి మాటలు నియ్యక లేమ నీతో డఁ బల్కినదె తప్పు
పరులయ ట్లందంద పరికించి మెలఁగక ననఁబోణి నిన్నుఁ జేరినదె తప్పు
తగురీతిగా దవ్వుడవ్వులఁ దొలఁగక వనిత నీ పొందు గూడినదె తప్పు

గీ. తప్పు లీరీతి నుండఁగాఁ దరుణి నాదు తప్పులు గణింపవలె నన్నఁ దక్కు వేమి
ధాత వ్రాసినవ్రాతకే తప్పుగలదె తాళ॥ 37

సీ. నినుఁ బాసి నిముసంబు నేఁ దాళ నందువే చాన నేఁ డాబాళి కానదేమి
అరగడె రాకున్న నపుడె రప్పింతువే కలికి నేఁ డాజాడ కానదేమి
సరసంబులకుఁ బ్రొద్దు చాలలే నందువే కాంత నేఁ డామాట కానదేమి
కనుతెప్పఁ బెట్టక ననుఁ జూచుచుందువే గరిత నేఁ డాప్రేమ కానదేమి

గీ. ఎవనిపై బాళి జనియించె నిట్లునేయ నెవఁడు నినుఁగాంచె నీమోహ మెచటమించె
నింక దాఁచక పలుకవే యెమ్మెలాఁడి తాళ॥ 38

సీ. తనివించెంద దదేమొ తరుణిరో నీమోవి పానకం బెంతయు నానుచున్న
విసువు పుట్టదదేమొ వెలఁదిరో నీతోడఁగూడి రేబవలు మాటాడుచున్న

వెగటుచెంద దదేమొ మగువ నీ చెక్కిళ్లు తెన్నిమాటులు ముదు లిచ్చుచున్న
ప్రొద్దు చాల దదేమొ పొలుతిగో నీదుకాగిల వెంతసేపు నుఖించియున్న

గీ. నీమొగము పోడిమియొ యలనీరజాక్షు మాయయొ యెటుంగరా తోయజాక్షి
ఇంతమాలిమిఁ జేయరా దెవరికైనఁ దాళు 39

నీ. ఎడఁబాయవంచు నిన్నిచ్చగించితిఁ గాని పలుకకుండు వటంచు
వలపు దాఁచవటంచుఁ జెలిమిచేసితిఁగాని యలుకనేతువటంచుఁ దెలియకై
విడనాడనంచు నే విశ్వసించితిఁగాని వంచన గావించు తెంచకైతి
నెనరుదానవటంచు నెఱనమ్మితినిగాని యెంచి నీగుణము భావించకైతి

గీ. దూర మొచక నా సరివారిలోన ఆకుదూలైతి నిన్నిక దూఱవేల
నన్ను నే ననుకోవలె నలినిగంధి తాళు 40

నీ. ఎందును నీమాట కెదురాడకే నేను నాతి నీ మనసు రా నడనలేదా
అలిగినవేళ నిన్ బలిమిమై వేడుచు నొయ్యనఁ దాంబూల నియ్యలేదా
వలపు మీఱంగ వాదు సలిపినవేళను నెయ్యముతోఁ జేయియ్యలేదా
కన్నులు విచ్చి ని న్గనుఁగొని నీపాటి మగువలు లేరని పొగడలేదా

గీ. మమత దెలియనిదాని చందమున నిట్లు వేటుసేయఁగ నొనఁటే కీరవాణి
అరయ కిటు లేచ నీకు మర్యాద గాదు తాళు 41

నీ. నాసామిగా నిన్నె నమ్మియున్నా నని చిన్నెలు పచరించి కొన్నినాళ్లు
నీదాననని నమ్ము నిక్కమెంచుమటంచుఁ గూర్చి ప్రియంబునఁ గొన్నినాళ్లు
మననే స్తమునకు సమంబు లే కరసిన వన్నె కాడ వటంచుఁ గొన్నినాళ్లు
మేను నీసొమ్మని మెఱమెచ్చులాడుచుఁ గోరిక హెచ్చించి కొన్నినాళ్లు

గీ. ఆశఁ బుట్టింప నిట్లు లహర్నిశంబు మనసు మర్మ మెటుంగక మగులుకొంటి
మాయ హత్తించి యేతురా తోయజాక్షి తాళనిచ్చునె ప్రేమ కాంతాలలామ

నీ. అవనిలో మగపుట్టు వగుచుఁ బుట్టిగరాదు పుట్టిన రసికుఁడై పొడమరాదు
పొడమిన నొక్క తెపొందుఁ గోరఁగరాదు కోరిన బాళిచేఁ గొనకరాదు
కొనరిన దయలేని కూటమి కారాదు కూటమి గల్గినఁ గొంకరాదు
కొంకు కల్గిననేమి కూడి వీడగరాదు వీడిన మది విడనాడరాదు

గీ. వలచి వలపించుకొనునట్టి వారు లేరొ అయిన నీగుండె తాతితో నబ్జభవుడు
చేసినాఁడేమొ యెటులోర్తు దోసకారి తాళు 42

నీ. వలచితి నని యెంచి వడిసుళ్లఁబెట్టెదు మర్యాదఁటే నీకు మంగిగమన
బలిమిఁ గోరితినంచుఁ జలకగాఁ జూచెదు న్యాయమఁటే నీకు నోయజాక్షి
వేడవేడగ నన్ను వేటుగాఁ జూచెదు ఘనమఁటే నీకు బంగారుబొమ్మ
అనుసరించెద నంచు ననుఁ జొకచేసెదు తగునఁటే నీకిది చిగురుబోనే

గీ. ఇంత యెందైనఁ గలదఁటె యెమ్మెలాఁడి మర్మ మెఱుఁగనిదానవే మంజువాణి
వలదు వల దింక బలుకవే నగలమారి తాళ॥

44

సీ. వేళ గాదనక నేవేళ నే వచ్చిన హితవుగా నీ మనసిచ్చు మేలు
అలిగి యుండినవేళ బలుమచ్చికలు చేసి వేడుక నను గారవిండుమేలు
ఎన రెంత నానేస్త మెడఁబాపఁదలఁచిన నందుల కొప్పనియట్టి మేలు
అరనిముసంబు నే సరసఁ జేరకయున్న నప్పుడె రప్పించునట్టి మేలు

గీ. మఱచెద మటన్న వేయుజన్మముల కైన మఱవఁగూడదుగద నీదు మచ్చికలకు
చాలఁ దక్కితి సొక్కితి సారసాక్షి-తాళ॥

45

సీ. నీనంటి నెఱజాణనెనరు గావలె నంచు నెన్నాల్లొ మదిలోన నెంచి యెంచి
వనజాక్షి నీతోడ మనవి చెప్పుఁ డటంచు వేమాలు చెలియల వేడుకొంటి
కనులపండువుగ నే నినుఁ గనుంగొనఁగోరి మొనసి దైవములకు మ్రొక్కుకొంటి
చెలియరో వేగ నీచెంతఁ జేరుటకునై మఱిమఱి నిను బతిమాలుకొంటి

గీ. ఇట్టి నామీఁద జాలి యొక్కింత లేక దినము రే పనుచున్నావు ఘనమ నీకు
గాసిఁబెట్టకు మయ్యయో దోసకారి-తాళ॥

46

సీ. ఎంత కార్యంబైన నేను గల్గఁగ నీకుఁ జింత యేల యటంచుఁ జెప్పలేదొ
తనువులు రెండుమాత్రముగాని యిద్దటి ప్రాణంబు లొకటని పల్కలేదొ
ఒక రేమి చెప్పిన నొగ్గుదు నని మదిఁ దలఁచకు మని నీవు పలుకలేదొ
నాజీవములు గల్గునందాక నే నిన్నుఁ బాయనంచుకు బ్రేమఁ బల్కలేదొ

గీ. అన్ని మఱచియుఁ గడపట నన్ను భళిర పాప మనక మనోవ్యధ పాలు చేసి
మిన్నకున్నావు నీ కిది మేలె చెలియ-తాళ॥

47

సీ. మగువ నిన్నే కాని మనసులో వేటొక్క తెఱవఁ దలంచ భూదేవియాన
అతివ నిన్నే కాని యాసతో వేటొక్క వనితఁ గోరను నభోవాణియాన
సుదతి నిన్నే కాని చూడఁడు వేటొక్క పడఁతిని భారతీభర్తయాన
పొలఁతి నిన్నే కాని పూనిక వేటొక్క కలికి నెంచను రమాకాంతయాన

గీ. అబల శివునాన నేఁ గోర నన్యసతుల నొప్పికొను మింక నితర మే నొక్క తెఱుఁగ
భావమందైనఁ దప్ప నీపదములాన-తాళ॥

48

సీ. నీవంటి జవరాలి నేఁ గోరినందుకు ఫల మేమి గంటినే పడ్డగంధి
నిన్ను నే బతిమాలి యెన్ని యున్నందుల కేవాసి వచ్చేనే యెమ్మెలాఁడి
వనిత నీన్నేహంబు వలచియున్నందుల కేరాజ్య మేలితి నిగురుఁబోణి
పడఁతి ని న్నెద నమ్మి పరఁగినందులకు నే నేసుఖం బందితి నిందువదన

గీ. వట్టినేరంబు లెన్నెదు వట్టిప్రియము వట్టిమాటల సర్వదా నాంభ దీర
దిట్టివేదన లందుచు నిచట నున్నఁ - దాళ॥

49

- సీ. చురనాగ్నిఁ బడియు నీ మనసియ్యవైతివి కలికి నీమది నెంత గట్టితనమొ
శరణంచు మ్రొక్కియుఁ గరుణించ వైతివి కోమలి నీ కెంత గుంఫితంబొ
జాలిఁ గొన్నప్పుడు పాలించవైతివి వనిత నీ కెంత కువాసమొక్కొ
నద్దికి రమ్మని ప్రార్థింపవైతివి రామ నీకెంత చట్రాయితనమొ
- గీ. పలుకులమృతంబు నొలుకు సంగలి విషంబు న నెడులోకోక్తినిజమయ్యెనట వెలుపుడు
కలికి కారాని కలగని కలియకున్నఁ - దాళ॥ 50

లావణ్యశతకము నుండి

- సీ. తొలకరి మెఱపు నా వెలలేనిజీవరత్నము జున్నగడ్డ చిత్తపువ్వు మేటి
రామచిల్క యొయారిరాయంచ కండచక్కెరరాశి మేల్మిబంగారుసలాక
మగనమంజరి తీయ్య మామిడిపండు కుంకుమపువ్వుబొమ్మ కుంకులకొటారు
కట్టాణిముత్యము కస్తూరి వీణ ముద్దులగని సింగారములబిడారు
- గీ. నెనకుమాటలతీవి పన్నీటివాటి కన్నెలేడి మిటారి యంగజునిచొక్కు
మందుపొడిడబ్బి జాణ ని న్నదిఁ దలంప వశమె శ్రీరామరామ లావణ్యసీమ॥ 51
- సీ. మనసెఱుంగఁగరాదు మాటనిల్కడ లేదు వావివర్తన సహి వలపు సున్న
కనువిచ్చి చూడరు చనవిచ్చి కూడరు నేస్తంబు పూజ్యంబు నెనకు నాస్తి
మర్యాద లెంచరు మన్ననఁ గాంచరు గుణము చక్కన గలుగుటయుఁ గల్గ
కపటంబు మానరు కడువేడ్కఁ బూనరు సత్యమాటలపట్టు జాలిమట్టు
- గీ. సాహసము మెండు మనమునఁ జలమునిండు అంగిట వినంబు నాలుకయందుఁ వియ్యఁ
దనముగదె చేడియల మంచితనము నమ్మ-వశమె॥ 52
- సీ. కాలమృత్యువునైనఁ గడకు ద్రోయఁగవచ్చు పురవైరితో నైనఁ బోరివచ్చు
గరళంబు మెక్కి నిగ్రహశక్తి గనవచ్చు నలకవానలము చే నంటవచ్చు
మినుకాడు త్రాచుల మెడలఁ ద్రాల్లిడవచ్చు కాలాంతకునియాజ్ఞ గడవవచ్చు
తనువు గోయఁగ మదిఁ దాళియుండఁగవచ్చు పైమాట లొకలక్ష పలుకవచ్చు
- గీ. అబ్జభవునకు నైన నయ్యాడువారి వలపుగొలిపెడి బెళుకుఁజూపులకు వేడి
తూపులకు శాంతచిత్తంబుతో సహింప-వశమె॥ 53
- సీ. వనజాస్య నీదు పావడనైనఁ గానైతి నరసి నీయొడలిపై నొరయుచుందు
శుకవాణి నీదు కంచుకమైనఁ గానైతి వక్షస్థలముపై నివాస ముందు
రమణి నీసత్తుముత్యము నైనఁ గానైతి ననుదినంబును మోవి నానుచుందు
మదిరాక్షి నీదుపయ్యెద నైనఁ గానైతి గడువేడ్క మేనెల్లఁ గప్పియుందు
- గీ. పాతకుం డగుధాత యీ పగిదిఁ బుసష జన్మ మెత్తించె వ్యర్థపుజలముఁ బూని
వసుధ నిటువలెనే మగవారి కెన్న-వశమె॥ 54

- సీ. తలిదండ్రులైన దూపుల నేయఁజొచ్చు నా మరుఁడు న న్నేరీతిఁ గరుణఁ జూచు
గురుకాంత చెలిమిని గోరిన పాపుండు జాబిల్లి యెటులు దోసము దలంచు
పాములు మ్రింగినప్పటికై నఁ జావని చలువతెమ్మర కెట్లు జాలి వుట్టు
చిగురాకు దిని కండపొగరెక్కినది గండు కోయిల రొద యేల సేయకుండు
- గీ. పరులజోలికిఁ బోని పుష్పములఁ బొడిచి రసము గ్రోతెడి తేటి యారసము నేల
విడుచు నీపయిమరులుతో వ్రేఁగిబ్రదుక-వశమె॥ 55
- సీ. తరుణి కెక్కడ దృష్టి తాఁకునోయని దాని పొగను కన్నులనిండఁ జూడ వెఱతు
మిసియైన నునుమేను కనుగంధునని చేతు లెత్తి బిగియఁ గొంగిలింప వెఱతు
గోళ్ల తాఁకులను జెక్కిల్లువాడు నటంచు గట్టిగఁ జేతుల ముట్టు వెఱతు
జిలజిల నమృతంబు చిలుకఁగా దాని చ క్కెరమోవి మునిపంటఁ గొఱుక వెఱతు
- గీ. గోల భయమందు నిక దాశఁజాల దనుచు హాయి గలిగించుకోర్కుల నడఁచుకొందు
దానిసుగుణంబు రూప మింతని వచింప-వశమె॥ 56
- సీ. చాన నీకెమ్మోవి యానినయది మొదల్ విడియమ్ము నోటికి వెగటుదోచు
లేమ నే నినుఁ గొంగిలించినయది మొదల్ కసి దీటవయ్యె నా కరములకును
అతివ నీతో మాట లాడినయది మొదల్ విననొల్ల వేటొక వనిత పలుకు
చెలియ నీతోఁ బొందు చేసినయది మొదల్ కటవయ్యె నిదుర నా కన్నులకును
- గీ. ప్రేమ నెటు దాఁతు మదికి మం దేమి సేతు ఎపుడు నినుఁ జూతు నింక నే నెటులు సైతు
బిరుదు నికదీతు మరుని పెన్బీతు నణఁప-వశ॥ 57
- సీ. అతివ నే నొకసారి యానిన నీదువా తెఱతేనె లేమైనఁ దఱిగి పోనె
తరుణి నే నిసుమంత తాఁకిన నీదు చె క్కిళ్ల నంతటితోనె గీటువడునె
అలుక లేమిటి కని యడిగినఁ బల్కువు పలుకుల యమృతంబు లొలికిపోనె
కడుఁ బ్రేమ నొక్కింత కౌఁగిటఁ జేర్చినఁ గలికి నీ తరు వేమి కందిపోనె
- గీ. చాన నినుఁ గూర్చువానిపైఁ జలఘుఁ బూన నాయమా ననవిల్తు బన్నంబె మాన్పి
యింక నైనను ననుఁ బ్రోవవేని బ్రదుక వశమె శ్రీరామరామ లావణ్యసీమ॥ 58
- సీ. ఏలనే యింత జా గేలనే తమి నిల్ప జాలనే కరుణ న న్నేలికొనవె
మానవే చల మెంతదానవే కెమ్మోవి నానవే కౌఁగిట నలముకొనవె
నేరమా పల్కు బంగారమా నాచోటఁ గ్రూరమా మదిఁ గూర్చి గూర్ప వటవె
ఎంచవే కృపను బాలించవే చాల మన్నించవే పగలు చాలించి యిపుడు
- గీ. చెఱకుసింగిణిదొరబారిఁ గరము డస్సి వెఱపుతో నిట్లు తానయై వేడుకొనినఁ
దెలియవై తివి మనసులో దిగులు నలఁప-వశ॥ 59
- సీ. మొసపంటఁ గసిదీటఁగను జుఱుక్కున నొక్కి నొచ్చెనో యనుచుఁదా నొచ్చికొనును
కిలకిల నవ్వి చెక్కిలి గీటి నాసామి కందెనా యని హృది గదియఁజేయు

ప్రొద్దాయె తెమ్మని గద్దించి పల్కుచుఁ గడుఁబ్రేమ మెఱయంగఁ గాఁగిలించు
చాల సొక్కితి వని చయ్యనఁ దనపైఁట చెఱఁ గెత్తి నెమ్మోము చెమట లొత్తు
గీ. వెడకిచూచిన నీ పృథివీతలమున నిట్టి నెఱజాణ గలదె యెందేని దాని
వగలు దలఁచిన మనసులో వలపు నిల్పు-వశమె॥ 60

సీ. లేమలపై మితి లేని బాళిని గన నపకీర్తి దీనత్వ మగడు దిగులు
పరువుతక్కువ మోక్షపదవికిఁ దొలఁగుట నైష్ఠికహీనంబు నవ్వఁబాటు
చుట్టపక్కంబులు చుల్కఁజూచుట గాని విబుధాళి విన్న భవిష్యహాని
మానంబు విడి యవమానంబు నొందుట ధనము గోల్పోవుట తనువు చెడుట
గీ. ఇవియ ఫలములు వసుధపై నేరికై నఁ దగనివల పది కారాదు తరుణి నీదు
కృపకు గాంచక మన్మథచపల మడఁప-వశమె॥ 61

తాడిమశ్ల రాజగోపాల శతకము నుండి

సీ. పనులకాపరి యైన పద్మనాభుని కేను బడఁతి నెలుల నైతి బాల్యమునను
ఉట్టిఁ బెట్టిన వెన్న గుట్టుగా మెక్కిన చోరుని కేల నేనుఁదతి నైతి
గడఁగడఁకును వేసగాఁ డంచుఁ దెలియక వెట్టిగొల్లని కేల వెలఁది నైతి
అవతారమూర్తి యం చాసనొందితిఁగాని దైత్యసంహరుఁ డంచుఁ దలఁపనైతి
గీ. అతివ యీవేశ రుక్మిణీపతిని గాంచి విసిగియున్నది ర మ్మని వేగిరంబ
తరుణి నీ వేఁగి యిచటికిఁ దాడిమశ్ల రాజగోపాలుఁ దేఁగదే రాజవదన॥ 62

సీ. నఖయరో యాతని సంప్రదాయంబెల్ల వినువె చెప్పెన నీకు విశదముగను
తనతల్లి గుణములు తర్కించి చూడఁగ పుత్రులఁ గని చంపు పుణ్యశాలి
తనయక్కగుణములు తరమటే యెంచఁగ నైదుగురికి రాణి యైన గరిత
తనయన్నగుణములు తానె యెఱుంగును దున్నక బ్రతికెడి దుక్కిముచ్చు
గీ. ఇంత బహిరంగ మాతని యింటిగుట్టు కడకుఁ దన కెట్లు సుగుణంబు కలుగునమ్మ
సీ. చెంగల్వకొలనులో శృంగారముగ జలక్రీడ చేడియలతో నాడువాని
సిగ్గులేకను వారిచీర లన్నియుఁ గొని తక్కక పొన్నమా నెక్కువాని
ఎక్కడి చోరకుం డెత్తుక పోయెనో యంచు వ్రేతల నలయించువాని
కొలనులో సిగ్గుచేఁ గొంకెడు వనితల వలువ లిచ్చెద నని వచ్చువాని
గీ. బైట రండితునని వారి భ్రమలఁ బెట్టి హస్తములు రెండు నెత్తు డం చనెడువానిద॥

సీ. బాణజాలంబులపాలు సేయఁగనేల కాముఁడా నీ రూపు కాలిపోను
చెవులు చీఁదఱిగొనఁ జెలఁగి కూయఁగనేల కోకిల నీయిల్లు కూలిపోను
ప్రళయాగ్నిరూప మై పట్టుగా విసరెడు పవనుఁడా నినుఁ ద్రాచుపాము మ్రింగ
వెన్నెల గురియించి వేడి సూపఁగ నేల చంద్రుఁడా నీరూపు సమసిపోను
గీ. వలచి వలపించి నాప్రాణవల్లభుండు రాఁడనుచు వీరలందఱు గూడికొనిరి-తరుణి॥ 65

మల్లికార్జున శతకమునుండి.

- సీ. ఎక్క గుట్టము గద్దె యెద్దు వెళ్ళుటెగాని యుండుట కిలుగద్దె యొలికిగాని
కట్ట వస్త్రము గద్దె గజచర్మమే గాని పొసంగ గంచము గద్దె ఘట్ట గాని
పెట్ట సొమ్ములు గద్దె పెనుబాములే గాని పూయ గంధము గద్దె బూది గాని
ఏలుకో భువి గద్దె యీశాన్యమే గాని పండుకో గది గద్దె కొండె గాని
- గీ. జోగివాఁ డౌట తెలియక సుంతరాంగి మరులుకొంటిని వినుమమ్మ మందఁబూన
వనిత నీ వేగి శ్రీశైలవాసుఁ డైన మల్లికార్జునుఁ దేగదే మధురవాణి॥ 65
- సీ. తిరిపెమెత్తుక భువిఁ దిరిగెనుచానికి నీరేడులోకము లేలగలిగె
గజచర్మమును మేనఁ గప్పెడువానికిఁ జిటుత బెబ్బులివన్నె చేల గలిగె
పెనుబాఁప సొమ్ములు వెట్టెడువానికి నయమైన మణిభూషణములు గలిగె
కొండపైఁ బవళించి యుండెడువానికి మేలైన బంగారు మేడ గలిగె
- గీ. కుడువఁ గంచము దివ్యమా కూడుఁ గలిగె కలికిననుఁ బెండ్లియాడంగఁ గులము గలిగె॥
- సీ. రమణి నీవక్షస్థలముఁ గాంచి పూచెండ్లు పోడిమి చెడి చాల వాడఁబాటె
తొయ్యలి నీమోముతో సాటిరాలేక కళ చెడి యున్నాఁడు కమలవైరి
వనిత నీమోవితో వైరంబుఁ జేకొని దొండపం డూరక దునిసి పడియె
ఉవిద నీచెక్కుల యుపమాన మొందక మెఱుఁగుటద్దము చాల మించు దప్పె
- గీ. అనుచు నీరీతిఁ జతురోక్తు లాడి యూడి యెచటి కేగెనొ వాఁడిప్పు డేమిసేతు వనిత॥
- సీ. పుట్టుపూర్వము శివు గుట్టెఱుఁగున మన్నఁ దలిదండ్రు లెవ్వరో తెలియరాదు
కులగోత్రములు రెండు గుఱు తెఱుఁగునమన్న నేజాతివాఁడొ కూపింపరాదు
ఎందెందుఁ గలడొ నే నందు రోయునమన్న నం దిందుఁ గలఁడు లే డనఁగరాదు
గట్టిగఁ జెంగునఁ గట్టివేయున మన్న బట్టుగా నెవరికిఁ బట్టరాదు
- గీ. ఇంతవాఁ డని మదిని నుతింపరాదు అతనిరూ పెన్న నజునికి నలవి గాదు వనిత॥ 69

చెంగల్వరాయ శతకమునుండి

- సీ. రమ్మరమ్మని పిల్చు రాకున్న మనవి చే కొమ్మని నను వేడు గొంతసేపు
వేడుకొన్నదిగాక వెంబడించుక వచ్చి గ్రుచ్చి కౌగిటఁజేన్పుఁ గొంతసేపు
చేర్చుకొన్నదిగాక చెక్కుటద్దంబులు కొసరి ముద్దులు వెట్టుఁ గొంతసేపు
ముద్దువెట్టుటగాక పొసంగ గస్తురిగంధమును బూయు నురమునఁ గొంతసేపు
- గీ. పూసి మచ్చిక మీఱంగ బుజ్జగించి వింతగా మోదమును గొల్పుఁ గొంతసేపు
రామ నీ వలచెంగల్వరాయ నిటకుఁ దోడుకొని వేగ రాఁగదే తోయజాక్షి॥ 70
- సీ. తుంటవిల్లొక్కటి దొరకెగా నీచేత మీటివి ల్లొరకిన మిట్టిపడవె
విరిబాణ మొక్కటి దొరకెగా నీచేత దొడ్డశరం బైనఁ ద్రుళ్లిపడవె

తుమ్మెదబలములు దొరకెగా నీచేత మేల్బంటులే యైన మిడిసిపడవె
తురగ మొక్కటి చిల్క దొరకెగా నీచేత మంచిగుట్టంబై న మండిపడవె

గీ. రూపహీనుండ వైతివి రూప మున్న బ్రతుకనిత్తువె యువతులఁ బంచబాణ
రామ నీ వలచెంగల్వరాయ నిటకుఁ దోడుకొని వేగ రాఁగదే తోయజాక్షి॥ 71

నీ. పాలు నీరును బోలి పడఁతి నాపతి నేను గూడియుంటిమిగదె కూర్చి గలిగి
కన్ను తెప్పయుఁ బోలి కాంతుఁడు నేనును గలసియుంటిమిగదె కాంక్ష మీఱ
పువ్వుతావియుఁ బోలి పురుషుండు నేనును నెనసియుంటిమిగదె యింపు దనర
నూనె నువ్వులుఁ బోలి నా నాయకుఁడు నేను పొందియుంటిమిగదె పొలుపు మెఱయ

గీ. నేటి కతఁ డెవ్వఁడో నాకు నేనునెవతె నతని కగుదునో యేమందు నజనిమాయ-రా॥

నీ. తల ముట్టి యెన్ని బాసలు చేసినంగాని అమ్మమ్మ పురుషుల నమ్మరాదు
అక్కఱకొద్ది మాటాడి పోదురె కాని అమ్మమ్మ పురుషుల నమ్మరాదు
నయగారివగల నాసలు వెట్టుదురెకాని అమ్మమ్మ పురుషుల నమ్మరాదు
వట్టిదురాశలు పెట్టి పోదురెగాని అమ్మమ్మ పురుషుల నమ్మరాదు

గీ. నూతనప్రియులే వారి రీతు లెల్ల బుద్బుదంబులు వివరింప బూటకములు-రామ॥73

నీ. ఏలనే యీమోడి యెమ్మెలాఁడిరొ నీకుఁ జాలునే కోపంబు చంచలాక్షి
వాదటే నాతోడ వద్దటే స్నేహంబు కద్దటే మును పింత కల్ల తనము
పద్దటే పిలిచినఁ బలుకకుండెద వేమి యానఁటే యిటువంటి కానితనము
చలమఁటే యిది నిన్ను వలచిన ఫలమఁటే మేలఁటే నీకును మిణుకులాఁడి

గీ. చాలుఁజాలును వగ లింక జాల మేమె తొలుతఁ జేసిన బాసలు తెలియరావె
ఇంతలో నింత విడనాడ నెంతవింత చతుర విటరాజమోహనా చంద్రవదన॥ 74

నీ. అన్యాయకారి నీయానవాలే యెంచి నలుగురిలోఁ జాల పలుచ నైతి
మటుమాయదారి నీమాటలు నిజమని పగవారిలోపల వెగటుగొంటి
కూర్చాత్మురాల నీకూటమి సత మని యెంచినందుకుఁజాల కొంచెపడితి
వంచకురాల నీవాసి యెటుంగక భ్రమచెంది యిన్నాళ్లు భ్రష్టు నైతి

గీ. తెలిసెఁదెలిసెను నీవగ తేటపడఁగ ఇంతమాయలు గలదాన వీ వఁ టంచు
తోఁచదాయెను వగలాఁడి దోసకారి-చతుర॥

75

నాయక నాయకీ శతకమునుండి

ఉ. మారుఁడు క్రూరుఁడయ్యె నలమందసమీరుఁడు ఘోరుఁడయ్యె గ
ర్హరము వీరమయ్యె నలరున్ శుకవారము వైరమయ్యె గం
జారి మదారియయ్యె నికనైన ననుం గరుణించి నాపయిం
గూరిమి మీఱఁ గొగిటను గొబ్బునఁ జేర్పఁగ రార నాయకా॥

76

చ. వలచితి నిన్ను నే జిఱుతపాయమునాఁడె మనంబులోపలం
దలచితి నన్నుఁ దేల్పఁగల దై వముగాఁదమిగారవంబునం
గొలిచితి రేబవల్లు మదిఁగొంకక నీవిడునట్టియాజ్ఞలో
నిలిచితి నిట్టి న న్నెడయ నీకు హితంబటరోరి నాయకా॥

77

ఉ. నమ్మినదానరా నిను మనమ్ముననిమ్మున నీకునాదు మే
నమ్మినదానరా నను నయమ్మున నొమ్మున నేలకుండినం
గమ్మనివింటిజోదు బలగమ్ములతోఁ దనపూవుటమ్ము పా
ల్గమ్మని కంటగించునలగాసికి నే నెటు లోర్తు నాయకా॥

78

చం. ఇల మగవారిమాట మదినెంతయు నమ్మఁగ నీటిమూటగాఁ
బలుకుట నిక్కమయ్యెను సుబద్ధములన్నవి సున్నయయ్యె నీ
వలన నిఁ కేమిసేతుఁ జెలువం బటవీసలిఁ గాయునట్టి వె
న్నెలయయి యున్నదోసఖుఁడ నెమ్మిననుం గరుణించు నాయకా॥

79

చం. కడఁకను స్వాతివర్ష కణకాంక్ష వహించిన శుక్తిరీతి నె
క్కుడురతి నాఘనోదయము గోరుమ యూరికభాతి నిచ్చ నె
న్నఁడుఁ గుముదప్రియాగమమునర్మిలిఁ గోరుచకోరమట్లు ని
ల్కడభవదాగమంబునకుఁ గాచితిరా విటరాయ నాయకా॥

80

చం. మనవి వినంగ రాదటర మాటికి వేడిన నీమనమ్ములోఁ
గనికర మింతలేదటర కాయజసాయక వీడితాత్మనై
తి ననఁగ నీకు వాదటర తియ్యని నా నునుమోవి యాన ర
మ్మని పిలువంగఁ జేదటర హా రసికాగ్రణిచంద్ర నాయకా॥

81

చం. పొలఁతికి నొక్కరీతి మదిఁ బూసలలోపలిదారముంబలెన్
మెలఁగు విభుండు గల్గుట సుమీ తొలిసోముఫలంబు భాగ్యముం
దలకొని యున్నవారలకుఁ డక్కు వలేటికిఁ గల్గు నావలెన్
ఁలుచఁదనంబు గంటి నిను భావమునన్ నెఱనమ్మి నాయకా॥

82

చం. పొలుపగుపండుకూకు లుడివోని కడానిపసిండి పూతపోఁ
కలును లవంగముల్ వలపు గప్పెడు కప్రపువల్కులేలకుల్
చలువమిరెంపుగింజలుఁ బసం జెలువొండఁగఁ బైఁడితట్టలన్
వెలయఁగ నించితిన్ గదర వీడె మొనర్తమురార నాయకా॥

83

చం. కటకట వెన్న వంటిమది గ్రన్నన తాయిగఁ జేసికొంటి వి
క్కటికితనమ్ము నాకయి తగం దలకొంటివి నేరమున్న నొ
క్కట ననుబట్టి నీజడనుగట్టి ఘేలేలని చెంపగొట్టి పు
క్కిటివిడె మిచ్చి కాఁగిట బిగించి సుశిక్షితుఁ జేయవే సఖి॥

84

ఉ. పంకజగంధి నీ పెదవిహానక మానక తాళజాల నీ
మంకుతనమ్ము నెమ్మదిని మానక యుండుట నీతిగాదు నీ
వింక రయంబుతోడుత మదీప్సితముం గొనసాగఁ జేసి నీ
కింకరుఁడైన నాపయిని గిన్న వహింపక యేలవే సఖి॥ 85

చం. కపట మొకింత యేని మదిఁ గల్గదు సీకని నమ్మియుంటినా
కిప్పుడెఱుంగంగవచ్చె నింక నేటికి మాటలు చాలుఁజాలు నీ
కృప బలమయ్యె నావలపు గేలియొనర్చితి వ్రేట్టులైన నీ
వపరిమితంబులైన సిరు లంది నుఖంపఁగఁ గోరుదున్ సఖి॥ 86

ఉ. సమ్మతిమీఱ నీ చెలిమి శాశ్వతమంచు మనమ్ములోపలన్
నమ్మితి మున్నునమ్ము నెలనాగలపైఁ గల కూర్మలెల్లఁ బో
జిమ్మితి నిన్ను నెప్పుడెఁజేర్చితి నిట్టి ననుం దుటారివై
కమ్మనివింటివాఁడిడెడు గాసికి బాల్పడఁ జేసితే సఖి॥ 87

ఉ. నవ్వులకాడుమాటల మనమ్మునఁ గిన్నవహించి యూరకే
ఱవ్వలఁబెట్టఁ జూడకు తిరమ్ముగ నా మొఱలాలకింపవే
చివ్వకుఁగాలుద్రవ్వకువె చేసినతప్పు ఊమింపరాదటే
పువ్విలుకానిబారిసనుఁ బొక్కఁగఁ జేయుట నాయమే సఖి॥ 88

ఉ. కంటకవృత్తిఁ దుంటవిలుకాఁడు బలంబులు వెంటనంటఁ బూ
వింటశరంబులూని వెనువెంట ననుం దఱుమంగఁజొచ్చె వా
ల్లంటిరొ యొంటిఁ జిక్కితిని గావవె జంటవహించియున్న న
న్నంటగరాకటంచు మొగ మావలఁద్రప్పెడివేటికే సఖి॥ 89

ఉ. అంటిన మేను గందునఁటె యాసపొసంగఁగ మోవిముద్దు నేఁ
గొంటనె తేనె చిందునఁటె కోరికలూరఁగ నీముఖాబ్జముం
గంటనె దృష్టియొందునఁటె గారడమున్ పచరించి సాకెకుం
గొంటుతనంబున న్నరునికోలలఁ దార్పకు తాళనే సఖి॥ 90

ఉ. నాపలు కాదరింపవు ఘనంబుగఁ బ్రేమము నింప వెంతయుం
గోపము డింప విచ్చుఁ గలకోర్కి వచింపవు నాదుచిత్త సం
తాప మడంపవాత్మ ననుతాపముఁబెంపవు వేడవేడ రా
రాపులుచేసె దింత పొగరానగరా పగరాలవా సఖి॥ 91

భర్తృహరి శృంగారశతకమునుండి

- గీ. పడఁతి యొక్కదాని విడిచి యించుక యమృతంబులేదు భువి విషంబులేదు
అమృతలతను బోలు ననురాగవతి యైనఁ గాక మెలఁగెనేని గరళవల్లి. 92
- గీ. ఒకనితోఁ గూడి భాషింతు రొక్కనరుని జూతురు విలాససంపద సొంపు గులుక
మఱియునొక్కనిఁనలఁతురుమనసులోనఁ గూర్చిప్రియుఁడెవ్వఁడో ముద్దుగుమ్మలకును.
- చ. చెలువపుఁదేట లేనగవుచేతను భావముచేత సిగ్గుచే
నలువగు లీలచేత సుగుణంబులచేఁ గడగంటిచూపుచేఁ
గలహముచేత విందులగు కందువమాటలచే నసూయచేఁ
బెలుచన నెంతవారి వలసింతురు కాంతలు పెక్కుభంగులన్॥ 93
- ఉ. తమ్ముల నేలు కన్నులు సుధానిధిఁ బోలు మొగంబు మత్తభృం
గమ్ములఁ గెల్చుకొప్పు కనకద్యుతిమీఱుమెల్లుంగు కుంభికుం
భమ్ముల నవ్వువక్షము సెబా సని మెచ్చికొనంగఁ దేనియల్
చిమ్మెడు ముద్దుఁబల్కులును జేయనిసామ్ములు సుందరాంగికిన్॥ 95
- చ. అతివలఁ జూచి వీ రబల లంచు వచించు మహాకవీంద్రులు
దతవివరీతవాదు లిది దబ్బటగాదు విలాసినీసమం
చితతరలాక్షి పాతములచే గెలువంబడి రింద్రముఖ్యులున్
ధృతి నటువంటివా రబల లేగతి నై రి తలంచి చూడఁగన్॥ 96
- చ. ఉరగము ముట్టెనా నరుల కుర్విని వైద్యులు ధర్మశీలులై
గరళము నెక్కుడింతు రధికంబుగ నాయతమేచకోత్పల
స్ఫురణ వహించి వక్రగతిఁ బూనిన మానిని చూపు సోఁకినం
బురుషున కెందు మందు లనువొందవు పొందరు వైద్యు లెవ్వరున్॥ 97
- చ. వనదళవాతము ల్మెసవువాడు పరాశర కౌశికాదు లా
ఘనులును సుందరీజనులఁ గన్గొని మోహితచిత్తులైరి హే
చ్చిన ఘృతపాయసాన్నము భుజించెడివారలకున్ మనోజయం
బు సెగడునేని వింధ్యము సముద్రజలంబులఁ దేలియాడదే॥ 98
- గీ. పెక్కుదివియ లున్న జక్కవచెలి యున్న రిక్కరాయఁ డున్నఁ జక్క లున్నఁ
బిన్ని లేడిచూపుచేడియ నెడఁబాయునప్పు డంథకార మయ్యె జగము. 99
- గీ. తథ్యము వచింతుఁ బక్షపాతమునఁ గాదు నిఖిలజగములయం దిది నిక్కువంబు
తొయ్యలులకన్న రమ్యనస్తువులు లేవు వారల్లేకష్టముల కెల్ల గారణములు. 100

రాజమండ్రి : 1 వ పేజీ మొదలు 208 వ పేజీవరకు, రాజన్ ప్రెస్ నందున్న

209 వ పేజీ మొదలు 348 వ పేజీవరకు

శ్రీ అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామినాయకుగారి సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్ నందును ముద్రింపఁబడియె.

